Europeiska gemenskapernas

officiella tidning

ISSN 1024-3046

C 51 E

fyrtiofemte årgången

26 februari 2002

Svensk utgåva

Meddelanden och upplysningar

Informationsnummer

Innehållsförteckning

Sida

I *Meddelanden*

. . . . . .

II *Förberedande rättsakter*

Kommissionen

2002/C 51 E/01 Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om gödselmedel *(KOM(2001) 508 slutlig – 2001/0212(COD))* (1) 1

2002/C 51 E/02 Förslag till rådets beslut om ingåendet av Interbus-överenskommelsen om tillfällig internationell persontransport med buss *(KOM(2001) 540 slutlig – 2001/0242(AVC))* (1) 193

2002/C 51 E/03 Förslag till rådets förordning om ändring av förordning 1683/95 om en enhetlig utformning av visumhandlingar *(KOM(2001) 577 slutlig – 2001/0232(CNS))* 219

2002/C 51 E/04 Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om införande av gemensamma säkerhetsregler för civil luftfart *(KOM(2001) 575 slutlig – 2001/0234(COD))* (1) 221

2002/C 51 E/05 Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om harmonisering av viss socialagstiftning på vägtransportområdet *(KOM(2001) 573 slutlig – 2001/0241(COD))* (1) 234

2002/C 51 E/06 Förslag till rådets beslut om godkännande på Europeiska atomenergigemenskapens (Euratom) vägnar av konventionen om säkerheten vid hantering av använt kärnbränsle och om säkerheten vid hantering av radioaktivt avfall *(KOM(2001) 520 slutlig – 2001/0225(CNS))* 258

SV

(1) Text av betydelse för EES

Informationsnummer	Innehållsförteckning (fortsättning)	Sida
2002/C 51 E/07	Förslag till rådets beslut om ingående på Europeiska gemenskapens (EG) vägnar av konventionen om säkerheten vid hantering av använt kärnbränsle och om säkerheten vid hantering av radioaktivt avfall *(KOM(2001) 520 slutlig – 2001/0225(CNS))*	260
2002/C 51 E/08	Förslag till rådets förordning om ingående av protokollet om fastställande för perioden 1 augusti 2001–31 juli 2006 av de fiskemöjligheter och den ekonomiska ersättning som föreskrivs i avtalet om samarbete om havsfiske mellan Europeiska gemenskapen och Islamiska republiken Mauretanien *(KOM(2001) 590 slutlig – 2001/0246(CNS))*	274
2002/C 51 E/09	Ändrat förslag till rådets beslut om det särskilda programmet 2002–2006 för verksamhet inom området forskning, teknisk utveckling och demonstration med syfte att integrera och stärka det europeiska området för forskningsverksamhet *(KOM(2001) 594 slutlig – 2001/0122(CNS))* [1]	308
2002/C 51 E/10	Förslag till rådets beslut om fastställande av gemenskapens ståndpunkt inom den ministerkonferens som inrättats genom avtalet om upprättandet av Världshandelsorganisationen i fråga om Folkrepubliken Kinas anslutning till Världshandelsorganisationen *(KOM(2001) 517 slutlig – 2001/0218(CNS))*	314
2002/C 51 E/11	Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om förlängning av giltighetstiden för och ändring av rådets förordning (EG) nr 1659/98 om decentraliserat samarbete *(KOM(2001) 576 slutlig – 2001/0243(COD))*	316
2002/C 51 E/12	Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av rådets direktiv 70/156/EEG och 80/1268/EEG med avseende på mätning av koldioxidutsläpp och bränsleförbrukning hos N_1-fordon *(KOM(2001) 543 slutlig – 2001/0255(COD))* [1]	317
2002/C 51 E/13	Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om Europeiska gemenskapens bidrag till den globala fonden för bekämpning av hiv/aids, tuberkulos och malaria *(KOM(2001) 612 slutlig – 2001/0251(COD))*	320
2002/C 51 E/14	Förslag till rådets beslut om ändring av rådets beslut 1999/325/EG om makroekonomiskt stöd till Bosnien och Hercegovina *(KOM(2001) 610 slutlig – 2001/0250(CNS))*	321
2002/C 51 E/15	Ändrat förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 97/68/EG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om åtgärder mot utsläpp av gas- och partikelformiga föroreningar från förbränningsmotorer som skall monteras i mobila maskiner som inte är avsedda att användas för transporter på väg *(KOM(2001) 626 slutlig – 2000/0336(COD))* [1]	322
2002/C 51 E/16	Förslag till rådets beslut om ändring av beslut 2001/549/EG av den 16 juli 2001 om makroekonomiskt stöd till Förbundsrepubliken Jugoslavien *(KOM(2001) 618 slutlig – 2001/0258(CNS))*	324
2002/C 51 E/17	Förslag till rådets direktiv om miniminormer för när medborgare i tredje land och statslösa personer skall betraktas som flyktingar eller som personer som av andra skäl behöver internationellt skydd samt om dessa personers rättsliga ställning *(KOM(2001) 510 slutlig – 2001/0207(CNS))*	325

[1] Text av betydelse för EES

Informationsnummer	Innehållsförteckning (fortsättning)	Sida
2002/C 51 E/18	Förslag till rådets förordning om bevarande, karakterisering, insamling och nyttjande av genetiska resurser inom jordbruket och om ändring av förordning (EG) nr 1258/1999 *(KOM(2001) 617 slutlig – 2001/0256(CNS))*	335
2002/C 51 E/19	Ändrat förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 94/25/EG om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar i fråga om fritidsbåtar *(KOM(2001) 636 slutlig – 2000/0262(COD))*	339
2002/C 51 E/20	Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EEG) nr 3528/86 om skydd av skogarna i gemenskapen mot luftföroreningar *(KOM(2001) 634 slutlig – 2001/0267(COD))* [1]	342
2002/C 51 E/21	Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EEG) nr 2158/92 om skydd av gemenskapens skogar mot bränder *(KOM(2001) 634 slutlig – 2001/0268(COD))* [1]	343
2002/C 51 E/22	Ändrat förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om de statistiska undersökningar som skall utföras för att bestämma produktionskapaciteten för odlingar med vissa slag av fruktträd *(KOM(2001) 649 slutlig – 2000/0291(COD))*	344
2002/C 51 E/23	Förslag till rådets beslut om inrättande av ett ramprogram enligt avdelning VI i Fördraget om Europeiska unionen – Polissamarbete och straffrättsligt samarbete *(KOM(2001) 646 slutlig – 2001/0262(CNS))*	345
2002/C 51 E/24	Ändrat förslag till rådets beslut om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik 2002 *(KOM(2001) 669 slutlig – 2001/0208(CNS))* [1]	349
2002/C 51 E/25	Förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EEG) nr 4045/89 om medlemsstaternas granskning av de transaktioner som utgör en del av systemet för finansiering genom garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket *(KOM(2001) 663 slutlig – 2001/0264(CNS))*	366
2002/C 51 E/26	Förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 1868/94 om upprättande av ett kvotsystem avseende produktionen av potatisstärkelse *(KOM(2001) 677 slutlig – 2001/0273(CNS))*	368
2002/C 51 E/27	Förslag till rådets beslut om att bemyndiga medlemsstaterna att i Europeiska gemenskapens intresse ratificera den internationella konventionen om ansvarighet och kompensation för skador i samband med frakt av farliga och giftiga ämnen till havs, 1996 (HNS-konventionen) *(KOM(2001) 674 slutlig – 2001/0272(CNS))* [1]	370
2002/C 51 E/28	Förslag till rådets beslut om bemyndigande för medlemsstaterna att i Europeiska gemenskapens intresse underteckna och ratificera 2001 års internationella konvention om ansvarighet för skada orsakad av förorening genom bunkerolja (den s.k. bunkerkonventionen) *(KOM(2001) 675 slutlig – 2001/0271(CNS))* [1]	371

[1] Text av betydelse för EES

Informationsnummer	Innehållsförteckning (fortsättning)	Sida
2002/C 51 E/29	Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om datorbehandling av uppgifter om förflyttningar och kontroller av punktskattepliktiga varor *(KOM(2001) 466 slutlig – 2001/0185(COD))*	372
2002/C 51 E/30	Förslag till rådets förordning om förlängning av finansieringen av de planer för förbättrad kvalitet och saluföring med avseende på vissa nötter och johannesbröd som godkänts enligt avdelning II a i förordning (EEG) nr 1035/72 och om särskilt stöd för hasselnötter *(KOM(2001) 667 slutlig – 2001/0275(CNS))*	380
2002/C 51 E/31	Förslag till rådets förordning om fastställande av bidrag och garantitrösklar för bladtobak per sortgrupp och medlemsstat för skördeåren 2002, 2003 och 2004 och om ändring av förordning (EG) nr 2075/92 *(KOM(2001) 684 slutlig – 2001/0276(CNS))*	382
2002/C 51 E/32	Ändrat förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring för sjunde gången av rådets direktiv 76/768/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om kosmetiska produkter *(KOM(2001) 697 slutlig – 2000/0077(COD))*	385
2002/C 51 E/33	Ändrat förslag till rådets förordning om ett övergripande ramverk för gemenskapens insatser för att underlätta genomförandet av ett europeiskt civilrättsligt område *(KOM(2001) 705 slutlig – 2001/0109(CNS))*	390

II

(Förberedande rättsakter)

KOMMISSIONEN

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om gödselmedel

(2002/C 51 E/01)

(Text av betydelse för EES)

KOM(2001) 508 slutlig — 2001/0212(COD)

(Framlagt av kommissionen den 17 september 2001)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 95 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget, och

av följande skäl:

(1) Det har upprepade gånger gjorts väsentliga ändringar i rådets direktiv 76/116/EEG av den 18 december 1975 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om gödselmedel ([1]), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 98/97/EG ([2]), rådets direktiv 80/876/EEG av den 15 juli 1980 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om enkla ammoniumnitratgödselmedel med hög kvävehalt ([3]), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 97/63/EG ([4]), kommissionens direktiv 87/94/EEG av den 8 december 1986 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om förfaranden för kontroll av egenskaper, gränsvärden och detonationssäkerhet hos enkla ammoniumnitratgödselmedel med hög kvävehalt ([5]), senast ändrat genom direktiv 88/126/EEG ([6]) och kommissionens direktiv 77/535/EEG av den 22 juni 1977 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om provtagnings- och analysmetoder för gödselmedel ([7]), senast ändrat genom direktiv 95/8/EG ([8]). I enlighet med kommissionens meddelande till rådet och Europaparlamentet "Förenklad lagstiftning på den inre marknaden (SLIM)" ([9]) och "Handlingsplan för den inre marknaden" ([10]) bör dessa direktiv upphävas och ersättas av en enda rättsakt för att större klarhet skall uppnås på området.

(2) Gemenskapens lagstiftning om gödselmedel har ett mycket tekniskt innehåll. En förordning är därför ett ändamålsenligt rättsligt instrument, eftersom tillverkare och importörer därigenom direkt kan åläggas precisa krav som skall tillämpas samtidigt och på samma sätt i hela gemenskapen.

(3) I varje medlemsstat finns tvingande bestämmelser enligt vilka gödselmedel skall kunna uppvisa vissa tekniska egenskaper. Dessa bestämmelser skiljer sig åt i de olika medlemsstaterna, särskilt i fråga om sammansättningen och definitionen av olika typer av gödselmedel, beteckningarna på dessa typer och deras identifiering och förpackning. Olikheterna skapar hinder för handeln inom gemenskapen. De bör därför harmoniseras.

(4) Eftersom målen för den planerade åtgärden, nämligen att säkerställa den inre marknaden för gödselmedel, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna om det inte finns några gemensamma tekniska kriterier och därför, på grund av åtgärdens omfattning bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, får gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. Enligt proportionalitetsprincipen som anges i denna artikel går förordningen inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

(5) Det är nödvändigt att på gemenskapsnivå fastställa bestämmelser om EG-gödselmedlens beteckning, definition och sammansättning.

(6) Vidare bör det fastställas gemenskapsregler för hur dessa gödselmedel skall identifieras och märkas samt för hur förpackningar skall förslutas.

(7) Ett förfarande bör inrättas på gemenskapsnivå som skall följas om en medlemsstat anser det nödvändigt att begränsa utsläppandet på marknaden av EG-gödselmedel.

(8) Produktionen av gödselmedel kan uppvisa vissa variationer beroende på tillverkningsteknik eller råvaror. Metoderna för provtagning och analys kan också variera. Det är därför nödvändigt att tillåta toleranser för det deklarerade innehållet av näringsämnen. I jordbrukets intresse är det tillrådligt att hålla dessa toleranser inom snäva gränser.

([1]) EGT L 24, 30.1.1976, s. 21.
([2]) EGT L 18, 23.1.1999, s. 60.
([3]) EGT L 250, 23.9.1980, s. 7.
([4]) EGT L 335, 6.12.1997, s. 15.
([5]) EGT L 38, 7.2.1987, s. 1.
([6]) EGT L 63, 9.3.1988, s. 12.
([7]) EGT L 213, 22.8.1977, s. 1.
([8]) EGT L 86, 20.4.1995, s. 41.
([9]) KOM(96) 204 slutlig.
([10]) CSE(97) 1 slutlig.

(9) Officiella kontroller av EG-gödselmedlens överensstämmelse med kraven i denna förordning på kvalitet och sammansättning bör utföras av kompetenta laboratorier.

(10) Ammoniumnitrat är huvudbeståndsdel i en mängd produkter, av vilka några är avsedda att användas som gödselmedel och andra som sprängämnen. Med hänsyn till de speciella egenskaperna hos ammoniumnitratgödselmedel med hög kvävehalt och kraven rörande allmän säkerhet, hälsa och arbetarskydd är det nödvändigt att fastställa ytterligare gemenskapsregler för EG-gödselmedel av denna typ.

(11) Vissa av dessa produkter kan vara farliga och skulle under vissa omständigheter kunna användas för andra ändamål än de är avsedda för. Detta kan medföra risker för människor och egendom. Medlemsstaterna bör därför inte hindras från att vidta lämpliga åtgärder som hindrar sådan användning.

(12) Med hänsyn till den allmänna säkerheten är det särskilt viktigt att på gemenskapsnivå fastställa de egenskaper som särskiljer EG-ammoniumnitratgödselmedel med hög kvävehalt från ammoniumnitrattyper som används vid tillverkning av produkter som används som sprängmedel.

(13) För att det skall kunna säkerställas att enkla EG-ammoniumnitratgödselmedel med hög kvävehalt är ofarliga, bör de ha vissa egenskaper. Medlemsstaterna bör kunna kräva att sådana gödselmedel genomgår ett detonationsprov före eller efter utsläppandet på marknaden. Om ett EG-gödselmedel uppfyller kraven för detonationsprovet, bör det omfattas av mindre stränga nationella bestämmelser, särskilt när det gäller lagring.

(14) Det är nödvändigt att fastställa regler för metoderna för slutna termiska cykler, även om det inte nödvändigtvis är möjligt att simulera alla de förhållanden som kan uppstå under transport och förvaring.

(15) Gödselmedel kan förorenas av ämnen som kan utgöra en potentiell risk för människors och djurs hälsa och för miljön. Frågan om ofrivilligt kadmiuminnehåll i mineralgödselmedel är det första exemplet på sådana ämnen, som kommissionen kommer att behandla. När så är lämpligt kommer en liknande översyn att göras för andra förorenande ämnen.

(16) Det är lämpligt att inrätta ett förfarande som skall följas av alla tillverkare eller dessas företrädare när de vill få en ny gödselmedelstyp upptagen i bilaga I för att kunna märka den med beteckningen "EG-GÖDSELMEDEL". Detta förfarande bör omfatta insändande av ett tekniskt underlag till en myndighet i medlemsstaten som därefter förmedlar detta vidare.

(17) De åtgärder som behövs för genomförandet av denna förordning utgör åtgärder med allmän räckvidd enligt artikel 2 i rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter [1], och de bör antas enligt det föreskrivande förfarandet i artikel 5 i nämnda beslut.

(18) Medlemsstaterna bör fastställa påföljder för överträdelser av bestämmelserna i denna förordning.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

AVDELNING I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

KAPITEL I

TILLÄMPNINGSOMRÅDE OCH DEFINITIONER

Artikel 1

Denna förordning skall tillämpas på produkter som släpps ut på marknaden som gödselmedel under beteckningen "EG-gödselmedel".

Artikel 2

I denna förordning används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

a) *gödselmedel:* material vars främsta funktion är att förse växter med näring.

b) *primära makronäringsämnen:* grundämnena kväve, fosfor och kalium.

c) *sekundära makronäringsämnen:* grundämnena kalcium, magnesium, natrium och svavel.

d) *mikronäringsämnen:* grundämnena bor, kobolt, koppar, järn, mangan, molybden och zink, vilka är viktiga för växternas tillväxt, men i små mängder jämfört med primära och sekundära makronäringsämnen.

e) *oorganiskt gödselmedel:* ett gödselämne vari de deklarerade näringsämnena är mineraler som framställts genom fysiska och/eller kemiska industriprocesser. Kalciumcyanamid samt urea och dess kondensations- och associationsprodukter kan genom överenskommelse klassificeras som oorganiska gödselmedel.

f) *kelaterat mikronäringsämne:* ett mikronäringsämne som är bundet vid en av de organiska molekyler som förtecknas i avsnitt E.3.1 i bilaga I.

[1] EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

g) *komplexförenat mikronäringsämne:* ett mikronäringsämne som är bundet vid en av de molekyler som förtecknas i avsnitt E.3.2 i bilaga I.

h) *gödselmedelstyp:* gödselmedel med en gemensam typbeteckning enligt vad som anges i bilaga I.

i) *enkelt gödselmedel:* ett kväve-, fosfat- eller kaliumgödselmedel som endast innehåller ett av de primära makronäringsämnen som kan deklareras.

j) *sammansatt gödselmedel:* ett gödselmedel som innehåller minst två av de primära makronäringsämnen som kan deklareras och som fås kemiskt eller genom blandning eller genom en kombination av båda.

k) *komplexförenat gödselmedel:* ett sammmansatt gödselmedel, som fås genom kemisk reaktion eller genom lösning eller som fått fast form genom granulering och som innehåller minst två av de primära makronäringsämnen som kan deklareras. I fast form innehåller varje korn alla näringsämnen i den sammansättning som deklarerats.

l) *blandat gödselmedel:* ett gödselmedel som fås genom torrblandning av flera gödselmedel, utan någon kemisk reaktion.

m) *bladgödselmedel:* ett gödselmedel avsett för bestrykning av bladen på grödan, som därigenom upptar näringen.

n) *flytande gödselmedel:* gödselmedel i suspenderad eller upplöst form.

o) *upplöst gödselmedel:* ett flytande gödselmedel, som inte innehåller några fasta partiklar.

p) *suspenderat gödselmedel:* ett tvåfasgödselmedel i vilket fasta partiklar hålls suspenderade i den flytande fasen.

q) *deklaration:* angivande av mängden näringsämnen eller deras oxider, inbegripet deras form och löslighet, som garanteras inom specificerade toleranser.

r) *deklarerad halt:* halten av ett näringsämne eller dess oxid, vilket enligt gemenskapens lagstiftning kan eller skall anges på en etikett eller ett dokument som hör till ett EG-gödselmedel.

s) *tolerans:* den tillåtna avvikelsen för det uppmätta värdet av ett näringsämne i förhållande till det angivna värdet.

t) *harmoniserad europeisk standard:* standard från Europeiska standardiseringsorganisationen (European Committee for Standardisation, CEN), som gemenskapen har erkänt officiellt och till vilka en hänvisning har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

u) *förpackning:* en förseglingsbar behållare som används för förvaring, skydd, hantering och distribution av gödselmedel, och som innehåller högst 1 000 kg.

v) *lösvikt:* gödselmedel som inte förpackats såsom föreskrivs i denna förordning.

w) *utsläppande på marknaden:* tillhandahållande, mot betalning eller gratis, eller lagring för tillhandahållande. Införsel av ett gödselmedel till gemenskapens tullområde skall enligt denna förordning anses utgöra utsläppande på marknaden.

x) *tillverkare:* den fysiska eller juridiska person, inbegripet importörer, som släpper ut ett gödselmedel på marknaden.

KAPITEL II

UTSLÄPPANDE PÅ MARKNADEN

Artikel 3

Ett gödselmedel som tillhör en gödselmedelstyp som förtecknas i bilaga I och som överensstämmer med villkoren i denna förordning får betecknas ”EG-gödselmedel”.

Tillverkaren får inte använda beteckningen ”EG-gödselmedel” för gödselmedel som inte överensstämmer med denna förordning.

Artikel 4

Tillverkaren skall vara etablerad inom gemenskapen och skall ha ansvaret för att EG-gödselmedel överensstämmer med bestämmelserna i denna förordning.

Artikel 5

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 15 och annan gemenskapslagstiftning får medlemsstaterna inte på grunder som rör sammansättning, identifiering, märkning eller förpackning, eller andra bestämmelser i denna förordning förbjuda, begränsa eller hindra utsläppande på marknaden av gödselmedel som är märkt med beteckningen ”EG-gödselmedel” och som uppfyller bestämmelserna i denna förordning.

2. Gödselmedel som är märkt med beteckningen ”EG-gödselmedel” i enlighet med denna förordning skall ha fri rörlighet inom gemenskapen.

Artikel 6

1. För att uppfylla kraven i artikel 9 får medlemsstaterna föreskriva att halten av kväve, fosfor och kalium i gödselmedel som släppts ut på deras marknad skall redovisas på följande sätt:

a) Kväve endast i grundämnesform (N).

b) Fosfor och kalium endast i grundämnesform (P, K).

c) Fosfor och kalium endast i oxidform (P_2O_5, K_2O).

d) Fosfor och kalium i både grundämnes- och oxidform samtidigt.

Om en medlemsstat utnyttjar möjligheten att föreskriva att halten av fosfor och kalium skall uttryckas i grundämnesformen, skall alla hänvisningar till oxidformen som förekommer i bilagorna utläsas som om de rörde grundämnesformen, varvid de numeriska värdena skall omvandlas enligt följande faktorer:

a) Fosfor (P) = Fosforpentoxid (P_2O_5) × 0,436

b) Kalium (K) = Kaliumoxid (K_2O) × 0,830

2. Medlemsstaterna får föreskriva att halten av kalcium, magnesium, natrium och svavel i gödselmedel som innehåller sekundära makronäringsämnen och, om villkoren i artikel 17 är uppfyllda, i gödselmedel som innehåller primära makronäringsämnen, som släpps på marknaden i gemenskapen skall uttryckas

a) i oxidformen (CaO, MgO, Na_2O, SO_3),

b) eller i grundämnesformen (Ca, Mg, Na, S),

c) eller i båda dessa former.

Vid omvandling av halten av kalciumoxid, magnesiumoxid, natriumoxid och svaveltrioxid till kalcium-, magnesium-, natrium- respektive svavelhalt skall följande faktorer användas:

a) Kalcium (Ca) = Kalciumoxid (CaO) × 0,715

b) Magnesium (Mg) = Magnesiumoxid (MgO) × 0,603

c) Natrium (Na) = Natriumoxid (Na_2O) × 0,742

d) Svavel (S) = Svaveltrioxid (SO_3) × 0,400

För det beräknade oxid- eller grundämnesinnehållet skall det angivna värdet avrundas till närmaste decimal.

3. Medlemsstaterna kan inte hindra en tillverkare från att använda beteckningen ”EG-gödselmedel” för båda de former som anges i punkterna 1 och 2.

4. Halten av ett eller flera av mikronäringsämnena bor, kobolt, koppar, järn, mangan, molybden eller zink i de EG-gödselmedel som förtecknas i avsnitten A, B, C och D i bilaga I skall deklareras om följande två villkor är uppfyllda:

a) Mikronäringsämnena har tillsatts i minst de minimimängder som anges i avsnitt E.2.2 och E.2.3 i bilaga I.

b) EG-gödselmedlet uppfyller fortfarande kraven i avsnitten A, B, C och D i bilaga I.

5. Om mikronäringsämnena är normala beståndsdelar i de råmaterial som är avsedda att tillföra gödselmedlet både primära (N, P, K) och sekundära makronäringsämnen (Ca, Mg, Na, S), får mikronäringsämnena deklareras, förutsatt att de förekommer i minst de minimimängder som anges i avsnitt E.2.2 och E.2.3 i bilaga I.

6. Halten av mikronäringsämnen skall deklareras på följande sätt:

a) För gödselmedel som tillhör de gödselmedelstyper som förtecknas i avsnitt E.1 i bilaga I i enlighet med de krav som anges i kolumn 6 i det avsnittet.

b) För blandningar av sådana gödselmedel som anges i a) och som innehåller minst två olika mikronäringsämnen och uppfyller kraven i avsnitt E.2.1 i bilaga I samt för gödselmedel som tillhör de gödselmedelstyper som förtecknas i avsnitten A, B, C och D i bilaga I genom angivande av

i) den totala halten uttryckt i massprocent av gödselmedlet,

ii) den vattenlösliga halten, uttryckt i massprocent av gödselmedlet om den lösliga andelen utgör minst hälften av den totala halten.

Om ett mikronäringsämne är helt vattenlösligt skall endast den vattenlösliga halten deklareras.

Om ett mikronäringsämne är kemiskt bundet till en organisk molekyl skall halten i gödselmedlet deklareras omedelbart efter den vattenlösliga halten, i massprocent av produkten, följt av ett av uttrycken ”kelaterad av” eller ”i komplexförening med” med namnet på den organiska molekylen enligt avsnitt E.3 i bilaga I. Den organiska molekylens namn kan ersättas med dess initialer.

Artikel 7

1. Tillverkarna skall förse EG-gödselmedel med de identifieringsmärkningar som förtecknas i artikel 9.

2. Om gödselmedlen är förpackade skall märkningen finnas på förpackningarna eller på tillhörande etiketter. För gödselmedel i lös vikt skall samma märkning finnas på de medföljande handlingarna.

Artikel 8

Medlemsstaterna får inom sina respektive territorier, utan att det verkar som ett handelshinder och under tillverkarens ansvar, kräva att det för gödselmedlet finns anvisningar om dosering och de användningsvillkor som lämpar sig för den jord och de växtodlingsförhållanden där gödselmedlet används. Informationen skall vara klart skild från de obligatoriska uppgifterna enligt artiklarna 9, 19, 21 och 23.

Artikel 9

1. Utan att det påverkar tillämpningen av andra gemenskapsbestämmelser skall endast följande föreskrivna märkningar som gäller gödselmedel tillåtas på förpackningar, etiketter och medföljande handlingar enligt artikel 7:

a) *Obligatorisk identifieringsmärkning*

— Ordet ”EG-GÖDSELMEDEL” med versaler.

— Den tilläggsmärkning som anges i artiklarna 19, 21 eller 23.

— Näringsämnena skall anges både med ord och med de rätta kemiska symbolerna, t.ex. kväve (N), fosfor (P), fosforpentoxid (P_2O_5), kalium (K), kaliumoxid (K_2O), kalcium (Ca), kalciumoxid (CaO), magnesium (Mg), magnesiumoxid (MgO), natrium (Na), natriumoxid (Na_2O), svavel (S), svaveltrioxid (SO_3), bor (B), koppar (Cu), kobolt (Co), järn (Fe), mangan (Mn), molybden (Mo), zink (Zn).

— Om alla eller en del av de mikronäringsämnen som ingår i gödselmedlet är kemiskt bundna till en organisk molekyl, skall namnet på detta mikronäringsämne åtföljas av en av följande bestämningar:

i) ”kelaterat av . . .” (namnet på kelatbildaren eller en förkortning av namnet enligt avsnitt E.3.1 i bilaga I).

ii) ”i komplexförening med . . .” (namnet på komplexbildaren enligt avsnitt E.3.2 i bilaga I.).

— Mikronäringsämnena i gödselmedlet förtecknade i alfabetisk ordning efter deras kemiska symbol: B, Co, Cu, Fe, Mn, Mo, Zn.

— Mängdangivelser för flytande gödselmedel uttryckt i massa. Mängdangivelser för flytande gödselmedel uttryckt i volym eller massa i förhållande till volym (kilogram per hektoliter eller gram per liter) är valfria.

— Netto- eller bruttomassa, och för flytande gödselmedel valfritt även netto- eller bruttovolymen.

— Om bruttomassan/bruttovolymen anges, skall tareringsmassan/tareringsvolymen anges bredvid denna.

— Namn eller firmanamn eller varumärke och tillverkarens adress.

— För blandade gödselmedel skall ordet ”blandning” tillfogas efter typbeteckningen.

b) *Tilläggsmärkning*

— Enligt bilaga I.

— Särskilda anvisningar om användning, förvaring och hantering av gödselmedlet.

— Tillverkarens eget märke, produktens varumärke och dess handelsbeteckning.

De egenskaper som anges i b) får inte strida mot dem som anges i a) och skall vara klart skilda från dessa.

2. Alla märkningar enligt punkt 1 skall vara klart avskilda från varje annat meddelande på förpackningar, etiketter och medföljande handlingar.

3. Flytande gödselmedel får endast släppas ut på marknaden om de åtföljs av lämpliga tilläggsanvisningar. Dessa anvisningar skall särskilt ange lagringstemperatur och åtgärder för att förhindra olyckor vid lagring.

Artikel 10

1. Etiketter eller märkning som trycks på förpackningen och som innehåller de uppgifter som anges i artikel 9 skall vara placerade på en framträdande plats. Tillhörande etiketter skall hållas på plats med hjälp av det system som används för att försegla förpackningen. Om detta består av en försegling, skall denna vara försedd med tillverkarens namn eller märke.

2. Märkning enligt punkt 1 skall vara tydligt läsbar och outplånlig.

3. I de fall som avses i artikel 7.2 skall ett exemplar av de handlingar som innehåller identifieringsmärkningen bifogas varorna och hållas tillgängliga för kontroll.

Artikel 11

En medlemsstat får kräva att etiketter, märkningar på förpackningar och medföljande dokument inom statens territorium åtminstone avfattas på dess nationella språk.

Artikel 12

Förpackningen till förpackade EG-gödselmedel skall vara försluten på ett sådant sätt eller med en sådan anordning att förslutningen, förseglingen på denna eller själva förpackningen förstörs utan att kunna återställas när förpackningen öppnas. Ventilsäckar får användas.

Artikel 13

1. Den deklarerade halten av näringsämnen i EG-gödselmedel skall överensstämma med de toleransgränser som anges i bilaga II.

2. En tillverkare får inte systematiskt utnyttja de toleranser som anges i bilaga II.

3. Inga toleranser skall medges vad beträffar de minimi- och maximihalter som anges i bilaga I.

Artikel 14

En gödselmedelstyp får upptas i bilaga I endast om

a) den vid normal användning inte negativt påverkar människors, djurs eller växters hälsa eller miljön,

b) den tillför näringsämnen på ett effektivt sätt,

c) det finns lämpliga provtagnings- och analysmetoder och, om det behövs, provningsmetoder.

Artikel 15

1. Om en medlemsstat har skälig anledning att misstänka att ett visst EG-gödselmedel som uppfyller kraven i denna förordning trots det utgör en säkerhetsrisk eller är hälsofarligt för människor eller djur eller utgör en miljörisk, får den tillfälligt förbjuda utsläppande på marknaden av detta gödselmedel inom sitt territorium eller kräva att det uppfyller särskilda villkor. Den skall omedelbart underrätta de övriga medlemsstaterna och kommissionen om beslutet och skälen för detta.

2. Kommissionen skall, inom sex veckor från mottagandet av informationen, rådgöra med medlemsstaterna och vid behov fortast möjligt även med den relevanta tekniska eller vetenskapliga kommittén hos kommissionen. Kommissionen skall underrätta medlemsstaterna om den berörda kommitténs slutsatser.

3. Efter samråd med medlemsstaterna, eller vid behov med den relevanta tekniska eller vetenskapliga kommittén hos kommissionen, skall ett beslut fattas i frågan inom 90 dagar i enlighet med förfarandet i artikel 32.2.

4. Åtgärder som består i att utsläppandet på marknaden av EG-gödselmedel förbjuds, begränsas eller hindras, kan om de vidtas med hänsyn till den allmänna säkerheten inte hindras med stöd av bestämmelserna i denna förordning.

AVDELNING II

BESTÄMMELSER FÖR SÄRSKILDA TYPER AV GÖDSELMEDEL

KAPITEL I

OORGANISKA GÖDSELMEDEL SOM INNEHÅLLER PRIMÄRA MAKRONÄRINGSÄMNEN

Artikel 16

Detta kapitel skall tillämpas på oorganiska gödselmedel, som är fasta eller flytande, eller enkla eller sammansatta, som innehåller primära makronäringsämnen, inklusive sådana gödselmedel som innehåller sekundära makronäringsämnen eller mikronäringsämnen, med den minsta halt av näringsämnen som fastställs i avsnitten A, B, C, E.2.2 eller E.2.3 i bilaga I.

Artikel 17

1. En deklaration av kalcium-, magnesium-, natrium- och svavelhalten för det sekundära näringsinnehållet i EG-gödselmedel som tillhör de gödselmedelstyper som finns upptagna i avsnitten A, B och C i bilaga I får göras om EG-gödselmedlet fortfarande uppfyller kraven i dessa avsnitt och om dessa grundämnen förekommer i minst följande mängder:

a) 2 % kalciumoxid (CaO), dvs. 1,4 % Ca,

b) 2 % magnesiumoxid (MgO), dvs. 1,2 % Mg,

c) 3 % natriumoxid (Na_2O), dvs. 2,2 % Na,

d) 5 % svaveltrioxid (SO_3), dvs. 2 % S.

I sådana fall skall typbeteckningen kompletteras med den tilläggsmärkning som anges i artikel 19.2 ii.

2. Om inget annat anges i bilaga I skall kalciumhalten deklareras endast om den är vattenlöslig.

Artikel 18

Halten av kalcium, magnesium, natrium och svavel i de gödselmedel som förtecknas i avsnitten A, B och C i bilaga I skall deklareras på ett av följande sätt:

a) Den totala halten uttryckt i massprocent av gödselmedlet.

b) Den totala halten och den vattenlösliga halten, uttryckt i massprocent av gödselmedlet, om den lösliga halten utgör minst en fjärdedel av den totala halten.

c) Om ett ämne är helt vattenlösligt skall endast den vattenlösliga halten i massprocent deklareras.

Artikel 19

1. Utöver de obligatoriska identifieringsmärkningar som anges i artikel 9.1 a skall även de angivelser som fastställs i punkterna 2, 3 och 4 i denna artikel finnas med.

2. Beteckning på gödselmedelstypen skall anges i enlighet med bilaga I och, inom parentes, omedelbart efter de primära makronäringsämnenas kemiska symboler, kemiska symboler för de deklarerade sekundära makronäringsämnen som ingår i gödselmedlet.

Halten av näringsämnen skall anges genom

i) de tal som anger halten av primära makronäringsämnen och som, för sammansatta gödselmedel, skall anges i den ordning som framgår av typbeteckningen,

ii) de tal, inom parentes, som anger halten för de deklarerade sekundära makronäringsämnena, åtföljda av

— orden ”med mikronäringsämnen” om det finns ett innehåll av mikronäringsämnen som kan deklareras, eller

— ordet ”med” följt av namnet eller namnen på de mikronäringsämnen som finns i gödselmedlet, eller av deras kemiska beteckning.

Endast de tal som anger halten av primära och sekundära makronäringsämnen skall anges efter typbeteckningen.

3. Den halt av primära och sekundära makronäringsämnen som kan deklareras skall anges i massprocent, som heltal eller vid behov med en decimal.

För sammansatta gödselmedel skall de primära makronäringsämnena anges i följande ordning: N, P_2O_5 och/eller P, K_2O och/eller K, och för sekundära makronäringsämnen i följande ordning: CaO och/eller Ca, MgO och/eller Mg, Na_2O och/eller Na, SO_3 och/eller S.

Den halt av mikronäringsämnen som kan deklareras skall anges i massprocent såsom anges i avsnitten E.2.2 och E.2.3 i bilaga I.

4. Näringsämnenas form och löslighet skall också uttryckas i massprocent av gödselmedlet utom där det i bilaga I uttryckligen föreskrivs att denna halt skall uttryckas på annat sätt.

Halten skall anges med en decimal utom när det gäller mikronäringsämnen, där halten skall anges på det sätt som framgår av avsnitten E.2.2 och E.2.3 i bilaga I.

KAPITEL II

OORGANISKA GÖDSELMEDEL SOM INNEHÅLLER SEKUNDÄRA MAKRONÄRINGSÄMNEN

Artikel 20

Detta kapitel skall tillämpas på oorganiska gödselmedel som är fasta eller flytande, som innehåller sekundära makronäringsämnen, inklusive sådana gödselmedel som innehåller mikronäringsämnen, med den minsta halt av näringsämnen som fastställs i avsnitten D, E.2.2 och E.2.3 i bilaga I.

Artikel 21

1. Utöver de obligatoriska identifieringsmärkningar som anges i artikel 9.1.a, skall även de angivelser som fastställs i punkterna 2, 3 och 4 i denna artikel finnas med.

2. Beteckning på gödselmedelstypen skall anges i enlighet med avsnitt D i bilaga I.

Näringsinnehållet skall anges med tal, som anger halten av de deklarerade sekundära makronäringsämnena, följda av

i) orden ”med mikronäringsämnen”, om det finns ett innehåll av mikronäringsämnen som kan deklareras, eller

ii) ordet ”med” följt av namnet eller namnen på de mikronäringsämnen som förekommer i gödselmedlet, eller av deras kemiska beteckningar.

Endast de tal som anger halten av sekundära makronäringsämnen skall anges efter typbeteckningen.

3. Den halt av sekundära makronäringsämnen som kan deklareras skall anges i massprocent i heltal eller, vid behov, med en decimal.

För sammansatta gödselmedel skall ordningen vara

CaO och/eller Ca, MgO och/eller Mg, Na_2O och/eller Na, SO_3 och/eller S.

Den halt av mikronäringsämnen som kan deklareras skall uttryckas i massprocent såsom anges i avsnitten E.2.2 och E.2.3 i bilaga I.

4. Näringsämnenas form och löslighet skall också uttryckas i massprocent av gödselmedlet, utom där det i bilaga I uttryckligen föreskrivs att denna halt skall uttryckas på annat sätt.

Halten skall anges med en decimal utom när det gäller mikronäringsämnen, där halten skall anges på det sätt som framgår av avsnitten E.2.2 och E.2.3 i bilaga I.

KAPITEL III

OORGANISKA GÖDSELMEDEL SOM INNEHÅLLER MIKRONÄRINGSÄMNEN

Artikel 22

Detta kapitel skall tillämpas på oorganiska gödselmedel, som är fasta eller flytande, som innehåller mikronäringsämnen, med den minsta halt av näringsämnen som fastställs i avsnitten E.1 och E.2.1 i bilaga I.

Artikel 23

1. Utöver de obligatoriska identifieringsmärkningar som anges i artikel 9.1.a, skall även de angivelser som fastställs i punkterna 2, 3, 4 och 5 i denna artikel finnas med.

2. Beteckningen på gödselmedelstypen skall antingen anges

a) i enlighet med avsnitt E.1 i bilaga I, eller

b) med typbeteckningen ”Blandning av mikronäringsämnen” följt av namnen på de mikronäringsämnen som förekommer eller deras kemiska beteckningar.

3. Den halt av mikronäringsämnen som kan deklareras skall anges i massprocent, som heltal eller vid behov med en decimal för gödselmedel som endast innehåller ett mikronäringsämne (avsnitt E.1 i bilaga I).

Om gödselmedel innehåller flera mikronäringsämnen får antalet decimaler för ett visst ämne anges på det sätt som följer av avsnitt E.2.1 i bilaga I.

4. Näringsämnenas form och löslighet skall uttryckas i massprocent av gödselmedlet, utom i de fall där det i bilaga I uttryckligen föreskrivs att halten skall uttryckas på annat sätt.

Antalet decimaler i tal som anger halten av mikronäringsämnen för blandningar av mikronäringsämnen skall anges enligt avsnitt E.2.1 i bilaga I.

5. Etiketten och de medföljande dokumenten skall under de obligatoriska eller frivilliga deklarationerna vara försedda med följande angivelser rörande de produkter som förtecknas i avsnitten E.1 och E.2.1 i bilaga I:

"Får bara användas om det finns ett konstaterat behov. Överskrid inte lämplig dosering."

Artikel 24

EG-gödselmedel som omfattas av bestämmelserna i detta kapitel skall vara förpackade.

KAPITEL IV

AMMONIUMNITRATGÖDSELMEDEL MED HÖG KVÄVEHALT

Artikel 25

I detta kapitel avses med ammoniumnitratgödselmedel med hög kvävehalt, enkla eller sammansatta ammoniumnitratbaserade produkter som framställts för användning som gödselmedel och som innehåller mer än 28 massprocent kväve i förhållande till ammoniumnitrat.

Denna gödselmedelstyp kan innehålla oorganiska eller overksamma ämnen.

Inget av de ämnen som används för att framställa denna gödselmedelstyp får öka medlets värmekänslighet eller detonationskänslighet.

Artikel 26

1. Tillverkarna skall säkerställa att enkla ammoniumnitratgödselmedel med hög kvävehalt överensstämmer med bestämmelserna i avsnitt 1 i bilaga III.

2. Kontroll, analys och provning i samband med offentliga kontroller av enkla ammoniumnitratgödselmedel med hög kvävehalt som det finns bestämmelser om i detta kapitel, skall utföras i enlighet med de metoder som beskrivs i avsnitt 3 i bilaga III.

Artikel 27

1. Utan att det påverkar tillämpningen av de åtgärder som avses i artikel 26 får medlemsstaterna kräva ytterligare kontroller av EG-ammoniumnitratgödselmedel med hög kvävehalt. Sådana kontroller kan utföras antingen innan gödselmedlen släpps ut på marknaden inom deras territorium eller efter det att de släppts ut på marknaden eller under båda dessa stadier.

För dessa kontroller får endast det prov som beskrivs i avsnitt 2 i bilaga III användas.

2. EG-gödselmedel som uppfyller kraven i detta kapitel och som, om en medlemsstat kräver det, klarar det detonationssäkerhetsprov som beskrivs i avsnitt 3 (metod 1, punkt 3) och 4 i bilaga III skall inte omfattas av nationella bestämmelser som gäller för mindre säkra gödselmedel och lagring av dessa.

Artikel 28

Enkla ammoniumnitratgödselmedel med hög kvävehalt får endast tillhandahållas slutanvändaren i förpackad form.

AVDELNING III

ÖVERENSSTÄMMELSEBEDÖMNING AV GÖDSELMEDEL

Artikel 29

1. Medlemsstaterna kan kräva att gödselmedel som släppts ut på marknaden med märkningen "EG-GÖDSELMEDEL" skall genomgå officiella kontrollåtgärder för att deras överensstämmelse med denna förordning skall kunna kontrolleras. Dessa kontrollåtgärder får inte tvinga tillverkarna att åter utföra provningar som redan har utförts av laboratorier som uppfyller villkoren i artikel 30, om dessa provningar har visat att gödselmedlet i fråga överensstämmer med bestämmelserna.

2. Medlemsstaterna skall säkerställa att provtagning och analys för officiella kontroller av EG-gödselmedel som tillhör gödselmedelstyper som förtecknas i bilaga I, utförs i enlighet med de metoder som beskrivs i bilaga IV.

3. Efterlevnaden av denna förordning, i fråga om överensstämmelse med olika gödselmedelstyper och i fråga om överensstämmelse med det deklarerade innehållet av näringsämnen och/eller den halt som kan deklareras uttryckt som former och löslighet av dessa näringsämnen, får vid officiella kontroller endast fastslås med användning av sådana provtagnings- och analysmetoder som fastställs i enlighet med bilaga IV och med beaktande av de toleranser som anges i bilaga II.

4. Anpassning av provtagnings- och analysmetoder till den tekniska utvecklingen skall ske enligt förfarandet i artikel 32.2 och skall om det är möjligt göras med användning av harmoniserade europeiska standarder.

Artikel 30

1. Medlemsstaterna skall underrätta kommissionen om de laboratorier inom deras territorier som har kompetens och är godkända för att tillhandahålla de tjänster som behövs för att kontrollerna att EG-gödselmedel överensstämmer med kraven i denna förordning

2. Medlemsstaterna skall påvisa de i punkt 1 avsedda anmälda laboratoriernas kompetens antingen genom ackreditering i enlighet med de standarder som anges i bilaga V, eller genom att intyga att de överensstämmer med kraven i rådets direktiv 87/18/EEG ([1]).

3. Kommissionen skall offentliggöra en förteckning över anmälda laboratorier i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

([1]) EGT L 15, 17.1.1987, s. 29.

4. Om en medlemsstat har välgrundad anledning att anta att ett anmält laboratorium inte har den kompetens som anges i punkt 2 i denna artikel, skall den ta upp frågan i den kommitté som avses i artikel 32.1. Artikel 15.2 skall gälla i tillämpliga delar.

AVDELNING IV

SLUTBESTÄMMELSER

KAPITEL I

ANPASSNING AV BILAGORNA

Artikel 31

1. Upptagandet av en ny gödselmedelstyp i bilaga I till denna förordning skall ske i enlighet med förfarandet i artikel 32.2. Enligt detta förfarande skall ett tekniskt underlag lämnas in till en medlemsstats myndighet, som skall förmedla ärendet vidare till den kommitté som avses i artikel 32.1.

2. En tillverkare eller dennes företrädare som önskar få en ny gödselmedelstyp upptagen i bilaga I och som därför skall ta fram ett tekniskt underlag, skall göra det med beaktande av de tekniska handlingar som avses i bilaga V.

3. De ändringar som behövs för att anpassa bilagorna till den tekniska utvecklingen skall antas enligt det förfarande som avses i artikel 32.2.

Artikel 32

1. Kommissionen skall biträdas av en kommitté som skall bestå av företrädare för medlemsstaterna och ha en företrädare för kommissionen som ordförande.

2. När hänvisning sker till denna punkt, skall det föreskrivande förfarandet i artikel 5 i beslut 1999/468/EG tillämpas, varvid bestämmelserna i artiklarna 7 och 8 i det beslutet skall iakttas.

3. Den tid som avses i artikel 5.6 i beslut 1999/468/EG skall fastställas till tre månader.

KAPITEL II

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

Artikel 33

1. Trots vad som sägs i artikel 5 får Österrike, Finland och Sverige fram till den 31 december 2004 förbjuda utsläppande på marknaden på sina territorier av gödselmedel som innehåller kadmium i koncentrationer som överstiger de koncentrationer som gällde nationellt vid tidpunkten för anslutningen.

2. Kommissionen skall senast den 30 juni 2002 i samråd med medlemsstaterna och berörda parter på nytt granska behovet av att fastställa bestämmelser på gemenskapsnivå om kadmiuminnehåll i gödselmedel.

Artikel 34

1. Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i artikel 30.2 får medlemsstaterna under en övergångsperiod fram till den 31 december 2006 fortsätta att tillämpa sina nationella bestämmelser när det gäller godkännande av behöriga laboratorier som skall tillhandahålla de tjänster som behövs för att kontrolla att EG-gödselmedel överensstämmer med kraven i denna förordning.

2. Medlemsstaterna skall underrätta kommissionen om dessa laboratorier, och lämna närmare upplysningar om sina system för godkännande.

KAPITEL III

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 35

Direktiv 76/116/EEG, 77/535/EEG, 80/876/EEG och 87/94/EEG skall upphöra att gälla.

Artikel 36

Medlemsstaterna skall fastställa bestämmelser om påföljder för överträdelser av bestämmelserna i denna förordning och skall vidta de åtgärder som behövs för att säkerställa att de följs. Påföljderna skall vara effektiva, proportionella och avskräckande. Medlemsstaterna skall underrätta kommissionen om dessa bestämmelser senast den 31 december 2003 och alla senare ändringar som gäller dem så snart som möjligt.

Artikel 37

Kommissionen skall senast den 31 december 2006 göra en översyn av det sätt på vilket deklarationer skall göras enligt artikel 6, i syfte att föreslå ett gemensamt, sammanhängande system för deklarationer i hela gemenskapen.

Artikel 38

Denna förordning träder i kraft den sextionde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

BILAGA I

FÖRTECKNING ÖVER TYPER AV EG-GÖDSELMEDEL

A. OORGANISKA ENKLA GÖDSELMEDEL SOM INNEHÅLLER PRIMÄRA MAKRONÄRINGSÄMNEN

A.1 **N-gödselmedel**

Nr	Typbeteckning	Uppgifter om tillverkningsmetod och huvudbeståndsdelar	Minimihalt av näringsämnen (massprocent) uppgifter om hur näringsämnen skall uttryckas och övriga krav	Övriga uppgifter om typbeteckningen	Näringsinnehåll som skall redovisas, näringsämnenas form och löslighet, övriga kriterier
1	2	3	4	5	6
1a	Kalciumnitrat (kalksalpeter)	Kemiskt framställd produkt innehållande kalciumnitrat som huvudbeståndsdel och eventuellt ammoniumnitrat	15 % N Kväve uttryckt som totalkväve eller som nitratkväve och ammoniumkväve. Maximalt ammoniumkväve: 1,5 % N		Totalkväve Ytterligare valfria uppgifter: Nitratkväve Ammoniumkväve
1b	Kalciummagnesiumnitrat (nitrat av kalk och magnesium)	Kemiskt framställd produkt innehållande kalciumnitrat och magnesiumnitrat som huvudbeståndsdelar	13 % N Kväve uttryckt som nitratkväve. Minimihalt magnesium som vattenlösliga salter, uttryckta som magnesiumoxid: 5 % MgO		Nitratkväve Vattenlöslig magnesiumoxid
1c	Magnesiumnitrat	Kemiskt framställd produkt innehållande magnesiumnitrathexahydrat som huvudbeståndsdel	10 % N Kväve uttryckt som nitratkväve 14 % MgO Magnesium uttryckt som vattenlöslig magnesiumoxid	När gödselmedel marknadsförs i form av kristaller får tillägget ”i kristalliserad form” göras	Nitratkväve Vattenlöslig magnesiumoxid
2a	Natriumnitrat (nitrat av soda)	Kemiskt framställd produkt med natriumnitrat som huvudbeståndsdel	15 % N Kväve uttryckt som nitratkväve		Nitratkväve
2b	Chilesalpeter	Kemiskt framställd produkt innehållande caliche, med natriumnitrat som huvudbeståndsdel	15 % N Kväve uttryckt som nitratkväve		Nitratkväve
3a	Kalciumcyanamid	Kemiskt framställd produkt innehållande kalciumcyanamid som huvudbeståndsdel, kalciumoxid och eventuellt små mängder ammoniumsalter och urea	18 % N Kväve uttryckt som totalkväve, varav minst 75 % uppges vara bundet i from av cyanamid		Totalkväve

1	2	3	4	5	6
3b	Kvävehaltig kalciumcyanamid	Kemiskt framställd produkt, innehållande kalciumcyanamid som huvudbeståndsdel samt kalciumoxid och eventuellt små mängder ammoniumsalter och urea, inklusive nitrattillsats	18 % N Kväve uttryckt som totalkväve, varav minst 75 % av icke nitratkvävedelen anges bunden såsom cyanamid Nitratkväveinnehåll: — minimum: 1 % N — maximum: 3 % N		Totalkväve Nitratkväve
4	Ammoniumsulfat	Kemiskt framställd produkt, innehållande ammoniumsulfat som huvudbeståndsdel	20 % N Kväve uttryckt som ammoniumkväve		Ammoniumkväve
5	Ammoniumnitrat eller kalciumammoniumnitrat	Kemiskt framställd produkt, innehållande ammoniumnitrat som huvudbeståndsdel, som kan innehålla fyllnadsmedel såsom malen kalk, kalciumsulfat, malen dolomit, magnesiumsulfat, kieserit	20 % N Kväve uttryckt som nitratkväve och ammoniumkväve. Vardera av dessa representerar ungefär hälften av kväveinnehållet Se bilaga III A och III B i detta direktiv, om det behövs	Beteckningen ”kalciumammoniumnitrat” är uteslutande reserverad för gödselmedel som endast innehåller kalciumkarbonat (t.ex. kalksten) och/eller magnesiumkarbonat och kalciumkarbonat (t.ex. dolomit) förutom ammoniumnitrat. Minimihalten av dessa karbonater skall vara 20 % med en renhetsgrad på minst 90 %	Totalkväve Nitratkväve Ammoniumkväve
6	Ammoniumsulfatnitrat	Kemiskt framställd produkt, innehållande ammoniumnitrat och ammoniumsulfat som huvudbeståndsdelar	25 % N Kväve uttryckt som ammoniumkväve och nitratkväve. Minimihalt nitratkväve: 5 %		Totalkväve Ammoniumkväve Nitratkväve
7	Magnesiumsulfonitrat	Kemiskt framställd produkt innehållande ammoniumnitrat, ammoniumsulfat och magnesiumsulfat som huvudbeståndsdelar	19 % N Kväve uttryckt som ammoniumkväve och nitratkväve. Minimihalt nitratkväve: 6 % N 5 % MgO Magnesium i form av vattenlösliga salter uttryckta som magnesiumoxid		Totalkväve Ammoniumkväve Nitratkväve Vattenlöslig magnesiumoxid
8	Magnesiumammoniumnitrat	Kemiskt framställd produkt innehållande ammoniumnitrater och sammansatta magnesiumsalter (dolomit-magnesiumkarbonat och/eller magnesiumsulfat) som huvudbeståndsdelar	19 % N Kväve uttryckt som ammoniumkväve och nitratkväve. Minimihalt nitratkväve: 6 % N 5 % MgO Magnesium uttryckt som magnesiumoxid		Totalkväve Ammoniumkväve Nitratkväve Totalmagnesiumoxid och eventuellt vattenlöslig magnesiumoxid

1	2	3	4	5	6
9	Urea (urinämnen)	Kemiskt framställd produkt innehållande karbonyldiamid (karbamid) som huvudbeståndsdel	44 % N Ureakväve (inkl biuret). Maximal biurethalt: 1,2 %		Totalkväve uttryckt som ureakväve
10	Krotonylidendiurea	Produkt framställd genom reaktion mellan urea och krotonaldehyd Monomer	28 % N Kväve uttryckt som totalkväve Minst 25 % N från krotonylidendiurea Maximihalt ureakväve: 3 %		Totalkväve Ureakväve då detta utgör minst 1 massprocent Kväve från krotonylidendiurea
11	Isobutylidendiurea	Produkt framställd genom reaktion mellan urea och isobutyraldehyd Monomer	28 % N Kväve uttryckt som totalkväve Minst 25 % N från isobutylidendiurea Maximihalt ureakväve: 3 %		Totalkväve Ureakväve då detta utgör minst 1 massprocent Kväve från isobutylidendiurea
12	Ureaformaldehyd	Produkt framställd genom reaktion mellan urea och formaldehyd med ureaformaldehydmolekyler som huvudbeståndsdel Polymer	36 % N Kväve uttryckt som totalkväve Minst $^{3}/_{5}$ av den deklarerade totala kvävehalten skall vara löslig i varmt vatten Minst 31 % N från ureaformaldehyd Maximihalt ureakväve: 5 %		Totalkväve Ureakväve då detta utgör minst 1 massprocent Kväve från ureaformaldehyd som är lösligt i kallt vatten Kväve från ureaformaldehyd som bara är lösligt i varmt vatten
13	Kvävegödselmedel innehållande krotonylidendiurea	Kemiskt framställd produkt innehållande krotonylidendiurea och ett enkelt kvävegödselmedel [Förteckning A-1, utom produkterna 3a, 3b och 5]	18 % N Kväve uttryckt som totalkväve Minst 3 % av kvävet i form av ammonium-, nitrat- och/eller ureakväve Minst $^{1}/_{3}$ av den deklarerade totala kvävehalten skall komma från krotonylidendiurea Maximal biurethalt: (urea N + krotonylidendiurea N) × 0,026 %		Totalkväve För varje form som utgör minst 1 %: — nitratkväve — ammoniumkväve — ureakväve Kväve från krotonylidendiurea

1	2	3	4	5	6
14	Kvävegödselmedel innehållande isobutylidendiurea	Kemiskt framställd produkt innehållande isobutylidendiurea och ett enkelt kvävegödselmedel [Förteckning A-1, utom produkterna 3a, 3b och 5]	18 % N Kväve uttryckt som totalkväve Minst 3 % av kvävet i form av ammonium-, nitrat- och/eller ureakväve Minst $^1/_3$ av den deklarerade totala kvävehalten skall komma från isobutylidendiurea Maximal biurethalt: (urea N + isobutylidendiurea N) × 0,026 %		Totalkväve För varje form som utgör minst 1 %: — nitratkväve — ammoniumkväve — ureakväve Kväve från isobutylidendiurea
15	Kvävegödselmedel innehållande ureaformaldehyd	Kemiskt framställd produkt innehållande ureaformaldehyd och ett enkelt kvävegödselmedel [Förteckning A-1, utom produkterna 3a, 3b och 5]	18 % N Kväve uttryckt som totalkväve Minst 3 % av kvävet i form av ammonium-, nitrat- och/eller ureakväve Minst $^1/_3$ av den deklarerade totala kvävehalten skall komma från ureaformaldehyd Minst $^3/_5$ av kvävet från ureaformaldehyd måste vara lösligt i varmt vatten Maximal halt av biuret: (urea N + ureaformaldehyd N) × 0,026 %		Totalkväve För varje form som utgör minst 1 %: — nitratkväve — ammoniumkväve — ureakväve Kväve från ureaformaldehyd Kväve från ureaformaldehyd som är lösligt i kallt vatten Kväve från ureaformaldehyd som bara är lösligt i varmt vatten
16	Ammoniumsulfat med nitrifikationshämmare (dicyandiamid)	Kemiskt framställd produkt innehållande ammoniumsulfat och dicyandiamid	20 % N Kväve uttryckt som totalkväve Minimihalt ammoniumkväve: 18 % Minimihalt kväve från dicyandiamid: 1,5 %		Totalkväve Ammoniumkväve Kväve från dicyandiamid Tekniska upplysningar [a]
17	Ammoniumsulfatnitrat med nitrifikationshämmare (dicyandiamid)	Kemiskt framställd produkt innehållande ammoniumsulfatnitrat och dicyandiamid	24 % N Kväve uttryckt som totalkväve Minimihalt nitratkväve: 3 % Minimihalt kväve från dicyandiamid: 1,5 %		Totalkväve Nitratkväve Ammoniumkväve Kväve från dicyandiamid Tekniska upplysningar [a]

1	2	3	4	5	6
18	Ureaammoniumsulfat	Kemiskt framställd produkt innehållande urea och ammoniumsulfat	30 % N Kväve uttryckt som ammonium- och ureakväve Minimihalt ammoniumkväve: 4 % Minimihalt svavel uttryckt som svaveltrioxid: 12 % Maximal halt av biuret: 0,9 %		Totalkväve Ammoniumkväve Ureakväve Vattenlöslig svaveltrioxid

([a]) Den person som är ansvarig för marknadsföringen skall förse varje förpackning eller varuparti med tekniska upplysningar som är så fullständiga som möjligt. Uppgifterna skall särskilt ge information till användaren om lämpliga givor och spridningstider med avseende på den gröda som odlas.

A.2 **P-Gödselmedel**

När en partikelstorlek anges som krav för primärbeståndsdelarna i ett gödselmedel som säljs i granulerad form (gödselmedel 1, 3, 4, 5, 6 och 7), skall denna fastställas med lämplig analysmetod

Nr	Typbeteckning	Uppgifter om tillverkningsmetod och huvudbeståndsdelar	Minimihalt av näringsämnen (massprocent) uppgifter om hur näringsämnen skall uttryckas, och övriga krav	Övriga uppgifter om typbeteckningen	Näringsinnehåll som skall redovisas, näringsämnenas form och löslighet, övriga kriterier
1	2	3	4	5	6
1	Basisk slagg: — Thomasfosfat — Thomasslagg	Produkt som erhålls vid järnframställning genom behandling av en fosforhaltig smälta och som innehåller kalciumfosfatsilikat som huvudbeståndsdel	12 % P_2O_5 Fosfor uttryckt som fosforpentoxid löslig i mineralsyror, varav minst 75 % av uppgiven halt av fosforpentoxid är löslig i 2 %-ig citronsyra, eller 10 % P_2O_5 Fosfor uttryckt som fosforpentoxid löslig i 2 %-ig citronsyra Partikelstorlek: — minst 75 % passerar genom en sikt med en maskstorlek av 0,160 mm, — minst 96 % passerar genom en sikt med en maskstorlek av 0,630 mm		Total fosforpentoxid (löslig i mineralsyror) varav 75 % (anges i massprocent) är löslig i 2 %-ig citronsyra (för försäljning i Frankrike, Italien, Spanien, Portugal och Grekland) Total fosforpentoxid (löslig i mineralsyror) samt fosforpentoxid löslig i 2 %-ig citronsyra (för försäljning i Storbritannien) Fosforpentoxid löslig i 2 %-ig citronsyra (för försäljning i Tyskland, Belgien, Danmark, Irland, Luxemburg, Nederländerna och Österrike)

1	2	3	4	5	6
2a	Enkelt superfosfat	Produkt framställd genom reaktion mellan malet råfosfat och svavelsyra och som innehåller monokalciumfosfat som huvudbeståndsdel likväl som kalciumfosfat	16 % P_2O_5 Fosfor uttryckt som P_2O_5 löslig i neutralt ammoniumcitrat varav minst 93 % av angiven halt P_2O_5 är vattenlöslig Uttaget prov: 1 g		Fosforpentoxid löslig i neutralt ammoniumcitrat Fosforpentoxid löslig i vatten
2b	Koncentrerat superfosfat	Produkt framställd genom reaktion mellan malet råfosfat och svavelsyra och fosforsyra samt innehållande monokalciumfosfat som huvudbeståndsdel likväl som kalciumsulfat	25 % P_2O_5 Fosfor uttryckt som P_2O_5 löslig i neutralt ammoniumcitrat varav minst 93 % av angiven halt P_2O_5 är vattenlöslig Uttaget prov: 1 g		Fosforpentoxid löslig i neutralt ammoniumcitrat Fosforpentoxid löslig i vatten
2c	Trippelsuperfosfat	Produkt framställd genom reaktion mellan malet råfosfat och fosforsyra och som innehåller monokalciumfosfat som huvudbeståndsdel	38 % P_2O_5 Fosfor uttryckt som P_2O_5 löslig i neutralt ammoniumcitrat varav minst 93 % av angiven halt P_2O_5 är vattenlöslig Uttaget prov: 3 g		Fosforpentoxid löslig i neutralt ammoniumcitrat Fosforpentoxid löslig i vatten
3	Delvis lösligt råfosfat	Produkt framställd genom delvis upplösning av malda råfosfater i svavelsyra eller fosforsyra och som innehåller monokalciumfosfat, trikalciumfosfat och kalciumsulfat som huvudbeståndsdel	20 % P_2O_5 Fosfor uttryckt som P_2O_5 löslig i mineralsyror, varav minst 40 % av angiven halt P_2O_5 är vattenlöslig Partikelstorlek: — minst 90 % passerar genom en sikt med en maskstorlek av 0,160 mm, — minst 98 % passerar genom en sikt med en maskstorlek av 0,630 mm		Total fosforpentoxid (löslig i mineralsyror) Vattenlöslig fosforpentoxid
4	Dikalciumfosfat	Produkt erhållen genom utfällning av upplöst fosforsyra från råfosfater eller ben och som innehåller dikalciumfosfatdihydrat som huvudbeståndsdel	38 % P_2O_5 Fosfor uttryckt som P_2O_5 löslig i alkaliskt ammoniumcitrat (Petermann) Partikelstorlek: — minst 90 % passerar genom en sikt med en maskstorlek av 0,160 mm, — minst 98 % passerar genom en sikt med en maskstorlek av 0,630 mm		Fosforpentoxid löslig i alkaliskt ammoniumcitrat

1	2	3	4	5	6
5	Kalcinerat fosfat	Produkt framställd genom värmebehandling av malda råfosfater med alkaliska föreningar och kiselsyra och som innehåller alkaliskt kalciumfosfat och kalciumsilikat som huvudbeståndsdelar	25 % P_2O_5 Fosfor uttryckt som P_2O_5 löslig i alkaliskt ammoniumcitrat (Petermann) Partikelstorlek: — minst 75 % passerar genom en sikt med en maskstorlek av 0,160 mm, — minst 96 % passerar genom en sikt med en maskstorlek av 0,630 mm		Fosforpentoxid löslig i alkaliskt ammoniumcitrat
6	Aluminiumkalciumfosfat	Produkt framställd i amorf form genom värmebehandling och malning och som innehåller aluminium och kalciumfosfat som huvudbeståndsdelar	30 % P_2O_5 Fosfor uttryckt som P_2O_5 löslig i mineralsyror varav minst 75 % av angiven halt P_2O_5 är löslig i alkaliskt ammoniumcitrat (Joulie) Partikelstorlek: — minst 90 % passerar genom en sikt med en maskstorlek av 0,160 mm, — minst 98 % passerar genom en sikt med en maskstorlek av 0,630 mm		Total fosforpentoxid (löslig i mineralsyror) Fosforpentoxid löslig i alkaliskt ammoniumcitrat
7	Mjuka malda råfosfater	Produkt framställd genom malning av mjuka råfosfater samt innehållande trikalciumfosfat och kalciumkarbonat som huvudbeståndsdelar	25 % P_2O_5 Fosfor uttryckt som P_2O_5 löslig i mineralsyror varav minst 55 % av angiven halt P_2O_5 är löslig i 2 %-ig myrsyra Partikelstorlek: — minst 90 % passerar genom en sikt med en maskstorlek av 0,063 mm, — minst 99 % passerar genom en sikt med en maskstorlek av 0,125 mm		Total fosforpentoxid (löslig i mineralsyror) Fosforpentoxid löslig i 2 %-ig myrsyra Massprocent material som passerar genom en sikt med maskstorlek 0,063 mm

A.3 **K-Gödselmedel**

Nr	Typbeteckning	Uppgifter om tillverkningsmetod och huvudbeståndsdelar	Minimihalt av näringsämnen (massprocent) uppgifter om hur näringsämnen skall uttryckas; och övriga krav	Övriga uppgifter om typbeteckningen	Näringsinnehåll som skall redovisas, näringsämnenas form och löslighet, övriga kriterier
1	2	3	4	5	6
1	Kainit	Produkt erhållen ur oraffinerade kaliumsalter	10 % K_2O Kalium uttryckt som vattenlöslig K_2O 5 % MgO Magnesium i form av vattenlösliga salter uttryckt som magnesiumoxid	Vanliga handelsbeteckningar får läggas till	Vattenlöslig kaliumoxid Vattenlöslig magnesiumoxid
2	Anrikat kainitsalt	Produkt erhållen ur oraffinerade kaliumsalter anrikade genom inblandning av kaliumklorid	18 % K_2O Kalium uttryckt som vattenlöslig K_2O	Vanliga handelsbeteckningar får läggas till	Vattenlöslig kaliumoxid Vattenlöslig magnesiumoxid kan valfritt redovisas när MgO-halten är högre än 5 %
3	Kaliumklorid	Produkt erhållen ur oraffinerade kaliumsalter och som innehåller kaliumklorid som huvudbeståndsdel	37 % K_2O Kalium uttryckt som vattenlöslig K_2O	Vanliga handelsbeteckningar får läggas till	Vattenlöslig kaliumoxid
4	Kaliumklorid som innehåller magnesiumsalt	Produkt erhållen ur oraffinerade kaliumsalter med tillsats av magnesiumsalter och som innehåller kaliumklorid och magnesiumsalter som huvudbeståndsdelar	37 % K_2O Kalium uttryckt som vattenlöslig K_2O 5 % MgO Magnesium i form av vattenlösliga salter uttryckt som magnesiumoxid		Vattenlöslig kaliumoxid Vattenlöslig magnesiumoxid
5	Kaliumsulfat	Produkt som framställts på kemisk väg ur kaliumsalter och som innehåller kaliumsulfat som huvudbeståndsdel	47 % K_2O Kalium uttryckt som vattenlöslig K_2O Maximal klorhalt: 3 % Cl		Vattenlöslig kaliumoxid Frivillig redovisning av klorhalten

1	2	3	4	5	6
6	Kaliumsulfat innehållande magnesiumsalt (kalimagnesia)	Produkt som framställts på kemisk väg ur kaliumsalter eventuellt med tillsats av magnesiumsalter och som innehåller kaliumsulfat och magnesiumsulfat som huvudbeståndsdelar	22 % K_2O Kalium uttryckt som vattenlöslig K_2O 8 % MgO Magnesium i form av vattenlösliga salter uttryckt som magnesiumoxid Maximal klorhalt: 3 % Cl	Vanliga handelsbeteckningar får läggas till	Vattenlöslig kaliumoxid Vattenlöslig magnesiumoxid Frivillig redovisning av klorhalten
7	Kieserite med kaliumsulfat	Produkt erhållen av kieserit med tillsats av kaliumsulfat	8 % MgO Magnesium uttryckt som vattenlöslig magnesiumoxid 6 % K_2O Kalium uttryckt som vattenlöslig K_2O Totalt MgO + K_2O: 20 % Maximal klorhalt: 3 % Cl	Vanliga handelsbeteckningar får läggas till	Vattenlöslig magnesiumoxid Vattenlöslig kaliumoxid Frivillig redovisning av klorhalten

B. OORGANISKA SAMMANSATTA GÖDSELMEDEL SOM INNEHÅLLER PRIMÄRA MAKRONÄRINGSÄMNEN

B.1 **NPK-gödselmedel**

B.1.1	Typbeteckning:	NPK-gödselmedel
	Uppgifter om tillverkningsmetod:	Produkt framställd på kemisk väg eller genom blandning utan tillsats av organiska näringsämnen av animaliskt eller vegetabiliskt ursprung
	Minimihalt av näringsämnen (massprocent):	— Totalt: 20 % (N + P_2O_5 + K_2O) — För varje näringsämne: 3 % N, 5 % P_2O_5, 5 % K_2O

Form, löslighet och näringsinnehåll som skall redovisas enligt vad som anges i spalterna 4, 5 och 6, partikelstorlek			Uppgifter för identifiering av gödselmedlen, övriga krav		
N	P_2O_5	K_2O	N	P_2O_5	K_2O
1	2	3	4	5	6
(1) Totalkväve (2) Nitratkväve (3) Ammoniumkväve (4) Ureakväve (5) Cyanamidkväve	(1) Vattenlöslig P_2O_5 (2) P_2O_5 löslig i neutralt ammoniumcitrat (3) P_2O_5 löslig i neutralt ammoniumcitrat och i vatten (4) P_2O_5 löslig enbart i mineralsyror (5) P_2O_5 löslig i alkaliskt ammoniumcitrat (Petermann) (6a) P_2O_5 löslig i mineralsyror, varav minst 75 % av den angivna P_2O_5-halten är löslig i 2 %-ig citronsyra (6b) P_2O_5 löslig i 2 %-ig citronsyra (7) P_2O_5 löslig i mineralsyror, varav minst 75 % av den angivna P_2O_5-halten är löslig i alkaliskt ammoniumcitrat (Joulie) (8) P_2O_5 löslig i mineralsyror, varav minst 55 % av den angivna P_2O_5-halten är löslig i 2 % myrsyra	Vattenlöslig K_2O	(1) Totalkväve (2) Om någon av de fyra formerna kväve 2–5 uppgår till minst 1 massprocent skall detta anges (3) Om ovan 28 %, se bilaga III B	1. Ett NPK-gödselmedel fritt från Thomasslagg, kalcinerat fosfat, aluminiumkalciumfosfat, delvis lösligt råfosfat och mjukt malet råfosfat skall deklareras enligt lösligheterna 1, 2 eller 3: — när vattenlöslig P_2O_5 inte uppgår till 2 % skall endast löslighet 2 anges; — när vattenlöslig P_2O_5 är minst 2 % skall löslighet 3 anges. Dessutom skall den vattenlösliga P_2O_5-halten anges (löslighet 1) Halten av P_2O_5 som är löslig enbart i mineralsyror får inte överstiga 2 % För denna typ 1 skall det uttagna provet för fastställande av lösligheterna 2 och 3 vara 1 g 2. a) Ett NPK-gödselmedel som innehåller mjukt malet råfosfat eller delvis lösliga råfosfater skall vara fritt från Thomasfosfat, kalcinerat fosfat och aluminiumkalciumfosfat. Det skall deklareras enligt lösligheterna 1, 3 och 4	(1) Vattenlöslig kaliumoxid (2) Uppgiften ”klorfattig” är kopplad till en maximihalt av 2 % Cl (3) Klorhalten får anges

1	2	3	4	5	6
				Denna typ av gödselmedel skall innehålla: — minst 2 % P_2O_5 enbart löslig i mineralsyror (löslighet 4) — minst 5 % P_2O_5 löslig i vatten och neutralt ammoniumcitrat (löslighet 3) — minst 2,5 % vattenlöslig P_2O_5 (löslighet 1) Denna typ av gödselmedel skall marknadsföras under beteckningen ”NPK-gödselmedel som innehåller mjukt malet råfosfat” eller ”NPK-gödselmedel som innehåller delvis lösligt råfosfat”. För denna typ 2a skall det uttagna provet för fastställande av löslighet 3 vara 3 g	
Partikelstorlek i de fosfatråvaror som ingår: Thomasslagg: minst 75 % passerar genom en sikt med en maskstorlek av 0,160 mm Aluminiumkalciumfosfat: minst 90 % passerar genom en sikt med en maskstorlek av 0,160 mm Kalcinerat fosfat: minst 75 % passerar genom en sikt med en maskstorlek av 0,160 mm Mjuka malda råfosfater: minst 90 % passerar genom en sikt med en maskstorlek av 0,063 mm Delvis lösligt råfosfat: minst 90 % passerar genom en sikt med en maskstorlek av 0,160 mm				2. b) Ett NPK-gödselmedel som innehåller aluminiumkalciumfosfat skall vara fritt från Thomasfosfat, kalcinerat fosfat, mjukt malet råfosfat och delvis lösligt råfosfat Medlet skall deklareras enligt lösligheterna 1 och 7, i det senare fallet efter avdrag för löslighet i vatten Denna typ av gödselmedel skall innehålla: — minst 2 % vattenlöslig P_2O_5 (löslighet 1); — minst 5 % P_2O_5 enligt löslighet 7 Denna typ av gödselmedel skall marknadsföras under beteckningen ”NPK-gödselmedel som innehåller aluminiumkalciumfosfat” 3. För NPK-gödselmedel som innehåller endast en av följande typer av fosforgödselmedel: Thomasfosfat, kalcinerat fosfat, aluminiumkalciumfosfat, mjukt malet råfosfat, skall typbeteckningen följas av en uppgift som anger typen av ingående fosfat	

1	2	3	4	5	6
				Uppgiften om P_2O_5-lösligheten skall anges enligt följande lösligheter: — För gödselmedel baserade på Thomasfosfat: löslighet 6a (Frankrike, Italien, Spanien, Portugal och Grekland), 6b (Tyskland, Belgien, Danmark, Irland, Luxemburg, Nederländerna, Storbritannien och Österrike) — För gödselmedel baserade på kalcinerat fosfat: löslighet 5 — För gödselmedel baserade på aluminiumkalciumfosfat: löslighet 7 — För gödselmedel baserade på mjukt, malet råfosfat: löslighet 8	

B.1 **NPK-gödselmedel(***forts.***)**

B.1.2	Typbeteckning:	NPK-gödselmedel innehållande krotonylidendiurea eller isobutylidendiurea eller ureaformaldehyd (beroende på omständigheterna)
	Uppgifter om tillverkningsmetod:	Produkt framställd på kemisk väg utan tillsats av organiska näringsämnen av animaliskt eller vegetabiliskt ursprung och innehållande krotonylidendiurea eller isobutylidendiurea eller ureaformaldehyd
	Minimihalt av näringsämnen (massprocent):	— Totalt: 20 % (N + P_2O_5 + K_2O) — För varje näringsämne: — 5 % N. Minst ¼ av den deklarerade halten totalkväve skall komma från kväveformerna 5, 6 eller 7. Minst $^3/_5$ av den deklarerade kvävehalten 7 skall vara löslig i varmt vatten — 5 % P_2O_5 — 5 % K_2O

Form, löslighet och näringsinnehåll som skall redovisas enligt vad som anges i spalterna 4, 5 och 6, partikelstorlek			Uppgifter för identifiering av gödselmedlen, övriga krav		
N	P_2O_5	K_2O	N	P_2O_5	K_2O
1	2	3	4	5	6
(1) Totalkväve (2) Nitratkväve (3) Ammoniumkväve (4) Ureakväve	(1) Vattenlöslig P_2O_5 (2) P_2O_5 löslig i neutralt ammoniumcitrat (3) P_2O_5 löslig i neutralt ammoniumcitrat och vatten	Vattenlöslig K_2O	(1) Totalkväve (2) Om någon av kväveformerna 2–4 uppgår till minst 1 massprocent skall detta anges	Ett NPK-gödselmedel fritt från Thomasslagg, kalcinerat fosfat, aluminiumkalciumfosfat, delvis lösligt råfosfat och mjukt malet råfosfat skall deklareras enligt lösligheterna 1, 2 eller 3: — När vattenlöslig P_2O_5 inte uppgår till 2 % skall endast löslighet 2 anges	(1) Vattenlöslig kaliumoxid (2) Uppgiften ”klorfattig” är kopplad till en maximihalt av 2 % Cl

1	2	3	4	5	6
(5) Kväve från krotonylidendiurea (6) Kväve från isobutylidendiurea (7) Kväve från ureaformaldehyd (8) Kväve från ureaformaldehyd som bara är lösligt i varmt vatten (9) Kväve från ureaformaldehyd som är lösligt i kallt vatten			(3) Någon av kväveformerna 5–7. Kväveform 7 skall anges som kväveform 8 och 9	— När vattenlöslig P_2O_5 är minst 2 % skall löslighet 3 anges. Dessutom skall den vattenlösliga P_2O_5-halten anges (löslighet 1) Halten av P_2O_5 som är löslig enbart i mineralsyror får inte överstiga 2 % Provmängd för bestämning av löslighet 2 och 3 skall vara 1 g	(3) Klorhalten får anges

B.2 **NP-gödselmedel**

B.2.1	Typbeteckning:	NP-gödselmedel
	Uppgifter om tillverkningsmetod:	Produkt framställd på kemisk väg eller genom blandning utan tillsats av organiska näringsämnen av animaliskt eller vegetabiliskt ursprung
	Minimihalt av näringsämnen (massprocent):	— Totalt: 18 % (N + P_2O_5) — För varje näringsämne: 3 % N, 5 % P_2O_5

Form, löslighet och näringsinnehåll som skall redovisas enligt vad som anges i spalterna 4, 5 och 6, partikelstorlek			Uppgifter för identifiering av gödselmedlen, övriga krav		
N	P_2O_5	K_2O	N	P_2O_5	K_2O
1	2	3	4	5	6
(1) Totalkväve (2) Nitratkväve (3) Ammoniumkväve (4) Ureakväve (5) Cyanamidkväve	(1) Vattenlöslig P_2O_5 (2) P_2O_5 löslig i neutralt ammoniumcitrat (3) P_2O_5 löslig i neutralt ammoniumcitrat och i vatten (4) P_2O_5 löslig enbart i mineralsyror (5) P_2O_5 löslig i alkaliskt ammoniumcitrat (Petermann) (6a) P_2O_5 löslig i mineralsyror, varav minst 75 % av den angivna P_2O_5-halten är löslig i 2 %-ig citronsyra		(1) Totalkväve (2) Om någon av kväveformerna 2–5 uppgår till minst 1 massprocent skall detta anges	1. Ett NP-gödselmedel fritt från Thomasslagg, kalcinerat fosfat, aluminiumkalciumfosfat, delvis lösligt råfosfat och mjukt malet råfosfat skall deklareras enligt lösligheterna 1, 2 eller 3: — när vattenlöslig P_2O_5 inte uppgår till 2 % skall endast löslighet 2 anges, — när vattenlöslig P_2O_5 är minst 2 % skall löslighet 3 anges. Dessutom skall den vattenlösliga P_2O_5-halten anges (löslighet 1)	

1	2	3	4	5	6
	(6b) P_2O_5 löslig i 2 % citronsyra			Halten av P_2O_5 som är löslig enbart i mineralsyror får inte överskrida 2 %	
	(7) P_2O_5 löslig i mineralsyror, varav minst 75 % av den angivna P_2O_5-halten är löslig i alkaliskt ammoniumcitrat (Joulie)			För denna typ 1 skall det uttagna provet för fastställande av lösligheterna 2 och 3 vara 1 g	
	(8) P_2O_5 löslig i mineralsyror, varav minst 55 % av den angivna P_2O_5-halten är löslig i 2 % myrsyra			2. a) Ett NP-gödselmedel som innehåller mjukt malet råfosfat eller delvis lösliga råfosfater skall vara fritt från Thomasfosfat, kalcinerat fosfat och aluminiumkalciumfosfat	
				Det skall deklareras enligt lösligheterna 1, 3 och 4	
				Denna typ av gödselmdel skall innehålla:	
				— minst 2 % P_2O_5 enbart löslig i mineralsyror [löslighet 4]	
				— minst 5 % P_2O_5 löslig i vatten och neutralt ammoniumcitrat [löslighet 3]	
				— minst 2,5 % vattenlöslig P_2O_5 [löslighet 1]	
				Denna typ av gödselmedel skall marknadsföras under beteckningen ”NP-gödselmedel som innehåller mjukt malet råfosfat” eller ”NP-gödselmedel som innehåller delvis lösligt råfosfat”	
				För denna typ 2a skall det uttagna provet för fastställande av löslighet 3 vara 3 g	
Partikelstorlek i de fosfatråvaror som ingår:				2. b) Ett NP-gödselmedel som innehåller aluminiumkalciumfosfat skall vara fritt från Thomasfosfat, kalcinerat fosfat, mjukt malet råfosfat och delvis lösligt råfosfat	
Thomasslagg: minst 75 % passerar genom en sikt med en maskstorlek av 0,160 mm				Medlet skall deklareras enligt lösligheterna 1 och 7, i det senare fallet efter avdrag för löslighet i vatten	
Aluminiumkalciumfosfat: minst 90 % passerar genom en sikt med en maskstorlek av 0,160 mm				Denna typ av gödselmdel skall innehålla:	
Kalcinerat fosfat: minst 75 % passerar genom en sikt med en maskstorlek av 0,160 mm				— minst 2 % vattenlöslig P_2O_5 [löslighet 1]	
Mjuka malda råfosfater: minst 90 % passerar genom en sikt med en maskstorlek av 0,063 mm				— minst 5 % P_2O_5 enligt löslighet 7	
Delvis lösligt råfosfat: minst 90 % passerar genom en sikt med en maskstorlek av 0,160 mm					

1	2	3	4	5	6
				Denna typ av gödselmedel skall marknadsföras under beteckningen ”NP-gödselmedel som innehåller aluminiumkalciumfosfat” 3. För NP-gödselmedel som innehåller endast en av följande typer av fosforgödselmedel: Thomasfosfat, kalcinerat fosfat, aluminiumkalciumfosfat, mjukt malet råfosfat, skall typbeteckningen följas av en uppgift som anger typen av ingående fosfat Uppgiften om P_2O_5-lösligheten skall anges enligt följande lösligheter: — För gödselmedel baserade på Thomasfosfat: löslighet 6a (Frankrike, Italien, Spanien, Portugal, Grekland), 6b (Tyskland, Belgien, Danmark, Irland, Luxemburg, Nederländerna, Storbritannien och Österrike) — För gödselmedel baserade på kalcinerat fosfat: löslighet 5 — För gödselmedel baserade på aluminiumkalciumfosfat: löslighet 7 — För gödselmedel baserade på mjukt, malet råfosfat: löslighet 8	

B.2 **NP-gödselmedel**(*forts.*)

B.2.2	Typbeteckning:	NP-gödselmedel innehållande krotonylidendiurea eller isobutylidendiurea eller ureaformaldehyd (beroende på omständigheterna)
	Uppgifter om tillverkningsmetod:	Produkt framställd på kemisk väg utan tillsats av organiska näringsämnen av animaliskt eller vegetabiliskt ursprung och innehållande krotonylidendiurea eller isobutylidendiurea eller ureaformaldehyd
	Minimihalt av näringsämnen (massprocent):	— Totalt: 18 % ($N + P_2O_5$) — För varje näringsämne: — 5 % N Minst $^1/_4$ av den deklarerade halten totalkväve skall komma från kväveformerna 5, 6 eller 7. Minst $^3/_5$ av den deklarerade kvävehalten 7 skall vara löslig i varmt vatten — 5 % P_2O_5

Form, löslighet och näringsinnehåll som skall redovisas enligt vad som anges i spalterna 4, 5 och 6, partikelstorlek			Uppgifter för identifiering av gödselmedlen, övriga krav		
N	P_2O_5	K_2O	N	P_2O_5	K_2O
1	2	3	4	5	6
(1) Totalkväve (2) Nitratkväve (3) Ammoniumkväve (4) Ureakväve (5) Kväve från krotonylidendiurea (6) Kväve från isobutylidendiurea (7) Kväve från ureaformaldehyd (8) Kväve från ureaformaldehyd som bara är lösligt i varmt vatten (9) Kväve från ureaformaldehyd som är lösligt i kallt vatten	(1) Vattenlöslig P_2O_5 (2) P_2O_5 löslig i neutralt ammoniumcitrat (3) P_2O_5 löslig i neutralt ammoniumcitrat och vatten		(1) Totalkväve (2) Om någon av kväveformerna 2–4 uppgår till minst 1 massprocent skall detta anges (3) Någon av kväveformerna 5–7. Kväveform 7 skall anges som kväveform 8 och 9	Ett NP-gödselmedel fritt från Thomasslagg, kalcinerat fosfat, aluminiumkalciumfosfat, delvist löst råfosfat och mjukt malet råfosfat skall deklareras enligt lösligheterna 1, 2 eller 3: — När vattenlöslig P_2O_5 inte uppgår till 2 % skall endast löslighet 2 anges — När vattenlöslig P_2O_5 är minst 2 % skall löslighet 3 anges. Dessutom skall den vattenlösliga P_2O_5-halten anges (löslighet 1) Halten av P_2O_5 som är löslig enbart i mineralsyror får inte överstiga 2 % Provmängd för bestämning av löslighet 2 och 3 skall vara 1 g	

B.3 **NK-gödselmedel**

B.3.1	Typbeteckning:	NK-gödselmedel
	Uppgifter om tillverkningsmetod:	Produkt framställd på kemisk väg eller genom blandning utan tillsats av organiska näringsämnen av animaliskt eller vegetabiliskt ursprung
	Minimihalt av näringsämnen (massprocent):	— Totalt: 8 % (N + K_2O) — För varje näringsämne: 3 % N, 5 % K_2O

Form, löslighet och näringsinnehåll som skall redovisas enligt vad som anges i spalterna 4, 5 och 6, partikelstorlek			Uppgifter för identifiering av gödselmedlen, övriga krav		
N	P_2O_5	K_2O	N	P_2O_5	K_2O
1	2	3	4	5	6
(1) Totalkväve (2) Nitratkväve (3) Ammoniumkväve (4) Ureakväve (5) Cyamidkväve		Vattenlöslig K_2O	(1) Totalkväve (2) Om någon av kväveformerna 2–5 uppgår till minst 1 massprocent skall detta anges		(1) Vattenlöslig kaliumoxid (2) Uppgiften ”klorfattig” är kopplad till en maximihalt av 2 % Cl (3) Klorhalten får deklareras

B.3 **NK-gödselmedel**(*forts.*)

B.3.2	Typbeteckning:	NK-gödselmedel innehållande krotonylidendiurea eller isobutylidendiurea eller ureaformaldehyd (beroende på omständigheterna)
	Uppgifter om tillverkningsmetod:	Produkt framställd på kemisk väg utan tillsats av organiska näringsämnen av animaliskt eller vegetabiliskt ursprung och innehållande krotonylidendiurea eller isobutylidendiurea eller ureaformaldehyd
	Minimihalt av näringsämnen (massprocent):	— Totalt: 18 % (N + K_2O) — För varje näringsämne — 5 % N Minst $^1/_4$ av den deklarerade halten totalkväve skall komma från kväveformerna 5, 6 eller 7. Minst $^3/_5$ av den deklarerade kvävehalten 7 skall vara löslig i varmt vatten — 5 % K_2O

Form, löslighet och näringsinnehåll som skall redovisas enligt vad som anges i spalterna 4, 5 och 6, partikelstorlek			Uppgifter för identifiering av gödselmedlen, övriga krav		
N	P_2O_5	K_2O	N	P_2O_5	K_2O
1	2	3	4	5	6
(1) Totalkväve (2) Nitratkväve (3) Ammoniumkväve (4) Ureakväve (5) Kväve från krotonylidendiurea		Vattenlöslig K_2O	(1) Totalkväve (2) Om någon av kväveformerna 2–4 uppgår till minst 1 massprocent skall detta anges		(1) Vattenlöslig kaliumoxid (2) Uppgiften ”klorfattig” är kopplad till en maximihalt av 2 % Cl (3) Klorhalten får anges

1	2	3	4	5	6
(6) Kväve från isobutylidendiurea (7) Kväve från ureaformaldehyd (8) Kväve från ureaformaldehyd som bara är lösligt i varmt vatten (9) Kväve från ureaformaldehyd som är lösligt i kallt vatten			(3) Någon av kväveformerna 5–7. Kväveform 7 skall anges som kväveform 8 och 9		

B.4 **PK-gödselmedel**

Typbeteckning:	PK-gödselmedel
Uppgifter om tillverkningsmetod:	Produkt framställd på kemisk väg eller genom blandning utan tillsats av organiska näringsämnen av animaliskt eller vegetabiliskt ursprung
Minimihalt av näringsämnen (massprocent):	— Totalt: 18 % (P_2O_5 + K_2O) — För varje näringsämne: 5 % P_2O_5, 5 % K_2O

Form, löslighet och näringsinnehåll som skall redovisas enligt vad som anges i spalterna 4, 5 och 6, partikelstorlek			Uppgifter för identifiering av gödselmedlen; övriga krav		
N	P_2O_5	K_2O	N	P_2O_5	K_2O
1	2	3	4	5	6
	(1) Vattenlöslig P_2O_5 (2) P_2O_5 löslig i neutralt ammoniumcitrat (3) P_2O_5 löslig i neutralt ammoniumcitrat och vatten (4) P_2O_5 löslig enbart i mineralsyror (5) P_2O_5 löslig i alkaliskt ammoniumcitrat (Petermann) (6a) P_2O_5 löslig i mineralsyror, varav minst 75 % av den angivna P_2O_5-halten är löslig i 2 %-ig citronsyra (6b) P_2O_5 löslig i 2 %-ig citronsyra	Vattenlöslig K_2O		1. Ett PK-gödselmedel fritt från Thomasfosfat, kalcinerat fosfat, aluminiumkalciumfosfat, delvis lösligt råfosfat och mjukt malet råfosfat skall deklareras enligt lösligheterna 1, 2 eller 3: — när vattenlöslig P_2O_5 inte uppgår till 2 % skall endast löslighet 2 anges — när vattenlöslig P_2O_5 är minst 2 % skall löslighet 3 anges. Dessutom skall den vattenlösliga P_2O_5-halten anges (löslighet 1)	(1) Vattenlöslig kaliumoxid (2) Uppgiften ”klorfattig” är kopplad till en maximihalt av 2 % Cl (3) Klorhalten får anges

1	2	3	4	5	6
	(7) P_2O_5 löslig i mineralsyror, varav minst 75 % av den angivna P_2O_5-halten är löslig i alkaliskt ammoniumcitrat (Joulie) (8) P_2O_5 löslig i mineralsyror, varav minst 55 % av den angivna P_2O_5-halten är löslig i 2 % myrsyra			Halten av P_2O_5 som är löslig enbart i mineralsyror får inte överstiga 2 % För denna typ 1 skall det uttagna provet för fastställande av lösligheterna 2 och 3 vara 1 g 2. a) Ett PK-gödselmedel som innehåller mjukt malet råfosfat eller delvis lösliga råfosfater skall vara fritt från Thomasslagg, kalcinerat fosfat och aluminiumkalciumfosfat Det skall deklareras enligt lösligheterna 1, 3 och 4 Denna typ av gödselmedel skall innehålla: — minst 2 % P_2O_5 enbart löslig i mineralsyror (löslighet 4), — minst 5 % P_2O_5 löslig i vatten och neutralt ammoniumcitrat (löslighet 3), — minst 2,5 % vattenlöslig P_2O_5 (löslighet 1) Denna typ av gödselmedel skall marknadsföras under beteckningen "PK-gödselmedel som innehåller mjukt malet råfosfat" eller "PK-gödselmedel som innehåller delvis lösligt råfosfat" För denna typ 2a skall provmängden för fastställande av löslighet 3 vara 3 g	
Partikelstorlek i de fosfatråvaror som ingår: Thomasslagg: minst 75 % passerar genom en sikt med en maskstorlek av 0,160 mm Aluminiumkalciumfosfat: minst 90 % passerar genom en sikt med en maskstorlek av 0,160 mm Kalcinerat fosfat: minst 75 % passerar genom en sikt med en maskstorlek av 0,160 mm Mjuka malda råfosfater: minst 90 % passerar genom en sikt med en maskstorlek av 0,063 mm Delvis lösligt råfosfat: minst 90 % passerar genom en sikt med en maskstorlek av 0,160 mm				2. b) Ett PK-gödselmedel som innehåller aluminiumkalciumfosfat skall vara fritt från Thomasslagg, kalcinerat fosfat och delvis lösligt råfosfat Medlet skall deklareras enligt lösligheterna 1 och 7, i det senare fallet efter avdrag för löslighet i vatten Denna typ av gödselmedel skall innehålla: — minst 2 % vattenlöslig P_2O_5 (löslighet 1), — minst 5 % P_2O_5 enligt löslighet 7 Denna typ av gödselmedel skall marknadsföras under beteckningen "NP-gödselmedel som innehåller aluminiumkalciumfosfat"	

1	2	3	4	5	6
				3. För PK-gödselmedel som innehåller endast en av följande typer av fosforgödselmedel: Thomasfosfat, kalcinerat fosfat, aluminiumkalciumfosfat, mjukt malet råfosfat, skall typbeteckningen följas av en uppgift som anger typen av ingående fosfat Uppgiften om P_2O_5-lösligheten skall anges enligt följande lösligheter: — För gödselmedel baserade på Thomasslagg: löslighet 6a (Frankrike, Italien, Spanien, Portugal, Grekland), 6b (Tyskland, Belgien, Danmark, Irland, Luxemburg, Nederländerna, Förenade kungariket och Österrike) — För gödselmedel baserade på kalcinerat fosfat: löslighet 5 — För gödselmedel baserade på aluminiumkalciumfosfat: löslighet 7 — För gödselmedel baserade på mjukt, malet råfosfat: löslighet 8	

C. OORGANISKA FLYTANDE GÖDSELMEDEL

C.1 **Enkla flytande gödselmedel**

Nr	Typbeteckning	Uppgifter om tillverkningsmetod och huvudbeståndsdelar	Minimihalt av näringsämnen (massprocent) uppgifter om hur näringsämnen skall uttryckas och övriga krav	Övriga uppgifter om typbeteckningen	Näringsinnehåll som skall redovisas, näringsämnenas form och löslighet, övriga kriterier
1	2	3	4	5	6
1	Flytande kvävegödselmedel	Kemiskt framställd produkt som löses upp i vatten, i stabil form vid atmosfäriskt tryck, utan tillsats av organiska näringsämnen av animaliskt eller vegetabiliskt ursprung	15 % N Kväve uttryckt som totalkväve, eller om endast en form förekommer, som nitratkväve, ammoniumkväve eller ureakväve Maximal biurethalt: urea-N × 0,026		Totalkväve och, för varje form som uppgår till inte mindre än 1 %, som nitratkväve, ammoniumkväve och/eller ureakväve. Om biurethalten är lägre än 0,2 % får orden ”låg biurethalt” läggas till
2	Ammoniumnitrat och ureagödselmedelslösning (UAN-lösning)	Kemiskt framställd produkt som lösts upp i vatten, innehållande ammoniumnitrat och urea	26 % N Kväve uttryckt som totalkväve där ureahalten uppgår till ungefär hälften av allt förekommande kväve Maximalbiurethalt: 0,5 %		Totalkväve Nitratkväve, ammoniumkväve och ureakväve. Om biurethalten är lägre än 0,2 % får orden ”låg biurethalt” läggas till
3	Kalciumnitratlösning	Produkt framställd genom upplösning av kalciumnitrat i vatten	8 % N Kväve uttryckt som nitratkväve med högst 1 % som ammoniumkväve Kalcium uttryckt som vattenlöslig CaO	Typbeteckningen får åtföljas av en av följande uppgifter: — för bladbesprutning — för framställning av näringslösningar — för gödselbevattning	Totalkväve Vattenlöslig kalciumoxid vid något av de användningsområden som anges i spalt 5 Valfritt: — Nitratkväve — ammoniumkväve
4	Magnesiumnitratlösning	Produkt som framställs kemiskt och genom upplösning av magnesiumnitrat i vatten	6 % N Kväve uttryckt som nitratkväve 9 % MgO Magnesium uttryckt som vattenlöslig magnesiumoxid Lägsta pH-värde: 4		Nitratkväve Vattenlöslig magnesiumoxid

1	2	3	4	5	6
5	Suspension av kalciumnitrat	Produkt framställd genom suspension av kalciumnitrat i vatten	8 % N Kväve uttryckt som totalkväve eller som nitratkväve och ammoniumkväve Maximihalt ammoniumkväve: 1,0 % 14 % CaO Kalcium uttryckt som vattenlöslig CaO	Typbeteckningen får åtföljas av en av följande uppgifter: — för bladbesprutning — för framställning av näringslösningar och suspensioner — för gödselbevattning	Totalkväve Nitratkväve Vattenlöslig kalciumoxid för användningsområde som anges i spalt 5
6	Flytande kvävegödselmedel med ureaformaldhyd	Kemiskt framställd produkt eller produkt erhållen genom upplösning i vatten av ureaformaldehyd och ett kvävegödselmedel från A-1-förteckningen i detta direktiv, utom produkterna 3a, 3b och 5	18 % N uttryckt som totalkväve Minst en tredjedel av den redovisade totalkvävehalten måste härröra från ureaformaldehyd Maximalhalt biuret: (urea-N + ureaform-aldehyd-N) × 0,026 %		Totalkväve För varje form som uppgår till minst 1 %: — nitratkväve — ammoniumkväve — ureakväve Kväve från ureaformaldehyd
7	Suspension av kvävegödselmedel med ureaformaldhyd	Kemiskt framställd produkt eller produkt erhållen genom suspension i vatten av ureaformaldehyd och ett kvävegödselmedel från A-1-förteckningen i detta direktiv, utom produkterna 3a, 3b och 5	18 % N uttryckt som totalkväve Minst en tredjedel av den redovisade totalkvävehalten måste härröra från ureaformaldehyd, och därav måste minst tre femtedelar vara lösligt i varmt vatten Maximalhalt biuret: (urea-N + ureaform-aldehyd-N) × 0,026 %		Totalkväve För varje form som uppgår till minst 1 %: — nitratkväve — ammoniumkväve — ureakväve Kväve från ureaformaldehyd Kväve från ureaformaldehyd, som är lösligt i kallt vatten Kväve från ureaformaldehyd, som bara är lösligt i varmt vatten

C.2 **Sammansatta flytande gödselmedel**

C.2.1	Typbeteckning:	NPK-gödselmedel
	Uppgifter om tillverkningsmetod:	Kemiskt framställd produkt upplöst i vatten, i stabil form vid atmosfäriskt tryck, utan tillsatser av organiska näringsämnen av animaliskt eller vegetabiliskt ursprung
	Minimihalt av näringsämnen (massprocent) och övriga krav:	— Totalt: 15 % (N + P_2O_5 + K_2O) — För varje näringsämne: 2 % N, 3 % P_2O_5, 3 % K_2O — Maximal biurethalt: Urea N × 0,026 %

Form, löslighet och näringsinnehåll som skall redovisas enligt vad som anges i spalterna 4, 5 och 6, partikelstorlek			Uppgifter för identifiering av gödselmedel, övriga krav		
N	P_2O_5	K_2O	N	P_2O_5	K_2O
1	2	3	4	5	6
(1) Totalkväve (2) Nitratkväve (3) Ammoniumkväve (4) Ureakväve	Vattenlöslig P_2O_5	Vattenlöslig K_2O	(1) Totalkväve (2) Om någon av kväveformerna 2–4 överskrider 1 massprocent, skall detta deklareras (3) Om biurethalten är lägre än 0,2 % får orden ”låg biurethalt” läggas till	Vattenlöslig P_2O_5	(1) Vattenlöslig kaliumoxid (2) Uppgiften ”klorfattig” är kopplad till maximihalten 2 % Cl (3) Klorhalten får anges

C.2 **Sammansatta flytande gödselmedel**(*forts.*)

C.2.2	Typbeteckning:	NPK-gödselmedel i suspension
	Uppgifter om tillverkningsmetod:	Produkt i vätskeform, i vilken näringsämnena härleds från ämnen såväl suspenderade i vatten som i lösning, utan tillsatser av organiska näringsämnen av animaliskt eller vegetabiliskt ursprung
	Minimihalt av näringsämnen (massprocent) och övriga krav:	— Totalt: 20 % ($N + P_2O_5 + K_2O$) — För varje näringsämne: 3 % N, 4 % P_2O_5, 4 % K_2O — Maximal biurethalt: Urea-N × 0,026 %

Form, löslighet och näringsinnehåll som skall redovisas enligt vad som anges i spalterna 4, 5 och 6, partikelstorlek			Uppgifter för identifiering av gödselmedel, övriga krav		
N	P_2O_5	K_2O	N	P_2O_5	K_2O
1	2	3	4	5	6
(1) Totalkväve (2) Nitratkväve (3) Ammoniumkväve (4) Ureakväve	(1) Vattenlöslig P_2O_5 (2) P_2O_5 löslig i neutralt ammoniumcitrat (3) P_2O_5 löslig i neutralt ammoniumcitrat och vatten	Vattenlöslig K_2O	(1) Totalkväve (2) Om någon av kväveformerna 2–4 överskrider 1 viktprocent, skall detta deklareras	Gödselmedlen får ej innehålla Thomasslagg, aluminiumkalciumfosfat, kalcinerade fosfater, delvis upplösta fosfater eller råfosfater (1) Om vattenlöslig P_2O_5 är mindre än 2 %, skall enbart löslighet 2 anges	(1) Vattenlöslig kaliumoxid (2) Uppgiften ”klorfattig” är kopplad till maximihalten 2 % Cl

1	2	3	4	5	6
			(3) Om biurethalten är lägre än 0,2 % får orden ”låg biuret-halt” läggas till	(2) Om vattenlöslig P_2O_5 är minst 2 %, skall löslighet 3 och den vattenlösliga P_2O_5-halten anges	(3) Klorhalten får anges

C.2 **Sammansatta flytande gödselmedel**(*forts.*)

C.2.3	Typbeteckning:	NP-gödselmedelslösning
	Uppgifter om tillverkningsmetod:	Kemiskt framställd produkt upplöst i vatten, i stabil form vid atmosfäriskt tryck, utan tillsatser av organiska näringsämnen av animaliskt eller vegetabiliskt ursprung
	Minimihalt av näringsämnen (massprocent):	— Totalt: 18 % (N + P_2O_5) — För varje näringsämne: 3 % N, 5 % P_2O_5 — Maximal biurethalt: Urea-N × 0,026

Form, löslighet och näringsinnehåll som skall redovisas enligt vad som anges i spalterna 4, 5 och 6, partikelstorlek			Uppgifter för identifiering av gödselmedel, övriga krav		
N	P_2O_5	K_2O	N	P_2O_5	K_2O
1	2	3	4	5	6
(1) Totalkväve (2) Nitratkväve (3) Ammoniumkväve (4) Ureakväve	Vattenlöslig P_2O_5		(1) Totalkväve (2) Om någon av kväveformerna 2–4 överskrider 1 massprocent, skall detta deklareras (3) Om biurethalten är lägre än 0,2 %, får orden ”låg biuret-halt” läggas till	Vattenlöslig P_2O_5	

C.2 **Sammansatta flytande gödselmedel**(*forts.*)

C.2.4	Typbeteckning:	NP-gödselmedel i suspension
	Uppgifter om tillverkningsmetod:	Produkt i vätskeform, i vilken näringsämnena härleds från ämnen såväl suspenderade i vatten som i lösning, utan tillsatser av organiska näringsämnen av animaliskt eller vegetabiliskt ursprung
	Minimihalt av näringsämnen (massprocent):	— Totalt: 18 % (N + P_2O_5) — För varje näringsämne: 3 % N, 5 % P_2O_5 — Maximal biurethalt: Urea-N × 0,026

Form, löslighet och näringsinnehåll som skall redovisas enligt vad som anges i spalterna 4, 5 och 6, partikelstorlek			Uppgifter för identifiering av gödselmedel, övriga krav		
N	P_2O_5	K_2O	N	P_2O_5	K_2O
1	2	3	4	5	6
(1) Totalkväve (2) Nitratkväve (3) Ammoniumkväve (4) Ureakväve	(1) Vattenlöslig P_2O_5 (2) P_2O_5 löslig i neutralt ammoniumcitrat (3) P_2O_5 löslig i neutralt ammoniumcitrat och vatten		(1) Totalkväve (2) Om någon av kväveformerna 2–4 överskrider 1 massprocent, skall detta deklareras (3) Om biurethalten är lägre än 0,2 %, får orden ”låg biurethalt” läggas till	(1) Om vattenlöslig P_2O_5 är mindre än 2 % skall enbart löslighet 2 anges (2) Om vattenlöslig P_2O_5 är minst 2 % skall löslighet 3 och den vattenlösliga P_2O_5-halten anges Gödselmedlen får ej innehålla Thomasslagg, aluminiumkalciumfosfat, kalcinerade fosfater, delvis upplösta fosfater eller råfosfater	

C.2.5	Typbeteckning:	NK-gödselmedelslösning
	Uppgifter om tillverkningsmetod:	Kemiskt framställd produkt upplöst i vatten, i stabil form vid atmosfäriskt tryck, utan tillsatser av organiska näringsämnen av animaliskt eller vegetabiliskt ursprung
	Minimihalt av näringsämnen (massprocent):	— Totalt: 15 % (N + K_2O) — För varje näringsämne: 3 % N, 5 % K_2O — Maximal biurethalt: Urea-N × 0,026

Form, löslighet och näringsinnehåll som skall redovisas enligt vad som anges i spalterna 4, 5 och 6, partikelstorlek			Uppgifter för identifiering av gödselmedel, övriga krav		
N	P_2O_5	K_2O	N	P_2O_5	K_2O
1	2	3	4	5	6
(1) Totalkväve (2) Nitratkväve (3) Ammoniumkväve (4) Ureakväve		Vattenlöslig K_2O	(1) Totalkväve (2) Om någon av kväveformerna 2–4 överskrider 1 massprocent, skall detta deklareras (3) Om biurethalten är lägre än 0,2 %, får orden ”låg biurethalt” läggas till		(1) Vattenlöslig kaliumoxid (2) Uppgiften ”klorfattig” är kopplad till maximihalten 2 % Cl (3) Klorhalten får anges

C.2 **Sammansatta flytande gödselmedel**(*forts.*)

C.2.6	Typbeteckning:	NK-gödselmedel i suspension
	Uppgifter om tillverkningsmetod:	Produkt i vätskeform, i vilken näringsämnena härleds från ämnen såväl suspenderade i vatten som i lösning, utan tillsatser av organiska näringsämnen av animaliskt eller vegetabiliskt ursprung
	Minimihalt av näringsämnen (massprocent):	— Totalt: 18 % ($N + K_2O$) — För varje näringsämne: 3 % N, 5 % K_2O — Maximal biurethalt: Urea-N × 0,026

Form, löslighet och näringsinnehåll som skall redovisas enligt vad som anges i spalterna 4, 5 och 6, partikelstorlek			Uppgifter för identifiering av gödselmedel, övriga krav		
N	P_2O_5	K_2O	N	P_2O_5	K_2O
1	2	3	4	5	6
(1) Totalkväve (2) Nitratkväve (3) Ammoniumkväve (4) Ureakväve		Vattenlöslig K_2O	(1) Totalkväve (2) Om någon av kväveformerna 2–4 överskrider 1 massprocent, skall detta deklareras		(1) Vattenlöslig kaliumoxid (2) Uppgiften ”klorfattig” är kopplad till maximihalten 2 % Cl

1	2	3	4	5	6
			(3) Om biurethalten är lägre än 0,2 %, får orden ”låg biuret-halt” läggas till		(3) Klorhalten får anges

C.2 **Sammansatta flytande gödselmedel**(*forts.*)

C.2.7	Typbeteckning:	PK-gödselmedelslösning
	Uppgifter om tillverkningsmetod:	Kemiskt framställd produkt upplöst i vatten, utan tillsatser av organiska näringsämnen av animaliskt eller vegetabiliskt ursprung
	Minimihalt av näringsämnen (massprocent):	— Totalt: 18 % (P_2O_5 + K_2O) — För varje näringsämne: 5 % P_2O_5, 5 % K_2O

Form, löslighet och näringsinnehåll som skall redovisas enligt vad som anges i spalterna 4, 5 och 6, partikelstorlek			Uppgifter för identifiering av gödselmedel, övriga krav		
N	P_2O_5	K_2O	N	P_2O_5	K_2O
1	2	3	4	5	6
	Vattenlöslig P_2O_5	Vattenlöslig K_2O		Vattenlöslig P_2O_5	(1) Vattenlöslig kalium-oxid (2) Uppgiften ”klorfat-tig” är kopplad till maximihalten 2 % Cl (3) Klorhalten får anges

C.2.8	Typbeteckning:	PK-gödselmedel i suspension
	Uppgifter om tillverkningsmetod:	Produkt i vätskeform, i vilken näringsämnena härleds från ämnen såväl suspenderade i vatten som i lösning, utan tillsatser av organiska näringsämnen av animaliskt eller vegetabiliskt ursprung
	Minimihalt av näringsämnen (massprocent):	— Totalt: 18 % (P_2O_5 + K_2O) — För varje näringsämne: 5 % P_2O_5, 5 % K_2O

Form, löslighet och näringsinnehåll som skall redovisas enligt vad som anges i spalterna 4, 5 och 6, partikelstorlek			Uppgifter för identifiering av gödselmedel, övriga krav		
N	P_2O_5	K_2O	N	P_2O_5	K_2O
1	2	3	4	5	6
	(1) Vattenlöslig P_2O_5 (2) P_2O_5 löslig i neutralt ammoniumcitrat (3) P_2O_5 löslig i neutralt ammoniumcitrat och vatten	Vattenlöslig K_2O		(1) Om vattenlöslig P_2O_5 är mindre än 2 % skall enbart löslighet 2 deklareras (2) Om vattenlöslig P_2O_5 är minst 2 % skall löslighet 3 och den vattenlösliga P_2O_5-halten deklareras Gödselmedlen får ej innehålla Thomasslagg, aluminiumkalciumfosfat, kalcinerade fosfater, delvis upplösta fosfater eller råfosfater	(1) Vattenlöslig kaliumoxid (2) Uppgiften ”klorfattig” är kopplad till maximihalten 2 % Cl (3) Klorhalten får anges

D. OORGANISKA GÖDSELMEDEL SOM INNEHÅLLER SEKUNDÄRA MAKRONÄRINGSÄMNEN

Nr	Typbeteckning	Uppgifter om tillverkningsmetod och huvudbeståndsdelar	Minimihalt av näringsämnen (massprocent) uppgifter om hur näringsämnen skall uttryckas och övriga krav	Övriga uppgifter om typbeteckningen	Näringsinnehåll som skall redovisas, näringsämnenas form och löslighet, övriga kriterier
1	2	3	4	5	6
1	Kalciumfosfat	Naturlig eller industriellt framställd produkt, innehållande kalciumsulfat i olika grader av hydratisering	25 % CaO 35 % SO_3 Kalcium och svavel uttryckt som totalt CaO + SO_3 Malningsgrad: — minst 80 % passerar genom en sikt med 2 mm maskstorlek — minst 99 % passerar genom en sikt med 10 mm maskstorlek	Vanliga handelsbeteckningar får läggas till	Svaveltrioxid totalt Valfritt: CaO totalt
2	Lösning av kalciumklorid	Industriell framställd lösning av kalciumklorid	12 % CaO Kalcium uttryckt som vattenlösligt CaO		Kalciumoxid Valfritt: För besprutning av växter
3	Rent svavel	Renad naturprodukt eller industriellt framställd produkt	98 % S (245 %: SO_3) Svavel uttryckt som totalt SO_3		Svaveltrioxid totalt
4	Kieserit	Produkt av mineraliskt ursprung, innehållande monohydratiserat magnesiumsulfat som huvudsaklig beståndsdel	24 % MgO 45 % SO_3 Magnesium och svavel uttryckta som vattenlöslig magnesiumoxid och svaveltrioxid	Vanliga handelsbeteckningar får läggas till	Vattenlöslig magnesiumoxid Valfritt: vattenlöslig svaveltrioxid
5	Magnesiumsulfat	Produkt innehållande heptahydratiserat magnesiumsulfat som huvudsaklig beståndsdel	15 % MgO 28 % SO_3 Magnesium och svavel uttryckta som vattenlöslig magnesiumoxid och svaveltrioxid	Vanliga handelsbeteckningar får läggas till	Vattenlöslig magnesiumoxid Valfritt: vattenlöslig svaveltrioxid
5.1	Magnesiumsulfatlösning	Produkt erhållen genom upplösning i vatten av industriellt framställd magnesiumsulfat	5 % MgO 10 % SO_3 Magnesium och svavel uttryckt som vattenlöslig magnesiumoxid och vattenlöslig svaveltrioxid	Vanliga handelsbeteckningar får läggas till	Vattenlöslig magnesiumoxid Valfritt: vattenlöslig svaveltrioxid

1	2	3	4	5	6
5.2	Magnesiumhydroxid	Kemiskt framställd produkt innehållande magnesiumhydroxid som huvudbeståndsdel	60 % MgO Partikelstorlek: minst 99 % passerar genom en sikt med en maskstorlek av 0,063 mm		Magnesiumoxid totalt
5.3	Suspension av magnesiumhydroxid	Produkt framställd genom suspension av typ 5.2	24 % MgO		Magnesiumoxid totalt
6	Lösning av magnesiumklorid	Produkt erhållen genom upplösning av industriellt framställd magnesiumklorid	13 % MgO Magnesium uttryckt som magnesiumoxid Maximihalt av kalcium: 3 % CaO		Magnesiumoxid

E. OORGANISKA GÖDSELMEDEL SOM INNEHÅLLER MIKRONÄRINGSÄMNEN

Förklaring: Följande anmärkningar gäller hela del E:

Anmärkning 1: En kelatbildare får betecknas med sina initialer enligt beskrivningen i E.3

Anmärkning 2: Om produkten inte kvarlämnar något fast restmaterial efter att ha lösts upp i vatten får den beskrivas som ”för upplösning”

Anmärkning 3: Om ett mikronäringsämne förekommer såsom kelat, skall det pH-område inom vilket kelatet har godtagbar stabilitet anges.

E.1 **Gödselmedel med ett mikronäringsämne**

E.1.1 *Bor*

Nr	Typbeteckning	Uppgifter om tillverkningsmetod och huvudbeståndsdelar	Minimihalt av näringsämnen (massprocent) uppgifter om hur näringsämnen skall uttryckas och övriga krav	Övriga uppgifter om typbeteckningen	Näringsinnehåll som skall redovisas, näringsämnenas form och löslighet, övriga kriterier
1	2	3	4	5	6
1a	Borsyra	Produkt som erhålls genom reaktion mellan en syra och ett borat	14 % vattenlöslig B	Vanliga handelsbeteckningar får läggas till	Vattenlöslig bor (B)
1b	Natriumborat	Kemiskt framställd produkt med natriumborat som väsentlig beståndsdel	10 % vattenlöslig B	Vanliga handelsbeteckningar får läggas till	Vattenlöslig bor (B)
1c	Kalciumborat	Produkt framställd av kolemanit eller pandermit med kalciumborat som väsentlig beståndsdel	7 % total B Partikelstorlek: minst 98 % passerar genom en sikt med maskstorlek 0,063 mm	Vanliga handelsbeteckningar får läggas till	Bor totalt (B)
1d	Boretanolamin	Produkt framställd genom reaktion mellan borsyra och en etanolamin	8 % vattenlöslig B		Vattenlöslig bor (B)
1e	Borhaltigt gödselmedel i lösning	Produkt framställd genom upplösning av typerna 1a, 1b och/eller 1d	2 % vattenlöslig B	Beteckningen skall innehålla namn på de ingående beståndsdelarna	Vattenlöslig bor (B)
1f	Borhaltigt gödselmedel i suspension	Produkt framställd genom suspension av typerna 1a, 1b och/eller 1d i vatten	2 % vattenlöslig B	Beteckningen skall innehålla namn på de ingående beståndsdelarna	Vattenlöslig bor (B)

E.1.2 *Kobolt*

Nr	Typbeteckning	Uppgifter om tillverkningsmetod och huvudbeståndsdelar	Minimihalt av näringsämnen (massprocent) uppgifter om hur näringsämnen skall uttryckas och övriga krav	Övriga uppgifter om typbeteckningen	Näringsinnehåll som skall redovisas, näringsämnenas form och löslighet, övriga kriterier
1	2	3	4	5	6
2a	Koboltsalt	Kemiskt framställd produkt med mineralsalt av kobolt som väsentlig beståndsdel	19 % vattenlöslig Co	Beteckningen skall innehålla namnet på den oorganiska anjonen	Vattenlöslig kobolt (Co)
2b	Koboltkelat	Produkt framställd genom kemisk kombinering mellan kobolt och en kelatbildare	2 % vattenlöslig Co, varav minst $^{8}/_{10}$ av det deklarerade värdet har kelaterats	Typ av kelatbildare	Vattenlöslig kobolt (Co) Kelaterad kobolt (Co)
2c	Gödselmedelslösning innehållande kobolt	Produkt som framställts genom upplösning av typerna 2a och/eller 2b i vatten	2 % vattenlöslig Co	Beteckningen skall innehålla: (1) namn på oorganiska anjoner och (2) typ av kelatbildare	Vattenlöslig kobolt (Co) Kelaterad kobolt (Co) om tillämpligt

E.1.3 *Koppar*

Nr	Typbeteckning	Uppgifter om tillverkningsmetod och huvudbeståndsdelar	Minimihalt av näringsämnen (massprocent) uppgifter om hur näringsämnen skall uttryckas och övriga krav	Övriga uppgifter om typbeteckningen	Näringsinnehåll som skall redovisas, näringsämnenas form och löslighet, övriga kriterier
1	2	3	4	5	6
3a	Kopparsalt	Kemiskt framställd produkt med oorganiskt salt av koppar som väsentlig beståndsdel	20 % vattenlöslig Cu	Beteckningen skall innehålla namnet på den oorganiska anjonen	Vattenlöslig koppar (Cu)
3b	Kopparoxid	Kemiskt framställd produkt med kopparoxid som väsentlig beståndsdel	70 % total Cu Partikelstorlek: minst 98 % passerar genom en sikt med maskstorlek 0,063 mm		Koppar totalt (Cu)
3c	Kopparhydroxid	Kemiskt framställd produkt med kopparhydroxid som väsentlig beståndsdel	45 % total Cu Partikelstorlek: minst 98 % passerar genom en sikt med maskstorlek 0,063 mm		Koppar totalt (Cu)
3d	Kopparkelat	Vattenlöslig produkt framställd genom kemisk kombinering av koppar med en kelatbildare	9 % vattenlöslig Cu, varav minst $^{8}/_{10}$ av det deklarerade värdet har kelaterats	Typ av kelatbildare	Vattenlöslig koppar (Cu) Kelaterad koppar (Cu)

1	2	3	4	5	6
3e	Kopparbaserat gödselmedel	Produkt framställd genom blandning av typerna 3a, 3b, 3c och/eller 3d och om så behövs ett fyllnads-medel som varken är giftigt eller innehåller näringsämnen	5 % totalt Cu	Beteckningen skall innehålla: (1) namn på kopparkomponenterna (2) typ av kelatbildare, om sådan finns	Koppar totalt (Cu) Vattenlöslig koppar (Cu) om denna utgör minst en fjärdedel av all koppar Kelaterad koppar (Cu) om tillämpligt
3f	Gödselmedelslösning innehållande koppar	Produkt framställd genom upplösning av typerna 3a och/eller 3d i vatten	3 % vattenlöslig Cu	Beteckningen skall innehålla: (1) namn på oorganiska anjoner (2) typ av kelatbildare	Vattenlöslig koppar (Cu) Kelaterad koppar (Cu) om tillämpligt
3g	Kopparoxyklorid	Kemiskt framställd produkt med kopparoxyklorid $[Cu_2Cl(OH)_3]$ som väsentlig beståndsdel	50 % total Cu Partikelstorlek: minst 98 % passerar genom en sikt med maskstorlek 0,063 mm		Koppar totalt (Cu)
3h	Suspension av kopparoxyklorid	Produkt erhållen genom suspension av typ 3 g	17 % totalt Cu		Koppar totalt (Cu)

E.1.4 *Järn*

Nr	Typbeteckning	Uppgifter om tillverkningsmetod och huvudbeståndsdelar	Minimihalt av näringsämnen (massprocent) uppgifter om hur näringsämnen skall uttryckas och övriga krav	Övriga uppgifter om typbeteckningen	Näringsinnehåll som skall redovisas, näringsämnenas form och löslighet, övriga kriterier
1	2	3	4	5	6
4a	Järnsalt	Kemiskt framställd produkt med oorganiskt järnsalt som väsentlig beståndsdel	12 % vattenlösligt Fe	Beteckningen skall innehålla namnet på den oorganiska anjonen	Vattenlösligt järn (Fe)
4b	Järnkelat	Vattenlöslig produkt framställd genom kemisk kombinering av järn med en kelatbildare	5 % vattenlösligt Fe, varav minst $^{8}/_{10}$ av det deklarerade värdet har kelaterats, utom EDDHA, EDDHMA och EDDCHA för vilka motsvarande värde är minst $^{5}/_{10}$ av det deklarerade värdet	Typ av kelatbildare	Vattenlösligt järn (Fe) Kelaterat järn (Fe)

1	2	3	4	5	6
4c	Gödselmedelslösning innehållande järn	Produkt framställd genom upplösning av typerna 4a och/eller 4b i vatten	2 % vattenlösligt Fe	Beteckningen skall innehålla (1) namn på oorganiska anjoner (2) typ av kelatbildare, om tillämpligt	Vattenlösligt järn (Fe) Kelaterat järn (Fe) om tillämpligt

E.1.5 *Mangan*

Nr	Typbeteckning	Uppgifter om tillverkningsmetod och huvudbeståndsdelar	Minimihalt av näringsämnen (massprocent) uppgifter om hur näringsämnen skall uttryckas och övriga krav	Övriga uppgifter om typbeteckningen	Näringsinnehåll som skall redovisas, näringsämnenas form och löslighet, övriga kriterier
1	2	3	4	5	6
5a	Mangansalt	Kemiskt framställd produkt med oorganiskt salt av mangan (Mn II) som väsentlig beståndsdel	17 % vattenlösligt Mn	Beteckningen skall innehålla namnet på den kombinerade anjonen	Vattenlösligt mangan (Mn)
5b	Mangankelat	Vattenlöslig produkt framställd genom kemisk kombinering av mangan med kelatbildare	5 % vattenlösligt Mn, varav minst $^{8}/_{10}$ av det deklarerade värdet har kelaterats	Typ av kelatbildare	Vattenlösligt mangan (Mn) Kelaterat mangan (Mn)
5c	Manganoxid	Kemiskt framställd produkt med manganoxider som väsentliga beståndsdelar	40 % total Mn Partikelstorlek: minst 80 % passerar genom en sikt med maskstorlek 0,063 mm		Mangan totalt (Mn)
5d	Manganbaserat gödselmedel	Produkt framställd genom blandning av typerna 5a och 5c	17 % totalt Mn	Beteckningen skall innehålla namn på mangankomponenterna	Mangan totalt (Mn) Vattenlösligt mangan (Mn) om detta utgör minst $^{1}/_{4}$ av allt mangan
5e	Manganbaserad gödselmedelslösning	Produkt framställd genom upplösning av typerna 5a och/eller 5b i vatten	3 % vattenlösligt Mn	Beteckningen skall innehålla (1) namn på oorganiska anjoner (2) typ av kelatbildare, om tillämpligt	Vattenlösligt mangan (Mn) Kelaterat mangan (Mn) om tillämpligt

E.1.6 *Molybden*

Nr	Typbeteckning	Uppgifter om tillverkningsmetod och huvudbeståndsdelar	Minimihalt av näringsämnen (massprocent) uppgifter om hur näringsämnen skall uttryckas och övriga krav	Övriga uppgifter om typbeteckningen	Näringsinnehåll som skall redovisas, näringsämnenas form och löslighet, övriga kriterier
1	2	3	4	5	6
6a	Natriummolybdat	Kemiskt framställd produkt med natriummolybdat som väsentlig beståndsdel	35 % vattenlösligt Mo		Vattenlösligt molybden (Mo)
6b	Ammoniummolybdat	Kemiskt framställd produkt med ammoniummolybdat som väsentlig beståndsdel	50 % vattenlösligt Mo		Vattenlösligt molybden (Mo)
6c	Molybdenbaserat gödselmedel	Produkt framställd genom blandning av typerna 6a och 6b	35 % vattenlösligt Mo	Beteckningen skall innehålla namnet på molybdenkomponenterna	Vattenlösligt molybden (Mo)
6d	Molybdenbaserad gödselmedelslösning	Produkt framställd genom upplösning av typerna 6a och/eller 6b i vatten	3 % vattenlösligt Mo	Beteckningen skall innehålla namnet på molybdenkomponenterna	Vattenlösligt molybden (Mo)

E.1.7 *Zink*

Nr	Typbeteckning	Uppgifter om tillverkningsmetod och huvudbeståndsdelar	Minimihalt av näringsämnen (massprocent) uppgifter om hur näringsämnen skall uttryckas och övriga krav	Övriga uppgifter om typbeteckningen	Näringsinnehåll som skall redovisas, näringsämnenas form och löslighet, övriga kriterier
1	2	3	4	5	6
7a	Zinksalt	Kemiskt framställd produkt med oorganiskt salt av zink som väsentlig beståndsdel	15 % vattenlöslig Zn	Beteckningen skall innehålla namnet på den oorganiska anjonen	Vattenlöslig zink (Zn)
7b	Zinkkelat	Produkt framställd genom kemisk kombinering av zink och en kelatbildare	5 % vattenlöslig Zn, varav minst $^{8}/_{10}$ av det deklarerade värdet har kelaterats	Typ av kelatbildare	Vattenlöslig zink (Zn) Kelaterad zink (Zn)
7c	Zinkoxid	Kemiskt framställd produkt med zinkoxid som väsentlig beståndsdel	70 % totalt Zn Partikelstorlek: minst 80 % passerar genom en sikt med maskstorlek 0,063 mm		Zink totalt (Zn)

1	2	3	4	5	6
7d	Zinkbaserat gödselmedel	Produkt framställd genom en blandning av typerna 7a och 7c	30 % totalt Zn	Beteckningen skall innehålla namnet på de förekommande zinkkomponenterna	Zink totalt (Zn) Vattenlöslig zink (Zn) om denna utgör minst $^1/_4$ av all zink (Zn)
7e	Zinkbaserad gödselmedelslösning	Produkt som erhållits genom upplösning av typerna 7a och/eller 7b i vatten	3 % vattenlöslig Zn	Beteckningen skall innehålla (1) namn på oorganiska anjoner (2) typ av kelatbildare, om tillämpligt	Vattenlöslig zink (Zn) Kelaterad zink (Zn)

E.2 **Minsta halt av mikronäringsämnen**

E.2.1 *Fasta eller flytande blandningar av gödselmedel som innehåller mikronäringsämnen*

	Där mikronäringsämnet förekommer i en form som är	
	enbart organiskt salt	kelaterad eller komplex
För ett mikronäringsämne:		
Bor (B)	0,2	0,2
Kobolt (Co)	0,02	0,02
Koppar (Cu)	0,5	0,1
Järn (Fe)	2,0	0,3
Mangan (Mn)	0,5	0,1
Molybden (Mo)	0,02	—
Zink (Zn)	0,5	0,1

Minimihalt av mikronäringsämnen i blandning i fast form: 5 massprocent av gödselmedlet.

Minimihalt av mikronäringsämnen i flytande blandning: 2 massprocent av gödselmedlet.

E.2.2 *EEG-gödselmedel innehållande primära makronäringsämnen och/eller sekundära makronäringsämnen med mikronäringsämnen för spridning på marken*

	För jordbruksgrödor	För trädgårdsgrödor
Bor (B)	0,01	0,01
Kobolt (Co)	0,002	—
Koppar (Cu)	0,01	0,002
Järn (Fe)	0,5	0,02
Mangan (Mn)	0,1	0,01
Molybden (Mo)	0,001	0,001
Zink (Zn)	0,01	0,002

E.2.3 *EEG-gödselmedel innehållande primära makronäringsämnen och/eller sekundära makronäringsämnen med mikronäringsämnen för sprutning av blad*

Bor (B)	0,010
Kobolt (Co)	0,002
Koppar (Cu)	0,002
Järn (Fe)	0,020
Mangan (Mn)	0,010
Molybden (Mo)	0,001
Zink (Zn)	0,002

E.3 **Förteckning över tillåtna organiska kelat- och komplexbildare för mikronäringsämnen**

Godkända produkter

E.3.1 *Kelatbildare*

Syror eller salter av natrium, kalium eller ammonium i kombination med:

etylendiamintetraättikasyra:	EDTA	$C_{10}H_{16}O_8N_2$
dietylentriaminpentaättiksyra:	DTPA	$C_{14}H_{23}O_{10}N_3$
etylendiamin-di(o-hydroxyfenyl)ättiksyra:	EDDHA	$C_{18}H_{20}O_6N_2$
hydroxy-2 etylendiamintriättiksyra:	HEEDTA	$C_{10}H_{18}O_7N_2$
etylendiamin-di(o-hydroxy p-metylfenyl)ättiksyra	EDDHMA	$C_{20}H_{24}O_6N_2$
etylendiamin-di(5-karboxy-2-hydroxyfenyl)ättiksyra:	EDDCHA	$C_{20}H_{20}O_{10}N_2$

E.3.2 *Komplexbildare*

En förteckning skall sammanställas

BILAGA II

TOLERANSER

Avvikelserna som anges i denna bilaga är negativa värden uttryckta i massprocent.

Som avvikelse från angiven halt av näringsämne i de olika typerna av EG-gödselmedel tillåts följande toleranser:

1. OORGANISKA ENKLA GÖDSELMEDEL SOM INNEHÅLLER PRIMÄRA MAKRONÄRINGSÄMNEN ABSOLUT VÄRDE I MASSPROCENT, UTTRYCKT SOM N, P_2O_5, K_2O, MgO, Cl

1.1 **Kvävegödselmedel**

kalciumnitrat	0,4
kalciummagnesiumnitrat	0,4
natriumnitrat	0,4
chilesalpeter	0,4
kalciumcyanamid	1,0
kvävehaltig kalciumcyanamid	1,0
ammoniumsulfat	0,3
ammoniumnitrat eller kalciumammoniumnitrat:	
— t.o.m. 32 %	0,8
— mer än 32 %	0,6
ammoniumsulfatnitrat	0,8
magnesiumsulfatnitrat	0,8
magnesiumammoniumnitrat	0,8
urea	0,4
suspension av kalciumnitrat	0,4
flytande kvävegödselmedel med ureaformaldehyd	0,4
suspension av kvävegödselmedel med ureaformaldehyd	0,4
ureaammoniumsulfat	0,5
flytande kvävegödselmedel	0,6
lösning av ammoniumnitrat-urea (UAN-lösning)	0,6

1.2 **Fosforgödselmedel**

Thomasfosfat:		
— halten angiven med en noggrannhet på 2 massprocent		0,0
— halten angiven med ett enda heltal		1,0
Övriga fosforgödselmedel		
P_2O_5-löslighet i:	*(Gödselmedlets nummer enligt bilaga I)*	
— mineralsyra	(3, 6, 7)	0,8
— myrsyra	(7)	0,8
— neutralt ammoniumcitrat	(2a, 2b, 2c)	0,8
— alkaliskt ammoniumcitrat	(4, 5, 6)	0,8
— vatten	(2a, 2b, 3)	0,9
	(2c)	1,3

1.3 **Kaliumgödselmedel**

Kainit	1,5
anrikat kainitsalt	1,0
kaliumklorid:	
— t.o.m. 55 %	1,0
— mer än 55 %	0,5
kaliumklorid innehållande magnesiumsalt	1,5
Kaliumsulfat	0,5
kaliumsulfat innehållande magnesiumsalt (kalimagnesia)	1,5

1.4 **Övriga beståndsdelar**

Klorid	0,2

2. OORGANISKA SAMMANSATTA GÖDSELMEDEL SOM INNEHÅLLER PRIMÄRA MAKRONÄRINGSÄMNEN

2.1 **Näringsämnen**

N	1,1
P_2O_5	1,1
K_2O	1,1

2.2 **Totala negativa avvikelser från det uppgivna värdet**

gödselmedel med två växtnäringsämnen	1,5
gödselmedel med tre växtnäringsämnen	1,9

3. SEKUNDÄRA NÄRINGSÄMNEN I GÖDSELMEDEL

De avvikelser som medges från deklarerad halt av kalcium, magnesium, natrium och svavel är en fjärdedel av den deklarerade halten av dessa ämnen och högst 0,9 % i absoluta tal för CaO, MgO, Na_2O och SO_3 dvs. 0,64 för Ca, 0,55 för Mg, 0,67 för Na och 0,36 för S.

4. MIKRONÄRINGSÄMNEN I GÖDSELMEDEL

Följande avvikelser tillåts för deklarerad halt av mikronäringsämnen:

— 0,4 % i absoluta tal för en halt över 2 %.

— En femtedel av deklarerat värde för en halt under eller lika med 2 %.

Den avvikelse som medges från deklarerad halt av olika former av kväve eller deklarerade lösligheter av fosforpentoxid är en tiondel av hela halten av det berörda näringsämnet och högst 2 massprocent, förutsatt att hela halten av näringsämnet håller sig inom de gränser som anges i bilaga I och som gäller enligt ovan fastställda toleranser.

BILAGA III

TEKNISKA BESTÄMMELSER OM AMMONIUMNITRATGÖDSELMEDEL MED HÖG KVÄVEHALT

1. EGENSKAPER HOS OCH GRÄNSVÄRDEN FÖR ENKLA AMMONIUMNITRATGÖDSELMEDEL MED HÖG KVÄVEHALT

1.1 **Porositet (oljebindningsförmåga)**

Sedan gödselmedlet utsatts för två termiska cykler vid en temperatur mellan 25 och 50 °C, och i enlighet med bestämmelserna i del 2 i avsnitt 3 i denna bilaga, får det inte kvarhålla mer än 4 massprocent olja.

1.2 **Brännbara beståndsdelar**

Massprocenten brännbart material, mätt som kolhalt, får inte överskrida 0,2 % för gödselmedel med en kvävehalt på minst 31,5 massprocent och får inte överskrida 0,4 % för gödselmedel med en kvävehalt högre än 28 % men lägre än 31,5 massprocent.

1.3 **pH**

En lösning med 10 g gödselmedel i 100 ml vatten skall ha ett pH-värde på minst 4,5.

1.4 **Analys av partikelstorlek**

Massprocenten brännbart material, mätt som kolhalt, får inte överskrida 0,2 % för gödselmedel med en kvävehalt på minst 31,5 massprocent och får inte överskrida 0,4 % för gödselmedel med en kvävehalt högre än 28 % men lägre än 31,5 massprocent.

1.5 **Klor**

Maximal klorhalt: 0,02 massprocent.

1.6 **Tungmetaller**

Tungmetaller bör inte tillsättas avsiktligt, och eventuella spår som kan vara en följd av produktionsprocessen bör inte överskrida den gräns som kommittén har fastställt.

Maximal kopparhalt: 10 mg/kg.

För övriga tungmetaller finns inga fastställda gränsvärden.

2. BESKRIVNING AV DETONATIONSSÄKERHETSPROVET FÖR AMMONUIMNITRATGÖDSELMEDEL MED HÖG KVÄVEHALT

Provningen skall utföras på ett representativt prov av gödselmedlet. Innan detonationssäkerheten provas skall provets hela massa utsättas för termiska cykler 5 gånger i enlighet med bestämmelserna i del 3 i avsnitt 3 i denna bilaga.

Gödselmedlet skall genomgå detonationssäkerhetsprovet i ett horisontellt stålrör under följande betingelser:

— Sömlöst stålrör

— Rörets längd: minst 1 000 mm

— Nominell ytterdiameter: minst 114 mm

— Nominell väggtjocklek: minst 5 mm

— Booster (initieringsförstärkarladdning): typ och vikt skall vara sådana att det detonationstryck som provet utsätts för är det högsta möjliga, så att man kan fastställa dess känslighet för överföring av detonationer.

— Testtemperatur: 15–25 °C,

— Witnesscylindrar av bly för registrering av detonationskraften: diameter 50 mm och höjd 100 mm

Dessa cylindrar placeras med 150 mm mellanrum så att de bär upp röret horisontellt. Provet skall utföras två gånger. Provet anses avgörande om vid båda provningarna en eller flera av stödcylindrarna deformeras mindre än 5 %.

3. METODER FÖR ATT KONTROLLERA ÖVERENSSTÄMMELSEN MED DE GRÄNSVÄRDEN SOM ANGES I BILAGA III-1 OCH III-2

Metod 1

METODER FÖR BELASTNING MED TERMISKA CYKLER

1. Räckvidd och tillämpningsområde

I detta dokument anges förfarandena för belastning med termiska cykler innan enkla ammoniumnitratgödselmedel med hög kvävehalt utsätts för provning av oljebindningsförmåga och detonationssäkerhet.

Med de metoder för slutna termiska cykler som beskrivs i detta avsnitt anses det möjligt att på ett tillfredsställande vis simulera de villkor som det skall tas hänsyn till i samband med tillämpningen av avdelning II, kapitel IV, även om det inte nödvändigtvis går att simulera alla de förhållanden som kan uppstå under transport och förvaring.

2. Termiska cykler enligt bilaga III-1

2.1 *Tillämpningsområde*

Detta förfarande gäller cyklisk värmebelastning innan gödselmedlets oljebindningsförmåga har fastställts.

2.2 *Princip och definition*

Provet uppvärms i en Erlenmeyerkolv från normal temperatur till 50 °C och hålls kvar vid denna temperatur i två timmar (50 °C-fasen). Det får svalna till en temperatur på 25 °C och hålls kvar vid denna temperatur i två timmar (25 °C-fasen). Dessa båda faser bildar tillsammans en termisk belastningscykel. Sedan provet har utsatts för två sådana cykler hålls temperaturen kvar vid 20 (± 3) °C för bestämning av oljebindningsförmågan.

2.3 *Utrustning*

Normal laboratorieutrustning, i synnerhet

— vattenbad som med termostat hålls vid 25 (± 1) respektive 50 (± 1) °C,

— Erlenmeyerkolvar på 150 ml.

2.4 *Förfarande*

Lägg varje prov på 70 (± 5) g i en Erlenmeyerkolv, som sedan försluts med en propp.

Flytta varje kolv varannan timme från 50-badet till 25-badet och tvärtom.

Håll vattnet i varje bad vid konstant temperatur och håll det i ständig rörelse genom snabb omrörning för att säkerställa att vattennivån ligger ovanför provets nivå. Skydda proppen mot kondensation med en hätta av skumgummi.

3. Termiska cykler enligt bilaga III-2

3.1 *Tillämpningsområde*

Detta förfarande gäller termisk belastning före detonationssäkerhetsprovet.

3.2 *Princip och definition*

Provet får ligga i en vattentät låda, där det värms upp från rumstemperatur till 50 °C och hålls kvar vid denna temperatur i en timme (50 °C-fasen). Sedan får provet svalna tills det kommer ner till en temperatur av 25 °C, där det hålls kvar i en timme (25 °C-fasen). Dessa båda faser på 50 °C och 25 °C bildar tillsammans en termisk cykel. Efter erforderligt antal cykler hålls provet kvar vid en temperatur av 20 (± 3) °C i avvaktan på detonationssäkerhetsprovet.

3.3 *Utrustning*

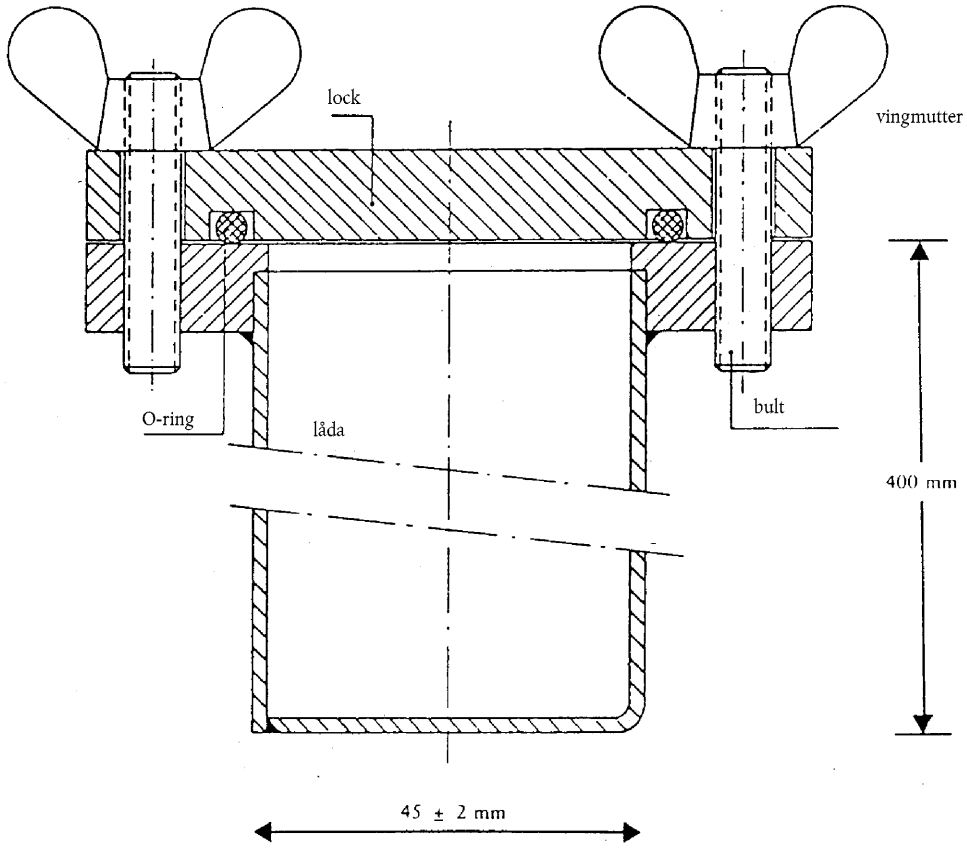
— Ett termostaterat vattenbad vars temperatur kan regleras i intervallet 20–51 °C med en minsta uppvärmnings- och svalningshastighet på 10 °C/timme, eller två vattenbad, varav det ena hålls vid temperaturen 20 °C och det andra vid 51 °C. Vattnet i baden skall ständigt röras om, och baden skall ha så stor volym att ordentlig vattencirkulation är möjlig.

— En helt vattentät låda av rostfritt stål, försedd med en centralt monterad temperaturgivare. Lådans ytterbredd skall vara 45 ± 2 mm och väggtjockleken 1,5 mm (se fig. 1). Lådans höjd och längd kan väljas med hänsyn till vattenbadets dimensioner, t.ex. längd 600 mm, höjd 400 mm.

3.4 *Förfarande*

Placera lådan i vattenbadet. Värm vattnet till 51 °C och mät temperaturen i mitten av provet. Kyl vattnet i en timme efter det att temperaturen i mitten når 50 °C. En timme efter det att temperaturen i mitten kommit ner till 25 °C skall uppvärmningen för nästa cykel påbörjas. Om två vattenbad används skall lådan överföras till det andra badet efter varje uppvärmnings- eller nedkylningsperiod.

Figur 1

Metod 2

BESTÄMNING AV OLJEBINDNINGSFÖRMÅGAN

1. **Räckvidd och tillämpningsområde**

I detta dokument anges förfarandet för bestämning av oljebindningsförmågan i enkla ammoniumnitratgödselmedel med hög kvävehalt.

Metoden gäller för både prillade och granulerade gödselmedel som inte innehåller oljelösliga ämnen.

2. **Definition**

Gödselmedlets oljebindningsförmåga: Den mängd olja som hålls kvar av gödselmedlet, fastställt under angivna driftsvillkor och uttryckt som procent av massan.

3. **Princip**

Provet dränks fullständigt i gasolja under angiven period, varefter överskottsolja får rinna av under angivna betingelser. Mätning av provets massökning.

4. **Reagens**

Gasolja

Viskositet max.: 5 mPas vid 40 °C

Densitet: 0,8 till 0,85 g/ml vid 20 °C

Svavelhalt: ≤ 1,0 massprocent

Aska: ≤ 0,1 massprocent

5. **Utrustning**

Vanlig laboratorieutrustning samt följande:

5.1 En våg som kan väga med en noggrannhet på 0,01 g.

5.2 Flera bägare på 500 ml.

5.3 En tratt av plastmaterial, helst med en cylindrisk vägg upptill, diameter ca 200 mm.

5.4 En provsikt, maskvidd 0,5 mm, som passar till tratten (5.3).

Anmärkning: Trattens och siktens storlek skall vara sådan att endast ett fåtal korn kan ligga ovanpå varandra, så att oljan lätt kan rinna av.

5.5 Filtrerpapper, snabbfiltrerande, kräppat, mjukt, vikt 150 g/m^2.

5.6 Läskpapper (laboratoriekvalitet)

6. **Förfarande**

6.1 Två bestämningar utförs i snabb följd på olika delar av samma prov.

6.2 Avlägsna partiklar som är mindre än 0,5 mm med hjälp av sikten (5.4). Väg upp ca 50 g av provet (noggrannhet 0,01 g) och placera det i bägaren (5.2). Tillsätt så mycket gasolja (6.4) att kornen täcks helt och rör om omsorgsfullt för att säkerställa att kornens ytor blir helt fuktade. Täck över bägaren med ett urglas och låt stå i en timme vid 25 (± 2) °C.

6.3 Filtrera bägarens hela innehåll genom tratten (5.3) med sikten isatt (5.4). Låt den andel som hålls kvar av sikten vara kvar där i en timme, så att större delen av den överflödiga oljan får rinna av.

6.4 Lägg två ark filtrerpapper (5.5) (ca. 500 × 500 mm) ovanpå varandra på ett jämnt underlag, vik båda filtrerpapperens fyra kanter, som skall vara ca 40 mm breda, uppåt så att kornen inte kan rulla undan. Placera två skikt läskpapper (5.6) i mitten av filtrerpapperna. Häll innehållet i sikten (5.4) över läskpapperen och sprid ut kornen jämnt med en mjuk pensel. Lyft ena sidan av läskpapperen efter två minuter, så att kornen överförs till filtrerpapperen därunder och sprid ut dem jämnt på dessa med penseln. Lägg på ytterligare ett ark filtrerpapper på samma sätt med kanterna uppåtvikta ovanpå provet och rulla kornen mellan filtrerpapperen med cirkelrörelser under lätt tryck. Gör ett kort uppehåll efter åtta cirkelrörelser och lyft därvid motsatta kanter av filtrerpapperen, varvid de korn som rullat ut mot kanterna skall föras tillbaka till mitten. Gör detta på följande sätt: Gör fyra fullständiga cirkelrörelser, först medurs, sedan moturs. Rulla sedan tillbaka kornen till mitten enligt beskrivningen ovan. Denna procedur skall utföras tre gånger (24 cirkelrörelser, kanterna lyfts två gånger). Sätt försiktigt in ett nytt ark filtrerpapper mellan det nedre arket och det övre, och låt kornen rulla över på det nya arket genom att lyfta kanterna på det övre arket. Täck över kornen med det nya arket filtrerpapper och upprepa samma procedur som beskrivs ovan. Ta sedan omedelbart ut kornen i en tarerad skål och väg om dem med en noggrannhet på 0,01 g för att fastställa vikten av den gasolja som blivit kvar i kornen.

6.5 *Ny rullning och omvägning*

Om mängden kvarhållen gasolja i provet visar sig vara större än 2,00 g, placeras provet på en ny uppsättning filtrerpapper. Upprepa rullningen och lyft hörnen enligt avsnitt 6.4 (två gånger åtta cirkelrörelser, en lyftning). Väg sedan om provet.

7. **Redovisning av resultaten**

7.1 *Beräkningsmetod och formel*

För varje bestämning (6.1), uttryckt i procent av det siktade provets massa, erhålls oljebindningen genom ekvationen

$$\text{Oljebindningsförmåga} = \frac{m_2 - m_1}{m_1} \times 100$$

där:

m_1= den siktade provandelens massa i gram (6.2) och

m_2= massan i provandelen enligt avsnitt 6.4 resp. 6.5 som resultat av den sista vägningen, i gram

Ta medelvärdet av de två separata bestämningarna som resultat.

Metod 3

BESTÄMNING AV BRÄNNBARA BESTÅNDSDELAR

1. **Räckvidd och tillämpningsområde**

I detta dokument anges förfarandet för bestämning av det brännbara innehållet i enkla ammoniumnitratgödselmedel med hög kvävehalt.

2. **Princip**

Den koldioxid som alstras av oorganiska fyllnadsmaterial avlägsnas i förväg genom syrabehandling. De organiska föreningarna oxideras med en blandning av kromsyra och svavelsyra. Den koldioxid som bildas absorberas i en bariumhydroxidlösning. Utfällningen löses upp i saltsyra och mäts genom återtitrering med natriumhydroxidlösning.

3. **Reagens**

3.1 Kromtrioxid Cr_2O_3 av analyskvalitet.

3.2 Svavelsyra, 60 volymprocent: Häll 360 ml vatten i en enliters bägare och tillsätt försiktigt 640 ml svavelsyra (d_{20} = 1,83 g/ml).

3.3 Silvernitrat: lösning 0,1 mol/l.

3.4 *Bariumhydroxid*

Väg upp 15 g bariumhydroxid ($Ba(OH)_2 \cdot 8H_2O$) och lös upp den helt i varmt vatten. Låt svalna och överför till en enliterskolv. Fyll på vatten till märket och blanda. Filtrera genom veckat filtrerpapper.

3.5 Saltsyra: standardlösning 0,1 mol/l.

3.6 Natriumhydroxid: standardlösning 0,1 mol/l.

3.7 Bromfenolblått: lösning på 0,4 g per liter vatten.

3.8 Fenolftalein: lösning på 2 g per liter etanol (60 % volym).

3.9 Natronkalk: partikelstorlek mellan ca 1,0 och 1,5 mm.

3.10 Demineraliserat vatten, kokt för eliminering av koldioxid.

4. **Utrustning**

4.1 Vanlig laboratorieutrustning, i synnerhet

— en glasfilterdegel: kapacitet 15 ml, plattans diameter 20 mm, totalhöjd 50 mm, porositet 4 (pordiameter 5–15 μm),

— en 600-ml bägare.

4.2 Kvävgas under tryck.

4.3 Utrustning som består av följande delar och som om möjligt skall vara monterad med kulslipningar (se fig. 2).

4.3.1 Absorptionsrör A ca 200 mm långt och 30 mm i diameter, fyllt med natronkalk (3.9) som hålls på plats av glasfiberproppar.

4.3.2 Reaktionskolv B, kapacitet 500 ml, med sidoarm och rund botten.

4.3.3 En fraktionskolonn typ Vigreux, ca 150 mm lång (C').

4.3.4 Kylare med dubbla kondensytor C, 200 mm lång.

4.3.5 Drechselflaska D, som fungerar som uppfångare av överskottssyra som eventuellt destilleras över.

4.3.6 Isbad E för kylning av Drechselflaskan.

4.3.7 Två absorptionskärl F_1 och F_2, diameter 32 till 35 mm, vars gasspridare består av en 10 mm tjock platta av sintrat glas med låg porositet.

4.3.8 Sugpump och sugregulator g bestående av ett T-rör vars fria arm är ansluten till ett tunt kapillärrör med en kort gummislang med skruvklämma.

Användning av kokande kromsyrelösning i en apparat med undertryck medför risker och kräver lämpliga försiktighetsmått.

5. **Förfarande**

5.1 *Prov för analys*

Väg upp ca 10 g ammoniumnitrat med en noggrannhet på 0,001 g.

5.2 *Borttagande av karbonater*

Placera provet i reaktionskolven B. Tillsätt 100 ml H_2SO_4 (3.2). Kornen löses upp på ungefär 10 minuter vid rumstemperatur. Montera apparaten enligt figuren: Anslut en ände av absorptionsröret (A) till kvävetillförseln (4.2) via ett returblockerat flöde innehållande 5 till 6 mm kvicksilver och låt den andra änden av röret sticka in i reaktionskärlet. Installera Vigreux-kolonnen (C') och kylaren (C) med tillförsel av kylvatten. Justera kvävgasen till ett lagom flöde genom lösningen, koka upp lösningen och forsätt kokningen i två minuter. Efter denna tid bör ingen ytterligare skumbildning förekomma. Om bubblor som kan upptäckas bildas skall uppvärmningen fortsätta i 30 minuter. Låt lösningen svalna i minst 20 minuter med bibehållet kvävgasflöde.

Montera resten av utrustningen enligt anvisningarna i diagrammet genom att ansluta kondensröret till Drechselflaskan (D) och flaskan till absorptionskärlen F_1 och F_2. Kvävgasen måste fortsätta att strömma genom lösningen under detta arbete. Tillsätt snabbt 50 ml bariumhydroxidlösning (3.4) i vart och ett av absorbptionskärlen (F_1 och F_2).

Låt kvävegasen bubbla igenom i ungefär 10 minuter. Lösningen måste förbli klar i absorptionskärlen. Om detta inte är fallet skall karbonatutdrivningen justeras.

5.3 *Oxidation och absorption*

Dra ut kvävetillförselröret och tillsätt snabbt 20 g kromtrioxid (3.1) och 6 ml silvernitratlösning (3.3) via reaktionskärlets (B) sidoarm. Anslut apparaten till pumpen och justera kväveflödet, så att det uppstår ett jämnt flöde av gasbubblor genom absorptionskärlen F_1 och F_2 med gasspridare av sintrat glas.

Värm upp reaktionskolven (B) tills vätskan kokar och håll den kokande i en och en halv timme ([1]). Eventuellt måste sugregleringsventilen (G) justeras för att styra kväveflödet, eftersom det bariumkarbonat som fälls ut under provet kan blockera plattorna av sintrat glas. Resultatet är godtagbart om bariumhydroxidlösningen i absorptionskärlet F_2 förblir klar. I annat fall måste provet upprepas. Stoppa uppvärmningen och ta isär utrustningen. Tvätta vart och ett av kärlen både invändigt och utvändigt för att få bort bariumhydroxiden och samla upp sköljvattnet i resp. absorptionskärl. Placera gasspridarna, den ena efter den andra, i en bägare på 600 ml, som sedan kommer att användas för bestämningen.

Filtrera snabbt innehållet i absorptionskärlet F_2 under vakuum och därefter i absorptionskärlet F_1 med hjälp av glasfilterdegeln. Samla upp fällningen genom att skölja absorptionskärlen med vatten (3.10) och tvätta degeln med 50 ml av samma vatten. Placera degeln i 600 ml-bägaren och tillsätt ungefär 100 ml vatten (3.10). Tillsätt 50 ml kokt vatten i vart och ett av absorptionskärlen och släpp kvävgasen genom spridarna i fem minuter. För ihop vattnet med det från bägaren. Upprepa detta en gång för att säkerställa att spridarna blir ordentligt sköljda.

5.4 *Mätning av karbonat från organiskt material*

Tillsätt fem droppar fenolftalein (3.8) till bägarens innehåll. Lösningen färgas röd. Titrera med saltsyra (3.5) tills det nätt och jämnt blir en skär nyans. Rör lösningen omsorgsfullt i degeln för att kontrollera att den skära färgen inte kommer tillbaka. Tillsätt fem droppar bromfenolblått (3.7) och titrera med saltsyra (3.5) tills lösningen gulfärgas. Tillsätt ytterligare 10 ml saltsyra.

Värm upp lösningen till kokpunkten och fortsätt koka högst en minut. Kontrollera omsorgsfullt att ingen fällning blir kvar i vätskan.

Låt svalna och återtitrera med natriumhydroxidlösningen (3.6).

6. **Blindtest**

Utför ett blindtest med samma förfarande och samma mängder av alla reagenser.

7. **Redovisning av resultaten**

Halten av brännbara beståndsdelar (C) uttryckt som kol i procent av provets massa erhålls med formeln:

$$C\,\% = 0{,}06 \times \frac{V_1 - V_2}{E}$$

där:

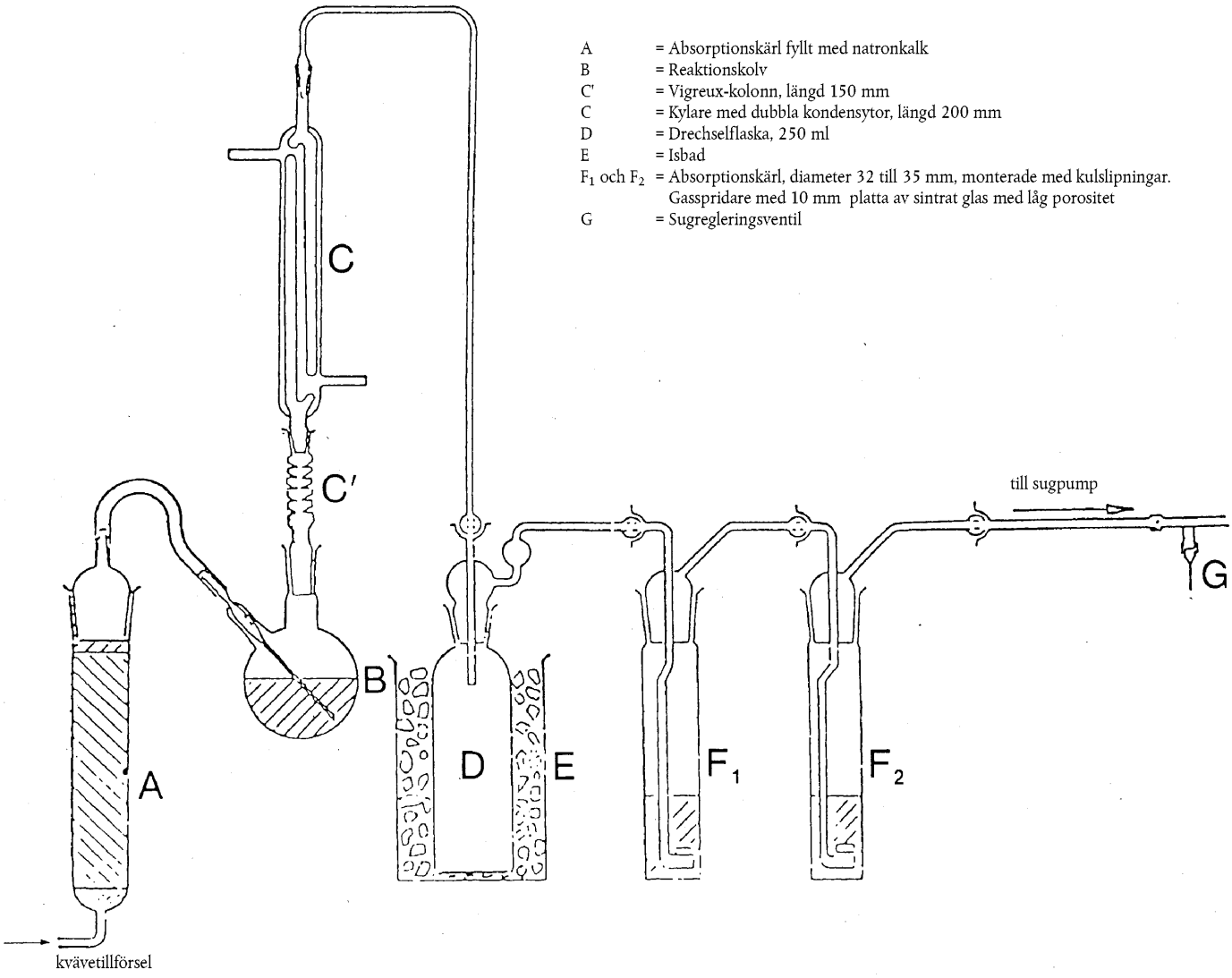
E = testandelens massa i gram,

V_1 = den totala mängden saltsyra på 0,1 mol/l i ml tillsatt efter det att fenolftaleinet har ändrat färg och

V_2 = mängden natriumhydroxidlösning på 0,1 mol/l i ml som används för återtitrering.

([1]) En och en halv timmes reaktionstid räcker för de flesta organiska ämnen i närvaro av silvernitrat som katalysator.

Figur 2

Metod 4

BESTÄMNING AV pH-VÄRDET

1. **Räckvidd och tillämpningsområde**

I detta dokument anges förfarandet för mätning av pH-värdet i en lösning av enkelt ammoniumnitratgödselmedel med hög kvävehalt.

2. **Princip**

Mätning av pH-värdet i en ammoniumnitratlösning med pH-mätare.

3. **Reagens**

Destillerat eller demineraliserat vatten, fritt från koldioxid.

3.1 *Buffertlösning med pH-värdet 6,88 vid 20 °C*

Lös 3,40 ± 0,01 g kaliumdivätefosfat (KH_2PO_4) i ca 400 ml vatten. Lös sedan 3,55 ± 0,01 g dinatriumvätefosfat (Na_2HPO_4) i ca 400 ml vatten. Överför de båda lösningarna utan förlust till en mätkolv på 1 000 ml. Fyll på vatten till märket och blanda. Förvara lösningen lufttätt.

3.2 *Buffertlösning med pH-värdet 4,00 vid 20 °C*

Lös upp 10,21 ± 0,01 g kaliumväteftalat ($KHC_8O_4H_4$) i vatten. Överför utan förlust till en mätkolv på 1 000 ml. Fyll på vatten till märket och blanda.

Förvara lösningen lufttätt.

3.3 Kommersiellt tillgängliga standardlösningar för pH-värden får användas.

4. **Utrustning**

pH-mätare försedd med glas- och kalomelelektroder eller motsvarande, känslighet 0,05 pH-enheter.

5. **Förfarande**

5.1 *Kalibrering av pH-mätaren*

Kalibrera pH-mätaren (4) vid temperaturen 20 (± 1) °C med buffertlösningarna (3.1), (3.2) eller (3.3). Släpp fram ett svagt kväveflöde till lösningens yta och bibehåll det under provet.

5.2 *Bestämning*

Häll 100,0 ml vatten på 10 ± 0,01 g av provet i en bägare på 250 ml. Avlägsna olösligt material genom filtrering, dekantering eller centrifugering av vätskan. Mät den klara lösningens pH-värde vid temperaturen 20 (± 1) °C med samma procedur som används för kalibrering av mätaren.

6. **Redovisning av resultaten**

Uttryck resultatet i pH-värde avrundat till en decimal och ange temperaturen vid avläsningen.

Metod 5

BESTÄMNING AV PARTIKELSTORLEK

1. **Räckvidd och tillämpningsområde**

I detta dokument anges förfarandet för provsiktning av enkla ammoniumnitratgödselmedel med hög kvävehalt.

2. **Princip**

Sikta provet genom en kombination av tre siktar, antingen för hand eller med skakapparat. Notera den massa som hålls kvar av varje sikt och beräkna procentandelen material som passerar igenom de angivna siktarna.

3. **Utrustning**

3.1 Provsiktar av trådväv, diameter 200 mm med maskstorlek 2,0, 1,0 resp. 0,5 mm av standardstorlek. Ett lock och ett mottagande kärl för de tre siktarna.

3.2 En våg med en noggrannhet på 0,1 g.

3.3 En skakapparat (om sådan finns) som skakar provet både vertikalt och horisontellt.

4. **Förfarande**

4.1 Dela in provet i representativa delar på ca 100 g.

4.2 Väg en av dessa delar till närmaste 0,1 g.

4.3 Placera siktkombinationen i följande ordning: mottagningskärl, 0,5 mm, 1 mm, 2 mm och placera det vägda provet på den översta sikten. Sätt på locket över siktarna.

4.4 Skaka för hand eller med skakapparat med både vertikala och horisontella rörelser. Knacka då och då på siktarna vid manuell siktning. Fortsätt med detta i 10 minuter eller tills mindre än 0,1 g passerar genom varje sikt på en minut.

4.5 Ta av siktarna en i taget och ta hand om det material som samlats upp, borsta försiktigt från baksidan med en mjuk pensel om det behövs.

4.6 Väg (noggrannhet 0,1 g) det kvarhållna materialet på varje sikt samt det som samlats upp under siktarna.

5. **Bedömning av resultaten**

5.1 Uttryck varje andels massa i procent av summan av andelarnas massor (inte av den invägda massan).

Beräkna procentandelen i det mottagande kärlet (dvs. < 0,5 mm): A %.

Beräkna procentandelen som samlats på sikten 0,5 mm: B %.

Beräkna procentandelen som passerat igenom 1,0 mm, dvs. (A + B) %.

Summan av andelarnas massor skall ligga inom 2 % av den ursprungliga massan.

5.2 Minst två separata analyser bör utföras, varvid de olika resultaten för A inte bör avvika med mer än 1,0 % absolut från varandra, och för B inte med mer än 1,5 %. Upprepa provet om så inte är fallet.

6. **Redovisning av resultaten**

Redovisa genomsnittet för de båda värdena för A och för A + B.

Metod 6

BESTÄMNING AV KLORHALTEN (SOM KLORIDJON)

1. **Räckvidd och tillämpningsområde**

I detta dokument anges förfarandet för bestämning av klorhalten (som kloridjon) i enkla ammoniumnitratgödselmedel med hög kvävehalt.

2. **Princip**

Kloridjoner upplösta i vatten bestäms genom potentiometrisk titrering med silvernitrat i sur lösning.

3. **Reagens**

Destillerat eller demineraliserat vatten som är fritt från kloridjoner.

3.1 Aceton.

3.2 Koncentrerad salpetersyra (densitet vid 20 °C = 1,40 g/ml).

3.3 Silvernitrat: standardlösning 0,1 mol/l. Förvara lösningen i en brun glasflaska.

3.4 Silvernitrat 0,004 mol/l, standardlösning – bered lösningen omedelbart före användning.

3.5 Kaliumklorid 0,1 mol/l, standardreferenslösning. Väg 3,7276 g kaliumklorid av analyskvalitet (noggrannhet 0,1 mg), som tidigare har torkats i en timme i en ugn vid 130 °C och fått svalna till rumstemperatur i exsickator. Lös i lite vatten, överför lösningen utan förlust till en standardkolv på 500 ml, späd till märket och blanda.

3.6 Kaliumklorid 0,004M-standardreferenslösning – bered lösningen omedelbart före användning.

4. **Utrustning**

4.1 En potentiometer med indikatorelektrod av silver och kalomelelektrod som referens, känslighet 2 mV med mätområde – 500 till + 500 mV.

4.2 En brygga innehållande en mättad kaliumnitratlösning, ansluten till kalomelelektroden (4.1) och försedd med porösa proppar i vardera änden.

4.3 En magnetomrörare med teflonbelagd stav.

4.4 En mikrobyrett med fin spets och skalstreck på 0,01 ml.

5. **Förfarande**

5.1 *Ställning av silvernitratlösningen*

Överför 5,00 ml och 10,00 ml standardreferenslösning av kaliumklorid (3.6) till två låga bägare av lämplig storlek (t.ex. 250 ml). Utför följande titrering på innehållet i varje bägare.

Tillsätt 5 ml salpetersyra (3.2), 120 ml aceton (3.1) och så mycket vatten att den totala mängden blir ungefär 150 ml. Placera magnetomrörarens (4.3) stav i bägaren och sätt igång omrörningen. Doppa ner silverelektroden (4.1) och bryggans (4.2) fria ände i lösningen. Anslut elektroderna till potentiometern (4.1) och anteckna startpotentialens värde efter att först ha verifierat apparatens nollinställning.

Titrera med mikrobyrett (4.4) efter att först ha tillsatt 4 resp. 9 ml av silvernitratlösningen motsvarande den normerade referenslösning av kaliumklorid som används. Fortsätt att tillsätta 0,1 ml i taget för 0,004 mol/l-lösningarna och 0,05 ml för lösningarna på 0,1 mol/l. Vänta tills potentialen hunnit stabiliseras efter varje sådant tillskott.

Anteckna de tillsatta volymerna och motsvarande värden för potentialen i de första två spalterna av en tabell.

I tabellens tredje spalt antecknas de stegvisa tillskotten (Δ_1E) till potentialen E. I den fjärde spalten antecknas skillnaderna (Δ_2E) positiva eller negativa, mellan potentialtillskotten (Δ_1E). Slutet av titreringen motsvarar den tillsats på 0,1 eller 0,05 ml (V_1) av silvernitratlösningen, som ger maximalvärdet på Δ_1E.

För att beräkna den exakta volymen (V_{eq}) av silvernitratlösningen motsvarande slutet av reaktionen används formeln:

$$V_{eq} = V_0 + (V_1 \times \frac{b}{B})$$

där:

V_0 = är den totala volymen i ml av silvernitrat lösningen omedelbart lägre än den volym som ger största steget i Δ_1E,

V_1 = sista tillsatsen av silvernitratlösning (0,1 eller 0,05 ml) i ml,

b = sista positiva värdet av Δ_2E,

B = summan av absolutvärdena av det sista positiva värdet av Δ_2E och det första negativa värdet på Δ_2E (se exemplet i tabell 1).

5.2 *Blindtest*

Utför ett blindtest och ta hänsyn till detta vid beräkning av slutresultatet.

Resultatet V_4 av blindtestet på reagensmedlen erhålls i ml med formeln

$$V_4 = 2V_3 - V_2$$

där:

V_2 = värdet i ml av den exakta volym (V_{eq}) av silvernitratlösningen som motsvarar titreringen av 10 ml av den normerade referenslösning av kaliumklorid som används,

V_3 = värdet i ml av den exakta volym (V_{eq}) av silvernitratlösningen som motsvarar titreringen av 5 ml av den normerade referenslösning av kaliumklorid som används.

5.3 *Kontrolltest*

Blindtestet kan samtidigt fungera som kontroll på att utrustningen fungerar som den skall och att testförfarandet används rätt.

5.4 *Bestämning*

Ta en del av provet i storleksordningen 10–20 g och väg det med en noggrannhet på 0,01 g. Överför kvantitativt till en 250 ml-bägare. Tillsätt 20 ml vatten, 5 ml salpetersyra (3.2) och 120 ml aceton (3.1) samt så mycket vatten att det totalt blir 150 ml.

Sätt ner magnetomrörarens (4.3) stav i bägaren, placera bägaren på omröraren och sätt igång omrörning. Doppa ner silverelektroden (4.1) och bryggans (4.2) fria ände i lösningen, anslut elektroderna till potentiometern (4.1) och anteckna startpotentialens värde efter att först ha verifierat apparatens nollinställning.

Titrera med silvernitratlösningen genom tillsatser på 0,1 ml från mikrobyretten (4.4). Vänta tills potentialen hunnit stabiliseras efter varje sådant tillskott.

Fortsätt titreringen enligt beskrivningen i 5.1, med början vid fjärde stycket: ”Anteckna de tillsatta volymerna och motsvarande värden för potentialen i de första två spalterna av en tabell.”

6. **Redovisning av resultaten**

Redovisa resultaten av analysen som procenthalt klor i det prov som mottagits för analys. Beräkna klorhalten (Cl) i procent med formeln:

$$Cl\,\% = \frac{0{,}3545 \times T \times (V_5 - V_4) \times 100}{m}$$

där:

T = är molariteten för den silvernitratlösning som använts,

V_4 = är resultatet av blindtestet (5.2) i ml,

V_5 = är värdet av V_{eq} motsvarande bestämningen i ml, och

m = är det invägda provets massa i gram.

Tabell 1

Exempel

Silvernitratlösningens volym V (ml)	Potential E (mV)	$\Delta_1 E$	$\Delta_2 E$
4,80	176		
4,90	211	35	+ 37
5,00	283	72	– 49
5,10	306	23	– 10
5,20	319	13	

$V_{eq} = 4{,}9 + 0{,}1 \times \frac{37}{37 + 49} = 4{,}943$

Metod 7

BESTÄMNING AV KOPPAR

1. **Räckvidd och tillämpningsområde**

I detta dokument anges förfarandet för bestämning av kopparhalten i enkla ammoniumnitrathaltiga gödselmedel med hög kvävehalt.

2. **Princip**

Provet löses i utspädd saltsyra och kopparhalten bestäms med atomabsorptionsspektrofotometri.

3. **Reagens**

3.1 Saltsyra (densitet vid 20 °C = 1,18 g/ml).

3.2 Saltsyralösning, 6 mol/l.

3.3 Saltsyralösning, 0,5 mol/l.

3.4 Ammoniumnitrat.

3.5 Väteperoxid, 30 % (massa/volym).

3.6 Kopparlösning (stamlösning) ([1]): Väg 1 g rent koppar med noggrannhet på 0,001 g, lös 25 ml 6 mol/l saltsyrelösning (3.2), tillsätt 5 ml väteperoxid (3.5) stegvis och späd med vatten så att det blir en liter. 1 ml av denna lösning innehåller 1 000 µg koppar (Cu).

3.6.1 Kopparlösning (utspädd): Späd 10 ml av stamlösningen (3.6) till 100 ml med vatten och 10 ml av den då erhållna lösningen till 100 ml med vatten, varvid 1 ml av den slutliga lösningen innehåller 10 µg koppar (Cu).

Bered denna lösning omedelbart före användning.

4. **Utrustning**

Atomabsorptionsspektrofotometer med kopparlampa (324,8 nm).

5. **Förfarande**

5.1 *Beredning av lösningen för analys*

Väg 25 g av provet med en noggrannhet på 0,001 g och placera det i en 400 ml-bägare, tillsätt försiktigt 20 ml saltsyra (3.1) (en kraftig reaktion uppstår genom utveckling av koldioxid). Tillsätt mer saltsyra om detta behövs. Vänta tills skumbildningen har upphört och låt lösningen avdunsta helt och hållet i ett ångbad under omrörning med en glasstav då och då. Tillsätt 15 ml 6 mol/l saltsyra (3.2) och 120 ml vatten. Rör med glasstaven, som skall stå kvar i bägaren och täck över bägaren med ett urglas. Låt lösningen koka varsamt tills upplösningen är fullständig och låt den svalna.

Överför lösningen kvantitativt till en 250-ml mätkolv genom att tvätta bägaren en gång med 5 ml 6 mol/l saltsyra (3.2) och 2 gånger med 5 ml kokande vatten, fyll på 0,5 mol/l saltsyra (3.3) till märket och blanda omsorgsfullt.

Filtrera genom ett kopparfritt filtrerpapper ([2]), och kasta bort de första 50 ml.

5.2 *Blindlösning*

Bered en blindlösning från vilken endast provet utelämnas och ta hänsyn till denna vid beräkning av slutresultaten.

5.3 *Bestämning*

5.3.1 Beredning av provet och blindlösningarna

Späd provlösningen (5.1) och blindlösningen (5.2) med 0,5M saltsyrelösning (3.3) till en kopparkoncentration som ligger inom spektrofotometerns optimala mätområde. Utspädning behövs normalt inte.

5.3.2 Beredning av kalibreringslösningar

Bered minst fem standardlösningar motsvarande spektrofotometerns optimala mätområde (0 till 5,0 mg/1 Cu) genom att späda ut standardlösningen (3.6.1) med 0,5M saltsyrelösning (3.3). Tillsätt ammoniumnitrat (3.4) för att få en koncentration på 10 massprocent innan lösningen späds ut till märket.

([1]) Kommersiellt tillgänglig kopparlösning får användas.

([2]) Whatman 541 eller motsvarande.

5.4 *Mätning*

Ställ in spektrofotometern (4) på våglängden 324,8 nm. Använd en oxiderande acetylenlåga. Spruta i tur och ordning in kalibreringslösningen (5.3.2), provlösningen och blindlösningen (5.3.1), varje lösning tre gånger, och tvätta instrumentet omsorgsfullt med destillerat vatten mellan varje insprutning. Rita upp kalibreringskurvan med de genomsnittliga absorbanserna för varje standardmått längs ordinatan och motsvarande kopparkoncentrationer i µg/ml längs abskissan.

Bestäm kopparhalten i det slutliga provet och blindlösningarna genom att jämföra med kalibreringskurvan.

6. **Redovisning av resultaten**

Beräkna kopparhalten i provet med hänsyn tagen till provets vikt, de spädningar som gjorts under analysen och blindlösningens värde. Uttryck resultatet som mg Cu/kg.

4. BESTÄMNING AV DETONATIONSSÄKERHET

4.1 Räckvidd och tillämpningsområde

I detta dokument anges förfarandet för bestämning av detonationssäkerheten hos enkla ammoniumnitratgödselmedel med hög kvävehalt.

4.2 Princip

Provet läggs in i ett stålrör och utsätts för en detonationschock från en explosiv initieringsförstärkarladdning (s.k. booster). Detonationens utbredning bestäms på grundval av sammantryckningen av de blycylindrar på vilka röret är horisontellt upplagt under provningen.

4.3 Material

4.3.1 *Sprängdeg innehållande 83 till 86 % pentrit (PETN, s.k. nitropenta)*

Densitet: 1 500 till 1 600 kg/m^3

Detonationshastighet: 7 300 till 7 700 m/s

Vikt: 500 ± 1 gram

4.3.2 *Sju längder böjlig detonationsstubin med icke-metallisk hylsa*

Påfyllningsvikt: 11 till 13 g/m

Längden på varje stubin: 400 ± 2 mm

4.3.3 *Kompakterad pellet av sekundärt sprängmedel, med urtag för sprängkapseln*

Sprängämne: hexogen/vax 95/5, tetryl eller liknande sekundärt sprängämne, med eller utan grafittillsats.

Densitet: 1 500 till 1 600 kg/m^3

Diameter: 19 till 21 mm

Höjd: 19 till 23 mm

Centralt urtag för sprängkapseln: diameter 7–7,3 mm, djup 12 mm

4.3.4 *Sömlöst rör enligt ISO 65 – 1981 – Heavy Standard, med nominella dimensioner DN 100 (4")*

Ytterdiameter: 113,1 till 115,0 mm

Väggtjocklek: 5,0 till 6,5 mm

Längd: 1 005 (± 2) mm.

4.3.5 *Bottenplatta*

Material: stål av god svetsbar kvalitet

Dimensioner: 160 × 160 mm

Tjocklek: 5 till 6 mm

4.3.6 *Sex blycylindrar*

Diameter: 50 (± 1) mm

Höjd: 100 till 101 mm

Material: raffinerat bly, renhet minst 99,5 %

4.3.7 *Stålblock*

Längd: minst 1 000 mm

Bredd: minst 150 mm

Höjd: minst 150 mm

Vikt: minst 300 kg om blocket inte har något fast underlag

4.3.8 *Cylinder av plast eller kartong för boostern*

Väggtjocklek: 1,5 till 2,5 mm

Diameter: 92 till 96 mm

Höjd: 64 till 67 mm

4.3.9 *Sprängkapsel (elektrisk eller icke-elektrisk) med initieringskraft 8 till 10*

4.3.10 *Träplatta*

Diameter: 92 till 96 mm. Diametern skall stämma överens med stålrörets innerdiameter (4.3.8).

Tjocklek: 20 mm

4.3.11 *Trästav med samma dimensioner som sprängkapseln (3.9)*

4.3.12 *Knappnålar (maximilängd 20 mm) och häftpistol*

4.4 **Förfarande**

4.4.1 *Beredning av boosterladdning för insättning i stålröret*

Det finns två olika sätt att tända sprängämnet i initieringsförstärkarladdningen (boosterladdningen), beroende på vilken utrustning som finns att tillgå.

4.4.1.1 Sjupunkts momentantändning

Boosterladdningen bereds för användning enligt Fig. 1.

4.4.1.1.1 Borra hål i träplattan (4.3.10), genom dels mittpunkten, dels sex punkter som är symmetriskt fördelade runt en koncentrisk cirkel, 55 mm i diameter. Hålen skall löpa parallellt med plattans mittaxel. Deras diameter måste vara 6 till 7 mm (se avsnitt A–B i figur 1), beroende på stubinens diameter (4.3.2).

4.4.1.1.2 Skär till sju längder böjlig detonationsstubin (4.3.2), var och en 400 mm lång, och se därvid till att inget sprängämne går förlorat i någon av ändarna genom att skära ett skarpt snitt och sedan omedelbart försegla änden med tejp. Tryck in var och en av de sju stubinlängderna i de sju hålen i träplattan (4.3.10) tills ändarna sticker ut några centimeter på andra sidan av plattan. Sätt sedan i en liten knappnål (3.12) på tvären genom stubinernas hylsa 5–6 mm från vardera änden och lägg på tejp runt stubinen i en 2 cm bred remsa omedelbart intill nålen. Dra sedan ut den långa delen av varje stubinlängd, så att nålen kommer i kontakt med träplattan.

4.4.1.1.3 Forma sprängdegen (4.3.1) till en cylinder med diameter 92–96 mm, beroende på papp- eller plastcylinderns diameter (4.3.8). Ställ denna upprätt på ett jämnt underlag och sätt in den tillformade sprängdegen. Lägg sedan träplattan ([1]) med de sju längderna detonationsstubin ovanpå cylindern och tryck ner den mot sprängdegen. Justera cylinderns höjd (64 till 67 mm), så att dess överkant inte sticker upp ovanför träplattans nivå. Sätt sedan fast cylindern på träplattan med häftklammer längs hela omkretsen.

4.4.1.1.4 Placera de lediga ändarna av de sju detonationsstubinerna kring trästavens (4.3.11) omkrets, så att deras ändar är i nivå med ett plan som ligger vinkelrätt mot staven. Fixera dem med tejp som ett knippe kring staven ([2]).

([1]) Plattans diameter skall alltid motsvara cylinderns innerdiameter.

([2]) *OBS:* När de sex perifera stubinlängderna är spända efter monteringen måste mittstubinen förbli något slak.

4.4.1.2 Central tändning med en kompakterad pellet.

Boosterladdningen bereds för användning enligt Fig. 2.

4.4.1.2.1 Beredning av en kompakterad pellet.

Vidtag nödvändiga säkerhetsåtgärder, placera 10 g sekundärt sprängämne (4.3.3) i en form med innerdiameter mellan 19 och 21 mm och tryck ihop den så att den får rätt form och täthet.

(Förhållandet diameter/höjd skall vara ungefär 1:1)

Mitt i formens botten sitter ett stift, 12 mm högt och med diametern 7,0 till 7,3 mm (beroende på sprängkapselns diameter), som bildar ett cylindriskt urtag i den kompakterade pelleten för att ge plats för sprängkapseln.

4.4.1.2.2 Beredning av boosterladdningen

Placera sprängdegen i cylindern (4.3.8) med denna stående upprätt på ett jämnt underlag och tryck ned den med ett träblock så att sprängdegen får en cylindrisk form med ett urtag i mitten. Sätt in den kompakterade pelleten i detta urtag. Täck över den cylinderformade sprängdegen, som innehåller pelleten, med en träplatta försedd med ett mitthål med diametern 7,0 till 7,3 mm, avsett för sprängkapseln. Fixera träplattan och cylindern tillsammans med tejp som läggs i kors. Se till att hålet i plattan och urtaget i pelleten stämmer överens genom att sticka in trästaven.

4.4.2 *Beredning av stålrör för detonationstestning*

Vid stålrörets ena ände (4.3.4) borras två diametralt motsatta hål, diameter 4 mm, vinkelrätt in genom rörets vägg 4 mm från kanten.

Stumsvetsa bottenplattan (4.3.5) till den motsatta änden av röret, så att den räta vinkeln mellan bottenplattan och rörväggen helt fylls ut med svetsmetall runt rörets hela omkrets.

4.4.3 *Fyllning och laddning av stålröret (se figur 1 och 2)*

4.4.3.1 Provet, stålröret och boostern måste vara anpassade till temperaturer på 20 ± 5 °C. 16 till 18 kg av provet behövs för de båda detonationsproven.

4.4.3.2 Placera röret upprätt med den fyrkantiga bottenplattan vilande mot ett fast plant underlag, helst betong. Fyll röret till ungefär en tredjedel med provmaterialet och släpp det 10 cm lodrätt mot golvet fem gånger för att pressa ihop kornen så tätt som möjligt i röret. Öka denna hoppressning ytterligare genom att vibrera röret med en hammare på 750 till 1 000 g, som slås an mot sidoväggen efter varje nedsläppning, totalt 10 gånger.

Upprepa denna laddningsmetod med nästa omgång av provet. Till sist skall ytterligare en tillsats göras, så att laddningen fyller röret till 70 mm från öppningen sedan den pressats ihop genom att röret lyfts och släppts 10 gånger med totalt 20 hammarslag mellan nedsläppningarna.

Påfyllningshöjden måste justeras i stålröret, så att boosterladdningen (4.4.1.1 eller 4.4.1.2), som senare skall sättas i, kommer att vara i nära kontakt med provet över hela dess yta.

4.4.3.3 För in boosterladdningen i röret så att den ligger an mot provet; träskivans övre yta skall vara 6 mm under rörets mynning. Se till att det blir nära kontakt mellan sprängämnet och provet genom att lägga till eller ta bort små mängder av provet. Som framgår av Fig. 1 och 2 bör det sättas sprintar i hålen intill den öppna änden av röret och deras ben bör vikas ned plant mot röret.

4.4.4 *Placering av stålröret och blycylindrarna (se figur 3)*

4.4.4.1 Numrera blycylindrarnas (4.3.6) basytor 1 till 6. Gör sex märken med 150 mm inbördes mellanrum längs mittlinjen på ett stålblock (4.3.7), som ligger på ett horisontellt underlag, med det första märket minst 75 mm från kanten av blocket. Placera en blycylinder upprätt på vart och ett av dessa märken med basen av varje cylinder centrerad över märket.

4.4.4.2 Lägg stålröret berett enligt 4.4.3 horisontellt på blycylindrarna, så att rörets axel ligger parallellt med stålblockets mittlinje och den svetsade änden av röret sticker ut 50 mm från stålcylinder nr 6. För att hindra röret från att rulla kan små träkilar sättas in mellan blycylindrarnas överdelar och rörväggen (en på vardera sidan) eller ett träkors placeras mellan röret och stålblocket.

Anmärkning

Se till att röret är i kontakt med alla sex blycylindrarna. Om röret är lite böjt kan detta kompenseras genom att det roteras kring sin längsaxel, och om någon av blycylindrarna är för hög (100 mm) kan den försiktigt knackas ned till rätt höjd med en hammare.

4.4.5 *Förberedelse för detonation*

4.4.5.1 Sätt upp utrustningen enligt 4.4.4 i en bunker eller lämpligt förberedd underjordisk plats (t.ex. en gruva eller tunnel). Stålrörets temperatur skall hållas vid 20 ± 5 °C före detonationen.

Anmärkning

Om en sådan sprängplats inte finns att tillgå kan arbetet i nödfall utföras i en betongklädd grop, som täcks över med träbalkar. Detonationen kan medföra att stålfragment kastas ut med stor kraft, varför sprängningen bara får utföras på lämpligt avstånd från bostäder och trafikleder.

4.4.5.2 Se till att stubinerna sträcks ut enligt beskrivningen i fotnoten till 4.4.1.1.4 och placeras så horisontellt som möjligt om boosterladdning med sjupunktständning används.

4.4.5.3 Ta till sist bort trästaven och sätt i stället in tändsatsen. Utlös inte sprängningen förrän riskzonen har evakuerats och all personal har tagit skydd.

4.4.5.4 Utlös sprängningen.

4.4.6 *Vänta tills all rök (gas och ibland giftiga nedbrytningsprodukter såsom nitrösa gaser) har skingrats, samla upp blycylindrarna och mät deras höjd med ett skjutmått.*

Anteckna kompressionsgraden för var och en av blycylindrarna, uttryckt som procentandel av den ursprungliga höjden på 100 mm. Om cylindrarna har deformerats på tvären, notera högsta och lägsta värdet och beräkna genomsnittet.

4.4.7 *Om nödvändigt kan en sond användas för kontinuerlig mätning av detonationshastigheten. Denna skall i så fall sättas in längs rörets axel eller dess sidovägg.*

4.4.8 *Utför två detonationsprovningar på varje prov.*

4.5 **Provningsprotokoll**

Värden för följande parametrar skall anges i provnings-protokollet för varje detonationsprovning:

— Faktiskt uppmätta värden för rörets ytterdiameter och väggtjocklek.

— Stålrörets Brinellhårdhet.

— Rörets och provets temperatur strax före detonationen.

— Provets skenbara täthet (kg/m^3) i stålröret.

— Varje blycylinders höjd efter detonationen, med angivande av respektive cylindernummer.

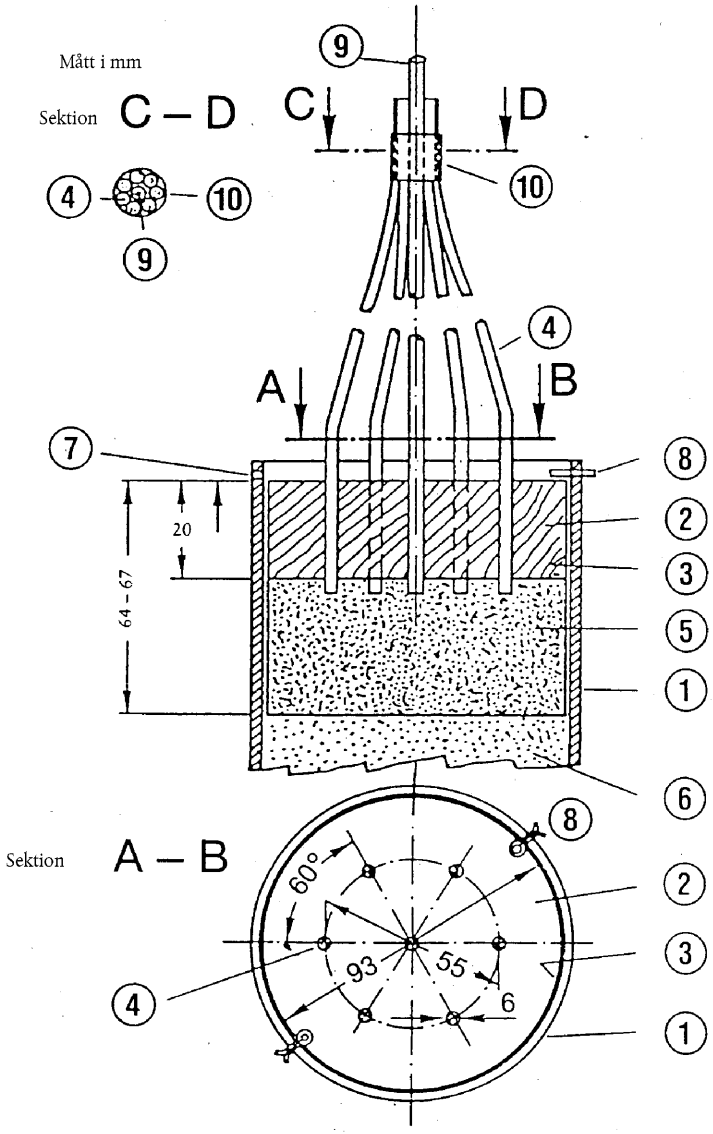
— Initieringsmetod för boosterladdningen.

4.5.1 *Bedömning av testresultaten*

Om åtminstone en blycylinder inte komprimerats mer än 5 % vid varje detonation, skall provningen anses avgörande och provet anses uppfylla kraven i bilaga III 2.

Figur 1

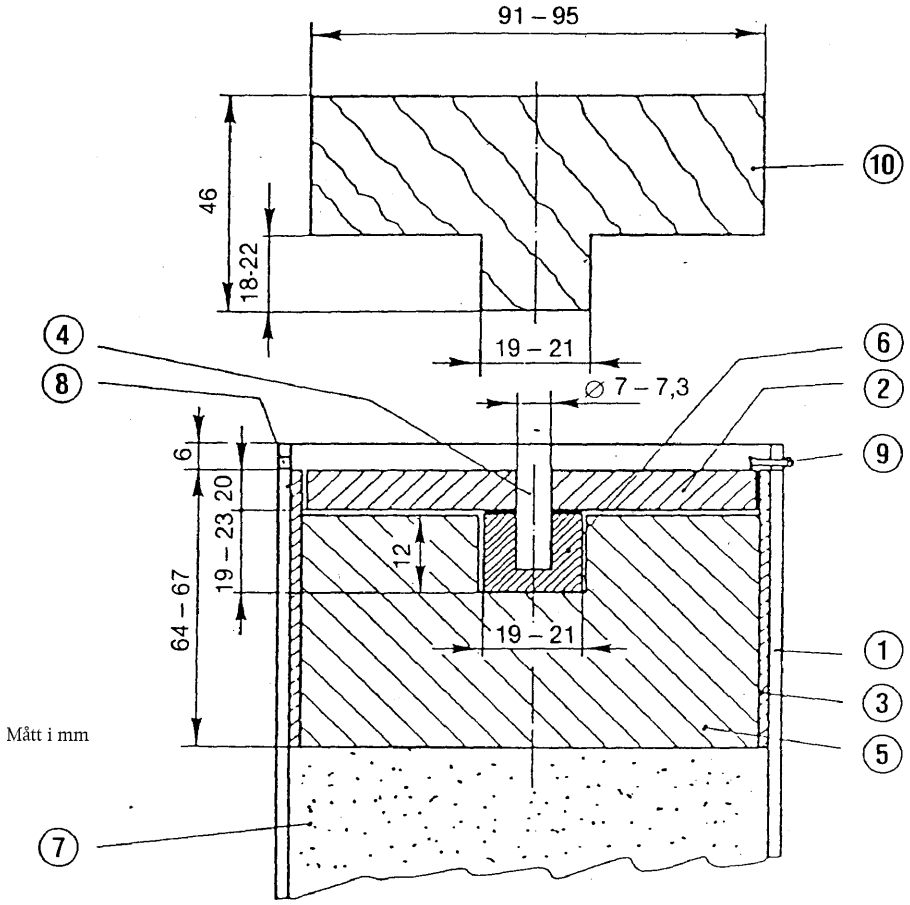
Boosterladdning med sjupunktständning

(1)	Stålrör	(6)	Prov
(2)	Trägplatta med sju hål	(7)	Hål på 4 mm borrat för sprint (8)
(3)	Cylinder av plast eller kartong	(8)	Sprint
(4)	Detonationsstubiner	(9)	Trästav omgiven av (4)
(5)	Sprängdeg	(10)	Tejp för fixering av (9) kring (4)

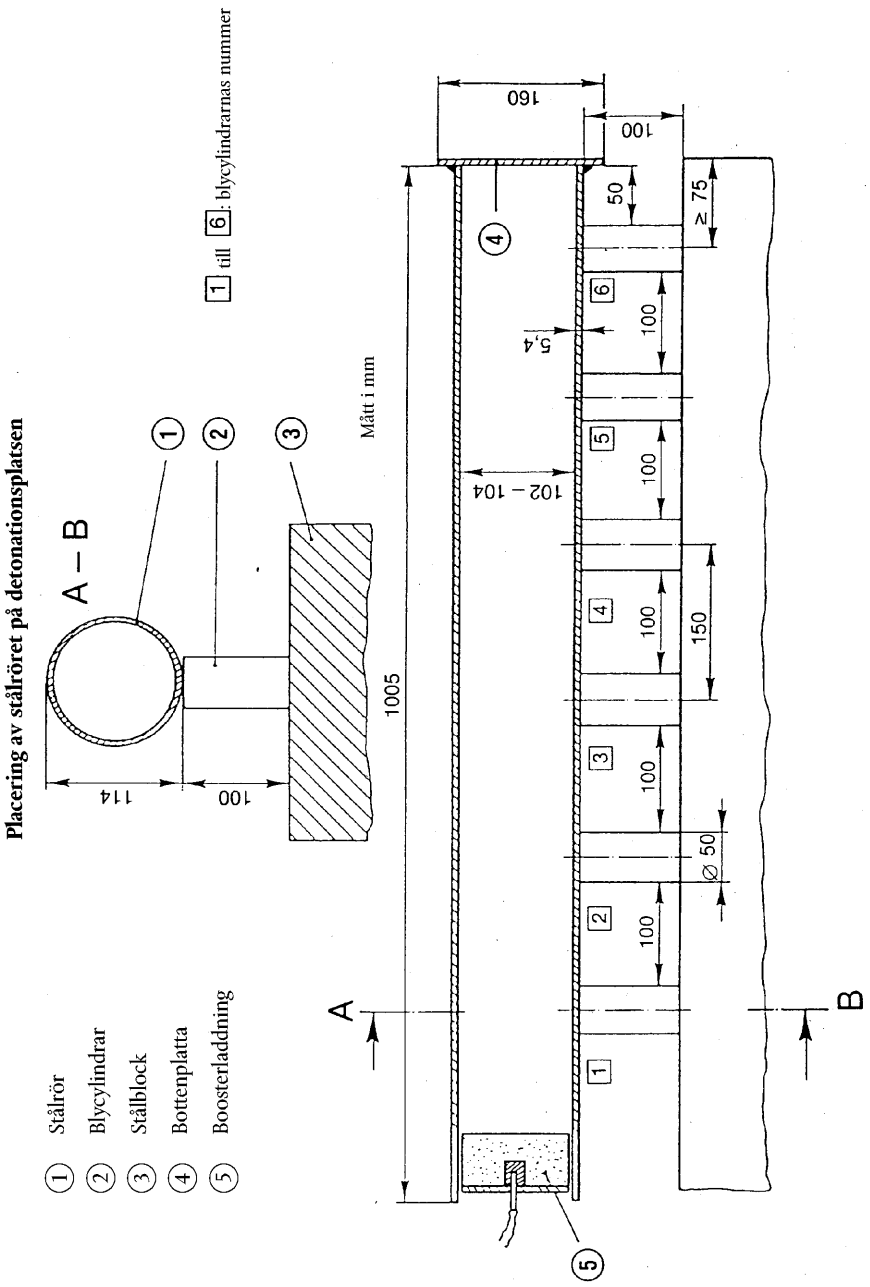
Figur 2

Boosterladdning med central tändning

① Stålrör
② Träplatta
③ Cylinder av plast eller kartong
④ Trästav
⑤ Sprängdeg
⑥ Kompakterad pellet
⑦ Prov
⑧ Hål på 4 mm borrat för sprint ⑨
⑨ Sprint
⑩ Pressverktyg av trä för ⑤

Figur 3

Placering av stålröret på detonationsplatsen
A – B
1 till 6: blycylindrarnas nummer
Mått i mm
1005
160
100
50
≥ 75
5,4
102 – 104
150
Ø 50
114
100
A
B
① Stålrör
② Blycylindrar
③ Stålblock
④ Bottenplatta
⑤ Boosterladdning

BILAGA IV

PROVTAGNINGS- OCH ANALYSMETODER

A. PROVTAGNINGSMETOD FÖR GÖDSELMEDEL

INLEDNING

Korrekt provtagning är en krävande uppgift som fordrar stor noggrannhet. Man kan därför inte överbetona kravet på tillräckligt representativ provtagning för den officiella kontrollen av gödselmedel.

Den nedan beskrivna provtagningsmetoden måste tillämpas med stor noggrannhet av specialister som har erfarenhet av den vedertagna provtagningsmetoden.

1. **ÄNDAMÅL OCH RÄCKVIDD**

Prov som är avsedda för officiell kontroll av gödselmedels kvalitet och sammansättning skall tas enligt de metoder som beskrivs här nedan. Prov som erhållits på detta sätt skall anses vara representativa för de materialmängder ur vilka de tagits.

2. **ANSVARIGA TJÄNSTEMÄN**

Proven skall tas av särskilda tjänstemän som medlemsstaterna har bemyndigat till detta.

3. **DEFINITIONER**

Provmängd: En produktmängd som bildar en enhet och har egenskaper som antas vara enhetliga.

Stickprov: En mängd som tas från en punkt i denna provmängd.

Samlingsprov: En samling stickprov som tagits från samma provmängd.

Reducerat prov: En representativ del av samlingsprovet, som erhållits från/ur samlingsprovet genom reducering.

Slutligt prov: En representativ del av ett reducerat prov.

4. **UTRUSTNING**

4.1 **Provtagningsutrustningen skall vara tillverkad av material som inte kan påverka egenskaperna hos de produkter som skall provas. Medlemsstaterna kan officiellt godkänna sådan utrustning**

4.2 **Utrustning som rekommenderas för provtagning av fasta gödselmedel**

4.2.1 *Manuell provtagning*

4.2.1.1 Flatbottnad skovel med vertikala sidor.

4.2.1.2 Provtagningsspjut med en lång skåra eller med olika fack. Provtagningsspjutets dimensioner måste lämpa sig för den provade mängdens egenskaper (behållarens djup, säckformat etc.) och partikelstorleken i gödselmedlet.

4.2.2 *Mekanisk provtagning*

Godkänd mekanisk utrustning får användas för provtagning av gödselmedel under förflyttning.

4.2.3 *Provdelare*

Utrustning avsedd att dela upp provet i lika stora delar bör användas för tagning av stickprov och för iordningställande av reducerade och slutliga prov.

4.3 **Utrustning som rekommenderas för provtagning av flytande gödselmedel**

4.3.1 *Manuell provtagning*

Öppet rör, sond, flaska eller annan lämplig utrustning som gör det möjligt att ta prover slumpvis ur provmängden.

4.3.2 *Mekanisk provtagning*

Godkänd mekanisk utrustning får användas för provtagning av flytande gödselmedel under förflyttning.

5. **KVANTITATIVA KRAV**

5.1 **Provmängd**

Provmängden skall vara av sådan storlek att man kan ta prov i var och en av dess beståndsdelar.

5.2 **Stickprov**

5.2.1 *Gödselmedel i lös vikt eller flytande gödselmedel i behållare på högst 100 kg*

5.2.1.1 Provmängder på högst 2,5 ton:

Minsta antal stickprov: sju

5.2.1.2 Provmängder på mellan 2,5 ton och 80 ton:

Minsta antal stickprov: $\sqrt{\text{20 gånger det antal ton som provmängden utgör (1)}}$

5.2.1.3 Provmängder på mer än 80 ton:

Minsta antal stickprov: 40

5.2.2 *Fasta gödselmedel i förpackningar eller flytande gödselmedel i behållare (= förpackningar på högst 100 kg)*

5.2.2.1 Förpackningar på mer än 1 kg

5.2.2.1.1 Provmängder på mindre än fem förpackningar:

Minsta antal förpackningar i provet (2): samtliga förpackningar.

5.2.2.1.2 Provmängder på mellan fem och sexton förpackningar:

Minsta antal förpackningar i provet (2): fyra.

5.2.2.1.3 Provmängder på mellan 17 och 400 förpackningar:

Minsta antal förpackningar i provet (2): $\sqrt{\text{det antal förpackningar som provmängden utgör (1)}}$

5.2.2.1.4 Provmängder på mer än 400 förpackningar:

Minsta antal förpackningar i provet (2): 20.

5.2.2.2 Förpackningar på mindre än 1 kg:

Minsta antal förpackningar i provet (2): fyra.

5.3 **Samlingsprov**

Det krävs ett samlingsprov per provmängd. Det sammanlagda antalet stickprov i ett samlingsprov måste vara minst följande antal:

5.3.1 *Gödselmedel i lös vikt eller flytande gödselmedel i behållare på högst 100 kg: 4 kg.*

5.3.2 *Fasta gödselmedel i förpackningar eller flytande gödselmedel i behållare (= förpackningar på högst 100 kg)*

5.3.2.1 Förpackningar på mer än 1 kg: 4 kg

5.3.2.2 Förpackningar på högst 1 kg: vikten av innehållet i fyra originalförpackningar.

5.3.3 *Prov på gödselmedel innehållande ammoniumnitrat för provning enligt bilaga III.B: 75 kg*

---

(1) Om det erhållna talet är ett bråk, skall detta avrundas till närmaste högre heltal.

(2) För förpackningar på högst 1 kg skall ett stickprov utgöras av innehållet i en ursprunglig förpackning.

5.4 **Slutliga prov**

Om det behövs tas det slutliga provet från samlingsprovet genom reducering. Minst ett slutligt prov måste analyseras. Vikten på det prov som analyseras får inte vara lägre än 500 g.

5.4.1 *Fasta eller flytande gödselmedel*

5.4.2 *Provtagning på ammoniumnitratgödselmedel*

Om det behövs tas det slutliga provet från samlingsprovet genom reducering.

5.4.2.1 Minsta vikt för slutliga prov för provning enligt bilaga III.A: 1 kg

5.4.2.2 Minsta vikt för slutliga prov för provning enligt bilaga III.B: 25 kg

6. **ANVISNINGAR OM UTTAGNING, BEREDNING OCH FÖRPACKNING AV PROVEN**

6.1 **Allmänt**

Proven skall tas och beredas så snabbt som möjligt med hänsyn till de försiktighetsåtgärder som krävs för att säkerställa att de förblir representativa för de gödselmedel som provas. Instrument, ytor och behållare som kommer i beröring med proverna måste vara rena och torra.

För flytande gödselmedel gäller att provmängden om möjligt skall blandas för provtagningen.

6.2 **Stickprov**

Stickprov skall tas slumpvis i hela provmängden och skall vara av ungefär samma storlek.

6.2.1 *Gödselmedel i lös vikt eller flytande gödselmedel i behållare på högst 100 kg*

Provmängden skall teoretiskt delas upp i flera ungefär lika stora delar. Ett antal delar som motsvarar antalet stickprov enligt kraven i 5.2 skall väljas ut slumpvis, varefter minst ett prov tas från var och en av dessa delar. Om det inte går att följa kraven i 5.1 vid provtagning av gödselmedel i lös vikt eller flytande gödselmedel i behållare på högst 100 kg skall proven tas när den provade mängden förflyttas (vid lastning eller lossning). I detta fall skall proven tas från slumpvis utvalda, teoretiska delar enligt definitionen här ovan, medan dessa förflyttas.

6.2.2 *Fasta gödselmedel i förpackningar eller flytande gödselmedel i behållare (= förpackningar på högst 100 kg)*

När det antal förpackningar som behövs har valts ut för provning enligt anvisningarna i 5.2 skall en del av innehållet i varje förpackning tas ut. Om det visar sig nödvändigt skall proven tas sedan var och en av förpackningarna har tömts separat.

6.3 **Beredning av samlingsprov**

Stickproven skall blandas, så att ett enda samlingsprov erhålls.

6.4 **Beredning av slutligt prov**

Materialet i samlingsprovet skall blandas omsorgsfullt ([1]).

Om det är nödvändigt skall samlingsprovet först reduceras till minst 2 kg (reducerat prov), antingen genom användning av en mekanisk provdelare eller genom provsortering.

Därefter skall minst tre slutliga prov av ungefär samma storlek iordningställas enligt kvantitetskraven i 5.4. Varje prov skall placeras i en lämplig, lufttät behållare. Alla försiktighetsåtgärder som behövs skall vidtas för att undvika varje förändring av provens egenskaper.

Vid provning enligt bilaga III, avdelning A och B, skall de slutliga proven hållas vid en temperatur mellan 0 och 25 °C.

([1]) Eventuella klumpar skall brytas upp (om så är nödvändigt genom att de särskiljs från provet och sedan återförs till detta).

7. **FÖRPACKNING AV SLUTLIGA PROV**

Behållare och förpackningar skall vara förseglade och märkta (hela märkningen måste ingå i förseglingen) på sådant sätt att de inte kan öppnas utan att förseglingen skadas.

8. **PROVNINGSPROTOKOLL**

Protokoll skall föras för varje provtagning, så att varje provad mängd entydigt kan identifieras.

9. **PROVENS DESTINATION**

För varje provmängd skall minst ett slutligt prov så snart som möjligt sändas till ett auktoriserat analyslaboratorium eller till testinstitutet tillsammans med de upplysningar som den som utför analysen eller testet behöver.

B. **ANALYSMETODER FÖR GÖDSELMEDEL**

ALLMÄNNA ANMÄRKNINGAR

Laboratorieutrustning

I metodbeskrivningarna har allmän laboratorieutrustning inte exakt definierats, förutom uppgifter om storlekarna på kolvar och pipetter. All laboratorieutrustning skall alltid vara väl rengjord, framför allt när det är små mängder av olika ämnen som skall fastställas.

Kontrollprovningar

Före analysen måste man säkerställa att all utrustning fungerar väl och att analysmetoden utförs korrekt, om så är lämpligt med användning av kemiska föreningar med känd sammansättning (t.ex. ammoniumsulfat, monokaliumfosfat osv). Trots detta kan resultat av analyserade gödselmedel ange en felaktig kemisk sammansättning om analysmetoden inte följs till punkt och pricka. Å andra sidan används rent empiriska metoder för bestämning av vissa produkter med komplex kemisk sammansättning. Här rekommenderas att laboratorierna om detta är möjligt utnyttjar referensstandarder av gödselmedel med väl definierad sammansättning som referens.

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OM METODER FÖR ANALYS AV GÖDSELMEDEL

1. **REAGENS**

Om inget annat anges i analysmetoden skall alla reagenser vara analysrena (p. a.). Där mikronäringsämnen skall analyseras skall reagensernas renhet kontrolleras med ett blindprov. Beroende på det erhållna resultatet kan ytterligare en rening bli nödvändig.

2. **VATTEN**

När metodbeskrivningarna innehåller anvisningar om lösning, utspädning, sköljning eller tvättning utan att direkt ange något lösningsmedel eller utspädningsmedel avses alltid vatten. Normalt skall vattnet vara demineraliserat eller destillerat. I vissa särskilda fall skall vattnet också ha genomgått speciell rening, vilket då nämns i beskrivningen av analysmetoden.

3. **LABORATORIEUTRUSTNING**

Den apparatur som beskrivs i samband med analysmetoderna är inte sådan utrustning som normalt används på tillsynslaboratorier utan omfattar sådana specialinstrument och sådan apparatur, som behövs då särskilda krav föreligger. Denna utrustning måste vara absolut ren, framförallt när det gäller att bestämma små mängder. Laboratoriet skall säkerställa att graderingen av använda glaskärl stämmer överens med gällande metrologiska normer.

Metod 1

PROVBEREDNING FÖR ANALYS

1. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

I detta dokument fastställs den procedur som skall användas vid beredning för analys av ett prov som är taget från det slutliga provet.

2. PRINCIP

Beredningen av ett slutligt prov som tagits emot i laboratoriet omfattar en rad arbetsmoment, vanligtvis siktning, malning och blandning, som utförs på ett sådant sätt att

— å ena sidan minsta invägda mängd som föreskrivs i analysmetoderna är representativ för laboratorieprovet,

— å andra sidan gödselmedlets finhetsgrad inte kan ha förändrats genom beredningen i så hög grad, att dess löslighet i olika extraktionsreagens tydligt påverkas.

3. UTRUSTNING

Enkel provdelare (valfri).

Siktar med en maskstorlek av 0,2 och 0,5 mm.

250 ml-kolvar med proppar.

Mortel med mortelstöt av porslin eller en kvarn.

4. VAL AV BEHANDLING SOM SKALL ANVÄNDAS

Inledande kommentar

Om produkten är lämplig behöver man endast bevara en representativ del av det slutliga provet.

4.1 **Slutliga prov som inte får malas**

Kalciumnitrat, kalciummagnesiumnitrat, natriumnitrat, chilesalpeter, kalciumcyanamid, kvävehaltig kalciumcyanamid, ammoniumsulfat, ammoniumnitrat med över 30 % N, urea, slagg, råfosfat som gjorts delvis lösligt, utfällt kalciumfosfatdihydrat, kalcinerat fosfat, aluminiumkalciumfosfat, mjuka malda råfosfater.

4.2 **Slutliga prov som måste delas upp, och varav en del måste malas**

Dessa är produkter som kräver att vissa analyser utförs utan föregående malning (t.ex. bestämning av malningsfinhet) och andra analyser efter malning. De omfattar alla de sammansatta gödselmedel som innehåller följande fosfater: basisk slagg, aluminiumkalciumfosfat, kalcinerat fosfat, mjuk malen råfosfat och råfosfat som delvis gjorts lösligt. För detta ändamål delar man upp det slutliga provet i två delar, som är så identiska som möjligt, med hjälp av en provdelare eller genom kvartering.

4.3 **Slutliga prov, för vilka alla bestämningarna utförs på en malen produkt**

Endast en representativ del av det slutliga provet behöver malas. Detta gäller listans alla övriga gödselmedel, som inte är upptagna i avsnitt 4.1 och 4.2.

5. METOD

Den del av det slutliga provet som omnämns i avsnitt 4.2 och 4.3 siktas snabbt genom en sikt med en maskstorlek av 0,5 mm. Restmaterialet grovmals, så att man får en produkt med ett minimun av fina partiklar, varefter siktning sker. Malningen måste utföras under sådana förhållanden att ämnet inte påtagligt värms upp. Detta måste upprepas så många gånger som fordras tills det inte längre finns något restmaterial och måste ske så snabbt som möjligt för att förhindra tillskott eller förlust av beståndsdelar (vatten, ammoniak). Allt det malda och siktade materialet läggs sedan i en ren kolv, som kan förslutas med en propp.

Innan någon vägning utförs för analysen skall hela provet blandas omsorgsfullt.

6. SPECIALFALL

a) *Gödselmedel som innehåller en blandning av flera kristallkategorier*

I detta fall förekommer ofta separering. Det är därför absolut nödvändigt att krossa och sålla provet genom en sikt med en maskstorlek av 0,200 mm. Exempel på sådana gödselmedel är blandningar av ammoniumfosfat och kaliumnitrat. För sådana produkter rekommenderas att hela det slutliga provet mals.

b) *Restmaterial som är svårt att mala och som inte innehåller gödselämnen*

Väg restmaterialet och ta hänsyn till dess massa vid beräkning av slutresultatet.

c) *Produkter som sönderfaller vid uppvärmning*

Malningen skall utföras på ett sådant sätt att provet inte värms upp. För dessa produkter är det fördelaktigt att använda en mortel. Exempel på sådana produkter är sammansatta gödselmedel som innehåller kalciumcyanamid och urea.

d) *Produkter som är onormalt fuktiga eller förvandlas till en pasta vid malning*

För att säkerställa homogenitet bör man välja en sikt med den minsta maskstorlek som gör det möjligt att krossa klumpar för hand eller med mortelstöt. Det kan röra sig om blandningar, i vilka vissa ingredienser innehåller kristallvatten.

Metod 2

KVÄVE

Metod 2.1

BESTÄMNING AV KVÄVE SOM AMMONIAK

1. RÄCKVIDD

I detta dokument fastställs den procedur som skall användas vid bestämning av kväve som ammoniak.

2. TILLÄMPNING

Alla kvävehaltiga gödselmedel inklusive sammansatta gödselmedel, i vilka kväve uteslutande förekommer som ammoniumsalter eller ammoniumsalter tillsammans med nitrater.

Metoden skall inte tillämpas på gödselmedel innehållande urea, cyanamid eller andra organiska, kvävehaltiga föreningar.

3. PRINCIP

Utdrivning av ammoniak med hjälp av ett överskott av natriumhydroxid; destillation; bestämning av ammoniakutbytet i en given mängd ställd svavelsyra samt titrering av överskottet syra med hjälp av en ställd lösning av natrium- eller kaliumhydroxid.

4. REAGENS

Destillerat eller demineraliserat vatten, fritt från koldioxid och alla kvävehaltiga föreningar.

4.1 **Utspädd saltsyra: en del HCl (d_{20} = 1,18 g/ml) plus en del vatten**

4.2 **Saltsyralösning, 0,1 mol/l**

4.3 **Lösning av natrium- eller kaliumhydroxid, karbonatfri: 0,1 mol/l**

} för variant a)

4.4 **Saltsyralösning, 0,2 mol/l**

4.5 **Lösning av natrium- eller kaliumhydroxid, karbonatfri: 0,2 mol/l**

} för variant b) (se anmärkning 2)

4.6 **Saltsyralösning, 0,5 mol/l**

4.7 **Lösning av natrium- eller kaliumhydroxid, karbonatfri: 0,5 mol/l**

} för variant c) (se anmärkning 2)

4.8 **Natriumhydroxid, ca 30 %-ig NaOH (d_{20} = 1,33 g/ml) ammoniakfri**

4.9 **Indikatorlösningar**

4.9.1 *Blandindikator*

Lösning A: Lös 1 g metylrött i 37 ml 0,1 mol/l natriumhydroxidlösning och fyll på vatten så att det blir en liter.

Lösning B: Lös 1 g metylenblått i vatten och fyll till en liter.

Blanda en del A med två delar B.

Denna indikator är violett i sur lösning, grå i neutral lösning och grön i alkalisk lösning. Använd 0,5 ml (10 droppar) av denna indikatorlösning.

4.9.2 *Metylröttindikator*

Lös 0,1 g metylrött i 50 ml 95 %-ig etanol. Fyll på med vatten till 100 ml och filtrera om så behövs. Denna indikator kan användas (4–5 droppar) i stället för den ovannämnda.

4.10 **Koksten: pimpstenskorn som tvättats i saltsyra och kalcinerats**

4.11 **Ammoniumsulfat, pro analysi**

5. UTRUSTNING

5.1 **Destillationsutrustning bestående av en rundkolv av lämplig kapacitet, ansluten till en kylare med droppfångare**

Anmärkning 1

Olika typer av utrustning som godkänts och rekommenderats för denna analys visas med alla konstruktionsdetaljer i fig. 1, 2, 3 och 4.

5.2 **Pipetter på 10, 20, 25, 50, 100 och 200 ml**

5.3 **En 500 ml-mätkolv**

5.4 **Roterande skakapparat (35–40 varv per minut)**

6. BEREDNING AV PROVET

Se metod 1.

7. ANALYSMETOD

7.1 **Beredning av lösningen**

Utför ett löslighetstest på provet i vatten vid rumstemperatur och i förhållandet 2 % (massa/volym). Väg in 5, 7 eller 10 g av det beredda provet med en noggrannhet på 0,001 g enligt anvisningarna i tabell 1 och överför till 500 ml-kolven. Fortsätt sedan på följande sätt, beroende på löslighetstestets utfall:

a) *Produkter som är helt lösliga i vatten*

Fyll på flaskan med den mängd vatten som behövs för att lösa upp provet. När zinken är helt upplöst, fyll till märket med vatten och blanda väl.

b) *Produkter som inte är helt lösliga i vatten*

Tillsätt 50 ml vatten i kolven och därefter 20 ml saltsyra (4.1). Skaka. Låt blandningen stå tills ingen ytterligare koldioxid utvecklas. Tillsätt 400 ml vatten och låt skaka i en halvtimme med en roterande skakapparat (5.4). Fyll till märket, blanda och filtrera genom ett torrt filter till ett torrt kärl.

7.2 **Analys av lösningen**

Häll i enlighet med den valda metoden en uppmätt mängd ställd svavelsyra enligt tabell 1 i förlaget. Tillsätt en lämplig mängd av den valda indikatorlösningen (4.9.1 eller 4.9.2) och eventuellt vatten, så att volymen blir minst 50 ml. Kylarens förlängningsrör måste nå ner under lösningens yta.

Överför med en precisionspipett enligt uppgifterna i tabellen en alikvot [1] av den klara lösningen till utrustningens destillationskolv. Tillsätt vatten för att få en total volym på ungefär 350 ml och några pimpstenskorn (4.10) för att motverka stötkokning.

[1] Mängden ammoniak-kväve i alikvot enligt tabell 1 blir ungefär:
— 0,15 g för variant a)
— 0,10 g för variant b)
— 0,20 g för variant c)

Montera ihop destillationsapparaten och tillsätt försiktigt, så att ingen ammoniak går förlorad, 10 ml koncentrerad natriumhydroxidlösning (4.8) till innehållet i destillationskolven eller 20 ml av lösningen, om 20 ml saltsyra har använts för att lösa upp provet (4.1). Värm kolven gradvis, för att undvika kraftig kokning. Destillera när kokningen börjar med en hastighet av ungefär 100 ml på 10 till 15 minuter. Hela volymen destillat bör vara omkring 250 ml [1]. När man inte längre kan räkna med att mer ammoniak utvecklas, sänks förlaget så att röret från kylaren kommer ovanför vätskeytan.

Kontrollera det efterföljande destillatet med ett lämpligt reagens för att säkerställa att all ammoniak destillerats över. Skölj röret från kylaren med lite vatten och titrera överskottet syra med standardlösningen av natrium- eller kaliumhydroxid enligt anvisningarna för den variant som använts (se anmärkning 2).

Anmärkning 2

Standardlösningar med olika koncentrationer kan användas för återtitreringen, under förutsättning att de mängder som används för titreringen om möjligt inte överskrider 40–45 ml.

7.3 **Blindtest**

Gör ett blindtest under samma förutsättningar och tag hänsyn till detta vid beräkningen av det slutliga resultatet.

7.4 **Kontrollprovningar**

Kontrollera innan analysen utförs, att utrustningen fungerar ordentligt och att metoden tillämpas på rätt sätt genom att använda en alikvot av en nyframställd lösning av ammoniumsulfat (4.11) som innehåller den maximala kvävehalt som föreskrivs för den valda varianten.

8. REDOVISNING AV RESULTATET

Redovisa analysresultatet som den procentuella andelen ammoniakkväve i det gödselmedel som erhållits för analys.

9. BILAGOR

Som anges i anmärkning 1 till 5.1 ”Utrustning”, hänvisar figurerna 1, 2, 3 och 4 till konstruktionsegenskaper hos de olika typer av utrustning som beskrivs i detta dokument.

Tabell 1

Bestämning av kväve som ammoniak och ammoniak- och nitratkväve i gödselmedel

Tabell över invägning, utspädning och beräkning som skall utföras för var och en av metodens varianter a), b) och c)

Variant a)

Ungefärlig maximimängd kväve som skall destilleras: 50 mg.

Svavelsyra 0,1 mol/l som skall tillsättas förlaget: 50 ml.

Återtirering med NaOH eller KOH 0,1 mol/l.

Innehållsdeklaration (% N)	Mängd som skall vägas in (g)	Utspädning (ml)	Lösning av prov som skall destilleras (ml)	Redovisning av resultatet [a] (% N = (50 — A) F)
0 — 5	10	500	50	(50 — A) × 0,14
5 — 10	10	500	25	(50 — A) × 0,28
10 — 15	7	500	25	(50 — A) × 0,40
15 — 20	5	500	25	(50 — A) × 0,56
20 — 40	7	500	10	(50 — A) × 1,00

[a] För redovisningsformeln gäller:
50 eller 35 = ml ställd svavelsyralösning som skall tillsättas i förlaget;
A = ml natrium- eller kaliumhydroxid för återtireringen;
F = faktor för invägd mängd, utspädningen, den alikvot av provlösningen som skall destilleras samt den volymetriska ekvivalensen.

[1] Kylaren måste regleras så att den ger ett jämnt flöde av kondensat. Destillationen bör vara avslutad inom 30–40 minuter.

Variant b)

Ungefärlig maximimängd kväve som skall destilleras: 100 mg.

Svavelsyra 0,2 mol/l som skall tillsättas förlaget: 50 ml.

Återtirering med NaOH eller KOH 0,2 mol/l.

Innehållsdeklaration (% N)	Mängd som skall vägas in (g)	Utspädning (ml)	Lösning av prov som skall destilleras (ml)	Redovisning av resultatet [a] (% N = (50 — A) F)
0 — 5	10	500	100	(50 — A) × 0,14
5 — 10	10	500	50	(50 — A) × 0,28
10 — 15	7	500	50	(50 — A) × 0,40
15 — 20	5	500	50	(50 — A) × 0,56
20 — 40	7	500	20	(50 — A) × 1,00

[a] För redovisningsformeln gäller:
50 eller 35 = ml ställd svavelsyralösning som skall tillsättas i förlaget;
A = ml natrium- eller kaliumhydroxid för återtireringen;
F = faktor för invägd mängd, utspädningen, den alikvot av provlösningen som skall destilleras samt den volymetriska ekvivalensen.

Variant c)

Ungefärlig maximimängd kväve som skall destilleras: 200 mg.

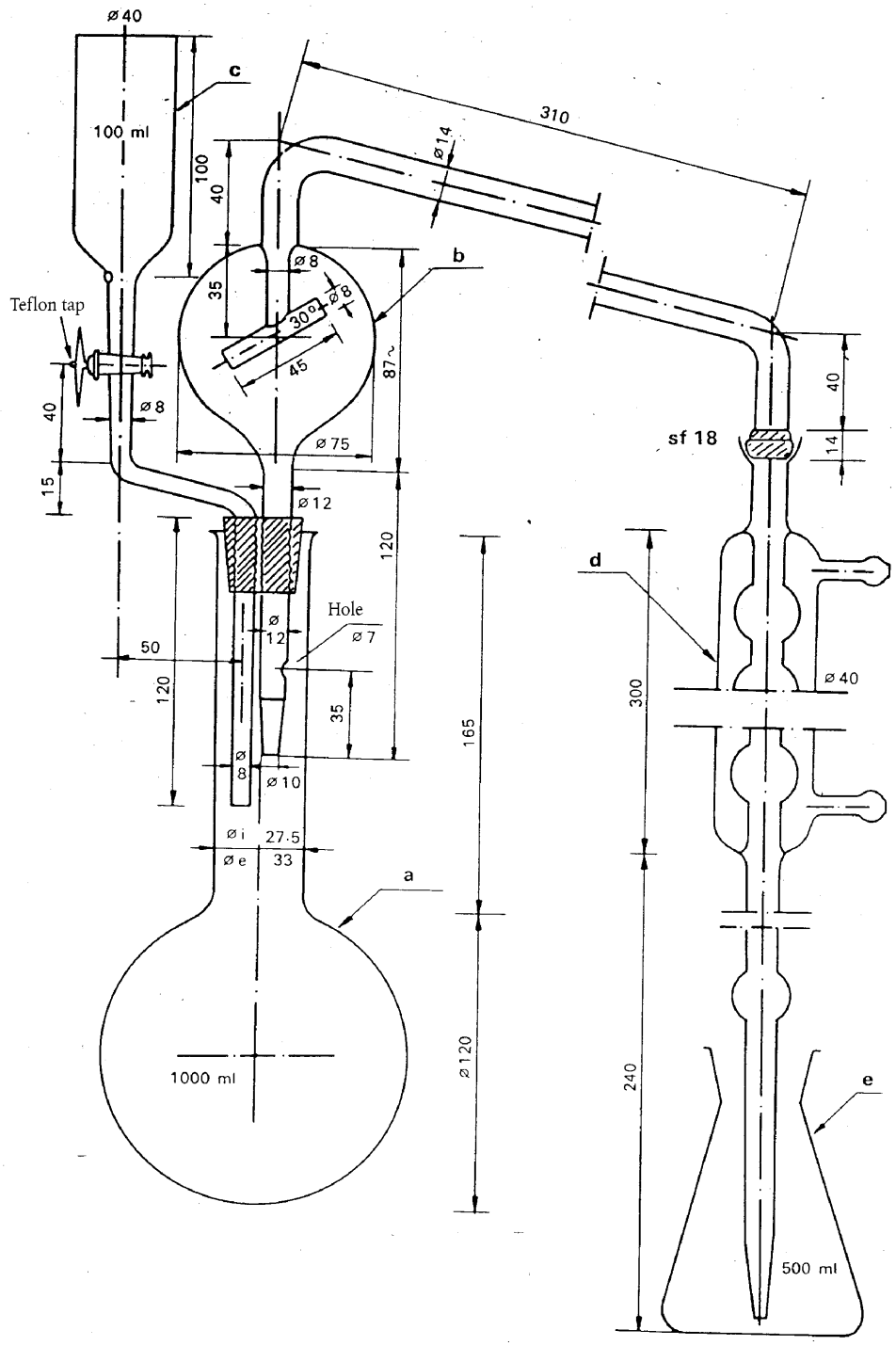
Svavelsyra 0,5 mol/l som skall tillsättas förlaget: 35 ml.

Återtirering med NaOH eller KOH 0,5 mol/l.

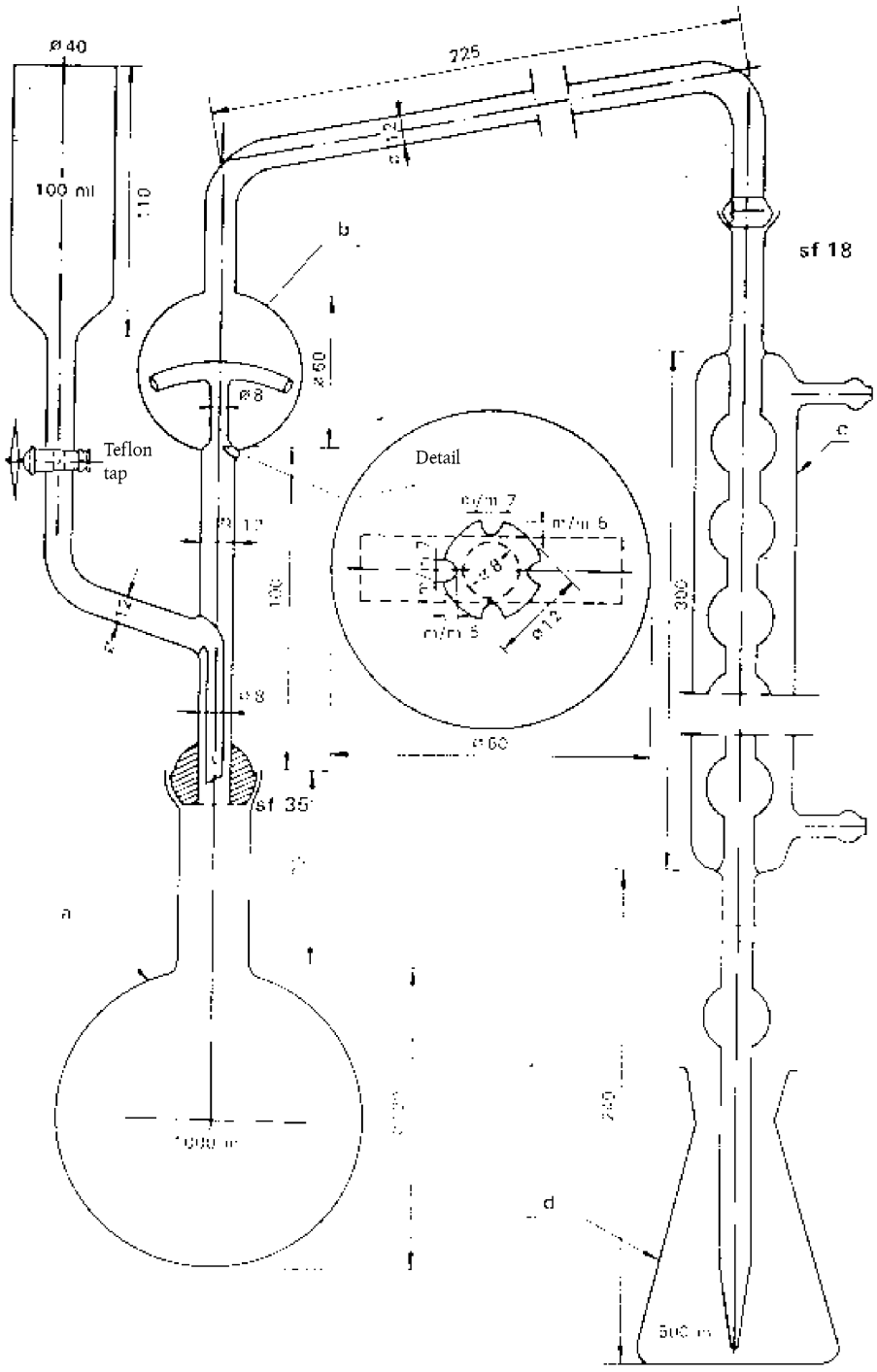
Innehållsdeklaration (% N)	Mängd som skall vägas in (g)	Utspädning (ml)	Lösning av prov som skall destilleras (ml)	Redovisning av resultatet [a] (% N = (35 — A) F)
0 — 5	10	500	200	(35 — A) × 0,175
5 — 10	10	500	100	(35 — A) × 0,350
10 — 15	7	500	100	(35 — A) × 0,500
15 — 20	5	500	100	(35 — A) × 0,700
20 — 40	5	500	50	(35 — A) × 1,400

[a] För redovisningsformeln gäller:
50 eller 35 = ml ställd svavelsyralösning som skall tillsättas i förlaget;
A = ml natrium- eller kaliumhydroxid för återtireringen;
F = faktor för invägd mängd, utspädningen, den alikvot av provlösningen som skall destilleras samt den volymetriska ekvivalensen.

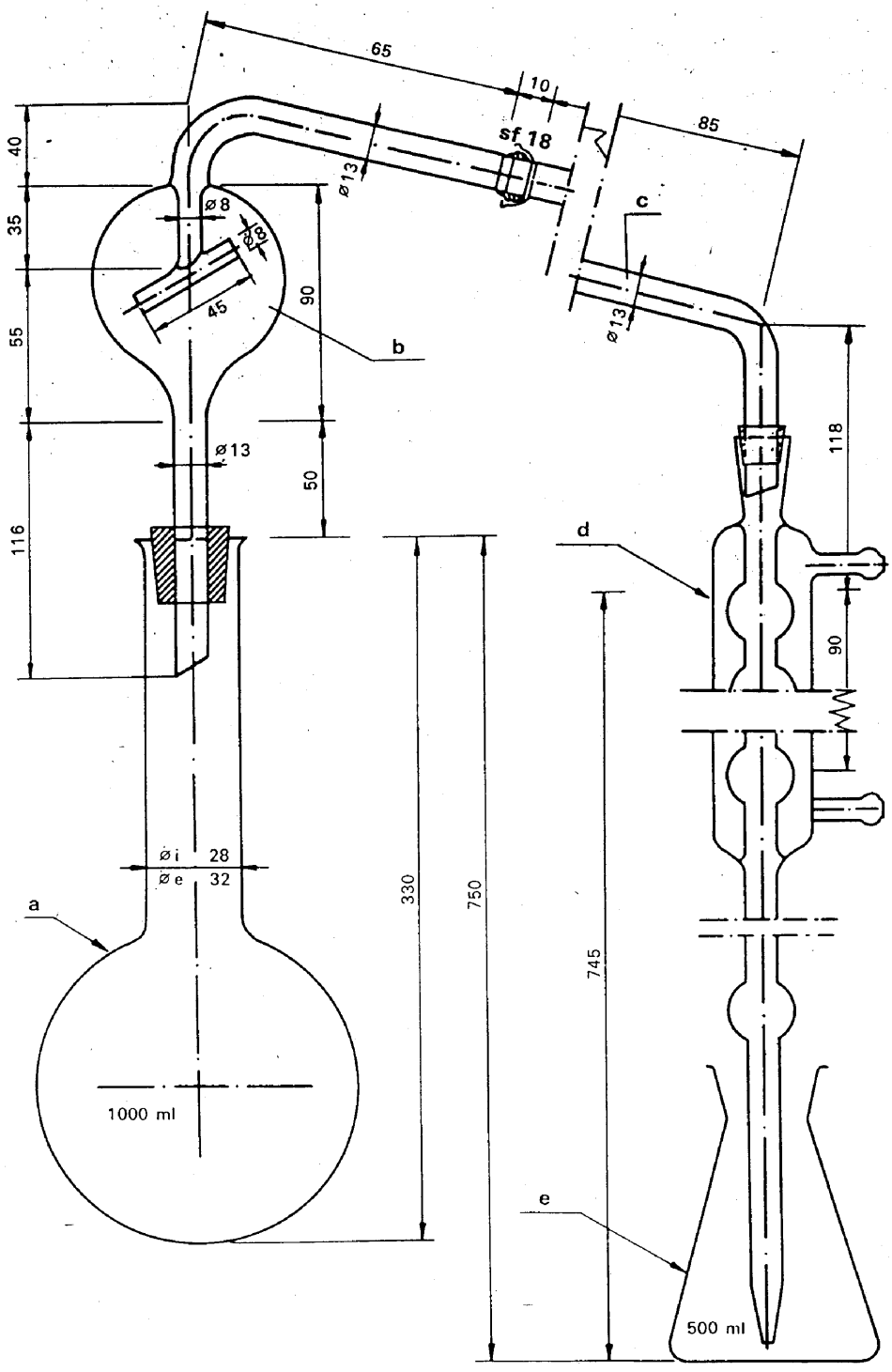
Figur 1

ø 40
c
100 ml
100
40
310
ø 14
ø 8
b
35
ø 8
30°
45
87 ~
Teflon tap
40
ø 8
ø 75
15
ø 12
120
Hole
ø 12
ø 7
50
120
35
ø 8
ø 10
ø i 27.5
ø e 33
a
1000 ml
165
ø 120
sf 18
40
14
d
300
ø 40
240
e
500 ml

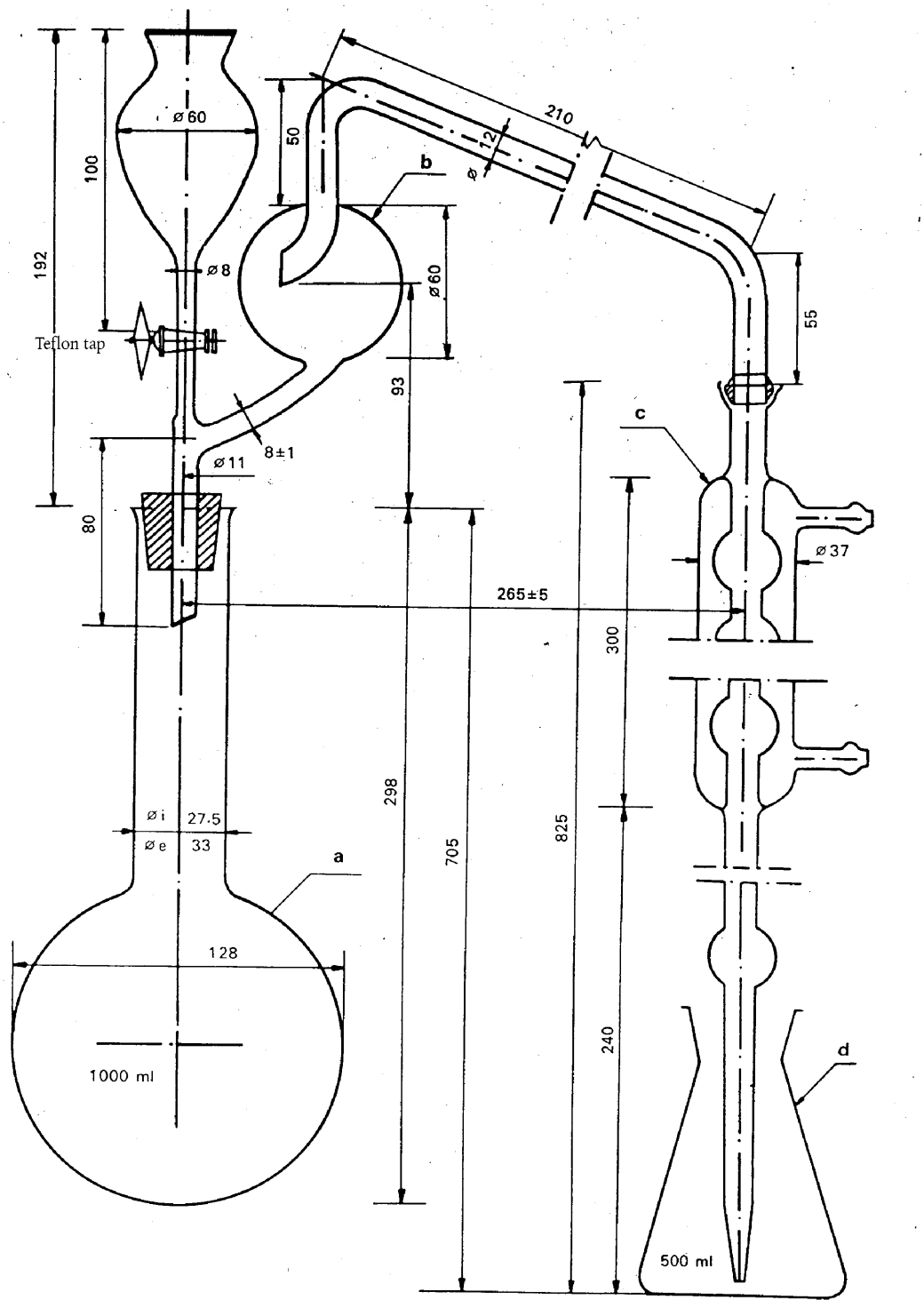
Figur 2

ø 40
225
100 ml
110
b
sf 18
ø 50
ø 8
Teflon
tap
Detail
c
ø 8
ø 60
sf 35
a
d

Figur 3

65
10
85
sf 18
ø13
40
35
55
116
ø8
ø8
45
90
b
ø13
50
c
ø13
118
d
90
ø i 28
ø e 32
a
330
750
745
1000 ml
e
500 ml

Figur 4

ø60
100
192
50
210
12
ø
b
ø8
ø60
Teflon tap
93
55
c
8±1
ø11
80
ø37
265±5
300
298
705
825
ø i
27.5
ø e
33
a
128
1000 ml
240
d
500 ml

Förklaringar till fig. 1, 2, 3 och 4

Figur 1

a) Rundkolv med lång hals, kapacitet 1 000 ml.

b) Destillationsrör med droppfångare, anslutet till kylaren via en kulslipning (nr 18) (kulslipningen för anslutning till kylaren kan bytas mot en lämplig gummianslutning).

c) Tratt med teflonkran för tillsats av natriumhydroxid (kranen kan också bytas ut mot en gummianslutning med en klämma).

d) Ahlinkylare (sex kulor) med kulslipning (nr 18) vid inloppet och utloppet anslutet till ett förlängningsrör av glas via en kort gummislang (när anslutningen till destillationsröret görs med en gummislang kan kulslipningen bytas ut mot en lämplig gummipropp).

e) 500 ml-kolv för uppsamling av destillatet.

Utrustningen är tillverkad av borosilikatglas.

Figur 2

a) Rundkolv med kort hals, kapacitet 1 000 ml, med kulslipning (nr 35).

b) Destillationsrör med droppfångare, försedd med kulslipning (nr 35) vid inloppet och en kulslipning (nr 18) vid utloppet, vid sidan ansluten till en tratt med teflonkran för tillsats av natriumhydroxid.

c) Ahlinkylare (sex kulor) med kulslipning (nr 18) vid inloppet och utloppet anslutet till ett förlängningsrör av glas via en kort gummislang.

d) 500 ml-kolv för uppsamling av destillatet.

Utrustningen är tillverkad av borosilikatglas.

Figur 3

a) Rundkolv med lång hals, kapacitet 750 eller 1 000 ml, med utkragad mynning.

b) Destillationsrör med droppfångare och kulslipning (nr 18) vid utloppet.

c) Krökt rör med kulslipning, nr 18, vid inloppet och en droppkon (anslutningen till destillationsröret kan göras med hjälp av en gummislang i stället för en kulslipning.

d) Ahlinkylare (sex kulor) med utloppet anslutet till ett förlängningsrör av glas via en kort gummislang.

e) 500 ml-kolv för uppsamling av destillatet.

Utrustningen är tillverkad av borosilikatglas.

Figur 4

a) Rundkolv med lång hals, kapacitet 750 eller 1 000 ml, med utkragad mynning.

b) Destillationsrör med droppfångare och kulslipning (nr 18) vid utloppet, vid sidan ansluten till en tratt med teflonkran för tillsats av natriumhydroxid (en lämplig gummipropp kan användas i stället för kulslipningen; kranen kan ersättas av en gummislang med lämplig klämma).

c) Ahlinkylare (sex kulor) med kulslipning (nr 18) vid inloppet anslutet till ett förlängningsrör av glas via en kort gummislang (när anslutningen till destillationsröret görs med en gummislang kan kulslipningen bytas ut mot en lämplig gummipropp).

d) 500 ml-kolv för uppsamling av destillatet.

Utrustningen är tillverkad av borosilikatglas.

Metod 2.2

BESTÄMNING AV KVÄVE SOM NITRAT OCH AMMONIAK

Metod 2.2.1

BESTÄMNING AV KVÄVE SOM NITRAT OCH AMMONIAK ENLIGT ULSCH

1. RÄCKVIDD

I detta dokument fastställs den procedur som skall användas vid bestämning av nitratkväve och ammoniakkväve med reduktion enligt Ulsch.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Alla kvävehaltiga gödselmedel, även sammansatta gödselmedel, som uteslutande innehåller kväve som nitrat eller som ammoniak och nitrat.

3. PRINCIP

Reduktion av nitrater och nitriter till ammoniak med hjälp av metalliskt järn i en sur lösning och utdrivning av bildad ammoniak genom tillsats av ett överskott av natriumhydroxid: destillation av ammoniak och bestämning av den bildade mängden ammoniak i en bestämd mängd ställd svavelsyralösning. Filtrering av svavelsyraöverskottet med hjälp av en ställd lösning av natrium- eller kaliumhydroxid.

4. REAGENS

Destillerat eller demineraliserat vatten, fritt från koldioxid och alla kvävehaltiga föreningar.

4.1 **Utspädd saltsyra: en del HCl (d_{20} = 1,18 g/ml) plus en del vatten**

4.2 **Saltsyralösning, 0,1 mol/l**

4.3 **Lösning av natrium- eller kaliumhydroxid, karbonatfri: 0,1 mol/l**

4.4 **Svavelsyralösning, ca 30 %-ig H_2SO_4 (massa/volym), ammoniakfri**

4.5 **Pulveriserat järn reducerat i väte (den föreskrivna mängden järn måste kunna reducera minst 0,05 g kväve som nitrat)**

4.6 **Natriumhydroxidlösning, ca 30 %-ig NaOH (d_{20} = 1,33 g/ml) ammoniakfri**

4.7 **Indikatorlösningar**

4.7.1 *Blandindikator*

Lösning A: Lös 1 g metylrött i 37 ml 0,1 mol/l natriumhydroxidlösning och fyll på vatten så att det blir en liter.

Lösning B: Lös 1 g metylenblått i vatten och fyll till en liter.

Blanda en del A med två delar B.

Denna indikator är violett i sur lösning, grå i neutral lösning och grön i alkalisk lösning. Använd 0,5 ml (10 droppar).

4.7.2 *Metylröttindikator*

Lös 0,1 g metylrött i 50 ml 95 %-ig etanol. Fyll på med vatten till 100 ml och filtrera om så behövs.

Denna indikator kan användas (4–5 droppar) i stället för den ovannämnda.

4.8 **Koksten: pimpstenskorn som tvättats i saltsyra och kalcinerats**

4.9 **Natriumnitrat, pro analysi**

5. UTRUSTNING

Se metod 2.1 ”Bestämning av kväve som ammoniak”.

6. BEREDNING AV PROVET

Se metod 1 ”Provberedning”.

7. ANALYSMETOD

7.1 **Beredning av lösningen**

Se metod 2.1 ”Bestämning av kväve som ammoniak”.

7.2 **Förfarande**

Häll en exakt uppmätt mängd ställd svavelsyra i förlaget enligt tabell 1 för metod 2.1 (variant a) och tillsätt en lämplig mängd indikatorlösning enl. 4.7.1 eller 4.7.2. Kylarens förlängningsrör måste nå ner under syrans yta i förlaget.

Överför med precisionspipett en lämplig alikvot av den klara lösningen enligt uppgifterna för metod 2.1 (variant a) i tabell 1 till apparatens destillationskolv. Tillsätt 350 ml vatten, 20 ml 30 % svavelsyra (4.4) rör om och tillsätt 5 g reducerat järn (4.5). Tvätta kolvens hals med flera ml vatten och för in en liten tratt med långt skaft i kolvhalsen. Värm upp i kokande vattenbad i en timme och tvätta sedan trattens skaft med några ml vatten.

Tillsätt 50 mg koncentrerad natriumhydroxid till destillationskärlet (4.6) försiktigt så att ingen ammoniak går förlorad, eller 60 ml koncentrerad natriumhydroxid (4.6), om 20 ml saltsyra (1 + 1) (4.1) har använts för upplösning av provet. Sätt ihop destillationsapparaten. Destillera ammoniaken enligt den procedur som beskrivs för metod 2.1.

7.3 **Blindtest**

Utför ett blindtest (utan provet) under samma betingelser och ta hänsyn till detta vid beräkningen av slutresultatet.

7.4 **Kontrollprovningar**

Kontrollera före analysen att utrustningen fungerar riktigt och att metoden används på rätt sätt genom att använda en nyberedd natriumnitratlösning (4.9) som innehåller 0,045–0,050 g kväve.

8. REDOVISNING AV RESULTATET

Redovisa analysresultatet som den procentuella andelen kväve som nitrat eller kväve som kombination av ammoniak och nitrat i det gödselmedel som har mottagits för analys.

Metod 2.2.2

BESTÄMNING AV KVÄVE SOM NITRAT OCH AMMONIAK ENLIGT ARND

1. RÄCKVIDD

I detta dokument fastställs den procedur som skall användas för bestämning av kväve som nitrat och ammoniak med reduktion enligt Arnd (modifierad för var och en av varianterna a), b) och c).

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Se metod 2.2.1.

3. PRINCIP

Reduktion av nitrater och nitriter till ammoniak i en neutral vattenlösning med en metallegering som innehåller 60 % Cu och 40 % mg (Arnds legering) i närvaro av magnesiumklorid.

Destillation av ammoniak och bestämning av den bildade mängden i en känd mängd ställd svavelsyralösning. Titrering av svavelsyraöverskottet med en ställd lösning av natriumhydroxid eller kaliumhydroxid.

4. REAGENS

Destillerat eller demineraliserat vatten, fritt från koldioxid och alla kvävehaltiga föreningar.

4.1 **Utspädd saltsyra: En del HCl (d = 1,18) plus en del vatten**

4.2 **Saltsyralösning, 0,1 mol/l**

4.3 **Lösning av natrium- eller kaliumhydroxid, karbonatfri: 0,1 mol/l**

} för variant a)

4.4 **Saltsyralösning, 0,2 mol/l**

4.5 **Lösning av natrium- eller kaliumhydroxid, karbonatfri: 0,2 mol/l**

} för variant b) (se anmärkning 2, metod 2.1)

4.6 **Saltsyralösning, 0,5 mol/l**

4.7 **Lösning av natrium- eller kaliumhydroxid, karbonatfri: 0,5 mol/l**

} för variant c) (se anmärkning 2, metod 2.1)

4.8 **Natriumhydroxidlösning: ca 2 mol/l**

4.9 **Arnds legering för analys, pulveriserad så att den passerar genom en sikt med maskstorlek mindre än 1 mm**

4.10 **20 %-ig lösning av magnesiumklorid**

Lös 200 g magnesiumklorid ($MgCl_2$). Lös 200 g magnesiumklorid ($MgCl_2 \cdot 6H_2O$) i ca 600–700 ml vatten i en flatbottnad 1 liter-kolv. Tillsätt 15 g magnesiumsulfat ($MgSO_4 \cdot 7H_2O$) för att förhindra skumbildning.

Tillsätt 2 g magnesiumoxid och några pimpstenskorn som koksten efter upplösningen samt koncentrera suspensionen till 200 ml genom att koka den, så att varje spår av ammoniak försvinner från reagensen. Låt lösningen svalna, fyll till en liter med vatten och filtrera.

4.11 **Indikatorlösningar**

4.11.1 *Blandindikator*

Lösning A: Lös 1 g metylrött i 37 ml 0,1 mol/l natriumhydroxidlösning och fyll på vatten så att det blir en liter.

Lösning B: Lös 1 g metylenblått i vatten och fyll till en liter.

Blanda en del A med två delar B.

Denna indikator är violett i sur lösning, grå i neutral lösning och grön i alkalisk lösning. Använd 0,5 ml (10 droppar).

4.11.2 *Metylröttindikator*

Lös 0,1 g metylrött i 50 ml 95 %-ig etanol. Fyll på med vatten till 100 ml och filtrera om så behövs. Denna indikator kan användas (4–5 droppar) i stället för den ovan beskrivna.

4.11.3 *Indikatorlösning av kongorött*

Lös 3 g kongorött i en liter varmt vatten och filtrera vid behov när lösningen har svalnat. Denna indikator kan användas i stället för de två ovan beskrivna vid neutralisering av syraextrakt före destillationen, varvid man använder 0,5 ml per 100 ml vätska som skall neutraliseras.

4.12 **Koksten: pimpstenskorn som tvättats i saltsyra och kalcinerats**

4.13 **Natriumnitrat, pro analysi**

5. UTRUSTNING

Se metod 2.1 ”Bestämning av kväve som ammoniak”.

6. BEREDNING AV PROVET

Se metod 1.

7. ANALYSMETOD

7.1 **Beredning av lösningen för analys**

Se metod 2.1 ”Bestämning av kväve som ammoniak”.

7.2 **Analys av lösningen**

Beroende på vilken variant som valts placeras i förlaget en exakt uppmätt mängd ställd svavelsyra enligt uppgifterna för metod 2.1 (variant a) i tabell 1. Tillsätt en lämplig mängd av den valda indikatorlösningen (4.11.1 eller 4.11.2) och till sist så mycket vatten att totalmängden blir minst 50 ml. Kylarens förlängningsrör måste nå ner under lösningens yta.

Tag en lämplig alikvot av den klara lösningen enligt tabell 1. Placera den i destillationskolven.

Tillsätt så mycket vatten att totalmängden blir ca 350 ml (se anmärkning 1), 10 g Arnds legering (4.9), 50 ml magnesiumkloridlösning (4.10) och några korn pimpsten (4.12). Anslut snabbt kolven till destillationsapparaten. Värm försiktigt i 30 minuter. Öka sedan uppvärmningen så att ammoniaken destilleras av. Fortsätt destillationen i ungefär en timme. Efter denna tid bör restmaterialet i kolven ha en sirapsliknande konsistens. När destillationen är avslutad titrerar man syraöverskottet i förlaget enligt den procedur som beskrivs för metod 2.1.

Anmärkning 1

När provlösningen är sur [tillsats av 20 ml HCl (1 + 1) (4.1) för att lösa upp provet] skall den alikvot som tas ut för analys neutraliseras på följande sätt: Tillsätt ungefär 250 ml vatten, och den mängd som behövs av en av indikatorerna (4.11.1, 4.11.2, 4.11.3) till destillationskolven som innehåller den uttagna delen och skaka omsorgsfullt.

Neutralisera med 2 N natriumhydroxidlösning (4.8) och syrsätt igen med en droppe saltsyra (1 + 1) (4.1). Fortsätt sedan enligt anvisningarna i 7.2 (andra raden).

7.3 **Blindtest**

Utför ett blindtest (utan provet) under samma betingelser och ta hänsyn till detta vid beräkningen av slutresultatet.

7.4 **Kontrollprovningar**

Kontrollera före analysen att utrustningen fungerar riktigt och att rätt teknik används med hjälp av en nyligen beredd lösning av natriumnitrat (4.13) som innehåller 0,050–0,150 g kväve som nitrat, beroende på vilken variant som valts.

8. REDOVISNING AV RESULTATET

Se metod 2.2.1.

Metod 2.2.3

BESTÄMNING AV KVÄVE SOM NITRAT OCH AMMONIAK ENLIGT DEVARDA

1. RÄCKVIDD

I detta dokument fastställs den procedur som skall användas vid bestämning av kväve såsom nitrat och ammoniak med reduktion enligt Devarda (modifierad för var och en av varianterna a), b) och c).

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Se metod 2.2.1.

3. PRINCIP

Reduktion av nitrater och nitriter till ammoniak i en starkt basisk lösning med hjälp av en metallegering som innehåller 45 % Al, 5 % Zn och 50 % Cu (Devardas legering). Destillation av ammoniak och bestämning av den bildade mängden i en känd mängd ställd svavelsyralösning. Titrering av svavelsyraöverskottet med en ställd lösning av natriumhydroxid eller kaliumhydroxid.

4. REAGENS

Destillerat eller demineraliserat vatten, fritt från koldioxid och alla kvävehaltiga föreningar.

4.1 **Utspädd saltsyra: En del HCl (d = 1,18) plus en del vatten**

4.2 **Saltsyralösning, 0,1 mol/l**

4.3 **Lösning av natrium- eller kaliumhydroxid, karbonatfri: 0,1 mol/l**

} för variant a)

4.4 **Saltsyralösning, 0,2 mol/l**

4.5 **Lösning av natrium- eller kaliumhydroxid, karbonatfri: 0,2 mol/l**

} för variant b) (se anmärkning 2, metod 2.1)

4.6 **Saltsyralösning, 0,5 mol/l**

4.7 **Lösning av natrium- eller kaliumhydroxid, karbonatfri: 0,5 mol/l**

} för variant c) (se anmärkning 2, metod 2.1)

4.8 **Devardas legering pro analysi**

Pulveriserad så att 90–100 % passerar genom en sikt med en maskstorlek mindre än 0,25 mm^2 och 50–75 % passerar genom en sikt med en maskstorlek mindre än 0,075 mm^2.

Förförpackade flaskor med högst 100 g rekommenderas.

4.9 **Natriumhydroxidlösning, ca 30 %-ig NaOH (d_{20} = 1,33 g/ml) ammoniakfri**

4.10 **Indikatorlösningar**

4.10.1 *Blandindikator*

Lösning A: Lös 1 g metylrött i 37 ml 0,1 mol/l natriumhydroxidlösning och fyll på vatten så att det blir en liter.

Lösning B: Lös 1 g metylenblått i vatten och fyll till en liter.

Blanda en del A med två delar B.

Denna indikator är violett i sur lösning, grå i neutral lösning och grön i alkalisk lösning. Använd 0,5 ml (10 droppar).

4.10.2 *Metylröttindikator*

Lös 0,1 g metylrött i 50 ml 95 %-ig etanol. Fyll på med vatten till 100 ml och filtrera om så behövs.

Denna indikator kan användas (4–5 droppar) i stället för den ovan beskrivna.

4.11 **Etanol, 95–96 %-ig**

4.12 **Natriumnitrat, pro analysi**

5. UTRUSTNING

Se metod 2.1.

5.1 **Destillationsutrustning bestående av en rundkolv av lämplig kapacitet ansluten till en kylare via ett destillationsrör med droppfångare, dessutom försedd med en bubbelfälla på förlaget för att förhindra varje förlust av ammoniak**

Den typ av apparat som godkänts för denna bestämning visas med alla konstruktionsdetaljer i fig. 5.

5.2 **Pipetter på 10, 20, 25, 50, 100 och 200 ml**

5.3 **En 500 ml-mätkolv**

5.4 **Roterande skakapparat (35–40 varv per minut)**

6. BEREDNING AV PROVET

Se metod 1.

7. FÖRFARANDE

7.1 **Beredning av lösningen för analys**

Se metod 2.1 ”Bestämning av kväve som ammoniak”.

7.2 **Analys av lösningen**

Den mängd kväve som ammoniak som är närvarande i den uttagna alikvoten av lösningen får inte överskrida maximikvantiteten enligt tabell 1.

Placera, beroende på vilken variant som väljs, i förlaget en exakt uppmätt mängd ställd svavelsyra enligt tabell 1. Tillsätt en lämplig mängd av den valda indikatorlösningen (4.10.1 eller 4.10.2) och till sist så mycket vatten att totalmängden blir minst 50 ml. Kylarens förlängningsrör måste nå ner under lösningens yta. Fyll på destillerat vatten i bubbelfällan.

Tag med precisionspipett en alikvot av lösningen enligt tabell 1 för metod 2.1. Placera den i destillationskolven.

Tillsätt så mycket vatten i destillationskolven att det blir en total volym på 250 à 300 ml, 5 ml etanol (4.11) och 4 g Devardas legering (4.8). (Se anmärkning 2.)

Slutligen tillsätts ungefär 30 ml 30 %-ig natriumhydroxidlösning (4.9) under iakttagande av de försiktighetsmått som krävs för att förhindra förlust av ammoniak och för syralösliga prov dessutom så mycket som behövs för att neutralisera den mängd saltsyra (4.1) som förekommer i den uttagna alikvoten. Anslut destillationskolven till utrustningen och se till att alla anslutningar är täta. Skaka kolven noga för att blanda innehållet.

Värm försiktigt, så att väteutvecklingen påtagligt minskar under ungefär en halvtimme och vätskan börjar koka. Fortsätt destilleringen med högre värme, så att minst 200 ml vätska destillerar på ungefär 30 min (låt inte destillationen pågå i mer än 45 min).

När destillationen är avslutad lossar man förlaget från destillationsapparaten, sköljer omsorgsfullt förlängningsröret och bubbelfällan och samlar sköljvätskan i titreringsflaskan. Titrera överskottet av syra enligt beskrivningen för metod 2.1.

Anmärkning 2

När det förekommer kalciumsalter såsom kalciumnitrat och kalciumammoniumnitrat, måste man förhindra bildning av $Ca(OH)_2$ genom att före destillationen tillsätta 0,700 g natriumfosfat ($Na_2HPO_4 \cdot 2H_2O$) för varje gram i den uttagna delen av provet.

7.3 **Blindtest**

Gör ett blindtest under samma förutsättningar och ta hänsyn till detta vid beräkningen av de slutliga resultaten.

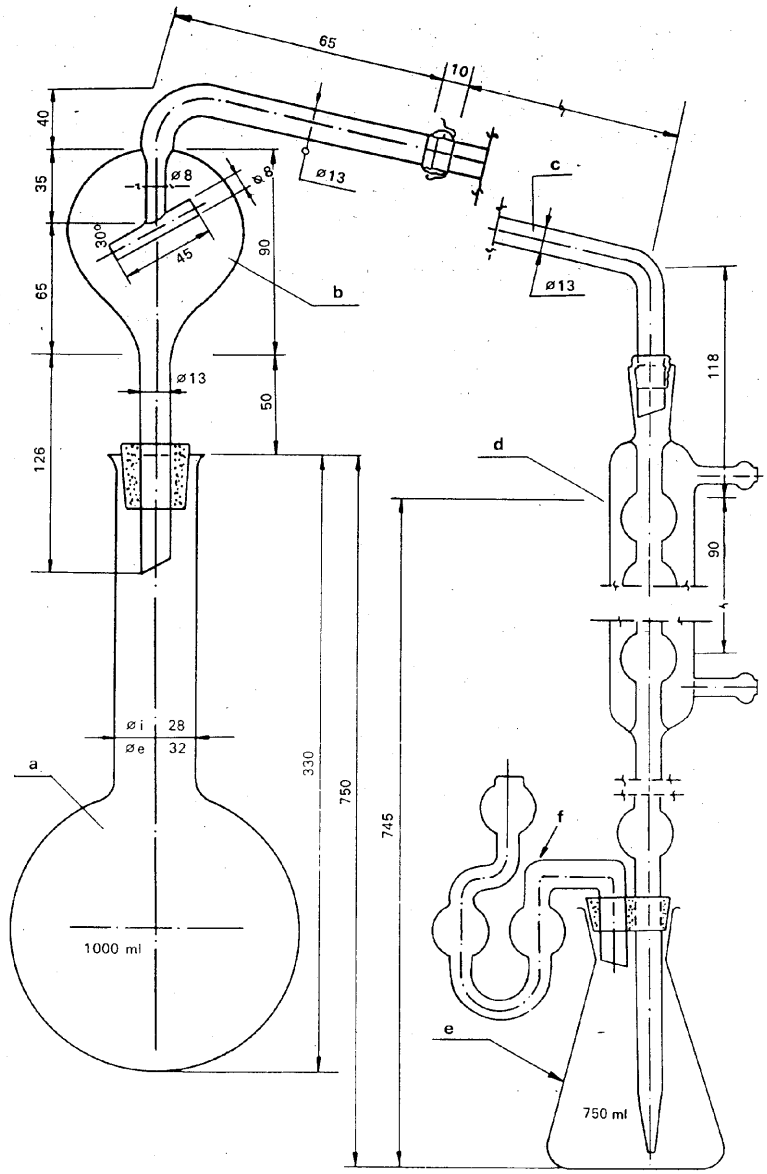
7.4 **Kontrollprovningar**

Kontrollera innan analysen utförs att utrustningen fungerar riktigt och att metoden används på rätt sätt och använd därvid en del av en nyligen beredd ammoniumsulfatlösning (4.12) som innehåller den maximala kvävehalt som föreskrivits för den valda varianten (0,050–0,150 g).

8. REDOVISNING AV RESULTATET

Se metod 2.2.1.

Figur 5

Förklaring till figur 5

a) Långhalsad 750 ml-rundkolv (1 000 ml) med utkragad mynning.

b) Destillationsrör med droppfångare och kulslipning, nr 18, vid utloppet.

c) Böjt rör med kulslipning, nr 18, vid inloppet och en droppkon vid utloppet (en lämplig gummianslutning kan användas i stället för kulslipningen).

d) Ahlinkylare (sex kulor) och ett förlängningsrör monterat på en gummipropp som håller bubbelfällan.

e) 750 ml-kolv som förlag.

f) Bubbelfälla för att förhindra ammoniakförlust.

Utrustningen är tillverkad av borosilikatglas.

Metod 2.3

BESTÄMNING AV KVÄVE TOTALT

Metod 2.3.1

BESTÄMNING AV DEN TOTALA FÖREKOMSTEN AV KVÄVE I NITRATFRI KALCIUMCYANAMID

1. RÄCKVIDD

I detta dokument fastställs den procedur som skall användas vid bestämning av den totala förekomsten av kväve i nitratfri kalciumcyanamid.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Uteslutande för kalciumcyanamid (nitratfri).

3. PRINCIP

Efter uppslutning enligt Kjeldahl drivs bildat ammoniakkväve ut med natriumhydroxid, samlas upp och analyseras i ställd svavelsyralösning.

4. REAGENS

Destillerat eller demineraliserat vatten, fritt från koldioxid och alla kvävehaltiga föreningar.

4.1 **Utspädd svavelsyra (d_{20} = 1,54 g/ml): en del svavelsyra (d_{20} = 1,84 g/ml) och en del vatten**

4.2 **Ammoniumsulfat, pro analysi**

4.3 **Kopparoxid (CuO): 0,3 till 0,4 g för varje bestämning eller en motsvarande mängd kopparsulfatpentahydrat, mellan 0,95 och 1,25 g för varje bestämning**

4.4 **Natriumhydroxidlösning, ca 30 %-ig NaOH (d_{20} = 1,33 g/ml) ammoniakfri**

4.5 **Saltsyralösning, 0,1 mol/l**

4.6 **Lösning av natrium- eller kaliumhydroxid, karbonatfri: 0,1 mol/l**

} för variant a) (se metod 2.1)

4.7 **Saltsyralösning, 0,2 mol/l**

4.8 **Lösning av natrium- eller kaliumhydroxid, karbonatfri: 0,2 mol/l**

} för variant b) (se anmärkning 2, metod 2.1)

4.9 **Saltsyralösning, 0,5 mol/l**

4.10 **Lösning av natrium- eller kaliumhydroxid, karbonatfri: 0,5 mol/l**

} för variant c) (se anmärkning 2, metod 2.1)

4.11 **Indikatorlösningar**

4.11.1 *Blandindikator*

Lösning A: Lös 1 g metylrött i 37 ml 0,1 mol/l natriumhydroxidlösning och fyll på vatten så att det blir en liter.

Lösning B: Lös 1 g metylenblått i vatten och fyll till en liter.

Blanda en del A med två delar B.

Denna indikator är violett i sur lösning, grå i neutral lösning och grön i alkalisk lösning. Använd 0,5 ml (10 droppar).

4.11.2 *Metylröttindikator*

Lös 0,1 g metylrött i 50 ml 95 %-ig etanol. Fyll till 100 ml med vatten. Filtrera om så behövs. Denna indikator kan användas (4–5 droppar) i stället för den ovan beskrivna.

4.12 **Koksten: pimpstenskorn som tvättats i saltsyra och kalcinerats**

4.13 **Kaliumtiocyanat, pro analysi**

5. UTRUSTNING

5.1 **Destillationsutrustning, se metod 2.1 ”Bestämning av kväve som ammoniak”**

5.2 **Långhalsad Kjeldahlkolv av lämplig storlek**

5.3 **Pipetter på 50, 100 och 200 ml**

5.4 **En 250 ml-mätkolv**

6. BEREDNING AV PROVET

Se metod 1.

7. FÖRFARANDE

7.1 **Beredning av lösningen för analys**

Väg 1 g av provet med en noggrannhet på 0,001 g och placera det i Kjeldahlkolven. Tillsätt 50 ml utspädd svavelsyra (4.1), 10 till 15 g kaliumsulfat (4.2) och den föreskrivna katalysatorn (4.3). Värm långsamt för att driva ut vattnet, koka försiktigt i två timmar, låt svalna och späd med 100–150 ml vatten. Låt åter svalna, överför suspensionen kvantitativt till en mätkolv på 250 ml, fyll på vatten så att den blir full, skaka och filtrera med ett torrt filter till en torr kolv.

7.2 **Analys av lösningen**

Överför med pipett 50, 100 eller 200 ml av den erhållna lösningen, beroende på vilken variant som har valts (se metod 2.1) och destillera ammoniaken enligt beskrivningen för metod 2.1 med tillsats av så mycket NaOH-lösning (4.4) att det blir ett ordentligt överskott.

7.3 **Blindtest**

Utför ett blindtest (utan provet) under samma betingelser och ta hänsyn till detta vid beräkningen av slutresultatet.

7.4 **Kontrollprovningar**

Kontrollera innan analysen utförs att utrustningen fungerar riktigt och att metoden används rätt genom att använda en alikvot av en ställd kaliumtiocyanatlösning (4.13) med ungefär samma kvävekoncentration som provet.

8. REDOVISNING AV RESULTATET

Redovisa resultatet som den procentuella andelen kväve (N) i det gödselmedel som mottagits för analys.

Variant a): % N = (50 — A) × 0,7

Variant b): % N = (50 — A) × 0,7

Variant c): % N = (35 — A) × 0,875

Metod 2.3.2

BESTÄMNING AV TOTAL FÖREKOMST AV KVÄVE I KALCIUMCYANAMID SOM INNEHÅLLER NITRATER

1. RÄCKVIDD

I detta dokument fastställs den procedur som skall användas vid bestämning av den totala förekomsten av kväve i kalciumcyanamid som innehåller nitrat.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Metoden är tillämplig på kalciumcyanamid som innehåller nitrater.

3. PRINCIP

Kjeldahls metod kan inte direkt tillämpas på kalciumcyanamider som innehåller nitrater. Av detta skäl reduceras kväve som nitrat till ammoniak med metalliskt järn och tenn(II)klorid före Kjeldahluppslutningen.

4. REAGENS

Destillerat eller demineraliserat vatten, fritt från koldioxid och alla kvävehaltiga föreningar.

4.1 **Svavelsyra (d_{20} = 1,84 g/ml)**

4.2 **Pulveriserat järn, reducerat i väte**

4.3 **Kaliumsulfat, finpulveriserat, pro analysi**

4.4 **Saltsyralösning, 0,1 mol/l**

4.5 **Lösning av natrium- eller kaliumhydroxid, karbonatfri: 0,1 mol/l**

} för variant a) (se metod 2.1)

4.6 **Saltsyralösning, 0,2 mol/l**

4.7 **Lösning av natrium- eller kaliumhydroxid, karbonatfri: 0,2 mol/l**

} för variant b) (se anmärkning 2, metod 2.1)

4.8 **Saltsyralösning, 0,5 mol/l**

4.9 **Lösning av natrium- eller kaliumhydroxid, karbonatfri: 0,5 mol/l**

} för variant c) (se anmärkning 2, metod 2.1)

4.10 **Indikatorlösningar**

4.10.1 *Blandindikator*

Lösning A: Lös 1 g metylrött i 37 ml 0,1 mol/l natriumhydroxidlösning och fyll på vatten så att det blir en liter.

Lösning B: Lös 1 g metylenblått i vatten och fyll till en liter.

Blanda en del A med två delar B.

Denna indikator är violett i sur lösning, grå i neutral lösning och grön i alkalisk lösning. Använd 0,5 ml (10 droppar) av denna indikatorlösning.

4.10.2 *Metylröttindikator*

Lös 0,1 g metylrött i 50 ml 95 %-ig etanol. Fyll på till 100 ml med vatten och filtrera om så behövs. Denna indikator kan användas (4–5 droppar) i stället för den ovan beskrivna.

4.11 **Lösning av tennklorid**

Lös 120 g $SnCl_2 \cdot 2H_2O$ i 400 ml koncentrerad saltsyra (d_{20} = 1,18 g/ml) och fyll på vatten så att det blir en liter. Lösningen måste vara fullständigt klar och skall beredas omedelbart före användningen. Kom ihåg att kontrollera tennkloridens reduceringsförmåga.

Anmärkning

Lös 0,5 g $SnCl_2 \cdot 2H_2O$ i 2 ml koncentrerad saltsyra (d_{20} = 1,18 g/ml) och fyll på vatten så att det blir en liter. Tillsätt sedan 5 g Rochellesalt (natriumkaliumtartrat) och så mycket natriumbikarbonat som behövs för att lösningen skall reagera basiskt vid ett prov med lackmus.

Titrera med 0,1 mol/l jodlösning i närvaro av en stärkelselösning som indikator.

1 ml jodlösning 0,1 mol/l motsvarar 0,01128 g $SnCl_2 \cdot 2H_2O$.

Minst 80 % av allt tenn i en lösning som beretts på detta sätt måste vara i tvåvärd form. För titreringen bör man använda minst 35 ml jodlösning 0,1 mol/l.

4.12 **Natriumhydroxidlösning, ca 30 %-ig NaOH (d_{20} = 1,33 g/ml) ammoniakfri**

4.13 **En standardlösning av nitrat-ammoniak**

Väg in 2,5 g kaliumnitrat, pro analysi och 10,16 g ammoniumsulfat, pro analysi och placera dem i en 250 ml-mätkolv. Lös i vatten och fyll på till 250 ml. 1 ml av denna lösning innehåller 0,01 g kväve.

4.14 **Koksten: pimpstenskorn som tvättats i saltsyra och kalcinerats**

5. UTRUSTNING

Se metod 2.3.1.

6. BEREDNING AV PROVET

Se metod 1.

7. FÖRFARANDE

7.1 **Beredning av lösningen**

Väg 1 g av provet med en noggrannhet på 0,001 g och placera det i Kjeldahlkolven. Tillsätt 0,5 g pulvriserat järn (4.2) och 50 ml tenn(II)kloridlösning (4.11), rör om och låt stå i en halvtimme. Rör om igen efter 10 och 20 minuter under denna tid. Tillsätt sedan 10 g kaliumsulfat (4.3) och 30 ml svavelsyra (4.1). Koka och låt processen fortsätta i en timme efter det att vita ångor har börjat bildas. Låt svalna och späd med 100 à 150 ml vatten. Överför kvantitativt lösningen till en 250 ml-mätkolv, låt svalna och fyll på vatten, rör om och filtrera genom ett torrt filter till en torr behållare. I stället för att tappa av suspensionen med hävert för att tillämpa variant a), b) eller c) i metod 2.1 kan man också direkt destillera av det kväve som förekommer som ammoniak i denna lösning efter att ha tillsatt så mycket natriumhydroxid att det blir ett stort överskott (4.12).

7.2 **Analys av lösningen**

Överför med en pipett 50, 100 eller 200 ml av den erhållna lösningen enligt variant a, b eller c i metod 2.1. Destillera ammoniaken enligt den process som beskrivits för metod 2.1 och se till att destillationskolven innehåller så mycket natriumhydroxidlösning (4.12) att det blir ett ordentligt överskott.

7.3 **Blindtest**

Utför ett blindtest (utan provet) under samma betingelser och ta hänsyn till detta vid beräkningen av slutresultatet.

7.4 **Kontrollprovningar**

Kontrollera innan analysen utförs att utrustningen fungerar riktigt och att metoden används rätt med hjälp av en standardlösning innehållande kväve som ammoniak och nitrat i mängder som är jämförbara med de mängder cyanamid och nitrat som finns i den nitratinnehållande kalciumcyanamiden.

För detta ändamål placerar man 20 ml av standardlösningen (4.13) i Kjeldahlkolven.

Utför analysen enligt den metod som beskrivs i 7.1 och 7.2.

8. REDOVISNING AV RESULTATET

Redovisa resultatet som den procentuella andelen kväve (N) i det gödselmedel som mottagits för analys.

Variant a): % N = (50 — A) × 0,7

Variant b): % N = (50 — A) × 0,7

Variant c): % N = (35 — A) × 0,875

Metod 2.3.3

BESTÄMNING AV TOTAL FÖREKOMST AV KVÄVE I UREA

1. RÄCKVIDD

I detta dokument fastställs den procedur som skall användas för bestämning av allt kväve som totalt förekommer i urea.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Metoden används uteslutande för nitratfria gödselmedel av urea.

3. PRINCIP

Urea omvandlas kvantitativt till ammoniak genom kokning i närvaro av svavelsyra. Den ammoniak som erhålls på detta sätt destilleras från en basisk lösning och destillatet samlas upp i ett överskott av ställd svavelsyra. Syraöverskottet titreras med en ställd basisk lösning.

4. REAGENS

Destillerat eller demineraliserat vatten, fritt från koldioxid och alla kvävehaltiga föreningar.

4.1 **Koncentrerad svavelsyra (d_{20} = 1,84 g/ml)**

4.2 **Natriumhydroxidlösning, ca 30 %-ig NaOH (d_{20} = 1,33 g/ml) ammoniakfri**

4.3 **Saltsyralösning, 0,1 mol/l**

4.4 **Lösning av natrium- eller kaliumhydroxid, karbonatfri: 0,1 mol/l**

} för variant a) (se metod 2.1)

4.5 **Saltsyralösning, 0,2 mol/l**

4.6 **Lösning av natrium- eller kaliumhydroxid, karbonatfri: 0,2 mol/l**

} för variant b) (se anmärkning 2, metod 2.1)

4.7 **Saltsyralösning, 0,5 mol/l**

4.8 **Lösning av natrium- eller kaliumhydroxid, karbonatfri: 0,5 mol/l**

} för variant c) (se anmärkning 2, metod 2.1)

4.9 **Indikatorlösningar**

4.9.1 *Blandindikator*

Lösning A: Lös 1 g metylrött i 37 ml 0,1 mol/l natriumhydroxidlösning och fyll på vatten så att det blir en liter.

Lösning B: Lös 1 g metylenblått i vatten och fyll till en liter.

Blanda en del A med två delar B.

Denna indikator är violett i sur lösning, grå i neutral lösning och grön i alkalisk lösning. Använd 0,5 ml (10 droppar).

4.9.2 *Metylröttindikator*

Lös 0,1 g metylrött i 50 ml 95 %-ig etanol. Fyll till 100 ml med vatten. Filtrera om så behövs. Denna indikator kan användas (4–5 droppar) i stället för den ovan beskrivna.

4.10 **Koksten: pimpstenskorn som tvättats i saltsyra och kalcinerats**

4.11 **Urea, pro analysi**

5. UTRUSTNING

5.1 **Destillationsutrustning, se metod 2.1 ”Bestämning av kväve som ammoniak”**

5.2 **En 500 ml-mätkolv**

5.3 **Pipetter på 25, 50 och 100 ml**

6. BEREDNING AV PROVET

Se metod 1.

7. FÖRFARANDE

7.1 **Beredning av lösningen**

Väg in 2,5 g av det beredda provet med en noggrannhet på 0,001 g och placera det i en 300 ml-Kjeldahlkolv och fukta med 20 ml vatten. Tillsätt 20 ml koncentrerad svavelsyra (4.1), och lägg i några glaspärlor för dämpning. För att förhindra stänk placeras en glastratt med långt skaft i kolvens hals. Värm upp, först långsamt, och öka sedan värmen tills vita ångor börjar utvecklas (efter 30–40 minuter).

Låt svalna och späd med 100–150 ml vatten. Överför kvantitativt till en 500 ml-mätkolv och häll bort eventuell bottensats. Låt svalna till rumstemperatur. Fyll på vatten så att kolven fylls och filtrera om så behövs genom ett torrt filter till ett torrt kärl.

7.2 **Analys av lösningen**

Överför med en precisionspipett 25, 50 eller 100 ml av den erhållna vätskan till destillationskolven, beroende på vilken variant som har valts (se metod 2.1). Destillera ammoniak enligt beskrivningen i metod 2.1 och tillsätt så mycket NaOH (d_{20} = 1,33 g/ml) (4.2) till destillationskolven som behövs för att ge ett ordentligt överskott.

7.3 **Blindtest**

Utför ett blindtest (utan provet) under samma betingelser och ta hänsyn till detta vid beräkningen av slutresultatet.

7.4 **Kontrollprovningar**

Kontrollera före analysen att utrustningen fungerar riktigt och att metoden används rätt med hjälp av en lika stor andel nyberedd urealösning (4.11).

8. REDOVISNING AV RESULTATET

Redovisa resultatet som den procentuella andelen kväve (N) i det gödselmedel som mottagits för analys.

Variant a): % N = (50 — A) × 1,12

Variant b): % N = (50 — A) × 1,12

Variant c): % N = (35 — A) × 1,40

Metod 2.4

BESTÄMNING AV KVÄVE SOM CYANAMID

1. RÄCKVIDD

I detta dokument fastställs den procedur som skall användas vid bestämning av kväve som cyanamid.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Kalciumcyanamid och blandningar av kalciumcyanamid och nitrat.

3. PRINCIP

Kväve som förekommer som cyanamid fälls ut som ett silverkomplex och bestäms i fällningen med Kjeldahls metod.

4. REAGENS

Destillerat eller demineraliserat vatten, fritt från koldioxid och alla kvävehaltiga föreningar.

4.1 **Ättiksyra**

4.2 **Ammoniaklösning innehållande 10 % (massprocent) ammoniakgas (d_{20} = 0,96 g/ml)**

4.3 **Ammoniakalisk silverlösning (Tollens reagens)**

Blanda 500 ml 10 %-ig silvernitratlösning ($AgNO_3$) och vatten med 500 ml 10 %-ig ammoniak (4.2).

Utsätt inte lösningen för ljus, värme eller luft i onödan. Lösningen håller sig vanligtvis i flera år. Så länge lösningen fortfarande är klar är reagenset av god kvalitet.

4.4 **Koncentrerad svavelsyra (d_{20} = 1,84 g/ml)**

4.5 **Ammoniumsulfat, pro analysi**

4.6 **Kopparoxid (CuO), 0,3 till 0,4 g för varje bestämning eller en motsvarande mängd kopparsulfatpentahydrat, mellan 0,95 och 1,25 g för varje bestämning**

4.7 **Natriumhydroxidlösning, ca 30 %-ig NaOH (d_{20} = 1,33 g/ml) ammoniakfri**

4.8 **Saltsyralösning, 0,1 mol/l**

4.9 **Natrium- eller kaliumhydroxidlösning, 0,1 mol/l**

4.10 **Indikatorlösningar**

4.10.1 *Blandindikator*

Lösning A: Lös 1 g metylrött i 37 ml 0,1 mol/l natriumhydroxidlösning och fyll på vatten så att det blir en liter.

Lösning B: Lös 1 g metylenblått i vatten och fyll till en liter.

Blanda en del A med två delar B.

Denna indikator är violett i sur lösning, grå i neutral lösning och grön i alkalisk lösning. Använd 0,5 ml (10 droppar).

4.10.2 *Metylröttindikator*

Lös 0,1 g metylrött i 50 ml 95 %-ig etanol. Fyll till 100 ml med vatten. Filtrera om så behövs. Denna indikator kan användas (4–5 droppar) i stället för den ovan beskrivna.

4.11 **Koksten: pimpstenskorn som tvättats i saltsyra och kalcinerats**

4.12 **Kaliumtiocyanat, pro analysi**

5. UTRUSTNING

5.1 **Destillationsutrustning, se metod 2.1 ”Bestämning av kväve som ammoniak”**

5.2 **En 500 ml-mätkolv (t.ex. Stohmann)**

5.3 **Långhalsad Kjeldahlkolv av lämplig kapacitet (300 till 500 ml)**

5.4 **En 50 ml-pipett**

5.5 **Roterande skakapparat (35–40 varv per minut)**

6. BEREDNING

Se metod 1.

7. FÖRFARANDE

7.1 **Säkerhetsåtgärder**

Vid arbete med ammoniakalisk silverlösning måste man använda skyddsglasögon. Så snart det börjar bildas en tunn hinna på ytan kan en explosion inträffa vid omrörning. Arbeta därför med största varsamhet.

7.2 **Beredning av lösningen för analys**

Väg in 2,5 g av provet med en noggrannhet på 0,001 g och överför till en liten glasmortel. Finfördela provet i vatten tre gånger efter varandra och häll varje gång av vattnet i en 500 ml-Stohmannkolv. Överför kvantitativt provet till Stohmannkolven, tvätta morteln, mortelstöten och tratten med vatten. Fyll på vatten så att det blir ungefär 400 ml. Låt skaka i den roterande skakapparaten i två timmar (5.5).

Fyll till 500 ml med vatten, blanda och filtrera.

Analysen måste utföras så snabbt som möjligt.

7.3 **Analys av lösningen**

Överför 50 ml av filtratet till en 250 ml-bägare.

Tillsätt ammoniaklösning (4.2) tills blandningen är lätt alkalisk och tillsätt 30 ml uppvärmd ammoniakalisk silvernitratlösning (4.3) för att fälla ut cyanamidens gula silverförening.

Låt provet stå till nästa dag, filtrera och tvätta fällningen med kallt vatten tills den är helt fri från ammoniak.

Placera filtret och den alltjämt fuktiga fällningen i en Kjeldahlkolv, tillsätt 10–15 g kaliumsulfat (4.5), katalysator (4.6) i föreskriven mängd och därefter 50 ml vatten och 25 ml koncentrerad svavelsyra (4.4).

Värm långsamt upp kolven under varsam skakning tills innehållet börjar koka. Öka värmen och låt koka tills kolvens innehåll blir färglöst eller blekt grönt.

Fortsätt kokningen i en timme och låt sedan kolvens innehåll svalna.

Överför vätskan kvantitativt från Kjeldahlkolven till destillationskolven, tillsätt lite koksten i form av några pimpstenskorn (4.11) och fyll på vatten så att det blir totalt ca 350 ml. Blanda och låt svalna.

Destillera ammoniaken enligt metod 2.1, variant a och tillsätt så mycket NaOH-lösning (4.7), att det blir ett stort överskott.

7.4 **Blindtest**

Utför ett blindtest (utan provet) under samma betingelser och ta hänsyn till detta vid beräkningen av slutresultatet.

7.5 **Kontrollprovningar**

Kontrollera innan analysen utförs, att utrustningen fungerar riktigt och att metoden används rätt genom att använda en lika stor del ställd kaliumtiocyanatlösning (4.12), motsvarande 0,05 g kväve.

8. REDOVISNING AV RESULTATET

Redovisa resultatet som den procentuella andelen kväve som cyanamid i det gödselmedel som har mottagits för analys.

$$\% N = (50 — A) \times 0{,}56$$

Metod 2.5

SPEKTROFOTOMETRISK BESTÄMNING AV BIURET I UREA

1. RÄCKVIDD

I detta dokument fastställs den procedur som skall användas vid bestämning av biuret i urea.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Metoden gäller enbart för urea.

3. PRINCIP

I alkalisk lösning bildar biuret och tvåvärd koppar en violett kopparförening i närvaro av kaliumnatriumtartrat. Lösningens absorbans mäts vid en våglängd på ca 546 nm (nanometer).

4. REAGENS

Destillerat eller demineraliserat vatten, fritt från koldioxid och ammoniak. Vattnets kvalitet är särskilt viktig för denna bestämning.

4.1 **Metanol**

4.2 **Svavelsyralösning, ca 0,1 mol/l**

4.3 **Natriumhydroxidlösning, ca 0,1 mol/l**

4.4 **Alkalisk lösning av kaliumnatriumtartrat**

Lös 40 g natriumhydroxid i 500 ml vatten i en enliters mätkolv och låt svalna. Tillsätt 50 g kaliumnatriumtartrat ($NaKC_4H_4O_6 \cdot 4H_2O$). Fyll på vatten till litermärket. Låt lösningen stå i ett dygn innan den används.

4.5 **Kopparsulfatlösning**

Lös 15 g kopparsulfat ($CuSO_4 \cdot 5H_2O$) i 500 ml vatten i en enliters mätkolv. Fyll på vatten till litermärket.

4.6 **Standardlösning av biuret, som används direkt efter beredningen**

Lös 0,250 g ren biuret [1] i vatten i en mätkolv på 250 ml. Fyll på så att det blir 250 ml. 1 ml av denna lösning innehåller 0,001 g biuret.

4.7 **Indikatorlösning**

Lös 0,1 g metylrött i 50 ml 95 %-ig etanol i en mätkolv på 100 ml och fyll på vatten så att det blir 100 ml. Filtrera om något olöst material återstår.

5. UTRUSTNING

5.1 **Spektrometer eller fotometer med filter med en känslighet och noggrannhet som reproducerar mätningar vid T mindre än 0,5 % [2]**

5.2 **Mätkolvar på 100, 250 och 1 000 ml**

5.3 **Pipetter på 2, 5, 10, 20, 25 och 50 ml eller en 25 ml-byrett med 0,05 ml-gradering**

5.4 **En 250 ml-bägare**

6. BEREDNING AV PROVET

Se metod 1.

7. FÖRFARANDE

7.1 **Uppritning av kalibreringskurva**

Överför alikvoter av den ställda biuretlösningen (4.6) på 0, 2, 5, 10, 20, 25 och 50 ml till en serie på sju mätkolvar på 100 ml. Fyll på vatten så att det blir ungefär 50 ml, tillsätt 1 droppe indikatorlösning (4.7) och neutralisera om så behövs med svavelsyra 0,1 mol/l (4.2). Rör i 20 ml alkalisk tartratlösning (4.4) och därefter 20 ml kopparsulfatlösning (4.5).

Anmärkning

Dessa lösningar måste doseras med två precisionsbyretter eller ännu hellre med pipetter.

Fyll på destillerat vatten, så att det blir 100 ml, blanda och låt stå i 15 minuter vid 30 ± 2 °C.

---

[1] Biuret kan renas i förväg genom tvättning med ammoniaklösning (10 %), därefter med aceton och torkning i vacuum.

[2] Se punkt 9 i "Bilagan".

Använd ”0”-standardlösningen av biuret som referens och mät varje lösnings absorbans vid en våglängd på ca 546 nm med celler av lämplig tjocklek.

Rita upp kalibreringskurvan med absorbansvärdena på ordinatan(5) och motsvarande mängder biuret i mg på abskissan.

7.2 **Beredning av den lösning som skall analyseras**

Väg in 10 g av ämnet, med en noggrannhet på 0,001 g; lös i ca 150 ml vatten i en 250 ml-mätkolv och fyll till märket. Filtrera om så behövs.

Anmärkning 1

Om det prov som skall analyseras innehåller mer än 0,015 g kväve som ammoniak, skall det lösas upp i 50 ml metanol (4.1) i en 250 ml-bägare. Reducera genom avdunstning till en volym på ca 25 ml. Överför kvantitativt till en 250 ml-mätkolv. Fyll till märket med vatten. Filtrera vid behov genom ett torrt veckat filter till en torr behållare.

Anmärkning 2

Eliminering av opalescensen: Om något kolloidalt ämne är närvarande kan det uppstå problem vid filtreringen. I så fall bereds analyslösningen på följande sätt: Lös analysprovet i 150 ml vatten, tillsätt 2 ml saltsyra (1 N) och filtrera lösningen genom två mycket fina filter till en 250 ml-mätkolv. Tvätta filtren med vatten och fyll kolven med vatten. Fortsätt processen enligt den metod som beskrivs i 7.3, ”Analys”.

7.3 **Bestämning**

Överför 25 eller 50 ml (beroende på antagen biurethalt) från den lösning som nämns i 7.2 med en pipett till en 100 ml-mätkolv, neutralisera vid behov med en 0,1 N reagens (4.2 eller 4.3) med metylrött som indikator och tillsätt 20 ml alkalisk lösning av kaliumnatriumtartrat (4.4) och 20 ml av kopparlösningen (4.5) med samma noggrannhet som när standardkurvan ritades upp. Fyll på vatten till full volym, blanda noga och låt stå i 15 minuter vid 30 ± 2 °C.

Utför sedan de fotometriska mätningarna och beräkna mängden biuret i urean.

8. REDOVISNING AV RESULTATET

$$\% \text{ biuret} = \frac{C \times 2{,}5}{V}$$

där

Avläs halten biuret från kalibreringskurvan, där ”C” är massan i mg,

”V” är den uttagna alikvotens volym:

9. BILAGA

Om ”Jo” är intensiteten i en monokromatisk stråle (vid en viss väglängd) innan den passerar genom en transparent kropp och ”J” är strålens intensitet efter passagen, blir:

— Transmissionsfaktor: $T = \frac{J}{Jo}$

— graden av ogenomskinlighet, ”opaciteten”: $O = \frac{Jo}{J}$

— optisk täthet: $E = \log O$

— optiskt täthet per längdenhet i ljuspassagen: $k = \frac{E}{S}$

— koefficient för specifik optisk täthet: $K = \frac{E}{C \times S}$

där

s = skiktets tjocklek i cm.

c = koncentration i mg per liter.

k = specifik faktor för varje substans enligt Lambert-Beers lag.

Metod 2.6

BESTÄMNING AV OLIKA FORMER AV KVÄVE I SAMMA PROV

Metod 2.6.1

BESTÄMNING AV OLIKA FORMER AV KVÄVE I SAMMA PROV AV GÖDSELMEDEL SOM INNEHÅLLER KVÄVE SOM NITRAT, AMMONIAK, UREA OCH CYANAMID

1. RÄCKVIDD

I detta dokument fastställs den procedur som skall användas vid bestämning av varje form av kväve i närvaro av varje annan form.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Varje gödselmedel i bilaga I som innehåller kväve i olika former.

3. PRINCIP

3.1 **Lösligt och olösligt kväve totalt**

Enligt listan över standardgödselmedel (bilaga 1) gäller denna bestämning produkter som innehåller kalciumcyanamid.

3.1.1 *Om inga nitrater förekommer, mineraliseras provet genom direkt Kjeldahluppslutning*

3.1.2 *Om nitrater förekommer i provet, mineraliseras det genom Kjeldahluppslutning efter reduktion med hjälp av metalliskt järn och tenn(II)klorid*

I båda fallen bestäms ammoniaken enligt metod 2.1

Anmärkning

Om analysen visar att halten av olösligt kväve är högre än 0,5 %, kan man dra slutsatsen att gödselmedlet innehåller andra former av olösligt kväve som inte finns med i listan i bilaga I.

3.2 **Former av lösligt kväve**

Nedanstående bestäms ur olika alikvoter som tas från samma provlösning:

3.2.1 *Allt lösligt kväve*

3.2.1.1 i frånvaro av nitrater genom direkt Kjeldahluppslutning

3.2.1.2 i närvaro av nitrater, genom Kjeldahluppslutning av en alikvot som tas från lösningen efter reduktion enligt Ulsch, varvid ammoniaken i båda fallen bestäms enligt metod 2.1.

3.2.2 *Total mängd lösligt kväve utom kväve som nitrat genom Kjeldahluppslutning efter eliminering av kväve som nitrat i sur lösning med järnsulfat, varvid ammoniaken bestäms enligt beskrivningen för metod 2.1*

3.2.3 *Kväve som nitrat genom skillnadsbestämning*:

3.2.3.1 i frånvaro av kalciumcyanamid mellan 3.2.1.2 och 3.2.2 eller mellan total mängd lösligt kväve (3.2.1.2) och summan av kväve som ammoniak och organiskt kväve som urea (3.2.4 + 3.2.5),

3.2.3.2 vid förekomst av kalciumcyanamid, mellan 3.2.1.2 och 3.2.2 eller mellan 3.2.1.2 och summan av 3.2.4 + 3.2.5 + 3.2.6.

3.2.4 *Kväve som ammoniak*:

3.2.4.1 enbart vid förekomst av kväve som ammoniak eller ammoniak plus nitrat, genom att använda metod 1,

3.2.4.2 vid förekomst av kväve som urea och/eller cyanamid genom kalldestillation efter lätt alkalisering, varvid ammoniaken absorberas i en standardlösning av svavelsyra enligt beskrivningen för metod 2.1.

3.2.5 *Kväve som urea*:

3.2.5.1 genom omvandling med urea till ammoniak, som titreras med en ställd saltsyrelösning,

eller

3.2.5.2 gravimetriskt med xanthydrol: utfälld biuret kan räknas med kväve som urea utan större fel eftersom innehållet i allmänhet förblir lågt i absolut värde i sammansatta gödselmedel,

eller

3.2.5.3 genom skillnadsbestämning enligt följande tabell:

Fall	Kväve som nitrat	Kväve som ammoniak	Kväve som cyanamid	Skillnad
1	Saknas	Finns	Finns	(3.2.1.1) — (3.2.4.2 + 3.2.6)
2	Finns	Finns	Finns	(3.2.2) — (3.2.4.2 + 3.2.6)
3	Saknas	Finns	Saknas	(3.2.1.1) — (3.2.4.2)
4	Finns	Finns	Saknas	(3.2.2) — (3.2.4.2)

3.2.6 *Kväve som cyanamid genom fällning som silverförening varvid kvävet i fällningen bestäms med Kjeldahls metod*

4. REAGENS

Destillerat eller demineraliserat vatten.

4.1 **Ammoniumsulfat, pro analysi**

4.2 **Pulvriserat järn, som reducerats med väte (föreskriven mängd järn måste kunna reducera minst 50 g kväve som nitrat)**

4.3 **Kaliumtiocyanat, pro analysi**

4.4 **Kaliumnitrat, pro analysi**

4.5 **Ammoniumsulfat, pro analysi**

4.6 **Urea, pro analysi**

4.7 **Utspädd svavelsyra i förhållandet 1 : 1 (volym): en del svavelsyra (d_{20} = 1,84 g/ml) i en del vatten**

4.8 **Ställd svavelsyralösning: 0,2 mol/l**

4.9 **Koncentrerad lösning av natriumhydroxid. Vattenhalt ca 30 % (massa/volym) NaOH, ammoniakfri**

4.10 **Ställd lösning natrium- eller kaliumhydroxid: 0,2 mol/l, karbonatfri**

4.11 **Tenn(II)kloridlösning**

Lös 120 g $SnCl_2 \cdot 2H_2O$ i 400 ml koncentrerad saltsyra (d_{20} = 1,18 g/ml) och fyll på vatten så att det blir en liter. Lösningen måste vara absolut klar och skall beredas omedelbart före användning.

Anmärkning

Det är viktigt att man kontrollerar tenn(II)kloridens reduceringsförmåga. Lös 0,5 g $SnCl_2 \cdot 2H_2O$ i 2 ml koncentrerad saltsyra (d_{20} = 1,18 g/ml) och fyll på vatten så att det blir 50 ml. Tillsätt sedan 5 g Rochellesalt (natriumkaliumtartrat) och därefter så mycket natriumbikarbonat som krävs för att lösningen skall ge alkaliskt utslag på lackmuspapper.

Titrera med 0,1 N jodlösning i närvaro av en stärkelselösning som indikator.

1 ml jodlösning 0,1 N motsvarar 0,01128 g $SnCl_2 \cdot 2H_2O$.

Minst 80 % av allt tenn i denna lösning måste vara i tvåvärd form. För titreringen måste man därför använda minst 35 ml jodlösning 0,1 N.

4.12 **Svavelsyra (d_{20} = 1,84 g/ml)**

4.13 **Utspädd saltsyra: en del saltsyra (d_{20} = 1,18 g/ml) plus en del vatten**

4.14 **Ättiksyra: 96 till 100 %**

4.15 **Lösning av svavelsyra, innehållande ungefär 30 % H_2SO_4 (massa/volym)**

4.16 **Järnsulfat, kristallin $FeSO_4 \cdot 7H_2O$**

4.17 **Ställd svavelsyralösning: 0,1 mol/l**

4.18 **Oktylalkohol**

4.19 **Mättad kaliumkarbonatlösning**

4.20 **Ställd lösning natrium- eller kaliumhydroxid: 0,1 mol/l, karbonatfri**

4.21 **Mättad bariumhydroxidlösning**

4.22 **Natriumkarbonatlösning: 10 % (massa/volym)**

4.23 **Saltsyralösning, 2 mol/l**

4.24 **Ställd svavelsyralösning: 0,1 mol/l**

4.25 **Ureaslösning**

Tillsätt 0,5 g aktiv ureas till 100 ml destillerat vatten. Justera pH-värdet till 5,4 med 0,1 mol/l saltsyra (4.24), varvid värdet mäts med en pH-mätare.

4.26 **Xanthydrol**

Lösning på 5 % i etanol eller metanol (4.31) (använd inte produkter som ger en hög andel olösligt material). Lösningen kan förvaras i tre månader, väl ljusskyddad i en väl tillsluten flaska.

4.27 **Kopparoxid (CuO): 0,3–0,4 g per bestämning eller motsvarande mängd kopparsulfatpentahydrat, 0,95–1,25 g per bestämning**

4.28 **Koksten: pimpstenskorn som tvättats i saltsyra och kalcinerats**

4.29 **Indikatorlösningar**

4.29.1 Lösning A: Lös 1 g metylrött i 37 ml 0,1 mol/l natriumhydroxidlösning och fyll på vatten så att det blir en liter

Lösning B: Lös 1 g metylenblått i vatten och fyll till en liter.

Blanda en del A med två delar B.

Denna indikator är violett i sur lösning, grå i neutral lösning och grön i alkalisk lösning. Använd 0,5 ml (10 droppar) av denna indikatorlösning.

4.29.2 *Metylröttindikator*

Lös 0,1 g metylrött i 50 ml 95 %-ig etanol. Fyll på med vatten till 100 ml och filtrera om så behövs. Denna indikator kan användas (4–5 droppar) i stället för den ovan beskrivna.

4.30 **Indikatorpapper**

Lackmuspapper, bromtymolblått (eller annat papper som reagerar på pH 6 till 8).

4.31 **Etanol eller metanol: lösning 95 %**

5. UTRUSTNING

5.1 **Destillationsutrustning**

Se metod 2.1

5.2 **Utrustning för bestämning av kväve som ammoniak enligt analysteknik 7.2.5.3** (se fig. 6)

Utrustningen består av ett specialformat kärl med hals av slipat glas, en sidohals, ett anslutningsrör med droppfångare och ett vinkelrätt böjt rör för luftinsläpp. Rören kan anslutas till kärlet med en enkel genomborrad gummipropp. Det är viktigt att ändarna på rören för luftinsläpp är utformade på lämpligt sätt, eftersom gasbubblorna måste bli jämnt fördelade i lösningarna i kärlet och absorptionskärlet. Det bästa arrangemanget är små, svampformade rörändar med en ytterdiameter på 20 mm och med sex 1-mm hål runt periferin.

5.3 **Utrustning för bestämning av kväve som urea enligt ureastekniken (7.2.6.1)**

Den består av en Erlenmeyerkolv på 300 ml med en separationstratt och ett litet absorptionskärl (se fig. 7).

5.4 **Roterande skakapparat (35–40 varv per minut)**

5.5 **pH-mätare**

5.6 **Justerbar ugn**

5.7 **Glasutrustning:**

— Pipetter på 2, 5, 10, 20, 25, 50 och 100 ml

— långhalsade 300 och 500 ml-Kjeldahlkolvar,

— mätkolvar på 100, 250, 500 och 1 000 ml

— deglar av sintrat glas, pordiameter 5–15 µ

— mortlar.

6. BEREDNING AV PROVET

Se metod 1.

7. ANALYSTEKNIK

7.1 **Lösligt och olösligt kväve totalt**

7.1.1 *Utan nitrater*

7.1.1.1 Uppslutning

Väg in en mängd av provet som innehåller högst 100 mg kväve (noggrannhet 0,001 g). Placera den i destillationskolven (5.1). Tillsätt 10 till 15 g kaliumsulfat (4.1), katalysatorn (4.27) och några pimpstenskorn (4.28). Tillsätt sedan 50 ml utspädd svavelsyra (4.7) och blanda omsorgsfullt. Värm först varsamt under långsam omrörning tills skumbildningen upphör. Värm sedan så att vätskan kommer i jämn kokning och håll den kokande i en timme efter det att lösningen har blivit klar och se till att ingen organisk substans fastnar längs kolvens sidor. Låt svalna. Tillsätt försiktigt ungefär 350 ml vatten under omrörning. Se till att upplösningen blir så fullständig som möjligt. Låt svalna och anslut kolven till destillationsapparaten (5.1).

7.1.1.2 Destillation av ammoniak

Överför med en precisionspipett 50 ml ställd 0,2 mol/l svavelsyralösning (4.8) till förlaget. Tillsätt indikatorlösning (4.29.1 eller 4.29.2). Se till att kylarens spets är minst 1 cm under lösningens yta.

Vidta de försiktighetsåtgärder som behövs för att förhindra förlust av ammoniak och tillsätt försiktigt så mycket koncentrerad natriumhydroxidlösning (4.9) som behövs för att lösningen i destillationskolven skall bli starkt alkalisk (120 ml är vanligen tillräckligt), och gör en kontroll genom att tillsätta några droppar fenolftalein. Vid slutet av destillationen skall lösningen i kolven fortfarande vara klart alkalisk. Justera uppvärmningen av kolven, så att 150 ml destilleras på en halvtimme. Kontrollera med indikatorpapper (4.30) att destillationen är fullständig. Om så inte är fallet, destillera ytterligare 50 ml och upprepa provet tills det extra destillatet reagerar neutralt på indikatorpapperet (4.30). Sänk sedan förlaget, destillera ytterligare några ml och skölj av spetsen på kylaren. Titrera överskottet syra med en ställd 0,2 mol/l kalium- eller natriumhydroxidlösning (4.10) tills indikatorn ändrar färg.

7.1.1.3 Blindtest

Gör ett blindtest (utan provet) under samma betingelser och ta hänsyn till detta vid beräkningen av slutresultatet.

7.1.1.4 Redovisning av resultatet

$$\% N = \frac{(a - A) \times 0{,}28}{M}$$

där

a = antal ml av en ställd 0,2 mol/l natrium- eller kaliumhydroxidlösning, som används för blindtestet, som utförs genom att 50 ml ställd svavelsyralösning 0,2 mol/l (4.8) överförs till förlaget med pipett (5.1),

A = ml av en ställd 0,2 mol/l natrium- eller kaliumhydroxidlösning, som används för analysen,

M = provets vikt i gram.

7.1.2 *Vid förekomst av nitrat*

7.1.2.1 Prov

Väg in en mängd av provet som inte innehåller mer än 40 mg kväve som nitrat (noggrannhet 0,001 g).

7.1.2.2 Reduktion av nitratet

Blanda provet med 50 ml vatten i en liten mortel. Överför det med en minimimängd destillerat vatten till en 500 ml-Kjeldahlkolv. Tillsätt 5 g reducerat järn (4.2) och 50 ml tenn(II)kloridlösning (4.11). Skaka och låt stå i en halvtimme. Rör om efter 10 och efter 20 minuter.

7.1.2.3 Kjeldahluppslutning

Tillsätt 30 ml svavelsyra (4.12), 5 g kaliumsulfat (4.1), föreskriven mängd katalysator (4.27) och lite koksten (4.28). Värm försiktigt upp lösningen med kolven något lutande. Öka långsamt värmen och skaka lösningen ofta för att hålla blandningen suspenderad. Vätskan mörknar och klarnar sedan under bildning av en gulgrön, vattenfri suspension av järnsulfat. Fortsätt uppvärmningen i ytterligare 1 timme efter det att lösningen har klarnat. Låt den svalna. Ta försiktigt upp kolvens innehåll i lite vatten och tillsätt 100 ml vatten i små portioner. Blanda och överför kolvens innehåll till en 500 ml-mätkolv. Fyll till märket, blanda och filtrera genom ett torrt filter till ett torrt kärl.

7.1.2.4 Analys av lösningen

Överför med pipett till destillationsapparatens kolv (5.1) en alikvot innehållande högst 100 mg kväve. Späd med destillerat vatten till ungefär 350 ml, tillsätt lite koksten (4.28), anslut flaskan till destillationsapparaten och fortsätt bestämningen enligt beskrivningen i 7.1.1.2.

7.1.2.5 Blindtest

Se 7.1.1.3

7.1.2.6 Redovisning av resultatet

$$\% N = \frac{(a - A) \times 0{,}28}{M}$$

där

a = antal ml av en ställd 0,2 mol/l natrium- eller kaliumhydroxidlösning, som används för blindtestet, som utförs genom att 50 ml ställd svavelsyralösning 0,2 mol/l (4.8) överförs till förlaget med pipett (5.1),

A = ml av en ställd 0,2 mol/l natrium- eller kaliumhydroxidlösning, som används för analysen,

M = provets vikt i gram, närvarande i den alikvot som togs i 7.1.2.4.

7.2 **Former av lösligt kväve**

7.2.1 *Beredning av den lösning som skall analyseras*

Väg in 10 g av provet med en noggrannhet av 1 mg och överför till en 500 ml-mätkolv.

7.2.1.1 För gödselmedel som inte innehåller kväve som cyanamid

Tillsätt 50 ml vatten i kolven och därefter 20 ml utspädd saltsyra (4.13). Skaka om och låt lösningen stå, tills utvecklingen av koldioxid har upphört. Tillsätt sedan 400 ml vatten och skaka i en halvtimme i en roterande skakapparat (5.4). Fyll på vatten till 500 ml, blanda och filtrera genom ett torrt filter till ett torrt kärl.

7.2.1.2 För gödselmedel som innehåller kväve som cyanamid

Tillsätt 400 ml vatten i kolven och några droppar metylrött (4.29.2). Gör om så behövs lösningen sur med ättiksyra (4.14). Tillsätt 15 ml ättiksyra (4.14). Låt skaka i den roterande skakapparaten i två timmar (5.4). Upprepa om så behövs syrsättningen av lösningen genom att tillsätta mer ättiksyra (4.14) medan skakningen pågår. Fyll på vatten till 500 ml, blanda och filtrera omedelbart genom ett torrt filter till ett torrt kärl och bestäm omedelbart halten av kväve som cyanamid.

I båda fallen bestäms de olika lösliga formerna av kväve samma dag som lösningen bereds, först kväve som cyanamid och därefter kväve som urea om båda förekommer.

7.2.2 *Allt lösligt kväve*

7.2.2.1 Utan nitrat

I en 300 ml-Kjeldahlkolv överförs med pipett en alikvot av filtratet (7.2.1.1 eller 7.2.1.2) som innehåller högst 100 mg kväve. Tillsätt 15 ml koncentrerad svavelsyra (4.12), 0,4 g kopparoxid eller 1,25 g kopparsulfat (4.27) och några pimpstenskorn (4.28). Värm först upp långsamt för att få igång uppslutningen och därefter med högre temperatur, tills vätskan blir färglös eller lätt grönfärgad och vita ångor blir tydligt synliga. Låt lösningen svalna och överför den sedan kvantitativt till destillationskolven, späd med vatten till ca 500 ml och tillsätt några pimpstenskorn (4.28). Anslut kolven till destillationsapparaten (5.1) och fortsätt bestämningen enligt beskrivningen i 7.1.1.2.

7.2.2.2 Vid förekomst av nitrat

Överför med precisionspipett en alikvot av filtratet (7.2.1.1 eller 7.2.1.2) som innehåller högst 40 mg kväve som nitrat till en 500 ml-Erlenmeyerkolv. I denna fas av analysen är totalmängden kväve inte väsentlig. Tillsätt 10 ml 30 %-ig svavelsyra (4.15), 5 g reducerat järn (4.2) och täck omedelbart över kolven med ett urglas. Värm försiktigt tills reaktionen kommer igång ordentligt utan att bli våldsam. Avsluta då uppvärmningen och låt kolven stå i minst tre timmar i rumstemperatur. Överför vätskan kvantitativt med vatten till en 250 ml-mätkolv, så att oupplöst järn blir kvar och fyll på vatten till märket. Blanda omsorgsfullt och överför med precisionspipett en alikvot innehållande högst 100 mg kväve till en 300 ml-Kjeldahlkolv. Tillsätt 15 ml koncentrerad svavelsyra (4.12), 0,4 g kopparoxid eller 1,25 g kopparsulfat (4.27) och några pimpstenskorn (4.28). Värm först upp långsamt för att få igång uppslutningen och därefter med högre temperatur tills vätskan blir färglös eller lätt grönfärgad och vita ångor kan skönjas. Låt lösningen svalna och överför den sedan kvantitativt till destillationskolven, späd med vatten till ca 500 ml och tillsätt några pimpstenskorn (4.28). Anslut kolven till destillationsapparaten (5.1) och fortsätt bestämningen enligt beskrivningen i 7.1.1.2.

7.2.2.3 Blindtest

Se 7.1.1.3

7.2.2.4 Redovisning av resultatet

$$\%\,N = \frac{(a - A) \times 0{,}28}{M}$$

där

a = antal ml av en ställd 0,2 mol/l natrium- eller kaliumhydroxidlösning, som används för blindtestet, som utförs genom att 50 ml ställd svavelsyralösning 0,2 mol/l (4.8) överförs till förlaget med pipett (5.1),

A = ml av en ställd 0,2 mol/l natrium- eller kaliumhydroxidlösning, som används för analysen,

M = provets vikt i gram, närvarande i den alikvot som togs i 7.2.2.1 eller 7.2.2.2.

7.2.3 *Totalt lösligt kväve med undantag av kväve som nitrat*

Överför med en precisionspipett en alikvot av filtratet (7.2.1.1 eller 7.2.1.2) till en 300 ml-Kjeldahlkolv, varvid mängden ej får innehålla mer än 50 mg kväve som skall bestämmas. Späd med vatten till 100 ml, tillsätt 5 g järnsulfat (4.16), 20 ml koncentrerad svavelsyra (4.1) och några pimpstenskorn (4.28). Värm först upp försiktigt och öka sedan värmen tills vita ångor kan skönjas. Fortsätt uppslutningen i 15 minuter. Avsluta då uppvärmningen, tillför kopparoxid (4.27) som katalysator och håll lösningen vid en sådan temperatur att vita ångor avges i ytterligare 10–15 minuter. Låt lösningen svalna och överför sedan kvantitativt innehållet i Kjeldahlkolven till apparatens destillationskolv (5.1). Späd med vatten till ca 500 ml och tillsätt några pimpstenskorn (4.28). Anslut kolven till destillationsapparaten (5.1) och fortsätt bestämningen enligt beskrivningen i 7.1.1.2.

7.2.3.1 Blindtest

Se 7.1.1.3

7.2.3.2 Redovisning av resultatet

$$\%\,N = \frac{(a - A) \times 0{,}28}{M}$$

där

a = antal ml av en ställd 0,2 mol/l natrium- eller kaliumhydroxidlösning, som används för blindtestet, som utförs genom att 50 ml ställd svavelsyralösning 0,2 mol/l (4.8) överförs till förlaget med pipett (5.1),

A = ml av en ställd 0,2 mol/l natrium- eller kaliumhydroxidlösning, som används för analysen,

M = provets vikt i gram, närvarande i den alikvot som togs för bedömningen.

7.2.4 *Kväve som nitrat*

7.2.4.1 Utan kalciumcyanamid

Erhålls genom skillnaden mellan resultaten från 7.2.2.4 och 7.2.3.2 och mellan resultatet från 7.2.2.4 och summan som erhålls av resultaten från (7.2.5.2 eller 7.2.5.5) och (7.2.6.3 eller 7.2.6.5 eller 7.2.6.6)

7.2.4.2 Vid förekomst av kalciumcyanamid

Erhålls genom skillnaden mellan resultaten från 7.2.2.4 och 7.2.3.2 och mellan resultatet från 7.2.2.4 och summan av resultaten från (7.2.5.5), (7.2.6.3 eller 7.2.6.5 eller 7.2.6.6) och (7.2.7).

7.2.5 *Kväve som ammoniak*

7.2.5.1 Endast närvaro av kväve som ammoniak och kväve som ammoniak plus nitrat

Överför med precisionspipett en alikvot av filtratet (7.2.1.1) till destillationsapparatens kolv (5.1), innehållande högst 100 mg kväve som ammoniak. Tillsätt vatten så att det blir totalt ca 350 ml och några pimpstenskorn (4.28) för att underlätta kokningen. Anslut kolven till destillationsapparaten, tillsätt 20 ml natriumhydroxidlösning (4.9) och destillera enligt beskrivningen i 7.1.1.2.

7.2.5.2 Redovisning av resultatet

$$\%\,N\ (\text{som ammoniak}) = \frac{(a - A) \times 0{,}28}{M}$$

där

a = antal ml av en ställd 0,2 mol/l natrium- eller kaliumhydroxidlösning, som används för blindtestet, som utförs genom att 50 ml ställd svavelsyralösning 0,2 mol/l (4.8) överförs till förlaget med pipett (5.1),

A = ml av en ställd 0,2 mol/l natrium- eller kaliumhydroxidlösning, som används för analysen,

M = provets vikt i gram, närvarande i den alikvot som togs för bedömningen.

7.2.5.3 Vid förekomst av kväve som urea och/eller cyanamid

Överför med precisionspipett till apparatens torra kolv (5.2) en alikvot av filtratet (7.2.1.1 eller 7.2.1.2) som innehåller högst 20 mg kväve som ammoniak. Montera sedan upp utrustningen. Överför med pipett 50 ml ställd 0,1 mol/l svavelsyralösning (4.17) till en 300 ml-Erlenmeyerkolv och så mycket destillerat vatten att vätskans yta kommer ca 5 cm ovanför inloppsrörets öppning. Häll destillerat vatten genom sidohalsen på reaktionskolven, så att totalmängden blir ca 50 ml. Blanda. Tillsätt några droppar oktyalkohol (4.18) för att undvika skumning under luftningen. Gör sedan lösningen alkalisk med 50 ml mättad kaliumkarbonatlösning (4.19) och börja omedelbart driva ut den ammoniak som då frigörs från den kalla suspensionen. För detta erfordras en kraftig luftström (ca 3 liter per minut), som på förhand skall renas genom passering genom tvättflaskor som innehåller utspädd svavelsyra och utspädd natriumhydroxid. I stället för att använda tryckluft kan man också arbeta i vacuum (vattensug), under förutsättning att inloppsröret är tillräckligt lufttätt anslutet till det kärl där ammoniaken samlas upp. Elimineringen av ammoniak är vanligtvis avslutad efter tre timmar. Det är dock lämpligt att säkerställa detta genom att byta ut mottagarkolven. När detta är klart skiljer man kolven från utrustningen och sköljer spetsen på röret och kolvens sidor med lite destillerat vatten. Titrera överskottet syra med en ställd 0,1 mol/l natriumhydroxidlösning (4.20) tills indikatorn gråfärgas (4.29.1).

7.2.5.4 Blindtest

Se 7.1.1.3

7.2.5.5 Redovisning av resultatet

$$\%\ \mathrm{N\ (som\ ammoniak)} = \frac{(a - A) \times 0{,}14}{M}$$

där

a = ml av en ställd 0,1 mol/l natrium- eller kaliumhydroxidlösning, som används för blindtestet, som utförs genom överföring av 50 ml ställd svavelsyralösning 0,1 mol/l (4.17) med en pipett till apparatens Erlenmeyerkolv (5.2),

A = ml av en ställd 0,1 mol/l natrium- eller kaliumhydroxidlösning, som används för analysen,

M = provets vikt i gram, närvarande i den alikvot som används för analysen.

7.2.6 *Kväve som urea*

7.2.6.1 Ureasmetoden

Överför med precisionspipett en alikvot av filtratet (7.2.1.1 eller 7.2.1.2) till en 500 ml-mätkolv, varvid alikvoten inte får innehålla mer än 250 mg kväve som urea. För att fälla ut fosfaterna tillsätter man mättad bariumhydroxidlösning (4.21) tills ingen ytterligare fällning sker. Eliminera sedan överskottet bariumjoner (och eventuellt upplösta kalciumjoner) med en 10 %-ig natriumkarbonatlösning (4.22).

Låt lösningen sedimentera och kontrollera att utfällningen är fullständig. Fyll på vatten till märket, blanda och filtrera genom ett veckat filter. Överför 50 ml av filtratet med pipett till apparatens 300 ml-Erlenmeyerkolv (5.3). Gör filtratet surt med 2 mol/l saltsyra (4.23) tills pH-värdet 3 kan mätas med pH-mätare (5.5). Öka sedan pH-värdet till 5,4 med 0,1 mol/l natriumhydroxid (4.20).

För att undvika ammoniakförluster vid nedbrytningen med ureas tillsluter man Erlenmeyerkolven med en propp försedd med separertratt och en liten bubbelfälla, som innehåller exakt 2 ml ställd 0,1 mol/l saltsyralösning (4.24). Tillsätt 20 ml av ureaslösningen (4.25) genom separertratten och låt den stå i en timme vid 20 till 25 °C. Överför sedan 25 ml ställd 0,1 mol/l svavelsyralösning (4.24) med pipett till separertratten och låt den rinna ner i lösningen och skölj med lite vatten. På samma sätt överför man kvantitativt innehållet i bubbelfällan till den lösning som finns i Erlenmeyerkolven. Titrera överskottet syra med ställd 0,1 mol/l natriumhydroxidlösning (4.20) tills pH-mätaren ger pH-värdet 5,4.

7.2.6.2 Blindtest

Se 7.1.1.3

7.2.6.3 Redovisning av resultatet

$$\% \text{ N (urea)} = \frac{(a - A) \times 0{,}14}{M}$$

där

a = ml av en ställd natrium- eller 0,1 mol/l kaliumhydroxidlösning, som används för blindtestet, vilket utförs under exakt samma betingelser som analysen,

A = ml av en ställd 0,1 mol/l natrium- eller kaliumhydroxidlösning, som används för analysen,

M = provets vikt i gram, närvarande i den alikvot som används för analysen.

Anmärkningar

1. Fyll vatten till märket efter fällning med lösningarna av bariumhydroxid och natriumkarbonat, filtrera och neutralisera så snabbt som möjligt.

2. Titreringsprovet kan också utföras med indikatorn (4.29.2) men då är slutpunkten svårare att uppfatta.

7.2.6.4 Gravimetrisk analys med xanthydrol

Överför med precisionspipett till en 250 ml-bägare en alikvot av filtratet (7.2.1.1 eller 7.2.1.2) som inte innehåller mer än 20 mg urea. Tillsätt 40 ml ättiksyra (4.14). Rör om med en glasstav i en minut och låt eventuell fällning sedimentera i fem minuter. Filtrera på ett plant filter till en 100 ml-bägare, tvätta med flera milliliter ättiksyra (4.14) och tillsätt sedan 10 ml xanthydrol (4.26) till filtratet, droppe för droppe, under ständig omrörning med en glasstav. Låt lösningen stå tills fällningen börjar och rör då i ett par minuter till. Låt sedan lösningen stå i ytterligare en och en halv timme. Filtrera genom en glasfilterdegel, som tidigare torkats och vägts; tvätta tre gånger med 5 ml etanol (4.3) utan att försöka ta bort all ättiksyra. Placera lösningen i ugnen och håll en temperatur på 130 °C i en timme (inte över 145 °C). Låt den svalna i en torkugn och väg den.

7.2.6.5 Redovisning av resultatet

$$\% \text{ urea N} + \text{biuret} = \frac{6{,}67 \times m_1}{M_2}$$

där

m_1 = den erhållna fällningens vikt i gram

M_2 = provets vikt i gram närvarande i den alikvot som togs ut för bestämningen.

Justera för blindtest. Biuret kan rent allmänt mätas tillsammans med urea utan större fel, eftersom dess halt i sammansatta gödselmedel är liten i absoluta tal.

7.2.6.6 Genom skillnadsberäkning

Kväve som urea kan också beräknas enligt följande tabell:

Fall	Nitrat N	Ammoniak N	Cyanamid N	Urea N
1	Saknas	Finns	Finns	(7.2.2.4) — (7.2.5.5 + 7.2.7)
2	Finns	Finns	Finns	(7.2.3.2) — (7.2.5.5 + 7.2.7)
3	Saknas	Finns	Saknas	(7.2.2.4) — (7.2.5.5)
4	Finns	Finns	Saknas	(7.2.3.2) — (7.2.5.5)

7.2.7 *Kväve som cyanamid*

Tag ut en alikvot av filtratet (7.2.1.2) innehållande 10 till 30 mg kväve som cyanamid och placera det i en bägare på 250 ml. Fortsätt analysen enligt metod 2.4.

8. REDOVISNING AV RESULTATET

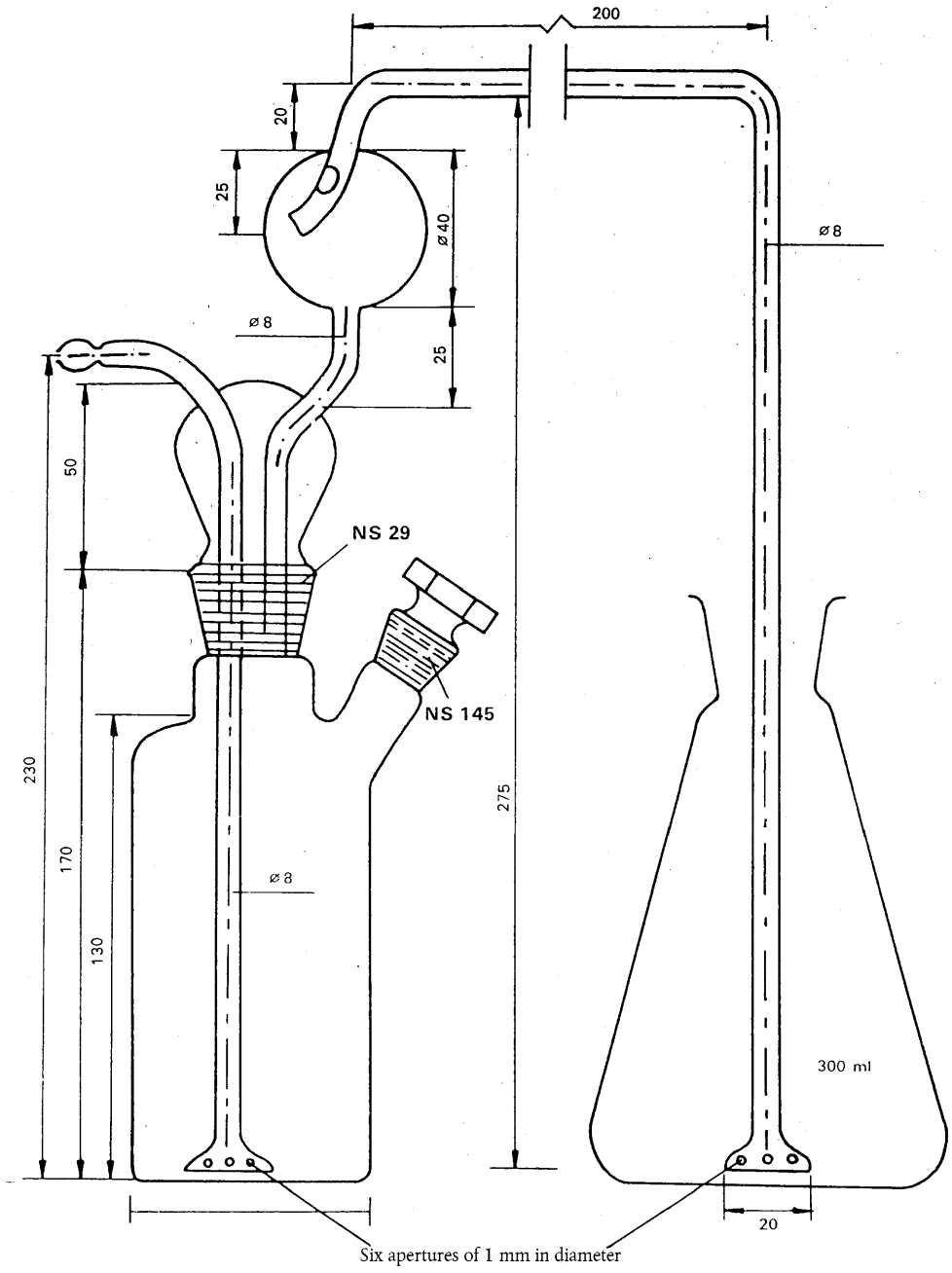
8.1 I vissa fall kan det finnas en skillnad mellan totalt kväve, erhållet direkt från ett invägt prov (7.1) och totalt lösligt kväve (7.2.2). Denna skillnad bör dock inte vara större än 0,5 %. Om så inte är fallet innehåller gödselmedlet olösligt kväve i former som inte finns med i förteckningen i bilaga I.

8.2 Kontrollera före varje analys att utrustningen fungerar korrekt och att metoden används på rätt sätt med hjälp av en standardlösning som innehåller de olika formerna av kväve i proportioner jämförbara med dem som finns i provet. Denna standardlösning bereds av standardlösningar av kaliumtiocyanat (4.3), kaliumnitrat (4.4), ammoniumsulfat (4.5) och urea (4.6).

Figur 6

Utrustning för bestämning av kväve som ammoniak

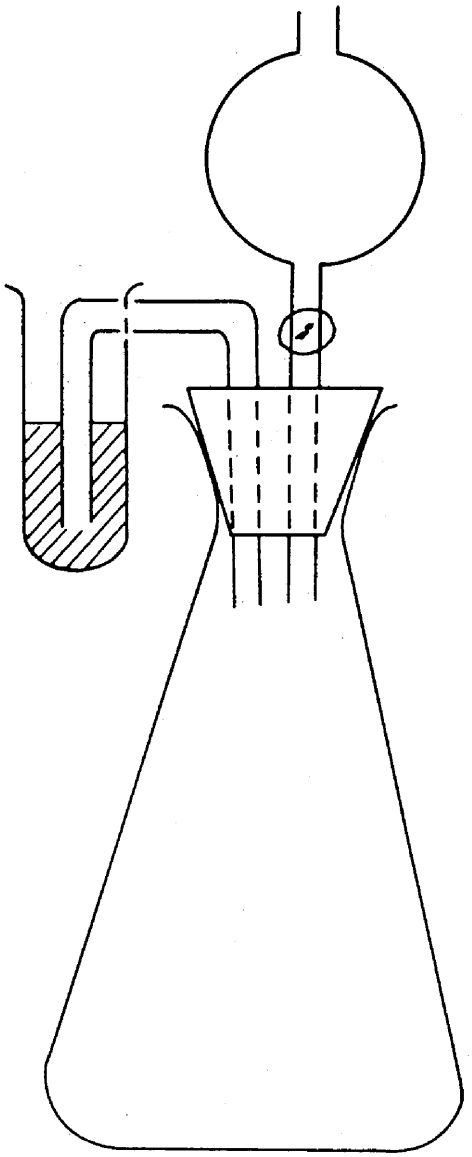
(7.2.5.3)

Figur 7

Utrustning för bestämning av kväve som ammoniak

(7.2.6.1)

Metod 2.6.2

BESTÄMNING AV OLIKA FORMER AV KVÄVE I GÖDSELMEDEL INNEHÅLLANDE KVÄVE ENBART SOM NITRAT, AMMONIAK OCH UREA

1. ÄNDAMÅL

Detta dokument är avsett att ange en förenklad metod för bestämning av olika former av kväve i gödselmedel som innehåller kväve endast i form av nitrat, ammoniak och urea.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Denna metod kan användas för alla gödselmedel som nämns i bilaga I och som innehåller kväve endast som nitrat, ammoniak eller urea.

3. PRINCIP

Följande bestämningar skall göras på olika delar av samma provlösning:

3.1 **Allt lösligt kväve**

3.1.1 *Om nitrater inte förekommer: genom direkt Kjeldahluppslutning av lösningen*

3.1.2 *Vid förekomst av nitrater: genom Kjeldahluppslutning av en del av lösningen efter reduktion enligt Ulsch. Ammoniak bestäms i båda fallen enligt beskrivningen för metod 2.1*

3.2 **Allt lösligt kväve utom kväve som nitrat genom Kjeldahluppslutning efter eliminering av kväve som nitrat i sur lösning med hjälp av järnsulfat. Ammoniak bestäms enligt beskrivningen för metod 2.1**

3.3 **Kväve som nitrat genom skillnadsberäkning mellan 3.1.2 och 3.2, eller mellan allt lösligt kväve (3.1.2) och summan av kväve som ammoniak och som urea (3.4 + 3.5)**

3.4 **Kväve som ammoniak genom kalldestillation efter alkalisering. Ammoniaken erhålls i en lösning av svavelsyra. Bestäms som i metod 2.1**

3.5 **Kväve som urea, antingen**

3.5.1 *genom omvandling med ureas till ammoniak, som bestäms genom titrering med en ställd saltsyrelösning,*

3.5.2 *genom gravimetrisk analys med xanthydrol: utfälld biuret kan räknas med kväve som urea utan större fel; innehållet förblir i allmänhet lågt i absolut värde i sammansatta gödselmedel;*

3.5.3 *genom skillnadsberäkning enligt tabellen*:

Fall	Kväve som nitrat	Kväve som ammoniak	Skillnad
1	Saknas	Finns	(3.1.1) — (3.4)
2	Finns	Finns	(3.2) — (3.4)

4. REAGENS

Destillerat eller demineraliserat vatten.

4.1 **Ammoniumsulfat, pro analysi**

4.2 **Järn, pro analysi, vätereducerat (angiven mängd järn måste kunna reducera minst 50 mg kväve som nitrat)**

4.3 **Kaliumnitrat, pro analysi**

4.4 **Ammoniumsulfat, pro analysi**

4.5 **Urea, pro analysi**

4.6 **Svavelsyralösning, 0,2 mol/l**

4.7 **Koncentrerad natriumhydroxidlösning: ca 30 % (massa/volym) vattenhaltig lösning av NaOH, ammoniakfri**

4.8 **Natrium- eller kaliumhydroxidlösning: 0,2 mol/l, karbonatfri**

4.9 **Svavelsyradensitet (d_{20} = 1,84 g/ml)**

4.10 **Utspädd saltsyra: en del saltsyra (d_{20} = 1,18 g/ml) plus en del vatten**

4.11 **Ättiksyra: 96 till 100 %**

4.12 **Svavelsyralösning innehållande ca 30 % H_2SO_4 (massa/volym) ammoniakfri**

4.13 **Järnsulfat, kristallin $FeSO_4 \cdot 7H_2O$**

4.14 **Titrerad svavelsyralösning: 0,1 mol/l**

4.15 **Oktylalkohol**

4.16 **Mättad kaliumkarbonatlösning**

4.17 **Natrium- eller kaliumhydroxidlösning: 0,1 mol/l**

4.18 **Mättad bariumhydroxidlösning**

4.19 **Natriumkarbonatlösning: 10 % (massa/volym)**

4.20 **Saltsyralösning, 2 mol/l**

4.21 **Saltsyralösning, 0,1 mol/l**

4.22 **Ureaslösning**

Gör en suspension av 0,5 g aktiv ureas i 100 ml destillerat vatten med 0,1 mol/l saltsyra (4.21). Justera pH-värdet till 5,4 med hjälp av en pH-mätare (5.5).

4.23 **Xanthydrol**

5-procentig lösning i etanol eller metanol (4.28) (använd inte produkter som ger en hög andel olösligt material). Lösningen håller sig i 3 månader om den förvaras mörkt i en väl tillsluten flaska.

4.24 **Katalysator**

Kopparoxid (CuO): 0,3–0,4 g per bestämning eller motsvarande mängd kopparsulfatpentahydrat av 0,95–1,25 g.

4.25 **Pimpstenskorn, tvättade med saltsyra och kalcinerade**

4.26 **Indikatorlösningar**

4.26.1 *Blandindikator*

Lösning A: Lös 1 g metylrött i 37 ml 0,1 mol/l natriumhydroxidlösning och fyll på vatten så att det blir en liter.

Lösning B: Lös 1 g metylenblått i vatten och fyll till en liter.

Blanda en del A med två delar B.

Denna indikator är violett i sur lösning, grå i neutral lösning och grön i alkalisk lösning. Använd 0,5 ml (10 droppar) av denna indikatorlösning.

4.26.2 *Metylröttindikator*

Lös 0,1 g metylrött i 50 ml 95 %-ig etanol. Fyll på med vatten till 100 ml och filtrera om så behövs. Denna indikator kan användas (4–5 droppar) i stället för den ovan beskrivna.

4.27 **Indikatorpapper**

Lackmuspapper, bromtymolblått (eller andra papper som kan registrera pH mellan 6 och 8).

4.28 **Etanol eller metanol: 95 %-ig (massa/volym)**

5. UTRUSTNING

5.1 **Destillationsutrustning**

Se metod 2.1

5.2 **Utrustning för bestämning av kväve som ammoniak (7.5.1)**

Se metod 2.6.1 och fig. 6.

5.3 **Utrustning för bestämning av kväve som urea med ureasmetoden (7.6.1)**

Se metod 2.6.1 och fig. 7.

5.4 **Roterande skakapparat (35–40 varv per minut)**

5.5 **pH-mätare**

5.6 **Glasutrustning:**

— Pipetter på 2, 5, 10, 20, 25, 50 och 100 ml

— långhalsade 300 och 500 ml-Kjeldahlkolvar,

— mätkolvar på 100, 250, 500 och 1 000 ml

— deglar av sintrat glas, pordiameter 5–15 μm,

— mortel.

6. BEREDNING AV PROVET

Se metod 1.

7. METODER

7.1 **Beredning av lösning som skall analyseras**

Väg in 10 g av provet med en noggrannhet av 1 mg och överför andelen till en 500 ml-mätkolv. Tillsätt 50 ml vatten och därefter 20 ml utspädd saltsyra (4.10). Skaka. Låt lösningen stå tills eventuell CO_2-utveckling är avslutad. Tillsätt 400 ml vatten; skaka i en halvtimme; fyll till märket, homogenisera, filtrera genom ett torrt filter till ett torrt kärl.

7.2 **Total-kväve**

7.2.1 *Utan nitrater*

I en 300 ml-Kjeldahlkolv införs med pipett en alikvot av filtratet (7.1) som innehåller högst 100 mg N. Tillsätt 15 ml koncentrerad svavelsyra (4.9), 0,4 g kopparoxid eller 1,25 g kopparsulfat (4.24) och några glaspärlor för att dämpa kokningen. Värm först långsamt för att få igång uppslutningen och därefter med högre temperatur, tills vätskan blir färglös eller lätt grönfärgad och vita ångor kan skönjas. Låt lösningen svalna och överför den till destillationskolven, späd med vatten till ca 500 ml och tillsätt några pimpstenskorn (4.25). Anslut kolven till destillationsapparaten (5.1) och fortsätt bestämningen enligt beskrivningen i 7.1.1.2, metod 2.6.1.

7.2.2 *Vid förekomst av nitrater*

Överför med pipett en alikvot av filtratet (7.1) som inte innehåller mer än 40 mg kväve som nitrat, till en 500 ml-Erlenmeyerkolv. Under denna fas av analysen är totalmängden kväve inte väsentlig. Tillsätt 10 ml 30 %-ig svavelsyra (4.12), 5 g reducerat järn (4.2) och täck omedelbart över kolven med ett urglas. Värm försiktigt tills reaktionen kommer igång ordentligt utan att bli våldsam. Sluta uppvärmningen och låt kolven stå i minst 3 timmar vid rumstemperatur. Överför vätskan kvantitativt till en 250 ml-mätkolv utan hänsyn till oupplöst järn. Fyll till märket med vatten. Blanda omsorgsfullt. Överför med pipett en alikvot innehållande högst 100 mg kväve till en 300 ml-Kjeldahlkolv. Tillsätt 15 ml koncentrerad svavelsyra (4.9), 0,4 g kopparoxid eller 1,25 g kopparsulfat (4.24) och några glaspärlor för att dämpa kokningen. Värm först långsamt för att få igång uppslutningen och därefter med högre temperatur, tills vätskan blir färglös eller lätt grönfärgad och vita ångor kan skönjas. Låt lösningen svalna och överför den sedan kvantitativt till destillationskolven, späd med vatten till ca 500 ml och tillsätt några pimpstenskorn (4.25). Anslut kolven till destillationsapparaten (5.1) och fortsätt bestämningen enligt beskrivningen i 7.1.1.2, metod 2.6.1.

7.2.3 *Blindtest*

Utför ett blindtest (utan provet) under samma betingelser och använd resultatet vid beräkningen av slutresultatet.

7.2.4 *Redovisning av resultatet*

$$\%\ \mathrm{N\ (total)} = \frac{(a - A) \times 0{,}28}{M}$$

där

a = ml av en titrerad 0,2 mol/l natrium- eller kaliumhydroxidlösning (4.8), som används för blindtestet, som utförs genom att 50 ml titrerad 0,2 mol/l svavelsyralösning placeras i utrustningens förlag (4.6),

A = ml av en titrerad 0,2 mol/l natrium- eller kaliumhydroxidlösning (4.8), som används för analysen,

M = provets vikt i gram, närvarande i den alikvot som togs i 7.2.1 eller 7.2.2.

7.3 **Allt kväve utom kväve som nitrat**

7.3.1 *Analys*

Överför med pipett en alikvot av filtratet (7.1) till en 300 ml-Kjeldahlkolv, varvid mängden inte får innehålla mer än 50 mg av det kväve som skall bestämmas. Späd med vatten till 100 ml, tillsätt 5 g järnsulfat (4.13), 20 ml koncentrerad svavelsyra (4.9) och några glaspärlor för att dämpa kokningen. Värm först försiktigt och öka sedan värmen tills vita ångor kan skönjas. Fortsätt reaktionen i 15 minuter. Avsluta uppvärmningen och tillför 0,4 g kopparoxid eller 1,25 g kopparsulfat (4.24) som katalysator. Påbörja uppvärmningen igen till en sådan temperatur att vita ångor avges och håll denna temperatur i ytterligare 10 till 15 minuter. Låt lösningen svalna och överför sedan kvantitativt innehållet i Kjeldahlkolven till destillationskärlet (5.1). Späd med vatten till ca 500 ml och tillsätt några pimpstenskorn (4.2). Anslut kolven till destillationsapparaten och fortsätt bestämningen enligt beskrivningen i 7.1.1.2, metod 2.6.1.

7.3.2 *Blindtest*

Se 7.2.3

7.3.3 *Redovisning av resultatet*

$$\mathrm{Totalt} - \%\ \mathrm{N} = \frac{(a - A) \times 0{,}28}{M}$$

där

a = ml av en titrerad 0,2 mol/l natrium- eller kaliumhydroxidlösning (4.8), som används för blindtestet, som utförs genom att 50 ml titrerad 0,2 mol/l svavelsyralösning (4.6) överförs med en pipett till utrustningens förlag (4.8),

A = ml av en titrerad 0,2 mol/l natrium- eller kaliumhydroxidlösning (4.8), som används för analysen,

M = provets vikt i gram, närvarande i den alikvot som användes för bestämningen.

7.4 **Kväve som nitrat**

Erhålls genom beräkning av skillnaden mellan:

7.2.4 — (7.5.3 + 7.6.3)

eller

7.2.4 — (7.5.3 + 7.6.5)

eller

7.2.4 — (7.5.3 + 7.6.6)

7.5 **Kväve som ammoniak**

7.5.1 *Analys*

Överför med pipett en del av filtratet (7.1) innehållande högst 20 mg kväve som ammoniak till utrustningens torra kolv (5.2). Montera upp utrustningen. Överför med pipett exakt 50 ml titrerad 0,1 mol/l svavelsyralösning (4.14) till 300 ml-Erlenmeyerkolven och så mycket destillerat vatten att vätskans nivå kommer ca 5 cm ovanför inloppsrörets mynning. Häll destillerat vatten genom sidohalsen på reaktionskolven, så att totalmängden blir ca 50 ml. Blanda. Tillsätt några droppar oktylalkohol (4.18) för att undvika skumning under luftningen. Tillsätt 50 ml mättad kaliumkarbonatlösning (4.16) och börja omedelbart driva ut den ammoniak som då frigörs från den kalla suspensionen. Det intensiva luftflöde som behövs för detta (ca 3 liter per minut) har tidigare renats genom passering genom tvättflaskor, som innehåller utspädd svavelsyra och utspädd natriumhydroxid. I stället för att använda tryckluft kan man använda vakuum (vattensugpump), under förutsättning att anslutningarna mellan apparatens delar är lufttäta.

Utdrivningen av ammoniak är vanligtvis avslutad efter 3 timmar.

Detta bör man emellertid förvissa sig om genom att byta ut Erlenmeyerkolven. När processen är avslutad, lossar man Erlenmeyerkolven från utrustningen, sköljer inloppsrörets ände och kolvens väggar med lite destillerat vatten och titrerar överskottet syra mot en ställd 0,1 mol/l natriumhydroxidlösning (4.17).

7.5.2 *Blindtest*

Se 7.2.3

7.5.3 *Redovisning av resultatet*

$$\% \text{ N (som ammoniak)} = \frac{(a - A) \times 0{,}14}{M}$$

där

a = ml av en titrerad natrium- eller kaliumhydroxidlösning 0,1 mol/l (4.17), som används för blindtestet, utfört genom att 50 ml titrerad 0,1 mol/l svavelsyralösning (4.14) med pipett överförs till apparatens Erlenmeyerkolv på 300 ml (5.2),

A = ml av en titrerad natrium- eller 0,1 mol/l kaliumhydroxidlösning, som används för analysen (4.17),

M = provets massa i gram, närvarande i den alikvot som används för analysen.

7.6 **Kväve som urea**

7.6.1 *Ureasmetoden*

Överför med pipett en alikvot av filtratet (7.1) innehållande högst 250 mg kväve som urea, till en 500 ml-mätkolv. Fäll ut fosfaterna genom att tillsätta en lämplig mängd mättad bariumhydroxidlösning (4.18) tills ytterligare tillsats inte leder till att mera fällning bildas. Eliminera sedan överflödiga bariumjoner (och eventuellt upplösta kalciumjoner) med en 10 %-ig natriumkarbonatlösning (4.19). Låt lösningen sedimentera och kontrollera att utfällningen är fullständig. Fyll på vatten till märket, blanda och filtrera genom ett veckat filter. Överför 50 ml av filtratet med pipett till utrustningens 300 ml-Erlenmeyerkolv (5.3). Gör filtratet surt med 2mol/l svavelsyra (4.20), tills pH-värdet 3 kan mätas med pH-mätare. Öka sedan pH-värdet till 5,4 med natriumhydroxid 0,1 mol/l (4.17). För att undvika ammoniakförluster vid hydrolysen med ureas stänger man Erlenmeyerkolven med en propp som sitter i en dropptratt och en liten skyddsbehållare som innehåller exakt 2 ml ställd saltsyrelösning 0,1 mol/l (4.21). För in 20 ml av ureaslösningen (4.22) genom dropptratten. Låt stå i en timme vid 20–25 °C. Överför sedan 25 ml ställd 0,1 mol/l saltsyrelösning (4.2) med pipett till dropptratten, låt saltsyrelösningen rinna ner i lösningen och skölj sedan med lite vatten. Överför också kvantitativt innehållet i skyddskärlet till den lösning som finns i Erlenmeyerkolven. Titrera överskottet syra med 0,1 mol/l natriumhydroxidlösning (4.17), tills pH-värdet 5,4 kan avläsas på pH-mätaren.

Anmärkningar

1. Efter fällning av bariumhydroxid- och natriumkarbonatlösningarna fyller man på vatten till märket, filtrerar och neutraliserar så snabbt som möjligt.

2. Titreringen kan också utföras med indikatorn (4.26), men då är färgändringen svårare att uppfatta.

7.6.2 *Blindtest*

Se 7.2.3

7.6.3 *Redovisning av resultatet*

$$\% \text{ N (som urea)} = \frac{(a - A) \times 0{,}14}{M}$$

där

a = ml av en titrerad 0,1 mol/l natrium- eller kaliumhydroxidlösning (4.17), som används för blindtestet, vilket utförs på exakt samma villkor som analysen,

A = ml av en titrerad 0,1 mol/l natrium- eller kaliumhydroxidlösning (4.17), som används för analysen,

M = provets vikt i gram, närvarande i den alikvot som togs för analysen.

7.6.4 *Gravimetrisk analys med xanthydrol*

Överför med pipett till en 100 ml-bägare en del av filtratet (7.1) som inte får innehålla mer än 20 mg urea. Tillsätt 40 ml ättiksyra (4.11). Rör om med en glasstav i en minut. Låt eventuell fällning sedimentera i fem minuter. Filtrera, tvätta med några ml ättikssyra (4.11). Tillsätt därefter 10 ml xanthydrol till filtratet, droppe för droppe (4,23), under ständig omrörning med en glasstav. Låt lösningen stå tills fällningen börjar och rör då på nytt i ett par minuter. Låt sedan lösningen stå i en och en halv timme. Filtrera genom en glasfilterdegel som tidigare torkats och vägts; tvätta tre gånger med 5 ml etanol (4.28) utan att försöka ta bort all ättiksyra. Överför till ugnen och håll en temperatur på 130 °C i en timme (inte över 145 °C). Låt degeln svalna i en torkugn och väg den.

7.6.5 *Redovisning av resultatet*

$$\% \text{ N (urea)} = \frac{6{,}67 \times m}{M}$$

där

m = den erhållna fällningens massa i gram,

M = provets massa i gram i den alikvot som togs ut för bestämningen.

Justera för blindtestet. Biuret kan rent allmänt mätas tillsammans med urea utan större fel, eftersom dess halt i sammansatta gödselmedel är förhållandevis liten i absoluta värden.

7.6.6 *Med skillnadsberäkning*

Kväve som urea kan också beräknas enligt följande tabell:

Fall	Nitrat N	Ammoniak N	Urea N
1	Saknas	Finns	(7.2.4) — (7.5.3)
2	Finns	Finns	(7.3.3) — (7.5.3)

8. VERIFIERING AV RESULTATET

Kontrollera före varje analys att utrustningen fungerar rätt och att metoderna tillämpas på rätt sätt, med hjälp av en standardlösning som innehåller de olika formerna av kväve i proportioner som är jämförbara med de i provet. Denna standardlösning bereds av titrerade lösningar av kaliumnitrat (4.3), ammoniumsulfat (4.4) och urea (4.5).

Metod 3

FOSFOR

Metod 3.1

EXTRAKTION

Metod 3.1.1

EXTRAKTION AV FOSFOR SOM ÄR LÖSLIG I MINERALSYROR

1. RÄCKVIDD

Här beskrivs förfarandet för bestämning av fosfor som är löslig i mineralsyror.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Gäller enbart fosfathaltiga gödselmedel enligt bilaga I.

3. PRINCIP

Extraktion av fosfor i gödselmedel med en blandning av salpetersyra och svavelsyra.

4. REAGENS

Destillerat eller demineraliserat vatten.

4.1 **Svavelsyra (d_{20} = 1,84 g/ml)**

4.2 **Salpetersyra (d_{20} = 1,40 g/ml)**

5. UTRUSTNING

Vanlig laboratorieutrustning.

5.1 **En Kjeldahlkolv med en kapacitet på minst 500 ml eller en 250 ml-rundbottnad kolv med ett glasrör som bildar en återloppskylare**

5.2 **En 500 ml-mätkolv**

6. BEREDNING AV PROVET

Se metod 1.

7. FÖRFARANDE

7.1 **Provtagning**

Väg 2.5 g av provet med en noggrannhet på 0,001 g och placera det i en torr Kjeldahlkolv.

7.2 **Extraktion**

Tillsätt 15 ml vatten och rör om så att provet suspenderas. Tillsätt 20 ml salpetersyra (4.2) och tillsätt försiktigt 30 ml svavelsyra (4.1).

När den första våldsamma reaktionen har upphört kokar man långsamt upp kolvens innehåll och låter det sjuda i 30 minuter. Låt kolven svalna och tillsätt försiktigt ungefär 150 ml vatten under omrörning. Fortsätt kokningen i 15 minuter.

Låt lösningen svalna helt och hållet och överför den kvantitativt till en 500 ml-mätkolv och fyll på vatten till märket. Blanda och filtrera genom ett torrt, veckat och fosfatfritt filter och kasta den första delen av filtratet.

7.3 **Bestämning**

Fosforbestämningen utförs enligt metod 3.2 på en alikvot av den lösning som erhållits på detta sätt.

Metod 3.1.2

EXTRAKTION AV FOSFOR SOM ÄR LÖSLIG I 2-PROCENTIG MYRSYRA (20 g per liter)

1. RÄCKVIDD

Här beskrivs förfarandet för bestämning av fosfor som är löslig i 2-procentig myrsyra (20 g per liter).

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Enbart mjuka råfosfater.

3. PRINCIP

För att skilja mellan hårda råfosfater och mjuka råfosfater extraheras sådan fosfor som är löslig i myrsyra under vissa betingelser.

4. REAGENS

4.1 **Myrsyra 2-procentig (20 g per liter)**

Anmärkning

Blanda 82 ml myrsyra (koncentration 98 till 100 %; d_{20} = 1,22 g/ml) till en volym på 5 liter destillerat vatten.

5. UTRUSTNING

Vanlig laboratorieutrustning.

5.1 **En 500 ml-mätkolv (t.ex. Stohmann)**

5.2 **Roterande skakapparat (35–40 varv per minut)**

6. BEREDNING AV PROVET

Se metod 1.

7. FÖRFARANDE

7.1 **Provtagning**

Väg in 5 g av det beredda provet med en noggrannhet på 0,001 g och överför till en torr, bredhalsad Stohmannkolv graderad upp till 500 ml (5.1).

7.2 **Extraktion**

Rotera kontinuerligt kolven för hand medan 2-procentig myrsyra tillsätts vid 20 ± 1 °C (4.1) tills den är ca 1 cm under graderingen och fyll på med vatten upp till strecket. Tillslut kolven med en gummipropp och låt skaka i 30 minuter vid 20 ± 2 °C på en roterande skakapparat (5.2).

Filtrera lösningen genom ett torrt, veckat fosfatfritt filter till ett torrt glaskärl. Kasta den första delen av filtratet.

7.3 **Bestämning**

Bestäm fosforhalten enligt metod 3.2 i en alikvot av det helt klara filtratet.

Metod 3.1.3

EXTRAKTION AV FOSFOR SOM ÄR LÖSLIG I 2-PROCENTIG CITRONSYRA (20 g per liter)

1. RÄCKVIDD

Här beskrivs förfarandet för bestämning av fosfor som är löslig i 2-procentig myrsyra (20 g per liter).

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Gäller endast slagg (se bilaga I A).

3. PRINCIP

Extraktion av fosfor från gödselmedel med en 2-procentig citronsyrelösning (20 g per liter) under givna betingelser.

4. REAGENS

Destillerat eller demineraliserat vatten.

4.1 **2-procentig citronsyrelösning (20 g per liter), beredd av kristalliserad citronsyra ($C_6H_8O_7 \cdot H_2O$)**

Anmärkning

Verifiera citronsyrelösningens koncentration genom att titrera 10 ml av lösningen med en ställd 0,1 mol/l natriumhydroxidlösning med fenolftalein som indikator.

Om lösningen är korrekt skall 28,55 ml av standardlösningen gå åt.

5. UTRUSTNING

5.1 **Roterande skakapparat (35–40 varv per minut)**

6. BEREDNING AV PROVET

Analysen utförs på produkten i det skick den mottagits i efter omsorgsfull blandning av det ursprungliga provet för att säkerställa att det är homogent. Se metod 1.

7. FÖRFARANDE

7.1 **Provtagning**

Väg in 5 g av det beredda provet med en noggrannhet av 0,001 g och placera det i en torr kolv, med tillräckligt vid hals, och en volym på 600 ml, så att vätskan kan skakas om ordentligt.

7.2 **Extraktion**

Tillsätt 500 ± 1 ml citronsyrelösning vid 20 ± 1 °C. Skaka kolven kraftigt för hand när de första millilitrarna reagenslösning tillsätts, så att det inte bildas klumpar och för att förhindra att ämnet fastnar längs kolvens sidor. Tillslut kolven med en gummipropp och låt skaka i den roterande skakapparaten (5.1) i exakt 30 minuter vid en temperatur på 20 ± 2 °C.

Filtrera omedelbart genom ett torrt, veckat fosfatfritt filter till ett torrt glaskärl och kasta de första 20 ml av filtratet. Fortsätt filtreringen tills det erhållna filtratet räcker för att bestämma fosforhalten.

7.3 **Bestämning**

Fosforextrakt bestäms enligt metod 3.2 på en alikvot av den lösning som erhålls på detta sätt.

Metod 3.1.4

EXTRAKTION AV FOSFOR SOM ÄR LÖSLIG I NEUTRALT AMMONIUMCITRAT

1. RÄCKVIDD

Här beskrivs förfarandet för bestämning av fosfor som är lösligt i neutralt ammoniumcitrat.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Alla gödselmedel som enligt bestämmelserna skall vara lösliga i neutralt ammoniumcitrat (se bilaga I).

3. PRINCIP

Extraktion av fosfor vid en temperatur på 65 °C med en lösning av neutralt ammoniumcitrat (pH 7,0) under givna betingelser.

4. REAGENS

Destillerat eller demineraliserat vatten.

4.1 **Neutral lösning av ammoniumcitrat (pH 7,0)**

Varje liter av denna lösning skall innehålla 185 g kristalliserad citronsyra och ha en specifik vikt av 1,09 vid 20 °C och pH-värdet 7.

Reagenset bereds på följande sätt:

Lös 370 g kristallierad citronsyra ($C_6H_8O_7 \cdot H_2O$) i ungefär 1,5 liter vatten och gör en i det närmaste neutral lösning genom att tillsätta 345 ml ammoniumhydroxidlösning (28–29 % NH_3). Om NH_3-koncentrationen är lägre än 28 %, tillsätts motsvarande större mängd ammoniumhydroxidlösning och citronsyran späds ut med en i motsvarande grad mindre vattenmängd.

Låt svalna och gör lösningen exakt neutral genom att hålla elektroderna på en pH-mätare neddoppade i lösningen. Tillsätt ammoniaken vid 28–29 % NH_3 droppe för droppe under ständig omrörning (med mekanisk omrörare) tills pH-värdet blivit exakt 7 vid en temperatur av 20 °C. Fyll då på vatten så att det blir totalt två liter och kontrollera åter pH-värdet. Förvara reagenset i ett tillslutet kärl och kontrollera pH-värdet regelbundet.

5. UTRUSTNING

5.1 **En 2 000 ml-bägare**

5.2 **pH-mätare**

5.3 **En 200 ml- eller 250 ml-Erlenmeyerkolv**

5.4 **Mätkolvar på 500 ml och en på 2 000 ml**

5.5 **Vattenbad som kan ställas in på 65 °C med termostat, försett med lämplig mekanisk omrörare (se fig. 8)**

6. BEREDNING AV PROVET

Se metod 1.

7. FÖRFARANDE

7.1 **Provtagning**

Överför 1 eller 3 g av det gödselmedel som skall analyseras (se bilaga I A och B till förordningen) till en 200- eller 250 ml-Erlenmeyerkolv, innehållande 100 ml ammoniumcitratlösning som redan har värmts upp till 65 °C.

7.2 **Analys av lösningen**

Sätt en propp i Erlenmeyerkolven och skaka den så att gödselmedlet sprids i lösningen utan att det bildas klumpar. Tag bort proppen ett ögonblick för att balansera trycket och tillslut åter kolven. Placera kolven i ett vattenbad med en temperatur som håller kolvens innehåll vid exakt 65 °C och anslut den till omröraren (fig. 8). Under omrörningen måste suspensionen i kolven ständigt vara under vattennivån i vattenbadet ([1]). Omrörningen regleras så att suspensionen blir fullständig.

Lyft upp Erlenmeyerkolven ur vattenbadet sedan omrörningen pågått i exakt en timme.

([1]) Om ingen mekanisk omrörare finns tillgänglig kan kolven skakas för hand var femte minut.

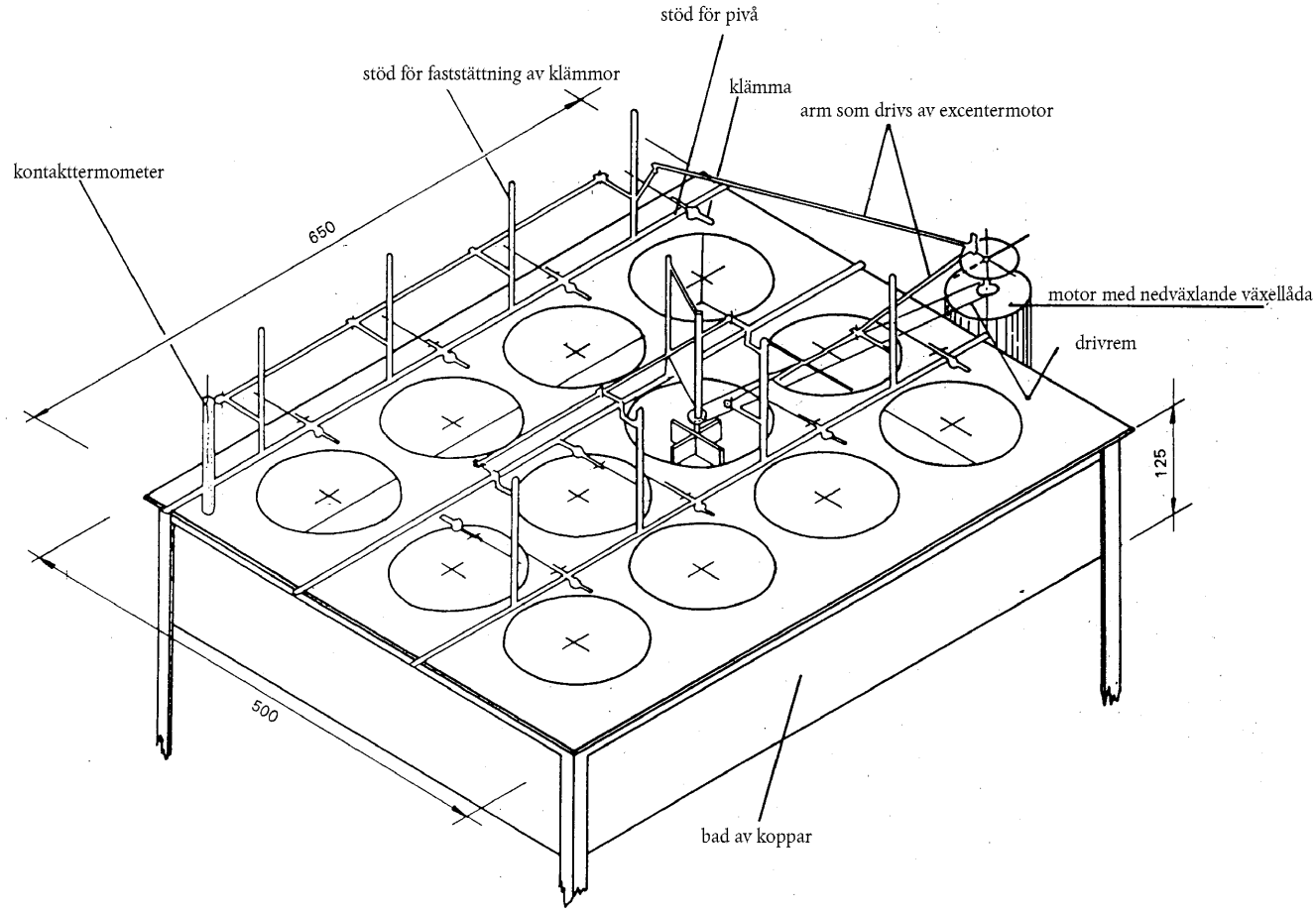
Kyl omedelbart lösningen till rumstemperatur under rinnande vatten och överför sedan kvantitativt innehållet i Erlenmeyerkolven till en 500 ml-mätkolv med en vattenstråle (sprutflaska). Fyll på vatten upp till märket. Blanda väl. Filtrera genom ett torrt veckat filter (medelsnabbt och fosfatfritt) till en torr behållare och kasta den första delen av filtratet (ca 50 ml).

Ungefär 100 ml klart filtrat kommer att samlas upp.

7.3 **Bestämning**

Bestäm fosforhalten i det på så sätt erhållna extraktet enligt metod 3.2.

Figur 8

Metod 3.1.5

EXTRAKTION MED ALKALISKT AMMONIUMCITRAT

Metod 3.1.5.1

Extraktion av löslig fosfor enligt Petermann vid 65 °C

1. RÄCKVIDD

I detta dokument fastställs den procedur som skall användas vid bestämning av löslig fosfor i alkaliskt ammoniumcitrat.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Uteslutande för utfällt dikalciumfosfatdihydrat ($CaHPO_4 \cdot 2H_2O$).

3. PRINCIP

Extraktion av fosfor vid en temperatur av 65 °C med en alkalisk lösning av ammoniumcitrat (Petermann) under särskilda betingelser.

4. REAGENS

Destillerat vatten eller demineraliserat vatten som har samma egenskaper som destillerat vatten.

4.1 **Petermanns lösning**

4.2 **Egenskap**

Citronsyra ($C_6H_8O_7 \cdot H_2O$): 173 g per liter.

Ammoniak: 43 g kväve som ammoniak per liter.

pH mellan 9,4 och 9,7.

Beredning av diammoniumcitrat

Lös 931 g diammoniumcitrat (molekylmassa 226,19) i ungefär 3 500 ml vatten i en 5-liters mätkolv. Placera kolven i ett bad med rinnande vatten, blanda och låt svalna och tillsätt små mängder ammoniak. För t.ex. d_{20} = 906 g/ml, motsvarande nivå på 20,81 massprocent kväve som ammoniak, måste man använda 502 ml ammoniaklösning. Justera temperaturen till 20 °C och fyll på destillerat vatten så att kolven blir fylld. Blanda.

Beredningar från citronsyra och ammoniak

Lös 865 g citronsyremonohydrat i ungefär 2 500 ml vatten i ett femliters kärl. Placera kärlet i ett isbad och tillsätt små mängder ammoniaklösning under ständigt skakande, med hjälp av en tratt, vars skaft är nedsänkt i citronsyrelösningen. För t.ex. d_{20} = 906 g/ml, motsvarande nivå på 20,81 massprocent kväve som ammoniak, måste man använda 1 114 ml ammoniaklösning. Justera temperaturen till 20 °C och överför lösningen till en mätkolv på 5 000 ml. Fyll på vatten till märket och blanda.

Kontrollera halten av kväve som ammoniak på följande sätt

Överför 25 ml av lösningen till en mätkolv på 250 ml och fyll på destillerat vatten till märket. Blanda. Bestäm halten av kväve som ammoniak i 25 ml av denna lösning enligt metod 2.1. Om lösningen är korrekt måste man använda 15 ml 0,5 N H_2SO_4.

Om halten kväve som ammoniak är större än 42 g per liter, kan man driva ut NH_3 med ett ädelgasflöde eller genom uppvärmning som återstället pH till 9,7. Utför en ny bestämning.

Om halten kväve som ammoniak är lägre än 42 g per liter skall ammoniaklösning tillsättas enligt följande formler:

$$M = (42 - n \times 2.8) \times \frac{500}{20,81} \text{ g}$$

$$\text{eller en mängd } V = \frac{M}{0,906} \text{ vid } 20\,^{\circ}\text{C}$$

Om V är mindre än 25 ml, görs tillsatsen direkt till femliterskolven tillsammans med V × 0,173 pulveriserad citronsyra.

Om V är större än 25 ml, kan det vara lämpligt att bereda ytterligare en liter reagenslösning på följande sätt:

Väg in 173 g citronsyra. Lös den i 500 ml vatten. Vidta de angivna försiktighetsåtgärderna och tillsätt inte mer än 225 + V × 1 206 ml av den ammoniaklösning som användes för beredning av fem liter reagensmedel. Fyll på vatten till märket. Blanda.

Blanda denna liter med de 4 975 ml som redan har beretts.

5. UTRUSTNING

5.1 **Vattenbad som kan hållas vid en temperatur på 65 ± 1 °C**.

5.2 **En 500 ml-mätkolv (t.ex. Stohmann)**

6. BEREDNING AV PROVET

Se metod 1.

7. FÖRFARANDE

7.1 **Provtagning**

Väg in 1 g av det beredda provet med en noggrannhet av 0,001 g och överför det till 500 ml-mätkolven (5.2).

7.2 **Extraktion**

Tillsätt 200 ml alkalisk ammoniumcitratlösning (4.1). Tillslut kolven och skaka den kraftigt för hand, så att det inte bildas klumpar, och för att förhindra att något av materialet fastnar längs sidorna.

Placera kolven i vattenbad vid 65 °C och skaka var femte minut under den första halvtimmen. Tag tillfälligt ut proppen efter varje omskakning för att jämna ut trycket. Vattenbadets nivå bör vara över vätskenivån i kolven. Låt kolven vara kvar i vattenbadet i ytterligare en timme vid 65 °C och skaka var tionde minut. Tag ur kolven och låt den svalna till en temperatur på ca 20 °C. Fyll på vatten till 500 ml. Blanda och filtrera genom ett torrt veckat filter som är fosfatfritt. Kasta den första delen av filtratet.

7.3 **Bestämning**

Bestämning av det extraherade fosfatet utförs enligt metod 3.2 på en alikvot av den lösning som erhållits på detta sätt.

Metod 3.1.5.2

Extraktion av löslig fosfor enligt Petermann vid rumstemperatur

1. RÄCKVIDD

I detta dokument fastställs den procedur som skall användas vid bestämning av fosfor som är löslig i kallt alkaliskt ammoniumcitrat.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Enbart söndervittrade fosfater.

3. PRINCIP

Extraktion av fosfor vid en temperatur på ca 20 °C med alkalisk lösning av ammoniumcitrat (Petermanns lösning) under givna betingelser.

4. REAGENS

Se metod 3.1.5.1.

5. UTRUSTNING

5.1 **Vanlig laboratorieutrustning och en 250 ml-mätkolv (t.ex. Stohmann)**

5.2 **Roterande skakapparat (35–40 varv per minut)**

6. BEREDNING AV PROVET

Se metod 1.

7. FÖRFARANDE

7.1 **Provtagning**

Väg in 2,5 g av det beredda provet med en noggrannhet av 0,001 g och placera det i en 250 ml-mätkolv (5.1).

7.2 **Extraktion**

Tillsätt lite Petermanns lösning vid 20 °C, skaka mycket kraftigt så att det inte bildas klumpar och för att förhindra att något av vätskan fastnar längs kolvens sidor. Fyll på Petermanns lösning upp till märket och tillslut kolven med en gummipropp.

Låt skaka i två timmar med den roterande skakapparaten (5.2). Filtrera omedelbart genom ett torrt, veckat, fosfatfritt filter till en torr behållare och kasta den första delen av filtratet.

7.3 **Bestämning**

Fosforbestämningen utförs enligt metod 3.2 på en alikvot av den lösning som erhållits på detta sätt.

Metod 3.1.5.3

Extraktion av löslig fosfor Joulies alkaliska lösning av ammoniumcitrat

1. RÄCKVIDD

I detta dokument fastställs den procedur som skall användas vid bestämning av fosfor som är löslig i alkaliskt ammoniumcitrat enl. Joulie.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Alla enkla och sammansatta fosfathaltiga gödselmedel, i vilka fosfatet förekommer som aluminiumkalciumfosfat.

3. PRINCIP

Extraktion genom kraftig skakning med en alkalisk lösning av ammoniumcitrat av en definierad sammansättning (i närvaro av oxin där så är lämpligt) vid ca 20 °C.

4. REAGENS

Destillerat eller demineraliserat vatten.

4.1 **Joulies alkaliska lösning av ammoniumcitrat**

Denna lösning innehåller 400 g citronsyra och 153 g NH_3 per liter. Dess halt av fri ammoniak är ungefär 55 g per liter. Den kan beredas med någon av nedanstående metoder.

4.1.1 Lös 400 g citronsyra ($C_6H_8O_7 \cdot H_2O$) i ca 600 ml ammoniak (d_{20} = 0,925 g/ml dvs. 200 g NH_3 per liter) i en enliters mätkolv. Denna citronsyra tillsätts efterhand i mängder på 50–80 g, medan temperaturen hålls under 50 °C. Fyll på ammoniak till en liter.

4.1.2 Lös 432 g dibasiskt ammoniumcitrat ($C_6H_{14}N_2O_7$) i 300 ml vatten i en enliters mätkolv. Tillsätt 440 ml ammoniak (d_{20} = 0,925 g/ml). Fyll på vatten upp till en liter.

Anmärkning

Verifiering av total ammoniakhalt

Tag ett 10 ml-prov av citratlösningen och placera det i en 250 ml-kolv. Fyll på destillerat vatten tills kolven är fylld. Bestäm halten av kväve som ammoniak för 25 ml av denna lösning enligt metod 2.1.

1 ml H_2SO_4 0,5 mol/l = 0,008516 g NH_3

Under dessa betingelser anses reagensen vara korrekt när antalet millilitrar efter titrering ligger mellan 17,7 och 18 ml.

Om så inte är fallet, tillsätts 4,25 ml ammoniak (d_{20} = 0,925 g/l) per 0,1 ml under 18 ml enligt ovan.

4.2 **Pulveriserad 8-hydroxykinolin (oxin)**

5. UTRUSTNING

5.1 **Vanlig laboratorieutrustning och en liten mortel av glas eller porslin med mortelstöt**

5.2 **500 ml-mätkolvar**

5.3 **En 1 000 ml-mätkolv**

5.4 **Roterande skakapparat (35–40 varv per minut)**

6. BEREDNING AV PROVET

Se metod 1.

7. FÖRFARANDE

7.1 **Provtagning**

Väg in 1 g av det beredda provet med en noggrannhet av 0,0005 g och placera det i en liten mortel. Tillsätt ungefär 10 droppar citrat (4.1) för att fukta det och krossa det varsamt med mortelstöten.

7.2 **Extraktion**

Tillsätt 20 ml ammoniumcitrat (4.1), blanda till en pasta och låt den sätta sig i ungefär en minut.

Häll upp vätskan i en 500 ml-mätkolv och sila samtidigt ifrån de partiklar, som eventuellt inte krossats i pastan. Tillsätt 20 ml citratlösning (4.1) till återstoden, bearbeta den till en pasta enligt ovan och häll upp vätskan i mätkolven. Upprepa detta fyra gånger, så att allt material kan hällas ned i kolven vid slutet av den femte bearbetningen. Hela mängden citrat som används för detta måste vara ca 100 ml.

Skölj mortelstöten och morteln ovanför mätkolven med 40 ml destillerat vatten.

Sätt en propp i kolven och låt den skaka i tre timmar på den roterande skakapparaten (5.4).

Låt kolven stå i 15–16 timmar och skaka den återigen under samma betingelser i tre timmar. Under hela detta arbete skall temperaturen hållas vid 20 ± 2 °C.

Fyll på destillerat vatten upp till märket. Filtrera genom ett torrt filter, kasta den första delen av filtratet och samla upp det klara filtratet i en torr kolv.

7.3 **Bestämning**

Bestämningen av extraherad fosfor utförs enligt metod 3.2 på en alikvot av en lösning som erhållits på detta sätt.

8. BILAGA

Användningen av oxin gör att man kan tillämpa denna metod på gödselmedel som innehåller magnesium. Detta rekommenderas när förhållandet mellan magnesium och fosforpentoxid är högre än 0,03 (Mg/P_2O_5 > 0,03). Om så är fallet, tillsätts 3 g oxin till det fuktiga provet för analys. Användningen av oxin där det inte förekommer magnesium torde för övrigt inte störa den efterföljande bestämningen. Men om man är säker på att magnesium inte förekommer behöver man inte använda oxin.

Metod 3.1.6

EXTRAKTION AV VATTENLÖSLIG FOSFOR

1. RÄCKVIDD

I detta dokument fastställs den procedur som skall användas vid bestämning av vattenlöslig fosfor.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Alla gödselmedel, inklusive sammansatta gödselmedel, vilkas halt av vattenlöslig fosfor skall bestämmas.

3. PRINCIP

Extraktion i vatten genom skakning under givna betingelser.

4. REAGENS

Destillerat eller demineraliserat vatten.

5. UTRUSTNING

5.1 **En 500 ml-mätkolv (t.ex. Stohmann)**

5.2 **Roterande skakapparat (35–40 varv per minut)**

6. BEREDNING AV PROVET

Se metod 1.

7. FÖRFARANDE

7.1 **Provtagning**

Väg in 5 g av det beredda provet med en noggrannhet av 0,001 g och placera det i en 500 ml-mätkolv (5.1).

7.2 **Extraktion**

Tillsätt 450 ml vatten, vars temperatur måste vara mellan 20 och 25 °C.

Skaka i en roterande skakapparat (5.2) i 30 minuter.

Fyll på vatten upp till märket, blanda omsorgsfullt genom att skaka och filtrera genom ett torrt, veckat, fosfatfritt filter till en torr behållare.

7.3 **Bestämning**

Fosforhalten bestäms på en alikvot av den lösning som erhållits på detta sätt enligt metod 3.2.

Metod 3.2

BESTÄMNING AV EXTRAHERAD FOSFOR

(Gravimetrisk metod med användning av kinolinmolybdofosfat)

1. RÄCKVIDD

I detta dokument fastställs den procedur som skall användas vid bestämning av fosfor i extrakt av gödselmedel.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Metoden kan användas på alla extrakt av gödselmedel [1] för bestämning av olika former av fosfor.

3. PRINCIP

Efter eventuell hydrolys fälls fosfor ut i sur lösning som kinolinmolybdofosfat.

Efter filtrering och tvättning torkas fällningen vid 250 °C och vägs.

Under ovannämnda betingelser störs inte bestämningen av de föreningar som sannolikt förekommer i lösningen (mineraliska och organiska syror, ammoniumjoner, lösliga silikat etc.) om man för fällningen använder ett reagens, som är baserat på natriummolybdat eller ammoniummolybdat.

4. REAGENS

Destillerat eller demineraliserat vatten.

4.1 **Koncentrerad salpetersyra (d_{20} = 1,40 g/ml)**

4.2 **Beredning av reagens**

4.2.1 *Beredning av reagens baserad på natriummolybdat*

Lösning A: Lös 70 g natriummolybdatdihydrat i 100 ml destillerat vatten.

Lösning B: Lös 60 g citronsyremonohydrat i 100 ml destillerat vatten och tillsätt 85 ml koncentrerad salpetersyra (4.1).

Lösning C: Rör ihop lösning A med lösning B för att få lösning C.

[1] Fosfor löslig i mineralsyror, vattenlöslig fosfor, forsfor löslig i ammoniumcitratlösningar, fosfor löslig i 2-procentig citronsyra och fosfor löslig i 2-procentig myrsyra.

Lösning D: Tillsätt 35 ml koncentrerad salpetersyra (4.1) till 50 ml destillerat vatten och tillsätt sedan 5 ml nydestillerat kinolin. Häll denna lösning i lösning C, blanda omsorgsfullt och låt lösningen stå i mörker över natten. Fyll sedan på vatten upp till 500 ml-märket, blanda igen och filtrera genom en sintrad glastratt (5.6).

4.2.2 *Beredning av reagens baserad på ammoniummolybdat*

Lösning A: Lös 100 g ammoniummolybdat i 300 ml destillerat vatten under försiktig uppvärmning och omrörning.

Lösning B: Lös 120 g citronsyremonohydrat i 200 ml destillerat vatten och tillsätt 170 ml koncentrerad salpetersyra (4.1).

Lösning C: Tillsätt 10 ml nydestillerat kinolin till 70 ml koncentrerad salpetersyra (4.1).

Lösning D: Häll långsamt lösning A i lösning B under ständig omrörning. Tillsätt lösning C när de båda första lösningarna har blandats ordentligt och fyll på upp till en liter. Låt lösningen stå i mörker i två dagar och filtrera genom en sintrad glastratt (5.6).

Reagenserna 4.2.1 och 4.2.2 kan användas på samma sätt. Båda måste förvaras i mörker i väl tillslutna kärl av polyetylen.

5. UTRUSTNING

5.1 **Vanlig laboratorieutrustning och en bredhalsad 500 ml-Erlenmeyerkolv**

5.2 **Pipetter på 10, 25 och 50 ml**

5.3 **En filterdegel med porstorlek 5 till 20 µ**

5.4 **En Büchnerkolv**

5.5 **Torkugn inställd på 250 °C ± 10 °C**

5.6 **Sintrad glastratt med porstorlek 5 till 20 µ**

6. FÖRFARANDE

6.1 **Behandling av lösningen**

Tag med en pipett en alikvot av gödselmedelsextraktet (se tabell 2) som innehåller ungefär 0,01 g P_2O_5 och placera den i en 500 ml-Erlenmeyerkolv. Tillsätt 15 ml koncentrerad salpetersyra [1] (4.1) och späd med vatten upp till ungefär 100 ml.

Tabell 2

Bestämning av alikvoter av fosfatlösningarna

% P_2O_5 i gödselmedlet	% P i gödselmedlet	Provtagning för analys (g)	Spädning (till ml)	Provtagning (ml)	spädning (till ml)	Prov som skall fällas ut (ml)	Kinomolybdofosfatomvandlings faktor (F), i % P_2O_5	Kinomolybdofosfatomvandlings faktor (F'), i % P
5-10	2,2 — 4,4	1	500	—	—	50	32,074	13,984
		5	500	—	—	10	32,074	13,984
10–25	4,4 — 11,0	1	500	—	—	25	64,148	27,968
		5	500	50	500	50	64,148	27,968
+ 25	+ 11	1	500	—	—	10	160,370	69,921
		5	500	50	500	25	128,296	55,937

[1] 21 ml när lösningen som skall fällas ut innehåller mer än 15 ml citratlösning (neutralt citrat enligt Petermann, alkaliskt citrat enligt Joulie).

6.2 **Hydrolys**

Om man misstänker att det förekommer metafosfater, pyrofosfater eller polyfosfater i lösningen skall hydrolys utföras enligt följande:

Öka försiktigt temperaturen, så att innehållet i Erlenmeyerkolven långsamt börjar koka och håll den vid denna temperatur, tills hydrolysen är avslutad (det brukar ta en timme). Var försiktig och montera en återloppskylare för att undvika förluster genom stänk och överdriven avdunstning, som skulle kunna medföra att ursprungsvolymen minskas med mer än hälften. Efter hydrolysen fyller man på med destillerat vatten så att den ursprungliga mängden återställs.

6.3 **Vägning av degeln**

Torka filtreringsdegeln (5.3) i minst 15 minuter i torkugnen (5.5), som skall vara inställd på 250 ± 10 °C. Väg den när den har svalnat i en exsickator.

6.4 **Fällning**

Syralösningen i Erlenmeyerkolven värms upp tills den börjar koka, varefter fällningen av kinolinmolybdofosfat påbörjas genom tillsats av 40 ml fällning (reagens 4.2.1 eller 4.2.2) [1] droppe för droppe under ständig omrörning. Placera Erlenmeyerkolven i kokande vattenbad och lämna den där i 15 minuter, under vilken tid den skall skakas flera gånger. Lösningen kan filtreras omedelbart eller när den har svalnat.

6.5 **Filtrering och tvättning**

Filtrera lösningen under vakuum genom dekantering. Tvätta fällningen i Erlenmeyerkolven med 30 ml vatten. Dekantera och filtrera lösningen. Upprepa detta fem gånger. Överför återstoden av fällningen kvantitativt till degeln med vatten. Tvätta fyra gånger med 20 ml vatten och låt vätskan rinna genom degeln innan nästa omgång vatten tillsätts. Låt fällningen torka ordentligt.

6.6 **Torkning och vägning**

Torka av degelns utsida med ett filterpapper. Placera den i en torkugn och håll den vid en temperatur på 250 °C (5.5), till konstant vikt (vanligen 15 minuter). Låt den svalna till rumstemperatur i en exsickator och väg den snabbt.

6.7 **Blindtest**

För varje serie bestämningar utför man ett blindtest med endast reagens och lösningsmedel i de proportioner som används vid extraktionen (citratlösning, etc.) och beaktar dessa test vid beräkningen av slutresultatet.

6.8 **Verifiering**

Utför bestämningen på en alikvot av kaliumdivätefosfatlösningen innehållande 0,01 g P_2O_5.

7. REDOVISNING AV RESULTATET

Om analysprov och spädningar enligt tabell 2 används gäller följande formler:

$$\% \text{ P i gödselmedlet} = (A - a) \times F'$$

eller

$$\% \ P_2O_5 \text{ i gödselmedlet} = (A - a) \times F$$

där

A = massan kinolinmolybdofosfat i gram,

a = massan kinolinmolybdofosfat i blindtestet, i gram,

F och F' = faktorer i de sista två spalterna i tabell 2.

[1] Använd 80 ml av fällningsmedlet för att få en fällning av fosfatlösningar som innehåller mer än 15 ml citratlösning (neutral Petermann eller Joulie), som surgjorts med 21 ml koncentrerad salpetersyra (se not till 6.1).

För prov för analys och utspädning som skiljer sig från dem i tabell 2 gäller följande formel:

$$\% \text{ P i gödselmedlet} = \frac{(A - a) \times f' \times D \times 100}{M}$$

eller

$$\% \ P_2O_5 \text{ i gödselmedlet} = \frac{(A - a) \times f \times D \times 100}{M}$$

där

f och f' = omvandlingsfaktorer för kinolinmolybdofosfat till P_2O_5 = 0,032074, (f) eller till P = 0,013984 (f'),

F = spädningsfaktor

M = analysprovets massa i gram.

Metod 4

KALIUM

Metod 4.1

BESTÄMNING AV HALTEN VATTENLÖSLIGT KALIUM

1. RÄCKVIDD

I detta dokument fastställs den procedur som skall användas vid bestämning av vattenlösligt kalium.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Alla kaliumhaltiga gödselmedel som anges i bilaga I.

3. PRINCIP

Det kalium som finns i det prov som skall analyseras löses upp i vatten. När man har eliminerat eller fixerat de ämnen som kan påverka den kvantitativa bestämningen fälls kalium ut i någon alkalisk lösning i form av kaliumtetrafenylborat.

4. REAGENS

Destillerat eller demineraliserat vatten.

4.1 **Formaldehyd**

Klar formaldehydlösning på 25 till 35 %.

4.2 **Kaliumklorid, pro analysi**

4.3 **Natriumhydroxidlösning, 10 mol/l**

Kontrollera omsorgsfullt att natriumhydroxiden inte innehåller kalium.

4.4 **Indikatorlösning**

Lös 0,5 g fenolftalein i 90 %-ig etanol och fyll på vatten till 100 ml.

4.5 **EDTA-lösning**

Lös 4 g av dihydratet av etylendiamintetraättiksyrans dinatriumsalt i vatten i en 100 ml-mätkolv. Fyll på vatten och blanda.

Förvara detta reagens i plastflaska.

4.6 **STPB-lösning**

Lös 32,5 g natriumtetrafenylborat i 480 ml vatten och tillsätt 2 ml av natriumhydroxidlösningen (4.3) samt 20 ml magnesiumkloridlösning (100 g of $mgCl_2 \cdot 6H_2O$ per liter).

Rör om i 15 minuter och filtrera genom ett fint, askfritt filter.

Förvara detta reagens i plastflaska.

4.7 **Tvättvätska**

Blanda 20 ml av STPB-lösningen (4.6) med 1 000 ml vatten.

4.8 **Bromvatten**

Mättad lösning av brom i vatten.

5. UTRUSTNING

5.1 **1 000 ml-mätkolvar**

5.2 **En 250 ml-bägare**

5.3 **Filterdeglar med porstorlek 5 till 20 µ**

5.4 **Ugn inställd på 250 °C ± 10 °C**

5.5 **Exsickator**

6. BEREDNING AV PROVET

Se metod 1.

För kaliumsalter skall provet vara så finmalet att man kan få ett representativt prov för analysen. För dessa produkter skall metod 1 (6) (a) användas.

7. FÖRFARANDE

7.1 **Provtagning**

Väg 10 g av det beredda provet med en noggrannhet på 0,001 g (5 g för kaliumsalter innehållande mer än 50 % kaliumoxid). Placera detta prov med ca 400 ml vatten i en 600 ml-bägare.

Koka upp och låt koka i 30 minuter. Låt svalna och överför kvantitativt till en 1 000 ml-mätkolv, fyll på vatten till märket, blanda och filtrera till ett torrt kärl. Kasta de första 50 ml av filtratet (se 7.6, anmärkning om förfarandet).

7.2 **Beredning av alikvot för fällning**

Överför med pipett en alikvot av filtratet innehållande 25 till 50 mg kalium (se tabell 3) och placera det i en 250 ml-bägare. Fyll på vatten till 50 ml, om så behövs.

Eliminera eventuella störningar genom att tillsätta 10 ml EDTA-lösning (4.5), några droppar av fenolftaleinlösningen (4.4) och rör i natriumhydroxidlösning (4.3) droppe för droppe tills provet rödfärgas och tillsätt till sist ytterligare några droppar natriumhydroxid för att säkerställa ett överskott (vanligtvis räcker 1 ml natriumhydroxid för att neutralisera provet och säkerställa ett överskott).

Koka varsamt i 15 minuter för att eliminera den största delen av ammoniaken (se 7.6.b, anmärkning om förfarandet).

Tillsätt vid behov vatten så att volymen blir 60 ml.

Koka upp lösningen och tag bort bägaren från värmen och tillsätt 10 ml formaldehyd (4.1). Tillsätt flera droppar fenolftalein och vid behov eventuellt ytterligare natriumhydroxid tills en klart röd färg uppstår. Täck över bägaren med ett urglas och låt den stå i kokande vattenbad i 15 minuter.

7.3 **Vägning av degeln**

Torka filterdegeln (se 5.3 "Utrustning") tills konstant vikt uppnås (ca 15 minuter) i ugnen vid 120 °C (5.4).

Låt degeln svalna i en exsickator och väg den.

7.4 **Fällning**

Tag bort bägaren från ångbadet, rör i 10 ml STPB-lösning (4.6) droppe för droppe. Detta tar ungefär 2 minuter. Vänta minst 10 minuter innan lösningen filtreras.

7.5 **Filtrering och tvättning**

Filtrera under vakuum till den vägda degeln, skölj ur bägaren med tvättvätskan (4.7), tvätta fällningen tre gånger med tvättvätskan (totalt 60 ml i all tvättvätska) och två gånger med 5 till 10 ml vatten.

Låt fällningen torka ordentligt.

7.6 **Torkning och vägning**

Torka av degelns utsida med ett filterpapper. Placera degeln med innehåll i ugnen och låt den stå där i en halvtimme vid 120 °C. Låt den svalna till rumstemperatur i en exsickator och väg den snabbt.

Anmärkning om förfarande

a) Om filtratet har en mörk färg, överför med pipett en alikvot som innehåller högst 100 mg K_2O till en 100 ml-mätkolv, tillsätt bromvatten och koka upp för att eliminera eventuellt bromöverskott. Låt svalna och fyll på vatten, filtrera och bestäm kvantitativt kaliumhalten i en del av filtratet.

b) Om lite eller inget ammoniak-kväve förekommer, behöver man inte koka i 15 minuter.

7.7 **Provmängder och omvandlingsfaktorer**

Tabell 3

För metod 4

% K_2O i gödselmedlet	% K i gödselmedlet	Prov för analys (g)	Prov av extraktionslösningen för spädning (ml)	spädning (till ml)	Alikvoter som tas som prov för fällning (ml)	Omvandlingsfaktor (F), $\frac{\%\ K_2O}{g\ TPBK}$	Omvandlingsfaktor (F'), $\frac{\%\ K}{g\ TPBK}$
5 — 10	4,2 — 8,3	10	—	—	50	26,280	21,812
10 — 20	8,3 — 16,6	10	—	—	25	52,560	43,624
20 — 50	16,6 — 41,5	10	antingen -		10	131,400	109,060
			eller 50	250	50	131,400	109,060
mer än 50	mer än 41,5	5	antingen -	—	10	262,800	218,120
			eller 50	250	50	262,800	218,120

7.8 **Blindtest**

Utför ett blindtest för varje bestämningsserie med enbart reagens under samma betingelser som används i analysen och ta hänsyn till detta vid beräkning av slutresultatet.

7.9 **Kontrollprovningar**

För att få en kontroll på analysmetoden utför man en bestämning på en alikvot av kaliumkloridlösningen som innehåller högst 40 mg K_2O.

8. REDOVISNING AV RESULTATET

Om man använder prov för analys och utspädning enligt tabell 3, gäller följande formel:

$$\%\ K_2O \text{ i gödselmedlet} = (A - a) \times F$$

eller

$$\% \text{ K i gödselmedlet} = (A - a) \times F'$$

där

A = massan av fällningen från provet i gram

a = massan av fällningen från provet i gram

F och F' = faktor (se tabell 3)

Med analysprov och spädningar som skiljer sig från dem i tabell 3 gäller följande formel:

$$K_2O \text{ i gödselmedlet} = \frac{(A - a) \times f \times D \times 100}{M}$$

eller

$$K \text{ i gödselmedlet} = \frac{(A - a) \times f' \times D \times 100}{M}$$

där

f = omvandlingsfaktor TPBK till K_2O = 0,1314

f' = omvandlingsfaktor TPBK till K = 0,109

D = spädningsfaktor

M = analysprovets massa i gram

Metod 5

Ej tillämplig

Metod 6

KLOR

Metod 6.1

BESTÄMNING AV KLORIDER NÄR ORGANISKA MATERIAL SAKNAS

1. RÄCKVIDD

I detta dokument fastställs den procedur som skall användas vid bestämning av klorid när organiska material saknas.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Alla gödselmedel fria från organiska material.

3. PRINCIP

Kloriderna, som skall vara upplösta i vatten, fälls ut i sur lösning av ett överskott av ställd silvernitratlösning. Överskottet titreras med en lösning av ammoniumtiocyanat i närvaro av järnhaltigt ammoniumsulfat (Volhards metod).

4. REAGENS

Destillerat eller demineraliserat vatten som är fritt från kloridjoner.

4.1 **Nitrobensen eller dietyleter**

4.2 **Salpetersyra: 10 mol/l**

4.3 **Indikatorlösning**

Lös 40 g järnhaltig ammoniumsulfat $Fe_2(SO_4)_3 \cdot (NH_4)_2SO_4 \cdot 24H_2O$ i vatten och fyll på till en liter.

4.4 **Ställd silvernitratlösning: 0,1 mol/l**

Beredning

Eftersom saltet är hygroskopiskt och inte kan torkas utan risk för nedbrytning är det lämpligt att väga in ca 9 g, lösa det i vatten och fylla på till en liter. Justera till koncentration 0,1 mol/l genom titrering med 0,1 mol/l $AgNO_3$.

5. UTRUSTNING

5.1 **Roterande skakapparat (35–40 varv per minut)**

5.2 **Byretter**

5.3 **En 500 ml-mätkolv**

5.4 **En 250 ml-Erlenmeyerkolv**

6. BEREDNING AV PROVET

Se metod 1.

7. FÖRFARANDE

7.1 **Prov och beredning av lösningen**

Placera 5 g av provet invägt till närmaste 0,001 g i en 500 ml-mätkolv och tillsätt 450 ml vatten. Blanda i en halvtimme med hjälp av skakapparat (5.1); fyll med vatten till 500 ml; blanda och filtrera till en bägare.

7.2 **Bestämning**

Tag en alikvot av filtratet som innehåller högst 0,150 g klorid. Till exempel 25 ml (0.25 g), 50 ml (0.5 g) eller 100 ml (1 g). Om de prov som tas är mindre än 50 ml måste man fylla på destillerat vatten upp till 50 ml.

Tillsätt 5 ml 10 mol/l salpetersyra (4.2), 20 ml indikatorlösning (4.3) och 2 droppar ställd lösning av ammoniumtiocyanat (prov på den sistnämnda reagenslösningen tas med byrett justerad till noll för detta ändamål).

Tillsätt silvernitratlösningen (4.4) med en byrett till det blir ett överskott på 2 till 5 ml. Tillsätt 5 ml nitrobensen eller 5 ml dietyleter (4.1) och skaka ordentligt så att fällningen klumpar ihop. Titrera överskottet av silvernitratet med 0,1 mol/l ammoniumtiocyanat (4.5) tills en rödbrun färg kan skönjas när man skakar kolven lätt.

Anmärkning

Nitrobensen eller dietyleter (men framför allt nitrobensen) hindrar silverkloriden från att reagera med tiocyanatjonerna. Därför får man en klar färgförändring.

7.3 **Blindtest**

Gör ett blindtest (utan provet) under samma betingelser och ta hänsyn till detta vid beräkningen av slutresultatet.

7.4 **Kontrollprovningar**

Innan bestämningarna utförs skall man kontrollera metodens noggrannhet genom att använda en alikvot av en nyligen beredd lösning av kaliumklorid, som skall innehålla en känd mängd i storleksordningen 100 mg av kloriden.

8. REDOVISNING AV RESULTATET

Redovisa analysresultatet som procent av den klorid i provet som mottogs för analys.

Beräkna procenten klor (Cl) enligt formeln:

$$\% \text{ klorid} = 0{,}003546 \times \frac{(V_z - V_{cz}) - (V_a - V_{ca}) \times 100}{M}$$

där

V_z = antalet milliliter 0,1 mol/l silvernitrat,

V_{cz} = antalet milliliter 0,l N silvernitrat i blindtestet,

V_a = antalet milliliter 0,1 mol/l ammoniumtiocyanatet,

V_{ca} = antalet milliliter 0,1 mol/l ammoniumtiocyanatet i blindtestet,

M = provets massa i gram (7.2).

Metod 7

MALNINGSFINHET

Metod 7.1

BESTÄMNING AV MALNINGSFINHET

(Torr metod)

1. RÄCKVIDD

I detta dokument fastställs det torra förfarande som skall användas för bestämning av malningsfinhet.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Alla EG-gödselmedel som berörs av krav på malningsfinhet vid användning av siktar på 0,63 och 0,16 mm.

3. PRINCIP

Med mekanisk siktning bestäms produktmängderna med en kornstorlek större än 0,63 mm och produktmängderna med en kornstorlek mellan 0,16 och 0,63 mm och den procentuella malningsfinheten beräknas.

4. UTRUSTNING

4.1 **Mekanisk sikt**

4.2 **Sikt med maskstorlekarna 0,16 och 0,63 mm av standardstorlekarna (diameter 20 cm och höjd 5 cm)**

5. FÖRFARANDE

Väg in 50 g av ämnet, med en noggrannhet på 0,05 g. Montera de båda siktarna och uppsamlingsbehållaren på skakapparaten (4.1) varvid sikten med den största maskstorleken placeras överst. Lägg analysprovet på denna. Sikta i 10 minuter och ta bort den del som samlats upp nedtill. Starta åter utrustningen och kontrollera efter en minut att inte mer än 250 mg har samlats upp på botten. Upprepa detta (1 minut varje gång) tills den uppsamlade mängden är mindre än 250 mg. Väg restmaterialet i de båda siktarna separat.

6. REDOVISNING AV RESULTATET

$$\% \text{ finhet av provet i sikten med maskstorlek } 0{,}63 \text{ mm} = (50 - M_1) \times 2$$

$$\% \text{ finhet av provet i sikten med maskstorlek } 0{,}160 \text{ mm} = [50 - (M_1 + M_2)] \times 2$$

där

M_1 = massan av restmaterialet i sikten med maskstorlek 0,630 mm, uttryckt i gram

M_2 = massan av restmaterialet i sikten med maskstorlek 0,160 mm, uttryckt i gram

Rejektmaterial från sikten med maskstorlek 0,630 mm har redan eliminerats.

Resultatet av dessa beräkningar avrundas till närmast högre heltal.

Metod 7.2

BESTÄMNING AV MALNINGSFINHET HOS MJUKA RÅFOSFATER

1. RÄCKVIDD

I detta dokument fastställs den procedur som skall användas vid bestämning av mjuka råfosfaters malningsfinhet.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Mjuka råfosfater.

3. PRINCIP

Prov av liten partikelstorlek kan tendera att klumpa ihop, vilket försvårar torrsiktning. Därför används vanligtvis våt siktning.

4. REAGENS

Natriumhexametafosfatlösning: 1 %.

5. UTRUSTNING

5.1 **Sikt med maskstorlekarna 0,063 och 0,125 mm av standardstorlekarna (diameter 20 cm och höjd 5 cm); uppsamlingsbehållare**

5.2 **Glastratt, diameter 20 cm, monterad på ett stativ**

5.3 **250 ml-bägare**

5.4 **Torkugn**

6. ANALYSMETOD

6.1 **Provtagning**

Väg in 50 g av ämnet, med en noggrannhet på 0,05 g. Tvätta båda sidor av sikten med vatten och placera sikten med maskstorlek 0,125 mm ovanför den med maskstorlek 0,063 mm.

6.2 **Förfarande**

Placera analysprovet på den övre sikten. Håll sikten under en stråle kallt vatten (vanligt kranvatten) tills vattnet är praktiskt taget klart när det passerar igenom. Se omsorgsfullt till att vattenflödet inte är så starkt att den nedre sikten fylls med vatten.

När restmaterialet på den övre sikten tycks mer eller mindre konstant, tas denna sikt bort och placeras tillfälligt på en uppsamlingsbehållare.

Fortsätt våtsiktningen genom den nedre sikten några minuter tills det vatten som passerar igenom är nästan helt klart.

Sätt tillbaka sikten med maskstorlek 0,125 mm ovanför den med 0,063 mm. Överför det material som eventuellt samlats upp i behållaren till den övre sikten och börja sikta med en liten vattenstråle tills vattnet som passerar återigen är nästan klart.

Överför kvantitativt restmaterial från var och en av siktarna till en annan bägare med hjälp av en tratt. Gör en suspension av restmaterialet genom att fylla bägarna med vatten. Låt stå i ungefär en minut. Dekantera så mycket vatten som möjligt.

Placera bägarna i torkugnen vid en temperatur på 150 °C i ungefär två timmar.

Låt dem svalna, lossa restmaterialet med en borste och väg det.

7. REDOVISNING AV RESULTATET

Avrunda beräkningarna av resultatet till närmaste högre enhet.

$$\% \text{ finhet ur restmaterialet på sikten med maskstorlek } 0{,}125 \text{ mm} = (50 - M_1) \times 2$$

$$\% \text{ finhet ur restmaterialet på sikten med maskstorlek } 0{,}063 \text{ mm} = [50 - (M_1 + M_2)] \times 2$$

där

M_1 = massan av restmaterialet i sikten med maskstorlek 0,125 mm, uttryckt i gram

M_2 = massan av restmaterialet i sikten med maskstorlek 0,063 mm, uttryckt i gram

8. KOMMENTARER

Om man hittar klumpar efter siktningen bör analysen upprepas på följande sätt.

Häll långsamt 50 g av provet i en enliterskolv med 500 ml natriumhexametafosfatlösning under ständig omrörning. Proppa igen kolven och skaka kraftigt för hand så att klumparna bryts sönder. Överför hela suspensionen till den övre sikten och tvätta kolven omsorgsfullt. Fortsätt analysen enligt beskrivningen i 6.2.

Metod 8

SEKUNDÄRA MAKRONÄRINGSÄMNEN

Metod 8.1

EXTRAKTION AV TOTALT KALCIUM, TOTALT MAGNESIUM, TOTALT NATRIUM OCH TOTALT FOSFOR I FORM AV SULFATER

1. RÄCKVIDD

I detta dokument fastställs förfarandet vid extraktion av totalt kalcium, totalt magnesium och totalt natrium samt extraktion av total fosfor som förekommer i form av sulfater, så att extraktet kan användas för bestämning av varje nödvändigt näringsämne.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Denna metod gäller EG-gödselmedel, för vilka denna förordning föreskriver att totalt kalcium, totalt magnesium, totalt natrium och total fosfor i form av sulfater skall anges.

3. PRINCIP

Provet görs lösligt genom kokning i utspädd saltsyra.

4. REAGENS

4.1 **Utspädd saltsyra**

En del saltsyra (d_{20} = 1,18 g/ml) plus en del vatten.

5. UTRUSTNING

Elektrisk värmeplatta med inställbar temperatur.

6. BEREDNING AV PROVET

Se metod 1.

7. FÖRFARANDE

7.1 **Prov**

Kalcium, magnesium, natrium och svavel i form av sulfater extraheras från ett prov på fem gram, vägt med en noggrannhet på 1 milligram.

Om gödselmedlet innehåller mer än 15 % svavel (S), dvs. 37,5 % SO_3, och mer än 18,8 % kalcium (Ca), dvs. 26,3 % CaO, utförs dock extraktionen av kalcium och svavel på ett prov på ett gram, vägt med en noggrannhet på 1 milligram. Placera provet i en 600 ml-bägare.

7.2 **Beredning av lösningen**

Tillsätt ca 400 ml vatten och tillsätt sedan lite i taget 50 ml utspädd saltsyra (4.1) och iakttag särskild försiktighet om provet innehåller en betydande mängd karbonater. Koka upp och låt koka i 30 minuter. Låt svalna, rör om då och då. Häll i en 500 ml-mätkolv. Fyll på vatten upp till märket och blanda. Filtrera genom ett torrt filter i en torr behållare, varvid den första delen kasseras. Extraktet skall vara helt genomskinligt. Tillslut kärlet om filtratet inte används omedelbart.

Metod 8.2

EXTRAKTION AV TOTALT SVAVEL, I OLIKA FORMER

1. RÄCKVIDD

I detta dokument fastställs förfarandet vid extraktion av totalt svavel i gödselmedel som grundämne och/eller i andra kemiska föreningar.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Denna metod gäller EEG-gödselmedel för vilka denna förordning föreskriver att totalt svavel i olika former (elementärt, tiosulfat, sulfit, sulfat) skall anges.

3. PRINCIP

Svavel som grundämne omvandlas i ett alkaliskt medium till polysulfider och tiosulfat; dessa oxideras med vätereoxid tillsammans med eventuellt förekommande sulfiter. Svavlets olika former omvandlas sålunda till sulfat, som bestäms genom utfällning av bariumsulfat (metod 8.9).

4. REAGENS

4.1 **Utspädd saltsyra:**

En del saltsyra (d = 1,18) och en del vatten.

4.2 **Natriumhydroxidlösning, NaOH, minst 30 % (d = 1,33)**

4.3 **Väteperoxidlösning, 30 massprocent**

4.4 **Vattenlösning av bariumklorid $BaCl_2 \times 2H_2O$, 122 gram per liter**

5. UTRUSTNING

Elektrisk värmeplatta med inställbar temperatur.

6. BEREDNING AV PROVET

Se metod 1.

7. FÖRFARANDE

7.1 **Prov**

Väg in en mängd gödselmedel med mellan 80 och 350 mg svavel (S) eller mellan 200 och 875 mg SO_3 med en noggrannhet på 1 mg.

I regel (där S < 15 %), väger man upp 2,5 gram. Placera provet i en 400 ml-bägare.

7.2 **Oxidation**

Tillsätt 20 ml natriumhydroxidlösning (4.2) och 20 ml vatten. Täck med ett urglas. Låt koka i fem minuter på värmeplattan (5.1). Ta bort bägaren från värmeplattan. Samla upp det svavel som fastnat längs bägarens sidor med en stråle varmt vatten och låt koka i 20 minuter. Låt den svalna.

Tillsätt väteperoxid (4.3) i portioner av 2 ml åt gången tills ingen reaktion kan iakttas. Sex till åtta omgångar med väteperoxid behövs. Låt oxidationen fortsätta i en timme och låt sedan koka i en halvtimme. Låt den svalna.

7.3 **Beredning av den lösning som skall analyseras**

Tillsätt ca 50 ml vatten och 50 ml saltsyrelösning (4.1).

— *Om svavelhalten (S) är mindre än 5 %*:

Filtrera ner i en 600 ml-bägare. Tvätta ansamlingarna på filtret flera gånger med kallt vatten. Kontrollera sedan att de sista dropparna av filtratet ej innehåller sulfat med hjälp av en lösning av bariumklorid (4.4). Filtratet skall vara helt klart. Sulfatförekomsten bestäms på hela filtratet enligt metod 8.9.

— *Om svavelhalten (S) är över 5 %*:

Överför kvantitativt till en 250-ml mätkolv, fyll på vatten till märket och blanda. Filtrera genom ett torrt filter ner i en torr behållare. Filtratet skall vara helt genomskinligt. Tillslut kärlet om lösningen ej skall användas omedelbart. Bestäm sulfaterna på en alikvot av denna lösning genom utfällning i form av bariumsulfat (metod 8.9).

Metod 8.3

EXTRAKTION AV VATTENLÖSLIGT KALCIUMMAGNESIUM, NATRIUM OCH SVAVEL

(I form av sulfater)

1. RÄCKVIDD

I detta dokument fastställs förfarandet vid extraktion av vattenlösligt kalcium, magnesium, natrium och svavel (i form av sulfater), så att samma extrakt kan användas för bestämning av varje nödvändigt näringsämne.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Metoden gäller enbart gödselmedel för vilka man enligt bilaga I föreskriver att halten av vattenlösligt kalcium, magnesium, natrium och svavel (i form av sulfater) skall anges.

3. PRINCIP

Näringsämnena görs lösliga i kokande vatten.

4. REAGENS

Destillerat vatten eller demineraliserat vatten av likvärdig kvalitet.

5. UTRUSTNING

Elektrisk värmeplatta med inställbar temperatur.

6. BEREDNING AV PROVET

Se metod 1.

7. FÖRFARANDE

7.1 **Prov**

a) Väg in fem gram av gödselmedlet med en noggrannhet på 1 mg om gödselmedlen inte innehåller svavel, eller om det samtidigt innehåller mindre än 3 % svavel (S), dvs. 7,5 % SO_3, och inte mer än 4 % kalcium (Ca), dvs. 5,6 % CaO.

b) Väg in ett gram av gödselmedlet med en noggrannhet på 1 mg om gödselmedlet innehåller mer än 3 % svavel (S) och mer än 4 % kalcium (Ca).

Placera provet i en 600 ml-bägare.

7.2 **Beredning av lösningen**

Tillsätt ca 400 ml vatten och låt koka i 30 minuter. Låt svalna och rör då och då och häll sedan upp i en 500 ml-mätkolv. Fyll på vatten till märket och blanda.

Filtrera genom ett torrt filter ner i en torr behållare. Kassera de första delarna av filtratet. Filtratet skall vara helt genomskinligt.

Tillslut kärlet om lösningen ej skall användas omedelbart.

Metod 8.4

EXTRAKTION AV VATTENLÖSLIGT SVAVEL DÅ SVAVEL FÖREKOMMER I OLIKA FORMER

1. RÄCKVIDD

I detta dokument fastställs förfarandet vid extraktion av vattenlösligt svavel i olika typer av gödselmedel.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Metoden gäller gödselmedel, för vilka detta direktiv föreskriver att förekomst av vattenlöslig svaveltrioxid skall anges.

3. PRINCIP

Svavlet löses i kallt vatten och omvandlas till sulfat genom oxidation med väteperoxid i ett alkaliskt medium.

4. REAGENS

4.1 **Utspädd saltsyra**

En del saltsyra (d_{20} = 1,18 g/ml) plus en del vatten.

4.2 **Natriumhydroxidlösning, innehållande minst 30 % NaOH, (d_{20} = 1,33 g/ml)**

4.3 **Väteperoxidlösning, 30 massprocent**

5. UTRUSTNING

5.1 **En 500 ml Stohmannkolv**

5.2 **Roterande skakapparat, 30–40 varv per minut**

5.3 **Elektrisk värmeplatta med inställbar temperatur**

6. BEREDNING AV PROVET

Se metod 1.

7. FÖRFARANDE

7.1 **Prov**

a) Väg upp fem gram av gödselmedlet med en noggrannhet på 1 mg om gödselmedlen innehåller högst 3 % svavel (S), dvs. 7,5 % SO_3, och inte mer än 4 % kalcium (Ca), dvs. 5,6 % CaO.

b) Väg in ett gram av gödselmedlet med en noggrannhet på 1 mg om gödselmedlet innehåller mer än 3 % svavel (S) och mer än 4 % kalcium (Ca).

Placera provet i en 500-ml kolv (5.1).

7.2 **Beredning av lösningen**

Tillsätt ca 400 ml vatten. Sätt i en propp. Låt skaka (5.2) i 30 minuter. Fyll på vatten till märket och blanda. Filtrera genom ett torrt filter ner i en torr behållare. Tillslut kärlet om lösningen ej skall användas omedelbart.

7.3 **Oxidation av den delmängd som skall analyseras**

Tag ut en alikvot som inte är större än 50 ml av extraktionslösningen och som om möjligt ska innehålla mellan 20 och 100 mg svavel (S).

Fyll på vatten till 50 ml, om så behövs. Tillsätt 3 ml natriumhydroxidlösning (4.2) och 2 ml väteperoxidlösning (4.3). Täck över med ett urglas och låt koka försiktigt i en timme på värmeplattan (5.3). Fortsätt att tillsätta vätehydroxidlösning 1 ml i taget så länge reaktionen fortsätter (högst 5 ml).

Låt sedan lösningen svalna. Ta bort urglaset och tvätta av det material som samlats på dess undersida så att materialet hamnar i bägaren. Tillsätt ca 20 ml utspädd saltsyra (4.1). Fyll på ca 300 ml vatten.

Fastställ sulfathalten i hela den oxiderade lösningen enligt metod 8.9.

Metod 8.5

EXTRAKTION OCH BESTÄMNING AV SVAVEL I GRUNDÄMNESFORM

VARNING

Analysmetoden innebär att man använder koldisulfid (CS_2). Därför måste speciella försiktighetsåtgärder vidtas, framförallt beträffande

— lagring av CS_2,

— skyddsutrustning för personalen,

— yrkeshygien,

— skydd mot brand och explosioner,

— hantering av reagensavfall.

Metoden kräver mycket erfaren personal och ett laboratorium med lämplig utrustning.

1. RÄCKVIDD

I detta dokument fastställs förfarandet vid extraktion och bestämning av svavel som förekommer som grundämne i gödselmedel.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Metoden gäller gödselmedel, för vilka bilaga I föreskriver att förekomst av totalt svavel som grundämne skall anges.

3. PRINCIP

När lösliga föreningar har avlägsnats, extraheras svavel som grundämne med hjälp av koldisulfid, varefter det extraherade svavlet bestäms med gravimetrisk analys.

4. REAGENS

Koldisulfid.

5. UTRUSTNING

5.1 **100 ml-extraktionskolv med slipad glaspropp**

5.2 **Soxhletutrustning med lämpliga filterinsatser**

5.3 **Vakuumrotationsindunstare**

5.4 **Elektrisk ugn med fläkt, inställd på 90 ± 2 °C**

5.5 **Petriskålar av porslin, 5–7 cm i diameter, inte högre än 5 cm**

5.6 **Elektrisk värmeplatta med inställbar temperatur**

6. BEREDNING AV PROVET

Se metod 1.

7. FÖRFARANDE

7.1 **Prov**

Väg upp 5 till 10 g av provet med en noggrannhet på 1 mg och placera det i Soxhletutrustningens extraktionshylsa (5.2).

7.2 **Extraktion av svavlet**

Tvätta innehållet omsorgsfullt med varmt vatten för att få bort alla lösliga föreningar. Torka i ugnen vid 90 °C (5.4) i minst en timme. Placera filtret i Soxhletutrustningen (5.2).

Placera några glaspärlor i utrustningens kolv (5.1) och väg (P_0) och tillsätt sedan 50 ml koldisulfid (4.1).

Anslut utrustningen och låt grundämnet svavel extraheras under sex timmar. Stäng av värmen och ta loss kolven när den har svalnat. Anslut kolven till rotationsindunstaren (5.3) och indunsta, tills kolvens innehåll har hårdnat till en svampliknande massa.

Torka kolven i ugnen i 90 °C (5.4) (en timme brukar behövas) tills vikten är konstant (P_1).

7.3 **Bestämning av svavlets renhetsgrad**

Vissa ämnen kan ha extraherats av koldisulfiden samtidigt med svavlet. Svavlets renhetsgrad kan fastställas på följande sätt:

Homogenisera kolvens innehåll så grundligt som möjligt och ta bort 2–3 gram, uppvägda med en noggrannhet på 1 mg (n). Placera i petriskålen (5.5). Väg skålen tillsammans med dess innehåll (P_2). Ställ skålen på värmeplattan (5.6) som skall vara inställd på en temperatur som inte överstiger 220 °C, så att svavlet inte förbränns. Fortsätt sublimeringen i tre – fyra timmar tills vikten är konstant (P_3).

Anmärkning

För vissa gödselmedel behöver man kanske inte fastställa svavlets renhetsgrad. I så fall kan stel 7.2 utelämnas.

8. REDOVISNING AV RESULTATEN

Den procentuella andelen svavel som grundämne (S) redovisas på följande sätt:

$$\text{Orent S (\%) i gödselmedlet} = \frac{P_1 - P_0}{m} \times 100$$

$$\text{Det extraherade svavlets renhet (\%)} = \frac{P_2 - P_1}{n} \times 100$$

$$\text{Rent S (\%) i gödselmedlet} = \frac{(P_1 - P_0)(P_2 - P_3)}{m \times n} \times 100$$

där

m = gödselmedelsprovets massa i gram

P_0 = Soxhletkolvens massa i gram

P_1 = massan av Soxhletkolven och orent svavel efter torkning

n = massan av det orena svavel som skall renas, i gram

P_2 = petriskålens massa

P_3 = petriskålens massa efter sublimering av svavel

Metod 8.6

BESTÄMNING AV EXTRAHERAT KALCIUM EFTER UTFÄLLNING SOM OXALAT OCH TITRERING MED KALIUMPERMANGANAT

1. RÄCKVIDD

I detta dokument fastställs förfarandet vid bestämning av kalcium i extrakt av gödselmedel.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Denna metod gäller EG-gödselmedel, för vilka denna förordning föreskriver att halten av totalt kalcium och/eller halten av vattenlösligt kalcium skall anges.

3. PRINCIP

Utfällning av kalcium som oxalat i en delmängd av extraktionslösningen, vilken bestäms genom titrering med kaliumpermanganat.

4. REAGENS

4.1 **Utspädd saltsyra**

En del saltsyra (d_{20} = 1,18 g/ml) plus en del vatten.

4.2 **Utspädd svavelsyra, 1 : 10**

En del svavelsyra (d_{20} = 1,84 g/ml) i tio delar vatten

4.3 **Utspädd ammoniumlösning, 1 : 1**

En del ammoniak (d_{20} = 0,88 g/ml) och en del vatten

4.4 **Mättad lösning av ammoniumoxalat [$(NH_4)_2\ C_2O_4\ H_2O$] vid rumstemperatur (ca 40 gram per liter)**

4.5 **Citronsyrelösning, 30 % (massa/volym)**

4.6 **Ammoniumkloridlösning, 5 % (massa/volym)**

4.7 **Lösning av bromtymolblått i etanol, 95 %, 0,1 % (massa/volym)**

4.8 **Lösning av bromkresolgrönt i etanol, 95 %, 0,04 % (massa/volym)**

4.9 **Standardlösning av kaliumpermanganat, 0,02 mol/l**

5. UTRUSTNING

5.1 **Glasfilterdegel, porositet 5–20 µ**

5.2 **Vattenbad**

6. BEREDNING AV DEN ALIKVOT SOM SKALL ANALYSERAS

Tag med pipett en alikvot av den extraktionslösning som erhållits med metod 8.1 eller 8.3 och som innehåller mellan 15 och 50 mg Ca (= 21 till 70 mg CaO). Låt volymen av denna alikvot vara v_2. Häll den i en 400 ml-bägare. Neutralisera om så behövs [indikatorn (4.7) skiftar färg från grönt till blått] med några droppar av ammoniaklösningen (4.3).

Tillsätt en ml av citronsyrelösningen (4.5) och 5 ml av ammoniumkloridlösningen (4.6).

7. UTFÄLLNING AV KALCIUMOXALAT

Tillsätt ca 100 ml vatten. Koka upp och tillsätt 8 till 10 droppar indikatorlösning (4.8) och långsamt 50 ml av den heta ammoniumoxalatlösningen (4.4). Om utfällning erhålls, skall den lösas upp genom att några droppar saltsyra tillsätts (4.1). Neutralisera mycket långsamt med ammoniaklösningen (4.3) under ständig omrörning, så att pH-värdet blir mellan 4,4 och 4,6 [indikatorn (4.8) skiftar från grönt till blått]. Låt bägaren stå i ett kokande vattenbad (5.2) i ungefär en halvtimme.

Ta bort bägaren från badet och låt den stå en timme och filtrera ner i degeln (5.1).

8. TITRERING AV OXALATUTFÄLLNINGEN

Tvätta bägaren och degeln tills överflödigt ammoniumoxalat har avlägsnats helt och hållet (detta kan kontrolleras genom att tvättvattnet är fritt från klorid). Placera degeln i 400 ml-bägaren och lös upp utfällningen med 50 ml varm svavelsyra (4.2). Tillsätt vatten i bägaren för att få en mängd på ca 100 ml. Värm till 70–80 °C och titrera droppe för droppe med en permanganatlösning (4.9) tills den skära färgen varar i en minut. Denna mängd kallas n.

9. REDOVISNING AV RESULTATEN

Gödselmedlet har följande halt av kalcium (Ca):

$$Ca\ (\%) = n \times 0{,}2004 \times \frac{t}{0{,}02} \times \frac{v_1}{v_2 \times m}$$

där

n = antal milliliter permanganat som använts

m = provets vikt i gram

v_2 = alikvotens volym i milliliter

v_1 = extraktionslösningens volym i milliliter

t = permanganatlösningens koncentration i mol per liter

$$CaO\ (\%) = Ca\ (\%) \times 1{,}400$$

Metod 8.7

BESTÄMNING AV MAGNESIUM GENOM ATOMABSORPTIONSSPEKTROMETRI

1. RÄCKVIDD

I detta dokument fastställs förfarandet vid bestämning av magnesium i extrakt av gödselmedel.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Metoden gäller extrakt av EG-gödselmedel som erhållits med metoderna 8.1 och 8.3, och för vilka halten av totalt magnesium och/eller vattenlösligt magnesium skall anges, dock med undantag av följande gödselmedel som förtecknas i bilaga I D gällande sekundära makronäringsämnen:

— typ 4 (kieserit)

— typ 5 (magnesiumsulfat) och typ 5.1 (magnesiumsulfat-lösning)

och med undantag av följande gödselmedel som förtecknas i bilaga I A 3 gällande K-gödselmedel:

— typ 7 (kieserit med kaliumsulfat)

för vilka metod 8.8 gäller.

Den metod som beskrivs här nedan gäller extrakt av alla gödselmedel som innehåller ämnen i mängder som kan störa den komplexometriska bestämningen av magnesium.

3. PRINCIP

Bestämning av magnesium med atomabsorptionsspektrometri efter lämplig utspädning av extraktet.

4. REAGENS

4.1 **Saltsyralösning, 1 mol/l**

4.2 **Saltsyralösning, 0,5 mol/l**

4.3 **Ställd magnesiumlösning, 1,00 mg per ml**

4.3.1 *Lös upp 1,013 g magnesiumsulfat ($MgSO_4$, $7H_2O$) i 0,5 mol/l saltsyrelösning (4.2)*

4.3.2 *Väg upp 1 658 g magnesiumoxid (MgO), som tidigare kalcinerats för avlägsnande av alla spår av karbonater. Placera det i en bägare med 100 ml vatten och 120 ml 1 mol/l saltsyra (4.1). När den har lösts upp hälls den upp i en 1 000 ml-mätkolv. Fyll på till märket och blanda*

eller

4.3.3 *Kommersiell standardlösning*

Laboratoriet ansvarar för provning av sådana lösningar.

4.4 **Strontiumkloridlösning**

Lös upp 75 g strontiumklorid ($SrCl_2$ $6H_2O$) i saltsyrelösning (4.2) och fyll på med samma saltsyrelösning så att det blir 500 ml.

5. UTRUSTNING

Spektrometer för atomabsorption, med magnesiumlampa inställd på 285,2 nm.

Acetylenlåga.

6. BEREDNING AV PROVET

Se metod 8.1 och 8.3.

7. FÖRFARANDE

7.1 **Ta 25 ml (V_1) av extraktionslösningen (6), om den angivna halten av magnesium (Mg) i gödselmedlet är högre än 6 % (dvs. 10 % MgO). Överför till en 100 ml-mätkolv, fyll på vatten till märket och blanda. Utspädningsfaktorn är $D_1 = 100/V_1$**

7.2 **Ta med pipett upp 10 ml av extraktionslösningen (6) eller lösningen (7.1). Överför detta till en 200 ml-mätkolv. Fyll på 0,5 mol/l saltsyrelösning (4.2) till märket och blanda. Utspädningsfaktorn är 200/10**

7.3 **Späd ut denna lösning (7.2) med 0,5 mol/l saltsyrelösning (4.2) så att det blir en koncentration inom spektrometerns (5.1) optimala arbetsområde. V_2 är provets volym i 100 ml. Utspädningsfaktorn är $D_2 = 100/V_2$**

Den slutliga lösningen skall innehålla 10 % (volym) av strontiumkloridlösningen (4.4).

7.4 **Beredning av blindlösning**

Bered en blindlösning genom att upprepa hela förloppet från extraktionen (metod 8.1 eller 8.3), dock utan gödselmedelsprovet.

7.5 **Beredning av kalibreringslösningar**

Bered minst fem kalibreringslösningar med ökande koncentration inom mätutrustningens (5.1) optimala mätområde genom att späda ut standardlösningen (4.3) med 0,5 mol/l saltsyra.

Dessa lösningar skall innehålla 10 % (volym) av strontiumkloridlösningen (4.4).

7.6 **Mätning**

Ställ in spektrometern (5.1) på våglängden 285,2 nm.

Spruta i tur och ordning in kalibreringslösningarna (7.5), provlösningen (7.3) och blindlösningen (7.4) på så sätt att instrumentet blir genomspolat av den lösning som skall mätas nästa gång. Upprepa detta tre gånger. Rita upp kalibreringskurvan med de genomsnittliga absorbanserna för var och en av kalibreringslösningarna (7.5) längs y-axeln och motsvarande magnesiumkoncentration i µg/ml längs x-axeln. Bestäm magnesiumkoncentrationen i provet (7.3), X_s och blindlösningen (7.4), X_b, genom att jämföra med kalibreringskurvan.

8. REDOVISNING AV RESULTATEN

Beräkna mängden magnesium (Mg) eller magnesiumoxid (MgO) i provet genom att jämföra med kalibreringslösningarna och beakta därvid blindlösningen.

Halten av magnesium (Mg), uttryckt i % av gödselmedlet är:

$$Mg\ (\%) = \frac{(X_s - X_b)D_1(200/10)D_2 500.100}{1000.1000M}$$

där

X_s = koncentrationen av den lösning som skall analyseras, registrerad på kalibreringskurvan i µg/ml.

X_b = blindlösningens koncentrationen registrerad på kalibreringskurvan i µg/ml.

D_1 = spädningsfaktorn när lösningen spätts ut (7.1).

— Den är 4 om man tar 25 milliliter

— Den är 1 om lösningen är outspädd

D_2 = utspädningsfaktorn är 7,3

M = provets massa vid tidpunkten för extraktion

— MgO (%) = mg (%)/0,6

Metod 8.8

BESTÄMNING AV MAGNESIUM MED KOMPLEXOMETRI

1. RÄCKVIDD

I detta dokument fastställs förfarandet vid bestämning av magnesium i extrakt av gödselmedel.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Metoden gäller extrakt av följande EG-gödselmedel, för vilka totalhalten av magnesium och/eller vattenlösligt magnesium skall anges:

— Gödselmedel förtecknade i bilaga I: enkla kvävegödselmedel, typ 1b + 1c (kalciummagnesiumnitrat), typ 7 (magnesiumsulfonitrat), typ 8 (kvävegödselmedel med magnesium) och enkla kaliumgödselmedel, typ 2 (anrikad kainit), typ 4 (kaliumklorid med magnesium), typ 6 (kaliumsulfat med magnesiumsalt).

— gödselmedel förtecknade i bilaga I D gällande sekundära näringsämnen

3. PRINCIP

Magnesium lösliggörs med metoderna 8.1 och/eller 8.3. Första titrering: med EDTA av Ca och mg i närvaro av eriokromsvart-T. Andra titrering: med EDTA av Ca i närvaro av calcein eller calconkarboxylsyra. Bestämning av magnesiumhalten genom skillnadsberäkning.

4. REAGENS

4.1 **Normerad 0,05 mol/l magnesiumlösning:**

4.1.1 *Lös upp 1,232 g magnesiumsulfat ($MgSO_4\ 7H_2O$) i 0,5 mol/l saltsyra (4.11) och fyll på med samma syra så att det blir 100 ml*

eller

4.1.2 *Väg upp 2,016 g magnesiumoxid som tidigare kalcinerats för att få bort varje spår av karbonat. Placera det i en bägare med 100 ml vatten*

Rör i ca 120 ml saltsyra på ca 1 mol/l (4.12).

Häll upp i en 1 000 ml-mätkolv, efter upplösning. Fyll till märket och blanda.

En milliliter av dessa lösningar skall innehålla 1,216 milligram mg (= 2,016 mg MgO).

Laboratoriet ansvarar för provning av styrkan av denna standardlösning.

4.2 **0,05-molar EDTA-lösning**

Väg in 18,61 gram dihydratiserat dinatriumsalt av etylendiamintetraättiksyra ($C_{10}H_{14}N_2Na_2O_8$, $2H_2O$), placera det i en 1 000-ml bägare och lös i 600–800 ml vatten. Överför lösningen kvantitativt till en 1 000 ml-mätkolv. Fyll på vatten och blanda. Jämför lösningen med standardlösningen (4.1) genom att ta ett 20-ml prov av den senare och titrera enligt det analysförfarande som beskrivs i punkt 7.2.

En milliliter av EDTA-lösningen skall motsvara 1,216 mg mg (= 2,016 mg MgO) och 2,004 mg Ca (= 2,804 mg CaO) (se anm. 10.1 och 10.6).

4.3 **0,05-molar standardlösning av kalcium**

Väg in 5,004 gram torrt kalciumkarbonat. Placera det i en bägare med 100 ml vatten. Tillsätt lite i sänder under omrörning ca 120 ml saltsyra på ca 1 mol/l (4.12).

Koka upp för att driva ut koldioxiden, låt svalna, överför kvantitativt till en enliters mätkolv, fyll på vatten till märket och blanda. Jämför denna lösning med EDTA-lösningen (4.2) enligt analysförfarandet (7.3). En milliliter av denna lösning skall innehålla 2,004 mg Ca (= 2,804 mg CaO) och skall motsvara en milliliter 0,05-molar EDTA-lösning (4.2).

4.4 **Calceinindikator**

Blanda omsorgsfullt 1 g calcein med 100 g natriumklorid i en mortel. Använd 10 mg av denna blandning. Indikatorn ändras från grönt till orange. Titrering måste utföras tills man får en orange färg som är fri från gröna färgtoner.

4.5 **Calconkarboxylsyreindikator**

Lös 400 mg calconkarboxylsyra i 100 ml metanol. Denna lösning håller sig bara ca 4 veckor. Använd 3 droppar av lösningen. Indikatorn ändras från rött till blått. Titrering måste utföras tills man får en blå färg helt fri från röda färgtoner.

4.6 **Eriokromsvart-T-indikator**

Lös upp 300 mg eriokromsvart-T i en blandning på 25 ml propanol-1 och 15 ml trietanolamin. Denna lösning håller sig bara ca 4 veckor. Använd 3 droppar av lösningen. Indikatorn skiftar från rött till blått och titrering skall pågå tills en blå färg, helt fri från röda nyanser erhålls. Den skiftar färg enbart när magnesium är närvarande. Tillsätt 1 ml av standardlösningen (4.1) om detta behövs.

När både kalcium och magnesium är närvarande, bildar EDTA först ett komplex med kalcium och därefter med magnesium. I så fall bestäms summan av de två elementen samtidigt.

4.7 **Kaliumcyanidlösning**

2 %-ig vattenlösning av KCN. (Pipettera ej med munnen och se 10.7).

4.8 **Lösning av kaliumhydroxid och kaliumcyanid**

Lös 280 g KOH och 66 g KCN i vatten, fyll till en liter och blanda.

4.9 **Buffertlösning pH 10,5**

Lös upp 33 g ammoniumklorid i 200 ml vatten i en 500 ml-mätkolv, tillsätt 250 ml ammoniak (d_{20} = 0,91), fyll vatten till märket och blanda. Kontrollera regelbundet lösningens pH-värde.

4.10 **Utspädd saltsyra: en del saltsyra (d_{20} = 1,18 g/ml) plus en del vatten**

4.11 **Saltsyralösning, ca 0,5 mol/l**

4.12 **Saltsyralösning, ca 1 mol/l**

4.13 **Natriumhydroxidlösning, 5 mol/l**

5. UTRUSTNING

5.1 **Magnetomrörare eller mekanisk omrörare**

5.2 **pH-mätare**

6. KONTROLLPROV

Utför en bestämning på delmängder av lösningarna (4.1 och 4.3) så att förhållandet Ca/Mg är ungefär detsamma som hos den lösning som skall analyseras. För detta tar man (a) milliliter av mg-standardlösningen (4.3) och (b-a) milliliter av standardlösningen (4.1). (a) och (b) är det antal milliliter av EDTA-lösningen som används i de båda titreringar som utförs på den lösning som skall analyseras. Detta förfarande är endast korrekt om EDTA-lösningarna är exakt likvärdiga vad beträffar kalcium och magnesium. Om så inte är fallet måste justeringar göras.

7. BEREDNING AV PROVLÖSNINGEN

Se metod 8.1 och 8.3.

8. BESTÄMNING

8.1 **Delmängder som skall tas ut**

Delmängden skall innehålla mellan 9 och 18 mg magnesium (= 15 till 30 mg MgO) i den mån detta är möjligt.

8.2 **Titrering i närvaro av eriokromsvart-T**

Pipettera en alikvot (8.1) av den lösning som skall analyseras till en 400 ml-bägare. Neutralisera överskottssyran med 5 mol/l natriumhydroxidlösningen (4.13) med hjälp av pH-mätaren. Späd ut med vatten till ca 100 ml. Tillsätt 5 ml av buffertlösningen (4.9). Det pH-värde som erhålls måste vara 10,5 ± 0,1. Tillsätt 2 ml av kaliumcyanidlösningen (4.7) och 3 droppar av eriokromsvart-T-indikatorn (4.6). Titrera med EDTA-lösningen (4.2). Rör försiktigt med omröraren (5.1) (se 10.2, 10.3 och 10.4). Sätt ”b” till antalet milliliter av EDTA-lösningen, 0,05 mol/l.

8.3 **Titrering i närvaro av calcein eller calconkarboxylsyra**

Av den lösning som skall analyseras pipetteras en delmängd som är lika stor som den som erhållits från ovanstående titrering och placeras i en 400 ml-bägare. Neutralisera överskottssyran med 5 mol/l natriumhydroxidlösningen (4.13) med hjälp av pH-mätaren. Späd med vatten till ca 100 ml. Tillsätt 10 ml av KOH/KCN-lösningen (4.8) och indikatorn (4.4 eller 4.5). Rör försiktigt med omröraren (5.1), titrera med EDTA-lösningen (4.2) (se 10.2, 10.3 och 10.4). Sätt ”b” till antalet milliliter av EDTA-lösningen, 0,05 mol/l.

9. REDOVISNING AV RESULTATEN

För de EEG-gödselmedel som metoden avser (5 gram gödselmedel i 500 ml extrakt) är procentandelen av gödselmedlet:

$$\text{MgO (\%) i gödselmedlet} = \frac{(b - a) \times T}{M}$$

$$\text{Mg (\%) i gödselmedlet} = \frac{(b - a) \times T'}{M}$$

där

a = antalet milliliter 0,05 mol/l EDTA-lösning som används vid titrering i närvaro av kalcein eller calconkarboxylsyra

b = antalet milliliter 0,05 mol/l EDTA-lösning som används vid titrering i närvaro av eriokromsvat-T

M = massan hos det prov som finns i den delmängd som tagits ut (i gram)

T = 0,2016 × mol/l EDTA-lösning/0,05 (se 4.2),

T' = 0,1216 × mol/l EDTA-lösning/0,05 (se 4.2),

10. KOMMENTARER

10.1 Det stökiometriska förhållandet EDTA/metall i komplexometriska analyser är alltid 1:1, oavsett metallens valens och trots att EDTA är kvadrivalent. EDTA-titreringslösningen och standardlösningarna kommer därför att vara molarlösningar och inte normala

10.2 Komplexometriska indikatorer är ofta känsliga för luft. Lösningen kan förlora färg under titreringen. I så fall måste ytterligare 1 eller 2 droppar av indikatorlösningen tillsättas. Detta gäller framför allt eriokromsvart och calconkarboxylsyra

10.3 Metallindikatorkomplexen är ofta ganska stabila och det kan därför ta viss tid innan färgen ändras. De sista dropparna av EDTA-lösningen måste därför tillsättas långsamt och en droppe av 0,05-molarlösning av magnesium (4.1) eller kalcium (4.3) tillsätts för att säkerställa att färgskiftning inte redan inträffat. Detta gäller framförallt eriokrommagnesiumkomplexet

10.4 Indikatorns färgförändring får inte iakttas vertikalt utan skall observeras horisontellt tvärs igenom lösningen, varvid bägaren måste vara väl belyst mot en vit bakgrund. Indikatorns färgskiftning kan lätt iakttas, om man placerar bägaren på en matt glasskiva med svag belysning underifrån (25 watts-lampa)

10.5 Denna analys kräver en viss erfarenhet. Uppgiften innebär bl. a. att iaktta färgskiftningar i standardlösningarna 4.1 och 4.3. Analysbestämningarna bör därför utföras av samma laboratoriekemist

10.6 Om en EDTA-lösning av garanterad styrka används (t. ex. Titrisol och Normex) så kan detta förenkla kontrollen av ekvivalensen på standardlösningarna 4.1, 4.2 och 4.3

10.7 De lösningar som innehåller kaliumcyanid får inte hällas ut i avloppet, förrän cyaniden har omvandlats till en oskadlig förening, t. ex. genom oxidation med natriumhypoklorit sedan den först gjorts basisk

Metod 8.9

BESTÄMNING AV SULFATER

1. RÄCKVIDD

I detta dokument fastställs förfarandet vid bestämning av svavel i form av sulfater i extrakt av gödselmedel.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Metoden gäller bestämning av sulfater i extrakt som erhållits med metoden 8.1, 8.2, 8.3 och 8.4.

3. PRINCIP

Bestämning av bariumsulfat genom gravimetrisk analys.

4. REAGENS

4.1 **Utspädd saltsyra**

En del saltsyra (d_{20} = 1,18 g/ml) plus en del vatten.

4.2 **Bariumkloridlösning $BaCl_2 2H_2O$: 122 gram per liter**

4.3 **Silvernitratlösning: 5 gram per liter**

5. UTRUSTNING

5.1 **Porslinsdeglar**

5.2 **Vattenbad**

5.3 **Torkugn inställd på 105 °C ± 1 °C**

5.4 **Elektrisk ugn inställd på 800 °C ± 50 °C**

6. FÖRFARANDE

6.1 **Provtagning av lösningen**

Pipettera en delmängd av en av extraktionslösningarna enligt punkt 2, som innehåller mellan 20 och 100 mg S, eller mellan 50 och 250 mg SO_3.

Placera denna delmängd i en bägare av lämplig storlek. Tillsätt 20 ml utspädd saltsyra (4.1). Fyll på vatten till ungefär 300 ml.

6.2 **Beredning av utfällningen**

Koka upp lösningen. Tillsätt droppe för droppe ungefär 20 ml bariumkloridlösning (4.2) under ständig, kraftig omrörning. Koka i några minuter.

Täck över bägaren med ett urglas och låt den stå i ett kokande vattenbad (5.2) i en timme. Låt den sedan stå varmt (± 60 °C) tills vätskan ovanför sedimentet är helt klar. Häll upp den klara lösningen genom ett långsamt filtrerande, askfritt filter. Tvätta fällningen flera gånger med varmt vatten. Fortsätt att tvätta fällningen på filtret tills filtratet är kloridfritt. Detta kan kontrolleras med silvernitratlösning (4.3).

6.3 **Förbränning och vägning av fällningen**

Placera filterpappret och fällningen i en porslinsdegel (5.1) som tidigare vägts med en noggrannhet på 0,1 mg. Torka i ugnen (5.3) och föraska provet vid ca 800 °C i en halvtimme (5.4). Låt svalna i en exsickator och väg med en noggrannhet på 0,1 mg.

7. REDOVISNING AV RESULTATEN

Ett mg bariumsulfat motsvarar 0,137 mg S eller 0,343 mg SO_3.

Procenthalten av S i gödselmedlet är:

$$S\ (\%) = w \times 0{,}0137 \times \frac{v_1}{v_2 \times m}$$

$$SO_3\ (\%) = S\ (\%) \times 2{,}5$$

där

w = bariumsulfatfällningens massa i milligram,

v_1 = extraktionslösningens volym i milliliter

v_2 = alikvotens volym i milliliter

m = provets massa i gram

Metod 8.10

BESTÄMNING AV EXTRAHERAT NATRIUM

1. RÄCKVIDD

I detta dokument fastställs förfarandet vid bestämning av natrium i extrakt av gödselmedel.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Metoden gäller EG-gödselmedel, för vilka bilaga I föreskriver att förekomst av natrium skall anges.

3. PRINCIP

Efter lämplig utspädning av det extrakt som erhålls med metod 8.1 och/eller 8.3 bestäms natriumhalten i lösningen med flamspektrometri.

4. REAGENS

4.1 **Utspädd saltsyra**

En del saltsyra (d_{20} = 1,18 g/ml) plus en del vatten.

4.2 **Aluminiumnitrat $Al(NO_3)_3$, $9H_2O$**

4.3 **Cesiumklorid, CsCl**

4.4 **Vattenfritt natriumklorid, NaCl**

4.5 **Lösning av cesiumklorid och aluminiumnitrat**

Lös i vatten 50 g cesiumklorid (4.3) och 250 g aluminiumnitrat (4.2) i en 1 000 ml-mätkolv. Fyll på vatten till märket och blanda.

4.6 **Ställd natriumlösning på ett mg/ml Na**

Lös i vatten 2,542 g natriumklorid (4.4) i en 1 000 ml-mätkolv. Tillsätt 10 ml saltsyra (4.1). Fyll på vatten till märket och blanda.

5. UTRUSTNING

Spektrometer utrustad för flammetri, inställd på 589,3 nm.

6. KALIBRERINGSLÖSNINGAR

6.1 **Placera 10 ml standardlösning (4.6) i en 250 ml-mätkolv. Fyll till märket och blanda. Lösningens koncentration: 40 µg/ml Na**

6.2 **Placera 0, 5, 10, 15, 20, 25 ml av den intermediära lösningen (6.1) i 100 ml-mätkolvar. Tillsätt 10 ml av lösningen (4.5). Fyll till märket och blanda. Lösningarnas koncentration: 0, 2, 4, 6, 8, 10 µg/ml Na**

7. BEREDNING AV DE LÖSNINGAR SOM SKALL MÄTAS

Gör utspädningen med beaktande av den förväntade natriumhalten i extraktionslösningen enligt metod 8.1 eller 8.3 (5 g gödselmedel i 500 ml) enligt följande tabell:

Na_2O (%)	Na (%)	Intermediär spädning		Slutlig spädning		Spädningsgrad
		Prov (ml) (v_2)	Spädning till ml (v_3)	Prov (ml) (v_4)	Spädning till ml	
3-5	2,2 — 3,7	10	50	10	100	50
5-10	3,7 — 7,4	10	100	10	100	100
10-20	7,4 — 15	10	100	5	100	200
20-38	15 — 28	5	100	5	100	400

Gör den intermediära utspädningen med vatten. För den slutliga utspädningen tillsätts 10 ml av lösningen (4.5) till en 100 ml-mätkolv.

För ett prov på ett gram multipliceras den slutliga utspädningens mängd (v_4) med fem.

8. BESTÄMNING

Ställ in spektrometern (5.1) för mätning på våglängd 589,3 nm. Kalibrera instrumentet genom att registera instrumentets reaktion på kalibreringslösningarna (6.2). Justera sedan dess känslighet, så att hela skalan utnyttjas när den mest koncentrerade kalibreringslösningen används. Mät sedan reaktionen på den provlösning som skall analyseras (7). Upprepa detta tre gånger.

9. BERÄKNING AV RESULTATEN

Rita upp en kalibreringskurva genom att markera det genomsnittliga utslaget för varje kalibreringslösning, uttryckt i µg per ml på x-axeln. Bestäm ur denna provlösningens natriumkoncentration. Beräkna mängden natrium ur standardlösningarna med hänsyn tagen till spädningsgraderna. Redovisa resultaten som procenthalt av provet.

Procent natriumhalt (Na) i gödselmedel erhålls ur följande ekvationer:

$$\text{Na}\ (\%) = \text{x}.\frac{v_3}{v_4}\,\frac{v_1}{v_2}\,\frac{10^{-2}}{m}$$

$$Na_2O\ (\%) = \text{Na}\ (\%) \times 1{,}348$$

där

x = koncentration av lösningen införd i spektrometern i µg/ml,

v_1 = extraktionslösningens volym i milliliter

v_2 = alikvotens volym i milliliter

v_3 = den intermediära spädningens volym i milliliter

v_4 = alikvotens volym i ml av den slutliga spädningen (i 100 milliliter)

m = provets massa i gram

Metod 9

MIKRONÄRINGSÄMNEN I HALTER UPP TILL 10 %

Metod 9.1

EXTRAKTION AV DEN TOTALA HALTEN AV MIKRONÄRINGSÄMNEN

1. RÄCKVIDD

Denna metod beskriver förfarandet för att extrahera den totala halten av mikronäringsämnen bor, kobolt, koppar, järn, mangan, molybden och zink. Man bör sträva efter att utföra så få extraktioner som möjligt och om möjligt använda samma extrakt för att bestämma den totala halten av vart och ett av mikronäringsämnena.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Detta förfarande gäller EG-gödselmedel som förtecknas i bilaga I E och som innehåller ett eller flera av mikronäringsämnena bor, kobolt, koppar, järn, mangan, molybden och zink. Förfarandet är tillämpbart på de mikronäringsämnen som har en deklarerad halt av 10 % eller mindre.

3. PRINCIP

Upplösning i kokande utspädd saltsyra.

Anmärkning

Extraktionen är empirisk och inte nödvändigtvis kvantitativ beroende på produkten eller gödselmedlets andra beståndsdelar. Särskilt för vissa manganoxider kan den extraherade mängden vara betydligt mindre än den totala mängd mangan som produkten innehåller. Gödselmedelstillverkaren ansvarar för att den deklarerade halten verkligen motsvarar den mängd som extraheras under de förhållanden som metoden anger.

4. REAGENS

4.1 **Utspädd saltsyralösning (HCl), ca 6 mol/l:**

Blanda 1 del saltsyra (d_{20} = 1,18 g/ml) med 1 del vatten.

4.2 **Koncentrerad ammoniaklösning (NH_4OH, d = 0,9 g/ml)**

5. UTRUSTNING

Elektrisk värmeplatta med inställbar temperatur.

Anmärkning

Om extraktet skall användas för att bestämma halten av bor skall borosilikatglas inte användas. Eftersom det ingår kokning i metoden är teflon eller kvartsglas lämpligt att använda. Skölj utrustningen väl om den har rengjorts med medel som innehåller borater.

6. BEREDNING AV PROVET

Se metod 1.

7. FÖRFARANDE

7.1 **Prov**

Tag en mängd gödselmedel som väger mellan 2 och 10 g beroende på den deklarerade halten av ämnet i produkten. Följande tabell skall användas för att framställa en slutlig lösning som efter lämplig utspädning ligger inom mätområdet för varje metod. Provet skall vägas in med en noggrannhet på 1 mg.

Deklarerad halt av mikronäringsämne i gödselmedlet (%)	< 0,01	0,01 — < 5	≥ 5 — 10
Provets massa (g)	10	5	2
Ämnets massa i provet	1	0,5 — 250	100 — 200
Volymen av extrakt V (ml)	250	500	500
Koncentration av ämnet i extraktet (mg/l)	4	1 — 500	200 — 400

Överför provet till en 250 ml-glasbägare.

7.2 **Beredning av lösningen**

Fukta provet med lite vatten om det behövs. Tillsätt försiktigt och i små mängder 10 ml utspädd saltsyralösning (4.1) per gram gödselmedel. Tillsätt ca 50 ml vatten. Täck glasbägaren med ett urglas och blanda. Låt blandningen koka upp på kokplattan och låt den koka i 30 minuter. Låt svalna, rör om då och då. Överför kvantitativt till en mätkolv på 250 eller 500 ml (se tabell). Fyll till märket med vatten och blanda väl. Filtrera genom ett torrt filter ner i en torr behållare. Kasta den första mängden. Extraktet skall vara helt klart.

Bestämningen bör göras omedelbart på alikvoter av det klara filtratet. I annat fall bör kärlet täppas till.

Anmärkningar

Extrakt där halten av bor skall bestämmas: Justera pH-värdet till mellan 4 och 6 med koncentrerad ammoniak (4.2).

8. BESTÄMNING

Bestämningen av varje mikronäringsämne skall göras på de alikvoter som anges i metoden för varje enskilt mikronäringsämne.

Vid behov skall kelaterande eller komplexbildande organiska ämnen tas bort från en alikvot av extraktet med hjälp av metod 9.3. Normalt är detta inte nödvändigt vid bestämning med hjälp av atomabsorptionsspektrometri.

Metod 9.2

EXTRAKTION AV VATTENLÖSLIGA MIKRONÄRINGSÄMNEN

1. RÄCKVIDD

Denna metod beskriver förfarandet för att extrahera vattenlösliga former av mikronäringsämnena bor, kobolt, koppar, järn, mangan, molybden och zink. Man bör sträva efter att utföra så få extraktioner som möjligt och om möjligt använda samma extrakt för att bestämma halten av vart och ett av mikronäringsämnena.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Detta förfarande gäller EG-gödselmedel som förtecknas i bilaga I och som innehåller ett eller flera av mikronäringsämnena bor, kobolt, koppar, järn, mangan, molybden och zink. Förfarandet är tillämpbart på de mikronäringsämnen som har en deklarerad halt av 10 % eller mindre.

3. PRINCIP

Mikronäringsämnena extraheras genom att gödselmedlet skakas i vatten vid 20 °C ± 2 °C.

Anmärkning

Extraktionen är empirisk och inte nödvändigtvis kvantitativ.

4. REAGENS

4.1 **Utspädd saltsyralösning (HCl), ca 6 mol/l:**

Blanda 1 del saltsyra (d_{20} = 1,18 g/ml) med 1 del vatten.

5. UTRUSTNING

5.1 **Roterande skakapparat (35–40 varv i minuten)**

5.2 **pH-mätare**

Anmärkning

Om extraktet skall användas för att bestämma halten av bor skall borosilikatglas inte användas. Teflon eller kvartsglas är lämpligt att använda för denna extraktion. Skölj utrustningen väl om den har rengjorts med medel som innehåller borater.

6. BEREDNING AV PROVET

Se metod 1.

7. FÖRFARANDE

7.1 **Prov**

Tag en mängd gödselmedel som väger mellan 2 och 10 g beroende på den deklarerade halten av ämnet i produkten. Följande tabell skall användas för att framställa en slutlig lösning som efter lämplig utspädning ligger inom mätområdet för varje metod. Provet skall vägas in med en noggrannhet på 1 mg.

Deklarerad halt av mikronäringsämne i gödselmedlet (%)	< 0,01	0,01 — < 5	≥ 5 — 10
Provets massa (g)	10	5	2
Ämnets massa i provet	1	0,5 — 250	100 — 200
Volymen av extrakt V (ml)	250	500	500
Koncentration av ämnet i extraktet (mg/l)	4	1 — 500	200 — 400

Överför provet till en kolv på 250 eller 500 ml (se tabell).

7.2 **Beredning av lösningen**

Tillsätt ca 200 ml vatten i 250 ml-kolven eller 400 ml vatten i 500 ml-kolven.

Tillslut kolven väl med en propp. Skaka den kraftigt för hand för att dispergera provet. Placera därefter kolven i skakapparaten (5.1) och skaka den i 30 minuter.

Fyll till märket med vatten och blanda väl.

7.3 **Beredning av provlösningen**

Filtrera omedelbart till en ren och torr kolv. Tillslut kolven med en propp. Gör bestämningen direkt efter filtreringen.

Anmärkning

Om filtratet gradvis blir grumligt, gör en ny extraktion enligt 7.1 och 7.2 och i en kolv med volym Ve. Filtrera till en mätkolv volym W som torkats och därefter försetts med 5,00 ml saltsyralösning (4.1). Avbryt filtreringen exakt när ytan är i höjd med märket. Blanda väl.

När detta förfarande följs är extraktets volym

$$V = Ve \times W / (W — 5)$$

Detta värde på V skall användas vid bestämningen av halten av spårämnena.

8. BESTÄMNING

Bestämningen av varje mikronäringsämne skall göras på de alikvoter som anges i metoden för varje enskilt mikronäringsämne.

Vid behov skall kelaterande eller komplexbildande organiska ämnen tas bort från en alikvot av extraktet med hjälp av metod 9.3. Normalt är detta inte nödvändigt vid bestämning med hjälp av atomabsorptionsspektrometri.

Metod 9.3

BORTTAGANDE AV ORGANISKA FÖRENINGAR FRÅN EXTRAKT AV GÖDSELMEDEL

1. RÄCKVIDD

Denna metod beskriver förfarandet för att ta bort organiska föreningar från extrakt av gödselmedel.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Förfarandet används för att analysera prover av gödselmedel som har extraherats med hjälp av metod 9.1 och 9.2 och för vilka den totala halten eller den vattenlösliga delen ämnen skall deklareras enligt bilaga I E i denna förordning.

Anmärkning

Förekomsten av organiska ämnen i små mängder påverkar normalt inte bestämning med hjälp av atomabsorptionsspektrometri.

3. PRINCIP

De organiska föreningarna i en alikvot av extraktet oxideras med väteperoxid.

4. REAGENS

4.1 **Utspädd saltsyralösning (HCl), ca 0,5 mol/l:**

Blanda 1 volymdel saltsyra (d_{20} = 1,18 g/ml) med 20 volymdelar vatten.

4.2 **Väteperoxidlösning (30 % H_2O_2, p = 1,11 g/ml), fri från mikronäringsämnen**

5. UTRUSTNING

Elektrisk värmeplatta med inställbar temperatur.

6. FÖRFARANDE

Häll 25 ml av den lösning som har extraherats med hjälp av metod 9.1 eller 9.2 i en 100 ml-glasbägare. Om metod 9.2 används, tillsätt 5 ml utspädd saltsyralösning (4.1). Tillsätt sedan 5 ml väteperoxidlösning (4.2). Täck med ett urglas. Låt oxidera i rumstemperatur i ca en timme, låt sedan gradvis koka upp och låt koka i en halvtimme. Tillsätt vid behov ytterligare 5 ml väteperoxid till lösningen när den har svalnat. Koka sedan lösningen för att ta bort överskott av väteperoxid. Låt svalna och överför kvantitativt till en 50 ml-mätkolv och fyll upp till märket. Filtrera vid behov.

Denna utspädning skall beaktas vid uttagningen av alikvoter och beräkningen av mikronäringsämnenas procentandel i produkten.

Metod 9.4

BESTÄMNING AV MIKRONÄRINGSÄMNEN I EXTRAKT AV GÖDSELMEDEL MED HJÄLP AV ATOMABSORPTIONSSPEKTROMETRI

(Allmänt förfarande)

1. RÄCKVIDD

I detta dokument fastställs förfarandet vid bestämning av halten av vissa mikronäringsämnen i extrakt av gödselmedel med hjälp av atomabsorptionsspektrometri.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Förfarandet används för att analysera prover av gödselmedel som har extraherats med hjälp av metod 9.1 och 9.2 och för vilka den totala halten eller den vattenlösliga delen ämnen skall deklareras enligt bilaga I E i denna förordning.

Anpassning av förfarandet till respektive mikronäringsämne finns beskriven i den särskilda metoden för varje spårämne.

Anmärkning

Förekomsten av organiska ämnen i små mängder påverkar normalt inte bestämning med hjälp av atomabsorptionsspektrometri.

3. PRINCIP

Efter det att extraktet vid behov har behandlats för att minska eller ta bort störande kemiska ämnen, späds det ut så att koncentrationen ligger inom spektrometerns optimala mätområde på en väglängd som är lämplig för det mikronäringsämne som skall bestämmas.

4. REAGENS

4.1 **Utspädd saltsyralösning (HCl), ca 6 mol/l**

Blanda 1 del saltsyra (d_{20} = 1,18 g/ml) med 1 del vatten.

4.2 **Utspädd saltsyralösning (HCl), ca 0,5 mol/l**

Blanda 1 volymdel saltsyra (d_{20} = 1,18 g/ml) med 20 volymdelar vatten.

4.3 **Lantansaltlösningar (10 g La per liter)**

Denna reagens används för bestämning av kobolt, järn, mangan och zink. Den kan beredas på följande två sätt:

a) Lantanoxid upplöst i saltsyra (4.1). Sätt 11,73 g lantanoxid (La_2O_3) till 150 ml vatten i en 1-liters mätkolv och tillsätt 120 ml 6 mol/l saltsyra (4.1). Låt den lösas upp och fyll till märket med 1 liter vatten och blanda väl. Denna lösnings saltsyrakoncentration är ca 0,5 mol/l

b) eller med lösningar av lantanklorid, lantansulfat eller lantannitrat. Lös upp 26,7 g lantankloridheptahydrat ($LaCl_3$ $7H_2O$) eller 31,2 g lantannitrathexahydrat [$La(NO_3)_3$ $6H_2O$] eller 26,2 g lantansulfat- nonahydrat [$La_2(SO_4)_3$ $9H_2O$] i 150 ml vatten. Tillsätt 85 ml 6 mol/l saltsyra (4.1). Låt saltet lösas upp och fyll till märket med 1 liter vatten. Blanda väl. Denna lösnings saltsyrakoncentration är ca 0,5 mol/l.

4.4 **Kalibreringslösningar**

För beredningen av dessa, se varje mikronäringämnes respektive bestämningsmetod.

5. UTRUSTNING

Atomabsorptionsspektrometer med strålningskällor som ger karakteristisk strålning för de mikronäringsämnen som skall bestämmas.

Den som använder utrustningen skall ha god kännedom om den och följa tillverkarens instruktioner. Utrustningen skall tillåta att bakgrundskorrigering görs så att sådan kan användas vid behov, särskilt för Co och Zn. De gaser som skall användas är luft och acetylen.

6. BEREDNING AV PROVLÖSNINGEN

6.1 **Beredning av extraktlösningar av de mikronäringsämnen som skall bestämmas**

Se metod 9.1 och/eller 9.2 och vid behov 9.3.

6.2 **Beredning av provlösningen**

Späd en alikvot av det extrakt som har framställts med hjälp av metod 9.1, 9.2 eller 9.3 med vatten och/eller saltsyra (4.1) eller (4.2) så att den slutliga mätlösningen innehåller en koncentration av de ämnen som skall bestämmas som är lämplig för det mätområde som används (7.2) och en saltsyrakoncentration på minst 0,5 mol/l och inte mer än 2,5 mol/l. Det kan behövas en eller flera ytterligare utspädningar.

Häll i en 100 ml-mätkolv en alikvot av den slutliga lösning som har framställts genom att späda extraktet. Låt (a) vara volymen i ml. För bestämning av halten av kobolt, järn, mangan eller zink, tillsätt 10 ml av lantansaltlösningen (4.3). Fyll på 0,5 mol/l saltsyrelösning (4.2) till märket och blanda. Detta är den slutliga mätlösningen. Låt D vara utspädningsfaktorn.

7. FÖRFARANDE

7.1 **Beredning av blindlösning**

Bered en blindlösning enligt samma förfarande från extraktionsmomentet, bortsett från att provet inte är medtaget.

7.2 **Beredning av kalibreringslösningar**

Från de arbetskalibreringslösningar som har framställts med hjälp av varje mikronäringsämnes respektive metod bereds i 100 ml-mätkolvar en serie med minst fem kalibreringslösningar med ökande koncentration inom spektrometerns optimala mätområde. Justera vid behov saltsyrakoncentrationen så att den kommer så nära den utspädda provlösningens koncentration som möjligt (6.2). Vid bestämning av kobolt, järn, mangan och zink, tillsätt 10 ml av samma lantansaltlösning (4.3) som användes i 6.2. Fyll på 0,5 mol/l saltsyrelösning (4.2) till märket och blanda.

7.3 **Bestämning**

Gör klar spektrometern (5) för bestämningen och ställ in våglängden enligt metoden för det aktuella mikronäringsämnet.

Spruta in kalibreringslösningarna (7.2), provlösningen (6.2) och blindlösningen (7.1) i tur och ordning tre gånger. Anteckna varje resultat och spola instrumentet med destillerat vatten mellan varje insprutning.

Rita kalibreringskurvan med de genomsnittliga absorbanserna för var och en av kalibreringslösningarna (7.2) längs y-axeln och motsvarande spårämneskoncentrationer i µg/ml längs x-axeln.

Avläs ur kurvan koncentrationen av det aktuella mikronäringsämnet i provlösningen x_s (6.2) och i blindlösningen x_b (7.1). Koncentrationerna uttrycks i µg per ml.

8. REDOVISNING AV RESULTATEN

Gödselmedlet har följande procentuella halt av mikronäringsämnet (E):

$$E\ (\%) = [(x_s — x_b) \times V \times D] / (M \times 10^4)$$

Om metod 9.3 har använts:

$$E\ (\%) = [(x_s — x_b) \times V \times 2D] / (M \times 10^4)$$

där

E är mängden mikronäringsämne som skall bestämmas, uttryckt som procent av gödselmedlet

x_s är provlösningens koncentration (6.2) uttryckt i µg/ml

x_b är blindlösningens koncentration (7.1) uttryckt i µg/ml

V volymen av det extrakt som har framställts med hjälp av metod 9.1 eller 9.2 uttryckt i ml

D faktorn som motsvarar den utspädning som har gjorts i 6.2

M massan av det prov som har tagits med hjälp av metod 9.1 eller 9.2 uttryckt i gram

Beräkning av utspädningsfaktorn D:

Om (a1), (a2), (a3), . . ., (ai) och (a) är alikvoterna och (v1), (v2), (v3), . . ., (vi) och (100) är de volymer i ml som motsvarar deras respektive utspädningar beräknas utspädningsfaktorn enligt följande:

$$D = (v1/a1) \times (v2/a2) \times (v3/a3) \times . \times . \times . \times (vi/ai) \times (100/a)$$

Metod 9.5

SPEKTROMETRISK BESTÄMNING AV BORHALTEN I EXTRAKT AV GÖDSELMEDEL MED HJÄLP AV AZOMETIN-H

1. RÄCKVIDD

Denna metod beskriver förfarandet för att bestämma halten av bor i extrakt av gödselmedel.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Förfarandet används för att analysera prover av gödselmedel som har extraherats med hjälp av metod 9.1 och 9.2 och för vilka den totala halten eller den vattenlösliga delen bor skall deklareras enligt bilaga I i denna förordning.

3. PRINCIP

Boratjoner bildar tillsammans med azometin-H-lösning ett gult komplex. Komplexets koncentration bestäms med hjälp av molekylabsorptionsspektrometri vid 410 nm. Störande joner maskeras med EDTA.

4. REAGENS

4.1 **EDTA-buffertlösning**

Överför följande till en 500 ml-mätkolv som innehåller 300 ml vatten:

— 75 g ammoniumacetat (NH_4OOCCH_3).

— 10 g dinatriumsalt av etylendiamintetraättiksyra (Na_2EDTA).

— 40 ml ättiksyra (CH_3COOH d_{20} = 1,05 g/ml).

Fyll till märket med vatten och blanda väl. Lösningens pH-värde, mätt med en glaselektrod, skall vara 4,8 ± 0,1.

4.2 **Azometin-H-lösning**

Överför följande till en 200 ml-mätkolv:

— 10 ml buffertlösning (4.1).

— 400 mg azometin-H ($C_{17}H_{12}NaO_8S_2$);

— 2 g askorbinsyra ($C_6H_8O_6$).

Fyll till märket och blanda väl. Blanda inte till stora mängder av detta reagens eftersom det bara är hållbart några dagar.

4.3 **Borkalibreringslösningar**

4.3.1 *Borstamlösning (100 µg/ml)*

Lös 0,5719 g borsyra (H_2BO_3) i vatten i en 1 000 ml-mätkolv. Fyll till märket med vatten och blanda väl. Överför till en plastkolv och förvara i kylskåp.

4.3.2 *Borstamlösning (10 µg/ml)*

Överför 50 ml stamlösning (4.3.1) till en 500 ml-mätkolv. Fyll till märket med vatten och blanda väl.

5. UTRUSTNING

Spektrometer utrustad för molekylabsorption, inställd på en våglängd på 410 nm och försedd med kyvett med 10 mm skikttjocklek.

6. BEREDNING AV PROVLÖSNINGEN

6.1 **Beredning av borlösningen**

Se metod 9.1 och/eller 9.2 och vid behov 9.3.

6.2 **Beredning av provlösningen**

Späd en alikvot av extraktet (6.1) så att den borkoncentration som anges i 7.2 erhålles. Det kan krävas två utspädningar i följd. Låt D vara utspädningsfaktorn.

6.3 **Beredning av korrektionslösningen**

Om provlösningen (6.2) är färgad, bered en motsvarande korrektionslösning genom att till en plastkolv föra över 5 ml av provlösningen (6.2), 5 ml EDTA-buffertlösning (4.1) och 5 ml vatten och blanda väl.

7. FÖRFARANDE

7.1 **Beredning av blindlösning**

Bered en blindlösning enligt samma förfarande från extraktionsmomentet, bortsett från att provet inte är medtaget.

7.2 **Beredning av kalibreringslösningar**

För över 0, 5, 10, 15, 20 och 25 ml av arbetskalibreringslösningen (4.3.3) till en serie 100 ml-mätkolvar. Fyll till märket med vatten och blanda väl. Dessa lösningar innehåller mellan 0 och 2,5 µg/ml bor.

7.3 **Färgutveckling**

För över 5 ml av kalibreringslösningarna (7.2), provlösningarna (6.2) och blindlösningen (7.1) till en serie plastkolvar. Tillsätt 5 ml av EDTA-buffertlösningen (4.1). Tillsätt 5 ml av azomethin-H-lösningen (4.2).

Blanda väl och låt färgen utvecklas i mörker 2,5–3 timmar.

7.4 **Bestämning**

Mät absorbansen hos de lösningar som har framställts enligt 7.3 och vid behov korrektionslösningen (6.3) mot vatten vid en våglängd på 410 nm. Skölj kyvetterna med vatten före varje ny avläsning.

8. REDOVISNING AV RESULTATEN

Rita upp kalibreringskurvan med lösningarnas koncentration (7.2) på x-axeln och den absorbans (7.4) som spektrometern anger längs y-axeln.

Avläs ur kalibreringskurvan koncentrationen av bor (B) i blindlösningen (7.1), koncentrationen av bor (B) i provlösningen (6.2) och, om provlösningen är färgad, den korrigerade koncentrationen av lösningen. För att beräkna denna, subtrahera korrektionslösningens absorbans (6.3) från provlösningens absorbans och bestäm den korrigerade koncentrationen av provlösningen. Anteckna provlösningens koncentration (6.2) med eller utan korrigering, $X(x_s)$ och blindlösningens koncentration (x_b).

Gödselmedlet har följande procentuella halt av bor:

$$B\ \% = [(x_s — x_b) \times V \times D] / (M \times 10^4)$$

Om metod (9.3) har använts:

$$B\ \% = [(x_s — x_b) \times V \times 2D] / (M \times 10^4)$$

där

B mängden bor uttryckt i procent av gödselmedlet

x_s är provlösningens koncentration (µg/ml) i provlösningen (6.2), med eller utan korrigering

x_b är blindlösningens (7.1) koncentration (µg/ml)

V volymen av det extrakt som har framställts med hjälp av metod 9.1 eller 9.2 uttryckt i ml

D faktorn som motsvarar den utspädning som har gjorts i 6.2

M massan av det prov som har tagits med hjälp av metod 9.1 eller 9.2 uttryckt i gram

Beräkning av utspädningsfaktorn D: Om (a1), (a2) är alikvoterna och (v1), (v2) är de volymer i ml som motsvarar deras respektive utspädningar beräknas utspädningsfaktorn D enligt följande:

$$D = (v1/a1) \times (v2/a2)$$

Metod 9.6

BESTÄMNING AV KOBOLTHALTEN I EXTRAKT AV GÖDSELMEDEL MED HJÄLP AV ATOMABSORPTIONS-SPEKTROMETRI

1. RÄCKVIDD

Denna metod beskriver förfarandet för att bestämma halten av kobolt i extrakt av gödselmedel.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Förfarandet används för att analysera prover av gödselmedel som har extraherats med hjälp av metod 9.1 och 9.2 och för vilka den totala halten eller den vattenlösliga delen kobolt skall deklareras enligt bilaga I E i denna förordning.

3. PRINCIP

Efter lämplig beredning och utspädning av extrakten bestäms kobolthalten med hjälp av atomabsorptions-spektrometri.

4. REAGENS

4.1 **Saltsyralösning, ca 6 mol/l**

Se metod 9.4 (4.1).

4.2 **Saltsyralösning, ca 0,5 mol/l**

Se metod 9.4 (4.2).

4.3 **Lantansaltlösningar (10 g La per liter)**

Se metod 9.4 (4.3).

4.4 **Koboltkalibreringslösning**

4.4.1 *Koboltstamlösning (1 000 µg/ml)*

Väg in 1 g kobolt med en noggrannhet på 0,1 mg i en 250 ml-glasbägare. Tillsätt 25 ml 6 mol/l saltsyra (4.1) och värm på en värmeplatta tills koboltet är helt upplöst. Låt svalna och överför kvantitativt till en 1 000 ml-mätkolv. Fyll till märket med vatten och blanda väl.

4.4.2 *Koboltstamlösning (100 µg/ml)*

Överför 10 ml stamlösning (4.4.1) till en 100 ml-mätkolv. Fyll på 0,5 mol/l saltsyrelösning (4.2) till märket och blanda.

5. UTRUSTNING

Atomabsorptionsspektrometer: se metod 9.4 (5). Instrumentet skall vara utrustat med strålningskälla för kobolts karakteristiska strålning (240,7 nm). Bakgrundskorrigering måste kunna göras.

6. BEREDNING AV PROVLÖSNINGEN

6.1 **Koboltextraktlösning**

Se metod 9.1 och/eller 9.2 och vid behov 9.3.

6.2 **Beredning av provlösningen**

Se metod 9.4 (6.2). Provlösningen måste innehålla 10 % (volym) lantansaltlösning (4.3).

7. FÖRFARANDE

7.1 **Beredning av blindlösning**

Se metod 9.4 (7.1). Blindlösningen måste innehålla 10 % (volym) av den lantansaltlösning som anges i 6.2.

7.2 **Beredning av kalibreringslösningar**

Se metod 9.4 (7.2).

För ett optimalt mätområde på 0 5 µg/ml kobolt, överför 0, 0,5, 1, 2, 3, 4 respektive 5 ml arbetslösning (4.4.2) till en serie 100 ml-mätkolvar. Justera vid behov saltsyrakoncentrationen så att den kommer så nära provlösningens koncentration som möjligt. Tillsätt 10 ml av den lantansaltlösning som anges i 6.2 till varje kolv. Fyll på 0,5 mol/l saltsyrelösning (4.2) till märket och blanda. Dessa lösningar innehåller 0, 0,5, 1, 2, 3, 4 respektive 5 µg/ml kobolt.

7.3 **Bestämning**

Se metod 9.4 (7.3). Gör klar spektrometern (5) för bestämningen och ställ in våglängden på 240,7 nm.

8. REDOVISNING AV RESULTATEN

Se metod 9.4 (8).

Gödselmedlet har följande procentuella halt av kobolt:

$$Co\ \% = [(x_s - x_b) \times V \times D] / (M \times 10^4)$$

Om metod (9.3) har använts:

$$Co\ \% = [(x_s - x_b) \times V \times 2D] / (M \times 10^4)$$

där

Co mängden kobolt uttryckt i procent av gödselmedlet

x_s är provlösningens (6.2) koncentration uttryckt i µg/ml

x_b är blindlösningens (7.1) koncentration uttryckt i µg/ml

V volymen av det extrakt som har framställts med hjälp av metod 9.1 eller 9.2 uttryckt i ml

D faktorn som motsvarar den utspädning som har gjorts i 6.2

M massan av det prov som har tagits med hjälp av metod 9.1 eller 9.2 uttryckt i gram

Beräkning av utspädningsfaktorn D: Om (a1), (a2), (a3), . . ., (ai) och (a) är alikvoterna och (v1), (v2), (v3), . . ., (vi) och (100) är de volymer i ml som motsvarar deras respektive utspädningar beräknas utspädningsfaktorn D enligt följande:

$$D = (v1/a1) \times (v2/a2) \times (v3/a3) \times . \times . \times . \times . \times (vi/ai) \times (100/a)$$

Metod 9.7

BESTÄMNING AV KOPPARHALTEN I EXTRAKT AV GÖDSELMEDEL MED HJÄLP AV ATOMABSORPTIONSSPEKTROMETRI

1. RÄCKVIDD

Denna metod beskriver förfarandet för att bestämma halten av koppar i extrakt av gödselmedel.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Förfarandet används för att analysera prover av gödselmedel som har extraherats med hjälp av metod 9.1 och 9.2 och för vilka den totala halten eller den vattenlösliga delen koppar skall deklareras enligt bilaga I E i denna förordning.

3. PRINCIP

Efter lämplig beredning och utspädning av extrakten bestäms kopparhalten med hjälp av atomabsorptionsspektrometri.

4. REAGENS

4.1 **Saltsyralösning, ca 6 mol/l**

Se metod 9.4 (4.1).

4.2 **Saltsyralösning, ca 0,5 mol/l**

Se metod 9.4 (4.2).

4.3 **Väteperoxidlösning (30 % H_2O_2, d_{20} = 1,11 g/ml), fri från mikronäringsämnen**

4.4 **Kopparkalibreringslösning**

4.4.1 *Kopparstamlösning (1 000 µg/ml)*

Väg in 1 g koppar med en noggrannhet på 0,1 mg i en 250 ml-glasbägare. Tillsätt 25 ml 6 mol/l saltsyra (4.1) och 5 ml väteperoxidlösning (4.3) och värm på en värmeplatta tills kopparen är helt upplöst. Överför kvantitativt till en 1 000 ml-mätkolv. Fyll till märket med vatten och blanda väl.

4.4.2 *Koppararbetslösning (100 µg/ml)*

Överför 20 ml stamlösning (4.4.1) till en 200 ml-mätkolv. Fyll på 0,5 mol/l saltsyrelösning (4.2) till märket och blanda.

5. UTRUSTNING

Atomabsorptionsspektrometer: se metod 9.4 (5). Instrumentet skall vara utrustat med strålningskälla för koppars karakteristiska strålning (324,8 nm).

6. BEREDNING AV PROVLÖSNINGEN

6.1 **Kopparextraktlösning**

Se metod 9.1 och/eller 9.2 och vid behov 9.3.

6.2 **Beredning av provlösningen**

Se metod 9.4 (6.2).

7. FÖRFARANDE

7.1 **Beredning av blindlösning**

Se metod 9.4 (7.1).

7.2 **Beredning av kalibreringslösningar**

Se metod 9.4 (7.2).

För ett optimalt mätområde på 0 5 µg/ml koppar, överför 0, 0,5, 1, 2, 3, 4 respektive 5 ml arbetslösning (4.4.2) till en serie 100 ml-mätkolvar. Justera vid behov saltsyrakoncentrationen så att den kommer så nära provlösningens koncentration (6.2) som möjligt. Fyll på 0,5 mol/l saltsyrelösning (4.2) till märket och blanda. Dessa lösningar innehåller 0, 0,5, 1, 2, 3, 4 respektive 5 µg/ml koppar.

7.3 **Bestämning**

Se metod 9.4 (7.3). Gör klar spektrometern (5) för bestämningen och ställ in våglängden på 324,8 nm.

8. REDOVISNING AV RESULTATEN

Se metod 9.4 (8).

Gödselmedlet har följande procentuella halt av koppar:

$$Cu\ \% = [(x_s — x_b) \times V \times D] / (M \times 10^4)$$

Om metod (9.3) har använts:

$$Cu\ \% = [(x_s — x_b) \times V \times 2D] / (M \times 10^4)$$

där

Cu mängden koppar uttryckt i procent av gödselmedlet

x_s är provlösningens (6.2) koncentration uttryckt i µg/ml

x_b är blindlösningens (7.1) koncentration uttryckt i µg/ml

V volymen av det extrakt som har framställts med hjälp av metod 9.1 eller 9.2 uttryckt i ml

D är faktorn som motsvarar den utspädning som har gjorts i 6.2

M är massan av det prov som har tagits med hjälp av metod 9.1 eller 9.2 uttryckt i gram

Beräkning av utspädningsfaktorn D: Om (a1), (a2), (a3),. . ., (ai) och (a) är alikvoterna och (v1), (v2), (v3), . . ., (vi) och (100) är de volymer i ml som motsvarar deras respektive utspädningar beräknas utspädningsfaktorn D enligt följande:

$$D = (v1/a1) \times (v2/a2) \times (v3/a3) \times . \times . \times . \times . \times (vi/ai) \times (100/a)$$

Metod 9.8

BESTÄMNING AV JÄRNHALTEN I EXTRAKT AV GÖDSELMEDEL MED HJÄLP AV ATOMABSORPTIONS-SPEKTROMETRI

1. RÄCKVIDD

Denna metod beskriver förfarandet för att bestämma halten av järn i extrakt av gödselmedel.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Förfarandet används för att analysera prover av gödselmedel som har extraherats med hjälp av metod 9.1 och 9.2 och för vilka den totala halten eller den vattenlösliga delen järn skall deklareras enligt bilaga I E i denna förordning.

3. PRINCIP

Efter lämplig beredning och utspädning av extraktet bestäms järnhalten med hjälp av atomabsorptionsspektrometri.

4. REAGENS

4.1 **Saltsyralösning, ca 6 mol/l**

Se metod 9.4 (4.1).

4.2 **Saltsyralösning, ca 0,5 mol/l**

Se metod 9.4 (4.2).

4.3 **Väteperoxidlösning (30 % H_2O_2, d_{20} = 1,11 g/ml), fri från mikronäringsämnen**

4.4 **Lantansaltlösningar (10 g La per liter)**

Se metod 9.4 (4.3).

4.5 **Järnkalibreringslösningar**

4.5.1 *Järnstamlösning (1 000 µg/ml)*

Väg in 1 g järntråd med en noggrannhet på 0,1 mg i en 500 ml-glasbägare. Tillsätt 200 ml 6 mol/l saltsyra (4.1) och 15 ml väteperoxidlösning (4.3). Värm på en värmeplatta tills järnet är helt upplöst. Låt svalna och överför kvantitativt till en 1 000 ml-mätkolv. Fyll till märket med vatten och blanda väl.

4.5.2 *Järnarbetslösning (100 µg/ml)*

Överför 20 ml stamlösning (4.5.1) till en 200 ml-mätkolv. Fyll på 0,5 mol/l saltsyrelösning (4.2) till märket och blanda.

5. UTRUSTNING

Atomabsorptionsspektrometer: se metod 9.4 (5). Instrumentet skall vara utrustat med strålningskälla för järns karakteristiska strålning (248,3 nm).

6. BEREDNING AV PROVLÖSNINGEN

6.1 **Järnextraktlösning**

Se metod 9.1 och/eller 9.2 och vid behov 9.3.

6.2 **Beredning av provlösningen**

Se metod 9.4 (6.2). Provlösningen måste innehålla 10 % (volym) lantansaltlösning.

7. FÖRFARANDE

7.1 **Beredning av blindlösning**

Se metod 9.4 (7.1). Blindlösningen måste innehålla 10 % (volym) av den lantansaltlösning som anges i 6.2.

7.2 **Beredning av kalibreringslösningar**

Se metod 9.4 (7.2).

För ett optimalt mätområde på 0–10 µg/ml järn, överför 0, 2, 4, 6, 8 respektive 10 ml arbetslösning (4.5.2) till en serie 100 ml-mätkolvar. Justera vid behov saltsyrakoncentrationen så att den kommer så nära provlösningens koncentration som möjligt. Tillsätt 10 ml av den lantansaltlösning som anges i 6.2. Fyll på 0,5 mol/l saltsyrelösning (4.2) till märket och blanda. Dessa lösningar innehåller 0, 2, 4, 6, 8 respektive 10 µg/ml järn.

7.3 **Bestämning**

Se metod 9.4 (7.3). Gör klar spektrometern (5) för bestämningen och ställ in våglängden på 248,3 nm.

8. REDOVISNING AV RESULTATEN

Se metod 9.4 (8).

Gödselmedlet har följande procentuella halt av järn:

$$Fe\ \% = [(x_s — x_b) \times V \times D] / (M \times 10^4)$$

Om metod 9.3 har använts:

$$Fe\ \% = [(x_s — x_b) \times V \times 2D] / (M \times 10^4)$$

där

Fe mängden järn uttryckt i procent av gödselmedlet

x_s är provlösningens (6.2) koncentration uttryckt i µg/ml

x_b är blindlösningens (7.1) koncentration uttryckt i µg/ml

V volymen av det extrakt som har framställts med hjälp av metod 9.1 eller 9.2 uttryckt i ml

D är faktorn som motsvarar den utspädning som har gjorts i 6.2

M är massan av det prov som har tagits med hjälp av metod 9.1 eller 9.2 uttryckt i gram

Beräkning av utspädningsfaktorn D: Om (a1), (a2), (a3), . . ., (ai) och (a) är alikvoterna och (v1), (v2), (v3), . . ., (vi) och (100) är de volymer i ml som motsvarar deras respektive utspädningar beräknas utspädningsfaktorn D enligt följande:

$$D = (v1/a1) \times (v2/a2) \times (v3/a3) \times . \times . \times . \times . \times (vi/ai) \times (100/a)$$

Metod 9.9

BESTÄMNING AV HALTEN AV MANGAN I EXTRAKT AV GÖDSELMEDEL MED HJÄLP AV ATOMABSORPTIONSSPEKTROMETRI

1. RÄCKVIDD

Denna metod beskriver förfarandet för att bestämma halten av mangan i extrakt av gödselmedel.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Förfarandet används för att analysera prover av gödselmedel som har extraherats med hjälp av metod 9.1 och 9.2 och för vilka den totala halten eller den vattenlösliga delen mangan skall deklareras enligt bilaga I E i denna förordning.

3. PRINCIP

Efter lämplig beredning och utspädning av extrakten bestäms manganhalten med hjälp av atomabsorptionsspektrometri.

4. REAGENS

4.1 **Saltsyralösning, ca 6 mol/l**

Se metod 9.4 (4.1).

4.2 **Saltsyralösning, ca 0,5 mol/l**

Se metod 9.4 (4.2).

4.3 **Lantansaltlösningar (10 g La per liter)**

Se metod 9.4 (4.3).

4.4 **Mangankalibreringslösning**

4.4.1 *Manganstamlösning (1 000 µg/ml)*

Väg in 1 g mangan med en noggrannhet på 0,1 mg i en 250 ml-glasbägare. Tillsätt 25 ml 6 mol/l saltsyralösning (4.1). Värm på en värmeplatta tills manganet är helt upplöst. Låt svalna och överför kvantitativt till en 1 000 ml-mätkolv. Fyll till märket med vatten och blanda väl.

4.4.2 *Manganarbetslösning (100 µg/ml)*

Späd ut 20 ml stamlösning (4.4.1) med 0,5 mol/l saltsyralösning (4.2) i en 200 ml-mätkolv. Fyll på 0,5 mol/l saltsyrelösning (4.2) till märket och blanda.

5. UTRUSTNING

Atomabsorptionsspektrometer: se metod 9.4 (5). Instrumentet skall vara utrustat med strålningskälla för mangans karakteristiska strålning (279,6 nm).

6. BEREDNING AV PROVLÖSNINGEN

6.1 **Manganextraktlösning**

Se metod 9.1 och/eller 9.2 och vid behov 9.3.

6.2 **Beredning av provlösningen**

Se metod 9.4 (6.2). Provlösningen måste innehålla 10 % (volym) lantansaltlösning (4.3).

7. FÖRFARANDE

7.1 **Beredning av blindlösning**

Se metod 9.4 (7.1). Blindlösningen måste innehålla 10 % (volym) av den lantansaltlösning som anges i 6.2.

7.2 **Beredning av kalibreringslösningar**

Se metod 9.4 (7.2).

För ett optimalt mätområde på 0 5 µg/ml mangan, överför 0, 0,5, 1, 2, 3, 4 respektive 5 ml arbetslösning (4.4.2) till en serie 100 ml-mätkolvar. Justera vid behov saltsyrakoncentrationen så att den kommer så nära provlösningens koncentration som möjligt. Tillsätt 10 ml av den lantansaltlösning som anges i 6.2 till varje kolv. Fyll på 0,5 mol/l saltsyrelösning (4.2) till märket och blanda. Dessa lösningar innehåller 0, 0,5, 1, 2, 3, 4 respektive 5 µg/ml mangan.

7.3 **Bestämning**

Se metod 9.4 (7.3). Gör klar spektrometern (5) för bestämningen och ställ in våglängden på 279,6 nm.

8. REDOVISNING AV RESULTATEN

Se metod 9.4 (8).

Gödselmedlet har följande procentuella halt av mangan:

$$Mn\ \% = [(x_s - x_b) \times V \times D] / (M \times 10^4)$$

Om metod 9.3 har använts:

$$Mn\ \% = [(x_s - x_b) \times V \times 2D] / (M \times 10^4)$$

där

Mn är mängden mangan uttryckt i procent av gödselmedlet

x_s är provlösningens (6.2) koncentration uttryckt i µg/ml

x_b är blindlösningens (7.1) koncentration uttryckt i µg/ml

V volymen av det extrakt som har framställts med hjälp av metod 9.1 eller 9.2 uttryckt i ml

D är faktorn som motsvarar den utspädning som har gjorts i 6.2

M massan av det prov som har tagits med hjälp av metod 9.1 eller 9.2 uttryckt i gram

Beräkning av utspädningsfaktorn D: Om (a1), (a2), (a3), . . ., (ai) och (a) är alikvoterna och (v1), (v2), (v3), . . ., (vi) och (100) är de volymer i ml som motsvarar deras respektive utspädningar beräknas utspädningsfaktorn D enligt följande:

$$D = (v1/a1) \times (v2/a2) \times (v3/a3) \times . \times . \times . \times . \times (vi/ai) \times (100/a)$$

Metod 9.10

BESTÄMNING AV MOLYBDEN I EXTRAKT AV GÖDSELMEDEL MED HJÄLP AV SPEKTROMETRI AV ETT KOMPLEX MED AMMONIUMTIOCYANAT

1. RÄCKVIDD

Denna metod beskriver förfarandet för att bestämma halten av molybden i extrakt av gödselmedel.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Förfarandet används för att analysera prover av gödselmedel som har extraherats med hjälp av metod 9.1 och 9.2 och för vilka den totala halten eller den vattenlösliga delen molybden skall deklareras enligt bilaga I E i denna förordning.

3. PRINCIP

Molybden (V) bildar tillsammans med SCN-joner i sur miljö ett komplex $[MoO(SCN)_5]$.

Komplexet extraheras med n-butylacetat. Störande joner, som t. ex. järnjoner blir kvar i vattenfasen. Den orangegula färgen bestäms av molekylabsorptionsspektrometri vid 470 nm.

4. REAGENS

4.1 **Utspädd saltsyralösning (HCl), ca 6 mol/l**

Se metod 9.4 (4.1).

4.2 **Kopparlösning (70 mg/l) i 1,5 mol/l saltsyra**

Lös 275 mg kopparsulfat ($CuSO_4$ $5H_2O$), som är uppvägt med en noggrannhet på 0,1 mg, i 250 ml 6 mol/l saltsyralösning (4.1) i en 1 000 ml-mätkolv. Fyll till märket med vatten och blanda väl.

4.3 **Askorbinsyrelösning (50 g/l)**

Lös 50 g askorbinsyra ($C_6H_8O_6$) i vatten i en 1 000 ml-mätkolv. Fyll till märket med vatten och blanda väl. Förvara i kylskåp.

4.4 **n-butylacetat**

4.5 **Ammoniumtiocyanatlösning, 0,2 M**

Lös upp 15,224 g NH_4SCN i vatten i en 1 000 ml-mätkolv. Fyll på vatten till märket. Blanda väl och förvara i en mörk flaska.

4.6 **Tennkloridlösning (50 g/l) i 2 mol/l saltsyra**

Denna lösning måste vara helt klar och beredas direkt före användningen. Tennkloriden måste vara mycket ren, annars blir lösningen grumlig.

För att bereda 100 ml lösning, lös 5 g ($SnCl_2$ $2H_2O$) i 35 ml 6 mol/l HCl-lösning (4.1). Tillsätt 10 ml kopparlösning (4.2). Fyll till märket med vatten och blanda väl.

4.7 **Molybdenkalibreringslösningar**

4.7.1 *Molybdenstamlösning (500 µg/ml)*

Lös 0,920 g ammoniummolybdat $[(NH_4)_6Mo_7O_{24}$ $4H_2O]$, som är uppvägt med en noggrannhet på 0,1 mg, i 6 mol/l saltsyra (4.1) i en 1 000 ml-mätkolv. Fyll till märket med saltsyran och blanda väl.

4.7.2 *Intermediär molybdenlösning (25 µg/ml)*

Överför 25 ml stamlösning (4.7.1) till en 500 ml-mätkolv. Fyll till märket med 6 mol/l saltsyra (4.1) och blanda väl.

4.7.3 *Molybdenarbetslösning (2,5 µg/ml)*

Överför 10 ml intermediär lösning (4.7.2) till en 100 ml-mätkolv. Fyll till märket med 6 mol/l saltsyra (4.1) och blanda väl.

5. UTRUSTNING

5.1 **Molekylabsorptionsspektrometer försedd med kyvetter med 20 mm skikttjocklek. Instrumentet skall vara inställt på en våglängd på 470 nm**

5.2 **Separationstrattar på 200 eller 250 ml**

6. BEREDNING AV PROVLÖSNINGEN

6.1 **Molybdenextraktlösning**

Se metod 9.1 och/eller 9.2 och vid behov 9.3.

6.2 **Beredning av provlösningen**

Späd en alikvot av extraktet (6.1) med 6 mol/l saltsyralösning (4.1) för att få fram en lämplig molybdenkoncentration. Låt D vara utspädningsfaktorn.

Överför en alikvot (a) från extraktlösningen som innehåller 1–12 µg molybden till en separationstratt (5.2). Fyll upp till 50 ml med 6 mol/l saltsyralösning (4.1).

7. FÖRFARANDE

7.1 **Beredning av blindlösning**

Bered en blindlösning enligt samma förfarande från extraktionsmomentet, bortsett från att provet inte är medtaget.

7.2 **Beredning av kalibreringslösningar**

Bered en serie med minst sex kalibreringslösningar med ökande koncentration som motsvarar spektrometerns optimala mätområde.

För området 0–12,5 µg molybden, överför 0, 1, 2, 3, 4 respektive 5 ml arbetslösning (4.7.3) till separationstrattarna (5.2). Fyll upp till 50 ml med 6 mol/l saltsyralösning (4.1). Trattarna innehåller 0, 2,5, 5, 7,5, 10 och 12,5 µg molybden.

7.3 **Framkallning och separation av komplexet**

Tillsätt i varje separationstratt (6.2, 7.1 och 7.2) i tur och ordning följande lösningar:

— 10 ml kopparlösning (4.2).

— 20 ml askorbinsyrelösning (4.3).

Blanda väl och vänta i två eller tre minuter. Tillsätt sedan följande:

— 10 ml n-butylacetat (4.4) med hjälp av en precisionspipett.

— 20 ml tiocyanatlösning (4.5).

Skaka i en minut så att komplexet extraheras i den organiska fasen. Låt separera. När de två faserna har separerats, ta bort hela vattenfasen och kasta den. Tvätta den organiska fasen med:

— 10 ml tennkloridlösning (4.6).

Skaka i en minut. Låt separera. Ta bort hela vattenfasen. Samla upp den organiska fasen i ett provrör; detta gör det möjligt att samla de suspenderade vattendropparna.

7.4 **Bestämning**

Mät absorbansen i de lösningar som har framställts enligt 7.3 vid en våglängd på 470 nm. Använd molybdenkalibreringslösningen med 0 µg/ml (7.2) som referens.

8. REDOVISNING AV RESULTATEN

Rita upp kalibreringskurvan med massan av molybden i kalibreringslösningarna (7.2) uttryckt i µg på x-axeln och de absorbanser (7.4) som spektrometern anger längs y-axeln.

Bestäm ur kalibreringskurvan massan av molybden i provlösningen (6.2) och i blindlösningen (7.1). Dessa massor betecknas (x_s) respektive (x_b).

Gödselmedlet har följande procentuella halt av molybden:

$$Mo\ \% = [(x_s — x_b) \times V/a \times D] / (M \times 10^4)$$

Om metod (9.3) har använts:

$$Mn\ \% = [(x_s — x_b) \times V/a \times 2D] / (M \times 10^4)$$

där

Mo är mängden molybden uttryckt i procent av gödselmedlet

a är volymen av alikvoten från den sista utspädningslösningen (6.2) uttryckt i ml

x_s är massan av molybden i provlösningen (6.2) uttryckt i µg

x_b är massan av molybden uttryckt i µg i blindlösningen (7.1) vars volym motsvarar volymen (a) av alikvoten av provlösningen (6.2)

V är volymen av det extrakt som har framställts med hjälp av metod 9.1 eller 9.2 uttryckt i ml

D är faktorn som motsvarar den utspädning som har gjorts i 6.2

M är massan av det prov som har tagits med hjälp av metod 9.1 eller 9.2 uttryckt i gram

Beräkning av utspädningsfaktorn D: Om (a1), (a2) är alikvoterna och (v1), (v2) är de volymer i ml som motsvarar deras respektive utspädningar beräknas utspädningsfaktorn D enligt följande:

$$D = (v1/a1) \times (v2/a2)$$

Metod 9.11

BESTÄMNING AV HALTEN AV ZINK I EXTRAKT AV GÖDSELMEDEL MED HJÄLP AV ATOMABSORPTIONSSPEKTROMETRI

1. RÄCKVIDD

Denna metod anger förfarandet för att bestämma halten av zink i extrakt av gödselmedel.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Förfarandet används för att analysera prover av gödselmedel som har extraherats med hjälp av metod 9.1 och 9.2 och för vilka den totala halten eller den vattenlösliga delen zink skall deklareras enligt bilaga I E i denna förordning.

3. PRINCIP

Efter lämplig beredning och utspädning av extrakten bestäms zinkhalten med hjälp av atomabsorptionsspektrometri.

4. REAGENS

4.1 **Saltsyralösning, ca 6 mol/l**

Se metod 9.4 (4.1).

4.2 **Saltsyralösning, ca 0,5 mol/l**

Se metod 9.4 (4.2).

4.3 **Lantansaltlösningar (10 g La per liter)**

Se metod 9.4 (4.3).

4.4 **Zinkkalibreringslösning**

4.4.1 *Zinkstamlösning (1 000 µg/ml)*

Lös 1 g zinkpulver eller zinkflisor, som har vägts med en noggrannhet på 0,1 mg, i 25 ml 6 mol/l saltsyra (4.1) i en 1 000 ml-glasbägare. När zinket är helt upplöst, fyll till märket med vatten och blanda väl.

4.4.2 *Zinkarbetslösning (100 µg/ml)*

Lös upp 20 ml stamlösning (4.4.1) i en 200 ml-mätkolv med 0,5 mol/l saltsyralösning (4.2). Fyll på 0,5 mol/l saltsyrelösning (4.2) till märket och blanda.

5. UTRUSTNING

Atomabsorptionsspektrometer: se metod 9.4 (5). Instrumentet skall vara utrustat med strålningskälla för zinks karakteristiska strålning (213,8 nm). Bakgrundskorrigering måste kunna göras.

6. BEREDNING AV PROVLÖSNINGEN

6.1 **Zinkextraktlösning**

Se metod 9.1 och/eller 9.2 och vid behov 9.3.

6.2 **Beredning av provlösningen**

Se metod 9.4 (6.2). Provlösningen måste innehålla 10 % (volym) lantansaltlösning (4.3).

7. FÖRFARANDE

7.1 **Beredning av blindlösning**

Se metod 9.4 (7.1). Blindlösningen måste innehålla 10 % (volym) av den lantansaltlösning som anges i 6.2.

7.2 **Beredning av kalibreringslösningar**

Se metod 9.4 (7.2).

För ett optimalt mätområde på 0 5 µg/ml zink, överför 0, 0,5, 1, 2, 3, 4 respektive 5 ml arbetslösning (4.4.2) till en serie 100 ml-mätkolvar. Justera vid behov saltsyrakoncentrationen så att den kommer så nära provlösningens koncentration som möjligt. Tillsätt 10 ml av den lantansaltlösning som anges i 6.2 till varje kolv. Fyll på 0,5 mol/l saltsyrelösning (4.2) till märket och blanda. Dessa lösningar innehåller 0, 0,5, 1, 2, 3, 4 respektive 5 µg/ml zink.

7.3 **Bestämning**

Se metod 9.4 (7.3). Gör klar spektrometern (5) för bestämningen och ställ in våglängden på 213,8 nm.

8. REDOVISNING AV RESULTATEN

Se metod 9.4 (8).

Gödselmedlet har följande procentuella halt av zink:

$$Zn\ \% = [(x_s - x_b) \times V \times D] / (M \times 10^4)$$

Om metod (9.3) har använts:

$$Zn\ \% = [(x_s - x_b) \times V \times 2D] / (M \times 10^4)$$

där

Zn är mängden zink uttryckt i procent av gödselmedlet

x_s är provlösningens (6.2) koncentration uttryckt i µg/ml

x_b är blindlösningens (7.1) koncentration uttryckt i µg/ml

V är volymen av det extrakt som har framställts med hjälp av metod 9.1 eller 9.2 uttryckt i ml

D är faktorn som motsvarar den utspädning som har gjorts i 6.2

M är massan av det prov som har tagits med hjälp av metod 9.1 eller 9.2 uttryckt i gram

Beräkning av utspädningsfaktorn D: Om (a1), (a2), (a3), . . ., (ai) och (a) är alikvoterna och (v1), (v2), (v3), . . ., (vi) och (100) är de volymer i ml som motsvarar deras respektive utspädningar beräknas utspädningsfaktorn D enligt följande:

$$D = (v1/a1) \times (v2/a2) \times (v3/a3) \times . \times . \times . \times . \times (vi/ai) \times (100/a)$$

Metod 10

MIKRONÄRINGSÄMNEN I HALTER PÅ ÖVER 10 %

Metod 10.1

EXTRAKTION AV DEN TOTALA HALTEN AV MIKRONÄRINGSÄMNEN

1. RÄCKVIDD

Denna metod beskriver förfarandet för att extrahera den totala halten av mikronäringsämnen bor, kobolt, koppar, järn, mangan, molybden och zink. Man bör sträva efter att utföra så få extraktioner som möjligt och om möjligt använda samma extrakt för att bestämma den totala halten av vart och ett av mikronäringsämnena.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Detta förfarande gäller EG-gödselmedel som förtecknas i bilaga I E till denna förordning och som innehåller ett eller flera av mikronäringsämnena bor, kobolt, koppar, järn, mangan, molybden och zink. Förfarandet är tillämpbart på de mikronäringsämnen som har en deklarerad halt av mer än 10 %.

3. PRINCIP

Upplösning i kokande utspädd saltsyra.

Anmärkning

Extraktionen är empirisk och inte nödvändigtvis kvantitativ beroende på produkten eller gödselmedlets andra beståndsdelar. Särskilt för vissa manganoxider kan den extraherade mängden vara betydligt mindre än den totala mängd mangan som produkten innehåller. Gödselmedelstillverkaren ansvarar för att den deklarerade halten verkligen motsvarar den mängd som extraheras under de förhållanden som metoden anger.

4. REAGENS

4.1 **Utspädd saltsyralösning (HCl), ca 6 mol/l:**

Blanda 1 del saltsyra (d_{20} = 1,18 g/ml) med 1 del vatten.

4.2 **Koncentrerad ammoniaklösning (NH_4OH, p = 0,9 g/ml)**

5. UTRUSTNING

5.1 **Elektrisk värmeplatta med inställbar temperatur**

5.2 **pH-mätare**

Anmärkning

Om extraktet skall användas för att bestämma halten av bor skall borosilikatglas inte användas. Eftersom det ingår kokning i metoden är teflon eller kvartsglas lämpligt att använda. Skölj utrustningen väl om den har rengjorts med medel som innehåller borater.

6. PROVBEREDNING

Se metod 1.

7. FÖRFARANDE

7.1 **Prov**

Tag en mängd gödselmedel som väger 1 eller 2 g beroende på den deklarerade halten av ämnet i produkten. Följande tabell skall användas för att framställa en slutlig lösning som efter lämplig utspädning ligger inom mätområdet för varje metod. Provet skall vägas in med en noggrannhet på 1 mg.

Deklarerad halt av mikronäringsämne i gödselmedlet (%)	> 10 < 25	≥ 25
Provets massa (g)	2	1
Ämnets massa i provet	> 200 < 500	≥ 250
Volymen av extrakt V (ml)	500	500
Koncentration av ämnet i extraktet (mg/l)	> 400 < 1 000	≥ 500

Överför provet till en 250 ml-glasbägare.

7.2 **Beredning av lösningen**

Fukta provet med lite vatten om det behövs. Tillsätt försiktigt och i små mängder 10 ml utspädd saltsyralösning (4.1) per gram gödselmedel. Tillsätt ca 50 ml vatten. Täck glasbägaren med ett urglas och blanda. Låt blandningen koka upp på kokplattan och låt den koka i 30 minuter. Låt svalna, rör om då och då. Överför kvantitativt till en 500 ml-mätkolv. Fyll till märket med vatten och blanda väl. Filtrera genom ett torrt filter ner i en torr behållare. Kasta den första mängden. Extraktet skall vara helt klart.

Bestämningen bör göras omedelbart på alikvoter av det klara filtratet. I annat fall bör kärlet täppas till.

Anmärkning

Extrakt där halten av bor skall bestämmas: Justera pH-värdet till mellan 4 och 6 med koncentrerad ammoniak (4.2).

8. BESTÄMNING

Bestämningen av varje mikronäringsämne skall göras på de alikvoter som anges i metoden för varje enskilt mikronäringsämne.

Metoderna 10.5, 10.6, 10.7, 10.9 och 10.10 kan inte användas för att bestämma ämnen som förekommer i kelaterad eller komplex form. I sådana fall måste metod 10.3 tillämpas före bestämningen.

Normalt är detta inte nödvändigt vid bestämning med hjälp av atomabsorptionsspektrometri (metoderna 10.8 och 10.11).

Metod 10.2

EXTRAKTION AV VATTENLÖSLIGA MIKRONÄRINGSÄMNEN

1. RÄCKVIDD

Denna metod beskriver förfarandet för att extrahera vattenlösliga former av mikronäringsämnena bor, kobolt, koppar, järn, mangan, molybden och zink. Man bör sträva efter att utföra så få extraktioner som möjligt och om möjligt använda samma extrakt för att bestämma halten av vart och ett av mikronäringsämnena.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Detta förfarande gäller EG-gödselmedel som förtecknas i bilaga I E till denna förordning och som innehåller ett eller flera av mikronäringsämnena bor, kobolt, koppar, järn, mangan, molybden och zink. Förfarandet är tillämpbart på de mikronäringsämnen som har en deklarerad halt av mer än 10 %.

3. PRINCIP

Mikronäringsämnena extraheras genom att gödselmedlet skakas i vatten vid 20 °C ± 2 °C.

Anmärkning

Extraktionen är empirisk och inte nödvändigtvis kvantitativ.

4. REAGENS

4.1 **Utspädd saltsyralösning (HCl), ca 6 mol/l**

Blanda 1 del saltsyra (d_{20} = 1,18 g/ml) med 1 del vatten.

5. UTRUSTNING

5.1 **Roterande skakapparat (35–40 varv i minuten)**

Anmärkning

Om extraktet skall användas för att bestämma halten av bor skall borosilikatglas inte användas. Teflon eller kvartsglas är lämpligt att använda för denna extraktion. Skölj utrustningen väl om den har rengjorts med medel som innehåller borater.

6. BEREDNING AV PROVET

Se metod 1.

7. FÖRFARANDE

7.1 **Prov**

Tag en mängd gödselmedel som väger 1 eller 2 g beroende på den deklarerade halten av ämnet i produkten. Följande tabell skall användas för att framställa en slutlig lösning som efter lämplig utspädning ligger inom mätområdet för varje metod. Provet skall vägas in med en noggrannhet på 1 mg.

Deklarerad halt av mikronäringsämne i gödselmedlet (%)	> 10 < 25	≥ 25
Provets massa (g)	2	1
Ämnets massa i provet	> 200 < 500	≥ 250
Volymen av extrakt V (ml)	500	500
Koncentration av ämnet i extraktet (mg/l)	> 400 < 1 000	≥ 500

Överför provet till en kolv på 500 ml.

7.2 **Beredning av lösningen**

Tillsätt ca 400 ml vatten.

Tillslut kolven väl med en propp. Skaka den kraftigt för hand för att dispergera provet. Placera därefter kolven i skakapparaten (5.1) och skaka den i 30 minuter.

Fyll till märket med vatten och blanda väl.

7.3 **Beredning av provlösningen**

Filtrera omedelbart till en ren och torr kolv. Tillslut kolven med en propp. Gör bestämningen direkt efter filtreringen.

Anmärkning

Om filtratet gradvis blir grumligt, gör en ny extraktion enligt 7.1 och 7.2 och i en kolv med volym Ve. Filtrera till en mätkolv volym W som torkats och därefter försetts med 5 ml saltsyralösning (4.1). Avbryt filtreringen exakt när ytan är i höjd med märket. Blanda väl.

När detta förfarande följs är extraktets volym

$$V = Ve \times W / (W — 5)$$

Detta värde på V skall användas vid bestämningen av halten av spårämnena.

8. BESTÄMNING

Bestämningen av varje mikronäringsämne skall göras på de alikvoter som anges i metoden för varje enskilt mikronäringsämne.

Metoderna 10.5, 10.6, 10.7, 10.9 och 10.10 kan inte användas för att bestämma ämnen som förekommer i kelaterad eller komplex form. I sådana fall måste metod 10.3 tillämpas före bestämningen.

Normalt är detta inte nödvändigt vid bestämning med hjälp av atomabsorptionsspektrometri (metoderna 10.8 och 10.11).

Metod 10.3

BORTTAGANDE AV ORGANISKA FÖRENINGAR FRÅN EXTRAKT AV GÖDSELMEDEL

1. RÄCKVIDD

Denna metod beskriver förfarandet för att ta bort organiska föreningar från extrakt av gödselmedel.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Förfarandet används för att analysera prover av gödselmedel som har extraherats med hjälp av metod 10.1 och 10.2 och för vilka den totala halten eller den vattenlösliga delen ämnen skall deklareras enligt bilaga I E i denna förordning.

Anmärkning

Förekomsten av organiska ämnen i små mängder påverkar normalt inte bestämning med hjälp av atomabsorptionsspektrometri.

3. PRINCIP

De organiska föreningarna i en alikvot av extraktet oxideras med väteperoxid.

4. REAGENS

4.1 **Utspädd saltsyralösning (HCl), ca 0,5 mol/l:**

Blanda 1 del saltsyra (d_{20} = 1,18 g/ml) med 20 delar vatten.

4.2 **Väteperoxidlösning (30 % H_2O_2, d_{20} = 1,11 g/ml), fri från mikronäringsämnen**

5. UTRUSTNING

Elektrisk värmeplatta med inställbar temperatur.

6. FÖRFARANDE

Häll 25 ml av den lösning som har extraherats med hjälp av metod 10.1 eller 10.2 i en 100 ml-glasbägare. Om metod 10.2 används, tillsätt 5 ml utspädd saltsyralösning (4.1). Tillsätt sedan 5 ml väteperoxidlösning (4.2). Täck med ett urglas. Låt oxidera i rumstemperatur i ca en timme, låt sedan gradvis koka upp och låt koka i en halvtimme. Tillsätt vid behov ytterligare 5 ml väteperoxid till lösningen när den har svalnat. Koka sedan lösningen för att ta bort överskott av väteperoxid. Låt svalna och överför kvantitativt till en 50 ml-mätkolv och fyll upp till märket. Filtrera vid behov.

Denna utspädning skall beaktas vid uttagningen av alikvoter och beräkningen av mikronäringsämnenas procentandel i produkten.

Metod 10.4

BESTÄMNING AV MIKRONÄRINGSÄMNEN I EXTRAKT AV GÖDSELMEDEL GENOM ATOMABSORPTIONS-SPEKTOMETRI

(Allmänt förfarande)

1. RÄCKVIDD

I detta dokument fastställs förfarandet vid bestämning av halten av järn och zink i extrakt av gödselmedel med hjälp av atomabsorptionsspektrometri.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Förfarandet används för att analysera prover av gödselmedel som har extraherats med hjälp av metod 10.1 och 10.2 och för vilka den totala halten eller den vattenlösliga delen järn eller zink skall deklareras enligt bilaga I E i denna förordning.

Anpassning av förfarandet till respektive mikronäringsämne finns beskriven i den särskilda metoden för varje spårämne.

Anmärkning

Förekomsten av organiska ämnen i små mängder påverkar normalt inte bestämning med hjälp av atomabsorptionsspektrometri.

3. PRINCIP

Efter det att extraktet vid behov har behandlats för att minska eller ta bort störande kemiska ämnen, späds det ut så att koncentrationen ligger inom spektrometerns optimala mätområde på en våglängd som är lämplig för det mikronäringsämne som skall bestämmas.

4. REAGENS

4.1 **Utspädd saltsyralösning (HCl), ca 6 mol/l**

Blanda 1 del saltsyra (d_{20} = 1,18 g/ml) med 1 del vatten.

4.2 **Utspädd saltsyralösning (HCl), ca 0,5 mol/l**

Blanda 1 volymdel saltsyra (d_{20} = 1,18 g/ml) med 20 volymdelar vatten.

4.3 **Lantansaltlösningar (10 g La per liter)**

Denna reagens används för bestämning av järn och zink. Den kan beredas på följande två sätt:

a) med lantanoxid upplöst i saltsyra (4.1). Sätt 11,73 g lantanoxid (La_2O_3) till 150 ml vatten i en 1-liters mätkolv och tillsätt 120 ml 6 mol/l saltsyra (4.1). Låt den lösas upp och fyll till märket med 1 liter vatten och blanda väl. Denna lösnings saltsyrakoncentration är ca 0,5 mol/l, eller

b) med lösningar av lantanklorid, lantansulfat eller lantannitrat. Lös upp 26,7 g lantankloridheptahydrat ($LaCl_3$ $7H_2O$) eller 31,2 g lantannitrathexahydrat [$La(NO_3)_3$ $6H_2O$] eller 26,2 g lantansulfat-nonahydrat [$La_2(SO_4)_3$ $9H_2O$] i 150 ml vatten. Tillsätt 85 ml 6 mol/l saltsyra (4.1). Låt saltet lösas upp och fyll till märket med 1 liter vatten. Blanda väl. Denna lösnings saltsyrakoncentration är ca 0,5 mol/l.

4.4 **Kalibreringslösningar**

För beredningen av dessa, se varje mikronäringämnes respektive bestämningsmetod.

5. UTRUSTNING

Atomabsorptionsspektrometer med strålningskällor som ger karakteristisk strålning för de mikronäringsämnen som skall bestämmas.

Den som använder utrustningen skall ha god kännedom om den och följa tillverkarens instruktioner. Utrustningen skall tillåta att bakgrundskorrigering görs så att sådan kan användas vid behov (t. ex. för Zn). De gaser som skall användas är luft och acetylen.

6. BEREDNING AV PROVLÖSNINGEN

6.1 **Beredning av extraktlösningar av de ämnen som skall bestämmas**

Se metod 10.1 och/eller 10.2 och vid behov 10.3.

6.2 **Beredning av provlösningen**

Späd en alikvot av det extrakt som har framställts med hjälp av metod 10.1, 10.2 eller 10.3 med vatten och/eller saltsyra (4.1) eller (4.2) så att den slutliga mätlösningen innehåller en koncentration av de ämnen som skall bestämmas som är lämplig för det mätområde som används (7.2) och en saltsyrakoncentration på minst 0,5 mol/l och inte mer än 2,5 mol/l. Det kan behövas en eller flera ytterligare utspädningar.

Den slutliga lösningen framställs genom att en alikvot av det utspädda extraktet placeras i en 100-ml-mätkolv. Låt volymen av denna alikvot vara (a) ml. Tillsätt 10 ml av lantansaltlösningen (4.3). Fyll på 0,5 mol/l saltsyrelösning (4.2) till märket och blanda. Låt D vara utspädningsfaktorn.

7. FÖRFARANDE

7.1 **Beredning av blindlösning**

Bered en blindlösning enligt samma förfarande från extraktionsmomentet, bortsett från att provet inte är medtaget.

7.2 **Beredning av kalibreringslösningar**

Från de arbetskalibreringslösningar som har framställts med hjälp av varje mikronäringsämnes respektive metod bereds i 100 ml-mätkolvar en serie med minst fem kalibreringslösningar med ökande koncentration inom spektrometerns optimala mätområde. Justera vid behov saltsyrakoncentrationen så att den kommer så nära den utspädda provlösningens koncentration som möjligt (6.2). Vid bestämning av järn och zink, tillsätt 10 ml av samma lantansaltlösning (4.3) som användes i 6.2. Fyll på 0,5 mol/l saltsyrelösning (4.2) till märket och blanda.

7.3 **Bestämning**

Gör klar spektrometern (5) för bestämningen och ställ in våglängden enligt metoden för det aktuella mikronäringsämnet.

Spruta in kalibreringslösningarna (7.2), provlösningen (6.2) och blindlösningen (7.1) i tur och ordning tre gånger. Anteckna varje resultat och spola instrumentet med destillerat vatten mellan varje insprutning.

Rita kalibreringskurvan med de genomsnittliga absorbanserna för var och en av kalibreringslösningarna (7.2) längs y-axeln och motsvarande spårämneskoncentrationer i µg/ml längs x-axeln.

Avläs ur kurvan koncentrationen av det aktuella mikronäringsämnet i provlösningen x_s (6.2) och i blindlösningen x_b (7.1). Koncentrationerna uttrycks i µg per ml.

8. REDOVISNING AV RESULTATEN

Gödselmedlet har följande procentuella halt av mikronäringsämnet (E):

$$E\ (\%) = [(x_s - x_b) \times V \times D] / (M \times 10^4)$$

Om metod 10.3 har använts:

$$E\ (\%) = [(x_s - x_b) \times V \times 2D] / (M \times 10^4)$$

där

E är mängden mikronäringsämne som skall bestämmas, uttryckt som procent av gödselmedlet

x_s är provlösningens koncentration (6.2) uttryckt i µg/ml

x_b är blindlösningens koncentration (7.1) uttryckt i µg/ml

V är volymen av det extrakt som har framställts med hjälp av metod 10.1 eller 10.2 uttryckt i ml

D är faktorn som motsvarar den utspädning som har gjorts i 6.2

M är massan av det prov som har tagits med hjälp av metod 10.1 eller 10.2 uttryckt i gram

Beräkning av utspädningsfaktorn D:

Om (a1), (a2), (a3) . . . (ai) och (a) är alikvoterna och (v1), (v2), (v3) . . . (vi) och (100) är de volymer i ml som motsvarar deras respektive utspädningar beräknas utspädningsfaktorn enligt följande:

$$D = (v1/a1) \times (v2/a2) \times (v3/a3) \times . \times . \times . \times (vi/ai) \times (100/a)$$

Metod 10.5

SPEKTROMETRISK BESTÄMNING AV BORHALTEN I EXTRAKT MED HJÄLP AV ACIDIMETRISK TITRERING

1. RÄCKVIDD

Denna metod anger förfarandet för att bestämma halten av bor i extrakt av gödselmedel.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Förfarandet används för att analysera prover av gödselmedel som har extraherats med hjälp av metod 10.1 och 10.2 och för vilka den totala halten eller den vattenlösliga delen bor skall deklareras enligt bilaga I E i denna förordning.

3. PRINCIP

Boratjoner bildar tillsammans med mannitol ett mannitolborat-komplex genom följande reaktion:

$$C_6H_8(OH)_6 + H_3BO_3 \; C_6H_{15}O_8B + H_2O$$

Komplexet titreras med natriumhydroxidlösning till ett pH på 6,3.

4. REAGENS

4.1 **Metylröttindikator**

Lös 0,1 g metylrött ($C_{15}H_{15}N_3O_2$) i 50 ml etanol (95 %) i en 100 ml-mätkolv. Fyll med vatten till 100 ml. Blanda väl.

4.2 **Utspädd saltsyralösning, ca 0,5 mol/l**

Blanda 1 del saltsyra (d_{20} = 1,18 g/ml) med 20 delar vatten.

4.3 **Natriumhydroxidlösning, ca 0,5 mol/l**

Måste vara koldioxidfri. Lös 20 g natriumhydroxid (NaOH) i pastillform i en 1 liters mätkolv som innehåller ca 800 ml kokt vatten. När lösningen har svalnat, fyll till 1 000 ml-märket med kokt vatten och blanda väl.

4.4 **Standardlösing av natriumhydroxid, ca 0,025 mol/l**

Måste vara koldioxidfri. Späd den 0,5 mol/l natriumhydroxidlösningen (4.3) 20 gånger med kokt vatten och blanda väl. Lösningens värde uttryckt i bor (B) skall bestämmas (se punkt 9).

4.5 **Borkalibreringslösning (100 µg/ml)**

Lös 0,5719 g borsyra (H_3BO_3) mätt med en noggrannhet på 0,1 mg, i vatten i en 1 000 ml-mätkolv. Fyll till märket med vatten och blanda väl. Överför till en plastkolv och förvara i kylskåp.

4.6 **D-mannitol ($C_6H_{14}O_6$), pulver**

4.7 **Natriumklorid (NaCl)**

5. UTRUSTNING

5.1 **pH-mätare med glaselektrod**

5.2 **Magnetomrörare**

5.3 **400 ml-bägare med teflonstav**

6. BEREDNING AV PROVLÖSNINGEN

6.1 **Beredning av borlösningen**

Se metod 10.1, 10.2 och vid behov 10.3.

7. FÖRFARANDE

7.1 **Provning**

Placera i en 400 ml-bägare (5.3) en alikvot (a) av extraktet (6.1) innehållande 2 till 4 mg B. Tillsätt 150 ml vatten.

Tillsätt flera droppar av metylröttindikatorlösningen (4.1).

Vid extraktion enligt metod 10.2, tillsätt 0,5 mol/l saltsyra (4.2) tills dess att indikatorlösningen ändrar färg, och tillsätt sedan ytterligare 0,5 mol/l saltsyra (4.2).

Tillsätt 3 g natriumklorid (4.7) och koka upp för att avlägsna koldioxid. Låt svalna. Placera bägaren på magnetomröraren (5.2) och sänk ned de kalibrerade elektroderna för pH-mätning (5.1).

Justera lösningens pH-värde till exakt 6,3, först med 0,5 mol/l natriumhydroxidlösning (4.3) och sedan med 0,025 mol/l lösning (4.4).

Tillsätt 20 g D-mannitol (4.6), lös fullständigt och blanda väl. Titrera med 0,025 mol/l natriumhydroxidlösning (4.4) till pH 6,3 (stabilt i minst 1 minut). Låt x_1 vara den nödvändiga volymen.

8. BLINDLÖSNING

Bered en blindlösning enligt samma förfarande från och med lösningsberedningen, bortsett från att gödselmedlet inte är medtaget. Låt x_0 vara den nödvändiga volymen.

9. HALT AV BOR (B) I NATRIUMHYDROXIDLÖSNINGEN (4.4)

Överför med pipett 20 ml (2,0 mg B) av kalibreringslösningen (4.5) till en 400 ml-bägare och tillsätt flera droppar metylröttindikatorlösning (4.1). Tillsätt 3 g natriumklorid (4.7) och saltsyralösning (4.2) tills dess att indikatorlösningen ändrar färg (4.1).

Fyll med vatten till ca 150 ml och koka försiktigt upp för att avlägsna koldioxid. Låt svalna. Placera bägaren på magnetomröraren (5.2) och sänk ned de kalibrerade elektroderna för pH-mätning (5.1). Justera lösningens pH-värde till exakt 6,3, först med 0,5 mol/l natriumhydroxidlösning (4.3) och sedan med 0,025 mol/l lösning (4.4).

Tillsätt 20 g D-mannitol (4.6), lös fullständigt och blanda väl. Titrera med 0,025 mol/l natriumhydroxidlösning (4.4) till pH 6,3 (stabilt i minst 1 minut). Låt V_1 vara den nödvändiga volymen.

Bered en blindlösning på samma sätt, men ersätt 20 ml vatten med kalibreringslösning. Låt V_0 vara den nödvändiga volymen.

Borhalten (F) i mg/ml standardlösning av natriumhydroxid (4.4) är följande:

$$F \text{ (i mg/ml)} = 2 / (V_1 — V_0)$$

1 ml natriumhydroxidlösning med en molaritet på exakt 0,025 mol/l motsvarar 0,27025 mg B.

10. REDOVISNING AV RESULTATEN

Gödselmedlet har följande procentuella halt av bor:

$$B\ (\%) = \frac{(X_1 - X_0) \times F \times V}{10 \times a \times M}$$

där

B är mängden bor uttryckt i procent av gödselmedlet

X_1 är volymen 0,025 mol/l natriumhydroxidlösning (4.4) uttryckt i ml som behövs för provlösningen

X_0 är volymen 0,025 mol/l natriumhydroxidlösning (4.4) uttryckt i ml som behövs för blindlösningen

F är halten bor (B) i 0,025 mol/l natriumhydroxidlösningen (4.4) uttryckt i mg/ml

V är volymen av den extraktlösning som har framställts med hjälp av metod 10.2 eller 10.2

a är volymen av den alikvot (7.1) som tagits från extraktlösningen (6.1) uttryckt i ml

M är massan av det prov som har tagits med hjälp av metod 10.1 eller 10.2 uttryckt i gram

Metod 10.6

BESTÄMNING AV KOBOLTHALTEN I EXTRAKT AV GÖDSELMEDEL MED HJÄLP AV GRAVIMETRISK METOD MED 1-NITROSO-2-NAFTOL

1. RÄCKVIDD

Denna metod anger förfarandet för att bestämma halten av kobolt i extrakt av gödselmedel.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Förfarandet används för att analysera prover av gödselmedel som har extraherats med hjälp av metod 10.1 och 10.2 och för vilka den totala halten eller den vattenlösliga delen kobolt skall deklareras enligt bilaga I E i denna förordning.

3. PRINCIP

Kobolt (III) ger med 1-nitroso-2-naftol en röd fällning Co $(C_{10}H_6ONO)_3$, $2H_2O$. Efter det att den kobolt som finns i extraktet har bringats i kobolt (III)-stadiet fälls kobolten ut i ett ättiksyramedium genom en lösning av 1-nitroso-2-naftol. Efter filtrering tvättas fällningen, torkas tills vikten är konstant och vägs sedan som Co $(C_{10}H_6ONO)_3$, $2H_2O$.

4. REAGENS

4.1 **Väteperoxidlösning (H_2O_2, d_{20} = 1,11 g/ml) 30 %**

4.2 **Natriumhydroxidlösning, ca 2 mol/l**

Lös upp 8 g natriumhydroxid i pelletform i 100 ml vatten.

4.3 **Utspädd saltsyralösning, ca 6 mol/l**

Blanda 1 volymdel saltsyra (d_{20} = 1,18 g/ml) med 1 volymdel vatten.

4.4 **Ättiksyra (99,7 % CH_3CO_2) (d_{20} = 1,05 g/ml)**

4.5 **Ättiksyralösning (1 : 2), ca 6 mol/l**

Blanda 1 del ättiksyra (4.4) med 2 delar vatten.

4.6 **Lösning av 1-nitroso-2-naftol i ättiksyra: Lös 4 g 1-nitroso-2-naftol i 100 ml ättiksyra (4.4). Tillsätt 100 ml ljummet vatten. Blanda väl. Filtrera genast. Den framställda lösningen måste användas omedelbart**

5. UTRUSTNING

5.1 **Filterdegel P 16/ISO 4793, porositet 4, kapacitet 30 eller 50 ml**

5.2 **Torkugn vid 130 ± 2 °C**

6. BEREDNING AV PROVLÖSNINGEN

6.1 **Beredning av koboltlösningen**

Se metod 10.1 eller 10.2.

6.2 **Beredning av den lösning som skall analyseras**

Placera en alikvot av extraktet innehållande högst 20 mg Co i en 400 ml-bägare. Om extraktet framställs i enlighet med metod 10.2, tillsätt 5 droppar saltsyra (4.3). Tillsätt ca 10 ml väteperoxidlösning (4.1). Låt oxidationsmedlet verka i kallt tillstånd i 15 minuter, och fyll sedan med vatten till ca 100 ml. Täck bägaren med ett urglas. Koka upp lösningen och låt den koka i 10 minuter. Låt svalna. Gör lösningen basisk med natriumhydroxidlösning (4.2) som tillsätts droppvis tills svart kobolthydroxid börjar fällas ut.

7. FÖRFARANDE

Tillsätt 10 ml ättiksyra (4.4) och fyll med vatten till ca 200 ml. Hetta upp till kokpunkten. Tillsätt droppvis med hjälp av byrett 20 ml av 1-nitroso-2-naftol-lösningen (4.6) under ständig omrörning. Avsluta med kraftig omrörning för att få fällningen att koagulera.

Filtrera genom en filterdegel (5.1) som vägst i förväg, utan att degeln täpps igen. För att undvika detta, se till att det är vätska kvar ovanför fällningen under hela filtreringen.

Skölj bägaren med utspädd ättiksyra (4.5) för att avlägsna all fällning, skölj fällningen på filtret med utspädd ättiksyra (4.5) och sedan tre gånger med hett vatten.

Torka i torkugn (5.2) vid 130 °C ± 2 °C tills vikten är konstant.

8. REDOVISNING AV RESULTATEN

1 mg Co $(C_{10}H_6ONO)_3$, $2H_2O$ fällning motsvarar 0,096381 mg Co.

Gödselmedlet har följande procentuella halt av kobolt (Co):

$$\text{Co}\ (\%) = X \times 0{,}0096381 \times \frac{V \times D}{a \times M}$$

där

X är massan av fällningen uttryckt i mg

V är volymen av den extraktlösning som har framställts med hjälp av metod 10.1 eller 10.2 uttryckt i ml

a är volymen av den alikvot som tagits från den sista utspädningen uttryckt i ml

D är utspädningsfaktorn för denna alikvot

M är massan av provet uttryckt i gram

Metod 10.7

BESTÄMNING AV KOPPARHALTEN I EXTRAKT AV GÖDSELMEDEL MED HJÄLP AV TITRERANALYS

1. RÄCKVIDD

I detta dokument beskrivs förfarandet för att bestämma halten av koppar i extrakt av gödselmedel.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Förfarandet används för att analysera prover av gödselmedel som har extraherats med hjälp av metod 10.1 och 10.2 och för vilka den totala halten eller den vattenlösliga delen koppar skall deklareras enligt bilaga I E i denna förordning.

3. PRINCIP

Kopparjoner reduceras i ett surt medium med kaliumjodid:

$$2Cu^{++} + 4I^{-} \rightarrow 2CuI + I_2$$

Det jod som därigenom frigörs titreras med en standardlösning av tiosulfat med stärkelse som indikator enligt följande:

$$I_2 + 2Na_2S_2O_3 \rightarrow 2NaI + Na_2S_4O_6$$

4. REAGENS

4.1 **Salpetersyra (HNO_3, d_{20} = 1,40 g/ml)**

4.2 **Urea [$(NH_2)_2$ C = 0]**

4.3 **Ammoniumvätedifluorid (NH_4HF_2), lösning 10 % massa/volym**

Förvara lösningen i ett plastkärl.

4.4 **Ammoniumhydroxidlösning (1 + 1)**

Blanda 1 volymdel ammoniak (NH_4OH, d_{20}: 0,9 g/ml) med 1 volymdel vatten.

4.5 **Standardlösning av natriumtiosulfat**

Lös 7,812 g natriumtiosulfatpentahydrat ($Na_2S_2O_35H_2O$) i vatten i en 1-liters mätkolv. Denna lösning måste beredas på så sätt att 1 ml = 2 mg Cu. För stabilisering, tillsätt flera droppar kloroform. Lösningen måste förvaras i en glasbehållare och skyddas från direkt ljus.

4.6 **Kaliumjodid (KI)**

4.7 **Kaliumtiocyanat (KSCN) lösning (25 % massa/volym)**

Förvara lösningen i en plastflaska.

4.8 **Stärkelselösning (ca 0,5 %)**

Placera 2,5 g stärkelse i en 600 ml-bägare. Tillsätt ca 500 ml vatten. Koka under omrörning. Kyl till rumstemperatur. Lösningen har kort hållbarhet. Hållbarheten kan förlängas genom tillsats av ca 10 mg kvicksilverjodid.

5. BEREDNING AV PROVLÖSNINGEN

Beredning av kopparlösningen.

Se metod 10.1 och 10.2.

6. FÖRFARANDE

6.1 **Beredning av titreringslösningen**

Placera en alikvot av lösningen innehållande minst 20 till 40 mg Cu i en 500 ml-Erlenmeyerkolv.

Avlägsna överflödigt syre genom en kort kokning. Fyll med vatten till ca 100 ml. Tillsätt 5 ml salpetersyra (4.1), koka upp och låt koka i ca en halv minut.

Tag bort Erlenmeyerkolven från värmeplatten, tillsätt ca 3 g urea (4.2) och fortsätt kokningen i ca en halv minut.

Tag bort från värmeplattan och tillsätt 200 ml kallt vatten. Vid behov, kyl innehållet i Erlenmeyerkolven till rumstemperatur.

Tillsätt ammoniumhydroxidlösning (4.4) litet i taget tills lösningen blir blå. Tillsätt ytterligare 1 ml.

Tillsätt 50 ml ammoniumvätedifluoridlösning (4.3) och blanda.

Tillsätt 10 g kaliumjodid (4.6) och lös.

6.2 **Titrering av lösningen**

Placera Erlenmeyerkolven på en magnetomrörare. Sänk ned staven i Erlenmeyerkolven och ställ in omröraren på önskad hastighet.

Tillsätt med hjälp av en byrett standardlösning av natriumtiosulfat (4.4) tills den bruna färgen hos det jod som frigörs från lösningen minskar.

Tillsätt 10 ml stärkelselösning (4.8).

Fortsätt titreringen med natriumtiosulfatlösning (4.5) tills den violetta färgen nästan har försvunnit.

Tillsätt 20 ml kaliumtiocyanatlösning (4.7) och fortsätt titreringen tills den blåvioletta färgen har försvunnit helt.

Notera mängden använd tiosulfatlösning.

7. REDOVISNING AV RESULTATEN

1 ml standardlösning av natriumtiosulfat (4.5) motsvarar 2 mg Cu.

Gödselmedlet har följande procentuella halt av koppar:

$$\text{Cu}\ (\%) = X \frac{V}{a \times M \times 5}$$

där

X är volymen av den natriumtiosulfatlösning som använts uttryckt i ml

V är volymen av den extraktlösning som har framställts med hjälp av metod 10.1 eller 10.2 uttryckt i ml

a är volymen av alikvoten i ml

M är massan av det prov som har tagits med hjälp av metod 10.1 eller 10.2 uttryckt i gram

Metod 10.8

BESTÄMNING AV JÄRNHALTEN I EXTRAKT AV GÖDSELMEDEL MED HJÄLP AV ATOMABSORPTIONS-SPEKTROMETRI

1. RÄCKVIDD

Denna metod beskriver förfarandet för att bestämma halten av järn i extrakt av gödselmedel.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Förfarandet används för att analysera prover av gödselmedel som har extraherats med hjälp av metod 10.1 och 10.2 och för vilka den totala halten eller den vattenlösliga delen järn skall deklareras enligt bilaga I E i denna förordning.

3. PRINCIP

Efter lämplig beredning och utspädning av extraktet bestäms järnhalten med hjälp av atomabsorptions-spektrometri.

4. REAGENS

4.1 **Saltsyralösning, ca 6 mol/l**

Se metod 10.4 (4.1).

4.2 **Saltsyralösning, ca 0,5 mol/l**

Se metod 10.4 (4.2).

4.3 **Väteperoxidlösning (30 % H_2O_2, d_{20} = 1,11 g/ml), fri från mikronäringsämnen**

4.4 **Lantansaltlösningar (10 g La per liter)**

Se metod 10.4 (4.3).

4.5 **Järnkalibreringslösning**

4.5.1 *Järnstamlösning (1 000 µg/ml)*

Väg in 1 g ren järntråd med en noggrannhet på 0,1 mg i en 500 ml-glasbägare. Tillsätt 200 ml 6 mol/l saltsyra (4.1) och 15 ml väteperoxidlösning (4.3). Värm på en värmeplatta tills järnet är helt upplöst. Låt svalna och överför kvantitativt till en 1 000 ml-mätkolv. Fyll till märket med vatten och blanda väl.

4.5.2 *Järnarbetslösning (100 µg/ml)*

Överför 20 ml stamlösning (4.5.1) till en 200 ml-mätkolv. Fyll på 0,5 mol/l saltsyrelösning (4.2) till märket och blanda.

5. UTRUSTNING

Atomabsorptionsspektrometer: se metod 10.4 (5). Instrumentet skall vara utrustat med strålningskälla för järns karakteristiska strålning (248,3 nm).

6. BEREDNING AV PROVLÖSNINGEN

6.1 **Järnextraktlösning**

Se metod 10.1 och/eller 10.2 och vid behov 10.3.

6.2 **Beredning av provlösningen**

Se metod 10.4 (6.2). Provlösningen måste innehålla 10 % (volym) lantansaltlösning.

7. FÖRFARANDE

7.1 **Beredning av blindlösning**

Se metod 10.4 (7.1). Blindlösningen måste innehålla 10 % (volym) av den lantansaltlösning som anges i 6.2.

7.2 **Beredning av kalibreringslösningar**

Se metod 10.4 (7.2).

För ett optimalt mätområde på 0–10 µg/ml järn, överför 0, 2, 4, 6, 8 respektive 10 ml arbetslösning (4.5.2) till en serie 100 ml-mätkolvar. Justera vid behov saltsyrakoncentrationen så att den kommer så nära provlösningens koncentration som möjligt. Tillsätt 10 ml av den lantansaltlösning som anges i 6.2. Fyll på 0,5 mol/l saltsyrelösning (4.2) till märket och blanda. Dessa lösningar innehåller 0, 2, 4, 6, 8 respektive 10 µg/ml järn.

7.3 **Bestämning**

Se metod 10.4 (7.3). Gör klar spektrometern (5) för bestämningen och ställ in våglängden på 248,3 nm.

8. REDOVISNING AV RESULTATEN

Se metod 10.4 (8).

Gödselmedlet har följande procentuella halt av järn:

$$\text{Fe } (\%) = [(x_s - x_b) \times V \times D] / (M \times 10^4)$$

Om metod 10.3 har använts:

$$\text{Fe } (\%) = [(x_s - x_b) \times V \times 2D] / (M \times 10^4)$$

där

Fe är mängden järn uttryckt i procent av gödselmedlet

x_s är provlösningens (6.2) koncentration uttryckt i µg/ml

x_b är blindlösningens (7.1) koncentration uttryckt i µg/ml

V är volymen av det extrakt som har framställts med hjälp av metod 10.1 eller 10.2 uttryckt i ml

D är faktorn som motsvarar den utspädning som har gjorts i 6.2

M är massan av det prov som har tagits med hjälp av metod 10.1 eller 10.2 uttryckt i gram

Beräkning av utspädningsfaktorn D: Om (a_1), (a_2), (a_3) . . . (ai) och (a) är alikvoterna och (v_1), (v_2), (v_3) . . . (vi) och (100) är de volymer i ml som motsvarar deras respektive utspädningar beräknas utspädningsfaktorn D enligt följande:

$$D = (v_1/a_1) \times (v_2/a_2) \times (v_3/a_3) \times \ldots \times (vi/ai) \times (100/a)$$

Metod 10.9

BESTÄMNING AV HALTEN AV MANGAN I EXTRAKT AV GÖDSELMEDEL MED HJÄLP AV TITRERING

1. RÄCKVIDD

Denna metod beskriver förfarandet för att bestämma halten av mangan i extrakt av gödselmedel.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Förfarandet används för att analysera prover av gödselmedel som har extraherats med hjälp av metod 10.1 och 10.2 och för vilka den totala halten eller den vattenlösliga delen mangan skall deklareras enligt bilaga I E i denna förordning.

3. PRINCIP

Om extraktet innehåller kloridjoner avlägsnas dessa genom att extraktet kokas tillsammans med svavelsyra. Manganet oxideras med natriumvismutat i ett salpetersyramedium. Det permanganat som bildas reduceras med ett överskott av järnsulfat. Detta överskott titreras med en kaliumpermanganatlösning.

4. REAGENS

4.1 **Koncentrerad svavelsyra (H_2SO_4, d_{20} = 1,84 g/ml)**

4.2 **Svavelsyra, ca 9 mol/l**

Blanda försiktigt 1 del koncentrerad svavelsyra (4.1) med 1 del vatten.

4.3 **Salpetersyra, 6 mol/l**

Blanda 3 volymdelar salpetersyra (HNO_3, d_{20} = 1,40 g/ml) med 4 volymdelar vatten.

4.4 **Salpetersyra, 0,3 mol/l**

Blanda 1 volymdel 6 mol/l salptersyra med 19 volymdelar vatten.

4.5 **Natriumvismutat ($NaBiO_3$) (85 %)**

4.6 **Kiselgur**

4.7 **Ortofosforsyra, 15 mol/l (H_3PO_4, p = 1,71 g/ml)**

4.8 **Järnsulfatlösning, 0,15 mol/l**

Lös upp 41,6 g järnsulfatheptahydrat ($FeSO_4$, $7H_2O$) i en mätkolv på 1 liter.

Tillsätt 25 ml koncentrerad svavelsyra (4.1) och 25 ml fosforsyra (4.7). Fyll till 1 000 ml-märket. Blanda.

4.9 **Kaliumpermanganatlösning, 0,020 mol/l**

Väg in 3,160 g kaliumpermanganat ($KMnO_4$) med en noggrannhet på 0,1 mg. Lös upp i vatten och fyll till 1 000 ml-märket.

4.10 **Ställd silvernitratlösning, 0,1 mol/l**

Lös upp 1,7 g silvernitrat ($AgNO_3$) i vatten och fyll till 100 ml-märket.

5. UTRUSTNING

5.1 **Filterdegel P 16/ISO 4793, porositet 4, kapacitet 50 ml, monterad på en filtrerkolv på 500 ml**

5.2 **Magnetomrörare**

6. BEREDNING AV PROVLÖSNINGEN

6.1 **Manganextraktlösning**

Se metod 10.1 och 10.2. Om man är osäker på förekomsten av kloridjoner utförs ett prov på lösningen med en droppe av silvernitratlösningen (4.10).

6.2 **Om det inte förekommer några kloridjoner placeras en alikvot av extraktet innehållande 10–20 mg mangan i en avlång 400 ml-bägare. Justera volymen till ca 25 ml, antingen genom evaporation eller tillsats av vatten. Tillsätt 2 ml koncentrerad svavelsyra (4.1)**

6.3 **Om det förekommer kloridjoner är det nödvändigt att avlägsna dem på följande sätt**

Placera en alikvot av extraktet innehållande 10–20 mg mangan i en avlång 400 ml-glasbägare. Tillsätt 5 ml 9 mol/l svavelsyra (4.2). I ett dragskåp kokas detta på en värmeplatta tills det att ymnig vit rök frigörs. Fortsätt koka tills volymen reducerats till ca 2 ml (ett tunt sirapsaktigt lager i botten av glasbägaren). Låt svalna till rumstemperatur.

Tillsätt försiktigt 25 ml vatten och prova återigen förekomsten av klorid med en droppe av silvernitratlösningen (4.10). Om det fortfarande finns klorider upprepas proceduren efter tillsats av 5 ml 9 mol/l svavelsyra (4.2).

7. FÖRFARANDE

Tillsätt 25 ml 6 mol/l salpetersyra (4.3) och 2,5 g natriumvismutat (4.5) till provlösningen i 400 ml-bägaren. Låt röra om ordentligt i tre minuter på magnetomröraren (5.2).

Tillsätt 50 ml 0,3 mol/l salpetersyra (4.4) och rör igen. Sugfiltrera (5.1) genom filterdegel belagd med kiselgur (4.6). Tvätta filterdegeln upprepade gånger med 0,3 mol/l salpetersyra (4.4) tills ett färglöst filtrat erhålls.

Flytta över filtratet och tvättlösningen till en 500 ml-glasbägare. Blanda och tillsätt 25 ml 0,15 mol/l järnsulfatlösning (4.8). Om filtratet blir gult efter tillsatsen av järnsulfat tillsätts 3 ml 15 mol/l ortofosforsyra (4.7).

Titrera med hjälp av en byrett överskottet av järnsulfat med 0,02 mol/l kaliumpermangantlösning (4.9) tills blandningen håller en stadigt rosa färg under en minut. Gör ett blindprov under samma betingelser, bortsett från att provet utelämnas.

Anmärkning

Den oxiderade lösningen får inte komma i kontakt med gummi.

8. REDOVISNING AV RESULTATEN

1 ml 0,02 mol/l kaliumpermanganatlösning motsvarar 1,099 mg mangan (Mn).

Gödselmedlet har följande procentuella halt av mangan:

$$\text{Mn (\%) där} = (\text{xb} - \text{xs}) \times 0{,}1099 \times \frac{\text{V}}{\text{a} \times \text{M}}$$

där

x_b är volymen av den permanganat som använts vid blindprovet uttryckt i ml

x_s är volymen av den permanganat som använts vid provet uttryckt i ml

V är volymen av den extraktlösning som har framställts med hjälp av metod 10.1 eller 10.2 uttryckt i ml

a är volymen av den alikvot som tagits från extraktet uttryckt i ml

M mol/l är provets massa i gram.

Metod 10.10

BESTÄMNING AV MOLYBDEN I EXTRAKT AV GÖDSELMEDEL MED HJÄLP AV GRAVIMETRISK METOD MED 8-HYDROXYKINOLIN

1. RÄCKVIDD

Denna metod anger förfarandet för att bestämma halten av molybden i extrakt av gödselmedel.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Förfarandet används för att analysera prover av gödselmedel som har extraherats med hjälp av metod 10.1 och 10.2 och för vilka den totala halten eller den vattenlösliga delen molybden skall deklareras enligt bilaga I E i denna förordning.

3. PRINCIP

Molybdenhalten bestäms av utfällning som molybdenyloximat under vissa förutsättningar.

4. REAGENS

4.1 **Svavelsyralösning, ca 1 mol/l**

Häll försiktigt 55 ml svavelsyra (H_2SO_4, d_{20} = 1,84 g/ml) i en mätkolv på 1 liter som innehåller 800 ml vatten. Blanda. Fyll till 1 000 ml-märket när vätskan svalnat. Blanda.

4.2 **Utspädd ammoniaklösning (1:3)**

Blanda 1 volymdel koncentrerad ammoniumhydroxid (NH_4OH, d_{20} = 0,9 g/ml) med 3 volymdelar vatten.

4.3 **Utspädd ättiksyralösning (1:3)**

Blanda 1 volymdel koncentrerad ättiksyralösning (99,7 % CH_3COOH, d_{20} = 1,049 g/ml) med 3 delar vatten.

4.4 **Lösning av dinatriumsalt av etylendiamintetraättiksyra (EDTA)**

Lös upp 5 g Na_2EDTA i vatten i en 100 ml-mätkolv. Fyll till märket och blanda.

4.5 **Buffertlösning**

Lös upp 15 ml koncentrerad ättiksyra och 30 g ammoniumacetat i vatten i en mätkolv på 100 ml. Fyll till 100 ml-märket.

4.6 **7-hydroxykinolin(oxin)lösning**

Lös upp 3 g 8-hydroxykinolin i 5 ml koncentrerad ättiksyra i en mätkolv på 100 ml. Tillsätt 80 ml vatten. Tillsätt ammoniumlösningen (4.2) droppe för droppe tills lösningen blir grumlig och då ättiksyra (4.3) tillsätts tills lösningen blir klar igen.

Fyll med vatten till 100 ml.

5. UTRUSTNING

5.1 **Filterdegel P16/ISO 4793, porositet 4, kapacitet 30 ml**

5.2 **pH-mätare med glaselektrod**

5.3 **Torkugn vid 130–135 °C**

6. BEREDNING AV PROVLÖSNINGEN

6.1 **Beredning av molybdenlösningen. Se metod 10.1 och 10.2**

7. FÖRFARANDE

7.1 **Beredning av provlösningen**

Placera en alikvot på 25–100 mg Mo i en 250 ml-bägare. Fyll med vatten till 50 ml.

Justera lösningens pH-värde till 5 genom att tillsätta svavelsyralösning (4.1) droppe för droppe. Tillsätt 15 ml EDTA-lösning (4.4) och sedan 5 ml buffertlösning (4.5). Fyll med vatten till ca 80 ml.

7.2 **Framställning och tvättning av fällningen**

Framställning av fällningen

Värm lösningen svagt. Tillsätt oxinlösningen (4.6) under oavbruten omrörning. Fortsätt med utfällningen tills all uppkomst av fällning upphört. Tillsätt ytterligare reagens tills supernatanten blir lätt gulfärgad. 20 ml är normalt sett tillräckligt. Fortsätt att värma fällningen svagt under två till tre minuter.

Filtrering och tvättning

Filtrera genom filterdegel (5.1). Skölj flera gånger med varmt vatten i 20 ml-mängder. Sköljvattnet skall gradvis bli ofärgat vilket visar att oxinet försvunnit.

7.3 **Vägning av fällningen**

Torka fällningen vid 130–135 °C tills vikten är konstant (minst en timme).

Låt den svalna i en torkugn och väg den.

8. REDOVISNING AV RESULTATEN

1 mg molybdenyloximat, $MoO_2(C_9H_6ON)_2$, motsvarar 0,2305 mg Mo.

Gödselmedlet har följande procentuella halt av molybden:

$$\text{Mo}\ (\%) = X \times 0{,}02305 \times \frac{V \times D}{a \times M}$$

där

X är massan av molybdenyloximatfällningen uttryckt i mg

V är volymen av extraktlösning i enlighet med metod 10.1 och 10.2 uttryckt i ml

a är volymen av den alikvot som tagits från den sista utspädningen uttryckt i ml

D är utspädningsfaktorn för denna alikvot

M är massan av provet uttryckt i gram

Metod 10.11

BESTÄMNING AV HALTEN AV ZINK I EXTRAKT AV GÖDSELMEDEL MED HJÄLP AV ATOMABSORPTIONS-SPEKTROMETRI

1. RÄCKVIDD

Denna metod anger förfarandet för att bestämma halten av zink i extrakt av gödselmedel.

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Förfarandet används för att analysera prover av gödselmedel som har extraherats med hjälp av metod 10.1 och 10.2 och för vilka den totala halten eller den vattenlösliga delen zink skall deklareras enligt bilaga I E i denna förordning.

3. PRINCIP

Efter lämplig beredning och utspädning av extrakten bestäms zinkhalten med hjälp av atomabsorptionsspektrometri.

4. REAGENS

4.1 **Saltsyralösning, ca 6 mol/l**

Se metod 10.4 (4.1).

4.2 **Saltsyralösning, ca 0,5 mol/l**

Se metod 10.4 (4.2).

4.3 **Lantansaltlösningar (10 g La per liter)**

Se metod 10.4 (4.3).

4.4 **Zinkkalibreringslösning**

4.4.1 *Zinkstamlösning (1 000 µg/ml)*

Lös 1 g zinkpulver eller zinkflisor, som har vägts med en noggrannhet på 0,1 mg, i 25 ml 6 mol/l saltsyra (4.1) i en 1 000 ml-glasbägare. När zinket är helt upplöst, fyll till märket med vatten och blanda väl.

4.4.2 *Zinkarbetslösning (100 µg/ml)*

Lös upp 20 ml stamlösning (4.4.1) i en 200 ml-mätkolv med 0,5 mol/l saltsyralösning (4.2). Fyll på 0,5 mol/l saltsyrelösning till märket och blanda omsorgsfullt.

5. UTRUSTNING

Atomabsorptionsspetrometer.

Se metod 10.4 (5). Instrumentet skall vara utrustat med strålningskälla för zinks karakteristiska strålning (213,8 nm). Bakgrundskorrigering måste kunna göras.

6. BEREDNING AV PROVLÖSNINGEN

6.1 **Zinkextraktlösning**

Se metod 10.1 och/eller 10.2.

6.2 **Beredning av provlösningen**

Se metod 10.4 (6.2). Provlösningen måste innehålla 10 % (volym) lantansaltlösning (4.3).

7. FÖRFARANDE

7.1 **Beredning av blindlösning**

Se metod 10.4 (7.1). Blindlösningen måste innehålla 10 % (volym) av den lantansaltlösning som anges i 6.2.

7.2 **Beredning av kalibreringslösningar**

Se metod 10.4 (7.2). För ett optimalt mätområde på 0 5 µg/ml zink, överför 0, 0,5, 1, 2, 3, 4 respektive 5 ml arbetslösning (4.4.2) till en serie 100 ml-mätkolvar. Justera vid behov saltsyrakoncentrationen så att den kommer så nära provlösningens koncentration som möjligt. Tillsätt 10 ml av den lantansaltlösning som anges i 6.2 till varje kolv. Fyll på 0,5 mol/l saltsyrelösning (4.2) till märket och blanda omsorgsfullt.

Dessa lösningar innehåller 0, 0,5, 1, 2, 3, 4 respektive 5 µg/ml zink.

7.3 **Bestämning**

Se metod 10.4 (7.3). Gör klar spektrometern (5) för bestämningen och ställ in våglängden på 213,8 nm.

8. REDOVISNING AV RESULTATEN

Se metod 10.4 (8).

Gödselmedlet har följande procentuella halt av zink:

$$Zn\ (\%) = [(x_s — x_b) \times V \times D] / (M \times 10^4)$$

Om metod 10.3 har använts:

$$Zn\ (\%) = [(x_s — x_b) \times V \times 2D] / (M \times 10^4)$$

där

Zn är mängden zink uttryckt i procent av gödselmedlet

x_s är provlösningens koncentration uttryckt i µg/ml

x_b är blindlösningens koncentration uttryckt i µg/ml

V är volymen av det extrakt som har framställts med hjälp av metod 10.1 eller 10.2 uttryckt i ml

D är faktorn som motsvarar den utspädning som har gjorts i 6.2

M är massan av det prov som har tagits med hjälp av metod 10.1 eller 10.2 uttryckt i gram

Beräkning av utspädningsfaktorn D:

Om (a_1), (a_2), (a_3) . . . (ai) och (a) är alikvoterna och (v_1), (v_2), (v_3) . . . (vi) och (100) är de volymer i ml som motsvarar deras respektive utspädningar beräknas utspädningsfaktorn D enligt följande:

$$D = (v_1/a_1) \times (v_2/a_2) \times (v_3/a_3) \times \ldots \times (vi/ai) \times (100/a)$$

BILAGA V

A. **FÖRTECKNING ÖVER DOKUMENT SOM TILLVERKARE ELLER DERAS FÖRETRÄDARE SKALL KONSULTERA VID UTARBETANDET AV ETT TEKNISKT UNDERLAG FÖR EN NY GÖDSELMEDELSTYP, SOM DE ÖNSKAR FÅ UPPTAGNA I BILAGA I TILL DENNA FÖRORDNING**

1. Vägledning för utarbetning av det tekniska underlaget till ansökan om att använda beteckningen ”EG-GÖDSELMEDEL” på ett gödselmedel.

   Europeiska gemenskapernas officiella tidning C 138, 20.5.1994, s. 4.

2. Kommissionens direktiv 91/155/EEG av den 5 mars 1991 om införandet och den närmare utformningen av ett särskilt informationssystem avseende farliga preparat (beredningar) i enlighet med artikel 10 i direktiv 88/379/EEG.

   Europeiska gemenskapernas officiella tidning L 76, 22.3.1991, s. 35.

3. Kommissionens direktiv 93/112/EG av den 10 december 1993 om ändring av kommissionens direktiv 91/155/EEG om införandet och den närmare utformningen av ett särskilt informationssystem avseende farliga preparat (beredningar) i enlighet med artikel 10 i direktiv 88/379/EEG

   Europeiska gemenskapernas officiella tidning L 314, 16.12.1993, s. 38.

B. **NORMER FÖR OFFICIELL ACKREDITERING AV DE LABORATORIER, SOM ÄR KOMPETENTA OCH GODKÄNDA ATT LEVERERA DE TJÄNSTER, SOM ÄR NÖDVÄNDIGA FÖR KONTROLL AV EG-GÖDSELMEDELS ÖVERENSSTÄMMELSE MED DENNA FÖRORDNING OCH DESS BILAGOR**

1. Norm gällande för laboratorierna:

   EN ISO/IEC 17025, generella krav för provnings- och kalibreringslaboratoriernas kompetens.

2. Norm gällande för ackrediteringsorganen:

   EN 45003, ackrediteringssystem för kalibrerings- och provningslaboratorier, generella krav rörande verksamhet och erkännande.

Förslag till rådets beslut om ingåendet av Interbus-överenskommelsen om tillfällig internationell persontransport med buss

(2002/C 51 E/02)

(Text av betydelse för EES)

KOM(2001) 540 slutlig — 2001/0242(AVC)

(Framlagt av kommissionen den 1 oktober 2001)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR BESLUTAT FÖLJANDE

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 71.1 tillsammans med artikel 300.2 första stycket första meningen och artikel 300.3 andra stycket i detta,

med beaktande av kommissionens förslag

med beaktande av Europaparlamentets samtycke,

och av följande skäl:

(1) I enlighet med sitt mandat från rådet av den 7 december 1995 har kommissionen förhandlat fram ett europeisk avtal om tillfällig internationell persontransport med buss med Bosnien och Hercegovina, Bulgarien, Kroatien, Tjeckiska republiken, Estland, Ungern, Lettland, Litauen, Moldavien, Polen, Rumänien, Slovakiska republiken, Slovenien och Turkiet.

(2) I enlighet med rådets beslut av den 18 juni 2001 undertecknades Interbus-överenskommelsen om tillfällig internationell persontransport med buss den 22 juni 2001 på gemenskapens vägnar.

(3) Den 30 juni 2001 hade Interbus-överenskommelsen om tillfällig internationell persontransport med buss undertecknats av Europeiska gemenskapen och av följande 13 länder: Bosnien och Hercegovina, Bulgarien, Kroatien, Tjeckiska republiken, Ungern, Lettland, Litauen, Moldavien, Polen, Rumänien, Slovakiska republiken, Slovenien och Turkiet.

(4) Ingåendet av Interbus-överenskommelsen bidrar till att ytterligare utveckla relationerna på transportområdet mellan de avtalsslutande parterna. För att överenskommelsen skall kunna träda ikraft efter undertecknandet är det nödvändigt att fyra avtalsslutande parter, inbegripet gemenskapen, har godkänt eller ratificerat den.

(5) Det är lämpligt att godkänna Interbus-överenskommelsen.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE:

Artikel 1

Ingåendet av Interbus-överenskommelsen om tillfällig internationell persontransport med buss godkänns på gemenskapens vägnar.

Avtalets text bifogas detta beslut.

Artikel 2

Rådets ordförande får utse den person som är behörig att på gemenskapens vägnar deponera det godkännandeinstrument som avses i artikel 27 i avtalet vilket innebär att gemenskapen ger sitt medgivande till att vara bunden av avtalet.

Artikel 3

Detta beslut skall offentliggöras i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

ÖVERENSKOMMELSE

om tillfällig internationell persontransport med buss (Interbus-överenskommelsen)

DE AVTALSSLUTANDE PARTERNA,

SOM ÖNSKAR främja utvecklingen av de internationella transporterna inom Europa och, i synnerhet, underlätta organiserandet och utförandet av dem,

SOM ÖNSKAR underlätta turistbesök och kulturellt utbyte mellan de avtalsslutande parterna,

SOM INSER att det är inte möjligt att ansluta nya parter till det avtal om tillfällig internationell passagerartrafik på landsväg med buss (ASOR) som undertecknades i Dublin den 26 maj 1982,

SOM FINNER att de erfarenheter som vunnits och den avreglering som uppnåtts genom det avtalet bör bevaras,

SOM FINNER att det är önskvärt att sörja för en harmoniserad avreglering av viss tillfällig internationell busstrafik och därmed sammanhängande transit,

SOM FINNER att det är önskvärt med vissa harmoniserade förfaranden för tillfällig internationell trafik som inte är avreglerad och som därför fortfarande kräver tillstånd,

SOM FINNER att det är nödvändigt att i hög grad harmonisera de tekniska villkoren för bussar som utför tillfällig internationell trafik mellan de avtalsslutande parterna för att förbättra trafiksäkerheten och miljöskyddet,

SOM FINNER att där nödvändigt att de avtalsslutande parterna tillämpar enhetliga bestämmelser i fråga om arbetsvillkoren för besättningar på bussar som utför internationella vägtransporter,

SOM FINNER att man bör harmonisera villkoren för rätten att yrkesmässigt bedriva persontransporter på väg,

SOM FINNER att ett grundläggande villkor för tillhandahållandet av internationella transporttjänster bör vara att man tillämpar principen att transportören inte får diskrimineras på grund av sin nationalitet eller företagets säte eller på grund av bussens ursprung eller mål,

SOM FINNER att det, i syfte att underlätta och förenkla kontrollformaliteterna, krävs enhetliga mallar för transportdokument såsom kontrolldokumentet för avreglerad tillfällig trafik och tillstånds- och ansökningsblanketten för icke-avreglerad trafik,

SOM FINNER att det krävs vissa harmoniserade bestämmelser om avtalets genomförande, särskilt vad gäller kontroller, påföljder och ömsesidigt bistånd,

SOM FINNER det lämpligt att man fastställer vissa förfaranden för avtalets uppföljning för att se till att det genomförs på rätt sätt och för att möjliggöra en eventuell teknisk anpassning av bilagorna,

SOM FINNER att avtalet bör vara öppet för framtida medlemmar i Europeiska transportministerkonferensen och vissa andra europeiska stater,

SOM HAR BESLUTAT att fastställa enhetliga regler för tillfälliga internationella persontransporter med buss,

HAR ENATS OM FÖLJANDE.

AVSNITT I

RÄCKVIDD OCH DEFINITIONER

Artikel 1

Räckvidd

1. Denna överenskommelse äger tillämpning på

a) tillfällig internationell passagerartrafik på väg, oberoende av passagerarnas nationalitet,

— mellan två avtalsslutande parters områden, eller till och från samma avtalsslutande parts område och, i förekommande fall, i transit genom avtalsslutande eller icke avtalsslutande parts område,

— utförd mot hyra eller ersättning av sådana transportörer som är etablerade på en avtalsslutande parts område i enlighet med den partens lagar och som innehar ett tillstånd att bedriva transport i form av tillfällig internationell busstrafik,

— med buss som är registrerad på den avtalsslutande parts område där transportören är etablerad,

b) tomkörningar med bussar i samband med sådan trafik.

2. Inga bestämmelser i denna överenskommelse får tolkas så att de ger transportörer, som är etablerade på en annan avtalsslutande parts område, möjlighet att bedriva tillfällig nationell trafik på en avtalsslutande parts område.

3. Bussar för passagerartrafik som används för kommersiell varutransport skall inte omfattas av överenskommelsen.

4. Denna överenskommelse gäller inte tillfällig trafik för egen räkning.

Artikel 2

Icke-diskriminering

De avtalsslutande parterna skall se till att man tillämpar principen att en transportör inte får diskrimineras på grund av sin nationalitet eller företagets säte eller på grund av bussens ursprung eller mål, särskilt vad gäller skattereglerna enligt avsnitt VI samt kontroll och påföljder enligt avsnitt IX.

Artikel 3

Definitioner

I denna överenskommelse används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

1. *bussar*: fordon som med hänsyn till sin konstruktion och utrustning är ägnade och avsedda att transportera fler än nio personer inklusive föraren.

2. *tillfällig internationell trafik*: trafik mellan minst två avtalsslutande parters områden som varken omfattas av definitionen på linjetrafik, definitionen på särskild linjetrafik eller definitionen på skytteltrafik. Sådan trafik kan ske med viss regelbundenhet utan att därför förlora sin karaktär av tillfällig trafik.

3. *linjetrafik*: trafik där passagerare transporteras med bestämd turtäthet och på bestämd färdväg, och där passagerarna får tas upp eller släppas av efter vägen vid i förväg fastställda hållplatser. Linjetrafik kan vara underkastad förpliktelse att följa i förväg uppställda tidtabeller och tariffer.

4. *särskild linjetrafik*: transporter under villkor enligt punkt 3 som uteslutande riktar sig till en särskild personkategori, oavsett vem som organiserar dem. Trafik av detta slag skall bland annat omfatta

— transport av arbetstagare mellan hem och arbete,

— transport av skolbarn och studenter till och från utbildningsinstitut.

Den omständigheten att sådan särskild linjetrafik kan anpassas till användarnas behov skall inte påverka klassificeringen som särskild linjetrafik.

5. a) *skytteltrafik*: trafik som organiseras för att under ett flertal tur- och returresor mellan samma avrese- och bestämmelseorter transportera passagerare, som dessförinnan uppdelats i grupper. Varje passagerargrupp återförs efter avslutad utresa av samma transportör till avreseorten under en senare resa.

Med avreseort och bestämmelseort avses de platser där resan anträds respektive avslutas med angränsande områden inom en radie på 50 km.

b) Vid skytteltrafik får passagerare inte tas upp eller släppas av under resan.

c) Den första returresan och den sista utresan i en skytteltrafikserie sker utan passagerare.

d) Förutsatt att de berörda avtalsslutande parternas behöriga myndigheter gett sitt medgivande, skall en transports klassificering som skytteltrafik inte påverkas av

— att passagerare, i strid mot vad som sägs i första stycket, gör återresan med en annan grupp eller en annan transportör,

— att passagerare, i strid mot vad som sägs i andra stycket, tas upp eller släpps av under resan,

— att första utresan och sista återresan i en skytteltrafikserie, i strid mot vad som sägs i tredje stycket, sker utan passagerare.

6. *avtalsslutande parter*: de undertecknande parter som förbundit sig att följa överenskommelsen och för vilka överenskommelsen gäller.

Denna överenskommelse gäller för de områden där Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen är tillämpligt, på de villkor som fastställs i det fördraget, samt för Bosnien-Hercegovina, Bulgarien, Kroatien, Tjeckien, Estland, Ungern, Lettland, Litauen, Moldova, Polen, Rumänien, Slovakien, Slovenien och Turkiet, såvida de anslutit sig till denna överenskommelse.

7. *behöriga myndigheter*: de myndigheter som gemenskapens medlemsstater och de andra avtalsslutande parterna utsett som ansvariga för uppgifterna enligt avsnitten V, VI, VII, VIII och IX i denna överenskommelse.

8. *transit*: den del av en transport som går genom en avtalsslutande parts område utan att passagerare tas upp eller släpps av.

AVSNITT II

VILLKOR FÖR YRKESMÄSSIGT BEDRIVANDE AV PERSONTRANSPORT PÅ VÄG

Artikel 4

1. De avtalsslutande parterna skall, om så ännu ej skett, tillämpa bestämmelser motsvarande dem i det EG-direktiv som anges i bilaga 1.

2. När det gäller villkoret avseende tillräckliga ekonomiska resurser enligt artikel 3.3 i det direktivet, får de avtalsslutande parterna bestämma att det kapital och de reserver som företaget förfogar över får vara lägre än beloppet enligt punkt c i ovannämnda artikel 3.3 fram till den 1 januari 2003, eller också fram till den 1 januari 2005 på villkor att det i det senare fallet avges en deklaration om detta då avtalet ratificeras, utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i Europaavtalet om upprättandet av en associering mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och en del av de avtalsslutande parterna till denna överenskommelse, å andra sidan.

AVSNITT III

TEKNISKA VILLKOR FÖR FORDON

Artikel 5

Bussar som används för att bedriva tillfällig internationell trafik enligt denna överenskommelse skall uppfylla de tekniska standardena i bilaga 2.

AVSNITT IV

TILLGÅNG TILL MARKNADEN

Artikel 6

Avreglerad tillfällig trafik

För följande tillfälliga trafik krävs tillstånd endast av den avtalsslutande part på vars område transportören är etablerad:

1. Slutna rundresor, dvs. resor under vilka samma grupp av passagerare befordras med samma buss under hela resan och tillbaka till utgångspunkten. Avreseorten ligger på den avtalsslutande parts område där transportören är etablerad.

2. Trafik där utresan utförs med och återresan utförs utan passagerare. Avreseorten ligger på den avtalsslutande parts område där transportören är etablerad.

3. Trafik där utresan utförs utan passagerare och där alla passagerare tas upp på samma plats, förutsatt att ett av följande villkor är uppfyllt:

   a) Passagerarna har, genom transportkontrakt ingångna före ankomsten till den avtalsslutande part på vars område de tas upp, indelats i grupper antingen på området för en icke avtalsslutande part eller på området för en annan avtalsslutande part än den där transportören är etablerad och en annan än den där de tas upp. Passagerarna transporteras till den avtalsslutande part på vars område transportören är etablerad.

   b) Passagerarna har av samma transportör och på de villkor som anges i punkt 2 först transporterats till den avtalsslutande part på vars område de tas upp igen och transporteras sedan till den avtalsslutande part på vars område transportören är etablerad.

   c) Passagerarna har inbjudits att resa till en annan avtalsslutande parts område på bekostnad av den som utfärdat inbjudan. Passagerarna måste utgöra en homogen grupp som inte får ha bildats med denna resa som enda syfte, och de transporteras till den avtalsslutande part på vars område transportören är etablerad.

Inte heller för följande trafik skall det krävas något tillstånd:

4. Transit genom avtalsslutande parters områden i samband med sådan tillfällig trafik för vilken det inte krävs något tillstånd.

5. Tomkörning av buss, som endast används för att ersätta en buss som skadats eller fått motorstopp i samband med internationell trafik enligt denna överenskommelse.

När det gäller transporter utförda av transportörer som är etablerade i Europeiska gemenskapen, får avrese- eller bestämmelseorten ligga i en valfri medlemsstat i Europeiska gemenskapen oberoende av i vilken medlemsstat bussen är registrerad eller transportören är etablerad.

Artikel 7

Icke-avreglerad tillfällig trafik

1. För annan tillfällig trafik än den som nämns i artikel 6 krävs tillstånd i enlighet med artikel 15.

2. När det gäller transporter utförda av transportörer som är etablerade i Europeiska gemenskapen, får avrese- eller bestämmelseorten ligga i en valfri EG-medlemsstat oberoende av i vilken medlemsstat bussen är registrerad eller transportören är etablerad.

AVSNITT V

SOCIALA BESTÄMMELSER

Artikel 8

De avtalsslutande parterna skall, om så ännu ej skett, ansluta sig till Europeiska överenskommelsen om arbetsförhållanden för fordonsbesättningar vid internationella vägtransporter (AETR) av den 1 juli 1970, med senare ändringar, eller tillämpa EG-förordningarna 3820/85 och 3821/85 i deras lydelse vid tidpunkten för den här överenskommelsens ikraftträdande.

AVSNITT VI

TULL- OCH SKATTEBESTÄMMELSER

Artikel 9

1. Bussar som används för transporter enligt avtalet skall vara undantagna från alla fordonsskatter och fordonsavgifter avseende drift eller innehav av fordon samt från alla särskilda skatter eller avgifter avseende transportverksamhet på de andra avtalsslutande parternas områden.

Undantaget skall inte gälla skatter och avgifter på motorbränsle, mervärdesskatt på transporttjänster, vägtullar och avgifter för användning av infrastruktur.

2. De avtalsslutande parterna skall se till att det för användningen av en och samma vägsträcka inte samtidigt påförs både vägtullar och andra användaravgifter. De avtalsslutande parterna får dock föreskriva tullar för infrastruktur där det redan påförs användaravgifter, för användning av broar, tunnlar och bergspass.

3. Bussbränsle i bränsletank som tillverkats för detta ändamål, dock högst 600 liter, och smörjmedel som medförs i bussen och som endast är avsedda för fordonets drift, skall undantas från de andra avtalsslutande parternas importtullar och övriga skatter och avgifter.

4. Den gemensamma kommitté som inrättas enligt artikel 23 skall utarbeta en förteckning över varje avtalsslutande parts skatter med betydelse för persontransport med buss på väg. Kommittén skall i denna förteckning ange vilka skatter som omfattas av bestämmelserna i första stycket i punkt 1 i denna artikel och som endast får påföras på den avtalsslutande parts område där fordonet är registrerat. Kommittén skall i denna förteckning också ange vilka skatter som omfattas av bestämmelserna i andra stycket i punkt 1 i denna artikel och som kan påföras på en annan avtalsslutande parts område än den på vars område fordonet är registrerat. En avtalsslutande part som ersätter en skatt i denna förteckning med en annan skatt av samma eller avvikande slag skall anmäla detta till den gemensamma kommittén så att kommittén kan göra nödvändiga ändringar.

5. De reservdelar och verktyg som importeras för reparationen av en skadad buss i samband med en internationell vägtransport skall undantas från tull och alla andra skatter och avgifter vid införseln till den andra avtalsslutande partens område på de villkor som gäller enligt den partens bestämmelser om tillfälligt införseltillstånd för sådana varor. De reservdelar som byts ut bör återexporteras eller förstöras under översyn av den sistnämnda partens tullmyndighet.

AVSNITT VII

KONTROLLDOKUMENT FÖR TILLFÄLLIG TRAFIK SOM FÅR BEDRIVAS UTAN TILLSTÅND

Artikel 10

Transporter enligt artikel 6 skall utföras i enlighet med ett kontrolldokument som utfärdats av de behöriga myndigheterna eller av ett annat bemyndigat organ i den avtalsslutande part där fordonet är registrerat.

Artikel 11

1. Kontrolldokumentet skall bestå av häften om 25 löstagbara färdblad med kopior. Kontrolldokumentet skall följa mallen i bilaga 3 till denna överenskommelse.

2. Häftena och färdbladen skall vara numrerade. Färdbladen skall dessutom numreras från 1 till 25.

3. Texten på häftets omslag, liksom texten på färdbladen, skall skrivas på det eller de officiella språken i den avtalsslutande part på vars område transportören är etablerad.

Artikel 12

1. Häftet enligt artikel 11 skall utfärdas i transportörens namn. Det kan inte överlåtas.

2. Färdbladsoriginalet skall medföras i bussen under hela den resa för vilken det ifyllts.

3. Transportören skall ansvara för att färdbladen ifylls i vederbörlig ordning.

Artikel 13

1. För varje resa skall transportören fylla i färdbladet i två exemplar innan resan påbörjas.

2. Passagerarnas namn kan uppges i form av en i förväg uppställd förteckning på ett särskilt blad som i så fall skall bifogas färdbladet. Både förteckningen och färdbladet skall förses med transportörens stämpel eller, i förekommande fall, transportörens eller bussförarens underskrift

3. För trafik där utresan utförs utan passagerare enligt artikel 6.3 i överenskommelsen kan passagerarförteckningen, på de villkor som anges i punkt 2, upprättas då passagerarna tas upp.

Artikel 14

Två eller flera avtalsslutande parters behöriga myndigheter får komma överens om dispens från upprättandet av en sådan passagerarförteckning. I så fall skall antalet passagerare uppges i kontrolldokumentet.

Den gemensamma kommitté som inrättats i enlighet med artikel 23 skall underrättas om sådana överenskommelser.

AVSNITT VIII

TILLSTÅND FÖR ICKE-AVREGLERAD TILLFÄLLIG TRAFIK

Artikel 15

1. För all slags tillfällig trafik som inte är avreglerad enligt artikel 6 skall ett tillstånd utfärdas genom överenskommelse mellan de behöriga myndigheterna både i de avtalsslutande parter på vilkas område passagerare tas upp eller släpps av och i de avtalsslutande parter vilkas område passeras i transit. Om avrese- eller bestämmelseorten ligger i en av Europeiska gemenskapens medlemsstater, skall det inte krävas något tillstånd för en eventuell transit genom en annan medlemsstat i Europeiska gemenskapen.

2. Tillståndet skall följa mallen i bilaga 5.

Artikel 16

Ansökan om tillstånd

1. Transportören skall lämna sin ansökan om tillstånd till de behöriga myndigheterna i den avtalsslutande part på vars område avreseorten ligger.

Ansökan skall följa mallen i bilaga 4.

2. Transportören skall fylla i ansökningsblanketten och bifoga intyg om innehav av tillstånd att bedriva tillfällig internationell busstrafik i enlighet med artikel 1.1 a andra strecksatsen.

3. De behöriga myndigheterna hos den avtalsslutande part på vars område avreseorten ligger skall granska ansökan om tillstånd för den ifrågavarande trafiken och skall, om ansökan bifalles, överlämna denna dels till de behöriga myndigheterna hos den/de avtalsslutande part(er) där bestämmelseorten ligger, dels till de behöriga myndigheterna hos de avtalsslutande parter som transiteras.

4. Genom undantag från artikel 15.1 kan de avtalsslutande parter vilkas områden transiteras besluta att deras tillstånd inte längre krävs för trafik enligt detta avsnitt. I så fall skall den gemensamma kommitté som inrättats i enlighet med artikel 23 underrättas om beslutet.

5. De behöriga myndigheterna hos den/de avtalsslutande part(er) till vilken/vilka ansökan ställts skall utfärda tillståndet inom en månad utan att diskriminera den sökande på grund av dennes nationalitet respektive företagets säte. Om de ifrågavarande myndigheterna inte är överens om villkoren för tillståndet, skall de underrätta de berörda avtalsslutande parternas behöriga myndigheter om de relevanta skälen för detta.

Artikel 17

Två eller flera avtalsslutande parters behöriga myndigheter får komma överens om att förenkla ansökningsförfarandet, mallen för ansökan om tillstånd och mallen för tillstånd för tillfällig trafik mellan dessa parter. Den gemensamma kommitté som inrättats i enlighet med artikel 23 skall underrättas om sådana överenskommelser.

AVSNITT IX

KONTROLLER, PÅFÖLJDER OCH ÖMSESIDIGT BISTÅND

Artikel 18

De kontrolldokument som avses i artikel 10 och de tillstånd som avses i artikel 15 skall medföras i bussen och på begäran visas upp för behörig kontrolltjänsteman.

Artikel 19

De avtalsslutande parternas behöriga myndigheter skall se till att transportörerna följer bestämmelserna i denna överenskommelse.

Artikel 20

En styrkt kopia av tillståndet att bedriva tillfällig internationell busstrafik i enlighet med artikel 1.1 a andra strecksatsen skall medföras i bussen och på begäran visas upp för behörig kontrolltjänsteman.

Den gemensamma kommitté som inrättats i enlighet med artikel 23 skall underrättas om de mallar för de ifrågavarande dokumenten som utfärdats av de avtalsslutande parternas behöriga myndigheter.

Artikel 21

De avtalsslutande parternas behöriga myndigheter skall fastställa ett påföljdssystem för överträdelser av denna överenskommelse. Påföljderna skall vara effektiva, proportionerliga och ha avskräckande verkan.

Artikel 22

1. Om i landet icke bosatta transportörer har begått allvarliga eller upprepade överträdelser av regler för vägtransporter, som kan leda till indragning av tillstånd att bedriva persontransport på väg, särskilt i fråga om körtider, viloperioder och trafiksäkerhet, skall den berörda avtalsslutande partens behöriga myndigheter förse de behöriga myndigheterna hos den avtalsslutande part på vars område transportören är etablerad med all tillgänglig information om dessa överträdelser och de påföljder som de har ålagt.

2. De behöriga myndigheterna hos den avtalsslutande part på vars område de allvarliga eller upprepade överträdelserna av regler för vägtransporter, särskilt i fråga om körtider, viloperioder och trafiksäkerhet, har begåtts får tillfälligt neka den berörda transportören tillträde till partens område.

När det gäller Europeiska gemenskapen, får en medlemsstats behöriga myndighet endast tillfälligt neka tillgång till den medlemsstatens område.

De behöriga myndigheterna hos den avtalsslutande part på vars område transportören är etablerad och den gemensamma kommitté som inrättats i enlighet med artikel 23 skall underrättas om de relevanta åtgärderna.

3. Om en transportör har begått allvarliga eller upprepade överträdelser av regler för vägtransporter, särskilt i fråga om körtider, viloperioder och trafiksäkerhet, skall de behöriga myndigheterna hos den avtalsslutande part på vars område transportören är etablerad vidta lämpliga åtgärder för att se till att överträdelserna inte upprepas. Dessa åtgärder får omfatta en tillfällig eller definitiv indragning av tillståndet att bedriva persontransport på väg. Den gemensamma kommitté som inrättats i enlighet med artikel 23 skall underrättas om åtgärderna.

4. De avtalsslutande parterna skall se till att transportören har rätt att överklaga de påföljder som ålagts denne.

AVSNITT X

GEMENSAMMA KOMMITTÉN

Artikel 23

1. För att underlätta överenskommelsens förvaltning inrättas härmed en gemensam kommitté. Den gemensamma kommittén skall bestå av företrädare för de avtalsslutande parterna.

2. Den gemensamma kommitténs första sammanträde skall äga rum inom sex månader efter överenskommelsens ikraftträdande.

3. Den gemensamma kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

4. Den gemensamma kommittén skall sammanträda på begäran av minst en avtalsslutande part.

5. Den gemensamma kommittén får endast fatta beslut om två tredjedelar av de avtalsslutande parterna, inklusive Europeiska gemenskapen, är företrädda vid kommitténs sammanträde.

6. För beslut från den gemensamma kommittén skall det krävas enhällighet av de företrädda avtalsslutande parterna. Om enhällighet inte kan uppnås, skall de berörda behöriga myndigheterna på begäran av en eller flera av de berörda avtalsslutande parterna samråda inom sex veckor.

Artikel 24

1. Den gemensamma kommittén skall se till att denna överenskommelse genomförs på rätt sätt. Kommittén skall underrättas om alla bestämmelser som antas för att genomföra bestämmelserna i denna överenskommelse.

2. Den gemensamma kommittén skall i synnerhet

a) på grundval av de avtalsslutande parternas uppgifter upprätta en förteckning över de behöriga myndigheter som de avtalsslutande parterna utsett som ansvariga för uppgifterna enligt avsnitten V, VI, VII, VIII och IX i överenskommelsen,

b) ändra eller anpassa kontrolldokumenten och de andra dokumentmallarna i bilagorna till överenskommelsen,

c) ändra eller anpassa bilagorna avseende tekniska normer för bussar, samt bilaga 1 avseende de villkor för yrkesmässigt bedrivande av persontransport på väg som anges i artikel 4, för att beakta framtida åtgärder som vidtas inom Europeiska gemenskapen,

d) på grundval av de avtalsslutande parternas uppgifter, i informationssyfte, upprätta en förteckning över alla de tullar, skatter och avgifter som anges i artikel 9.4 och 9.5,

e) ändra eller anpassa de krav på sociala bestämmelser som anges i artikel 8 för att beakta framtida åtgärder som vidtas inom Europeiska gemenskapen,

f) lösa eventuella tvister beträffande överenskommelsens genomförande eller tolkning,

g) rekommendera framtida åtgärder i syfte att avreglera de tillfälliga transporttjänster för vilka det fortfarande krävs tillstånd.

3. De avtalsslutande parterna skall vidta de åtgärder som krävs för att genomföra den gemensamma kommitténs beslut, om nödvändigt i enlighet med egna interna förfaranden.

4. Om man inte lyckas komma överens och lösa en tvist enligt punkt 2 f i denna artikel, får de berörda avtalsslutande parterna lämna ärendet till en skiljenämnd. Varje avtalsslutande part skall utse en skiljedomare. Även den gemensamma kommittén skall utse en skiljedomare.

Skiljedomarna skall fatta sina beslut med majoritet.

De avtalsslutande parter som berörs av tvisten skall vidta nödvändiga åtgärder för att verkställa skiljedomarnas beslut.

AVSNITT XI

ALLMÄNNA OCH AVSLUTANDE BESTÄMMELSER

Artikel 25

Bilaterala avtal

1. Bestämmelserna i denna överenskommelse skall ersätta relevanta bestämmelser i andra avtal mellan de avtalsslutande parterna. När det gäller Europeiska gemenskapen, skall denna bestämmelse gälla för alla avtal mellan en medlemsstat och en avtalsslutande part.

2. Andra avtalsslutande parter än Europeiska gemenskapen får enas om att bortse från artikel 5 och bilaga 2 i denna överenskommelse och tillämpa andra tekniska standarder på de bussar som används för tillfällig trafik mellan dem, vilket även omfattar transit genom deras områden.

3. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 6 i bilaga 2 skall bestämmelserna i denna överenskommelse ersätta relevanta bestämmelser i andra avtal mellan Europeiska gemenskapens medlemsstater och andra avtalsslutande parter.

Det skall dock vara möjligt att bibehålla och förnya bestämmelserna om undantag från tillståndskravet i befintliga bilaterala avtal mellan Europeiska gemenskapens medlemsstater och andra avtalsslutande parter för tillfälliga transporttjänster enligt artikel 7. I så fall skall de berörda avtalsslutande parterna omgående underrätta den gemensamma kommitté som inrättats i enlighet med artikel 23.

Artikel 26

Undertecknande

Denna överenskommelse skall vara öppen för undertecknande i Bryssel från och med den 14 april 2000 till och med den 30 juni 2001 hos generalsekretariatet vid Europeiska unionens råd, som skall vara depositarie för överenskommelsen.

Artikel 27

Överenskommelsens ratificering respektive godkännande och förvaring

Denna överenskommelse skall godkännas eller ratificeras av de undertecknande parterna i enlighet med deras respektive förfaranden. Godkännande- eller ratificeringsdokumenten skall av de avtalsslutande parterna deponeras hos generalsekretariatet vid Europeiska unionens råd, som skall underrätta de andra undertecknande parter om detta.

Artikel 28

Ikraftträdande

1. När denna överenskommelse har godkänts respektive ratificerats av fyra avtalsslutande parter, varav en skall vara Europeiska gemenskapen, skall den träda i kraft, med avseende på de avtalsslutande parter som godkänt respektive ratificerat den, den första dagen i tredje månaden efter det att de fyra godkännande- eller ratificeringsdokumenten har deponerats eller också den första dagen i sjätte månaden, under förutsättning att den ifrågavarande parten i det senare fallet kungör detta vid tidpunkten för överenskommelsens ratificering.

2. För varje avtalsslutande part som godkänner eller ratificerar denna överenskommelse efter dess ikraftträdande enligt punkt 1 skall överenskommelsen börja gälla den första dagen i tredje månaden efter det att den ifrågavarande avtalsslutande parten har deponerat sitt godkännande- respektive ratificeringsdokument.

Artikel 29

Överenskommelsens löptid, utvärdering och funktion

1. Denna överenskommelse skall ingås för en femårsperiod från och med dagen för ikraftträdandet.

2. Överenskommelsens löptid skall automatiskt förlängas med fem år i taget med avseende på alla avtalsslutande parter utom dem som meddelar att de inte önskar någon förlängning. De ifrågavarande avtalsslutande parterna skall i så fall underrätta depositarien om sin avsikt i enlighet med artikel 31.

3. Före utgången av varje femårsperiod skall den gemensamma kommittén utvärdera överenskommelsens funktion.

Artikel 30

Anslutning till överenskommelsen

1. Efter överenskommelsens ikraftträdande skall den vara öppen för anslutning av länder som är ordinarie deltagare i Europakonferensen för transportministrar (ECMT). Vid anslutning av ett land som är part i EES-avtalet skall överenskommelsen inte gälla för övriga parter i EES-avtalet.

2. Denna överenskommelse skall också vara öppen för anslutning av Republiken San Marino, Furstendömet Andorra och Furstendömet Monaco.

3. För varje stat som ansluter sig till denna överenskommelse efter dess ikraftträdande enligt artikel 28 skall överenskommelsen börja gälla den första dagen i tredje månaden efter det att den ifrågavarande staten har deponerat sitt anslutningsdokument.

4. Varje stat som ansluter sig till överenskommelsen efter dess ikraftträdande enligt artikel 28 får beviljas en tid på högst tre år för att anta bestämmelser motsvarande dem i det/de direktiv som anges i bilaga 1. Den gemensamma kommittén skall underrättas om alla antagna bestämmelser.

Artikel 31

Uppsägning

Varje avtalsslutande part kan för egen del säga upp denna överenskommelse med ett års varsel genom att via överenskommelsens depositarie samtidigt meddela de övriga avtalsslutande parterna. Dessutom skall den gemensamma kommittén informeras om skälen för uppsägningen. Överenskommelsen får dock inte sägas upp under de första fyra åren efter ikraftträdandet enligt artikel 28.

Om överenskommelsen sägs upp av en eller flera avtalsslutande parter och antalet parter därigenom sjunker under det antal som fastställs för överenskommelsens ursprungliga ikraftträdande enligt artikel 28, skall överenskommelsen fortsätta att gälla om inte den gemensamma kommittén, bestående av de kvarvarande avtalsslutande parterna, beslutar något annat.

Artikel 32

Upphörande

En avtalsslutande part som ansluter sig till Europeiska unionen skall från och med anslutningsdatumet upphöra att betraktas som avtalsslutande part.

Artikel 33

Bilagor

Bilagorna till denna överenskommelse utgör en integrerad del av denna.

Artikel 34

Språk

Denna överenskommelse är upprättad på engelska, franska och tyska, vilka samtliga texter är lika giltiga, och skall deponeras i arkivet hos generalsekretariatet vid Europeiska unionens råd, som skall överlämna en styrkt kopia till var och en av de avtalsslutande parterna.

Varje avtalsslutande part skall se till att denna överenskommelse vederbörligen översätts till partens officiella språk. En kopia av översättningen skall deponeras i arkivet hos generalsekretariatet vid Europeiska unionens råd.

Depositarien skall till samtliga avtalsslutande parter överlämna en kopia av alla översättningar av överenskommelsen.

Till bevis härpå har undertecknade befullmäktigade undertecknat denna överenskommelse.

BILAGA 1

VILLKOR FÖR YRKESMÄSSIGT BEDRIVANDE AV PERSONTRANSPORT PÅ VÄG ENLIGT ARTIKEL 4

I artikel 4 avses följande EG-direktiv: Rådets direktiv 96/26/EG av den 29 april 1996 om rätt att yrkesmässigt bedriva person- och godstransporter på väg och om ömsesidigt erkännande av utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis för att främja ett effektivt utnyttjande av dessa transportörers etableringsrätt på området för nationella och internationella transporter (EGT L 124, 23.5.1996, s. 1), senast ändrat genom rådets direktiv 98/76/EG av den 1 oktober 1998 (EGT L 277, 14.10.1998, s. 17).

BILAGA 2

TEKNISKA STANDARDER FÖR BUSSAR

Artikel 1

Från och med den dag då Interbus-överenskommelsen börjar gälla för alla avtalsslutande parter skall bussar som används för tillfälliga internationella persontransporter följa reglerna i följande lagtexter:

a) Rådets direktiv 96/96/EG av den 20 december 1996 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om provning av motorfordons och tillhörande släpfordons trafiksäkerhet (EGT L 46, 17.2.1997, s. 1).

b) Rådets direktiv 92/6/EEG av den 10 februari 1992 om montering och användning av hastighetsbegränsande anordningar i vissa kategorier av motorfordon inom gemenskapen (EGT L 57, 2.3.1992, s. 27).

c) Rådets direktiv 96/53/EG av den 25 juli 1996 om största tillåtna dimensioner i nationell och internationell trafik och högsta tillåtna vikter i internationell trafik för vissa vägfordon som framförs inom gemenskapen (EGT L 235, 17.9.1996, s. 59).

d) Rådets förordning (EEG) nr 3821/85 av den 20 december 1985 om färdskrivare vid vägtransporter (EGT L 370, 31.12.1985, s. 8), ändrad genom rådets förordning (EG) nr 2135/98 av den 24 september 1998 (EGT L 274, 9.10.1998, s. 1) eller likvärdiga regler i AETR-överenskommelsen med tillhörande protokoll.

Artikel 2

Från och med den dag då Interbus-överenskommelsen börjar gälla för alla avtalsslutande parter skall andra parter än Europeiska gemenskapen, i fråga om bussar som används för tillfälliga internationella persontransporter, uppfylla de tekniska kraven i följande gemenskapsdirektiv eller motsvarande FN/ECE-förordningar om enhetliga bestämmelser för typgodkännande av nya fordon och utrustning till dessa.

Punkt	FN/ECE-förordning/senaste ändring	EG-direktiv (ursprunglig–senaste version)	Dag för genomförande inom EU
Avgasutsläpp	49/01 49/02, tillstånd A 49/02, tillstånd B	88/77 91/542 steg 1 91/542 steg 2 96/1	1.10.1993 1.10.1996
Rök	24/03	72/306	2.8.1972
Buller	51/02	70/157 84/424 92/97	1.10.1989 1.10.1996
Bromssystem	13/09	71/320 88/194 91/422 98/12	1.10.1991 1.10.1994
Däck	54	92/23	1.1.1993
Ljus	48/01	76/756 91/663 97/28	1.1.1994

Artikel 3

För bussar som används för trafik

a) från en medlemsstat i gemenskapen (utom Grekland) till Interbus-överenskommelsens parter,

b) från Interbus-överenskommelsens parter till en medlemsstat i gemenskapen (utom Grekland),

c) från Interbus-överenskommelsens parter till Grekland genom någon annan medlemsstat i gemenskapen, förutsatt att transportören är etablerad i något av de länder som är part till Interbus-överenskommelsen,

gäller följande regler:

1. Bussar registrerade för första gången före den 1 januari 1980 får inte användas för tillfällig trafik enligt denna överenskommelse.

2. Bussar registrerade för första gången mellan den 1 januari 1980 och den 31 december 1981 får endast användas fram till och med den 31 december 2000.

3. Bussar registrerade för första gången mellan den 1 januari 1982 och den 31 december 1983 får endast användas fram till och med den 31 december 2001.

4. Bussar registrerade för första gången mellan den 1 januari 1984 och den 31 december 1985 får endast användas fram till och med den 31 december 2002.

5. Bussar registrerade för första gången mellan den 1 januari 1986 och den 31 december 1987 får endast användas fram till och med den 31 december 2003.

6. Bussar registrerade för första gången mellan den 1 januari 1988 och den 31 december 1989 får endast användas fram till och med den 31 december 2004.

7. Endast bussar registrerade för första gången den 1 januari 1990 eller senare (EURO 0) får användas från och med den 1 januari 2005.

8. Endast bussar registrerade för första gången den 1.10.1993 eller senare (EURO 1) får användas från och med den 1 januari 2007.

Artikel 4

För bussar som används för trafik

a) från Grekland till Interbus-överenskommelsens parter,

b) från Interbus-överenskommelsens parter till Grekland

gäller följande regler:

1. Bussar registrerade för första gången före den 1 januari 1980 får inte användas för tillfällig trafik enligt denna överenskommelse.

2. Bussar registrerade för första gången mellan den 1 januari 1980 och den 31 december 1981 får endast användas fram till och med den 31 december 2000.

3. Bussar registrerade för första gången mellan den 1 januari 1982 och den 31 december 1983 får endast användas fram till och med den 31 december 2001.

4. Bussar registrerade för första gången mellan den 1 januari 1984 och den 31 december 1985 får endast användas fram till och med 31 december 2003.

5. Bussar registrerade för första gången mellan den 1 januari 1986 och den 31 december 1987 får endast användas fram till och med 31 december 2005.

6. Bussar registrerade för första gången mellan den 1 januari 1988 och den 31 december 1989 får endast användas fram till och med 31 december 2007.

7. Endast bussar registrerade för första gången den 1 januari 1990 eller senare (EURO 0) får användas från och med den 1 januari 2008.

8. Endast bussar registrerade för första gången den 1 oktober 1993 eller senare (EURO 1) får användas från och med den 1 januari 2010.

Artikel 5

För de bussar från gemenskapen som används för bilateral trafik mellan Grekland och andra medlemsstater i gemenskapen, i transit genom området av parter till Interbus-överenskommelsen, gäller inte dessa regler om tekniska standarder, utan Europeiska gemenskapens regler.

Artikel 6

1. De regler om tekniska standarder i bilaterala överenskommelser eller arrangemang mellan medlemsstater i gemenskapen och parter till Interbus-överenskommelsen som gäller bilateral trafik och transit och som är strängare än reglerna i denna överenskommelse får tillämpas fram till och med den 31 december 2006.

2. De berörda medlemsstaterna i gemenskapen och parterna till Interbus-överenskommelsen skall underrätta den gemensamma kommitté som inrättats i enlighet med artikel 23 i denna överenskommelse om innehållet i de ifrågavarande bilaterala överenskommelserna eller arrangemangen.

Artikel 7

1. Ett intyg av vilket framgår när fordonet registrerades för första gången skall medföras i bussen och på begäran visas upp för behörig kontrolltjänsteman. I denna bilaga avses med ”datum då fordonet registrerades för första gången” den dag då fordonet efter tillverkningen registrerades för första gången. Om registreringsdatumet är okänt, avses tillverkningsdatumet.

2. Om den ursprungliga bussmotorn har ersatts med en ny motor, skall intyget enligt punkt 1 i denna artikel ersättas med ett intyg om att den nya motorn uppfyller de relevanta typgodkännandekrav som anges i artikel 3.

Artikel 8

1. Utan hinder av den bestämmelse som anges i artikel 1 a i denna bilaga får de avtalsslutande parterna utföra stickprovskontroller för att förvissa sig om att de ifrågavarande bussarna uppfyller bestämmelserna i direktiv 96/96/EG. I denna bilaga avses med ”stickprovskontroller” oregelbunden vägkontroll utan förvarning av bussar i trafik på en avtalsslutande parts område.

2. När de avtalsslutande parternas behöriga myndigheter utför vägkontroller enligt denna bilaga skall de använda checklistan i bilagorna 2a och 2b. En kopia av denna ifyllda checklista skall överlämnas till bussföraren så att denne kan uppvisa kopian vid senare kontroller och på så sätt förenkla kontrollerna eller om möjligt undvika orimligt korta intervaller mellan dem.

3. Om fordonsinspektören anser att bussen är i så bristfälligt skick att det finns skäl för ytterligare granskning kan en trafiksäkerhetsprovning utföras vid ett av staten utsett och direkt övervakat provningsorgan i enlighet med artikel 2 i direktiv 96/96/EG.

4. Om det vid stickprovskontrollen framkommer att bussen inte uppfyller bestämmelserna i direktiv 96/96/EG och därför anses utgöra en allvarlig risk för passagerare och andra vägtrafikanter, kan bussen beläggas med omedelbart körförbud på allmän väg utan att detta påverkar eventuella andra påföljder.

5. Vägkontroller skall utföras utan diskriminering på grund av förarens nationalitet eller bosättningsort respektive bussens registreringsland.

BILAGA IIa

CHECKLISTA

1. Plats för kontroll ..... 2. Datum ..... 3. Tid .....

4. Fordonets nationalitetsbeteckning och registreringsnummer .....

5. Fordonsklass

☐ buss [1]

6. Transportörens namn och adress .....

7. Nationalitet .....

8. Förare .....

9. Avsändare, adress, plats för lastning .....

10. Mottagare, adress, plats för lossning .....

11. Bruttovikt .....

12. Orsak till underkännande:

☐ Bromssystem och komponenter
☐ Styranordningens delar
☐ Lampor, belysnings- och signalordningar
☐ Hjul/nav/däck
☐ Avgassystem
☐ Avgasernas opacitet (diesel)
☐ Gasformiga utsläpp (bensin)

13. Övrigt/anmärkningar .....

14. Myndighet/tjänsteman som utfört kontrollen .....

15. Resultat av kontrollen

☐ godkänd
☐ godkänd med mindre brister
☐ allvarliga brister
☐ omedelbart körförbud

Underskrift av besiktningsman/bemyndigande

[1] Motorfordon med minst fyra hjul som används för personbefordran och har högst åtta sittplatser utöver förarsätet (kategorierna M2, M3).

BILAGA IIb

TEKNISKA STANDARDER FÖR VÄGKONTROLLER

Bussar enligt definitionen i artikel 3 i denna överenskommelse skall vara i sådant skick att de kan bedömas som trafiksäkra av kontrollmyndigheterna.

Föremål för kontrollen skall vara de komponenter som anses viktiga för ett trafiksäkert och miljömässigt bruk av bussen. Förutom enklare funktionskontroller (belysning, signalanordningar, däckskick etc.) skall särskilda tester eller kontroller av fordonets bromsar och motorfordonets avgasutsläpp utföras enligt följande:

1. Bromsar

Varje del av bromssystemet och dess drift skall vara i sådant skick att det fungerar på ett bra och effektivt sätt och är korrekt reglerat.

Bussens bromsar skall kunna utföra följande tre bromsfunktioner:

a) För bussar med tillhörande släpfordon: en färdbroms med vilken man kan sakta ner bussens fart och på ett säkert, snabbt och effektivt sätt stanna den, oavsett vilken last den framförs med och oavsett hur marken lutar.

b) För bussar med tillhörande släpfordon: en parkeringsbroms som tillåter att bussen, oavsett med vilken last den framförs, hålls stilla i en märkbar uppförs- eller nedförslutning, genom att de arbetande delarna hålls låsta av en helt mekanisk anordning.

c) För bussar: en andra (reserv-) broms som gör det möjligt att på en rimlig sträcka sakta ner bussens fart och stanna den, oavsett med vilken last den framförs, även vid fel på färdbromsen.

Om bussens underhållsskick ifrågasätts, får kontrollmyndigheterna besluta att testa dess bromsförmåga i enlighet med vissa eller samtliga bestämmelser i bilaga II.1 i direktiv 96/96/EG.

2. AVGASUTSLÄPP

2.1 **Avgasutsläpp**

2.1.1 *Bussar med motorer med styrd tändning (bensinmotorer)*

a) Om avgasutsläppen inte kontrolleras genom ett avancerat system för avgasrening, t.ex. trevägskatalysator med lambdasond:

1. Okulärbesiktning av avgassystemet för att kontrollera att det inte finns någon läcka.

2. I tillämpliga fall okulärbesiktning av avgaskontrollsystemet för att kontrollera att den nödvändiga utrustningen har monterats.

Efter rimlig uppvärmningstid (med beaktande av busstillverkarens rekommendationer) mäts halten av koloxid (CO) i avgaserna (under tomgång).

Högsta tillåtna koloxidhalt i avgaserna är den som anges av busstillverkaren. Om ett sådant värde inte finns att tillgå, eller om de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna beslutar att inte använda det som referensvärde, får koloxidhalten inte överstiga följande värden:

— för bussar som registrerats eller tagits i bruk för första gången mellan det datum från och med vilket de avtalsslutande parterna har krävt att bussar skall uppfylla kraven i direktiv 70/220/EEG [1] och den 1 oktober 1986: koloxid – 4,5 volymprocent.

— för bussar som registrerats eller tagits i bruk för första gången efter den 1 oktober 1986: koloxid – 3,5 volymprocent.

[1] Rådets direktiv 70/220/EEG av den 20 mars 1970 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om åtgärder mot luftförorening genom avgaser från motorfordon (EGT L 76, 9.3.1970, s. 1) samt rättelse (EGT L 81, 11.4.1970, s. 15), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 94/12/EG (EGT L 100, 19.4.1994, s. 42).

b) Om avgasutsläppen kontrolleras genom ett avancerat system för avgasrening, som trevägskatalysator med lambdasond:

1. Okulärbesiktning av avgassystemet för att kontrollera att det inte finns några läckor och att alla delar är kompletta.

2. Okulärbesiktning av avgaskontrollsystemet för att kontrollera att den nödvändiga utrustningen har monterats.

3. Bestämning av effektiviteten hos bussens system för avgasrening genom mätning av avgasernas lambdavärde och koloxidhalt enligt punkt 4 eller med de förfaranden som föreslås av tillverkaren och som godkänts i samband med typgodkännandet. Vid varje prov värms motorn först upp enligt busstillverkarens rekommendationer.

4. Utsläpp från avgasröret – gränsvärden

Mätning vid tomgångskörning:

Högsta tillåtna koloxidhalt i avgaserna är den som anges av busstillverkaren. Om ett sådant värde inte finns att tillgå får koloxidhalten inte överstiga 0,5 volymprocent.

Mätning vid högt tomgångsvarvtal, motorhastighet (tomgång) minst 2 000 min^{-1}:

koloxidhalt: högst 0,3 volymprocent.

Lambda: 1 ± 0,03 eller enligt tillverkarens specifikationer.

2.1.2 *Bussar med motorer med kompressionständning (dieselmotorer)*

Mätning av avgasernas opacitet vid fri acceleration (från tomgång till maximivarvtal). Koncentrationsnivån får inte överstiga den nivå som enligt direktiv 72/306/EEG [1] har angivits på plattan. Om ett sådant värde inte finns att tillgå, eller om de avtalsslutande parternas behöriga myndigheter beslutar att inte använda det som referensvärde, är gränsvärdena för absorptionskoefficienten följande:

Högsta absorptionskoefficient för:

insugningsdieselmotorer = 2,5 m^{-1},

turboladdade dieselmotorer = 3,0 m^{-1}

eller motsvarande värden om utrustningen är av annan typ än den som används vid EG-typgodkännande.

2.1.3 *Provningsutrustning*

Kontrollen av bussarnas avgasutsläpp skall ske med utrustning som gör det möjligt att med noggrannhet bestämma om de gränsvärden som föreskrivs, eller som har angivits av tillverkaren, iakttas.

2.2 I tillämpliga fall skall ODB-systemet (On Board Diagnostic), som kontrollerar de utsläppsbegränsande anordningarna, kontrolleras så att det fungerar ändamålsenligt.

---

[1] Rådets direktiv 72/306/EEG av den 2 augusti 1972 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om åtgärder mot utsläpp av föroreningar från diselmotorer som används i fordon (EGT L 190, 20.8.1972, s. 1). Direktivet senast ändrat genom kommissionens direktiv 89/491/EEG (EGT L 238, 15.8.1989, s. 43).

BILAGA 3

MALL FÖR KONTROLLDOKUMENT FÖR TILLFÄLLIG TRAFIK SOM FÅR BEDRIVAS UTAN TILLSTÅND

(Grönt papper: DIN A4 = 29,7 × 21 cm)

(Omslagets framsida)

(Text på det officiella språket eller ett av de officiella språken på den vtalsslutande parts område där transportören är etablerad)

Stat i vilken kontrolldokumentet är utfärdat (Internationell landskod) (1)

Behörig myndighet eller vederbörligen bemyndigat organ

Häfte nr .....

INTERBUS

FÄRDBLADSHÄFTE

för tillfällig internationell passagerartrafik på landsväg med buss utställt med stöd av

— artiklarna 6 och 10 i Interbus-överenskommelsen (överenskommelse om tillfällig internationell persontransport med buss).

Transportörens för- och efternamn eller handelsbeteckning: .....

.....

Adress: .....

.....

..... (Ort och datum för häftets utfärdande)

..... (Namnunderskrift och stämpel för den myndighet eller det organ som utfärdar häftet)

(1) Belgien (B), Danmark (DK), Tyskland (D), Grekland (GR), Spanien (E), Frankrike (F), Irland (IRL), Italien (I), Luxemburg (L), Nederländerna (NL), Portugal (P), Förenade kungariket (UK), Finland (FIN), Österrike (A), Sverige (S), Bulgarien (BG), Tjeckien (CZ), Estland (EST), Ungern (H), Litauen (LT), Lettland (LV), Polen (PL), Rumänien (RO), Slovakien (SK), Slovenien (SLO) att kompletteras.

(Grönt papper: DIN A4 = 29,7 × 21 cm)

(Färdbladshäfte – försättsbladets framsida)

(Text på det officiella språket eller ett av de officiella språken på den avtalsslutande parts område där transportören är etablerad)

VIKTIGA UPPLYSNINGAR

1. **Följande trafik omfattas av Interbus-överenskommelsen:**

   1) Tillfällig internationell passagerartrafik på väg, oberoende av passagerarnas nationalitet,

      — mellan två avtalsslutande parters områden, eller till och från samma avtalsslutande parts område och, i förekommande fall, i transit genom avtalsslutande eller icke avtalsslutande parts område,

      — utförd mot hyra eller ersättning av sådana transportörer som är etablerade på en avtalsslutande parts område i enlighet med den partens lagar och som innehar ett tillstånd att bedriva transport i form av tillfällig internationell busstrafik,

      — med buss som är registrerad på den avtalsslutande parts område där transportören är etablerad och som med hänsyn till sin konstruktion och utrustning är ägnad och avsedd att transportera fler än nio personer inbegripet föraren.

   2) Tomkörningar med bussar i samband med sådan trafik.

   3) I Interbus-överenskommelsen avses med "en avtalsslutande parts område", vad gäller Europeiska gemenskapen, de områden där Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen tillämpas, på de villkor som fastställs i det fördraget.

   4) Interbus-överenskommelsen innehåller inga bestämmelser som ger transportörer etablerade på en annan avtalsslutande parts område möjlighet att bedriva tillfällig nationell trafik på en avtalsslutande parts område.

   5) Bussar för passagerartrafik som används för kommersiell varutransport omfattas inte av överenskommelsen.

   6) Interbus-överenskommelsen gäller inte tillfällig trafik för egen räkning.

2. **För följande tillfälliga internationella trafik krävs, enligt artikel 6 i Interbus-överenskommelsen, tillstånd endast av den avtalsslutande part på vars område transportören är etablerad:**

   1) Slutna rundresor, dvs. resor under vilka samma grupp av passagerare befordras med samma buss under hela resan och tillbaka till utgångspunkten. Avreseorten ligger på den avtalsslutande parts område där transportören är etablerad.

   2) Trafik där utresan utförs med och återresan utförs utan passagerare. Avreseorten ligger på den avtalsslutande parts område där transportören är etablerad.

   3) Trafik där utresan utförs utan passagerare och där alla passagerare tas upp på samma plats, förutsatt att ett av följande villkor är uppfyllt:

      a) Passagerarna har, genom transportkontrakt ingångna före ankomsten till den avtalsslutande part på vars område de tas upp, indelats i grupper antingen på området för en icke avtalsslutande part eller på området för en annan avtalsslutande part än den där transportören är etablerad och en annan än den där de tas upp. Passagerarna transporteras till den avtalsslutande part på vars område transportören är etablerad.

      b) Passagerarna har av samma transportör och på de villkor som anges i punkt 2 först transporterats till den avtalsslutande part på vars område de tas upp igen och transporteras sedan till den avtalsslutande part på vars område transportören är etablerad.

      c) Passagerarna har inbjudits att resa till en annan avtalsslutande parts område på bekostnad av den som utfärdat inbjudan. Passagerarna måste utgöra en homogen grupp som inte får ha bildats med denna resa som enda syfte, och de transporteras till den avtalsslutande part på vars område transportören är etablerad.

   4) För transit genom avtalsslutande parters områden i samband med sådan tillfällig trafik för vilken det inte krävs något tillstånd skall det inte heller krävas något tillstånd.

   5) För tomkörning av buss, som endast används för att ersätta en buss som skadats eller fått motorstopp i samband med internationell trafik enligt denna överenskommelse, skall det inte krävas något tillstånd

   När det gäller transporter utförda av transportörer som är etablerade i Europeiska gemenskapen, får avrese- eller bestämmelseorten ligga i en valfri medlemsstat i Europeiska gemenskapen oberoende av i vilken medlemsstat bussen är registrerad eller transportören är etablerad.

3. **Villkor för bussar**

   Bussar som används för att bedriva tillfällig internationell trafik enligt Interbus-överenskommelsen skall uppfylla de tekniska standarderna enligt artikel 5 och bilaga 2 i den överenskommelsen.

4. **Upplysningar om hur man fyller i färdbladet**

   1) För varje resa som utförs inom ramen för tillfällig trafik måste transportören fylla i ett färdblad i två exemplar innan resan påbörjas.

      Passagerarnas namn kan uppges i form av en i förväg uppställd förteckning på ett särskilt blad som i så fall skall bifogas färdbladet. Både förteckningen och färdbladet måste förses med transportörens stämpel eller, i förekommande fall, transportörens eller bussförarens underskrift.

      För trafik där utresan görs utan passagerare kan passagerarförteckningen upprättas på ovanstående sätt då passagerarna tas upp.

      Färdbladsoriginalet måste medföras i bussen under hela resan och på begäran visas upp för behörig kontrolltjänsteman.

   2) Vid sådan trafik där utresan görs utan passagerare enligt punkt 4 C i färdbladet måste transportören foga följande intyg till kontrolldokumentet:

      — I fall enligt 4 C1: Kopia på transportkontraktet, såvida detta krävs i berörda länder, eller ett likvärdigt dokument av vilket de viktigaste kontraktsuppgifterna framgår (i synnerhet ort, land och datum för kontraktets ingående; ort, land och datum för upptagning av passagerare; bestämmelseort och -land).

      — I fall enligt 4 C2: Det färdblad som medfördes på bussen under transportörens utresa med passagerare respektive returresa utan passagerare i syfte att föra passagerarna till den avtalsslutande parts område där de skall tas upp igen.

      — I fall enligt 4 C3: Själva inbjudan eller en kopia av denna.

   3) Vid tillfällig trafik får passagerare inte tas upp eller släppas av under resan, om de behöriga myndigheterna inte har beviljat undantag. I så fall måste det ifrågavarande tillståndet medföras.

   4) Transportören skall ansvara för att färdbladen ifylls i vederbörlig ordning. Varje färdblad skall fyllas i med textad och outplånlig skrift.

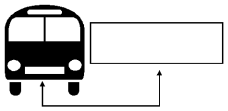
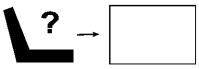
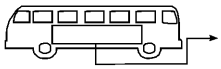
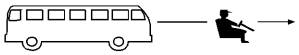
   5) Färdbladshäftet kan inte överlåtas.

(Grönt papper – DIN A4 = 29,7 × 21 cm)

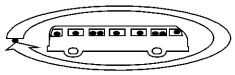
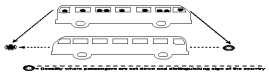
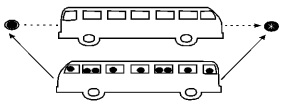
(Färdbladets framsida)

INTERBUS

(Stat i vilken kontrolldokumentet är utfärdat (Internationell landskod)	(Text på det officiella språket eller på ett eller flera officiella språk på den avtalsslutande parts område där transportören är etablerad)	Häfte nr ..... Färdblad nr .....

	Motorfordon 	Antal sittplatser
2	 Transportörens för- och efternamn eller handelsbeteckning	....
3	 Förarens/förarnas namn	1 ..... 2 ..... 3 .....

Typ av tjänst (kryssa för tillämplig ruta och ange vid behov ytterligare information)

A	 Slutna rundresor	B	 Utresa med passagerare/återresa utan passagerare ✪ Plats där passagerarna släpps av och internationell landskod .....
C	Utresa utan passagerare, alla passagerare tas upp på samma plats och transporteras till det land där transportören är etablerad. ✪ Plats där passagerarna tas upp och internationell landskod		

4	C1	a) Passagerarna har indelats i grupper genom ett transportkontrakt ingånget den ..... (datum) med ..... (resebyrå, förening osv.) b) Passagerarna har indelats i grupper på området för a) en icke avtalsslutande part ..... (statens namn) b) en annan avtalsslutande part än den där transportören är etablerad ..... (statens namn) c) Plats och avtalsslutande part där passagerarna togs upp ..... (statens namn) d) för transport till den avtalsslutande part där transportören är etablerad ..... (statens namn) ☐ Kopia av transportkontrakt eller likvärdigt dokument har bifogats (se "Viktiga upplysningar" punkt 4).
	C2	Passagerarna har av samma transportör och genom sådan trafik som anges under B först transporterats till den avtalsslutande part på vars område de tas upp och transporteras sedan till den avtalsslutande part på vars område transportören är etablerad. ☐ Färdsedeln för den tidigare utresan med passagerare och för återresan utan passagerare har bifogats.
	C3	Passagerarna har inbjudits att resa till ..... (platsens och statens namn) på bekostnad av den som utfärdat inbjudan. Passagerarna utgör en homogen grupp som inte har bildats med denna resa som enda syfte. Själva inbjudan (eller en kopia av den) har bifogats. Gruppen förs till den avtalsslutande part på vars område transportören är etablerad.

(Färdbladets baksida)

5	Färdväg	Dagssträcka				
	Datum	Från plats/land	Till plats/land	km med passagerare	km utan passagerare	Gränsöverfart
6	Passagerarförteckning					
	1		22		43	
	2		23		44	
	3		24		45	
	4		25		46	
	5		26		47	
	6		27		48	
	7		28		49	
	8		29		50	
	9		30		51	
	10		31		52	
	11		32		53	
	12		33		54	
	13		34		55	
	14		35		56	
	15		36		57	
	16		37		58	
	17		38		59	
	18		39		60	
	19		40		61	
	20		41		62	
	21		42		63	
7	Dag för färdbladets ifyllande			Transportörens underskrift		
8	Oförutsedda ändringar					
9	Eventuella kontrollstämplar					

(Uppgifterna enligt punkt 6 får vid behov lämnas på ett särskilt blad som i så fall skall fästas vid detta dokument)

BILAGA 4

MALL FÖR ANSÖKAN OM TILLSTÅND ATT BEDRIVA TILLFÄLLIG INTERNATIONELL TRAFIK

(Vitt papper – A4)

Text på det officiella språket eller på ett eller flera officiella språk på området av den avtalsslutande part till vilken ansökan ställs

ANSÖKAN OM TILLSTÅND ATT BEDRIVA TILLFÄLLIG INTERNATIONELL TRAFIK

med buss mellan avtalsslutande parter i enlighet med artikel 7 i överenskommelsen om tillfällig internationell persontransport med buss (Interbus-överenskommelsen)

(Behörig myndighet hos den avtalsslutande part från vars område trafiken utgår, dvs. där passagerare tas upp för första gången)

1. Uppgifter om den sökande:

För- och efternamn eller handelsbeteckning .....

Adress: .....

Land: .....

Tfn: .....

Fax: .....

(Ansökan – sidan 2)

2. Ange varför och hur den tillfälliga trafiken skall bedrivas:

.....

.....

.....

.....

3. Uppgifter om färdvägen:

a) Avreseort: ..... Land .....

b) Bestämmelseort: ..... Land .....

Trafikens huvudsakliga färdväg och gränsöverfarter

.....

.....

.....

.....

Länder vilkas område passeras i transit utan att passagerare tas upp eller släpps av

....

....

....

4. Datum för trafikens utförande: .....

5. Bussens/bussarnas registreringsnummer .....

.....

.....

6. Eventuella ytterligare uppgifter:

.....

.....

.....

.....

7. ....

(Ort och datum) (Den sökandes underskrift)

(Ansökan – sidan 3)

Viktiga upplysningar

1. Transportören måste fylla i ansökningsblanketten och bifoga intyg om innehav av tillstånd att bedriva tillfällig internationell busstrafik i enlighet med artikel 1.1 a andra stycket i Interbus-överenskommelsen.

2. För annan tillfällig trafik än den som anges i artikel 6 i Interbus-överenskommelsen krävs tillstånd, dvs. för annan än följande trafik:

   1) Slutna rundresor, dvs. resor under vilka samma grupp av passagerare befordras med samma buss under hela resan och tillbaka till utgångspunkten. Avreseorten ligger på den avtalsslutande parts område där transportören är etablerad.

   2) Trafik där utresan utförs med och återresan utförs utan passagerare. Avreseorten ligger på den avtalsslutande parts område där transportören är etablerad.

   3) Trafik där utresan utförs utan passagerare och där alla passagerare tas upp på samma plats, förutsatt att ett av följande villkor är uppfyllt:

      a) Passagerarna har, genom transportkontrakt ingångna före ankomsten till den avtalsslutande part på vars område de tas upp, indelats i grupper antingen på området för en icke avtalsslutande part eller på området för en annan avtalsslutande part än den där transportören är etablerad och en annan än den där de tas upp. Passagerarna transporteras till den avtalsslutande part på vars område transportören är etablerad.

      b) Passagerarna har av samma transportör och på de villkor som anges i punkt 2 först transporterats till den avtalsslutande part på vars område de tas upp igen och transporteras sedan till den avtalsslutande part på vars område transportören är etablerad.

      c) Passagerarna har inbjudits att resa till en annan avtalsslutande parts område på bekostnad av den som utfärdat inbjudan. Passagerarna måste utgöra en homogen grupp som inte får ha bildats med denna resa som enda syfte, och de transporteras till den avtalsslutande part på vars område transportören är etablerad.

   4) För transit genom avtalsslutande parters områden i samband med sådan tillfällig trafik för vilken det inte krävs något tillstånd skall det inte heller krävas något tillstånd.

   5) För tomkörning av buss, som endast används för att ersätta en buss som skadats eller fått motorstopp i samband med internationell trafik enligt denna överenskommelse, skall det inte krävas något tillstånd.

   När det gäller transporter utförda av transportörer som är etablerade i Europeiska gemenskapen, får avrese- eller bestämmelseorten ligga i en valfri medlemsstat i Europeiska gemenskapen oberoende av i vilken medlemsstat bussen är registrerad eller transportören är etablerad.

3. Ansökan skall ställas till den behöriga myndighet hos den avtalsslutande part från vars område trafiken utgår, dvs. där passagerare tas upp för första gången.

4. De bussar som används skall vara registrerade på den avtalsslutande parts område där transportören är etablerad.

5. De bussar som används för att bedriva tillfällig internationell trafik enligt Interbus- överenskommelsen skall uppfylla de tekniska standarderna enligt bilaga 2 till den överenskommelsen.

BILAGA 5

MALL FÖR ANSÖKAN OM TILLSTÅND ATT BEDRIVA ICKE-AVREGLERAD TILLFÄLLIG TRAFIK

(Tillstånd – sidan 1)

(Rosa papper – A4)

Text på det officiella språket eller på ett eller flera officiella språk på området av de avtalsslutande parter som utfärdar tillståndet

AVTALSSLUTANDE PART SOM UTFÄRDAR TILLSTÅNDET (Internationell landskod) [1]

BEHÖRIG MYNDIGHET

Stämpel

TILLSTÅND nr ...

för tillfällig internationell trafik med buss mellan avtalsslutande parter i enlighet med artikel 7 i överenskommelsen om tillfällig internationell persontransport med buss (Interbus-överenskommelsen)

Utfärdat för: .....

(Transportörens för- och efternamn eller handelsbeteckning)

Adress: .....

Land: .....

Tfn: .....

Fax: .....

....

(Ort och datum) (Underskrift och stämpel av den utfärdande myndigheten)

[1] Belgien (B), Danmark (DK), Tyskland (D), Grekland (GR), Spanien (E), Frankrike (F), Irland (IRL), Italien (I), Luxemburg (L), Nederländerna (NL), Portugal (P), Förenade kungariket (UK), Finland (FIN), Österrike (A), Sverige (S), Bulgarien (BG), Tjeckien (CZ), Estland (EST), Ungern (H), Litauen (LT), Lettland (LV), Polen (PL), Rumänien (RO), Slovakien (SK), Slovenien (SLO) att kompletteras.

(Tillstånd – sidan 2)

1. Ange varför och hur den tillfälliga trafiken skall bedrivas:

.....

.....

.....

.....

2. Uppgifter om färdvägen:

a) Avreseort: ..... Land .....

b) Bestämmelseort: ..... Land .....

Trafikens huvudsakliga färdväg och gränsöverfarter

.....

.....

.....

.....

3. Datum för trafikens utförande: .....

4. Bussens/bussarnas registreringsnummer: .....

.....

.....

5. Övriga villkor:

.....

.....

6. Passagerarförteckning har bifogats.

.....

(Den utfärdande myndighetens stämpel)

(Tillstånd – sidan 3)

Text på det officiella språket eller på ett eller flera officiella språk på området av de avtalsslutande parter som utfärdar tillståndet

Viktiga upplysningar

1. Tillståndet är giltigt för hela färden. Tillståndet får endast användas av den transportör vars namn och bussregistreringsnummer finns angivet på tillståndet.

2. Tillståndet skall medföras i bussen under hela färden och på begäran visas upp för kontrolltjänsteman.

3. Passagerarförteckningen skall bifogas detta tillstånd.

MALL FÖR DEKLARATION AV DE AVTALSSLUTANDE PARTERNA TILL INTERBUS-ÖVERENSKOMMELSEN OM ARTIKEL 4 OCH BILAGA 1

Villkor för yrkesmässigt bedrivande av persontransport på väg

Deklaration av ..... (den avtalsslutande partens namn) om artikel 4 och bilaga 1

1. De tre villkor som fastställs i avdelning I i rådets direktiv 96/26/EG av den 29 april 1996 om rätt att yrkesmässigt bedriva person- och godstransporter på väg och om ömsesidigt erkännande av utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis för att främja ett effektivt utnyttjande av dessa transportörers etableringsrätt på området för nationella och internationella transporter (EGT L 124, 23.5.1996, s. 1), senast ändrat genom rådets direktiv 98/76/EG av den 1 oktober 1998 (EGT L 277, 14.10.1998, s. 17).

   a) har genomförts i nationell lagstiftning genom ..... (hänvisning till relevant lag),

   b) kommer att genomföras i nationell lagstiftning ..... (datum)

2. När det gäller villkoret avseende "tillräckliga ekonomiska resurser", måste transportören enligt befintlig lagstiftning förfoga över kapital och reserver till ett värde som åtminstone uppgår till

   — ..... EUR (eller motsvarande nationell valuta) per fordon eller

   — ..... EUR (eller motsvarande nationell valuta) per passagerarsittplats i transportörens bussar.

   Det är tänkt att anpassa det belopp som anses motsvara "tillräckliga ekonomiska resurser" till kraven i direktiv 96/26/EG den ..... (datum, eller senast den 1 januari 2005).

Förslag till rådets förordning om ändring av förordning 1683/95 om en enhetlig utformning av visumhandlingar

(2002/C 51 E/03)

KOM(2001) 577 slutlig — 2001/0232(CNS)

(Framlagt av kommissionen den 9 oktober 2001)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 62.2 b iii) i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande, och

av följande skäl:

(1) I förordning (EG) nr 1683/95 [1] fastställs en enhetlig utformning av viseringshandlingar.

(2) Gemensamma normer för utformningen behöver fastställas, särskilt tekniska metoder och normer för hur handlingarna skall fyllas i.

(3) Integrering av ett fotografi som uppfyller höga säkerhetskrav är ett första steg i arbetet för att införa element som skapar en tillförlitligare koppling mellan innehavaren och viseringshandlingen, vilket är ett viktigt bidrag till målsättningen att den enhetliga viseringshandlingen skall vara skyddad också mot brottsligt användande. Specifikationerna i Internationella civila luftfartsorganisationen ICAO:s dokument om maskinellt läsbara viseringshandlingar bör beaktas.

(4) Gemensamma normer för en enhetlig utformning av viseringshandlingar krävs för att hålla den tekniska standarden på en hög nivå och göra det lättare att upptäcka förfalskade viseringsmärken.

(5) Behörigheten att anta gemensamma normer bör delegeras till den kommitté som inrättades genom artikel 6 i förordning (EG) nr 1683/95, som bör anpassas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter [2].

(6) Förordning (EG) nr 1683/95 bör därför ändras.

(7) Åtgärderna för att göra den enhetliga utformningen av viseringshandlingar säkrare påverkar inte de nuvarande reglerna för erkännande av resehandlingar giltighet.

(8) Den här förordningen bör inte påverka medlemsstaternas behörighet vad gäller erkännande av stater och territoriella enheter och sådana pass och rese- och identitetshandlingar som utfärdats av dessas myndigheter.

(9) Med avseende på genomförandet av avtalet med Norge och Island är den här förordningen en sådan utveckling av Schengenregelverket som avses i protokollet om införlivande av Schengenregelverket inom Europeiska unionens ramar.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Förordning (EG) nr 1683/95 ändras på följande sätt:

1. Artikel 2 skall ersättas med följande:

”*Artikel 2*

1. Ytterligare tekniska specifikationer för en enhetlig utformning av uppehållstillstånd avseende följande skall fastställas enligt förfarandet i artikel 6.2:

a) Tillägg av element och säkerhetskrav, däribland strängare normer för att försvåra efterbildning och förfalskning.

b) Tekniska metoder och normer för hur den enhetliga viseringshandlingen skall fyllas i.

2. Papperets färg får ändras i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 6.2.”

2. Artikel 6 skall ersättas med följande:

”*Artikel 6*

1. Kommissionen skall biträdas av en kommitté som skall bestå av företrädare för medlemsstaterna och ha en företrädare för kommissionen som ordförande.

[1] EGT L 164, 14.7.1995, s. 1.

[2] EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

2. När hänvisning sker till denna punkt skall det föreskrivande förfarandet i artikel 5 i beslut 1999/468/EG tillämpas, varvid bestämmelserna i artikel 7 i det beslutet skall iakttas.

3. Den tid som avses i artikel 5.6 skall vara två månader."

3. I artikel 8 skall följande stycke läggas till:

"Integreringen av det fotografi som avses i punkt 2a i bilagan skall genomföras senast fem år efter antagandet av de åtgärder som avses i artikel 2."

4. I bilagan skall följande stycke tilläggas:

"2a. Ett integrerat fotografi framställt enligt höga säkerhetskrav, som anbringas på viseringsmärkets vänstra sida."

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om införande av gemensamma säkerhetsregler för civil luftfart

(2002/C 51 E/04)

(Text av betydelse för EES)

KOM(2001) 575 slutlig — 2001/0234(COD)

(Framlagt av kommissionen den 11 oktober 2001)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 80.2 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande,

i enlighet med det förfarande som anges i artikel 251 i EG-fördraget, och

av följande skäl:

(1) De kriminella handlingar som begicks i New York och Washington den 11 september 2001 visar att terrorism är ett av de största hoten mot de demokratiska ideal samt de frihets- och fredsideal som utgör själva kärnan av Europeiska unionen.

(2) Genom att förebygga olagliga handlingar bör man alltid säkra en hög och enhetlig skyddsnivå inom den civila luftfarten för de europeiska medborgarna.

(3) Utan att detta påverkar åtgärder som vidtas på grundval av kapitel 6 i fördraget om Europeiska unionen, bör ett sådant mål uppnås genom att man antar gemensamma säkerhetsregler för den civila luftfarten samt vidtar åtgärder för att se till att de tillämpas effektivt och enhetligt inom gemenskapen. Kommissionen bör också få verkställighetsbefogenheter att anta detaljerade genomförandeåtgärder.

(4) Gemensamma flygsäkerhetsregler bör också vara helt förenliga med Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

(5) Olika typer av luftfartsverksamhet omfattas inte av samma typ av hot. Det är därför nödvändigt att de detaljerade genomförandeåtgärderna anpassas till de särskilda villkor som gäller varje verksamhetsområde.

(6) I konventionen angående internationell civil luftfart, som undertecknades i Chicago den 7 december 1944, föreskrivs miniminormer för att garantera säkerheten inom den civila luftfarten.

(7) Med tanke på de många olika parter som är delaktiga i genomförandet av säkerhetsregler på nationell nivå måste varje medlemsstat utse en behörig myndighet som ansvarar för att samordna och övervaka genomförandet av program för en säker luftfart.

(8) Medlemsstaterna bör ges erforderlig flexibilitet att anpassa sitt säkerhetsprogram till särskilda förhållanden, förutsatt att kommissionen ser över det på lämpligt sätt för att se till att dessa åtgärder inte sträcker sig längre än vad som är nödvändigt och proportionerligt för att hantera dessa förhållanden.

(9) För ett effektivt och enhetligt genomförande av säkerhetsåtgärder måste man på nationell nivå inrätta lämpliga system för kvalitetskontroll och organisera en kollektiv granskning under kommissionens överinsyn i syfte att bekräfta att varje nationellt system är effektivt.

(10) Enligt artikel 2 i rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter bör de åtgärder som krävs för genomförandet av denna förordning antas enligt de förfaranden som anges i artikel 3 eller artikel 5 i nämnda beslut, beroende på fall.

(11) I överensstämmelse med principerna om subsidiaritet och proportionalitet, som anges i artikel 5 i fördraget, kan målen för den planerade åtgärden, nämligen att fastställa och på ett enhetligt sätt tillämpa gemensamma regler inom området för flygsäkerhet, inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna och kan därför, på grund av att denna förordning omfattar hela Europa, bättre uppnås på gemenskapsnivå. Denna förordning är begränsad till de minimiåtgärder som krävs för att nå detta mål och går inte utöver vad som är nödvändigt för det ändamålet.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Mål

1. Huvudsyftet med denna förordning är att garantera en hög säkerhet genom att vidta åtgärder för att förebygga olagliga handlingar som drabbar den civila luftfarten.

2. Förordningen syftar också till följande:

a) Att underlätta den fria rörligheten för varor och tjänster genom en enhetlig tillämpning av gemensamma normer.

b) Att lägga grunden för en enhetlig tillämpning av aktuella bestämmelser i Chicagokonventionen genom att se till att bestämmelserna i dess bilaga 17 beaktas i denna förordning och de åtgärder som vidtas för dess tillämpning.

3. De mål som anges i punkterna 1 och 2 skall uppnås på följande sätt:

a) Inrättande av gemensamma normer för säkerhetsåtgärder på flygplatser och av tekniska specifikationer för utrustning till stöd för flygsäkerheten.

b) Inrättande av lämpliga mekanismer för att övervaka att förordningen efterlevs.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning avses med

a) *flygnavigeringsanläggning:* en fysisk enhet som används för att tillhandahålla tjänster som krävs för att underlätta flygnavigering, såsom flygtrafikledning, meteorologi och telekommunikationer,

b) *flygplats:* ett område i en medlemsstat som står öppet för kommersiell lufttransport,

c) *Chicagokonventionen:* konventionen angående internationell civil luftfart och bilagorna till denna, som undertecknades i Chicago den 7 december 1944,

d) *säkerhet:* kombinationen av åtgärder och mänskliga och fysiska resurser som syftar till att skydda den civila luftfarten mot olagliga handlingar.

Artikel 3

Räckvidd

De åtgärder som föreskrivs i denna förordning skall gälla för alla flygplatser och andra flygnavigeringsanläggningar som ligger inom medlemsstaternas territorium.

Artikel 4

Gemensamma normer

1. De gemensamma normerna för säkerhetsåtgärder på flygplatser och de tekniska specifikationerna för utrustning till stöd för flygsäkerheten anges i bilagan.

2. De åtgärder som krävs för att genomföra och tekniskt anpassa de gemensamma normer och de tekniska specifikationer som avses i punkt 1 skall antas enligt det förfarande som anges i artikel 8.3 med beaktande av de olika typerna av verksamhet.

Artikel 5

Nationellt säkerhetsprogram för civil luftfart

1. Varje medlemsstat skall anta ett nationellt säkerhetsprogram i syfte att säkra tillämpningen av de gemensamma normer som anges i artikel 4.1 och av de åtgärder som antas enligt artikel 4.2 från den dag som anges i besluten om sådana åtgärder.

2. Varje medlemsstat skall utse en behörig myndighet som skall ansvara för att samordna och övervaka genomförandet av säkerhetsprogrammet.

Artikel 6

Striktare åtgärder

Medlemsstaterna kan vidta striktare åtgärder än dem som anges i denna förordning. I detta fall skall de anmäla dessa åtgärders art och skälen till att åtgärderna vidtas till kommissionen och övriga medlemsstater. Om kommissionen anser att dessa åtgärder är diskriminerande eller onödigt restriktiva och inte är motiverade av de särskilda förhållanden som råder, kan den enligt de förfaranden som anges i artikel 8.2 besluta att åtgärderna skall upphävas.

Artikel 7

Övervakning av efterlevnad

1. Specifikationerna för det kvalitetskontrollssystem som skall införas av medlemsstaterna skall antas enligt det förfarande som anges i artikel 8.3. Detta system skall grunda sig på bästa metoder och göra det möjligt att snabbt upptäcka och avhjälpa brister.

2. Kommissionen skall i samarbete med de behöriga myndigheterna genomföra inspektioner för att övervaka medlemsstaternas tillämpning av denna förordning. Förfarandena för att genomföra sådana inspektioner skall antas enligt det förfarande som anges i artikel 8.3.

3. De tjänstemän som kommissionen utser för att genomföra inspektioner enligt punkt 2 ovan skall då de utövar sina befogenheter kunna uppvisa ett skriftligt tillstånd, där ärendet och syftet med inspektionen anges liksom det datum då inspektionen skall inledas. Kommissionen skall i god tid före inspektionen informera den berörda medlemsstaten om inspektionen och lämna namn på de bemyndigade tjänstemännen. Den berörda medlemsstaten skall underkasta sig inspektionen och se till att berörda organ och personer också underkastar sig inspektionen.

4. Kommissionen skall lämna inspektionsrapporterna till den berörda medlemsstaten, som inom tre månader från detta delgivande skall redovisa de åtgärder som vidtagits för att avhjälpa eventuella brister. Rapporten och svaret från den behöriga myndigheten skall förmedlas till den kommitté som inrättats enligt artikel 8.1.

5. Inspektionsrapporterna och medlemsstaternas svar skall vara konfidentiella.

Artikel 8

Kommitté

1. Kommissionen skall biträdas av en kommitté, som skall bestå av företrädare för medlemsstaterna och ha en företrädare för kommissionen som ordförande.

2. När hänvisning görs till denna punkt skall det rådgivande förfarande som anges i artikel 3 i beslut 1999/468/EG tillämpas i överensstämmelse med artiklarna 7 och 8 i samma beslut.

3. När hänvisning görs till denna punkt skall det föreskrivande förfarande som anges i artikel 5 i beslut 1999/468/EG tillämpas i överensstämmelse med artiklarna 7 och 8 i samma beslut.

4. Den tid som avses i artikel 5.6 i beslut 1999/468/EG skall fastställas till en månad.

Artikel 9

Offentliggörande av information

Kommissionen skall varje år offentliggöra en rapport om genomförandet av denna förordning och om läget vad gäller flygsäkerheten i gemenskapen, och skall då dra slutsatser på grundval av inspektionsrapporterna.

Artikel 10

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

BILAGA

GEMENSAMMA NORMER FÖR SÄKERHETSÅTGÄRDER OCH TEKNISKA SPECIFIKATIONER FÖR UTRUSTNING TILL STÖD FÖR FLYGSÄKERHETEN

1. SÄKERHETSÅTGÄRDER PÅ FLYGPLATSER

1.1 **Krav på planeringen av flygplatser**

I utformningen av flygplatser, passagerarterminaler, fraktterminaler och andra flygplatsbyggnader med direkt tillträde till flygsidan skall man beakta väsentliga krav som rör följande:

a) Säkerhetsåtgärder för passagerare inbegripet handbagage, bagage som skall checkas in samt identifieringen av detta.

b) Säkerhetsåtgärder för gods, expresspaket, brev och förbrukningsvaror.

c) Skydd av och kontrollerat tillträde till

i) skyddade terminalområden,

ii) separata terminalområden för kontroll av och ombordstigning för högriskpassagerare,

iii) flygsidan,

iv) andra särskilda känsliga områden och anläggningar.

d) En effektiv användning av säkerhetsutrustning.

1.2 **Kontroll av tillträdet till flygsidan, andra flygplatsområden som är omgärdade av restriktioner samt flygplan**

1.2.1 ***Gränser mellan marksidan och flygsidan***

Man skall upprätta gränser mellan områden på marksidan respektive på flygsidan. Övergångar genom sådana gränser skall skyddas genom vaktade utgångar och/eller låsta eller vaktade dörrar som skall inspekteras regelbundet.

1.2.2 ***Terminalområden***

Alla terminalområden som allmänheten kan nå skall övervakas. Terminaler skall patrulleras, och passagerare och andra personer skall bevakas av säkerhetspersonal. Flygbolag skall åläggas och bistås att utöva kontroll över områden som de tilldelats på marksidan och över deras passagerare på flygsidan.

1.2.3 ***Andra offentliga områden***

Det skall finnas metoder för att kontrollera tillträdet till offentliga områden som finns nära områden där flygplan rör sig (utsiktsplatser, flygplatshotell och parkeringsplatser). Man skall också se till att det i hotlägen går att stänga av sådana offentliga områden med kort varsel. Säkerhetsvakter skall patrullera dessa områden då de är öppna för allmänheten.

1.2.4 ***Kontrollerat tillträde till flygsidan***

1.2.4.1 Tillträdet till flygsidan och andra områden som är omgärdade av restriktioner skall alltid kontrolleras för att se till att ingen obehörig person kan nå dessa områden och att inget föremål som kan användas för att begå en olaglig handling kan tas ombord på ett flygplan. En vägledande förteckning över sådana föremål finns i bilaga A.

1.2.4.2 På alla flygplatser där antalet anställda utesluter ett omedelbart personligt igenkännande av alla anställda skall identitetskort utfärdas till all personal som arbetar på flygplatsen eller som ofta besöker den i tjänsten (inbegripet flygplats- och flygbolagsanställda och personer som är anställda i andra organisationer). Identitetskortet skall inbegripa ett fotografi av innehavaren och en angivelse – med till exempel färgkoder – till vilka delar av flygplatsen som innehavaren har tillträde till. Identitetskortet skall ha ett genomskinligt, förfalskningssäkert hölje och kunna bäras utanpå kläderna. Det skall bara vara giltigt under en begränsad tid. Säkerhetskontroller bör göras innan ett identitetskort utfärdas. Arbetsgivaren bör dock i vilket fall som helst göra lämpliga kontroller innan någon anställs.

1.2.4.3 Identitetskortet skall alltid bäras på en synlig plats.

1.2.4.4 Flygplatsledningen skall utfärda passerkort för fordon som måste röra sig mellan marksidan och flygsidan. Passerkortet skall gälla ett visst fordon och fästas på en väl synlig plats. Andra fordon som måste kunna nå flygsidan skall släppas in först efter att det inspekterats och fått ett tillfälligt passerkort. Endast fordon på utryckningsuppdrag kan undantas från dessa krav.

1.2.4.5 Identitetskort för personer och passerkort för fordon skall kontrolleras vid alla tillträdespunkter till flygsidan, antingen visuellt av säkerhetspersonal eller elektroniskt med ett automatiskt system som skall vara minst lika effektivt.

1.2.4.6 Fordon och leveranser som skall förmedlas till flygsidan eller andra områden som är omgärdade av restriktioner skall inspekteras på selektiva grunder.

1.2.5 ***Ytterligare säkerhetsåtgärder på plattan och för andra områden som är omgärdade av restriktioner***

1.2.5.1 Plattan, andra trafikområden, ytterstaket och kringliggande områden utanför detta staket, inbegripet de områden som ligger i omedelbar närhet av rullbanetrösklar och taxibanor, skall patrulleras regelbundet med variationer i tid, patrullvägar och förfaranden.

1.2.5.2 Plattan och andra uppställningsområden skall vara tillräckligt upplysta, och belysningen skall inbegripa särskilt sårbara delar av flygplatsens yttre gräns.

1.2.5.3 Teknik- och underhållsområden skall skyddas med staket, vakter, patruller samt tillträdeskontroll med hjälp av identitetskort för personer och passerkort för fordon. Liknande åtgärder skall vidtas för att skydda flygplatsens yttre gräns och anläggningar som rör kraftförsörjning och transformatorstationer, flygledningstorn och andra byggnader som används av flygledningstjänsten samt bränsle- och kommunikationsanläggningar. Särskilda försiktighetsmått skall vidtas mot försök att sabotera bränsle- och kommunikationsanläggningar.

1.2.6 ***Kontroller före avgång och vid transit***

1.2.6.1 Det skall genomföras säkerhetskontroller innan ursprungliga flygningar avgår i syfte att upptäcka vapen, explosiva varor, sabotage eller annan farlig utrustning som kan ha placerats ombord.

1.2.6.2 Det skall införas lämpliga säkerhetsåtgärder och hjälpmedel för att se till att passagerare som skall stiga av inte lämnar vapen, explosiva varor eller annan farlig utrustning ombord på ett flygplan vid mellanlandningar och transit.

1.2.6.3 Det skall införas lämpliga kontrollsystem för att identifiera transitpassagerare som stiger av och inte åter går ombord på flygplanet vid mellanlandningar och transit. Handbagage och incheckat bagage som tillhör sådana transitpassagerare skall inte transporteras.

1.2.7 ***Kontrollerat tillträde till parkerade flygplan***

Man skall fastställa ansvaret för att kontrollera tillträdet till parkerade flygplan. Då flygplan är obemannade skall deras dörrar vara stängda, trappor borttagna och bryggor tillbakadragna. Då man överväger hur man skall kontrollera tillträdet till flygplanet kan de åtgärder som flygplatsmyndigheterna har vidtagit för att skydda det område inom vilket flygplanet är parkerat beaktas (flygplan bör alltid om så är möjligt parkeras på avstånd till yttre staket eller andra lättgenomträngliga hinder i väl upplysta områden).

1.2.8 ***Säkerhetsåtgärder för allmän flygtrafik***

1.2.8.1 Allmänna trafikflygplan som använder internationella flygplatser skall inte parkeras i närheten av flygplan som omfattas av säkerhetsprogram för att på så sätt undvika att undergräva bestämmelserna i dessa program.

1.2.8.2 Det skall införas bestämmelser för att skilja säkerhetskontrollerade passagerare på reguljära eller icke-reguljära flygningar från passagerare som reser med allmänna trafikflygplan på grundval av följande principer och metoder.

a) Vid större flygplatser med reguljära eller icke-reguljära flygningar skall det införas fysiska arrangemang och/eller säkerhetsåtgärder för att hindra att avresande och ankommande passagerare som reser med allmänna trafikflygplan blandas med andra redan säkerhetskontrollerade passagerare.

b) Om det är möjligt skall avresande och ankommande passagerare som reser med allmänna trafikflygplan passera en separat flygterminal. De skall då tillträder eller lämnar plattan dessutom antingen skiljas från andra säkerhetskontrollerade passagerare eller transporteras i en särskild buss eller bil, eller stå under ständig övervakning.

c) Om det saknas en separat terminal skall passagerare som reser med allmänna trafikflygplan antingen

i) passera genom en separat del av terminalbyggnaden och eskorteras eller transporteras med buss/bil till och från sitt flygplan på plattan,

ii) genomgå säkerhetskontroll innan de tillträder det skyddade området om det inte går att undvika att de passerar genom skyddade områden i terminalbyggnaden,

iii) omfattas av andra säkerhetsåtgärder som ger samma verkan beroende på lokala förhållanden.

1.3 **Säkerhetsåtgärder som rör passagerare, bagage, post och gods**

1.3.1 ***Säkerhetskontroll för passagerare och handbagage***

1.3.1.1 *Säkerhetskontroll för passagerare*

Alla avresande passagerare och deras handbagage skall genomgå säkerhetskontroll innan de avreser med internationella reguljära och icke-reguljära flygningar för att se till att inget föremål som kan användas för att begå en olaglig handling tas ombord på flygplanet. En vägledande förteckning över sådana föremål finns i bilaga A.

1.3.1.2 *Visitation eller kontroll av passagerare*

Passagerarkontroll kan genomföras för hand eller med metalldetektorer. Kontrollen kan ske vid utgången till flygplanet eller centraliseras till ingången till ett skyddat område. Centraliserade visitationsförfaranden skall dock inte tillämpas i terminaler där ankommande passagerare, som inte har visiterats vid avgången enligt de väsentliga krav som anges i detta dokument, måste träda in i samma områden som redan visiterade passagerare.

1.3.1.3 *Separering av kontrollerade och okontrollerade passagerare*

Säkerhetsarrangemangen på flygplatser skall hindra att avresande passagerare blandas med ankommande passagerare efter den punkt där säkerhetskontroll gjorts. Då dessa passagerare inte kan separeras fysiskt och de ankommande passagerarna steg ombord på sitt flygplan på en flygplats där säkerhetsåtgärderna inte uppfyller de väsentliga kraven i detta dokument får de ankommande passagerarna inte

a) blanda sig med kontrollerade avresande passagerare såvida de inte har genomgått en lämplig säkerhetskontroll,

b) byta till en annan flygning innan de har genomgått säkerhetskontroll.

1.3.1.4 *Säkerhetsbestämmelser för potentiellt omstörtande passagerare*

a) Särskilda säkerhetsåtgärder skall införas för flygtransport av följande tre grupper av potentiellt omstörtande passagerare:

   i) Förvisade personer

      Personer som tidigare har rest in lagligt eller olagligt i ett land och som nu formellt har beordrats av de behöriga myndigheterna att lämna detta land.

   ii) Oönskade personer

      Personer som nekas inresa i ett land av de behöriga myndigheterna och som skall transporteras tillbaka till deras avreseland eller till något annat land där de släpps in.

   iii) Personer i lagligt förvar

      Personer som antingen är häktade eller dömda av domstol, och som av rättsliga skäl måste transporteras till ett annat land.

b) De behöriga myndigheterna (polis, immigrations- och/eller fängelsemyndigheter) skall i tillräckligt god tid och skriftligen anmäla att de planerar att transportera potentiellt omstörtande passagerare till det berörda flygbolaget. Det berörda flygbolaget skall i sin tur informera kaptenen på det aktuella flygplanet.

c) Den skriftliga anmälan till flygbolaget och kaptenen enligt punkt b ovan skall innehålla följande uppgifter:

   i) Personens identitet.

   ii) Skälet till transporten.

   iii) Eventuella medföljande vakter.

   iv) De behöriga myndigheternas riskbedömningar.

   v) I förhand uppgjorda placeringar i flygplanet om så krävs.

   vi) En beskrivning av tillgängliga handlingar.

d) Följande kompletterande säkerhetsmått skall vidtas:

   i) En strikt visitation av potentiellt omstörtande passagerare och deras bagage.

   ii) Ombordstigning före alla andra passagerare.

   iii) Potentiellt omstörtande passagerare får inte placeras i säten intill gången eller bredvid nödutgångar.

   iv) Potentiellt omstörtande passagerare får inte serveras några alkoholhaltiga drycker.

v) Det skall i förekommande fall finnas ett tillräckligt antal medföljande vakter.

vi) De medföljande vakterna skall kunna samtala med flygplansbesättningen.

vii) Flygningen av potentiellt omstörtande passagerare får inte offentliggöras.

viii) Fasthållningsutrustning skall finnas om så krävs.

1.3.1.5 *Genomlysning eller manuell kontroll av handbagage*

Handbagage skall kontrolleras för hand eller med genomlysningsutrustning. Då genomlysningsutrustning används skall följande iakttas:

a) Den som ansvarar för att kontrollera det genomlysta bagaget skall vara säker på att det inte förekommer några misstänkta föremål i bagaget. Om denne hyser några tvivel om detta skall bagaget kontrolleras för hand.

b) Minst 10 procent av det genomlysta bagaget skall slumpmässigt plockas ut för att genomsökas för hand.

c) Personal får inte granska genomlysningsbilder i mer än 20 minuter i sträck och får därefter inte på nytt börja granska genomlysningsbilder på ytterligare 40 minuter.

1.3.2 ***Hantering av incheckat bagage***

1.3.2.1 Incheckat bagage skall skyddas från ingrepp mellan incheckningsplatsen och flygplanet.

1.3.2.2 Utan att detta påverkar punkt 1.3.7 skall följande säkerhetskrav tillämpas på alla direkta flygningar:

a) Passagerare skall underrättas om att elektriska eller elektroniska apparater inte skall placeras i deras incheckade bagage utan att deklareras samt om att deras incheckade bagage kan bli föremål för en säkerhetskontroll.

b) Passagerare skall varnas för att om en säkerhetskontroll av deras incheckade bagage skulle visa att det innehåller odeklarerade elektriska eller elektroniska apparater så kan detta leda till att deras bagage inte transporteras.

c) Passagerare som checkar in bagage skall ombes att bidra till flygningens säkerhet genom att deklarera ägande, förvar och innehåll i fråga om deras bagage, särskilt huruvida det innehåller elektriska eller elektroniska apparater. Om resultatet av denna utfrågning så kräver skall passageraren och dennes bagage genomgå en säkerhetskontroll. Den personal som utför sådana utfrågningar skall ha lämplig utbildning.

d) Incheckat bagage skall kontrolleras genom genomlysning, andra tekniska metoder eller för hand i syfte att så långt som möjligt slå fast att det inte innehåller en explosiv vara.

1.3.2.3 Transfer- och transitbagage skall genomgå sådan säkerhetskontroll som anges i punkt 2 ovan om det inte har omfattats av åtgärder på avreseflygplatsen och eventuella tidigare transitflygplatser som är likvärdiga med dem som föreskrivs i dessa väsentliga krav. I annat fall skall minst 5 procent av allt direkt eller indirekt transitbagage kontrolleras genom genomlysning, andra tekniska metoder eller för hand.

1.3.3 ***Identifiering av incheckat bagage***

1.3.3.1 Åtgärder skall införas som ålägger flygbolagen att

a) acceptera och transportera incheckat bagage endast om det är lämpligt märkt på utsidan för att kunna hänföras till respektive passagerare,

b) bekräfta att den passagerare som bagaget tillhör har en biljett som gäller den aktuella flygningen,

c) se till att incheckat bagage innan det lastas ombord på flygplanet förvaras inom en del av flygplatsen som endast behöriga personer har tillträde till.

1.3.3.2 Det skall ses till att passagerare som har checkat in bagage verkligen går ombord på flygplanet. Bagage som har kommit att skiljas från sin ägare skall bara tas ombord på ett flygplan efter att det har identifierats av sin ägare eller genomgått en säkerhetskontroll.

1.3.3.3 Då incheckat bagage i särskilda fall på grund av riskbedömningar eller exceptionella omständigheter på en flygplats genomgår ännu en säkerhetskontroll som kan hindra att vapen eller andra föremål som kan användas för att begå en olaglig handling tas ombord krävs ingen ytterligare sammankoppling mellan ombordstigande passagerare och deras incheckade bagage.

1.3.4 ***Gods, kurirpost, expresspaket och post***

1.3.4.1 *Gods, kurirpost och expresspaket*

1.3.4.1.1 Tillämpning

Gods, kurirpost och expresspaket som fraktas på passagerar- och fraktplan skall genomgå säkerhetskontroller innan de tas ombord på flygplanet.

1.3.4.1.2 Säkerhetskontroller

Säkerhetskontrollerna skall syfta till följande:

a) Att se till att mottagning, behandling och hantering av gods ombesörjs av personal som rekryterats och utbildats på lämpligt sätt.

b) Att i rimlig omfattning se till att gods inte innehåller några sådana förbjudna föremål som beskrivs i punkt iv och v i bilaga A genom att

i) genomsöka det för hand eller genom en fysisk kontroll,

ii) genomlysa det,

iii) låta det genomgå en simulering,

iv) tillämpa andra hjälpmedel, både tekniska och biosensoriska (t.ex. avsökare, spårdetektorer, hundar m.m.).

Om inget eller ingen av ovannämnda hjälpmedel eller metoder för säkerhetskontroll kan användas på grund av godsets art kan man godta att det lagras i 24 timmar.

1.3.4.1.3 Undantag

De säkerhetskontroller som anges i punkt 2b ovan behöver inte tillämpas i fråga om följande:

— Gods som kan spåras i tillräcklig grad för att slå fast att det mål som anges i punkt 2b ovan är uppfyllt.

— Gods som har mottagits från en känd avsändare.

— Gods som skall omlastas enligt vad som anges i punkt 4 nedan.

— Mänskliga kvarlevor som härrör från en erkänd källa.

— Levande djur.

— Vederhäftiga försändelser av material som räddar liv.

— Gods av stort värde som har kontrollerats enligt normer som åtminstone är likvärdiga med dessa väsentliga krav.

— Särskilda kärnmaterial.

1.3.4.1.4 Gods som skall omlastas

Gods som skall omlastas och som anländer med flyg behöver inte kontrolleras förutsatt att det är skyddat mot obehöriga ingrepp på transitplatsen. Annat gods som skall omlastas, och som inte genomgått säkerhetskontroller på avreseplatsen eller under färden, skall kontrolleras enligt punkt 2b ovan och skyddas mot obehöriga ingrepp.

1.3.4.2 *Post*

1.3.4.2.1 Tillämpning

Post som skall fraktas med passagerar-, frakt- eller postflygplan skall genomgå säkerhetskontroller innan den tas ombord på ett flygplan.

1.3.4.2.2 Definitioner

Med post avses alla brevförsändelser och andra föremål som skall förmedlas till och levereras av en postmyndighet eller en postförvaltning enligt medlemsstaternas definitioner.

1.3.4.2.3 Säkerhetskontroller

a) Tidskänslig post

För tidskänslig post (dvs. som skall levereras inom 48 timmar) syftar säkerhetskontrollerna till följande:

i) Att se till att mottagning, behandling och hantering av post ombesörjs av personal som rekryterats och utbildats på lämpligt sätt.

ii) Att i rimlig omfattning se till att post inte innehåller några sådana förbjudna föremål som anges i punkt iv och v i bilaga A genom att

— genomsöka den för hand eller genom en fysisk kontroll,

— genomlysa den,

— låta den genomgå en simulering,

— tillämpa andra hjälpmedel, både tekniska och biosensoriska (t.ex. avsökare, spårdetektorer, hundar m.m.).

iii) Att se till att uppgifter om de flygningar och färdvägar som posten skall följa förblir konfidentiella.

b) Annan post

För post som inte är tidskänslig behöver de säkerhetskontroller som beskrivs i punkt a.ii ovan bara tillämpas på en slumpmässigt utvald del.

1.3.4.2.4 Undantag

De säkerhetskontroller som anges i punkt 3b.ii ovan behöver inte tillämpas i fråga om följande:

— Post som kan spåras i tillräcklig grad för att slå fast att de mål som anges i punkt 2 ovan är uppfyllda.

— Brev under en viss angiven vikt.

— Mänskliga kvarlevor som härrör från en erkänd källa.

— Levande djur.

— Vederhäftiga försändelser av material som räddar liv.

— Gods av stort värde som har kontrollerats enligt en nivå som åtminstone är likvärdig med dessa åtgärder.

— Post som skall omlastas enligt vad som anges i punkt 5 nedan.

1.3.4.2.5 Post som skall omlastas

Post som skall omlastas och som anländer med flyg behöver inte kontrolleras förutsatt att den är skyddad mot obehöriga ingrepp på transitplatsen. Annan post som skall omlastas, och som inte har genomgått säkerhetskontroller på avreseplatsen eller under färd, skall kontrolleras och skyddas från obehöriga ingrepp.

1.3.5 ***Kontroll av diplomater och andra personer som åtnjuter immunitet***

1.3.5.1 Utan att detta påverkar bestämmelserna i Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser, är diplomater och andra personer som åtnjuter immunitet samt deras personliga bagage med undantag för ”diplomatväskor” skyldiga att genomgå säkerhetskontroller. Flygbolagspersonal som ansvarar för att ta emot diplomatväskor skall se till att dessa faktiskt har skickats av vederbörligt utnämnda tjänstemän vid berörda beskickningar. Diplomatkurirer och deras personliga bagage är inte undantagna från säkerhetskontroll.

1.3.5.2 Endast följande personer kan undantas från normala säkerhetskontroller:

a) Statschefer.

b) Officiella gäster som har bjudits in av regeringen.

c) Vederbörligt godkända personer som åtföljs av väpnade vakter, dock utan att detta påverkar punkt 1.3.1.4.

1.3.6 ***Skydd av säkerhetskontrollpunkter***

Det skall göras allt för att skydda personal som är delaktig i säkerhetskontroller på ett lämpligt sätt. Väpnade vakter skall då det är praktiskt genomförbart placeras vid eller patrullera i omedelbar närhet av varje säkerhetskontrollpunkt i flygplatsterminaler.

1.3.7 ***Servering, försäljning och förbrukningsvaror ombord***

1.3.7.1 *Tillämpning och syfte*

Åtgärder skall vidtas för att se till att varor avsedda för servering, försäljning och förbrukning ombord på passagerarflygplan inte innehåller några förbjudna föremål som kan äventyra flygplanets säkerhet.

1.3.7.2 *Säkerhetskontroller*

1.3.7.2.1 Företag som tillhandahåller catering, städning, ombordförsäljning och andra förbrukningsvaror skall införa sådana säkerhetsåtgärder som krävs för att hindra att vapen, sprängämnen och annan farlig utrustning förs med deras leveranser till passagerarflygplan.

Detta skall åtminstone inbegripa följande säkerhetsåtgärder:

a) Utnämning av en säkerhetstjänsteman som skall ansvara för att genomföra och övervaka säkerheten inom företaget.

b) Vid anställning av personal skall höga krav på pålitlighet ställas.

c) All personal som har tillträde till skyddade områden och/eller områden som är omgärdade av restriktioner skall följa de anvisningar som flygplatsmyndigheten har utfärdat.

d) Företaget skall hindra att obehöriga personer tillträder deras anläggningar.

e) Om företaget ligger utanför flygplatsen skall företaget se till att leveranser till flygplan transporteras i låsta eller förseglade fordon.

f) Det skall ses till att behandling och hantering av leveranser till flygplanen ombesörjs av personal som rekryterats och utbildats på lämpligt sätt.

1.3.7.2.2 Efter att varorna har levererats skall besättningen slumpmässigt kontrollera leveranserna för att se till att de inte innehåller några förbjudna artiklar och, om de är förseglade, att det inte finns några tecken på ingrepp.

1.3.7.2.3 Leveranser från ett företag som inte uppfyller de säkerhetsåtgärder som anges i punkt 1 ovan skall inte tas ombord på ett flygplan.

1.4 **Säkerhetspersonal**

Personer som i sin tjänst helt eller delvis ägnar sig åt säkerhetsuppgifter skall uppfylla följande krav.

1.4.1 ***Säkerhetspersonalens kvalifikationer***

a) De skall uppfylla angivna normer i fråga om fysisk och psykisk lämplighet.

b) De skall före sin anställning genomgå tillräckliga kontroller för att garantera att de är av god vandel.

1.4.2 ***Säkerhetspersonalens utbildning***

a) De skall genomgå en grundutbildning innan de påtar sig de uppgifter som de utsetts för.

b) De skall regelbundet fortbildas och i lämpliga fall omskolas i ny utrustning och nya förfaranden.

1.4.3 ***Säkerhetspersonalens motivation***

Det skall vidtas lämpliga åtgärder för att se till att säkerhetspersonalen är välmotiverad så att den utför sina uppgifter så effektivt som möjligt.

1.5 **Annan personal**

Markpersonalens utbildning i och medvetenhet om säkerhetsfrågor

All markpersonal på flygplatsen och hos flygbolagen skall genomgå ett program för grund- och fortbildning i säkerhetsfrågor. Utbildningen skall bidra till att öka säkerhetsmedvetandet och förbättra befintliga säkerhetssystem. Den skall inbegripa följande delar:

i) Säkerhetssystem och tillträdeskontroll.

ii) Kommunikationsvägar.

iii) Säkerhet på marken och under flygning.

iv) Kontroll före ombordstigning.

v) Säkerhet i fråga om bagage och gods.

vi) Säkerheten på flygplan och kontroller.

vii) Beredskap.

viii) Vapen och föremål som omfattas av restriktioner.

ix) Övervakning av marktjänster.

x) Översikt över terrorism.

xi) Andra områden och åtgärder som rör säkerheten och som anses vara lämpliga för att öka säkerhetsmedvetandet.

2. TEKNISKA SPECIFIKATIONER FÖR UTRUSTNING

Utrustning som skall användas som stöd för flygsäkerheten skall uppfylla de specifikationer som anges i detta avsnitt.

2.1 **Metalldetektorer**

2.1.1 ***Metalldetektorer som man går igenom***

Metalldetektorer som man går igenom och som används för passagerarkontroll på flygplatser skall uppfylla följande krav:

a) Säkerhet

1. Utrustningen skall under alla förutsebara förhållanden kunna upptäcka mycket små föremål av olika metaller med en viss tyngdpunkt på järnhaltiga metaller.

2. Utrustningen skall kunna upptäcka metallföremål oavsett deras läge och placering inom detektorns ram.

3. Utrustningens känslighet skall vara så jämn som möjligt inom hela ramen och skall förbli stabil samt kontrolleras regelbundet.

b) Driftskrav

Utrustningens funktion får inte påverkas av dess omgivning.

c) Larmsignal

Metall som upptäcks skall signaleras automatiskt – den som sköter apparaten skall inte på något sätt kunna styra larmsignalen (passera/passera ej-system).

d) Kontroller

1. Utrustningen skall kunna justeras för att uppfylla alla specificerade krav på upptäckt samt vad gäller larmsignalens ljudstyrka.

2. Kontroller för att anpassa detektionsnivåer skall utformas så att de hindrar obehörigt tillträde. Inställningar skall anges tydligt.

e) Gradering

Graderingsförfaranden skall inte göras tillgängliga för obehöriga personer.

2.1.2 ***Bärbara metalldetektorer***

Bärbara metalldetektorer som används för passagerarkontroll skall uppfylla följande krav:

a) Utrustningen skall under alla förutsebara förhållanden upptäcka mycket små metallmängder utan att stå i direkt kontakt med föremålet. Den skall vara känslig nog för att upptäcka 5 gram metall på 5 centimeters avstånd.

b) Utrustningen skall kunna upptäcka både järnhaltiga och icke-järnhaltiga metaller.

c) Detektorns visare skall vara utformad för att lätt peka ut den upptäckta metallens läge.

d) Utrustningen skall ha hörbara och/eller synliga larmsignaler.

2.2 **Normer och provningsförfaranden för röntgenutrustning**

2.2.1 ***Tillämpning***

a) Utrustning

Dessa krav och riktlinjer för säkerhetsutrustning med röntgenstrålar gäller all kontrollutrustning med röntgenstrålning som genererar en bild som en person måste tolka. Detta gäller konventionell röntgenstrålning såväl som EDS/EDDS som används i indikatorläge.

b) Föremål

Dessa krav och riktlinjer för säkerhetsutrustning med röntgenstrålar gäller på samma sätt varje föremål som kontrolleras oavsett typ och storlek.

Varje föremål som skall ombord på ett flygplan skall – om det måste kontrolleras – kontrolleras enligt samma normer.

2.2.2 ***Prestandakrav***

a) Säkerhet

Röntgenutrustningen skall vad gäller upplösning, genomträngning och urskiljning göra det möjligt att upptäcka och hindra att föremål som anges i bilaga A tas ombord på flygplanet.

b) Prover

Prestanda skall bedömas med hjälp av lämpliga provningsförfaranden.

c) Driftskrav

Röntgenutrustningen skall visa en fullständig bild av varje föremål som passar in i genomlysningstunneln. Det får inte förekomma någon avskärning av hörn.

Förvrängningar av det föremål som visas skall hållas nere på ett minimum.

Maskinens band skall markeras för att vissa var väskor skall placeras för att ge optimala bilder.

Kontrastering: röntgenutrustningen skall kunna vissa grupper av gråvåer (avsöka en mindre yta).

Bilden av varje del av det föremål som kontrolleras skall visas på skärmen i minst fem sekunder. Dessutom skall den som sköter maskinen kunna stoppa bandet och om så krävs vända det om det krävs ytterligare granskning.

Skärmstorlek: skärmen skall vara tillräckligt stor för att underlätta arbetet för den som granskar bilden (normalt minst 14 tum).

Skärmegenskaper: Skärmen skall vara flimmerfri och ha en upplösning på minst 800 linjer (normalt 1 024 × 1 024 pixlar, dvs. högupplösning).

Då dubbla monitorer används skall den ena bara visa svartvita bilder.

Röntgenutrustningen skall visuellt ange material som den inte kan tränga igenom.

Röntgenutrustningen skall kunna skilja mellan organiska och oorganiska delar (”stripping”).

Systemen skall automatiskt känna igen hot för att underlätta granskningen för den som sköter apparaten.

d) Underhåll

Det får inte göras några obehöriga ändringar, inbegripet underhåll eller reparationer. Det får inte göras några ändringar av maskin- eller programvara utan att man kontrollerar att detta inte påverkar bildkvaliteten negativt.

Bandmaterialet skall inte ändras utan att man kontrollerar att detta inte påverkar bildkvaliteten.

Om det finns modemförbindelse för underhåll eller uppgraderingar skall denna förbindelse kontrolleras och övervakas.

Bilaga A

Riktlinjer för klassificering av vapen, farligt gods och föremål som omfattas av restriktioner, och som är förbjudna i skyddade flygplatsområden och flygplanskabiner

Dessa riktlinjer gäller möjliga former på vapen och föremål som omfattas av restriktioner. Sunt förnuft måste dock råda i bedömningen av ett föremål som misstänks kunna användas som ett vapen.

i) Skjutvapen: Varje vapen från vilket ett skott kan avfyras genom en explosion eller tryckluft, inbegripet startpistoler och lysraketer.

ii) Knivar och skärverktyg: Inbegriper sablar, svärd, kartongknivar, jaktknivar, souvenirknivar, kampsportutrustning, yrkesverktyg och andra knivar med ett blad som är minst sex centimeter långt och/eller knivar som är olagliga enligt lokal lagstiftning.

iii) Påkar: blydaggar, batonger, baseballklubbor eller liknande.

iv) Sprängämnen/ammunition/brandfarliga vätskor/frätande ämnen: Alla explosiva eller brandfarliga ämnen som i sig eller tillsammans med andra föremål kan leda till explosion eller brand. Detta inbegriper explosiva material, tändhattar, fyrverkeripjäser, bensin, andra brandfarliga vätskor, ammunition m.m. eller varje kombination av dessa föremål. Det gäller också alla frätande eller giftiga ämnen, inbegripet gaser, oavsett om de förvaras under tryck eller inte.

v) Funktions- och prestationsnedsättande föremål: All former av tårgas och liknande kemikalier och gaser, oavsett i vilken slags behållare de förvaras, och annan funktionsnedsättande utrustning såsom utrustning för elektrisk bedövning.

vi) Andra föremål: Föremål såsom isspikar, alpstavar, rakknivar eller långa saxar, även om de inte vanligtvis betraktas som dödliga eller farliga vapen, men som kan användas som ett vapen, inbegripet leksaksvapen och vapenattrapper.

vii) Föremål av vilket som helst slag som rimligtvis kan misstänkas användas för att efterhärma ett dödligt vapen. Detta kan inbegripa men är inte begränsat till föremål som liknar explosiv utrustning eller andra föremål som kan ge intryck av att vara ett vapen eller ett farligt föremål.

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om harmonisering av viss sociallagstiftning på vägtransportområdet

(2002/C 51 E/05)

(Text av betydelse för EES)

KOM(2001) 573 slutlig — 2001/0241(COD)

(Framlagt av kommissionen den 12 oktober 2001)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 71 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget, och

av följande skäl:

(1) Rådets förordning (EEG) nr 3820/85 [1] om harmonisering av viss social lagstiftning om vägtransporter syftar till harmonisering av konkurrensvillkoren mellan olika former av inrikestransporter, i synnerhet när det gäller vägtransportsektorn, och till att förbättra arbetsförhållanden och vägsäkerheten. Framstegen på dessa områden måste tryggas och följas upp.

(2) Enligt artikel 17a.2 i rådets direktiv 93/104/EG [2] om arbetstidens förläggning i vissa avseenden, ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/34/EG [3], skall medlemsstaterna vidta åtgärder för att säkerställa att mobila arbetstagare har rätt till tillräcklig vila.

(3) Det har visat sig svårt att i samtliga medlemsstater på ett enhetligt sätt tolka, tillämpa och kontrollera efterlevnaden av vissa bestämmelser i rådets förordning (EEG) nr 3820/85 som rör körtider, raster och viloperioder för föraren som utför nationella och internationella vägtransporter inom gemenskapen, på grund av att bestämmelserna är alltför generellt formulerade.

(4) För att bestämmelserna skall kunna tillämpas och för att de inte skall urholkas krävs att efterlevnaden kontrolleras på ett effektivt och enhetligt sätt. Det är därför nödvändigt att utarbeta tydligare och enklare bestämmelser som vägtransportindustrin och tillsynsmyndigheterna lättare kan förstå, tolka och tillämpa.

(5) De åtgärder som föreskrivs i denna förordning när det gäller arbetsförhållanden får inte hindra arbetsmarknadens parter att genom kollektivförhandlingar eller på annat sätt anta bestämmelser som är gynnsammare för arbetstagarna.

(6) Det är önskvärt att det exakta syftet med denna förordning fastställs genom att man anger de viktigaste fordonskategorier som förordningen omfattar.

(7) Samtliga nyckelbegrepp bör definieras mer utförligt för att underlätta tolkningen och för att se till att förordningen tillämpas på ett enhetligt sätt.

(8) Bestämmelserna i den ändrade Europeiska överenskommelsen om arbetsförhållanden för fordonsbesättningar vid internationella vägtransporter (AETR) av den 1 juli 1970 bör även i fortsättningen gälla vägtransporter av gods och passagerare med fordon som är registrerade i en medlemsstat eller i ett land som är part till AETR, för hela transportsträckan om transporten går mellan gemenskapen och ett land som är part till överenskommelsen eller genom ett sådant land.

(9) Om transporten genomförs med fordon som är registrerade i ett land som inte är part till AETR gäller dessa bestämmelser endast den del av transportsträckan som går genom gemenskapen.

(10) Eftersom de frågor som behandlas i AETR-överenskommelsen omfattas av förordningens tillämpningsområde, är gemenskapen behörig att förhandla om och ingå överenskommelsen.

(11) Om en ändring av gemenskapsbestämmelserna på området i fråga innebär att AETR bör ändras på motsvarande sätt bör medlemsstaterna vidta gemensamma åtgärder för att få till stånd en sådan ändring i enlighet med förfarandet i överenskommelsen.

---

[1] EGT L 370, 31.12.1985, s. 1.

[2] EGT L 307, 13.12.1993, s. 18.

[3] EGT L 195, 1.8.2000, s. 41.

(12) Förteckningen över undantag bör uppdateras så att den återspeglar utvecklingen inom vägtransportsektorn under de senaste 15 åren.

(13) De grundläggande bestämmelserna om körtider behöver förtydligas och förenklas så att efterlevnaden kan kontrolleras på ett effektivt och enhetligt sätt med hjälp av digitala färdskrivare i enlighet med rådets förordning (EEG) nr 3821/85 om färdskrivare vid vägtransporter ([1]), ändrad genom rådets förordning (EG) nr 2135/98 ([2]).

(14) Det har visat sig att det med tillämpning av de nuvarande bestämmelserna är möjligt att schemalägga daglig körtid och raster så att en förare kan köra alltför långa perioder utan rast, vilket leder till sämre trafiksäkerhet och sämre arbetsförhållanden för föraren. Det är därför lämpligt att förlänga den kortast tillåtna rasten och minska intervallen mellan rasterna.

(15) Det har konstaterats att nuvarande bestämmelser om kompensation för reducerade viloperioder, både när det gäller dygnsvila och veckovila, är så flexibla och olikartade att det praktiskt taget är omöjligt att kontrollera att de efterlevs. För att systemet skall bli lättare att använda bör man finna en ny balans mellan flexibilitet och förbättrade förhållanden för förarna samtidigt som efterlevnaden bör kunna kontrolleras med hjälp av färdskrivaren. Därför bör den normala dygnsvilan utsträckas och möjligheten att dela upp viloperioder tas bort. Reducerade viloperioder bör inte kunna kompenseras, och reducerad veckovila bör endast få tas ut en gång mellan två hela perioder av veckovila.

(16) Vägtransporter i gemenskapen innebär i många fall att färja eller tåg används för vissa transportsträckor. Tydliga bestämmelser om perioder av dygnsvila och raster som är lämpliga för den typen av transporter bör därför fastställas.

(17) Eftersom person- och godstransporter över gränserna ständigt ökar bör de vägkontroller som genomförs även omfatta körtider och viloperioder i andra medlemsstater eller i länder utanför gemenskapen, i syfte att öka vägsäkerheten och öka efterlevnaden av förordningen.

(18) Transportföretagens ansvar bör omfatta åtminstone transportföretag som är juridiska eller fysiska personer, och det bör också innebära att åtgärder kan vidtas när det gäller fysiska personer som begår, eller medverkar till, överträdelser mot denna förordning.

(19) Det är nödvändigt att förare som arbetar för flera transportföretag förser varje företag med lämplig information så att de kan uppfylla sina åtaganden enligt förordningen.

(20) För att kunna främja social utveckling och förbättra vägsäkerheten måste varje medlemsstat även i fortsättningen ha rätt att vidta vissa lämpliga åtgärder.

(21) Nationella undantag bör återspegla förändringar inom vägtransportsektorn och de bör begränsas till de områden som för närvarande inte är utsatta för konkurrens.

(22) Medlemsstaterna bör fastställa regler för fordon som används för persontransporter i linjetrafik, om linjens längd inte överstiger 50 kilometer. Dessa regler bör ge tillräckligt skydd vad gäller tillåtna körtider och införda raster och viloperioder.

(23) För att på ett effektivt sätt kunna kontrollera efterlevnaden av bestämmelserna bör samtliga nationella och internationella persontransporter i linjetrafik kontrolleras genom användning av standardfärdskrivare.

(24) Medlemsstaterna bör fastställa påföljder vid överträdelser av bestämmelserna i denna förordning och se till att de verkställs. Dessa påföljder måste vara effektiva, proportionerliga och avskräckande. Medlemsstaterna bör även ha möjligheten att beslagta ett fordon vid allvarliga överträdelser.

(25) För att på ett otvetydigt och effektivt sätt kunna kontrollera att bestämmelserna efterlevs bör bestämmelserna om transportföretagens och förarnas ansvar vid överträdelser av denna förordning harmoniseras. Ansvaret kan innebära straff-, civil- och förvaltningsrättsliga påföljder beroende på vad som tillämpas i medlemsstaten.

(26) Med hänsyn till subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna, såsom de kommer till uttryck i artikel 5 i EG-fördraget, kan målet med att fastställa tydliga och gemensamma bestämmelser om körtider och viloperioder för förare inom vägtransportsektorn inte i tillräckligt stor utsträckning uppnås av medlemsstaterna och kan därför bättre uppnås på gemenskapsnivå, eftersom det krävs samordnade överstatliga åtgärder. Denna förordning är begränsad till de minimikrav som krävs för att nå detta mål och går inte utöver vad som är nödvändigt för ändamålet.

(27) Enligt artikel 2 i rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter ([3]) bör de åtgärder som behövs för genomförandet av denna förordning antas enligt det föreskrivande förfarandet i artikel 3 i nämnda beslut.

([1]) EGT L 370, 31.12.1985, s. 8.

([2]) EGT L 274, 9.10.1998, s. 1.

([3]) EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

(28) Av tydlighets- och rationaliseringsskäl bör förordning (EEG) nr 3820/1985 upphävas och ersättas med denna förordning.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

INLEDANDE BESTÄMMELSER

Artikel 1

I syfte att harmonisera konkurrensvillkoren mellan olika former av landtransporter, i synnerhet inom vägtransportsektorn, och förbättra arbetsförhållandena och vägsäkerheten fastställs i denna förordning bestämmelser om körtider, raster och viloperioder för förare som utför person- och godstransporter på väg.

Artikel 2

1. Denna förordning skall tillämpas på vägtransporter med fordon som används för

a) godstransporter om fordonens högsta tillåtna vikt, inklusive släpvagn eller påhängsvagn, överstiger 3,5 ton, eller

b) persontransporter om fordonen på grund av sin konstruktion och utrustning är lämpliga för transport av mer än nio personer, inklusive föraren, och avsedda för detta ändamål.

Förordningen skall tillämpas på fordon som är registrerade i gemenskapen för transporter som utförs

a) helt och hållet inom gemenskapen, eller

b) mellan gemenskapen och ett land utanför gemenskapen som inte är part till överenskommelsen om arbetsförhållanden för fordonsbesättningar vid internationella vägtransporter (AETR) eller genom ett sådant land.

2. AETR-överenskommelsen skall tillämpas om vägtransporten utförs

a) med fordon som är registrerade i en medlemsstat eller ett land som är part till AETR, för hela transportsträckan då transporten går mellan gemenskapen och ett land som är part till överenskommelsen, eller genom ett sådant land, eller

b) med fordon som är registrerade i ett land utanför gemenskapen som inte är part till AETR, för hela transportsträckan då transporten går inom gemenskapen.

Artikel 3

Utan att det hindrar tillämpningen av artikel 6.6 skall denna förordning inte tillämpas på transporter med

1. fordon som används för persontransporter i linjetrafik, om linjens längd inte överstiger 50 kilometer,

2. fordon vars högsta tillåtna hastighet inte överstiger 30 kilometer i timmen,

3. fordon som ägs eller hyrs, utan förare, av försvarsmakten, räddningstjänsten, brandförsvaret och styrkor som är ansvariga för upprätthållande av allmän ordning,

4. fordon som används i nödsituationer eller för räddningsarbete,

5. specialfordon som ägs eller hyrs, utan förare, av statliga myndigheter och som används för sjukvårdsändamål,

6. specialfordon som transporterar cirkus- och nöjesfältsutrustning,

7. specialfordon för bärgning som används inom en radie av 50 km från den ort fordonet är stationerat,

8. fordon som provas på väg i samband med tekniskt utvecklingsarbete, reparation eller underhåll och nya eller ombyggda fordon som ännu inte tagits i drift,

9. fordon med en högsta tillåtna vikt som inte överstiger 7 500 kg och som används för icke yrkesmässig transport av gods.

Artikel 4

I denna förordning används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

1. *vägtransport:* all körning på väg med ett lastat eller olastat fordon som används för transport av personer eller gods.

2. *fordon:* motorfordon, dragfordon, släpvagn och påhängsvagn, enligt följande definitioner:

— *motorfordon:* sådant motordrivet fordon som kör på väg med egen kraft, som inte permanent går på räls och som normalt används för transport av personer eller gods.

— *dragfordon:* sådant motordrivet fordon som kör på väg med egen kraft, som inte permanent går på räls och som är speciellt konstruerat för att dra, skjuta eller på annat sätt förflytta släpvagnar, påhängsvagnar, anordningar eller maskiner.

— *släpvagn:* fordon konstruerat för att kopplas till motor- eller dragfordon.

— *påhängsvagn:* släpvagn utan framaxel, kopplad på sådant sätt att en avsevärd del av dess egen vikt och lastens vikt bärs av motor- eller dragfordonet.

3. *förare:* person som kör fordonet, även under kort tid, eller som medföljer i ett fordon för att vid behov vara tillgänglig för körning.

4. *rast:* tidsperiod under vilken föraren inte får utföra något annat arbete.

5. *annat arbete:* annan verksamhet än rast, vila eller körning. Väntetid och sådan tid som inte ägnas åt körning men som tillbringas i ett fordon i rörelse, på färja eller tåg skall heller inte betraktas som annat arbete.

6. *vila:* sammanhängande tidsperiod under vilken föraren fritt kan förfoga över sin tid.

7. *dygnsvila:* tidsperiod under dygnet under vilken föraren fritt kan förfoga över sin tid och som består av normal dygnsvila eller reducerad dygnsvila.

— *Normal dygnsvila:* sammanhängande viloperiod om minst 12 timmar.

— *Reducerad dygnsvila:* sammanhängande viloperiod om minst 9 men mindre än 12 timmar.

8. *veckovila:* tidsperiod under veckan under vilken föraren fritt kan förfoga över sin tid och som består av normal veckovila eller reducerad veckovila.

— *Normal veckovila:* sammanhängande viloperiod om minst 45 timmar.

— *Reducerad veckovila:* sammanhängande viloperiod om minst 24 men mindre än 45 timmar om den tas på annan ort än där fordonet normalt är stationerat eller på annan ort än förarens hemort.

9. *flexibel arbetsvecka:* tidsperiod mellan två perioder av veckovila.

10. *daglig körtid:* sammanlagd körtid mellan två på varandra följande perioder av dygnsvila eller mellan en period av dygnsvila och en period av veckovila.

11. *körtid per vecka:* sammanlagd körtid under en arbetsvecka.

12. *högsta tillåtna vikt:* högsta tillåtna vikt för ett körklart och fullt lastat fordon.

13. *linjetrafik för persontransporter:* nationell och internationell trafik enligt definitionen i artikel 2 i rådets förordning (EG) nr 684/92 ([1]).

14. *multibemanning:* bemanning av ett fordon där minst ytterligare en förare medföljer fordonet under hela körtiden mellan två på varandra följande perioder av dygnsvila eller mellan en period av dygnsvila och en period av veckovila.

15. *transportföretag:* fysiska och juridiska personer med eller utan vinstdrivande syfte, föreningar eller grupper av personer som saknar ställning som juridisk person, med eller utan vinstdrivande syfte, samt offentliga organ som sorterar under offentliga myndigheter, vare sig dessa organ har en egen ställning som juridisk person eller är underställda en myndighet med sådan ställning och som sysslar med vägtransporter.

KAPITEL II

BESÄTTNING, KÖRTIDER, RASTER OCH VILOPERIODER

Artikel 5

1. Lägsta ålder för konduktörer skall vara 18 år.

2. Lägsta ålder för förarbiträden skall vara 18 år. Medlemsstaterna får emellertid sänka förarbiträdenas lägsta ålder till 16 år

a) vid godstransporter på väg som utförs inom en medlemsstat inom en radie av 50 km från den ort där fordonet är stationerat, inbegripet kommuner vilkas centrum är belägna inom denna radie,

b) om det sker av hänsyn till yrkesutbildning, och

c) om det står i överensstämmelse med nationella arbetsrättsliga regler.

([1]) EGT L 74, 20.3.1992, s. 1, ändrad genom rådets förordning (EG) nr 11/98 (EGT L 4, 8.1.1998, s. 1).

Artikel 6

1. Den dagliga körtiden får inte överstiga nio timmar.

Den dagliga körtiden får emellertid högst två gånger under en flexibel arbetsvecka utsträckas till tio timmar.

2. En flexibel arbetsvecka får inte överstiga 144 timmar.

3. Körtiden under en vecka får inte överstiga 56 timmar.

4. Den sammanlagda körtiden under två på varandra följande flexibla arbetsveckor får inte överstiga 90 timmar.

5. Till daglig körtid och körtid per vecka skall räknas all körtid på gemenskapens territorium eller i ett land utanför gemenskapen.

6. Förare som kör fordon som omfattas av denna förordning och som mellan två perioder av dygnsvila eller mellan en period av dygnsvila och en period av veckovila även kör fordon som omfattas av undantagen i artikel 3 eller artiklarna 13 och 14 skall registrera den sammanlagda dagliga körtiden.

Artikel 7

1. Efter högst 3 timmars körning skall en rast på minst 30 minuter tas ut om föraren inte påbörjar en viloperiod.

2. Denna rast kan även tas ut efter högst 4,5 timmars körning om rasten utsträcks till minst 45 minuter om föraren inte påbörjar en viloperiod.

Artikel 8

1. Föraren måste ta ut dygns- och veckovila.

2. Föraren måste avsluta en ny dygnsvila senast 24 timmar efter den föregående dygns- eller veckovilan.

Om den dygnsvila som ingår i tjugofyratimmarsperioden är minst 9 men under 12 timmar skall dygnsvilan i fråga betraktas som reducerad dygnsvila.

3. Föraren får ha högst tre reducerade perioder av dygnsvila under en flexibel arbetsvecka.

4. Utan hinder av bestämmelserna i punkt 2 måste förare av fordon med multibemanning avsluta en ny dygnsvila senast 30 timmar efter den föregående dygnsvilan.

5. Föraren skall påbörja en ny normal veckovila senast 13 på varandra följande tjugofyratimmarsperioder efter den föregående normala veckovilan.

6. Dygns- och veckovilan får tillbringas i ett fordon om detta är utrustat med ändamålsenliga sovutrymmen för varje förare och om fordonet står stilla.

Artikel 9

1. Utan hinder av artikel 8 får förare som medföljer ett fordon som transporteras med färja eller järnväg och som tar ut sin normala dygnsvila avbryta viloperioden högst en gång och ägna sig åt andra aktiviteter i totalt högst 1 timme.

2. Under den normala dygnsvila som avses i punkt 1 skall föraren ha tillgång till en sovbrits eller liggvagnsplats.

KAPITEL III

FÖRETAGETS ANSVAR

Artikel 10

1. Transportföretagets betalning till förare som är anställda eller som står till företagets förfogande får, även om det gäller bonus eller lönetillägg, inte beräknas på grundval av tillryggalagda sträckor och/eller transporterad godsmängd, om betalningen är av sådan art att den utgör fara för trafiksäkerheten.

2. Transportföretaget skall organisera det arbete som avses i punkt 1 ovan på sådant sätt att föraren kan följa föreskrifterna i kapitel II i denna förordning och i rådets förordning (EEG) nr 3821/85. Transportföretaget skall informera föraren på lämpligt sätt och regelbundet kontrollera att föreskrifterna i kapitel II i denna förordning och i förordning (EEG) nr 3821/85 följs.

3. Om en förare bryter mot föreskrifterna i kapitel II på hela eller delar av en medlemsstats territorium skall detta betraktas som en överträdelse. Det skall även betraktas som en överträdelse om föraren kör på en medlemsstats territorium efter att ha brutit mot dessa föreskrifter sedan den senaste veckovilan, även om föraren inte befann sig på den medlemsstatens territorium när överträdelsen begicks.

4. Transportföretag som är etablerade i en medlemsstat skall vara ansvariga för sådana överträdelser som avses i punkt 3 som föraren begår och som gagnar företaget även om föraren inte befann sig på medlemsstatens territorium när överträdelsen begicks.

5. Ansvarsskyldigheten i punkt 4 gäller inte om transportföretaget kan visa att

a) överträdelsen berodde på att föraren inte hade följt instruktionerna från transportföretaget, eller

b) det inte kände till, och heller inte rimligtvis skulle ha kunnat känna till, att föraren var anställd av eller stod till förfogande för flera arbetsgivare och således hade fått flera uppsättningar instruktioner, som skulle kunna leda till överträdelser mot föreskrifterna i kapitel II.

6. En förare som är anställd av eller står till förfogande för mer än ett transportföretag skall lämna tillräcklig information till vart och ett av företagen så att de kan följa föreskrifterna i kapitel II.

KAPITEL IV

UNDANTAG

Artikel 11

En medlemsstat får tillämpa högre minimigränser för raster och viloperioder och lägre maximigränser för körtid än de som anges i artiklarna 6–9 när det gäller vägtransporter som utförs helt på dess territorium med fordon registrerade i den medlemsstaten.

Artikel 12

Om det är förenligt med trafiksäkerheten och om det behövs för att nå fram till en lämplig plats att stanna på får föraren avvika från föreskrifterna i artiklarna 6–9 i den utsträckning som krävs för att tillgodose personers, fordonets och lastens säkerhet. Föraren skall på färdskrivarbladet eller i sin tjänstgöringslista redovisa på vilket sätt och varför han eller hon har gjort avsteg från bestämmelserna.

Artikel 13

1. Om det är förenligt med de mål som fastställs i artikel 1 får varje medlemsstat inom sitt eget territorium, eller efter överenskommelse med en annan medlemsstat inom dess territorium, medge undantag från föreskrifterna i artiklarna 5–9 för transporter som utförs med följande fordon:

a) Fordon som ägs eller hyrs, utan förare, av statliga myndigheter för att utföra vägtransporter som inte konkurrerar med privata transportföretag.

b) Fordon som används av jordbruks-, trädgårds-, skogs-, uppfödnings- eller fiskeriföretag för godstransporter inom en radie av 50 km från företagets etableringsort.

c) Fordon med en högsta tillåtna vikt som inte överskrider 7 500 kg och som inom en radie av 50 km från företagets etableringsort används för transport av material eller utrustning som föraren använder i sitt arbete, förutsatt att körningen av fordonet inte utgör förarens huvudsakliga uppgift.

d) Fordon som uteslutande används på öar med en areal av högst 2 300 km^2, som inte är förenade med landet i övrigt med broar, vadställen eller tunnlar öppna för motorfordon.

e) Fordon som inom en radie av 50 km från företagets etableringsort används för godstransporter och som drivs med hjälp av naturgas, flytande gas eller el, och vars högsta tillåtna vikt, inklusive släp eller påhängsvagn, inte överstiger 7 500 kg.

f) Fordon som används för övningskörning vid körkortsutbildning, förutsatt att fordonet inte används för yrkesmässig transport av gods eller passagerare.

g) Fordon som används i samband med avloppsunderhåll, översvämningsinsatser, vattenförsörjning, underhåll och kontroll av allmänna vägar samt avfallshantering.

2. Medlemsstaterna skall informera kommissionen om undantag som har medgivits enligt punkt 1, och kommissionen skall informera de övriga medlemsstaterna om detta.

Artikel 14

Efter tillstånd från kommissionen får medlemsstaterna medge undantag från tillämpningen av artiklarna 6–9 i denna förordning när det gäller transporter som genomförs under extraordinära omständigheter, förutsatt att inte sådana undantag strider mot de mål som anges i artikel 1.

I brådskande fall får medlemsstaterna medge tillfälligt undantag i högst 30 dagar, vilket omgående skall meddelas kommissionen.

Kommissionen skall underrätta de övriga medlemsstaterna om undantag som medgivits enligt denna artikel.

Artikel 15

Medlemsstaterna skall säkerställa att förarna till de fordon som anges i artikel 3.1 omfattas av nationella regler som ger tillräckligt skydd vad gäller tillåtna körtider och införda raster och viloperioder.

KAPITEL V

KONTROLLFÖRFARANDEN OCH PÅFÖLJDER

Artikel 16

1. Om fordonet inte är utrustat med färdskrivare i enlighet med förordning (EEG) nr 3821/85 skall föreskrifterna i punkt 2 och 3 i denna artikel gälla till och med den 31 december 2006 för fordon

a) i nationell linjetrafik för persontransporter, och

b) i internationell linjetrafik för persontransporter på sådana linjer som inte överstiger 100 km och vars slutstationer är belägna inom 50 km fågelvägen från en gräns mellan två medlemsstater.

2. Transportföretaget skall upprätta en tidtabell och en tjänstgöringslista för varje enskild förare med namn, tjänstgöringsort och i förväg fastställd tidsplan för olika körpass, andra arbetsuppgifter samt raster och tillgänglighet.

Förare i sådan trafik som avses i punkt 1 skall medföra ett utdrag ur tjänstgöringslistan och ett exemplar av tidtabellen.

3. Tjänstgöringslistan skall

a) innehålla samtliga uppgifter i punkt 2 för en period som minst omfattar de närmast 28 föregående dagarna,

b) skall vara undertecknad av företagets chef eller dennes företrädare, och

c) bevaras av transportföretaget i ett år efter utgången av den period som den omfattar. Företaget skall, om en förare begär det, lämna ett utdrag ur hans eller hennes tjänstgöringslista. Företaget skall, om en bemyndigad inspektör begär det, kunna tillhandahålla tjänstgöringslistan.

Artikel 17

För att göra det möjligt för kommissionen att vartannat år utarbeta en rapport om tillämpningen av denna förordning och förordning (EEG) nr 3821/85 och om utvecklingen inom de aktuella verksamhetsområdena skall medlemsstaterna tillställa kommissionen nödvändig information på den standardiserade blankett som anges i kommissionens beslut 93/173/EEG ([1]).

Denna information skall vara kommissionen tillhanda senast den 30 september efter utgången av den tvåårsperiod som rapporten omfattar.

Kommissionen skall lägga fram rapporten för rådet och Europaparlamentet senast 13 månader efter utgången av den tvåårsperiod som rapporten omfattar.

Artikel 18

Medlemsstaterna skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa denna förordning.

Artikel 19

Medlemsstaterna skall fastställa påföljder vid överträdelser av bestämmelserna i denna förordning och se till att de verkställs. Dessa påföljder skall vara effektiva, proportionerliga och avskräckande. De kan vara straff-, civil- eller förvaltningsrättsliga.

I påföljderna skall även ingå möjligheten att beslagta fordon vid allvarliga överträdelser.

Artikel 20

1. Medlemsstaterna skall bistå varandra vid denna förordnings tillämpning och vid kontroll av att den följs.

De skall informera den medlemsstat i vilken det berörda transportföretaget är etablerat om överträdelser av föreskrifterna i kapitel II som begåtts inom eller utanför den medlemsstatens territorium, vilket även innebär överträdelser som har begåtts före den senaste perioden av veckovila.

Informationen skall delges inom en rimlig tidsperiod och den skall omfatta information om vilka påföljder överträdelserna medfört.

2. Medlemsstaternas behöriga myndigheter skall regelbundet sända varandra all tillgänglig information om

a) överträdelser av föreskrifterna i kapitel II som begåtts av personer utan hemvist i den ifrågavarande medlemsstaten och de påföljder som dessa överträdelser medfört,

b) påföljder utdömda av en medlemsstat mot personer med hemvist i den staten för sådana överträdelser som begåtts i andra medlemsstater.

Artikel 21

Gemenskapen skall inleda de förhandlingar med tredje land som kan visa sig nödvändiga för denna förordnings tillämpning.

Artikel 22

Kommittéförfarande

1. Kommissionen skall biträdas av den kommitté som inrättas genom artikel 18.1 i rådets förordning (EEG) nr 3821/85. Kommittén skall bestå av företrädare för medlemsstaterna och ha en företrädare för kommissionen som ordförande.

([1]) EGT L 72, 25.3.1993, s. 33.

2. När hänvisning sker till denna punkt skall det rådgivande förfarandet i artikel 3 i beslut 1999/468/EG tillämpas, varvid bestämmelserna i artiklarna 7 och 8 i det beslutet skall iakttas.

Artikel 23

Genomförandeåtgärder

1. Medlemsstaterna kan vända sig till kommissionen med frågor angående genomförandet av denna förordning. Beslut skall fattas med tillämpning av det rådgivande förfarande som avses i artikel 22.2.

2. Kommissionen skall, på begäran av en medlemsstat eller på eget initiativ

a) granska ärenden där tillämpning och kontroll av efterlevnaden av bestämmelserna i förordningen skiljer sig åt,

b) förtydliga bestämmelserna i förordningen och se till att de tillämpas på samma sätt,

c) i särskilda ärenden som rör körtider, raster och viloperioder fatta beslut med tillämpning av det rådgivande förfarande som avses i artikel 22.2. Kommissionen skall meddela sitt beslut till Europaparlamentet, rådet och medlemsstaterna.

3. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 226 i fördraget får varje medlemsstat, inom en månad, begära att kommissionens beslut hänskjuts till rådet. Rådet får, inom två månader, under särskilda omständigheter och med kvalificerad majoritet ändra kommissionens beslut.

KAPITEL VI

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 24

Förordning (EEG) nr 3820/85 upphävs härmed.

Artikel 25

Denna förordning skall träda i kraft den tjugonde dagen efter det att den offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Förordningen skall vara tillämplig från och med januari 2004.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

BILAGA

JÄMFÖRANDE TABELL

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om harmonisering av viss sociallagstiftning på vägtransportområdet

Rådets förordning (EEG) nr 3820/85	Förslag
Artikel 1	*Artikel 4*
I denna förordning används följande beteckningar med de betydelser som här anges:	I denna förordning används följande beteckningar med de betydelser som här anges:
1. *vägtransport*: all körning på en för allmän samfärdsel upplåten väg med ett lastat eller olastat fordon som används för transport av personer eller gods.	1. *vägtransport*: all körning på väg [. . .] med ett lastat eller olastat fordon som används för transport av personer eller gods.
2. *fordon*: motorfordon, dragfordon, släpvagnar och påhängsvagnar, enligt definitionerna:	2. *fordon*: motorfordon, dragfordon, släpvagnar och påhängsvagnar, enligt följande definitioner:
a) *motorfordon:* sådant motordrivet fordon som kör på väg med egen kraft, som inte går på räls och som normalt används för transport av personer eller gods	a) *motorfordon:* sådant motordrivet fordon som kör på väg med egen kraft, som inte permanent går på räls och som normalt används för transport av personer eller gods
b) *dragfordon:* sådant motordrivet fordon som kör på väg med egen kraft, som inte går på räls och som är speciellt konstruerat för att dra, skjuta eller på annat sätt förflytta släpvagnar, påhängsvagnar, verktyg eller maskiner,	b) *dragfordon:* sådant motordrivet fordon som kör på väg med egen kraft, som inte permanent går på räls och som är speciellt konstruerat för att dra, skjuta eller på annat sätt förflytta släpvagnar, påhängsvagnar, anordningar eller maskiner,
c) *släpvagn:* fordon konstruerat för att kopplas till motor- eller dragfordon,	c) *släpvagn:* fordon konstruerat för att kopplas till motor- eller dragfordon,
d) *påhängsvagn:* släpvagn utan framaxel, kopplad på sådant sätt att en avsevärd del av dess egen vikt och lastens vikt bärs av motor- eller dragfordonet.	d) *påhängsvagn:* släpvagn utan framaxel, kopplad på sådant sätt att en avsevärd del av dess egen vikt och lastens vikt bärs av motor- eller dragfordonet.
3. *förare*: person som kör fordonet, även under kort tid, eller som medföljer i fordonet för att vid behov kunna köra det.	3. *förare*: person som kör fordonet, även under kort tid, eller som medföljer i ett fordon för att vid behov vara tillgänglig för körning.
4. *Vecka*: perioden mellan klockan 00.00 på måndag och 24.00 på söndag.	Utgår
Ny	4. *rast*: tidsperiod under vilken föraren inte får utföra något annat arbete.
Ny	5. *annat arbete*: annan verksamhet än rast, vila eller körning. Väntetid och sådan tid som inte ägnas åt körning men som tillbringas i ett fordon i rörelse, på färja eller tåg skall heller inte betraktas som annat arbete.
4. *vila*: oavbruten tidsperiod om minst en timme, under vilken föraren fritt får förfoga över sin tid.	6. *vila*: sammanhängande tidsperiod [. . .] under vilken föraren fritt kan förfoga över sin tid.

Rådets förordning (EEG) nr 3820/85	Förslag
Ny	7. *dygnsvila*: tidsperiod under dygnet under vilken föraren fritt kan förfoga över sin tid och som består av normal dygnsvila eller reducerad dygnsvila. *normal dygnsvila*: sammanhängande viloperiod om minst 12 timmar. *reducerad dygnsvila*: sammanhängande viloperiod om minst 9 men mindre än 12 timmar.
Ny	8. *veckovila*: tidsperiod under veckan under vilken föraren fritt kan förfoga över sin tid och som består av normal veckovila eller reducerad veckovila. *normal veckovila*: sammanhängande viloperiod om minst 45 timmar. *reducerad veckovila*: sammanhängande viloperiod om minst 24 men mindre än 45 timmar om den tas på annan ort än där fordonet normalt är stationerat eller på annan ort än förarens hemort.
Ny	9. *flexibel arbetsvecka*: tidsperiod mellan två perioder av veckovila.
Ny	10. *daglig körtid*: sammanlagd körtid mellan två på varandra följande perioder av dygnsvila eller mellan en period av dygnsvila och en period av veckovila.
Ny	11. *körtid per vecka*: sammanlagd körtid under en arbetsvecka.
6. *högsta tillåtna vikt*: den högsta tillåtna vikten för ett körklart och fullt lastat fordon.	12. *högsta tillåtna vikt*: högsta tillåtna vikt för ett körklart och fullt lastat fordon.
7. *linjetrafik för persontransporter*: nationell och internationell trafik enligt definition i artikel 1 i rådets förordning (EEG) nr 117/66 av den 28 juli 1966 om införande av gemensamma regler för internationella persontransporter med buss.	13. *linjetrafik för persontransporter*: nationell och internationell trafik enligt definition i artikel 2 i rådets förordning (EG) nr 684/92.
Ny	14. *multibemanning*: bemanning av ett fordon där minst ytterligare en förare medföljer fordonet under hela körtiden mellan två på varandra följande perioder av dygnsvila eller mellan en period av dygnsvila och en period av veckovila.
Ny	15. *transportföretag*: fysiska och juridiska personer med eller utan vinstdrivande syfte, föreningar eller grupper av personer som saknar ställning som juridisk person, med eller utan vinstdrivande syfte, samt offentliga organ som sorterar under offentliga myndigheter, vare sig dessa organ har en egen ställning som juridisk person eller är underställda en myndighet med sådan ställning och som sysslar med vägtransporter.

Rådets förordning (EEG) nr 3820/85	Förslag
Artikel 2	*Artikel 1 och 2*
Ny (upprepning av skäl 1)	I syfte att harmonisera konkurrensvillkoren mellan olika former av landtransporter, i synnerhet inom vägtransportsektorn, och förbättra arbetsförhållandena och vägsäkerheten fastställs i denna förordning bestämmelser om körtider, raster och viloperioder för förare som utför person- och godstransporter på väg.
1. Denna förordning tillämpas på sådana vägtransporter enligt artikel 1.1 som utförs inom gemenskapen.	1. Denna förordning tillämpas på vägtransporter med fordon som används för a) godstransporter om fordonens högsta tillåtna vikt, inklusive släpvagn eller påhängsvagn, överstiger 3,5 ton, eller b) persontransporter om fordonen på grund av sin konstruktion och utrustning är lämpliga för transport av mer än nio personer, inklusive föraren, och avsedda för detta ändamål. Förordningen skall tillämpas på fordon som är registrerade i gemenskapen för transporter som utförs a) helt och hållet inom gemenskapen, eller b) mellan gemenskapen och ett land utanför gemenskapen som inte är part till överenskommelsen om arbetsförhållanden för fordonsbesättningar vid internationella vägtransporter (AETR) eller genom ett sådant land.
2. I stället för denna förordning skall Europeiska överenskommelsen om arbetsförhållanden för fordonsbesättningar vid internationella vägtransporter (AETR) tillämpas på internationella vägtransporter i följande fall: — Till eller från eller i transit genom tredjeländer, som är parter i överenskommelsen, för hela färden då transporten utförs av fordon registrerade i en medlemsstat eller i ett sådant tredjeland. — Till eller från ett tredjeland, som inte är part i överenskommelsen, vid färd inom gemenskapen då transporten utförs av fordon registrerade i ett sådant tredjeland.	2. AETR-överenskommelsen skall tillämpas om vägtransporten utförs a) med fordon som är registrerade i en medlemsstat eller ett land som är part till AETR, för hela transportsträckan då transporten går mellan gemenskapen och ett land som är part till överenskommelsen, eller genom ett sådant land, eller b) med fordon som är registrerade i ett land utanför gemenskapen som inte är part till AETR, för hela transportsträckan då transporten går inom gemenskapen.
Artikel 3	*Artikel 21*
Gemenskapen skall ta upp de förhandlingar med tredjeländer som kan visa sig nödvändiga för denna förordnings tillämpning.	Gemenskapen skall inleda de förhandlingar med tredje land som kan visa sig nödvändiga för denna förordnings tillämpning.

Rådets förordning (EEG) nr 3820/85	Förslag
Artikel 4	*Artikel 3*
Denna förordning skall inte tillämpas på transporter med	Utan att det hindrar tillämpningen av artikel 6.6 skall denna förordning inte tillämpas på transporter med
1. fordon som används för godstransporter, om fordonens högsta tillåtna vikt, inklusive släpvagn eller påhängsvagn, inte överstiger 3,5 ton,	Utgår (flyttad till kapitlet om räckvidd)
2. fordon som används för persontransporter, om fordonen på grund av sin konstruktion och utrustning är lämpliga för transport av högst nio personer, inklusive föraren, och avsedda för detta ändamål,	Utgår (flyttad till kapitlet om räckvidd)
3. fordon som används för persontransporter i linjetrafik, om linjens längd inte överstiger 50 kilometer,	1. fordon som används för persontransporter i linjetrafik, om linjens längd inte överstiger 50 kilometer,
4. fordon vars högsta tillåtna hastighet inte överstiger 30 kilometer i timmen,	2. fordon vars högsta tillåtna hastighet inte överstiger 30 kilometer i timmen,
5. fordon som används av eller står under kontroll av väpnade styrkor, civilförsvar, brandförsvar och styrkor som är ansvariga för upprätthållande av allmän ordning,	3. fordon som ägs eller hyrs, utan förare, av försvarsmakten, räddningstjänsten, brandförsvaret och styrkor som är ansvariga för upprätthållande av allmän ordning,
6. fordon som används i samband med avloppsunderhåll, översvämningsskydd, vatten-, gas- och elförsörjning, underhåll och kontroll av allmänna vägar, avfallshantering, teleservice, posttransporter, radio- och televisionssändning samt pejling av sändare eller mottagare av radio- eller televisionssignaler,	Utgår (flyttad till kapitlet om nationella undantag)
7. fordon som används i nödsituationer eller räddningsarbete,	4. fordon som används i nödsituationer eller för räddningsarbete,
8. specialfordon som används för sjukvårdsändamål,	5. specialfordon som ägs eller hyrs, utan förare, av statliga myndigheter och som används för sjukvårdsändamål,
9. fordon som transporterar cirkus- och nöjesfältutrustning,	6. specialfordon som transporterar cirkus- och nöjesfältutrustning,
10. specialfordon för bärgning,	7. specialfordon för bärgning som används inom en radie av 50 km från den ort fordonet är stationerat,
11. fordon som provas på väg i samband med tekniskt utvecklingsarbete, reparation eller underhåll och nya eller ombyggda fordon som ännu inte tagits i drift,	8. fordon som provas på väg i samband med tekniskt utvecklingsarbete, reparation eller underhåll och nya eller ombyggda fordon som ännu inte tagits i drift,
12. fordon som används för icke yrkesmässig transport av gods för personligt bruk,	9. fordon med en högsta tillåtna vikt som inte överstiger 7 500 kg och som används för icke yrkesmässig transport av gods [. . .],
13. fordon som används för transport av mjölk från lantgårdar och för återtransport av mjölkkärl eller mjölkprodukter för utfodring av djur.	Utgår

Rådets förordning (EEG) nr 3820/85	Förslag
Artikel 5	*Artikel 5*
1. Lägsta ålder för förare skall vid godstransporter vara	Utgår
a) För fordon som – i förekommande fall inklusive släpvagnar eller påhängsvagnar – har en högsta tillåtna vikt av högst 7,5 ton, 18 år,	
b) För övriga fordon	
— 21 år, eller	
— 18 år, om föraren har ett sådant bevis på sin yrkeskompetens, som är godkänt av en medlemsstat och som bestyrker fullgjord utbildning till förare av fordon för godstransporter på väg, i enlighet med gemenskapsreglerna om en lägsta utbildningsnivå för förare vid vägtransporter.	
2. Förare som anlitas för persontransporter skall ha fyllt 21 år.	Utgår
Förare vid sådana persontransporter där körningen sträcker sig utanför en radie av 50 km från den ort där fordonet normalt är stationerat, skall även uppfylla ett av följande villkor:	
a) Att i minst ett år ha arbetat med godstransporter som förare av fordon med en högsta tillåtna vikt överstigande 3,5 ton.	
b) Att i minst ett år ha arbetat som förare av fordon i persontrafik inom en radie av 50 km från den ort där fordonet normalt är stationerat eller som förare i andra typer av persontransporter, vilka inte regleras av denna förordning, förutsatt att en behörig myndighet bedömer att föraren genom detta arbete har fått tillräcklig erfarenhet.	
c) Att inneha ett i en medlemsstat godkänt bevis på yrkeskompetens som styrker fullgjord utbildning för förare av fordon avsedda för persontransporter på väg, i enlighet med gemenskapsreglerna om lägsta utbildningsnivå för förare vid vägtransporter.	
3. Lägsta ålder för förarbiträden och konduktörer skall vara 18 år.	1. Lägsta ålder för [. . .] konduktörer skall vara 18 år.
4. Förare vid persontransporter behöver inte uppfylla villkoren i punkt 2 andra stycket a–c, om de har utövat detta arbete i minst ett år före den 1 oktober 1970.	Utgår

Rådets förordning (EEG) nr 3820/85	Förslag
5. Medlemsstaterna får, om det sker av hänsyn till yrkesutbildning och om det står i överensstämmelse med nationella arbetsrättsliga regler, sänka förarbiträdenas lägsta ålder till 16 år vid inrikestransporter utförda inom en radie av 50 km från den ort där fordonet är stationerat, inklusive kommuner vilkas centrum är belägna inom denna radie.	2. Lägsta ålder för förarbiträden skall vara 18 år. Medlemsstaterna får emellertid sänka förarbiträdenas lägsta ålder till 16 år a) vid godstransporter på väg som utförs inom en medlemsstat inom en radie av 50 km från den ort där fordonet är stationerat, inbegripet kommuner vilkas centrum är belägna inom denna radie, b) om det sker av hänsyn till yrkesutbildning, och c) om det står i överensstämmelse med nationella arbetsrättsliga regler.
Artikel 6	*Artikel 6*
1. Körtiden mellan två perioder av dygnsvila eller mellan en period av dygnsvila och en av veckovila, härefter kallad ”daglig körtid”, får inte överstiga nio timmar. Körtiden får två gånger varje vecka utsträckas till tio timmar.	1. Den dagliga körtiden får inte överstiga nio timmar. Den dagliga körtiden får emellertid högst två gånger under en flexibel arbetsvecka utsträckas till tio timmar.
Efter högst sex perioder av daglig körtid skall en förare ta veckovila enligt artikel 8.3.	Utgår
Veckovilan får skjutas upp till slutet av sjätte dagen, om den sammanlagda körtiden under de sex dagarna inte överstiger det maximum som motsvarar sex perioder av daglig körtid.	2. En flexibel arbetsvecka får inte överstiga 144 timmar. 3. Körtiden under en vecka får inte överstiga 56 timmar.
Vid andra internationella persontransporter än linjetrafik, skall räkneorden ”sex” och ”sjätte” i andra och tredje styckena bytas ut mot ”tolv” respektive ”tolfte”.	Utgår
Medlemsstaterna får även tillämpa föregående stycke på andra persontransporter inom det egna landet än linjetrafik.	Utgår
2. Den sammanlagda körtiden under en fjortondagarsperiod får inte överstiga 90 timmar.	4. Den sammanlagda körtiden under två på varandra följande veckor får inte överstiga 90 timmar.

Rådets förordning (EEG) nr 3820/85	Förslag
Ny	5. Till daglig körtid och körtid per vecka skall räknas all körtid på gemenskapens territorium eller i ett land utanför gemenskapen.
Ny	6. Förare som kör fordon som omfattas av denna förordning och som mellan två perioder av dygnsvila eller mellan en period av dygnsvila och en period av veckovila även kör fordon som omfattas av undantagen i artikel 3 eller artiklarna 13 och 14 skall registrera den sammanlagda dagliga körtiden.
Artikel 7	*Artikel 7*
Ny	1. Efter högst 3 timmars körning skall en rast på minst 30 minuter tas ut om föraren inte påbörjar en viloperiod.
1. Efter 4 och en halv timmars körning skall föraren ta en minst 45 minuter lång rast, om han inte påbörjar en viloperiod.	2. Denna rast kan även tas ut efter högst 4,5 timmars körning om rasten utsträcks till minst 45 minuter om föraren inte påbörjar en viloperiod.
2. Denna rast får bytas ut mot raster om minst 15 minuter vardera, fördelade under körtiden eller omedelbart efter denna, på sådant sätt att bestämmelserna i punkt 1 iakttas.	Utgår
3. Med avvikelse från punkt 1 får medlemsstaterna vid inrikes persontransporter i linjetrafik fastställa kortast tillåtna rast till 30 minuter efter högst fyra timmars körtid. Sådana undantag får endast göras i de fall då längre raster än 30 minuter skulle störa trafikflödet i tätort och då det inte är möjligt för förarna att ta en femtonminutersrast under 4 timmars körning med efterföljande trettiominutersrast.	Utgår
4. Under dessa raster får föraren inte utföra annat arbete. Väntetid och sådan tid som inte ägnas åt körning men som tillbringas i ett fordon i rörelse, på färja eller tåg, utgör inte ”annat arbete” enligt denna artikel.	Utgår
5. Rasterna enligt denna artikel får inte betraktas som dygnsvila.	Utgår

Rådets förordning (EEG) nr 3820/85	Förslag
Artikel 8	*Artikel 8*
1. Under varje tjugofyratimmarsperiod skall föraren ha en dygnsvila om minst elva timmar i följd, vilken viloperiod högst tre gånger i veckan får minskas till minst nio timmar i följd, under förutsättning att föraren kompenseras med motsvarande vilotid före följande veckas slut.	1. Föraren måste ta ut dygns- och veckovila. 2. Föraren måste avsluta en ny dygnsvila senast 24 timmar efter den föregående dygns- eller veckovilan.
De dagar då dygnsvilan inte minskas i enlighet med första stycket får vilan tas ut i två eller tre separata perioder under tjugofyratimmarsperioden, varav den ena viloperioden skall omfatta minst åtta timmar i följd. Om så sker, skall dygnsvilan förlängas till minst tolv timmar.	Om den dygnsvila som ingår i tjugofyratimmarsperioden är minst 9 men under 12 timmar skall dygnsvilan i fråga betraktas som reducerad dygnsvila. 3. Föraren får ha högst tre reducerade perioder av dygnsvila under en flexibel arbetsvecka.
2. Om ett fordon har minst två förare, skall var och en av dem ha en viloperiod om minst åtta timmar i följd under varje trettiotimmarsperiod.	4. Utan hinder av bestämmelserna i punkt 2 måste förare av fordon med multi-bemanning avsluta en ny dygnsvila senast 30 timmar efter den föregående dygnsvilan.
3. Varje vecka skall en av de i punkterna 1 och 2 nämnda viloperioderna utsträckas till en veckovila om sammanlagt 45 timmar i följd. Denna viloperiod får avkortas till minst 36 timmar i följd, om den tas på den ort där fordonet normalt är stationerat eller på förarens hemort, eller till minst 24 timmar i följd, om den tas på annan ort. Varje minskning skall kompenseras av en motsvarande viloperiod uttagen i ett sammanhang före slutet av den tredje vecka som infaller efter veckan i fråga.	5. Föraren skall påbörja en ny normal veckovila senast 13 på varandra följande tjugofyratimmarsperioder efter den föregående normala veckovilan.
4. En veckovila, som börjar i en vecka och fortsätter in i följande vecka, får hänföras till endera av dessa veckor.	Utgår
5. Vid persontransporter enligt artikel 6.1 fjärde eller femte stycket får veckovilan uppskjutas till den vecka som följer efter veckan till vilken vilan hänför sig och läggas samman med denna andra veckas veckovila.	Utgår
6. En vilotid, som utgör kompensation för minskad dygnsvila och/eller veckovila, skall tas ut i anslutning till en annan viloperiod om minst åtta timmar och skall på förarens begäran få tas ut på den ort där fordonet normalt är stationerat eller på förarens hemort.	Utgår
7. Dygnsvilan får tillbringas i ett fordon, om detta är utrustat med sovbrits och står stilla.	6. Dygns- och veckovilan får tillbringas i ett fordon om detta är utrustat med ändamålsenliga sovutrymmen för varje förare och om fordonet står stilla.

Rådets förordning (EEG) nr 3820/85	Förslag
Artikel 9	*Artikel 9*
Utan hinder av bestämmelserna i artikel 8.1 får dygnsvilan, då förare i gods- eller persontransporter medföljer ett fordon som transporteras med färja eller järnväg, avbrytas högst en gång, förutsatt att följande villkor är uppfyllda:	1. Utan hinder av artikel 8 får förare som medföljer ett fordon som transporteras med färja eller järnväg och som tar ut sin normala dygnsvila avbryta viloperioden högst en gång och ägna sig åt andra aktiviteter i totalt högst 1 timme.
— Den på fast mark tillbringade delen av dygnsvilan måste kunna tas ut före eller efter den ombord på färjan eller tåget utnyttjade delen av vilan.	Utgår
— Tiden mellan de båda delarna av dygnsvilan skall vara så kort som möjligt och får under inga omständigheter överstiga en timme före ombordkörning eller efter avkörning, varvid tullformaliteterna skall inräknas i ombord- och avkörning.	Utgår
— Under dygnsvilans bägge delar skall föraren ha tillgång till en sovbrits eller en liggvagnsplats.	2. Under den normala dygnsvila som avses i punkt 1 skall föraren ha tillgång till en sovbrits eller liggvagnsplats.
— En på detta sätt avbruten dygnsvila skall förlängas med två timmar.	Utgår
Förbud mot vissa typer av betalning	**Företagets ansvar**
Artikel 10	*Artikel 10*
Betalning till förare som är löntagare får, även om det gäller bonus eller lönetillägg, inte beräknas på grundval av tillryggalagda sträckor och/eller transporterad godsmängd, om inte betalningen är av sådan art att den inte utgör någon fara för trafiksäkerheten.	1. Transportföretagets betalning till förare som är anställda eller som står till företagets förfogande får, även om det gäller bonus eller lönetillägg, inte beräknas på grundval av tillryggalagda sträckor och/eller transporterad godsmängd, om betalningen är av sådan art att den utgör fara för trafiksäkerheten.
Ny Införd i f.d. artikel 15	2. Transportföretaget skall organisera det arbete som avses i punkt 1 ovan på sådant sätt att föraren kan följa föreskrifterna i kapitel II i denna förordning och i rådets förordning (EEG) nr 3821/85. Transportföretaget skall informera föraren på lämpligt sätt och regelbundet kontrollera att föreskrifterna i kapitel II i denna förordning och i förordning (EEG) nr 3821/85 följs.
Ny	3. Om en förare bryter mot föreskrifterna i kapitel II på hela eller delar av en medlemsstats territorium skall detta betraktas som en överträdelse. Det skall även betraktas som en överträdelse om föraren kör på en medlemsstats territorium efter att ha brutit mot dessa föreskrifter sedan den senaste veckovilan, även om föraren inte befann sig på den medlemsstatens territorium när överträdelsen begicks.

Rådets förordning (EEG) nr 3820/85	Förslag
Ny	4. Transportföretag som är etablerade i en medlemsstat är ansvariga för sådana överträdelser som avses i punkt 3 som föraren begår och som gagnar företaget även om föraren inte befann sig på medlemsstatens territorium när överträdelsen begicks.
Ny	5. Ansvarsskyldigheten i punkt 4 gäller inte om transportföretaget kan visa att a) överträdelsen berodde på att föraren inte hade följt instruktionerna från transportföretaget, eller b) det inte kände till, och heller inte rimligtvis skulle kunna känna till, att föraren var anställd av eller stod till förfogande för flera arbetsgivare och således hade fått flera uppsättningar instruktioner, som skulle kunna leda till överträdelser mot föreskrifterna i kapitel II.
Ny	6. En förare som är anställd av eller står till förfogande för mer än ett transportföretag skall lämna tillräcklig information till vart och ett av företagen så att de kan följa föreskrifterna i kapitel II.
Artikel 11	*Artikel 11*
Varje medlemsstat får tillämpa högre minimi- och lägre maximigränser än som sägs i artiklarna 5–8. Även om så sker, skall likväl bestämmelserna i denna förordning gälla förare som utför internationella transporter med fordon registrerade i en annan medlemsstat.	En medlemsstat får tillämpa högre minimigränser för raster och viloperioder och lägre maximigränser för körtid än de som anges i artiklarna 6–9 när det gäller vägtransporter som utförs helt på dess territorium med fordon registrerade i den medlemsstaten.
Artikel 12	*Artikel 12*
Om det är förenligt med trafiksäkerheten och om det behövs för att nå fram till en lämplig plats att stanna på får föraren avvika från denna förordnings bestämmelser i den utsträckning som krävs för att tillgodose personers, fordonets och lastens säkerhet. Föraren skall på färdskrivarbladet eller i sin tjänstgöringslista redovisa på vilket sätt och varför han har gjort avsteg från bestämmelserna.	Om det är förenligt med trafiksäkerheten och om det behövs för att nå fram till en lämplig plats att stanna på får föraren avvika från föreskrifterna i artiklarna 6–9 i den utsträckning som krävs för att tillgodose personers, fordonets och lastens säkerhet. Föraren skall på färdskrivarbladet eller i sin tjänstgöringslista redovisa på vilket sätt och varför han eller hon har gjort avsteg från bestämmelserna.
Artikel 13	*Artikel 13*
1. Varje enskild medlemsstat får inom sitt eget territorium, eller efter överenskommelse med en annan medlemsstat inom dess territorium, medge undantag från alla bestämmelser i denna förordning om transporter som utförs med fordon av en eller flera av följande kategorier:	1. Om det är förenligt med de mål som fastställs i artikel 1 får varje medlemsstat inom sitt eget territorium, eller efter överenskommelse med en annan medlemsstat inom dess territorium, medge undantag från föreskrifterna i artiklarna 5–9 för transporter som utförs med följande fordon:
a) Fordon som används för persontransporter och som genom sin konstruktion och utrustning är lämpliga för transport av högst 17 personer, föraren inräknad, och som är avsedda för detta ändamål.	Utgår

Rådets förordning (EEG) nr 3820/85	Förslag
b) Fordon som används av myndigheter för att tillhandahålla offentliga tjänster som inte konkurrerar med utövare av yrkesmässig trafik.	a) Fordon som ägs eller hyrs, utan förare, av statliga myndigheter för att utföra vägtransporter som inte konkurrerar med privata transportföretag.
c) Fordon som används av jordbruks-, trädgårds-, skogs- eller fiskeriföretag för godstransporter inom en radie av 50 km från den ort där fordonet normalt är stationerat, inberäknat kommuner vilkas centrum är belägna inom denna radie.	b) Fordon som används av jordbruks-, trädgårds-, skogs-, uppfödnings- eller fiskeriföretag för godstransporter inom en radie av 50 km från företagets etableringsort.
d) Fordon som används för transport av djuravfall eller kadaver, som inte är avsedda till människoföda.	Utgår
e) Fordon som används för transport av levande djur från lantgårdar till lokala marknader och omvänt eller från marknader till lokala slakterier.	Utgår
f) Fordon som används som butiker på lokala marknader eller för hemförsäljning eller som används för mobila bank-, penningväxlings- eller sparverksamheter, för religiösa ändamål, för utlåning av böcker, grammofonskivor eller kassetter, för kulturevenemang eller utställningar och som är särskilt utrustade för sådana ändamål.	Utgår
g) Fordon som inom en radie av 50 km från den ort där det normalt är stationerat transporterar material eller utrustning som föraren använder i sitt arbete, förutsatt att körningen av fordonet inte utgör förarens huvudsakliga uppgift och att undantaget inte allvarligt strider mot förordningens syften. Medlemsstaterna får göra sådana undantag beroende av att tillstånd ges i varje enskilt fall.	c) Fordon med en högsta tillåtna vikt som inte överskrider 7 500 kg och som inom en radie av 50 km från företagets etableringsort används för transport av material eller utrustning som föraren använder i sitt arbete, förutsatt att körningen av fordonet inte utgör förarens huvudsakliga uppgift.
h) Fordon som uteslutande används på sådana öar med en areal av högst 2 300 km^2, som inte är förenade med landet i övrigt med broar, vadställen eller tunnlar öppna för motorfordon.	d) Fordon som uteslutande används på öar med en areal av högst 2 300 km^2, som inte är förenade med landet i övrigt med broar, vadställen eller tunnlar öppna för motorfordon.
i) Fordon som används för godstransporter och som drivs med hjälp av på fordonet alstrad gas eller med elkraft eller som är utrustade med en automatiskt verkande hastighetsmaximerande anordning, i den mån sådana fordon i registreringslandets nationella lagstiftning jämställs med fordon framdrivna av bensin- eller dieselmotor, och vars högsta tillåtna vikt, inklusive släp eller påhängsvagn, inte överstiger 3,5 ton.	e) Fordon som inom en radie av 50 km från företagets etableringsort används för godstransporter och som drivs med hjälp av naturgas, flytande gas eller el, och vars högsta tillåtna vikt, inklusive släp eller påhängsvagn, inte överstiger 7 500 kg.

Rådets förordning (EEG) nr 3820/85	Förslag
j) Fordon som används för övningskörning vid körkortsutbildning.	f) Fordon som används för övningskörning vid körkortsutbildning, förutsatt att fordonet inte används för yrkesmässig transport av gods eller passagerare.
k) Dragfordon som uteslutande används inom jord- och skogsbruk.	Utgår
Från artikel 4	g) Fordon som används i samband med avloppsunderhåll, översvämningsinsatser, vattenförsörjning, underhåll och kontroll av allmänna vägar samt avfallshantering.
Medlemsstaterna skall informera kommissionen om undantag som har meddelats enligt denna punkt.	2. Medlemsstaterna skall informera kommissionen om undantag som har medgivits enligt punkt 1, och kommissionen skall informera de övriga medlemsstaterna om detta.
2. Efter tillstånd från kommissionen får medlemsstaterna besluta att denna förordning inte skall tillämpas på transporter som genomförs under extraordinära omständigheter, om sådana undantag inte allvarligt strider mot förordningens syften. I brådskande fall får medlemsstaterna medge tillfälligt undantag i högst 30 dagar, vilket omgående skall meddelas kommissionen. Kommissionen skall underrätta de övriga medlemsstaterna om varje undantag som medgivits enligt denna förordning.	*Artikel 14* Efter tillstånd från kommissionen får medlemsstaterna medge undantag från tillämpningen av artiklarna 6–9 i denna förordning när det gäller transporter som genomförs under extraordinära omständigheter, förutsatt att inte sådana undantag strider mot de mål som anges i artikel 1. I brådskande fall får medlemsstaterna medge tillfälligt undantag i högst 30 dagar, vilket omgående skall meddelas kommissionen. Kommissionen skall underrätta de övriga medlemsstaterna om undantag som medgivits enligt denna artikel.
	Artikel 15
Ny	Medlemsstaterna skall säkerställa att förare av de fordon som anges i artikel 3.1 omfattas av nationella regler som ger tillräckligt skydd vad gäller tillåtna körtider och införda raster och viloperioder.
Artikel 14	*Artikel 16*
1. Vid — nationell linjetrafik för persontransporter och — internationell linjetrafik för persontransporter, där ändstationerna är belägna högst 50 km fågelvägen från en gräns mellan två medlemsstater och där linjelängden är högst 100 km som omfattas av denna förordning, skall trafikföretaget upprätta en tidtabell och en tjänstgöringslista.	1. Om fordonet inte är utrustat med färdskrivare i enlighet med förordning (EEG) nr 3821/85 skall föreskrifterna i punkt 2 och 3 i denna artikel gälla till och med den 31 december 2006 för fordon a) i nationell linjetrafik för persontransporter, och b) i internationell linjetrafik för persontransporter på sådana linjer som inte överstiger 100 km och vars slutstationer är belägna inom 50 km fågelvägen från en gräns mellan två medlemsstater.

Rådets förordning (EEG) nr 3820/85	Förslag
2. Tjänstgöringslistan skall för varje enskild förare ange namn, tjänstgöringsort och i förväg fastställd tidsplan för olika körpass, andra arbetsuppgifter samt då föraren skall vara tillgänglig.	2. Transportföretaget skall upprätta en tidtabell och en tjänstgöringslista för varje enskild förare med namn, tjänstgöringsort och i förväg fastställd tidsplan för olika körpass, andra arbetsuppgifter samt raster och tillgänglighet. Förare i sådan trafik som avses i punkt 1 skall medföra ett utdrag ur tjänstgöringslistan och ett exemplar av tidtabellen.
3. Tjänstgöringslistan skall innehålla samtliga i punkt 2 angivna uppgifter för en period som minst omfattar innevarande vecka samt närmast föregående och efterföljande vecka.	3. Tjänstgöringslistan skall a) innehålla samtliga uppgifter i punkt 2 för en period som minst omfattar de närmast 28 föregående dagarna, b) skall vara undertecknad av företagets chef eller dennes företrädare, och c) bevaras av transportföretaget i ett år efter utgången av den period som den omfattar. Företaget skall, om en förare begär det, lämna ett utdrag ur hans eller hennes tjänstgöringslista. Företaget skall, om en bemyndigad inspektör begär det, kunna tillhandahålla tjänstgöringslistan.
4. Tjänstgöringslistan skall vara undertecknad av företagets chef eller dennes företrädare.	Se punkt 3 b)
5. Förare i sådan trafik som sägs i punkt 1 skall medföra ett utdrag ur tjänstgöringslistan och ett exemplar av tidtabellen.	Se punkt 2
6. Företaget skall bevara tjänstgöringslistan i ett år efter utgången av den period som den omfattar. Företaget skall, om en förare begär det, lämna honom ett utdrag ur hans tjänstgöringslista.	Se punkt 3 c)
7. Denna artikel skall inte tillämpas på förare av sådana fordon som är utrustade med färdskrivare, vilka används i enlighet med bestämmelserna i rådets förordning (EEG) nr 3821/85 av den 20 december 1985 om färdskrivare vid vägtransporter.	Flyttad till punkt 1 ovan
Artikel 15	*Artikeln utgår*
1. Transportföretaget skall organisera förarnas arbete på sådant sätt att förarna kan följa tillämpliga föreskrifter i denna förordning och i förordning (EEG) nr 3821/85.	Flyttad till artikel 10

Rådets förordning (EEG) nr 3820/85	Förslag
2. Företaget skall regelbundet kontrollera att föreskrifterna i dessa båda förordningar har följts. Har överträdelser förekommit, skall företaget vidta lämpliga åtgärder för att hindra att de upprepas.	Flyttad till artikel 10
Artikel 16	*Artikel 17*
1. Kommissionen skall vartannat år utarbeta en rapport om denna förordnings tillämpning i medlemsstaterna och om utvecklingen inom de aktuella verksamhetsområdena. Kommissionen skall lägga fram rapporten för rådet och Europaparlamentet senast 13 månader efter utgången av den tvåårsperiod som rapporten omfattar.	För att göra det möjligt för kommissionen att vartannat år utarbeta en rapport om tillämpningen av denna förordning och förordning (EEG) nr 3821/85 och om utvecklingen inom de aktuella verksamhetsområdena skall medlemsstaterna tillställa kommissionen nödvändig information på den standardiserade blankett som anges i kommissionens beslut 93/173/EEG ([1]). Denna information skall vara kommissionen tillhanda senast den 30 september efter utgången av den tvåårsperiod som rapporten omfattar. Kommissionen skall lägga fram rapporten för rådet och Europaparlamentet senast 13 månader efter utgången av den tvåårsperiod som rapporten omfattar.
2. För att göra det möjligt för kommissionen att upprätta den i punkt 1 nämnda rapporten, skall medlemsstaterna vartannat år tillställa kommissionen nödvändig information enligt en standardiserad blankett. Denna information skall vara kommissionen tillhanda senast den 30 september efter utgången av den tvåårsperiod som rapporten omfattar.	Se första och tredje stycket i denna artikel
3. Kommissionen skall utforma blanketten efter samråd med medlemsstaterna.	Se första stycket i denna artikel
Artikel 17	*Artikel 18*
1. Efter samråd med kommissionen skall medlemsstaterna i rätt tid anta de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa denna förordning. Sådana författningar skall bland annat avse organisation, förfarande och medel för kontroll samt påföljder vid överträdelser.	1. Medlemsstaterna skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa denna förordning. *Artikel 19* Medlemsstaterna skall fastställa påföljder vid överträdelser av bestämmelserna i denna förordning och se till att de verkställs. Dessa påföljder skall vara effektiva, proportionerliga och avskräckande. De kan vara straff-, civil- eller förvaltningsrättsliga. I påföljderna skall även ingå möjligheten att beslagta fordon vid allvarliga överträdelser.
2. Medlemsstaterna skall bistå varandra vid denna förordnings tillämpning och vid kontroll av att den följs.	*Artikel 20* 1. Medlemsstaterna skall bistå varandra vid denna förordnings tillämpning och vid kontroll av att den följs. De skall informera den medlemsstat i vilken det berörda transportföretaget är etablerat om överträdelser av föreskrifterna i kapitel II som begåtts inom eller utanför den medlemsstatens territorium, vilket även innebär överträdelser som har begåtts före den senaste perioden av veckovila. Informationen skall delges inom en rimlig tidsperiod och den skall omfatta information om vilka påföljder överträdelserna medfört.

([1]) EGT L 72, 25.3.1993, s. 33.

Rådets förordning (EEG) nr 3820/85	Förslag
3. Inom ramen för detta ömsesidiga bistånd skall medlemsstaternas behöriga myndigheter regelbundet sända varandra all tillgänglig information om	2. Medlemsstaternas behöriga myndigheter skall regelbundet sända varandra all tillgänglig information om
— överträdelser av denna förordning av personer utan hemvist i den ifrågavarande medlemsstaten och de påföljder som dessa överträdelser medfört,	a) överträdelser av föreskrifterna i kapitel II som begåtts av personer utan hemvist i den ifrågavarande medlemsstaten och de påföljder som dessa överträdelser medfört,
— påföljder utdömda av en medlemsstat mot personer med hemvist i den staten för sådana överträdelser som begåtts i andra medlemsstater.	b) påföljder utdömda av en medlemsstat mot personer med hemvist i den staten för sådana överträdelser som begåtts i andra medlemsstater.
	Artikel 22
	Kommittéförfarande
Ny	1. Kommissionen skall biträdas av den kommitté som inrättas genom artikel 18.1 i rådets förordning (EEG) nr 3821/85. Kommittén skall bestå av företrädare för medlemsstaterna och ha en företrädare för kommissionen som ordförande.
	2. När hänvisning sker till denna punkt skall det rådgivande förfarandet i artikel 3 i beslut 1999/468/EG tillämpas, varvid bestämmelserna i artiklarna 7 och 8 i det beslutet skall iakttas.
	Artikel 23
Ny	1. Medlemsstaterna kan vända sig till kommissionen med frågor angående genomförandet av denna förordning. Beslut skall fattas med tillämpning av det rådgivande förfarande som avses i artikel 22.2.
	2. Kommissionen skall, på begäran av en medlemsstat eller på eget initiativ
	— granska ärenden där tillämpning och kontroll av efterlevnaden av bestämmelserna i förordningen skiljer sig åt,
	— förtydliga bestämmelserna i förordningen och se till att de tillämpas på samma sätt,
	— i särskilda ärenden som rör körtider, raster och viloperioder fatta beslut med tillämpning av det rådgivande förfarande som avses i artikel 22.2. Kommissionen skall meddela sitt beslut till Europaparlamentet, rådet och medlemsstaterna.
	3. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 226 i fördraget får varje medlemsstat, inom en månad, begära att kommissionens beslut hänskjuts till rådet. Rådet får, inom två månader, under särskilda omständigheter och med kvalificerad majoritet ändra kommissionens beslut.

Rådets förordning (EEG) nr 3820/85	Förslag
Artikel 18	*Artikel 24*
1. Förordning (EEG) nr 543/69 upphävs härmed. Dock skall följande gälla:	Förordning (EEG) nr 3820/85 upphävs härmed.
2. Hänvisningar till den enligt punkt 1 upphävda förordningen skall anses som hänvisningar till förevarande förordning.	Utgår
Artikel 19	*Artikel 25*
Denna förordning träder i kraft den 29 september 1986.	Denna förordning skall träda i kraft den tjugonde dagen efter det att den offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*. Förordningen skall vara tillämplig från och med januari 2004. Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Förslag till rådets beslut om godkännande på Europeiska atomenergigemenskapens (Euratom) vägnar av konventionen om säkerheten vid hantering av använt kärnbränsle och om säkerheten vid hantering av radioaktivt avfall

(2002/C 51 E/06)

KOM(2001) 520 slutlig — 2001/0225(CNS)

(Framlagt av kommissionen den 15 oktober 2001)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen, särskilt artikel 101 andra stycket i detta,

med beaktande av kommissionens förslag, och

av följande skäl:

(1) Konventionen om säkerheten vid hantering av använt kärnbränsle och om säkerheten vid hantering av radioaktivt avfall var öppen för undertecknande från den 29 september 1997 till dess den trädde i kraft den 18 juni 2001.

(2) Konventionen är nu öppen för anslutning av regionala organisationer av förenande eller annan natur under förutsättning att en sådan organisation består av suveräna stater och är behörig att förhandla om samt ingå och tillämpa internationella överenskommelser i frågor som täcks av denna konvention och som gemenskapen har valt att ansluta sig till.

(3) Med beaktande av de uppgifter Europeiska atomenergigemenskapen tilldelas i kapitel 3, Hälsoskydd, i Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen bör gemenskapens anslutning till konventionen godkännas.

(4) Europeiska atomenergigemenskapen måste när konventionen tillträds lägga fram en reservation om att artikel 12.1 i direktiv 92/3/Euratom om övervakning och kontroll av transport av radioaktivt avfall mellan medlemsstater samt till och från gemenskapen [1] inte innehåller det särskilda krav på destinationslandets samtycke vid gränsöverskridande rörelser som anges i artikel 27.1 i i konventionen.

(5) Enligt artikel 39.4 iii i konventionen skall en sådan organisation när den blir part i konventionen tillställa depositarien en förklaring som anger organisationens medlemsstater, vilka artiklar i konventionen som är tillämpliga på den och omfattningen av dess behörighet inom det område som täcks av dessa artiklar.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Enda artikel

1. Härmed godkänns Europeiska atomenergigemenskapens anslutning till konventionen om säkerheten vid hantering av använt kärnbränsle och om säkerheten vid hantering av radioaktivt avfall.

2. Konventionens text bifogas detta beslut.

3. Den förklaring som Europeiska atomenergigemenskapen skall avge enligt artikel 39.4 iii i konventionen om säkerheten vid hantering av använt kärnbränsle och om säkerheten vid hantering av radioaktivt avfall bifogas detta beslut.

[1] EGT L 35, 12.2.1992, s. 24.

BILAGA

UTKAST

Europeiska atomenergigemenskapens förklaring i enlighet med artikel 39.4 iii i konventionen om säkerheten vid hantering av använt kärnbränsle och om säkerheten vid hantering av radioaktivt avfall

Följande stater är för närvarande medlemmar i Europeiska atomenergigemenskapen: Konungariket Belgien, Konungariket Danmark, Förbundsrepubliken Tyskland, Hellenska republiken, Konungariket Spanien, Franska republiken, Irland, Italienska republiken, Storhertigdömet Luxemburg, Konungariket Nederländerna, Republiken Österrike, Portugisiska republiken, Republiken Finland, Konungariket Sverige och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland.

Gemenskapen förklarar att den omfattas av artiklarna 1–16, 18, 19, 21 och 24–44 i konventionen.

Gemenskapen har behörighet inom de områden som omfattas av artiklarna 4–16, 18, 19, 21 och 24–28 i konventionen i enlighet med artikel 2.b och de berörda artiklarna i avdelning II i kapitel 3 om hälsoskydd i Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen.

Förslag till rådets beslut om ingående på Europeiska gemenskapens (EG) vägnar av konventionen om säkerheten vid hantering av använt kärnbränsle och om säkerheten vid hantering av radioaktivt avfall

(2002/C 51 E/07)

KOM(2001) 520 slutlig — 2001/0225(CNS)

(Framlagt av kommissionen den 15 oktober 2001)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 174.4 och artikel 300.2 första stycket och 300.3 första stycket i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande, och

av följande skäl:

(1) Konventionen om säkerheten vid hantering av använt kärnbränsle och om säkerheten vid hantering av radioaktivt avfall var öppen för undertecknande från den 29 september 1997 till dess den trädde i kraft den 18 juni 2001.

(2) Konventionen är nu öppen för anslutning av regionala organisationer av förenande eller annan natur under förutsättning att en sådan organisation består av suveräna stater och är behörig att förhandla om samt ingå och tillämpa internationella överenskommelser i frågor som täcks av denna konvention och som gemenskapen har valt att ansluta sig till.

(3) Med beaktande av gemenskapens miljöpolitik, som fastställs i artikel 174.4 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen bör Europeiska gemenskapen ingå konventionen.

(4) Enligt artikel 39.4 iii i konventionen skall en sådan organisation när den blir part i konventionen tillställa depositarien en förklaring som anger organisationens medlemsstater, vilka artiklar i konventionen som är tillämpliga på den och omfattningen av dess behörighet inom det område som täcks av dessa artiklar.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Enda artikel

1. Härmed ingås på Europeiska gemenskapens vägnar konventionen om säkerheten vid hantering av använt kärnbränsle och om säkerheten vid hantering av radioaktivt avfall.

2. Konventionens text bifogas detta beslut.

3. Den förklaring som Europeiska gemenskapen skall avge enligt artikel 39.4 iii i konventionen om säkerheten vid hantering av använt kärnbränsle och om säkerheten vid hantering av radioaktivt avfall bifogas detta beslut.

KONVENTION

om säkerheten vid hantering av använt kärnbränsle och om säkerheten vid hantering av radioaktivt avfall

INLEDNING

DE FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA

i) som inser att driften av kärnkraftsreaktorer genererar använt kärnbränsle och radioaktivt avfall och att andra tillämpningar av kärnteknik också genererar radioaktivt avfall,

ii) som inser att samma säkerhetsmål gäller för hantering av såväl använt kärnbränsle som radioaktivt avfall,

iii) som bekräftar vikten för det internationella samfundet av att tillförsäkra att hållbara förfaranden planeras och tillämpas på säkerheten vid hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall,

iv) som inser vikten av att informera allmänheten om frågor kring säkerheten vid hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall,

v) som önskar främja en effektiv kärnsäkerhetskultur över hela världen,

vi) som bekräftar att det yttersta ansvaret för att tillförsäkra säkerheten vid hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall åvilar staten,

vii) som inser att det åvilar staten att bestämma en handlingslinje för kärnbränslets kretslopp, varvid vissa stater betraktar använt kärnbränsle som en värdefull tillgång som kan komma att upparbetas medan andra stater väljer att slutförvara det,

viii) som inser att använt kärnbränsle och radioaktivt avfall som är undantagna från denna konvention på grund av att de utgör en del av militära eller försvarsinriktade program, bör hanteras i överenskommelse med de mål som läggs fast i denna konvention,

ix) som bekräftar betydelsen av internationellt samarbete för att öka säkerheten vid hanteringen av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall genom bilaterala och multilaterala mekanismer, och genom denna säkerhetsbefrämjande konvention,

x) som är medvetna om behoven i utvecklingsländerna, och särskilt i de minst utvecklade länderna, och i stater med ekonomier i övergångsfaser samt om behovet av att underlätta befintliga mekanismer för att bistå dem i utövandet av sina rättigheter och skyldigheter fastställda i denna säkerhetsbefrämjande konvention,

xi) som är övertygade om att radioaktivt avfall, så långt det är förenligt med säkerheten vid hantering av sådant material, bör slutförvaras i den stat i vilken det uppstod, och som samtidigt inser att, under vissa omständigheter, säker och effektiv hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall kan främjas genom överenskommelser mellan fördragsslutande parter om att använda anläggningar hos en av dem för de andra parternas räkning, särskilt i fråga om avfall som härrör från gemensamma projekt,

xii) som inser att varje stat har rätt att förbjuda import av utländskt använt kärnbränsle och radioaktivt avfall till sitt territorium,

xiii) som är medvetna om Konventionen om kärnsäkerhet (1994), Konventionen om tidig information vid en kärnenergiolycka (1986), Konventionen om bistånd i händelse av en kärnteknisk olycka eller ett nödläge med radioaktiva ämnen (1986), Konventionen om fysiskt skydd av kärnämne (1980), Konventionen om förhindrande av havsföroreningar till följd av dumpning av avfall (1994) och andra tillämpliga internationella instrument,

xiv) som är medvetna om de principer som finns nedtecknade i "International Basic Safety Standards for Protection against Ionizing Radiation and for the Safety of Radiation Sources" (1996) utgivna i samarbete mellan flera internationella organisationer, i publikationen IAEA Safety Fundamentals med titeln "The Principles of Radioactive Waste Management" (1995), och i de befintliga internationella standarder som relaterar till säkerheten vid transport av radioaktivt material,

xv) som erinrar sig kapitel 22 i Agenda 21 från Förenta nationernas konferens om miljö och utveckling i Rio de Janeiro som antogs år 1992, och som bekräftar den utomordentliga betydelsen av en säker och miljömässigt hållbar hantering av radioaktivt avfall,

xvi) som inser det önskvärda i att stärka det internationella kontrollsystemet som är specifikt tillämpligt på radioaktiva material till vilket hänvisas i Artikel 1(3) i Baselkonventionen om kontroll av gränsöverskridande transporter och slutligt omhändertagande av farligt avfall (1989),

HAR KOMMIT ÖVERENS OM FÖLJANDE:

KAPITEL 1

MÅL, DEFINITIONER OCH TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Artikel 1

Mål

Målen för denna konvention är:

i) att uppnå och vidmakthålla en hög säkerhetsnivå avseende hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall över hela världen genom att förstärka nationella åtgärder och internationellt samarbete innefattande, där så är lämpligt, säkerhetsanknutet tekniskt samarbete,

ii) att säkerställa att det, under alla faser av hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall, finns effektiva skydd mot möjliga faror så att individer, samhället och miljön skyddas från skadliga verkningar av joniserande strålning, nu och i framtiden, på ett sådant sätt att behoven och strävandena hos dagens generation tillgodoses utan att äventyra möjligheten för kommande generationer att tillgodose sina behov och strävanden,

iii) att förhindra olyckor med skadliga strålningsverkningar, och att begränsa deras skadeverkningar, om de ändå skulle inträffa under något skede av hanteringen av använt kärnbränsle eller radioaktivt avfall.

Artikel 2

Definitioner

I denna konvention avses med

a) "förslutning" slutförandet av all verksamhet vid någon tidpunkt efter deponeringen av använt kärnbränsle eller radioaktivt avfall i en slutförvarsanläggning. Detta innefattar det slutgiltiga tekniska och annat arbete som fordras för att anläggningen skall bli i sådant skick att den kommer att vara säker på lång sikt,

b) "nedläggning" alla åtgärder som medför att en kärnteknisk anläggning, med undantag för en slutförvarsanläggning, befrias från föreskriven kontroll. I dessa åtgärder ingår dekontaminering och rivning,

c) "utsläpp" planerade och kontrollerade utsläpp i miljön, utgörande en tillåten åtgärd, inom de gränser som har godkänts av tillsynsorganet, av flytande eller gasformiga radioaktiva ämnen som härrör från kärntekniska anläggningar under normaldrift vilka står under föreskriven tillsyn,

d) "slutförvaring" deponering av använt kärnbränsle eller radioaktivt avfall i en lämplig anläggning utan avsikt att återvinna det,

e) "tillstånd" alla former av behörighetsförklaring, tillåtelse eller certifiering meddelade av ett tillsynsorgan för att bedriva någon typ av verksamhet som är knuten till hantering av använt kärnbränsle eller radioaktivt avfall,

f) "kärnteknisk anläggning" en civil anläggning och dess tillhörande område, byggnader och utrustning i vilka radioaktiva ämnen framställs, behandlas, används, handhas, lagras eller slutförvaras i sådan omfattning att hänsyn till säkerheten måste tas,

g) "drifttid" tidsperioden under vilken en anläggning för hantering av använt kärnbränsle eller radioaktivt avfall används för sitt avsedda ändamål. För en slutförvarsanläggning börjar denna period när använt kärnbränsle eller radioaktivt avfall för första gången deponeras i anläggningen, och slutar när anläggningen försluts,

h) "radioaktivt avfall" radioaktivt material i gasform, flytande eller fast form för vilket ingen ytterligare användning förutses av den fördragsslutande parten, eller av en fysisk eller juridisk person vars beslut godtas av den fördragsslutande parten, och som står under tillsyn som radioaktivt avfall av ett tillsynsorgan inom ramen för den fördragsslutande partens gällande lagstiftning och regelverk,

i) "hantering av radioaktivt avfall" åtgärder, innefattande åtgärder för nedläggning som är knutna till handhavande, förbehandling, behandling, konditionering, lagring eller slutförvaring av radioaktivt avfall, med undantag för transport utanför anläggningens område. Sådana åtgärder kan även innefatta utsläpp,

j) ”anläggning för hantering av radioaktivt avfall” varje anläggning eller installation vars huvudsakliga syfte är att hantera radioaktivt avfall, innefattande en kärnteknisk anläggning under nedläggning endast om den har betecknats som en anläggning för hantering av radioaktivt avfall av den fördragsslutande parten,

k) ”tillsynsorgan” varje organ som av den fördragsslutande parten tilldelats rättslig befogenhet att utöva tillsyn över varje aspekt som gäller säkerheten vid hantering av använt kärnbränsle eller radioaktivt avfall, innefattande att medge tillstånd,

l) ”upparbetning” en process eller verksamhet vars syfte är att utvinna radioaktiva isotoper från använt kärnbränsle för vidare användning,

m) ”sluten strålkälla” radioaktivt material som är permanent inneslutet i en behållare eller stabilt bundet och i fast form, med undantag för reaktorbränsleelement,

n) ”använt kärnbränsle” kärnbränsle som har bestrålats i och permanent avlägsnats från en reaktorhärd,

o) ”hantering av använt kärnbränsle” alla åtgärder som knyts till handhavandet eller lagringen av använt kärnbränsle, med undantag för transporter utanför anläggningens område. Åtgärderna kan även omfatta utsläpp,

p) ”anläggning för hantering av använt kärnbränsle” varje anläggning eller installation vars huvudsakliga syfte är hantering av använt kärnbränsle,

q) ”mottagarstat” en stat till vilken en gränsöverskridande transport planeras eller äger rum,

r) ”avsändarstat” en stat från vilken en gränsöverskridande transport planeras att påbörjas eller som har påbörjats,

s) ”transitstat” varje stat, förutom en avsändarstat eller en mottagarstat, genom vars territorium en gränsöverskridande transport planeras eller äger rum,

t) ”lagring” förvarandet av använt kärnbränsle eller radioaktivt avfall i en anläggning som tillgodoser behovet av inneslutning i syfte att kunna återvinna det,

u) ”gränsöverskridande transport” varje transport av använt kärnbränsle eller radioaktivt avfall från en avsändarstat till en mottagarstat.

Artikel 3

Tillämpningsområde

1. Denna konvention skall tillämpas på säkerheten vid hantering av använt kärnbränsle som härrör från driften av civila kärnreaktorer. Använt kärnbränsle som förvaras på upparbetningsanläggningar som ett led i en upparbetningsaktivitet, omfattas inte av konventionen, såvida inte den fördragsslutande parten förklarar att upparbetning utgör en del av hanteringen av använt kärnbränsle.

2. Denna konvention skall även tillämpas på säkerheten vid hantering av radioaktivt avfall som härrör från civil användning. Emellertid skall denna konvention inte tillämpas på avfall som innehåller endast naturligt förekommande radioaktiva material och som inte härrör från kärnbränslets kretslopp, såvida det inte är fråga om en kasserad sluten strålkälla eller det har förklarats utgöra radioaktivt avfall i enlighet med syftena i denna konvention av den fördragsslutande parten.

3. Denna konvention skall inte tillämpas på säkerheten vid hantering av använt kärnbränsle eller radioaktivt avfall inom militära eller försvarsinriktade program, såvida det inte har förklarats utgöra använt kärnbränsle eller radioaktivt avfall i enlighet med syftena med denna konvention av den fördragsslutande parten. Emellertid skall denna konvention tillämpas på säkerheten vid hantering av använt kärnbränsle eller radioaktivt avfall från militära eller försvarsinriktade program, om och när sådana material slutgiltigt har överförts till och hanteras inom uteslutande civila program.

4. Denna konvention skall även tillämpas på utsläpp i enlighet med vad som anges i Artiklarna 4, 7, 11, 14, 24 och 26.

KAPITEL 2

SÄKERHET I FRÅGA OM HANTERING AV ANVÄNT KÄRNBRÄNSLE

Artikel 4

Allmänna säkerhetskrav

Varje fördragsslutande part skall vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att individer, samhället och miljön är tillräckligt skyddade mot strålningsfaror i alla skeden av hanteringen av använt kärnbränsle.

Därvid skall varje fördragsslutande part vidta lämpliga åtgärder för att

i) säkerställa att frågor rörande kriticitet och bortförande av resteffektvärme som uppkommer under hantering av använt kärnbränsle blir omhändertagna på ett tillfredsställande sätt,

ii) säkerställa att så litet radioaktivt avfall som praktiskt är möjligt uppkommer vid hantering av använt kärnbränsle, i enlighet med den typ av handlingslinje för kärnbränslets kretslopp som antagits,

iii) beakta ömsesidiga beroenden mellan de olika leden i hanteringen av använt kärnbränsle,

iv) sörja för ett effektivt skydd för individer, samhället och för miljön, genom att på nationell nivå vidta lämpliga skyddsåtgärder, vilka har godkänts av tillsynsorganet inom ramen för den nationella lagstiftningen som beaktar internationellt godtagna kriterier och standarder,

v) beakta de biologiska, kemiska och övriga faror som kan förknippas med hantering av använt kärnbränsle,

vi) sträva efter att undvika åtgärder som orsakar rimligt förutsägbar påverkan på kommande generationer som är större än den som tillåts för nuvarande generation,

vii) sträva mot att undvika att lägga otillbörliga bördor på kommande generationer.

Artikel 5

Befintliga anläggningar

Varje fördragsslutande part skall vidta lämpliga åtgärder för att granska säkerheten vid alla anläggningar för hantering av använt kärnbränsle, befintliga vid tiden för konventionens ikraftträdande avseende denna part, samt för att säkerställa, om nödvändigt, att alla rimligen genomförbara förbättringar görs för att höja säkerheten i en sådan anläggning.

Artikel 6

Förläggning av föreslagna anläggningar

1. Varje fördragsslutande part skall vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att procedurer upprättas och genomförs för en föreslagen anläggning för hantering av använt kärnbränsle

i) för att bedöma alla relevanta faktorer relaterade till anläggningens läge som sannolikt kan påverka säkerheten för en sådan anläggning under dess drifttid,

ii) för att bedöma den sannolika påverkan av en sådan anläggning på säkerheten för individer, samhället och miljön,

iii) för att skapa information om säkerheten vid en sådan anläggning som är tillgänglig för allmänheten,

iv) för att rådgöra med fördragsslutande parter i grannskapet av en sådan anläggning, i den utsträckning som de kan antas bli påverkade av anläggningen samt, på deras begäran, förse dem med allmän information angående anläggningen så att de kan utvärdera och göra sin egen bedömning av kärnanläggningens sannolika påverkan från säkerhetssynpunkt på deras territorium.

2. Därvid skall varje fördragsslutande part vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att sådana anläggningar inte skall medföra icke godtagbara effekter på andra fördragsslutande parter genom att förläggas i överensstämmelse med de allmänna säkerhetskraven i Artikel 4.

Artikel 7

Utformning och uppförande av anläggningar

Varje fördragsslutande part skall vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att

i) utformningen och uppförandet av en anläggning för hantering av använt kärnbränsle sörjer för att lämpliga åtgärder vidtas för att begränsa möjlig strålningspåverkan på individer, samhället och miljön, inbegripet sådan påverkan som härrör från kontrollerade eller okontrollerade utsläpp,

ii) översiktliga planer samt, vid behov, tekniska förberedelser för nedläggning av en anläggning för hantering av använt kärnbränsle beaktas i utformningsskedet,

iii) sådan teknologi som innefattas i utformningen och uppförandet av en anläggning för hantering av använt kärnbränsle är underbyggda av erfarenhet, provning eller analyser.

Artikel 8

Bedömning av anläggningars säkerhet

Varje fördragsslutande part skall vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att

i) innan en anläggning för hantering av använt kärnbränsle uppförs, skall det göras en systematisk bedömning av säkerheten och av miljöpåverkan som är anpassad till de risker som anläggningen ger upphov till under dess drifttid,

ii) innan en anläggning för hantering av använt kärnbränsle tas i drift, skall uppdaterade och detaljerade versioner av bedömningen av säkerheten och av miljöpåverkan tas fram när så bedöms nödvändigt för att komplettera de bedömningar som refereras till i (i).

Artikel 9

Drift av anläggningar

Varje fördragsslutande part skall vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att

i) tillståndet för att driva en anläggning för hantering av använt kärnbränsle är grundat på lämpliga bedömningar såsom angivits i Artikel 8, och är beroende av att ett program för idrifttagning fullföljs, vilket visar att anläggningen, så som den är uppförd, överensstämmer med konstruktions- och säkerhetskrav,

ii) begränsningar och villkor för drift härrörande från provningar, drifterfarenheter och de bedömningar som angivits i Artikel 8, fastställs och ses över om så är nödvändigt,

iii) drift, underhåll, övervakning, inspektion och provning av en anläggning för hantering av använt kärnbränsle utförs i överensstämmelse med upprättande procedurer,

iv) ingenjörsmässigt och tekniskt stöd på alla säkerhetsanknutna områden finns tillgängligt under hela drifttiden för en anläggning för hantering av använt kärnbränsle,

v) händelser som har betydelse för säkerheten rapporteras i tid av tillståndshavaren till tillsynsorganet,

vi) program för att samla in och analysera tillämpliga drifterfarenheter upprättas och att resultaten föranleder åtgärder när så är lämpligt,

vii) planer för nedläggning av en anläggning för hantering av använt kärnbränsle upprättas och uppdateras, när så är nödvändigt, genom att använda information som erhållits under anläggningens drifttid, och att dessa planer granskas av tillsynsorganet.

Artikel 10

Slutförvaring av använt kärnbränsle

Om en fördragsslutande part i enlighet med sin lagstiftning och sitt regelverk har bestämt att använt kärnbränsle skall slutförvaras, skall slutförvaringen av sådant använt kärnbränsle ske i överensstämmelse med de åtaganden i Kapitel 3 som avser slutförvaring av radioaktivt avfall.

KAPITEL 3

SÄKERHET I FRÅGA OM HANTERING AV RADIOAKTIVT AVFALL

Artikel 11

Allmänna säkerhetskrav

Varje fördragsslutande part skall vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att individer, samhället och miljön är tillräckligt skyddade mot strålningsfaror och andra faror i alla skeden av hanteringen av radioaktivt avfall.

Därvid, skall varje fördragsslutande part vidta lämpliga åtgärder för att

i) säkerställa att frågor rörande kriticitet och bortförande av resteffektvärme som uppkommer under hantering av radioaktivt avfall blir omhändertagna på ett tillfredsställande sätt,

ii) säkerställa att så litet radioaktivt avfall som praktiskt är möjligt uppkommer,

iii) beakta ömsesidiga beroenden mellan de olika stegen i hanteringen av radioaktivt avfall,

iv) sörja för ett effektivt skydd för individer, samhället och för miljön, genom att på nationell nivå vidta lämpliga skyddsåtgärder, vilka har godkänts av tillsynsorganet inom ramen för den nationella lagstiftningen som beaktar internationellt godtagna kriterier och standarder,

v) beakta de biologiska, kemiska och övriga faror som kan förknippas med hantering av radioaktivt avfall,

vi) sträva efter att undvika ageranden som rimligen kan förutsättas påverka kommande generationer i högre grad än vad som tillåts för nuvarande generation,

vii) sträva mot att undvika att lägga otillbörliga bördor på kommande generationer.

Artikel 12

Befintliga anläggningar och tidigare tillämpade förfaranden

Varje fördragsslutande part skall i vederbörlig ordning vidta lämpliga åtgärder för att granska

i) säkerheten vid alla anläggningar för hantering av radioaktivt avfall, befintliga vid tiden för konventionens ikraftträdande avseende den fördragsslutande parten, samt för att säkerställa, om det är nödvändigt, att alla rimligen genomförbara förbättringar görs för att höja säkerheten i en sådan anläggning.

ii) följdverkningarna av tidigare tillämpade förfaranden för att avgöra om något ingripande behövs av strålskyddsskäl, då med beaktande av att den skademinskning som sker till följd av minskningen i dos bör vara tillräcklig för att rättfärdiga den skada och de kostnader, inbegripet samhälleliga kostnader, som följer av ingripandet.

Artikel 13

Förläggning av föreslagna anläggningar

1. Varje fördragsslutande part skall vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att procedurer upprättas och genomförs för en föreslagen anläggning för hantering av radioaktivt avfall

i) för att bedöma alla relevanta faktorer relaterade till anläggningens läge som sannolikt kan påverka säkerheten såväl för en sådan anläggning under dess drifttid som för en slutförvarsanläggning efter förslutning,

ii) för att bedöma den sannolika påverkan av en sådan anläggning på säkerheten för individer, samhället och miljön, med beaktande av tänkbara förändringar av betingelserna på platsen för förläggningen av slutförvarsanläggningarna efter förslutning,

iii) för att skapa information om säkerheten vid en sådan anläggning som är tillgänglig för allmänheten,

iv) för att rådgöra med fördragsslutande parter i grannskapet av en sådan anläggning, i den utsträckning som de kan antas bli påverkade av anläggningen samt, på deras begäran, förse dem med allmän information angående anläggningen så att de kan utvärdera och göra sin egen bedömning av kärnanläggningens sannolika påverkan från säkerhetssynpunkt på deras territorium.

2. Därvid skall varje fördragsslutande part vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att sådana anläggningar inte skall medföra oacceptabla effekter för andra fördragsslutande parter genom att förläggas i överensstämmelse med de allmänna säkerhetskraven i Artikel 11.

Artikel 14

Utformning och uppförande av anläggningar

Varje fördragsslutande part skall vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att

i) utformningen och uppförandet av en anläggning för hantering av radioaktivt avfall sörjer för att lämpliga åtgärder vidtas för att begränsa möjlig strålningspåverkan på individer, samhället och miljön, inbegripet sådan påverkan som härrör från kontrollerade eller kontrollerade utsläpp,

ii) översiktliga planer samt, vid behov, tekniska förberedelser för nedläggning av en anläggning för hantering av radioaktivt avfall, som inte utgör en slutförvarsanläggning, beaktas i utformningsskedet,

iii) tekniska förberedelser för förslutningen av en slutförvarsanläggning beaktas i konstruktionsskedet,

iv) sådan teknologi som innefattas vid utformningen och uppförandet av en anläggning för hantering av radioaktivt avfall är underbyggda av erfarenhet, provning eller analyser.

Artikel 15

Bedömning av anläggningars säkerhet

Varje fördragsslutande part skall vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att

i) innan en anläggning för hantering av radioaktivt avfall uppförs, skall det göras en systematisk bedömning av säkerheten och av miljöpåverkan som är anpassad till de risker som anläggningen ger upphov till under dess drifttid,

ii) innan en slutförvarsanläggning uppförs, skall det göras en systematisk bedömning av säkerheten och av miljöpåverkan för den tidsrymd som följer efter förslutningen, och resultaten skall bedömas i jämförelse med de kriterier som fastställts av tillsynsorganet,

iii) innan en anläggning för hantering av radioaktivt avfall tas i drift, skall när så bedöms nödvändigt uppdaterade och detaljerade versioner av bedömningen av säkerheten och av miljöpåverkan tas fram för att komplettera de bedömningar som refereras till i (i).

Artikel 16

Drift av anläggningar

Varje fördragsslutande part skall vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att

i) tillståndet för att driva en anläggning för hantering av radioaktivt avfall är grundat på sådana lämpliga bedömningar som angivits i Artikel 15 och är beroende av att ett program för idrifttagning fullföljs, som visar att anläggningen, så som den är uppförd, överensstämmer med konstruktions- och säkerhetskrav,

ii) begränsningar och villkor för drift härrörande från provningar, drifterfarenheter och bedömningar, som angivits i Artikel 15, fastställs och ses över om så är nödvändigt,

iii) drift, underhåll, övervakning, inspektion och provning av en anläggning för hantering av radioaktivt avfall utförs i överensstämmelse med upprättade procedurer. För en slutförvarsanläggning skall de resultat som sålunda erhålls användas för att kontrollera och granska giltigheten av de antaganden som gjorts, samt för att uppdatera bedömningarna som angivits i Artikel 15 för tiden efter förslutning,

iv) ingenjörsmässigt och tekniskt stöd på alla säkerhetsanknutna områden finns tillgängligt under hela drifttiden för en anläggning för hantering av radioaktivt avfall,

v) procedurer för karakterisering och särskiljande av radioaktivt avfall tillämpas,

vi) händelser som har betydelse för säkerheten rapporteras i tid av tillståndshavaren till tillsynsorganet,

vii) program för att samla in och analysera tillämpliga drifterfarenheter upprättas och att resultaten föranleder åtgärder när så är lämpligt,

viii) planer för nedläggning av en anläggning för hantering av radioaktivt avfall som inte är en slutförvarsanläggning upprättas och uppdateras, när så är nödvändigt, genom att använda information som erhållits under anläggningens drifttid, och att dessa planer granskas av tillsynsorganet,

ix) planer för förslutningen av en slutförvarsanläggning upprättas och uppdateras, när så är nödvändigt, genom att använda information som erhållits under anläggningens drifttid, och att dessa planer granskas av tillsynsorganet.

Artikel 17

Föreskrivna åtgärder efter förslutning

Varje fördragsslutande part skall vidta lämpliga åtgärder för att, efter förslutning av en slutförvarsanläggning, säkerställa att

i) handlingar som beskriver anläggningens förläggning, utformning och innehåll, som krävs av tillsynsorganet, bevaras,

ii) föreskrivna aktiva eller passiva kontroller, såsom övervakning eller tillträdesbegränsning utförs, om så är nödvändigt, samt

iii) om, under den tid då aktiv föreskriven kontroll pågår, ett oplanerat utsläpp av radioaktiva ämnen till omgivningen upptäcks, ingripande åtgärder skall vidtas, om så är nödvändigt.

KAPITEL 4

ALLMÄNNA SÄKERHETSBESTÄMMELSER

Artikel 18

Åtgärder för genomförandet

Varje fördragsslutande part skall inom ramen för sin nationella rätt, vidta de lagstiftande, föreskrivande och förvaltningsmässiga mått och steg och andra lämpliga åtgärder som behövs för att fullgöra sina åtaganden enligt denna konvention.

Artikel 19

Lagstiftning och annan regelgivning

1. Varje fördragsslutande part skall införa och vidmakthålla en lagstiftning och ett regelverk i övrigt för att styra säkerheten vid hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall.

2. Lagstiftningen och regelverket skall sörja för

i) upprättande av tillämpliga nationella krav och bestämmelser för säkerhet och strålskydd,

ii) ett system för tillståndsgivning med avseende på verksamhet för hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall,

iii) ett system för förbud mot drift av en anläggning för hantering av använt kärnbränsle eller radioaktivt avfall utan tillstånd,

iv) ett system för lämplig föreskriven kontroll, regelmässig inspektion samt dokumentering och rapportering,

v) framtvingande av uppfyllelsen av tillämpliga bestämmelser och villkoren för tillstånd,

vi) en klar ansvarsfördelning mellan de organ som är berörda av de olika leden i hanteringen av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall.

3. När de fördragsslutande parterna överväger om bestämmelser avseende radioaktivt avfall skall tillämpas på radioaktiva ämnen, skall de ta vederbörlig hänsyn till målen i denna konvention.

Artikel 20

Tillsynsorgan

1. Varje fördragsslutande part skall upprätta eller utse ett tillsynsorgan som anförtros genomförandet av den lagstiftning och det regelverk som avses i Artikel 19 och som tilldelas den befogenhet, den kompetens och de finansiella och mänskliga resurser som behövs för att fullgöra sina tilldelade skyldigheter.

2. Varje fördragsslutande part skall, i överensstämmelse med sin lagstiftning och sitt regelverk, vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa en effektiv oberoende ställning mellan tillsynsfunktionen och andra funktioner för de fall organisationer ägnar sig såväl åt hanteringen av använt kärnbränsle eller radioaktivt avfall som åt tillsynen av denna hantering.

Artikel 21

Tillståndshavarens ansvar

1. Varje fördragsslutande part skall se till att det primära ansvaret för säkerheten vid hantering av använt kärnbränsle eller radioaktivt avfall vilar på innehavaren av ifrågavarande tillstånd, och skall vidta lämpliga åtgärder för att se till att varje sådan tillståndshavare axlar sitt ansvar.

2. Om det inte finns någon sådan tillståndshavare eller någon annan ansvarig part, vilar ansvaret på den fördragsslutande parten, vilken har domsrätt över det använda kärnbränslet eller över det radioaktiva avfallet.

Artikel 22

Mänskliga och finansiella resurser

Varje fördragsslutande part skall vidta lämpliga åtgärder för att se till att

i) den kvalificerade personal som behövs finns tillgänglig för säkerhetsanknutna verksamheter under drifttiden för en anläggning för hantering av använt kärnbränsle eller radioaktivt avfall,

ii) tillräckliga finansiella resurser finns tillgängliga för att stödja säkerheten vid anläggningar för hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall under drifttiden och nedläggningen,

iii) ombesörja finansiella åtgärder vilka kommer att möjliggöra att föreskrivna kontroller och bevakningsåtgärder fortlöper i lämplig omfattning under den tidsrymd som bedöms nödvändig efter förslutning av en slutförvarsanläggning.

Artikel 23

Kvalitetssäkring

Varje fördragsslutande part skall vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att lämpliga program för kvalitetssäkring avseende säkerheten vid hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall upprättas och genomförs.

Artikel 24

Strålskydd under drift

1. Varje fördragsslutande part skall vidta lämpliga åtgärder för att under drifttiden för en anläggning för hantering av använt kärnbränsle eller radioaktivt avfall säkerställa att

i) de stråldoser som personal och allmänhet utsätts för och som orsakas av anläggningen begränsas så långt detta rimligen kan göras, med hänsyn tagen till ekonomiska och samhälleliga faktorer,

ii) ingen individ, under normala förhållanden, skall utsättas för stråldoser som överskrider föreskrivna nationella dosgränser vilka tar vederbörlig hänsyn till internationellt godtagna standarder för strålskydd, och

iii) åtgärder vidtas för att förhindra oplanerade och okontrollerade utsläpp av radioaktiva ämnen i miljön.

2. Varje fördragsslutande part skall vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att utsläpp skall begränsas

i) för att stråldoser skall begränsas så långt det rimligen är möjligt, med hänsyn tagen till ekonomiska och samhälleliga faktorer, och

ii) så att ingen individ, under normala förhållanden, skall utsättas för stråldoser som överskrider föreskrivna nationella dosgränser, vilka tar vederbörlig hänsyn till internationellt godtagna standarder för strålskydd.

3. Varje fördragsslutande part skall vidta lämpliga åtgärder för att, under drifttiden för en kärnteknisk anläggning som står under föreskriven tillsyn säkerställa att det, för det fall det sker ett oplanerat eller okontrollerat utsläpp av radioaktiva ämnen till omgivningen, vidtas lämpliga avhjälpande åtgärder i syfte att kontrollera utsläppet och att lindra dess följder.

Artikel 25

Olycksberedskap

1. Varje fördragsslutande part skall säkerställa att det, före och under drift av en anläggning för använt kärnbränsle eller radioaktivt avfall, finns lämpliga planer för olycksberedskap inom och, om nödvändigt, utanför anläggningsområdet. Sådana planer för olycksberedskap bör prövas med lämpliga tidsmellanrum.

2. Varje fördragsslutande part skall vidta lämpliga åtgärder för att upprätta och pröva planer för olycksberedskap inom sitt territorium i den utsträckning som parten sannolikt kommer att påverkas i händelse av ett nödläge med strålning vid en anläggning för använt kärnbränsle eller radioaktivt avfall i grannskapet av dess territorium.

Artikel 26

Nedläggning

Varje fördragsslutande part skall vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa säkerheten vid nedläggning av en kärnteknisk anläggning. Sådana åtgärder skall säkerställa att

i) kvalificerad personal och tillräckliga finansiella resurser finns tillgängliga,

ii) bestämmelserna i Artikel 24 avseende strålskydd under drift, tillsammans med såväl kontrollerade som okontrollerade och oplanerade utsläpp tillämpas,

iii) bestämmelserna i Artikel 25 avseende olycksberedskap tillämpas, och

iv) handlingar med information som är viktig för en nedläggning bevaras.

KAPITEL 5

DIVERSE BESTÄMMELSER

Artikel 27

Gränsöverskridande transport

1. Varje fördragsslutande part som är delaktig i en gränsöverskridande transport skall vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att en sådan transport företas på ett sätt som överensstämmer med bestämmelserna i denna konvention och med tillämpliga bindande internationella rättsakter.

Därvid

i) skall en fördragsslutande part som är en avsändarstat vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att en gränsöverskridande transport är godkänd och äger rum endast om mottagarstaten i förväg underrättats och givit sitt samtycke,

ii) skall en gränsöverskridande transport genom transitstater vara föremål för de internationella skyldigheter som är tillämpliga för de specifika transportformer som används,

iii) skall en fördragsslutande part som är en mottagarstat godkänna en gränsöverskridande transport endast om den har de administrativa och tekniska förutsättningar, såväl som den tillsynsstruktur, som behövs för att kunna hantera använt kärnbränsle eller radioaktivt avfall på ett sätt som är i överensstämmelse med denna konvention,

iv) skall en fördragsslutande part som är en avsändarstat godkänna en gränsöverskridande transport endast om den kan förvissa sig om, i enlighet med mottagarstatens samtycke, att kraven i (iii) är uppfyllda innan den gränsöverskridande transporten påbörjas,

v) skall en fördragsslutande part som är en avsändarstat vidta lämpliga åtgärder för att tillåta återinförsel till sitt territorium om en gränsöverskridande transport inte fullföljs, eller inte kan fullföljas, i överensstämmelse med denna Artikel, såvida inte ett alternativt säkert förfarande kan åstadkommas.

2. En fördragsslutande part skall inte ge tillstånd till en transport av sitt använda kärnbränsle eller radioaktiva avfall för lagring eller slutförvaring till en destination som ligger söder om latitud 60 grader syd.

3. Ingenting i denna konvention utesluter eller påverkar

i) utövandet, med fartyg och flygplan från alla stater, av rättigheter och friheter till sjö-, flod- och luftfart enligt internationell rätt,

ii) rätten för en fördragsslutande part, till vilken radioaktivt avfall exporteras för att bearbetas, att återsända eller att sörja för återsändandet av det radioaktiva avfallet och andra produkter efter behandling till avsändarstaten,

iii) rätten för en fördragsslutande part att exportera sitt använda kärnbränsle för upparbetning,

iv) rätten för en fördragsslutande part, till vilken använt kärnbränsle exporteras för att upparbetas, att återsända eller att sörja för återsändandet av radioaktivt avfall och andra produkter som härrör från upparbetningsåtgärder till avsändarstaten.

Artikel 28

Kasserade slutna strålkällor

1. Varje fördragsslutande part skall, inom ramen för sin nationella lagstiftning, vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att innehav, omladdning eller slutförvaring av kasserade slutna strålkällor sker på ett säkert sätt.

2. En fördragsslutande part skall tillåta återinförsel till sitt territorium av kasserade slutna strålkällor om parten, inom ramen för sin nationella lagstiftning har godtagit att dessa skall återsändas till en tillverkare som är behörig att mottaga och inneha de kasserade slutna strålkällorna.

KAPITEL 6

MÖTEN MELLAN DE FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA

Artikel 29

Förberedande möte

1. Ett förberedande möte mellan de fördragsslutande parterna skall hållas senast sex månader efter den dag då denna konvention träder i kraft.

2. Vid detta förberedande möte skall de fördragsslutande parterna

i) bestämma datum för det första granskningsmötet som refereras till i Artikel 30. Detta granskningsmöte skall hållas så snart som möjligt, dock senast trettio månader efter den dag då denna konvention träder i kraft,

ii) utarbeta och enhälligt anta arbetsordning och finansiella bestämmelser,

iii) särskilt och i överensstämmelse med arbetsordningen fastställa,

a) riktlinjer angående utformningen av de nationella rapporter som skall ges in enligt Artikel 32,

b) ett datum för ingivande av sådana rapporter,

c) tillvägagångssättet för granskning av sådana rapporter.

3. Varje stat eller regional organisation av förenande eller annan natur som ratificerar, antar, godkänner, ansluter sig till eller bekräftar denna konvention, och för vilken konventionen ännu inte är i kraft kan närvara vid det förberedande mötet som om den vore en part till denna konvention.

Artikel 30

Granskningsmöten

1. De fördragsslutande parterna skall hålla möten för att granska de rapporter som givits in enligt Artikel 32.

2. Vid varje granskningsmöte

i) skall de fördragsslutande parterna bestämma datum för närmast påföljande möte, dock skall tiden mellan granskningsmötena inte överstiga tre år,

ii) kan de fördragsslutande parterna se över de bestämmelser, som upprättats enligt punkt 2 i Artikel 29, och anta ändringar genom enhälligt beslut såvida annat inte följer av arbetsordningen. De kan även ändra arbetsordningen och de finansiella bestämmelserna genom enhälligt beslut.

3. Varje fördragsslutande part skall vid varje granskningsmöte ha rimlig möjlighet att diskutera de rapporter som givits in av andra fördragsslutande parter och att begära klargöranden i fråga om sådana rapporter.

Artikel 31

Extra möten

Ett extra möte med de fördragsslutande parterna skall hållas

i) om det överenskoms av en majoritet av de fördragsslutande parter som är närvarande och röstar vid ett möte, eller

ii) på en fördragsslutande parts skriftliga begäran, vilken inom sex månader från det denna begäran har delgivits de fördragsslutande parterna och om vilken det sekretariat, som avses i Artikel 37 mottagit underrättelse att den biträtts av en majoritet av de fördragsslutande parterna.

Artikel 32

Rapportering

1. I överensstämmelse med bestämmelserna i Artikel 30 skall varje fördragsslutande part ge in en nationell rapport till varje granskningsmöte mellan de fördragsslutande parterna. Denna rapport skall behandla de åtgärder som har vidtagits för att fullgöra var och en av åtagandena i konventionen. För varje fördragsslutande part skall rapporten också behandla dess

i) handlingslinje för hantering av använt kärnbränsle,

ii) förfaranden vid hantering av använt kärnbränsle,

iii) handlingslinje för hantering av radioaktivt avfall,

iv) förfaranden vid hantering av radioaktivt avfall,

v) använda kriterier för att definiera och typindela radioaktivt avfall.

2. Denna rapport skall också innehålla

i) en lista över de anläggningar för hantering av använt kärnbränsle som omfattas av denna konvention, innefattande deras förläggning, huvudsyfte och väsentliga egenskaper,

ii) en inventarieförteckning över använt kärnbränsle som omfattas av denna konvention och som lagras, samt över det använda kärnbränsle som är slutförvarat. Denna förteckning skall innehålla en beskrivning av materialet, och i mån av tillgänglighet, ge information om dess massa och dess totala aktivitetsinnehåll,

iii) en lista över de anläggningar för hantering av radioaktivt avfall som omfattas av denna konvention, innefattande förläggning, huvudsyfte och väsentliga egenskaper,

iv) en inventarieförteckning över radioaktivt avfall som omfattas av denna konvention, och som

a) lagras i anläggningar för hantering av radioaktivt avfall och anläggningar ingående i kärnbränslekretsloppet,

b) har slutförvarats, eller

c) härrör från tidigare tillämpade förfaranden.

Denna inventarieförteckning skall innehålla en beskrivning av materialet och annan tillämplig och tillgänglig information, såsom volym eller massa, aktivitetsinnehåll och specifika radionuklider.

v) en lista över kärntekniska anläggningar vilka håller på att läggas ned och läget för nedläggningsarbetet vid dessa anläggningar.

Artikel 33

Närvaro

1. Varje fördragsslutande part skall närvara vid möten mellan de fördragsslutande parterna och företrädas vid sådana möten av en delegat, och av ersättare, experter och rådgivare i den utsträckning som bedöms nödvändigt.

2. De fördragsslutande parterna får, om enhällighet föreligger, inbjuda sådan mellanstatlig organisation som har sakkunskap inom sådana ämnesområden som regleras genom denna konvention att som observatör närvara vid ett möte eller under en särskild del av ett möte. Observatörer skall anmodas att skriftligen i förväg förklara sig beredda att följa bestämmelserna i Artikel 36.

Artikel 34

Sammanfattande rapporter

De fördragsslutande parterna skall enhälligt anta och göra tillgänglig för allmänheten en skriftlig handling som behandlar ämnen som diskuterats och slutsatser som nåtts under möten mellan de fördragsslutande parterna.

Artikel 35

Språk

1. Språken vid möten mellan de fördragsslutande parterna skall vara arabiska, engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska, såvida inte annat bestämts i arbetsordningen.

2. Rapporter som ges in enligt Artikel 32 skall avfattas på den ingivande fördragsslutande partens nationella språk eller på ett i överensstämmelse med arbetsordningen bestämt språk. Om rapporten ges in på ett annat nationellt språk än det sålunda bestämda språket, skall en översättning av rapporten till det bestämda språket ombesörjas av den fördragsslutande parten.

3. Oavsett bestämmelserna i punkt 2 åtar sig sekretariatet, om ersättning därför lämnas, översättning av rapporter som ges in på något annat mötesspråk till det bestämda språket.

Artikel 36

Sekretess

1. Denna konventions bestämmelser skall inte påverka de fördragsslutande parternas rättigheter och skyldigheter enligt deras nationella rätt att skydda information från offentliggörande. För denna artikels syfte innefattas i ”information” bland annat information som hänför sig till nationell säkerhet eller till fysiskt skydd av kärnämne, information som skyddas genom immaterialrättsliga rättigheter eller genom industriell eller kommersiell sekretess, och personliga uppgifter.

2. När en fördragsslutande part, inom ramen för denna konvention, lämnar information som parten anger som skyddad på sätt som beskrivs i punkt 1, skall sådan information användas endast för de ändamål för vilka den har lämnats och sekretessen för den skall iakttas.

3. Med avseende på informationen som anknyter till använt kärnbränsle eller radioaktivt avfall, som omfattas av denna konvention med stöd av punkt 3 i Artikel 3, skall bestämmelserna i denna konvention inte påverka den egna friheten för den berörda fördragsslutande parten att besluta

i) om sådan information är hemligstämplad eller på annat sätt kontrollerad för att hindra spridning,

ii) om att lämna information, som refereras till i (i) ovan inom ramen för konventionen, och

iii) vilka sekretessvillkor som är knutna till sådan information om den lämnas inom ramen för denna konvention.

4. Sekretess gäller för innehållet i debatterna under granskningen av de fördragsslutande parternas nationella rapporter vid varje granskningsmöte som hålls enligt Artikel 30.

Artikel 37

Sekretariat

1. Internationella Atomenergiorganet (nedan benämnt IAEA) skall tillhandahålla sekretariat för möten mellan de fördragsslutande parterna.

2. Sekretariatet skall

i) sammankalla, förbereda och vara behjälpligt vid de möten mellan de fördragsslutande parterna som refereras till i Artiklarna 29, 30 och 31,

ii) tillställa de fördragsslutande parterna information som mottagits eller upprättats i enlighet med denna konventions bestämmelser.

De kostnader som uppstår för IAEA vid utförande av de uppgifter som avses i (i) och (ii) ovan skall belasta IAEA som en del av dess reguljära budget.

3. De fördragsslutande parterna kan, om enhällighet föreligger, anmoda IAEA att tillhandahålla andra tjänster till stöd för möten mellan de fördragsslutande parterna. IAEA kan tillhandahålla sådana tjänster om de kan utföras inom dess program och reguljära budget. Om detta inte skulle vara möjligt, kan IAEA tillhandahålla sådana tjänster, om frivillig finansiering ombesörjs från annat håll.

KAPITEL 7

SLUTBESTÄMMELSER M.M.

Artikel 38

Tvistlösning

I händelse att tvist mellan två eller flera fördragsslutande parter angående tolkningen eller tillämpningen av denna konvention skall de fördragsslutande parterna samråda inom ramen för ett möte mellan de fördragsslutande parterna i syfte att bilägga tvisten. I händelse av att samråden visar sig ofruktbara, kan hänvändelse ske till regler om medling, förlikning eller skiljeförfarande i internationell rätt, innefattande gängse regler och förfaranden inom IAEA.

Artikel 39

Undertecknande, ratifikation, antagande, godkännande, anslutning

1. Denna konvention skall vara öppen för undertecknande av samtliga stater vid IAEA:s huvudkontor i Wien från den 29 september 1997 till dess den träder i kraft.

2. Denna konvention skall ratificeras, antas eller godkännas av de stater som undertecknat den.

3. Efter ikraftträdandet skall denna konvention vara öppen för anslutning av alla stater.

4. i) Denna konvention skall vara öppen för undertecknande, vilket skall bekräftas, eller anslutning av regionala organisationer av förenande eller annan natur under förutsättning att en sådan organisation består av suveräna stater och är behörig att förhandla om samt ingå och tillämpa internationella överenskommelser i frågor som täcks av denna konvention.

ii) Sådana organisationer skall i de frågor som ligger inom deras behörighet på egen hand utöva de rättigheter och fullgöra de skyldigheter som denna konvention föreläger de fördragsslutande staterna.

iii) När en sådan organisation blir part i denna konvention skall den tillställa den depositarie som avses i Artikel 43 en förklaring som anger dess medlemsstater, vilka artiklar i denna konvention som är tillämpliga på den och omfattningen av dess behörighet inom det område som täcks av dess artiklar.

iv) En sådan organisation skall inte förfoga över någon röst utöver de röster som dess medlemsstater förfogar över.

5. Ratifikations-, antagande-, godkännande-, anslutnings- eller bekräftelseinstrument skall deponeras hos depositarien.

Artikel 40

Ikraftträdande

1. Denna konvention träder i kraft den nittionde dagen efter dagen för deponeringen hos depositarien av det tjugofemte ratifikations- antagande- eller godkännandeinstrumentet inbegripet instrumentet från femton stater som var och en har en idrifttagen kärnkraftsreaktor.

2. För varje stat eller regional organisation av förenande eller annan natur som ratificerar, antar, godkänner, ansluter sig till eller bekräftar denna konvention efter dagen för deponeringen av det sista instrument som behövs för att uppfylla villkoren enligt punkt 1, träder denna konvention i kraft den nittionde dagen efter dagen för deponeringen hos depositarien av vederbörliga instrument från en sådan stat eller organisation.

Artikel 41

Ändringar i konventionen

1. En fördragsslutande part kan föreslå en ändring i denna konvention. Föreslagna ändringar skall övervägas vid ett granskningsmöte eller vid ett extra möte.

2. Texten till en föreslagen ändring och skälen för den skall tillställas depositarien, som skall delge de fördragsslutande parterna förslaget minst nittio dagar före det möte inför vilket det har givits in för övervägande. Depositarien skall till de fördragsslutande parterna överlämna de kommentarer till sådant förslag som han tagit emot.

3. De fördragsslutande parterna skall, efter att ha övervägt den föreslagna ändringen, avgöra huruvida de enhälligt vill anta den, eller, om enhällighet inte föreligger, de vill hänskjuta den till en diplomatkonferens. Ett beslut att hänskjuta en föreslagen ändring till en diplomatkonferens kräver två tredjedels röstmajoritet av de fördragsslutande parter vilka är närvarande och röstar på mötet under förutsättning att minst hälften av de fördragsslutande parterna är närvarande vid tidpunkten för omröstningen.

4. Diplomatkonferensen skall för att överväga och anta ändringar i denna konvention sammankallas av depositarien och hållas senast ett år efter vederbörligt beslut fattat i enlighet med punkt 3 i denna artikel. Diplomatkonferensen skall sträva efter att se till att ändringar antas enhälligt. Om detta inte skulle vara möjligt, skall ändringar antas med två tredjedels majoritet av samtliga fördragsslutande parter.

5. Ändringar i denna konvention, som antagits enligt punkt 3 och 4 ovan, skall ratificeras, antas, godkännas eller bekräftas av de fördragsslutande parterna och träda i kraft för de fördragsslutande parter, som har ratificerat, antagit, godkänt eller bekräftat dem, den nittionde dagen efter depositariens mottagande av vederbörliga instrument från minst två tredjedelar av de fördragsslutande parterna. För en fördragsslutande part som därefter ratificerar, antar, godkänner eller bekräftar sagda ändringar, träder ändringarna i kraft den nittionde dagen efter det att den fördragsslutande parten har deponerat vederbörligt instrument.

Artikel 42

Uppsägning

1. En fördragsslutande part får säga upp denna konvention genom skriftlig notifikation till depositarien.

2. Uppsägningen träder i kraft ett år efter den dag då depositarien mottog notifikationen eller vid en sådan senare tidpunkt som angivits i notifikationen.

Artikel 43

Depositarie

1. IAEA:s generaldirektör skall vara depositarie för denna konvention.

2. Depositarien skall underrätta de fördragsslutande parterna om

i) undertecknande av denna konvention och deponering av ratifikations-, antagande-, godkännande, anslutnings- eller bekräftelseinstrument i enlighet med Artikel 39,

ii) dagen då konventionen träder i kraft i enlighet med Artikel 40,

iii) notifikationer om uppsägning av konventionen och dagen för dessa, vilka gjorts i enlighet med Artikel 42,

iv) de föreslagna ändringarna i denna konvention som givits in av de fördragsslutande parterna, de ändringar som antagits av vederbörande diplomatkonferens eller av möte mellan de fördragsslutande parterna samt dagen för ikraftträdandet av sagda ändringar i enlighet med Artikel 41.

Artikel 44

Autentiska texter

Originalet till denna konvention, av vilken de arabiska, engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska texterna är lika giltiga, skall deponeras hos depositarien, som skall sända bestyrkta kopior därav till de fördragsslutande parterna.

Till bekräftelse härav har undertecknade, därtill vederbörligen befullmäktigade, undertecknat denna konvention.

Utfärdad i Wien den femte september nittonhundranittiosju.

Förslag till rådets förordning om ingående av protokollet om fastställande för perioden 1 augusti 2001–31 juli 2006 av de fiskemöjligheter och den ekonomiska ersättning som föreskrivs i avtalet om samarbete om havsfiske mellan Europeiska gemenskapen och Islamiska republiken Mauretanien

(2002/C 51 E/08)

KOM(2001) 590 slutlig — 2001/0246(CNS)

(Framlagt av kommissionen den 17 oktober 2001)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 37 jämförd med artikel 300.2 och 300.3 första stycket i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande, och

av följande skäl:

(1) I enlighet med avtalet om samarbete om havsfiske mellan Europeiska gemenskapen och Islamiska republiken Mauretanien har de båda parterna inlett förhandlingar för att fastställa de ändringar eller tillägg som skall införas i detta avtal.

(2) Som ett resultat av dessa förhandlingar paraferades den 31 juli 2001 ett nytt protokoll om fastställande för perioden 1 augusti 2001–31 juli 2006 av de fiskemöjligheter och den ekonomiska ersättning som föreskrivs i det ovannämnda avtalet.

(3) Det ligger i gemenskapens intresse att godkänna detta protokoll.

(4) Det är nödvändigt att fastställa nyckeln för fördelning av fiskemöjligheterna mellan medlemsstaterna.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Protokollet om fastställande för perioden 1 augusti 2001–31 juli 2006 av de fiskemöjligheter och den ekonomiska ersättning som föreskrivs i avtalet om samarbete om havsfiske mellan Europeiska gemenskapen och Islamiska republiken Mauretanien godkänns härmed på Europeiska gemenskapens vägnar.

Texten till protokollet bifogas denna förordning.

Artikel 2

De fiskemöjligheter som fastställs i protokollet skall fördelas mellan medlemsstaterna enligt följande nyckel:

Fiskekategori	Medlemsstat	Tonnage/Antal fartyg
Skaldjur, utom languster (BRT)	Spanien	4 364
	Italien	1 091
	Portugal	545
Svart kummel (BRT)	Spanien	8 500
Andra demersala arter än svart kummel – Andra redskap än trål (BRT)	Spanien	1 300
	Portugal	2 000
Demersala arter – trål (BRT)	Spanien	4 000

Fiskekategori	Medlemsstat	Tonnage/Antal fartyg
Bläckfisk (fartyg)	Spanien	50
	Italien	5
Languster (BRT)	Portugal	200
Notfartyg för tonfiskfiske (fartyg)	Spanien	18
	Frankrike	18
Tonfiskfiskefartyg för spöfiske med fasta linor, fartyg för fiske med flytlinor (fartyg)	Spanien	20
	Portugal	3
	Frankrike	8
Pelagiska arter (fartyg)		15

Om licensansökningarna från dessa medlemsstater inte uttömmer de fiskemöjligheter som fastställs genom protokollet, får kommissionen beakta de licensansökningar som inkommer från alla övriga medlemsstater.

Artikel 3

De medlemsstater vars fartyg fiskar enligt detta avtal skall meddela kommissionen hur stora mängder av varje bestånd som fångas i Mauretaniens fiskezon enligt bestämmelserna i kommissionens förordning (EG) nr 500/2001 av den 14 mars 2001 ([1]).

Artikel 4

Rådets ordförande bemyndigas härmed att utse de personer som skall ha befogenhet att med för gemenskapen bindande verkan underteckna protokollet.

Artikel 5

Denna förordning träder i kraft den tredje dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

([1]) EGT L 73, 15.3.2001, s. 8.

PROTOKOLL

om fastställande för perioden 1 augusti 2001–31 juli 2006 av de fiskemöjligheter och den ekonomiska ersättning som föreskrivs i avtalet om samarbete om havsfiske mellan Europeiska gemenskapen och Islamiska republiken Mauretanien

Artikel 1

De fiskemöjligheter som föreskrivs i artikel 5 i avtalet skall från och med den 1 augusti 2001 och fem år framåt vara de som fastställs i de tekniska uppgiftsbladen till detta protokoll.

Artikel 2

1. Den totala ekonomiska ersättning som avses i artikel 7 i avtalet skall för tillämpningsperioden för detta protokoll fastställas till 86 miljoner euro per år (varav 82 miljoner euro i ekonomisk ersättning och 4 miljoner euro till det ekonomiska stöd som avses i artikel 5 i detta protokoll).

2. Mauretaniens regering har exklusiv behörighet att bestämma hur den totala ekonomiska ersättningen skall användas.

Artikel 3

1. Den totala ekonomiska ersättningen skall betalas till ett konto i Mauretaniens centralbank som öppnats vid ett finansorgan som utsetts av Mauretanien.

2. Den totala ekonomiska ersättningen enligt artikel 2.1 ovan skall för det första året betalas senast den 31 december 2001. De årliga utbetalningarna för de följande åren skall verkställas senast den 1 augusti varje år.

Artikel 4

Tillståndet för fiskeresurserna skall på grundval av tillgängliga vetenskapliga uppgifter regelbundet granskas inom ramen för den gemensamma kommittén.

Med hänsyn till fiskeresursernas tillstånd får de fiskemöjligheter som anges i artikel 1 i detta protokoll från och med den 1 januari 2004 anpassas efter överenskommelse mellan parterna. I så fall skall den totala ekonomiska ersättning som avses i artikel 2 i detta protokoll anpassas proportionellt i samförstånd.

Under giltighetstiden för detta protokoll skall kommissionen och de mauretanska myndigheterna vidta alla lämpliga åtgärder i syfte att bedöma beståndet av bläckfisk i den mauretanska fiskezonen. För detta ändamål skall det inrättas en gemensam vetenskaplig arbetsgrupp som under ledning av CNROP skall sammanträda regelbundet, minst en gång per år. Gruppen skall bestå av forskare som utsetts gemensamt av de båda parterna.

De båda parterna skall på grundval av slutsatser från den vetenskapliga arbetsgruppen och mot bakgrund av bästa möjliga vetenskapliga rön som finns att tillgå, under senare hälften av 2003 samråda inom ramen för den gemensamma kommitté som föreskrivs i artikel 10 i avtalet för att vid behov gemensamt anpassa möjligheterna för fiske av bläckfisk och villkoren för dessa. Beslut om eventuell översyn skall fattas senast den 31 december 2003.

De båda parterna skall förbinda sig att besluta om den vetenskapliga gruppens sammansättning före den 31 december 2001. De skall också snarast möjligt planera ett möte för den gemensamma kommittén för att fastställa vilka åtgärder som krävs vid en översyn och även en exakt tidsplan.

Artikel 5

Följande åtgärder skall finansieras med hjälp av det ekonomiska stöd som avses i artikel 2.1, enligt fördelningen nedan:

a) Stöd till forskning, i syfte att förbättra kunskapen om fiskeresurserna, övervakningen av hur fiskeresurserna utvecklas i Mauretaniens fiskezon, verksamheten vid CNROP och hygienförhållanden inom fisket – 800 000 euro per år.

b) Stöd till övervakning av fisket, i syfte att finansiera kostnaderna för verksamheten vid DSPCM och eventuellt för ny övervakningsutrustning – 1,5 miljoner euro per år.

c) Institutionellt stöd till sjöfartsutbildning, i syfte att utveckla och stärka de mänskliga resurserna – 300 000 euro per år.

d) Institutionellt stöd till utveckling av fiskestatistik – 50 000 euro per år.

e) Institutionellt stöd till sjöräddning – 50 000 euro per år.

f) Institutionellt stöd till förvaltningen av fiskelicenser – 50 000 euro per år.

g) Stöd till förvaltningen av sjömän – 50 000 euro per år.

h) Kostnader för organisation av och deltagande i seminarier och internationella möten – 400 000 euro per år.

i) Stöd till utveckling av småskaligt fiske – 800 000 euro per år.

Dessa åtgärder och de årliga belopp som fördelas på dem skall fastställas av ministeriet som meddelar kommissionen. De årliga beloppen skall betalas till ett konto i Mauretaniens centralbank som öppnats vid ett finansorgan utsett av Mauretanien, det första året senast den 31 december 2001 och de följande åren på årsdagen för protokollets ingående.

Artikel 6

Ministeriet skall, senast tre månader efter årsdagen av det datum då detta protokoll börjar tillämpas, överlämna en årlig rapport till delegationen om genomförandet av åtgärderna, om de resultat som uppnåtts samt om eventuella svårigheter.

Kommissionen förbehåller sig rätten att av de behöriga nationella myndigheterna begära alla typer av kompletterande uppgifter om resultaten samt att, vid behov, ytterligare granska de berörda betalningarna mot bakgrund av det faktiska genomförandet av åtgärderna efter samråd med de mauretanska myndigheterna inom ramen för den gemensamma kommitté som avses i artikel 10 i avtalet.

Artikel 7

Om gemenskapen underlåter att verkställa de betalningar som föreskrivs i artikel 2 i detta protokoll förbehåller sig Mauretanien rätten att avbryta tillämpningen av avtalet.

Artikel 8

De båda parterna skall uppmuntra till samarbete inom fiskesektorn. De skall främja integrationen av den privata sektorns intressen genom inrättande av gemensamma företag och andra former av partnerskap för utnyttjande av fiskeresurserna och för beredning och försäljning av fiskeprodukter.

Artikel 9

Gemenskapens fartygsägare har äganderätten till samtliga de fångster som deras fartyg har beviljats och beslutar fritt om försäljningen av dem. De båda parterna skall dock ålägga sina respektive aktörer som berörs av försäljningen av fiskeprodukter att ständigt samråda så att all konkurrens som kan destabilisera marknaden undviks. Fartygsägarna skall sträva efter att använda den hamnservice och de övriga tjänster som erbjuds av Mauretanien.

Artikel 10

Gemenskapens fartygsägare skall fritt kunna välja företrädare för sina fartyg förutsatt att företrädarna är av mauretansk nationalitet.

Företrädarnas namn och adress skall ovillkorligen meddelas ministeriet.

Artikel 11

Detta protokoll med bilagor träder i kraft den dag då parterna underrättar varandra om att de förfaranden som är nödvändiga för detta ändamål har slutförts.

De skall tillämpas från och med den 1 augusti 2001.

Tekniskt uppgiftsblad nr 1

FISKEKATEGORI: FISKEFARTYG AVSEDDA FÖR SKALDJURSFISKE UTOM LANGUSTER

1. **Fiskezon**

1.1 Norr om latitud 19°21'N utanför den zon som avgränsas av följande punkter:

20°46,3'N	17°03'V
20°40'N	17°07,5'V
20°05'N	17°07,5'V
19°35,5'N	16°47'V
19°28'N	16°45'V
19°21'N	16°45'V

1.2 Söder om latitud 19°21'N väster om en linje 6 sjömil från lågvattenlinjen.

2. **Tillåtet redskap**: Bottentrål för räkfiske.

Dubblering av trålsäcken är förbjuden.

Dubblering av de garn som trålsäcken består av är förbjuden.

3. **Minsta tillåtna maskstorlek**: 50 mm

4. **Biologisk återhämtningsperiod**: två månader – september och oktober

De båda parterna kan i samförstånd inom ramen för den gemensamma kommittén besluta att anpassa, öka eller minska denna biologiska återhämtningsperiod.

5. **Bifångster**: 20 % fisk och 15 % bläckfisk.

6. **Tillåtet tonnage/Avgifter**

	1.8.2001–31.7.2002	1.8.2002–31.7.2003	1.8.2003–31.7.2004	1.8.2004–31.7.2005	1.8.2005–31.7.2006
Tillåtet tonnage (BRT) per år	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Avgifter i euro per BRT och år	355	358	361	364	367

7. **Anmärkningar: —**

Tekniskt uppgiftsblad nr 2

FISKEKATEGORI: FISKE EFTER SVART KUMMEL MED TRÅLARE ([1]) OCH FARTYG SOM BEDRIVER FISKE MED BOTTENLINOR

1. **Fiskezon**

1.1 Norr om latitud 19°15,6'N väster om den linje som binder samman följande punkter:

20°46,3'N	17°03'V
20°36'N	17°11'V
20°36'N	17°36'V
20°03'N	17°36'V
19°45,7°N	17°03'V
19°29'N	16°51,5'V
19°15,6'N	16°51,5'V
19°15,6'N	16°49,6'V

1.2 Söder om latitud 19°15,6'N till latitud 17°50'N väster om en linje 18 sjömil från lågvattenlinjen.

1.3 Söder om latitud 17°50'N väster om en linje 12 sjömil från lågvattenlinjen.

2. **Tillåtna redskap:**

— Djupgående långrev,

— Bottentrål för kummel.

Dubblering av trålsäcken är förbjuden.

Dubblering av de garn som trålsäcken består av är förbjuden.

3. **Minsta tillåtna maskstorlek**: 70 mm för trålen.

4. **Biologisk återhämtningsperiod**: september–oktober

De båda parterna kan i samförstånd inom ramen för den gemensamma kommittén besluta att anpassa, öka eller minska denna biologiska återhämtningsperiod.

5. **Bifångster**: 25 % fisk för trålare och 50 % fisk för fartyg som bedriver fiske med bottenlinor, 0 % bläckfisk och 0 % skaldjur.

6. **Tillåtet tonnage/Avgifter**

	1.8.2001–31.7.2002	1.8.2002–31.7.2003	1.8.2003–31.7.2004	1.8.2004–31.7.2005	1.8.2005–31.7.2006
Tillåtet tonnage (BRT) per år	8 500	8 500	8 500	8 500	8 500
Avgifter i euro per BRT och år	154	159	163	167	172

7. **Anmärkningar:**

([1]) Denna kategori omfattar inte någon form av trålare.

Tekniskt uppgiftsblad nr 3

FISKEKATEGORI: FARTYG FÖR FISKE EFTER ANDRA DEMERSALA ARTER ÄN SVART KUMMEL MED ANDRA REDSKAP ÄN TRÅL

1. **Fiskeområde**

1.1 Norr om latitud 19°48,5'N 3 sjömil från baslinjen Kap Blanc–Kap Timiris.

1.2 Söder om latitud 19°48,5'N fram till latitud 19°21 väster om longitud 16°45'V.

1.3 Söder om latitud 19°21'N 3 sjömil från lågvattenlinjen.

2. **Tillåtna redskap:** ([1])

— Långrev

— Fast bottengarn med högst 7 m nätdjup och 100 m längd. Garn som tillverkats av monofilgarn i polyamid är tillåtna.

— Handlina

— Instängningsredskap

— Not för fiske efter bete.

3. **Minsta tillåtna maskstorlek**: 120 mm för näten.

4. **Biologisk återhämtningsperiod**: Två månader – september och oktober

De båda parterna kan i samförstånd inom ramen för den gemensamma kommittén besluta att anpassa, öka eller minska denna biologiska återhämtningsperiod.

5. **Bifångster**: 0 % bläckfisk och 0 % skaldjur.

6. **Tillåtet tonnage/Avgifter**

	1.8.2001–31.7.2002	1.8.2002–31.7.2003	1.8.2003–31.7.2004	1.8.2004–31.7.2005	1.8.2005–31.7.2006
Tillåtet tonnage (BRT) per år	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300
Avgifter i euro per BRT och år	174	178	182	186	190
Avgifter i euro per BRT och år	259	263	267	271	275

7. **Anmärkningar:**

([1]) Det fiskeredskap som används skall anmälas vid ansökan om licens.

Nät tillverkade i monofilgarn i polyamid är tillåtna förutsatt att de inte är förbjudna i gemenskapslagstiftningen eller i en medlemsstats lagstiftning.

Not skall endast användas för fiske efter bete som skall användas för fiske med handlina eller instängningsredskap.

Högst 7 fartyg på vardera högst 80 BRT tillåts använda instängningsredskap.

Tekniskt uppgiftsblad nr 4

FISKEKATEGORI: FISKTRÅLARE MED FRYSANLÄGGNING FÖR FISKE EFTER BOTTENLEVANDE ARTER

1. **Fiskezon**

1.1 Norr om latitud 19°15,6'N väster om den linje som binder samman följande punkter:

20°46,3'N	17°03'V
20°36'N	17°11'V
20°36'N	17°36'V
20°03'N	17°36'V
19°45,7'N	17°03'V
19°29'N	16°51,5'V
19°15,6'N	16°51,5'V
19°15,6'N	16°49,6'V

1.2 Söder om latitud 19°15,6'N till latitud 17°50'N väster om en linje 18 sjömil från lågvattenlinjen.

1.3 Söder om latitud 17°50'N väster om en linje 12 sjömil från lågvattenlinjen.

2. **Tillåtet redskap**: trål.

Dubblering av trålsäcken är förbjuden.

Dubblering av de garn som trålsäcken består av är förbjuden.

3. **Minsta tillåtna maskstorlek**: 70 mm.

4. **Biologisk återhämtningsperiod**: två månader – september och oktober.

De båda parterna kan i samförstånd inom ramen för den gemensamma kommittén besluta att anpassa, öka eller minska denna biologiska återhämtningsperiod.

5. **Bifångster**: 10 % varav högst 5 % räkor, 5 % tioarmad bläckfisk och sepiabläckfisk (0 % åttarmad bläckfisk).

6. **Tillåtet tonnage/Avgifter**

	1.8.2001–31.7.2002	1.8.2002–31.7.2003	1.8.2003–31.7.2004	1.8.2004–31.7.2005	1.8.2005–31.7.2006
Tillåtet tonnage (BRT) per år	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Avgifter i euro per BRT och år	203	207	211	215	219

7. **Anmärkningar: —**

Tekniskt uppgiftsblad nr 5

FISKEKATEGORI: BLÄCKFISK

1. **Fiskezon**: Identisk med den som fastställs i den mauretanska lagstiftningen för de nationella fartygen.

   Norr om latitud 19°15,6'N utanför den zon som avgränsas av följande punkter:

20°46,3'N	17°03'V
20°40'N	17°07,5'V
19°57'N	17°07,5'V
19°28,2'N	16°48'V
19°18,5'N	16°48'V
19°18,5'N	16°40,5'V
19°15,6'N	16°38'V

   Söder om latitud 19°15,6'N till latitud 17°50'N väster om en linje 9 sjömil från lågvattenlinjen.

   Söder om latitud 17°50'N väster om en linje 6 sjömil från lågvattenlinjen.

2. **Tillåtet redskap**: bottentrål.

   Dubblering av trålsäcken är förbjuden.

   Dubblering av de garn som trålsäcken består av är förbjuden.

3. **Minsta tillåtna maskstorlek**: 70 mm.

4. **Biologisk återhämtningsperiod**: Två månader – september och oktober

   De båda parterna kan i samförstånd inom ramen för den gemensamma kommittén besluta att anpassa, öka eller minska denna biologiska återhämtningsperiod.

5. **Bifångster**: —

6. **Tillåtet tonnage/Avgifter**

	1.8.2001–31.7.2002	1.8.2002–31.7.2003	1.8.2003–31.7.2004	1.8.2004–31.7.2005	1.8.2005–31.7.2006
Tillåtet tonnage (BRT) per år	16 500	16 500	16 500	16 500	16 500
Antal fartyg	55	55	55	55	55
Avgifter i euro per BRT och år	447	450	453	456	459

7. **Anmärkningar:**

   ([1]) Tillåtet tonnage (BRT) får variera med högst 2 %.

Tekniskt uppgiftsblad nr 6

FISKEKATEGORI: LANGUSTER

1. **Fiskezon**

1.1 Norr om 19°21'N: 20 sjömil från baslinjen Kap Blanc–Kap Timiris.

1.2 Söder om 19°21'N: 15 sjömil från lågvattenlinjen.

2. **Tillåtet redskap**: burar.

3. **Minsta tillåtna maskstorlek**: —

4. **Biologisk återhämtningsperiod**: två månader – september och oktober

De båda parterna kan i samförstånd inom ramen för den gemensamma kommittén besluta att anpassa, öka eller minska denna biologiska återhämtningsperiod.

5. **Bifångster**: 0 %

6. **Tillåtet tonnage/Avgifter**

	1.8.2001–31.7.2002	1.8.2002–31.7.2003	1.8.2003–31.7.2004	1.8.2004–31.7.2005	1.8.2005–31.7.2006
Tillåtet tonnage (BRT) per år	200	200	200	200	200
Avgifter i euro per BRT och år	315	321	327	333	339

7. **Anmärkningar:** —

———

Tekniskt uppgiftsblad nr 7

FISKEKATEGORI: NOTFARTYG FÖR TONFISKFISKE MED FRYSANLÄGGNING

1. **Fiskezon**

1.1 Norr om 19°21'N: 30 sjömil från baslinjen Kap Blanc–Kap Timiris.

1.2 Söder om 19°21'N: 30 sjömil från lågvattenlinjen.

2. **Tillåtet redskap**: — not.

3. **Minsta tillåtna maskstorlek**: Enligt normer som rekommenderas av ICCAT.

4. **Biologisk återhämtningsperiod**: —

5. **Bifångster**: 0 %

6. **Antal fartyg/Avgifter**

	1.8.2001–31.7.2002	1.8.2002–31.7.2003	1.8.2003–31.7.2004	1.8.2004–31.7.2005	1.8.2005–31.7.2006
Antal fartyg med tillstånd att fiska	36	36	36	36	36
Avgifter i euro per fartyg och år	1 250	1 250	1 250	1 250	1 250

7. **Anmärkningar:** —

———

Tekniskt uppgiftsblad nr 8

FISKEKATEGORI: TONFISKFISKEFARTYG SOM BEDRIVER SPÖFISKE MED FASTA LINOR OCH FARTYG FÖR FISKE MED FLYTLINOR

1. **Fiskezon**

1.1 Norr om 19°21'N: 15 sjömil från baslinjen Kap Blanc–Kap Timiris.

1.2 Söder om 19°21'N: 12 sjömil från lågvattenlinjen.

2. **Tillåtna redskap**: Spö och flytrev.

3. **Minsta tillåtna maskstorlek**: —

4. **Biologisk återhämtningsperiod**: —

5. **Bifångster**: 0 %

6. **Antal fartyg/Avgifter**

	1.8.2001–31.7.2002	1.8.2002–31.7.2003	1.8.2003–31.7.2004	1.8.2004–31.7.2005	1.8.2005–31.7.2006
Antal fartyg med tillstånd att fiska	31	31	31	31	31
Avgifter i euro per fartyg och år	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500

7. **Anmärkningar:** Fiske med levande bete.

7.1 Fiskezon där det är tillåtet att fiska med levande bete:

— Norr om latitud 19°48,5'N 3 sjömil från baslinjen Kap Blanc–Kap Timiris.

— Söder om latitud 19°48,5'N och fram till latitud 19°21 väster om longitud 16°45'V.

— Söder om latitud 19°21'N 3 sjömil från lågvattenlinjen.

7.2 Minsta tillåtna maskstorlek för fiske med levande bete: 8 mm.

7.3 Med hänsyn till rekommendationer från ICCAT och FAO i frågan är fiske efter arterna brugd (*Cetorhinus maximus*), vithaj (*Carcharodon carcharias*), oxhaj (*Carcharias taurus*) och gråhaj (*Galeorhinus galeus*) förbjudet.

Tekniskt uppgiftsblad nr 9

FISKEKATEGORI: TRÅLARE MED FRYSANLÄGGNING FÖR PELAGISKT FISKE

1. **Fiskezon**

1.1 Norr om latitud 19°21'N, utanför den zon som avgränsas av följande punkter:

20°46,3'N	17°03'V
20°36'N	17°11'V
20°36'N	17°24,1'V
19°57'N	17°24,1'V
19°45,7'N	17°03'V
19°29'N	16°51,5'V
19°21'N	16°45'V

1.2 Söder om latitud 19°21'N fram till latitud 17°50'N 13 sjömil från lågvattenlinjen.

1.3 Söder om latitud 17°50'N fram till latitud 16°04'N 12 sjömil från lågvattenlinjen.

2. **Tillåtet redskap**: pelagisk trål.

3. **Minsta tillåtna maskstorlek**: 40 mm.

4. **Biologisk återhämtningsperiod**: —

5. **Bifångster**: 3 % fisk, 0 % bläckfisk och 0 % skaldjur.

6. **Tillåtet tonnage/Antal fartyg/Avgifter**

	1.8.2001–31.7.2002	1.8.2002–31.7.2003	1.8.2003–31.7.2004	1.8.2004–31.7.2005	1.8.2005–31.7.2006
Antal fartyg med tillstånd att fiska samtidigt	15	15	15	15	15
Avgifter i euro per BT och år	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5

7. **Anmärkningar:**

Fartygen delas in i följande tre kategorier:

— Kategori 1: bruttotonnage på högst 3 000 BT tak: 12 500 ton/år/fartyg

— Kategori 2: bruttotonnage på över 3 000 BT men högst 5 000 T tak: 17 500 ton/år/fartyg

— Kategori 3: bruttotonnage på mer än 5 000 BT men högst 9 500 BT tak: 22 500 ton/år/fartyg

Under det första året av tillämpningstiden för detta protokoll skall de båda parterna undersöka möjligheten att låta detta fiskeavtal även omfatta de fartyg med ett bruttotonnage på mer än 9 500 BT som redan fiskat i Mauretaniens exklusiva ekonomiska zon före den 31 juli 2001.

Beslutet skall fattas på grundval av fiskebeståndens tillstånd och hur rationellt de utnyttjas, på grundval av fartygens tekniska egenskaper och deras tidigare verksamhet i Mauretaniens exklusiva ekonomiska zon och med hänsyn till de fördelar det innebär för Mauretanien att låta dessa fartyg komma in i zonen.

BILAGA I

VILLKOR FÖR ATT GEMENSKAPSFARTYG SKALL FÅ BEDRIVA FISKE I MAURETANIENS FISKEZON

KAPITEL I

Dokumentation som krävs för licensansökan

1. Vid den första licensansökan för ett fartyg skall kommissionen för varje fartyg som ansöker om licens lämna in en ifylld blankett för ansökan om fiskelicens enligt förlagan i tillägg 1 i denna bilaga till ministeriet. Uppgifterna om fartygets namn, tonnage i BRT, externt registreringsnummer, radioanropssignal, motorstyrka, största längd och hemmahamn skall stämma överens med uppgifterna i gemenskapens register över fiskefartyg.

2. Vid sin första ansökan om licens skall fartygsägaren dessutom bifoga

   — en kopia av det mätbrev där fartygets tonnage i BRT fastställs, attesterad av medlemsstaten,

   — ett nytaget, bestyrkt färgfotografi av fartyget i dess nuvarande skick, taget från sidan. Detta fotografi skall mäta minst 15 × 10 cm.

3. Vid ändring av ett fartygs tonnage är ägaren till det berörda fartyget skyldig att lämna in en kopia som attesterats av medlemsstaten av det nya mätbrevet samt de dokument som motiverar denna ändring, bland annat en kopia av den ansökan som fartygsägaren lämnade in till de behöriga myndigheterna, myndigheternas godkännande och en närmare beskrivning av de ändringar som gjorts.

   På samma sätt skall ett nytt fotografi lämnas in om fartygets struktur eller yttre förändras.

4. Ansökningar om fiskelicenser skall endast lämnas in för de fartyg för vilka de dokument som krävs i enlighet med punkterna 1–3 lämnats in.

5. Parterna skall förbinda sig att, inom ramen för den gemensamma kommittén, senast i slutet av 2003 ersätta alla i detta protokoll förekommande hänvisningar till BRT med BT och i enlighet med detta anpassa alla bestämmelser som berörs. Bytet av dessa beteckningar skall föregås av lämpligt tekniskt samråd mellan parterna.

KAPITEL II

Bestämmelser för ansökan om, utfärdande av och giltighetstid för licenser

1. *Fartyg som är berättigade att fiska*

1.1 Alla fartyg som önskar bedriva fiske inom ramen för avtalet måste vara berättigade att fiska i Mauretaniens fiskezon.

1.2 För att ett fartyg skall vara berättigat till detta får inte fartygsägaren, befälhavaren eller själva fartyget vara förbjudna att fiska i Mauretanien. Deras mellanhavanden med Mauretaniens administration skall vara ordnade i den bemärkelse att de skall ha fullgjort alla tidigare skyldigheter som uppstått genom deras fiskeverksamhet i Mauretanien inom ramen för fiskeavtal som slutits med gemenskapen.

2. *Ansökan om licenser*

2.1 När det gäller licenser för trålare med frysanläggning för pelagiskt fiske skall kommissionen lämna in ansökningarna till ministeriet minst åtta dagar innan fisket börjar tillsammans med handlingar som styrker uppgifterna om fartygets tekniska egenskaper. För alla andra slags licenser skall kommissionen varje kvartal till ministeriet överlämna förteckningar över de fartyg som ansöker om att få fiska inom de gränser som fastställts per fiskekategori i de tekniska uppgiftsbladen till protokollet, minst 30 dagar innan giltighetsperioden börjar för de begärda licenserna. Till dessa förteckningar skall fogas bevis på erlagd betalning. Licensansökningar som inte kommit in inom nämnda tidsfrist kommer inte att behandlas.

2.2 I dessa förteckningar skall per fiskekategori tydligt anges tonnage, antal fartyg och, för varje fartyg, viktigaste kännetecken, inklusive fiskeredskap, beloppet för avgifter, och kostnader för de vetenskapliga observationer som skall betalas för den berörda perioden och antalet mauretanska sjömän.

   En tilläggsförteckning skall göras över de ändringar som skett angående fartygen, antingen sedan blanketten ”ansökan om fiskelicens” lämnades in eller sedan den senaste licensansökan gjordes för dessa fartyg. Varje ändring som rör uppgifter som kommer från gemenskapens fiskefartygsregister får endast göras efter det att det registret har uppdaterats.

2.3 Därutöver skall en datafil med alla uppgifter som krävs för att upprätta fiskelicenser, däri inbegripet eventuella ändringar av uppgifterna om fartygen, bifogas licensansökan i ett format som är kompatibelt med det system som ministeriet använder.

2.4 Licensansökningar får endast göras för fartyg som är berättigade att fiska och som har fullgjort de formaliteter som föreskrivs i punkterna 2.1–2.3 ovan.

2.5 För att underlätta kontrollerna av in- och utträde kan de fartyg som har fiskelicenser i något av länderna i underregionen i licensansökan ange land, art(er) och giltighetstid för sina licenser.

3. *Utfärdande av licenser*

3.1 Ministeriet skall utfärda fartygens licenser efter det att betalning för dem mottagits i enlighet med kapitel IV nedan, minst tio dagar innan licenserna börjar gälla. Denna tidsfrist skall vara fem dagar när det gäller fartyg för pelagiskt fiske. Licenserna kan erhållas från ministeriets avdelningar i Nouadhibou eller i Nouakchott.

3.2 Licenserna skall upprättas i enlighet med de upplysningar som anges i de tekniska uppgiftsbladen till protokollet. De skall bland annat ange giltighetstid, fartygets tekniska egenskaper, antalet mauretanska sjömän och referenser till betalning av avgifterna.

3.3 Fiskelicenserna får endast utfärdas för fartyg som har fullgjort alla administrativa formaliteter som krävs för utfärdande av licenser.

3.4 De licensansökningar som inte har beviljats av Mauretanien skall anmälas till delegationen. I förekommande fall skall ministeriet lämna tillgodohavande för de eventuella inbetalningar som gjorts för dessa ansökningar efter avdrag för eventuella innestående böter.

4. *Giltighet och användning av licenserna*

4.1 En licens skall endast vara giltig för den period som täcks av den inbetalda avgiften, och endast för den fiskezon, de fiskeredskap och den fiskekategori som anges i nämnda licens.

Licenserna skall utfärdas för 3, 6 eller 12 månader. De skall kunna förnyas.

När det gäller trålare för pelagiskt fiske får licenserna utfärdas månadsvis.

För att fastställa licensernas giltighet skall följande årsperioder användas:

Första perioden: 1 augusti 2001–31 december 2001

Andra perioden: 1 januari 2002–31 december 2002

Tredje perioden: 1 januari 2003–31 december 2003

Fjärde perioden: 1 januari 2004–31 december 2004

Femte perioden: 1 januari 2005–31 december 2005

Sjätte perioden: 1 januari 2006–31 juli 2006

En licens får inte börja gälla under en årsperiod och upphöra att gälla under följande årsperiod.

4.2 Licensen skall utfärdas för ett visst fartyg och får inte överlåtas. I fall av force majeure som vederbörligen konstaterats av de behöriga myndigheterna i flaggstaten skall emellertid licensen för ett fartyg, på begäran av kommissionen, så snart som möjligt ersättas med en licens för ett annat fartyg som tillhör samma fiskekategori utan att det tillåtna tonnaget överskrids.

4.3 Den licens som ersätts skall återlämnas till ministeriet som utfärdar den nya licensen.

4.4 De justeringar av utbetalda belopp som visar sig vara nödvändiga i händelse av att en licens återlämnas före den första dagen av licensens giltighetsperiod och i händelse av att en licens överlåts, skall göras innan ersättningslicensen utfärdas.

4.5 Licensen skall alltid förvaras ombord på fartyget och visas upp vid alla kontroller för de myndigheter som bemyndigats att utföra dem.

KAPITEL III

Avgifter

1. Avgifterna skall beräknas för varje fartyg på grundval av de årliga avgifter som fastställs i de tekniska uppgiftsbladen i protokollet. För kvartals- eller halvårslicenser skall avgifterna beräknas tidsproportionellt och ökas med 3 % respektive 2 %.

2. De skall betalas kvartalsvis, med undantag för kortare perioder som fastställts enligt detta avtal eller till följd av dess tillämpning för vilka avgifter skall betalas i förhållande till licensens faktiska giltighetstid.

3. Ett kvartal motsvarar en tremånadersperiod som börjar antingen den 1 oktober, den 1 januari, den 1 april eller den 1 juli, med undantag för protokollets första period som börjar den 1 augusti 2001.

KAPITEL IV

Betalningssätt

1. Betalningarna skall göras i euro enligt följande:

   a) Avgifter

      — genom överföring till ett av Mauretaniens centralbanks utlandskonton till förmån för Mauretaniens statskassa

   b) Kostnader för vetenskapliga observationer

      — Genom överföring till ett av Mauretaniens centralbanks utlandskonton, till förmån för ministeriet

   c) Böter

      — genom överföring till ett av Mauretaniens centralbanks utlandskonton till förmån för Mauretaniens statskassa

2. De belopp som avses i punkt 1 ovan skall anses som faktiskt mottagna om statskassan eller ministeriet, på grundval av meddelanden från Mauretaniens centralbank, bekräftar detta.

KAPITEL V

Meddelande av fångstuppgifter

1. Fiskeresans längd för ett gemenskapsfartyg definieras enligt följande:

   — antingen som den tid som förflyter mellan inträde i och utträde ur Mauretaniens fiskezon, eller

   — som den tid som förflyter mellan inträde i Mauretaniens fiskezon och en omlastning, eller

   — som den tid som förflyter mellan inträde i Mauretaniens fiskezon och en landning i Mauretanien.

2. *Fiskeloggbok*

2.1 Fartygens befälhavare är skyldiga att föra in all specificerad verksamhet i loggboken varav en förlaga återfinns i tillägg 2 till denna bilaga. Den skall fyllas i läsligt och undertecknas av fartygets befälhavare. För de fartyg som fiskar efter långvandrande arter skall bestämmelserna i kapitel XIV i denna bilaga tillämpas.

2.2 En fiskeloggbok som saknar upplysningar eller innehåller felaktiga upplysningar skall anses som om den inte har förts.

2.3 I slutet av varje fiskeresa skall fartygets befälhavare överlämna fiskeloggboken i original direkt till övervakningen. Fartygsägaren skall översända en kopia av fiskeloggboken till delegationen.

2.4 Om någon av bestämmelserna i punkterna 2.1–2.3 ovan inte följs medför detta, utan att det påverkar tillämpningen av påföljder enligt mauretansk lagstiftning, att fiskelicensen automatiskt dras in till dess att fartygsägaren har uppfyllt sina förpliktelser.

3. *Bilaga till fiskeloggbok*

3.1 Fartygens befälhavare skall fylla i fiskeloggbokens bilaga varav en förlaga återfinns i tillägg 3 till denna bilaga. Den skall tydligt fyllas i vid landning eller omlastning, och undertecknas av fartygets befälhavare.

3.2 När en landning avslutas skall fartygsägaren med post översända bilagan till fiskeloggboken i original till övervakningen inom 30 dagar.

3.3 När en godkänd omlastning avslutas skall fartygsägaren omedelbart överlämna fiskeloggbokens bilaga i original till övervakningen.

3.4 Om bestämmelserna i punkterna 3.1–3.3 ovan inte följs skall fiskelicensen automatiskt dras in till dess att fartygsägaren har uppfyllt sina förpliktelser.

4. *Kvartalsmässiga fångstdeklarationer*

4.1 Kommissionen skall före utgången av den tredje månaden i varje kvartal meddela ministeriet hur stora kvantiteter gemenskapsfartygen fångat under föregående kvartal.

4.2 Uppgifterna skall delas upp per månad och per fisketyp för alla fartyg och för alla arter.

5. *Uppgifternas trovärdighet*

De uppgifter som lämnas i de handlingar som avses i punkterna 1–4 ovan måste stämma överens med det faktiska fisket för att kunna utgöra en av grunderna för övervakningen av fiskeresursernas utveckling.

KAPITEL VI

Bifångster

1. De procentsatser för bifångster som anges i de tekniska uppgiftsbladen i protokollet skall, oavsett när under fisket de fastställs, fastställas i förhållande till fångstens totala vikt i enlighet med lagstiftningen i Mauretanien.

2. Om de tillåtna procentsatserna för bifångsterna överskrids skall detta bestraffas i enlighet med mauretansk lagstiftning och kan leda till slutgiltigt förbud för all fiskeverksamhet i Mauretanien för lagöverträdarna, både för befälhavarna och för fartygen.

3. Det är förbjudet att hålla languster ombord på andra fartyg än på fartyg för fiske efter languster med burar och skall bestraffas enligt mauretansk lagstiftning.

KAPITEL VII

Landningar i Mauretanien

Fartygen är inte skyldiga att landa fiskeriprodukter med undantag av de obligatoriska landningarna enligt nedan:

Följande landningar är obligatoriska inom ramen för kategori 4, trålare för demersalt fiske:

Protokollets första år: 8 landningar

Protokollets andra år: 11 landningar

Protokollets tredje år: 14 landningar

Protokollets fjärde år: 17 landningar

Protokollets femte år: 20 landningar

Allmänna villkor och finansiella incitament

1. Landningarna skall ske i den mauretanska hamnen Nouadhibou. Det är den fartygsägare som genomför landningen som skall välja datum för denna. Han skall via fax meddela de mauretanska hamnmyndigheterna datum för landningen 72 timmar innan planerad ankomst till hamnen och ange en uppskattning av den totala mängd som skall landas. Hamnmyndigheterna skall inom 24 timmar via fax till skeppsklareraren eller till fartygsägaren bekräfta att landningen kommer att äga rum inom 24 timmar efter ankomsten till hamnen. Om hamnmyndigheterna inte lämnar begärd bekräftelse inom föreskriven tid skall skyldigheten att landa fångst anses som fullgjord för fartyget i fråga.

2. Landningen skall inte pågå längre än 24 timmar efter fartygets ankomst till hamnen. Om denna tidsfrist inte iakttas har fartyget rätt att lämna hamnen och skyldigheten att landa fångst skall anses som fullgjord för detta fartyg. Ett intyg motsvarande det som föreskrivs i punkt 3 skall överlämnas till befälhavaren.

3. När landningen avslutats skall de behöriga hamnmyndigheterna överlämna ett intyg på landningen till befälhavaren.

4. Om det antal landningar som föreskrivs i detta protokoll inte uppnåtts i slutet av det tredje kvartalet under ett år, skall kommissionen vid ansökan om licenser för det fjärde kvartalet till ministeriet överlämna en förteckning över de fartyg som skall landa fångst under det kvartalet.

5. Om ett fartyg som är upptaget på den förteckning som avses i punkt 4 inte har möjlighet att landa fångst kan fartyget antingen skjuta upp landningen till nästa fiskeresa eller ersättas med ett annat fartyg som bedriver fiske av samma kategori. Sådan information skall omedelbart lämnas till kommissionen som utan dröjsmål skall meddela ministeriet.

6. Om ett fartyg inte iakttar punkten för utträde och inte har fullgjort sin skyldighet att landa fångst skall detta bestraffas enligt bestämmelserna i kapitel I i bilaga II till detta protokoll.

7. Fiskare skall omfattas av ett system för fritt transiteringsförfarande med ”sjöfartsbok”.

8. De gemenskapsfartyg som landar fångst i Nouadhibou skall ha rätt till nedsättning av licensavgiften under den period som landningen pågår. Procentsatsen för nedsättningen skall vara 25 % av kostnaden för gällande licens.

9. Tillämpningsföreskrifter: Kopior på eller intyg på landningen rörande den verksamhet som ett fartyg bedrivit skall lämnas in till delegationen. När detta fartyg ansöker om en ny licens skall delegationen skicka in kopior på intygen tillsammans med en ansökan om nedsättning av avgiften till ministeriet. Om ministeriet inte meddelar något annat skall nedsättningen tillämpas automatiskt på beloppet på avgiften för den nya licensen.

   Innan utgången av första halvåret av tillämpningen för detta protokoll skall ministeriet meddela delegationen följande uppgifter:

   — Allmänna villkor för landning, inbegripet hamnavgifter.

   — Anläggningar som godkänts enligt tillämplig gemenskapslagstiftning på området.

   — Tullager

   — Maximal storlek samt det antal fartyg som kan få tillträde till hamnen.

   — Villkor och kapacitet för att lagra frysta (–22 °C), kylda och färska produkter.

   — Transportmedel och frekvens för transport av fiskeriprodukterna till marknader utanför EU.

   — Villkor och genomsnittspriser för förnödenheter (drivmedel, livsmedel etc. . . .)

   — Radioanropssignal, telefon-, fax- och telexnummer liksom hamnmyndigheternas öppettider.

   — All annan information som kan underlätta landningen.

Skattemässiga och ekonomiska villkor

Gemenskapsfartyg som landar fångst i Nouadhibou är befriade från alla former av skatter eller skatteliknande avgifter utöver de hamnavgifter som tillämpas för mauretanska fartyg enligt samma villkor.

Fiskeriprodukter omfattas av en ekonomisk tullordning enligt gällande mauretansk lagstiftning. Följaktligen skall de vara befriade från tullförfarande och tullavgifter eller tulliknande avgifter när de anländer till den mauretanska hamnen eller vid export och anses som varor i ”tillfällig transitering” (”tillfälligt upplag”).

Det är fartygsägaren som beslutar om destinationen för fartygets produktion. Denna kan beredas, lagras enligt tullförfarande, säljas i Mauretanien eller exporteras (i utländsk valuta).

För försäljning i Mauretanien med sikte på den mauretanska marknaden gäller samma avgifter och beskattning som de som tillämpas på mauretanska fiskeriprodukter.

Vinsten får exporteras utan ytterligare avgifter (befriade från tullavgifter och tulliknande skatter).

Utöver de fartyg som är skyldiga att landa sin fångst enligt detta protokoll skall de fartyg som på frivillig basis landar sin fångst i Mauretanien behandlas förmånligt.

KAPITEL VIII

Påmönstring av mauretanska besättningsmän

1. Alla gemenskapsfartyg är skyldiga att under den effektiva fiskeperioden påmönstra mauretanska sjömän, inklusive befäl, befälspraktikanter och vetenskapliga observatörer till ett antal av minst

1.1 — fyra besättningsmän för fartyg med ett tonnage under 200 BRT,

— fem besättningsmän för fartyg med ett tonnage på minst 200 BRT men under 250 BRT,

— sex besättningsmän för fartyg med ett tonnage på minst 250 BRT men under 300 BRT,

— sju besättningsmän för fartyg med ett tonnage på minst 300 BRT men under 350 BRT,

— för fartyg med ett tonnage på minst 350 BRT, ett antal som motsvarar 35 % av besättningen men minst sju.

1.2 Fartygsägarna skall bemöda sig om att mönstra på ytterligare mauretanska besättningsmän.

1.3 Fartygsägarna får fritt välja de mauretanska sjömän, befäl och befälspraktikanter som skall påmönstras på deras fartyg.

2. Besättningsmännens anställningskontrakt skall slutas i Mauretanien mellan fartygsägarna eller deras företrädare och besättningsmännen. I dessa kontrakt skall anges vilka socialförsäkringsregler som skall gälla för de berörda och som bland annat skall täcka livförsäkring och olycksfalls- och sjukdomsförsäkring.

3. Ersättningsvillkoren får inte vara lägre än de som tillämpas för besättningar på mauretanska fartyg. För att undvika diskriminering skall den överenskomna ersättningen utbetalas enligt bestämmelserna i anställningskontraktet.

4. Gemenskapens fartygsägare skall garantera de mauretanska sjömännen, befälen och befälspraktikanterna samma mönstringsvillkor och motsvarande arbetsuppgifter som de som ges andra sjömän, befäl respektive befälspraktikanter.

5. Besättningsmannen skall anmäla sig till fartygets befälhavare dagen innan det datum som föreslagits för mönstring. Om besättningsmannen inte infunnit sig vid den tidpunkt som angetts för mönstring, får fartyget lämna den mauretanska hamnen försett med ett intyg utfärdat av övervakningen om att besättningsmannen inte infunnit sig.

Fartygsägaren skall vidta de åtgärder som krävs för att se till att hans fartyg påmönstrar det antal besättningsmän som krävs enligt detta avtal, senast vid påföljande fiskeresa.

6. Fartygsägarna skall halvårsvis, den 1 januari och den 1 juli varje år, till ministeriet översända en förteckning över de mauretanska besättningsmän som påmönstrats.

I tillämpliga fall skall utfärdandet av licensen uppskjutas i väntan på detta meddelande.

7. Om någon av bestämmelserna i punkt 1 ovan inte följs skall detta bestraffas i enlighet med mauretansk lagstiftning och kan, om överträdelserna upprepas, medföra att licensen tillfälligt eller slutgiltigt dras in.

KAPITEL IX

Tekniska besiktningar

1. Varje gemenskapsfartyg skall, en gång per år eller när det har skett förändringar i dess tonnage eller av fiskekategori så att andra fiskeredskap används, infinna sig i Nouadhibous hamn för att genomgå de kontroller som anges i gällande bestämmelser. Dessa kontroller måste utföras inom 48 timmar efter det att fartyget har anlöpt hamnen.

   Genom avvikelse från föregående stycke skall villkoren för tekniska kontroller av fartyg för tonfiskfiske, fartyg för fiske med flytlinor och trålare med frysanläggning för pelagiskt fiske fastställas i kapitel XIV och XV i denna bilaga.

2. Efter den tekniska kontrollen skall det till befälhavaren på fartyget utfärdas ett intyg som har lika lång giltighetsperiod som licensen och som i praktiken förlängs för de fartyg som förnyar sin licens under året. Giltighetstiden kan emellertid inte vara längre än ett år. Detta intyg skall alltid förvaras ombord.

3. Den tekniska kontrollen syftar till att kontrollera att de tekniska egenskaperna och redskapen ombord är förenliga med bestämmelserna och att bestämmelserna vad beträffar det mauretanska manskapet efterlevs.

4. Fartygsägaren skall stå för kostnaderna för denna kontroll, i enlighet med den taxa som fastställs i den mauretanska lagstiftningen. Kostnaderna får inte överstiga de belopp som normalt betalas av andra fartyg för samma typ av kontroller.

5. Om bestämmelserna i punkterna 1–2 ovan inte följs skall fiskelicensen automatiskt dras in till dess att fartygsägaren har uppfyllt sina förpliktelser.

KAPITEL X

Identifiering av fartyg

1. Identifieringsmärkningen av alla gemenskapsfartyg skall stämma överens med gemenskapsreglerna för denna. Dessa regler skall meddelas ministeriet innan detta protokoll träder i kraft. Varje ändring av reglerna skall anmälas till ministeriet minst 30 dagar innan den träder i kraft.

2. Fartyg som döljer sina identifieringsmärken kommer att bestraffas enligt gällande bestämmelser.

KAPITEL XI

Indragning av licens

Om de mauretanska myndigheterna, med tillämpning av detta avtal och mauretansk lagstiftning, beslutar att tillfälligt eller slutgiltigt dra in fiskelicensen för ett gemenskapsfartyg skall befälhavaren på detta fartyg upphöra med fiskeverksamheten och återvända till Nouadhibous hamn. Vid ankomsten till Nouadhibous hamn skall han översända sin licens i original till de behöriga myndigheterna. När de formaliteter som krävs har uppfyllts, skall ministeriet informera kommissionen om att indragningen har återkallats och att licensen återlämnats.

KAPITEL XII

Övriga överträdelser

1. Förutom de fall som uttryckligen anges i detta avtal skall alla övriga överträdelser medföra påföljder i enlighet med den mauretanska lagstiftningen.

2. För allvarliga och mycket allvarliga fiskeöverträdelser enligt mauretansk lagstiftning förbehåller sig ministeriet rätten att tillfälligt eller slutgiltigt förbjuda allt fiske i Mauretanien för berörda fartyg, befälhavare och, i tillämpliga fall, fartygsägare.

KAPITEL XIII

Böter

Det bötesbelopp som tillämpas för ett gemenskapsfartyg skall fastställas i enlighet med mauretansk lagstiftning om minimi- och maximibelopp. Detta belopp skall fastställas i enlighet med det förfarande som anges i kapitel VII.3 i bilaga II.

KAPITEL XIV

Bestämmelser för fartyg som fiskar efter långvandrande arter (tonfiskfiskefartyg och fartyg för fiske med flytlinor)

1. Genom avvikelse från bestämmelserna i kapitel I och II i bilaga I skall licenser för notfartyg för tonfiskfiske utfärdas för tolv månader.

   Licensen i original skall alltid förvaras ombord på fartyget och visas upp vid varje förfrågan från de behöriga mauretanska myndigheterna.

   Så snart myndigheterna i Mauretanien erhåller meddelande om förskottsbetalning från kommissionen skall dessa föra upp det berörda fartyget på förteckningen över fartyg med tillstånd att fiska, vilken skall delges Mauretaniens tillsynsmyndigheter. I avvaktan på originallicensen får en kopia av den redan utställda licensen utfärdas per fax för att förvaras ombord på fartyget.

2. Innan licensen erhålls måste varje fartyg genomgå de kontroller som anges i gällande lagstiftning. Genom avvikelse från bestämmelserna i kapitel IX i denna bilaga får kontrollerna utföras i en främmande hamn efter överenskommelse. Fartygsägaren skall stå för samtliga kostnader i samband med denna kontroll.

3. Den avgift som skall betalas av fartygsägaren fastställs till 25 euro per ton som fångas i Mauretaniens fiskezon.

4. Licenserna skall utfärdas efter det att inbetalning har skett genom överföring till ett av Mauretaniens centralbanks utlandskonton till förmån för statskassan, av ett fast belopp som motsvarar det förskott som anges i de tekniska uppgiftsbladen i protokollet.

5. Det skall föras loggbok ombord på fartygen enligt ICCAT:s förlaga som återfinns i tillägg 4 till denna bilaga för varje fiskeperiod som tillbringas i de mauretanska vattnen. Den skall fyllas i även vid utebliven fångst.

   De perioder då ett fartyg som avses i föregående stycke inte befunnit sig i mauretanska vatten skall i den loggbok som avses ovan föras in som ”Utanför Mauretaniens exklusiva ekonomiska zon”.

   De loggböcker som avses i denna punkt skall inlämnas till de mauretanska myndigheterna inom 15 dagar efter ankomst till en hamn.

   En kopia av dessa handlingar skall sändas till de vetenskapliga institut som avses i punkt 6 tredje stycket.

6. Mauretanien skall upprätta en slutavräkning över avgifterna för föregående kalenderår på grundval av fångstdeklarationerna för varje gemenskapsfartyg och all annan information som landet besitter.

   Denna avräkning skall översändas till kommissionen före den 31 mars för föregående år och kommissionen skall före den 15 april vid ett och samma tillfälle vidarebefordra den både till fartygsägarna och till de nationella myndigheterna i de berörda medlemsstaterna.

   Om fartygsägarna bestrider den avräkning som överlämnats av Mauretanien får de rådfråga behöriga vetenskapliga institut för bekräftelse av fångstuppgifterna, t.ex. Institut français de recherche scientifique pour le développement en coopération (IRD), Institut Océanographique Espagnol (IEO) och Institut Portugais de Recherche Maritime (IPIMAR), varefter de skall samråda med de mauretanska myndigheterna för att före den 15 maj samma år upprätta en slutgiltig avräkning. Om fartygsägarna innan detta datum inte har inkommit med några anmärkningar skall den avräkning som upprättats av Mauretanien betraktas som slutgiltig. Medlemsstaterna skall överlämna den slutgiltiga avräkningen för sin egen flotta till kommissionen.

   Fartygsägarna skall göra eventuella extra inbetalningar i förhållande till förskottet till de mauretanska fiskemyndigheterna senast den 31 maj samma år.

   Om beloppet i den slutgiltiga avräkningen är lägre än den förskottsbetalning som avses i punkt 4, skall det resterande beloppet inte betalas tillbaka till fartygsägaren.

7. Genom avvikelse från bestämmelserna i kapitel I i bilaga II är fartygen skyldiga att inom tre timmar efter varje inträde i eller utträde ur zonen att, helst per fax eller annars via radio, direkt till de mauretanska myndigheterna meddela sina positioner och de fångster som hålls ombord.

   Faxnummer och radiofrekvens skall meddelas från övervakningen.

   En kopia av faxmeddelanden eller inspelningar av radiokommunikationer skall bevaras av de mauretanska myndigheterna och fartygsägarna tills båda parter har godkänt den slutavräkning av avgifter som avses i punkt 6.

8. Genom avvikelse från bestämmelserna i kapitel VIII i denna bilaga skall notfartyg för tonfiskfiske bemöda sig om att påmönstra minst en mauretansk besättningsman per fartyg, och tonfiskfiskefartyg för spöfiske med fasta linor skall vara skyldiga att påmönstra tre mauretanska besättningsmän per fartyg inklusive befäl, befälspraktikanter och vetenskapliga observatörer under hela den faktiska fiskeresan.

9. Genom avvikelse från bestämmelserna i kapitel V.1 i bilaga II får notfartygen för tonfiskfiske på begäran av de mauretanska myndigheterna och i samförstånd med de berörda fartygsägarna under en överenskommen period påmönstra en vetenskaplig observatör per fartyg.

KAPITEL XV

Bestämmelser för trålare med frysanläggning för pelagiskt fiske

1. Fiskelicensen skall förvaras ombord på varje fartyg. Om originallicensen av praktiska skäl inte har nått fartyget skall det vara tillräckligt att förvara en kopia eller en faxkopia ombord.

2. Genom avvikelse från bestämmelserna i kapitel IX i denna bilaga skall förhandskontroller av fartygen utföras i Europa. Fartygsägaren skall bekosta resekostnader och uppehållskostnader för två personer som utses av ministeriet för att genomföra dessa kontroller.

3. Avgiften inklusive alla nationella och lokala skatteliknande avgifter liksom fångsttak per fartygstyp skall anges i de tekniska uppgiftsbladen i protokollet.

   För varje ton fisk som fångats utöver det tak som fastställs för varje typ av fartyg skall fartygsägarna betala 19 euro till Mauretaniens statskassa. Avräkningen av fångsterna skall fastställas i samförstånd senast en månad efter utgången av varje år.

   Betalning av avgifter liksom eventuella tilläggsbelopp skall betalas till ett av mauretanska centralbankens utlandskonton, till förmån för Mauretaniens statskassa.

4. Genom avvikelse från bestämmelserna i kapitel I i bilaga II, skall alla fartyg meddela övervakningen datum och tid liksom position för varje inträde i och utträde ur den mauretanska fiskezonen, tolv timmar i förväg när det gäller inträden och 24 timmar i förväg för utträden.

5. Genom avvikelse från bestämmelserna i kapitel VIII i denna bilaga skall fartygen under de tre första åren av protokollets giltighetstid mönstra på mauretanska besättningsmän till ett antal av minst

   — fem, varav en vetenskaplig observatör, ombord på varje fartyg med totalt högst 30 besättningsmän,

   — sex, varav en vetenskaplig observatör, ombord på varje fartyg med totalt mer än 30 besättningsmän.

   För de två sista åren av protokollets giltighetsperiod ökas siffrorna med en.

6. Fartygsägarna skall dock ordna och själva bekosta resorna för besättningsmän och vetenskapliga observatörer från Mauretanien.

7. Minst 15 omlastningar per år skall genomföras i mauretanskt territorialvatten enligt det förfarande som anges i kapitel III i bilaga II till protokollet.

8. Om överträdelse av bestämmelserna konstateras vid en kontroll måste befälhavaren underteckna protokollet. Genom avvikelse från bestämmelserna i kapitel VII.2 i bilaga II får fartyget därefter fortsätta fiskeverksamheten. Fartygsägarna skall omedelbart kontakta ministeriet för att uppnå en lösning beträffande överträdelsen. Om ärendet inte är reglerat inom 72 timmar måste fartygsägaren ställa en banksäkerhet för att täcka eventuella böter.

Tillägg 1

FISKEAVTAL MAURETANIEN – EUROPEISKA GEMENSKAPEN

ANSÖKAN OM FISKELICENS

I. SÖKANDE

1. Fartygsägarens namn: .....

2. Namn på fartygsägarens sammanslutning eller företrädare: .....

3. Adress till fartygsägarens sammanslutning eller företrädare: .....

.....

4. Telefon: ..... Fax: ..... Telex: .....

5. Befälhavarens namn: ..... Nationalitet: .....

II. FARTYG OCH IDENTIFIERING AV FARTYG

1. Fartygets namn: .....

2. Flaggstat: .....

3. Registreringsnummer .....

4. Hemmahamn: .....

5. Fartyget byggt ..... (år) i ..... (ort) .....

6. Radioanropssignal: ..... Anropsfrekvens: .....

7. Fartygsskrov: Stål ☐ Trä ☐ Polyester ☐ Annat ☐

III. TEKNISK BESKRIVNING AV FARTYG OCH UTRUSTNING

1. Längd överallt: ..... Bredd: .....

2. Tonnage (uttryckt i BRT): .....

3. Huvudmotorns styrka i hästkrafter: ..... Märke: ..... Typ: .....

4. Fartygstyp: ..... Fiskekategori: .....

5. Fiskeredskap: .....

6. Total besättning: .....

7. Lagringsmetod ombord: Färsk ☐ Kylning ☐ Blandad ☐ Frysning ☐

8. Fryskapacitet per 24 timmar (i ton): .....

9. Lastrumskapacitet: ..... Antal: .....

Utfärdad i ..... den .....

.....

(Den sökandes underskrift)

Tillägg 2

RUBRIK Nr. 1

ISLAMISKA REPUBLIKEN MAURETANIEN

FISKELOGGBOK

Fartygets namn (1) ..... Avresa från (4) ..... Datum (6) Dag ⌊⌊ Månad ⌊⌊ År ⌊⌊⌊⌊ Tid ⌊⌊

Radioanropssignal (1) .....

Befälhavarens namn (3) ..... Återkomst till (5) ..... Datum (6) Dag ⌊⌊ Månad ⌊⌊ År ⌊⌊⌊⌊ Tid ⌊⌊

Fiskeredskap (7) Kod för fiskeredskap (8) ⌊⌊⌊ Maskor (9) ⌊⌊⌊ Redskapsdimension (10) ⌊⌊⌊

..... Namnteckning av befälhavaren (11)

RUBRIK nr 2				RUBRIK nr 3 Stryk förteckning "A" eller "B" om den inte används															RUBRIK nr 4		
Datum (12)	Område Statistik (13)	Antal fiske-insatser (14)	Fiskets längd (timmar) (15)	Uppskattad fångst per art (i kilo) (16) (eller kommentarer om avbrott i fiskeverksamheten)															Totalvikt fångst (kg) (17)	Totalvikt fångst (kg) (18)	Totalvikt fisk-mjölk (kg) (19)
				Taggmakrill A	Sardin	Sardinell	Ansjovis	Makrill	Hårstjärtfiskar	Tonfisk	Kummel	Fläckpagell	Kalamarer	Sepia-bläckfisk	Åttaarmade bläckfiskar	Räkor	Languster	Övriga fiskar			
				Languster B	Sydlig rosenräka	Astado	Röd räka	Andra räkor	Långfenad tonfisk	Maure-tansk langust	Övriga kräftdjur	Marulk	Kummel	Övriga fiskar	Olika bläckfiskar	Olika skaldjur						

Tillägg 3

ISLAMISKA REPUBLIKEN MAURETANIEN

DEKLARATION FÖR LANDNING/OMLASTNING

			Dag	Månad	År	Tid
(A) Fartygets namn (1):	Avresa från (4)	Datum (6)				
Radioanropssignal (2):						
Befälhavarens namn (3):	Återkomst till (5)	Datum (6)				

Nationalitet	Radioanropssignal	Det mottagande fartygets namn

....
Namnteckning av befälhavaren på fiskefartyget

ANGE VIKT I KG

Art (B)	Handelskategori (C)	Presentation (D)	Nettovikt (E)	Försäljningspris (F)	Valuta (G)	Art (B)	Handelskategori (C)	Presentation (D)	Nettovikt (E)	Försäljningspris (F)	Valuta (G)

Tillägg 4

ICCAT:S LOGGBOK FÖR TONFISKFISKE

	Långrev
	Levande bete
	Ringnot
	Trål
	Övrig

Fartygets namn:	Bruttotonnage:		Månad	Dag	År	Hamn
Flaggstat:	Kapacitet (TM):	Fartyget lämnade hamn:				
Registreringsnummer:	Befälhavare:	Fartyget återvände:				
Fartygsägare:	Antal besättningsmän:					
Adress:	Rapportdatum:					
	(Rapporterat av:):	Antal dagar till havs:		Antal fiskedagar: ..... Antal drag:		Fiskeresa nr:

Datum		Område		Ytvatten temp (°C)	Fiskeansträngning Antal använda krokar	Fångster																				Använt bete			
Månad	Dag	Latitud N/S	Longitud Ö/V			Tonfisk *Thunnus Thynnus eller maccoyi*		Gulfenad tonfisk *Thunnus albacares*		(Storögd tonfisk) *Thunnus obesus*		(Långfenad tonfisk) *Thunnus alalunga*		(Svärdfisk) *Xiphias gladius*		(Randig marlin) (Vit marlin) *Tetraptunus audax eller albidus*		(Svart marlin) *Makaira indica*		(Segelfiskar) *Istiophorus albicane eller platypterus*		Bonit *Katsuwonus pelamis*		Blandade fångster		Total dagsfångst (endast kilovikt)		Makrillgädda	Bläckfisk	Levande bete	(Övriga)
						Antal	Vikt i kg	Antal	kg	Antal	kg	Antal	kg	Antal	kg	Antal	kg	Antal	kg	Antal	kg	Antal	kg	Antal	kg	Antal	kg				
LANDADE KVANTITETER (I KG)																															

Anmärkningar

1 — Använd ett blad för varje månad, och en rad för varje dag

2 — I slutet av varje resa skall en kopia av loggboksuppgifterna skickas till Er kontakt eller till ICCAT, Calle Corazón de María 8, Madrid 28002. Spanien

3 — Med "dag" menas den dag då långreven lades ut.

4 — Med fiskeområde avses fartygets position. Avrunda minuter och notera grader för latitud och longitud. Ange N/S och Ö/V.

5 — Nedersta raden (landade kvantiteter) skall fyllas i först när fiskeresan är avslutad. Den faktiska vikten vid landning skall anges.

6 — Alla uppgifter är konfidentiella.

BILAGA II

SAMARBETE I FRÅGA OM KONTROLL AV GEMENSKAPSFARTYGENS FISKEVERKSAMHET I ISLAMISKA REPUBLIKEN MAURETANIENS FISKEZON

KAPITEL I

Inträde i och utträde ur Mauretaniens fiskezon

1. Med undantag för tonfiskfiskefartyg, fartyg för fiske med flytlinor och trålare med frysanläggning för pelagiskt fiske, måste de gemenskapsfartyg som fiskar inom ramen för detta avtal ovillkorligen inträda i och utträda ur Mauretaniens fiskezon i närvaro av övervakningsmyndigheten genom en av de två följande punkterna:

   — norra passeringspunkten, definierad genom koordineringspunkterna 20°40'N – 17°04'V,

   — södra passeringspunkten, definierad genom koordineringspunkterna 16°20'N – 16°40'V.

2. Fartygsägarna skall till övervakningen meddela sina fartygs inträde i och utträde ur Mauretaniens fiskezon via telex, telefax eller post till de nummer (telex och fax) och den adress som anges i tillägg 1 till denna bilaga.

   Varje ändring av dessa nummer eller av adressen skall anmälas till delegationen 15 dagar innan den träder i kraft.

3. De meddelanden som avses i punkt 2 skall lämnas på följande sätt:

   a) *Vid inträde*

      Inträde skall anmälas minst 24 timmar i förväg tillsammans med följande upplysningar:

      — Fartygets position vid tidpunkten för meddelandet.

      — Passeringspunkt för inträdet.

      — Dag, datum och tidpunkt när denna punkt passeras.

      — De fångster, angivna per art, som hålls ombord när meddelandet görs, för de fartyg som tidigare har angivit innehav av en fiskelicens för en annan fiskezon i underregionen. I detta fall skall övervakningsmyndigheten få tillgång till fiskeloggboken för denna andra fiskezon och kontrollens varaktighet får överstiga den tidsfrist som anges i punkt 5 i detta kapitel.

   b) *Vid utträde*

      Utträde skall anmälas minst 48 timmar i förväg för den norra passeringspunkten och minst 72 timmar i förväg för den södra passeringspunkten, tillsammans med följande upplysningar:

      — Fartygets position vid tidpunkten för meddelandet.

      — Passeringspunkt för utträdet.

      — Dag, datum och tidpunkt när denna punkt passeras.

      — De fångster, angivna per art, som förvaras ombord vid tidpunkten för meddelandet.

4. Före varje inträde eller utträde skall fartygen lägga sig på den frekvens som övervakningsmyndigheten använder minst sex timmar före den tidpunkt som angetts i anmälan.

5. Kontroller skall i normala fall inte pågå i mer än en timme vid inträde och i mer än tre timmar vid utträde.

6. Om övervakningsmyndigheten är försenad eller uteblir, får fartygen efter de tidsfrister som anges i punkt 5 fortsätta på sin kurs.

   Om fartygen är försenade eller uteblir, får övervakningsmyndigheten efter det att de tidsfrister som anges i punkt 5 löpt ut betrakta anmälan om inträde eller utträde som ogiltig.

7. Om ett flertal inseglingar eller avseglingar sker, skall kontrollerna påskyndas.

8. Om bestämmelserna i punkterna 1–6 inte följs skall följande påföljder tillämpas

a) vid det första tillfället:

— fartyget omdirigeras,

— lasten ombord landas och beslagtas till förmån för statskassan,

— fartyget skall betala böter motsvarande det lägsta beloppet i det intervall som fastställs i mauretansk lagstiftning.

b) vid det andra tillfället:

— fartyget omdirigeras,

— lasten ombord landas och beslagtas till förmån för statskassan,

— fartyget skall betala böter enligt den mauretanska lagstiftningen,

— licensen annulleras för återstoden av dess giltighetstid.

c) vid det tredje tillfället:

— fartyget omdirigeras,

— lasten ombord landas och beslagtas till förmån för statskassan,

— licensen dras slutgiltigt in,

— befälhavaren och fartyget förbjuds fiska i Mauretanien.

KAPITEL II

Oskadlig genomfart

När gemenskapens fiskefartyg utövar sin rätt till oskadlig genomfart och sjöfart i Mauretaniens fiskezon, i enlighet med bestämmelserna i Förenta nationernas havsrättskonvention och nationell och internationell lagstiftning på området skall de hålla alla sina fiskeredskap stuvade ombord så att de inte omedelbart kan användas.

KAPITEL III

Omlastning

1. Omlastning av fångster från gemenskapsfartyg skall ske på redden vid mauretanska hamnar.

2. Varje gemenskapsfartyg som önskar genomföra en omlastning av fångster skall underkasta sig det förfarande som anges i punkterna 3–4 nedan.

3. Ägarna till dessa fartyg skall med hjälp av de kommunikationsmedel som anges i punkt 2 i kapitel I till denna bilaga minst 24 timmar i förväg anmäla följande uppgifter till övervakningsmyndigheten:

— Namnen på de fiskefartyg som skall omlastas.

— Namnet på lastfartyget.

— Vikt i ton för varje art som skall omlastas.

— Dag, datum och tidpunkt för omlastningen.

4. Omlastning skall betraktas som utträde ur Mauretaniens fiskezon. Fartygen skall sålunda överlämna fiskeloggboken och bilagan till fiskeloggboken i original till övervakningsmyndigheten och anmäla om de har för avsikt att fortsätta fisket eller att utträda ur Mauretaniens fiskezon.

5. Varje annan omlastning av fångster som inte anges i punkterna 1–4 ovan är förbjuden inom Mauretaniens fiskezon. Den som överträder denna bestämmelse skall bestraffas enligt gällande mauretansk lagstiftning.

KAPITEL IV

Inspektion och kontroll

1. Befälhavare på gemenskapsfartygen skall tillåta och underlätta för varje mauretansk tjänsteman med ansvar för inspektion och kontroll av fiskeverksamhet att stiga ombord och fullgöra sina uppgifter.

   Tjänstemännens vistelse ombord skall inte överstiga den tid som är nödvändig för fullgörandet av deras uppgift.

   Efter varje kontroll skall ett intyg utfärdas till fartygets befälhavare.

2. Gemenskapsparten förbinder sig att vidmakthålla det särskilda övervakningsprogrammet i gemenskapens hamnar. Sammanfattningar av rapporterna från genomförda kontroller skall regelbundet överlämnas till ministeriet.

KAPITEL V

Mauretanska vetenskapliga observatörer ombord på gemenskapsfartygen

Det skall upprättas ett observationssystem ombord på gemenskapsfartygen.

1. Varje gemenskapsfartyg som innehar licens för Mauretaniens fiskezon, med undantag för notfartyg för tonfiskfiske, skall ta ombord en mauretansk vetenskaplig observatör. På varje fartyg får endast en observatör tas ombord.

   Ministeriet skall varje kvartal innan licenserna utfärdas, till kommissionen överlämna en förteckning över de fartyg där en vetenskaplig observatör skall tas ombord.

2. Den vetenskaplige observatören skall stanna ombord på fartyget under en fiskeresa. På uttrycklig begäran från ministeriet får dock tiden ombord utsträckas över flera fiskeresor beroende på den genomsnittliga längden för de fiskeresor som planerats för ett visst fartyg. Denna begäran skall göras av ministeriet samtidigt som namnet meddelas på den vetenskapliga observatör som utsetts att gå ombord på fartyget ifråga.

   Vid avkortad fiskeresa kan den vetenskapliga observatören se sig tvungen att göra en ny fiskeresa på samma fartyg.

3. Ministeriet skall meddela kommissionen namnen på de observatörer som utsetts, tillsammans med erforderliga handlingar, minst sju arbetsdagar före dagen för ombordstigningen.

4. Ministeriet skall stå för alla kostnader förbundna med observatörens verksamhet, inklusive lön, arvode samt traktamente. Om observatören tas ombord eller landstiger i en utländsk hamn, skall fartygsägaren stå för resekostnaderna liksom för uppehälle till dess observatören anländer ombord på fartyget eller till en mauretansk hamn.

5. Befälhavarna på de fartyg som utses att ta emot en vetenskaplig observatör ombord skall vidta alla åtgärder för att underlätta ombordstigningen och ilandstigningen för den vetenskapliga observatören.

   Samma villkor ombord som för fartygets befäl skall gälla för observatören.

   Observatören skall till sitt förfogande ha alla de hjälpmedel som han behöver för att fullgöra sina uppgifter. Befälhavaren skall ge honom tillgång till de kommunikationsmedel som är nödvändiga för att utföra uppgifterna, de handlingar som är direkt förbundna med fartygets fiskeverksamhet, dvs. fiskeloggbok, bilaga till denna och navigationsbok samt till de delar av fartyget som är nödvändiga för att underlätta hans fullgörande av sina observationsuppgifter.

6. Den vetenskapliga observatörens ombordstigning eller landstigning skall i allmänhet ske i en mauretansk hamn i början av den första fiskeresan enligt meddelande på förteckningen över utsedda fartyg, ett meddelande som skall sändas ut 20 dagar före fiskeresans början.

De berörda fartygsägarna skall inom femton dagar räknat från detta meddelande meddela ministeriet datum och hamn för observatörens ombordstigning med hjälp av de kommunikationsmedel som anges i kapitel I i denna bilaga.

7. Observatören skall anmäla sig hos befälhavaren för det utsedda fartyget dagen före det föreslagna datumet för hans ombordstigning. Om observatören inte infunnit sig vid den tidpunkt som angivits för ombordstigningen får fartyget lämna den mauretanska hamnen försett med ett intyg om att den vetenskaplige observatören inte infunnit sig, utfärdat av övervakningsmyndigheten.

8. Fartygsägarna skall bidra till kostnaderna för vetenskapliga observationer med 3,5 euro/bruttoregisterton per kvartal och fartyg. Detta bidrag skall erläggas samtidigt som avgifterna och som tillägg till dessa.

   När det gäller fartyg för pelagiskt fiske skall fartygsägarna betala ett bidrag på 350 euro per månad och fartyg till kostnaderna för de vetenskapliga observatörerna, oberoende av om observatörerna vistas ombord eller ej.

9. Om fartygsägaren inte följer bestämmelserna ovan rörande vetenskapliga observatörer skall detta medföra automatisk indragning av fiskelicensen till dess att fartygsägaren fullgör sina skyldigheter.

10. Den vetenskaplige observatören skall ha

    — yrkesmässiga kvalifikationer,

    — lämplig erfarenhet av fiske, och

    — fördjupade kunskaper om bestämmelserna i detta avtal och om mauretansk lagstiftning.

11. Den vetenskaplige observatören skall se till att de gemenskapsfartyg som bedriver fiske i den mauretanska fiskezonen följer bestämmelserna i detta protokoll.

    Han skall avge rapport om detta. Han skall särskilt

    — observera fartygens fiskeverksamhet,

    — kontrollera fartygens position vid fiske,

    — genomföra biologiska provtagningar inom ramen för vetenskapliga program,

    — göra en sammanställning över de fiskeredskap och maskstorleken på de nät som används,

    — kontrollera uppgifterna i fiskeloggboken.

12. Alla observationsuppgifter skall begränsas till fiskeverksamhet och därmed förbunden verksamhet som regleras av detta avtal.

13. Observatören skall

    — vidta alla lämpliga åtgärder för att hans ombordstigning och närvaro ombord på fartyget inte skall avbryta eller hindra fisket,

    — använda de instrument och mätmetoder som är godkända för mätning av maskstorleken hos de nät som används inom ramen för detta avtal,

    — respektera egendom och utrustning ombord samt sekretessen för alla de handlingar som tillhör fartyget.

14. I slutet av observationsperioden och innan han lämnar fartyget skall observatören upprätta en rapport enligt förlagan i tillägg 2 till denna bilaga. Observatören skall underteckna den i närvaro av befälhavaren som får lägga till, eller låta lägga till, de synpunkter som han anser nödvändiga och därefter underteckna dessa. En kopia av rapporten skall lämnas till fartygets befälhavare när observatören går iland.

15. De myndigheter som erhåller rapporter från de vetenskapliga observatörerna är skyldiga att snarast möjligt kontrollera innehållet och slutsatserna i dessa rapporter.

Om de behöriga myndigheterna konstaterar att överträdelser har begåtts skall de vidta lämpliga åtgärder, inbegripet, i enlighet med deras nationella lagstiftning, förlikningsförfaranden mot ansvarig fysisk eller juridisk person. De inledda förfarandena skall vara sådana att de, i enlighet med relevanta bestämmelser i den nationella lagstiftningen, faktiskt berövar de ansvariga den ekonomiska vinsten av överträdelsen eller framkallar effekter som står i proportion till graden av överträdelsen så att det avskräcker från andra överträdelser av samma slag.

Om landningshamnen ligger i en annan medlemsstat än flaggstaten, skall den förra meddela flaggstaten om vidtagna åtgärder.

KAPITEL VI

System för ömsesidig observation vid kontroller på land

De båda parterna beslutar att inrätta ett system för ömsesidig observation vid kontroller på land i syfte att förbättra kontrollens effektivitet.

1. *Målsättningar*

Delta i de kontroller och den inspektion som utförs av de nationella övervakningsmyndigheterna för att säkerställa att bestämmelserna i detta avtal följs.

2. *Observatörernas ställning*

De behöriga myndigheterna i varje avtalspart skall utse en observatör och meddela dennes namn till den andra avtalsparten.

Observatören skall ha

— yrkesmässiga kvalifikationer,

— lämplig erfarenhet av fiske, och

— fördjupade kunskaper om bestämmelserna i avtalet och i detta protokoll.

När observatören deltar i inspektioner skall dessa ledas av de nationella kontrollmyndigheterna och han får inte på eget initiativ utöva de nationella tjänstemäns övervakningsbefogenheter.

Om han följer med nationella tjänstemän skall han ha tillträde till de fartyg, lokaler och handlingar som inspekteras av tjänstemännen.

3. *Observatörernas uppgifter*

Observatören skall följa med på de nationella kontrollmyndigheternas besök i hamnarna ombord på fartygen vid kaj, vid offentliga auktionslokaler, hos fiskhandlarna, i kyllager och andra lokaler som har samband med landning och lagring av fisken före den första försäljningen på territoriet eller platsen för det första utsläppandet på marknaden.

Observatören skall upprätta och lämna in en rapport var fjärde månad för de kontroller som han närvarat vid. Rapporten skall lämnas till de behöriga myndigheterna. Dessa myndigheter skall sända en kopia till den andra avtalsparten.

4. *Genomförande*

Den behöriga kontrollmyndigheten i en avtalspart skall med tio dagars varsel skriftligt meddela den andra avtalsparten om de inspektionsuppdrag som den har beslutat att genomföra i sin hamn.

Den andra avtalsparten skall med fem dagars varsel anmäla sin avsikt att skicka en observatör.

Observatörens uppdrag bör inte ta längre tid än 15 dagar.

5. *Konfidentialitet*

Observatören skall respektera egendom och utrustning ombord på fartygen och andra installationer samt sekretessen i alla de handlingar som han har tillgång till.

Observatören skall meddela resultatet av sitt arbete till endast sina behöriga myndigheter.

6. *Plats*

Detta program skall tillämpas i landningshamnarna i gemenskapen och i de mauretanska hamnarna.

7. *Finansiering*

Varje avtalspart skall stå för alla kostnader för sin observatör inbegripet kostnader för resor och uppehälle.

KAPITEL VII

Förfarande vid bordning och tillämpning av påföljder

1. *Överlämnande av information*

Ministeriet skall inom högst 48 timmar informera delegationen om varje bordning av ett fiskefartyg från gemenskapen som sker i Mauretaniens fiskezon samt om varje tillämpning av påföljder, och lämna en kortfattad rapport om omständigheterna och anledningen till bordningen.

2. *Bordningsprotokoll*

Fartygets befälhavare skall, sedan den mauretanska övervakningsmyndigheten fört protokoll, underteckna detta.

Denna underskrift skall inte påverka de rättigheter och det försvar som befälhavaren kan göra gällande mot den överträdelse han anklagas för.

Befälhavaren skall föra sitt fartyg till hamnen i Nouadhibou. Om det gäller en mindre allvarlig överträdelse kan övervakningsmyndigheten tillåta fartyget att fortsätta sin fiskeverksamhet.

3. *Regler för bordning*

3.1 I enlighet med detta protokoll och den mauretanska lagstiftningen kan överträdelser regleras antingen genom förlikning eller genom rättsligt förfarande.

3.2 Om överträdelsen regleras genom förlikning skall bötesbeloppet fastställas i enlighet med mauretansk lagstiftning om minimi- och maximibelopp.

3.3 Om ett ärende inte har kunnat regleras genom förlikningsförfarande och åtal väcks inför en behörig rättslig instans, skall fartygsägaren ställa en banksäkerhet i euro motsvarande det högsta beloppet i det intervall som fastställs i mauretansk lagstiftning, hos en bank som utses av ministeriet.

3.4 Banksäkerheten skall vara oåterkallelig tills det rättsliga förfarandet avslutats. Den skall frisläppas av ministeriet så snart förfarandet avslutas utan fällande dom. Vid fällande dom som innebär en bötessumma som är lägre än den ställda bankgarantin, skall mellanskillnaden frisläppas av ministeriet.

3.5 Fartyget skall släppas och dess besättning skall tillåtas att lämna hamnen

— så snart de förpliktelser som följer av förlikningsförfarandet har fullgjorts, eller

— så snart den banksäkerhet som avses i punkt 3.3 ställts och godkänts av ministeriet i avvaktan på att det rättsliga förfarandet avslutats.

KAPITEL VIII

Fisk som kastas över bord

De båda parterna skall undersöka problemet med att fiskefartygen kastar fisk över bord och studera utvägar för att utnyttja den fisk som kastas överbord.

KAPITEL IX

Kampen mot olagligt fiske

I syfte att förebygga och bekämpa olaglig fiskeverksamhet i Mauretaniens fiskezon, vilket skadar politiken för förvaltning av fiskeresurserna har de båda parterna överenskommit att regelbundet utbyta information om sådan verksamhet.

Förutom de åtgärder som avtalsparterna skall vidta på grundval av gällande bestämmelser skall de rådgöra om ytterligare insatser som skall vidtas var för sig eller tillsammans. I detta syfte skall de förstärka samarbetet särskilt när det gäller att bekämpa olagligt fiske.

Tillägg 1

FISKEAVTAL MAURETANIEN – EUROPEISKA GEMENSKAPEN

ADRESSUPPGIFTER TILL ÖVERVAKNINGSMYNDIGHETEN

1. Adress: Boîte Postale (BP)
   260 Nouadhibou
   Mauretanien
2. Telefon: (222) 574 57 01/574 56 26
3. Fax: (222) 574 63 12/574 90 94
4. E-post: dspcm@toptechnology.mr

Tillägg 2

FISKEAVTAL MAURETANIEN – EUROPEISKA GEMENSKAPEN

DEN VETENSKAPLIGE OBSERVATÖRENS RAPPORT

Observatörens namn: .....

Fartyg: ..... Nationalitet: .....

Registreringsnummer och registreringshamn: .....

Identifieringsmärkning: ....., tonnage: .....BT, styrka: ..... hk

Licens: ..... nr ..... Typ: .....

Befälhavarens namn: ..... Nationalitet: .....

Observatörens ombordstigning: Datum: ....., Hamn: .....

Observatörens ilandstigning: Datum: ....., Hamn: .....

Tillåten fiskemetod: .....

Använda redskap: .....

Maskstorlek och/eller dimensioner: .....

Besökta fiskezoner:: .....

Avstånd från kusten: .....

Antal mauretanska besättningsmän ombord: .....

Meddelande om inträde i ...../...../..... och utträde ur ...../...../..... fiskezonen

Observatörens beräkning

Total produktion (kg): ....., angiven i loggboken .....

Bifångster: Arter ....., Uppskattad procentsats: ..... %

Överbordkastning: Arter: ....., Kvantitet (kg): .....

Arter som hålls ombord						
Kvantitet (kg)						
Arter som hålls ombord						
Kvantitet (kg)						

Observatörens noteringar:		
Notering	Datum	Position

Observatörens anmärkningar (allmänna): .....

.....

.....

.....

Utfärdad i ..... den .....

.....

(Observatörens underskrift)

Befälhavarens synpunkter .....

.....

.....

.....

Kopia av rapport mottagen den ....

(Befälhavarens underskrift)

Rapport överlämnad till .....

Befattning: .....

Ändrat förslag till rådets beslut om det särskilda programmet 2002–2006 för verksamhet inom området forskning, teknisk utveckling och demonstration med syfte att integrera och stärka det europeiska området för forskningsverksamhet

(2002/C 51 E/09)

(Text av betydelse för EES)

KOM(2001) 594 slutlig — 2001/0122(CNS)

(Framlagt av kommissionen den 18 oktober 2001)

Den 30 maj 2001 (EGT . . . – KOM(2001) 279 – 2001/0122(CNS)) antog kommissionen sitt förslag till beslut om det särskilda programmet "Att integrera och stärka det europeiska området för forskningsverksamhet" som del av den serie förslag till särskilda program som skall tjäna till genomförandet av ramprogrammet 2002–2006.

Detta förslag ändras härmed på följande sätt:

1. Bilaga I, avsnitt 1.2 (inledning) och avsnitt 1.2 i) skall ersättas med texten i bilaga I till detta ändrade förslag.

2. Bilaga I, avsnitt 1.2, underrubrik ii) *Särskilda forskningsåtgärder för små och medelstora företag* skall omnumreras:

   "1.2.2 **Särskilda forskningsåtgärder för små och medelstora företag"**

3. Bilaga I, avsnitt 1.2, underrubrik iii) *Särskild verksamhet för internationellt samarbete* skall omnumreras:

   "1.2.3 **Särskild verksamhet för internationellt samarbete"**

4. Bilaga II till ovan nämnda förslag ersätts med bilaga II till detta ändrade förslag.

BILAGA I

1.2 **Särskild verksamhet som omfattar ett bredare forskningsområde**

Verksamheten under denna rubrik skall komplettera forskning inom de prioriterade tematiska forskningsområdena och skall omfatta följande:

— Att förutse EU:s tekniska och vetenskapliga behov

— Särskilda forskningsåtgärder för små och medelstora företag

— Särskild verksamhet för internationellt samarbete

1.2.1 ***Att förutse EU:s tekniska och vetenskapliga behov***

Denna verksamhet har en viktig egen roll i ramprogrammets 2002–2006 övergripande arkitektur. De omfattar gemensamma genomförandelösningar och bidrar till den kritiska massa som behövs för att garantera effektivitet och flexibilitet inom sådan forskning som är av särskild vikt för de grundläggande målen för gemenskapens forskningsverksamhet och som berör ett brett spektrum av behov som inte kan tillfredsställas inom ramen för de prioriterade temaområdena. I synnerhet skall denna verksamhet syfta till följande:

— Att främja utveckling och genomförande av gemenskapspolitiken (varvid man bör bevaka både framtida unionsmedlemmars och de nuvarande medlemsstaternas intressen), och att övervaka dess effekter.

— Att undersöka nya och kommande vetenskapliga och tekniska problem och möjligheter, inte minst inom ämnesövergripande och tvärvetenskapliga forskningsområden, där åtgärder på europeisk nivå är lämpliga med tanke på möjligheterna att utveckla strategiska positioner i fråga om spjutspetskunskap och på nya marknader, eller att förutsäga stora frågor som det europeiska samhället kommer att ställas inför.

Gemensamt för dessa verksamheter är att de kommer att genomföras under en flerårsperiod, och anpassas direkt till de viktigaste berörda parternas behov och synpunkter (t.ex. beslutsfattare, industrins användargrupper, forskningsgrupper som bedriver forskning vid frontlinjen osv.). De skall genomföras parallellt med en årlig programmekanism för fastställande av särskilda prioriteringar, som motsvarar behov som uppdagas och omfattas av ovan nämnda målsättningar.

Prioriteringar som fastställs på detta sätt kommer sedan att tas med i arbetsprogrammet för det särskilda programmet, tillsammans med de prioriteringar som fastställts utgående från målsättningar i andra delar av programmet. De kommer att uppdateras regelbundet. Detta kommer att leda till att budgeten för denna verksamhet under hela genomförandeperioden löpande kan anslås för de särskilda prioriteringar som uppdagas.

Programmeringen kommer att utföras av kommissionen, utgående från förslag som inkommit i samband med en omfattande konsultation av berörda parter i EU och de länder som är associerade till ramprogrammet beträffande frågor som bör behandlas.

De forskningsverksamheter som anges nedan och som har valts ut utgående från behov som redan kan fastställas i dag kommer att kunna förfoga över en budget på 440 miljoner euro. Detta motsvarar 50 % av de medel som avsatts för all verksamhet under denna rubrik. De övriga 50 % kommer att anslås för forskningsverksamhet som skall definieras under loppet av det särskilda programmets löptid.

i) *Forskning med inriktning på politikområden*

Verksamheten under denna rubrik syftar främst till att ge stöd till följande:

— Genomförandet av gemensam politik som t.ex. den gemensamma jordbruks- och fiskepolitiken.

— Uppnåendet av gemenskapens politiska mål, i synnerhet de som fastställts för sjätte miljöhandlingsprogrammet [1] och grönboken *Mot en europeisk strategi för trygg energiförsörjning* [2] samt vitboken om gemenskapens transportpolitik [3], och för områden som folkhälsa och konsumentskydd, jämställdhet mellan könen, regional utveckling, handel, utvidgning, yttre förbindelser och utvecklingshjälp samt inrikes- och rättsliga frågor.

— Uppnåendet av andra viktiga gemenskapsmål, t.ex. de som Europeiska kommissionen fastställt för sin femåriga mandatperiod eller de som kan härledas från de politiska riktlinjer som Europeiska rådet fastställt, t.ex. i Lissabonstrategin, beträffande ekonomisk politik, inom områdena för informationssamhället och e-Europe, företag, inre marknaden och konkurrenskraft, social- och sysselsättningspolitik, utbildning och kultur, samt de statistiska verktyg och metoder som krävs.

---

[1] KOM(2001) 31.

[2] KOM(2000) 769.

[3] KOM(2001) 370.

Flerårig programmering

Den fleråriga programmeringen av denna verksamhet kommer att grundas på yttranden från de berörda vetenskapliga kommittéer som har att göra med den politik det är fråga om. Programmeringen kommer att genomföras med hjälp av en användargrupp bestående av olika avdelningar inom kommissionen. Dessa kommer vid behov också att kunna anlita en oberoende rådgivningsstruktur bestående av framstående experter inom forskning och näringsliv. Användargruppen kommer att bedöma de förslag som inkommer avseende ämnen som skall tas upp. Därvid utgår den från följande kriterier:

— Förslagens bidrag till formulering och utveckling av strategier (t.ex. kopplingar till rättsaktsförslag som förbereds eller viktiga tidsfrister inom området).

— Deras potentiella bidrag till utvecklingen av EU:s konkurrenskraft, förstärkningen av dess vetenskapliga och tekniska bas samt fullbordandet av det europeiska området för forskningsverksamhet, inbegripet en effektiv integration av kandidatländerna.

— Europeiskt mervärde, i synnerhet utgående från forskning som genomförts i medlemsstaterna på de berörda ämnesområdena.

— De föreslagna forskningstemanas och tillvägagångssättens vetenskapliga betydelse och genomförbarhet.

— Garanti för en lämplig uppgiftsfördelning och för synergivinster mellan denna verksamhet och Gemensamma forskningscentrets direkta åtgärder till stöd för gemenskapens politik.

I en krissituation som kräver brådskande och oförutsedda forskningsinsatser kan programstrukturen komma att ändras med hjälp av ett särskilt förfarande för oförutsedda situationer, utgående från samma utvärderingskriterier.

Första forskningsprioriteringar

Den programmetod som beskrivs ovan har tillämpats för att fastställa politikrelaterade forskningsprioriteringar som motsvarar behov som redan nu kan urskiljas. I denna första tillämpning har man utgått från förslag till ämnesområden som lagts fram av kommissionens avdelningar, och vid behov rådfrågat de berörda vetenskapliga kommittéerna. Man har också tagit hänsyn till unionens allmänna mål, så som de fastställts i slutsatserna från Europeiska rådets möten. De prioriteringar som fastställts på detta sätt kommer att tas med i arbetsprogrammet i början av programperioden.

De har delats in i grupper med utgångspunkt från följande typer av åtgärder, inom ramen för en struktur som skall garantera största möjliga synergi mellan olika politiska krav och vetenskapliga resultat, och som sammanfattar och kompletterar de prioriterade temaområdena:

— Hållbar förvaltning av Europas naturresurser. Forskningen inom detta område motsvarar politiska behov som i första hand har att göra med att modernisera den gemensamma jordbruks- och fiskepolitiken och göra den mer hållbar, samt att främja landsbygdsutvecklingen och skogsbruket. Denna forskning skall särskilt inriktas på följande:

  Utveckling av en grund för strategier för att främja hållbart, kvalitetsinriktat jordbruk; utformning av multifunktionella modeller för hållbart jord- och skogsbruk och bedömning av deras fördelar och inverkan på handeln; förbättrade verktyg för prognosticering och bedömning av internationella strategier och marknader för jordbruket, inbegripet tillhörande avtal, samt av den gemensamma jordbrukspolitiken; miljöeffekterna av produktionssystem baserade på jordbruk, fiske och vattenbruk, inbegripet andra jordbruksprodukter än livsmedel, samt samspelet mellan dessa; beskrivning av geografiska enheter och de drivkrafter som påverkar deras förändring, i syfte att bedöma landsbygdsutvecklingen och tillhandahålla redskap för stöd till miljökonsekvensbedömningar; utveckling av redskap för att bedöma och övervaka djurs hälsa och välfärd.

  Utveckling av alternativa metoder inom fiskeriförvaltning, genom bättre kunskap om de viktigaste biologiska och selektionsrelaterade parametrarna i ett ekosystemrelaterat sammanhang; integration av fleråriga, artövergripande och socioekonomiska aspekter samt bedömning av osäkerhetsfaktorer; förbättrade metoder för övervaknings- och kontrollmetoder; utveckling av en bas för strategier för främjande av hållbart vattenbruk genom förebyggande av sjukdomar, mångsidigare produktionssystem och bättre skötsel.

  Bättre kunskap om hur ekosystemen på land och i vattnet är uppbyggda och fungerar, inbegripet bedömning av markfunktioner och nedbrytningsprocesser; verktyg för mätning av vattenkvalitet och föroreningskoncentrationer, och för att bedöma möjligheter till förbättring; integrerad bedömning av luftförorening; strategisk bullerkartläggning.

— Hälsa, säkerhet och möjligheter för Europas människor. Forskningen inom detta område utgår från politiska behov som främst berör genomförandet av den europeiska sociala agendan, folkhälsa och konsumentskydd samt skapandet av ett område med frihet, säkerhet och rättvisa. Denna forskning skall särskilt inriktas på följande:

Metoder för att bedöma behovet av social- och konsumentpolitiska åtgärder, inbegripet aspekter av kundernas tillfredsställelse, illojala metoder och inverkan av övrig EU-politik, samt sådana åtgärders prestanda och effekter; arbetsmarknadens omvandling och kostnaderna för ett ”icke-socialt” Europa, utveckling av samordnade metoder och en jämförbar europeisk kunskapsbas för strategier som skall garantera hållbara pensions- och hälsovårdssystem, inte minst mot bakgrunden av demografiska förändringar och åldrande; utveckling av bättre riskbedömningsmetoder, inbegripet testmetoder för kemiska ämnen som inte omfattar djurförsök, åtgärder relaterade till produktsäkerhet, samt information om nya hot mot konsumenters och arbetstagares hälsa och säkerhet.

Jämförande bedömning av faktorer som påverkar hälsan, t.ex. kost och könsrelaterade och socioekonomiska faktorer, samt av hälsotjänster och elektroniska hälsosystem, metoder för kvalitetsbedömning av medicinska ingrepp; utveckling av förbättrade metoder för mätning av omfattning och förståelse för smittvägar hos uppkommande, ovanliga och smittsamma sjukdomar, inbegripet ett internationellt perspektiv; utveckling av säkra och tillförlitliga metoder för blodgivning och organtransplantation samt lagring och användning av blod och organ; metoder för bedömning av funktionsnedsättningars utbredning och socioekonomiska följder.

Jämförande forskning om faktorer som påverkar migration och flyktingströmmar, inbegripet illegal invandring och människohandel, bättre metoder för att förutse brottstendenser och deras orsaker och för att bedöma effekterna av brottsförebyggande strategier; bedömning av nya utmaningar i samband med kampen mot olaga narkotikaanvändning.

— Att bidra till den ekonomiska potentialen och sammanhållningen i en utvidgad och mer integrerad Europeisk union. Forskningen inom detta område skall främst inriktas på de behov som uppkommer inom politik som rör den europeiska ekonomins konkurrenskraft, dynamik och integration i samband med utvidgning, globalisering och Europas handelsrelationer med den övriga världen. Denna forskning skall särskilt inriktas på följande:

Bättre metoder för att bedöma ekonomisk effektivitet och samhällsrelaterade effekter av finans- och skattepolitiken, samt hur integrationen av finansmarknader bidrar till den ekonomiska utvecklingen inom euro-området; sammanhållningspolitikens inverkan på en hållbar regional utveckling; hur effektiva strategier för hållbar utveckling är inom olika viktiga näringslivssektorer samt bioteknikens ekonomiska och industriella inverkan; standardiseringsmetoder som ett verktyg för att främja strategierna för den inre marknaden samt för att stärka gemenskapens handelspolitiska ställning och avtal för ömsesidigt erkännande.

Utveckling av grundstenen för en omfattande strategi för transportsäkerhet (i synnerhet för flygtrafik); utveckling av verktyg, indikatorer och driftsparametrar för prestandabedömning av hållbar transport och hållbara energisystem (ur ekonomisk, miljömässig och samhällelig synvinkel), för att övervaka framstegen i ett utvidgat Europa; prognosticeringsverktyg som förbinder socioekonomiska och tekniska aspekter och kostnadseffektiv spårning av datakällor för energi och transport, i syfte att validera föreslagna åtgärder, inbegripet tekniska och marknadsbaserade åtgärder, och för att bidra till utvecklingen av innovativ politik och innovativa strategier som garanterar hållbarhet på medellång och lång sikt.

Bedömning av metoder för hantering och skydd av digital identitet och digitala tillgångar; bedömning av politik, strategier och bästa praxis för främjande av allmän och säker tillgång till informationssamhället, jämförelse av styrelseprocesserna för rekonstruktion av bästa praxis och för att förbättra den offentliga tjänstesektorn; e-utbildning och liknande inlärningssammanhang, inbegripet livslångt lärande; konsumentskydd i samband med informations- och kommunikationstjänster; metoder för bedömning av skador och strategier för konservering för att skydda kulturarv; utveckling av avancerade metoder för att förbättra kvaliteten på den statistik som utarbetas av Europas statistiksystem och göra den mer lättillgänglig och främja dess spridning.

Man kommer också att samordna behandlingen av forskningsfrågor som berör flera olika politikområden, t.ex. i fråga om mätning och konsekvensbedömning av demografiska förändringar och, mer allmänt, utvecklingen av statistik och indikatorer som kan vara av relevans för politiken.

ii) *Forskning för att undersöka nya och framväxande vetenskapliga och tekniska problem och möjligheter*

Forskningen inom detta område skall svara mot behoven på vissa nya tvärvetenskapliga och mångvetenskapliga områden eller på områden där kunskaperna är mest utvecklade, förutsatt att dessa områden omfattas av gemenskapsforskningens legitima uppgiftsområden. Dessutom skall den svara mot behovet av att möta oväntade förändringar av stor betydelse. Genom att sammanföra resurser från hela EU skall man föra fram den europeiska forskningen till en ledande position och bana väg för eller skapa nya vetenskapliga och tekniska utvecklingar. Detta skall främja utbytet av idéer mellan universitetsvärlden och näringslivet och göra det lättare att utnyttja Europas forskningsfördelar för att utveckla ett dynamiskt, kunskapsbaserat samhälle.

Till en början skall följande verksamhetsområden främjas:

— Forskning för att snabbt bedöma nya upptäckter och nyupptäckta fenomen som kan förebåda framväxande risker eller problem av stor betydelse för Europas samhällen, och för att finna lämpliga lösningar på dessa.

— Forskning på nya kunskapsområden och om framtida teknik, bland annat inom tvärvetenskapliga områden. Denna forskning är mycket innovativ och omfattar därför även stora (tekniska) risker. Forskningsverksamheten skall vara öppen för nya idéer med stor potential för betydande effekter på näringslivet och/eller samhället eller för långsiktig utveckling av Europas forskningskapacitet.

Förslagen kommer att bedömas utgående från vetenskaplig kvalitet, potential för framtida inverkan och, inte minst på det första området, innovation.

Flerårig programmering

De särskilda frågor som forskningsverksamheten inom ovan nämnda kategorier kommer att inriktas på under programmets gång kommer att väljas ut med hjälp av flerårig programmering på grundval av hur angelägna de är och hur sannolikt det är att de i framtiden kommer att vara relevanta för samhället, näringslivet eller ekonomin, och med hänsyn tagen till pågående forskning inom området. Bedömningen av ämnena kommer att genomföras med hjälp av en oberoende rådgivande struktur med sakkunniga på hög nivå från forskning och näringsliv, och skall även omfatta följande kriterier:

— De föreslagna forskningsområdenas potentiella bidrag till innovation och utvecklingen av EU:s konkurrenskraft, förstärkningen av dess vetenskapliga och tekniska bas samt fullbordandet av det europeiska området för forskningsverksamhet, inbegripet effektiv integration av kandidatländerna.

— De föreslagna forskningstemanas och tillvägagångssättens vetenskapliga betydelse och aktualitet.

I en krissituation som kräver brådskande och oförutsedda forskningsinsatser kan programstrukturen komma att ändras med hjälp av ett särskilt förfarande för oförutsedda situationer, utgående från samma utvärderingskriterier.

iii) *Genomförande*

Den programmerade verksamheten skall genomföras med hjälp av ansökningsomgångar. Verksamheten skall främst genomföras med följande medel:

— Särskilda riktade projekt med i allmänhet begränsat omfång som bedrivs i partnerskap i en omfattning som är anpassad till de behov som skall täckas.

— Sammankoppling i nätverk av forskningsverksamhet på nationell nivå, där de fastställda målen kan uppnås genom mobilisering av existerande kapaciteter i medlemsstaterna, kandidatländerna och andra associerade stater.

I vissa väl motiverade fall, då målen bäst kan uppnås på detta sätt, kan de instrument som används för de prioriterade tematiska områdena tillgripas i begränsad utsträckning.

Projekten kommer att väljas ut av kommissionen efter att ha bedömts av oberoende experter.

BILAGA II

PRELIMINÄR FÖRDELNING AV BELOPPET

Åtgärdstyp	Belopp (miljoner euro)
Att integrera gemenskapens forskningsverksamhet (1)	**12 055 (2)**
Prioriterade tematiska forskningsområden	**10 425**
Genforskning och bioteknik för förbättrad hälsa	2 000
Informationssamhällets teknik (IST)	3 600
Nanoteknik, intelligenta material och nya produktionsprocesser	1 300
Flyg- och rymdteknik	1 000
Livsmedelssäkerhet och hälsorisker	600
Hållbar utveckling och globala förändringar	1 700
Medborgare och styrelseformer i det europeiska kunskapssamhället	225
Särskild verksamhet som omfattar ett bredare forskningsområde	**1 630**
Att förutse EU:s tekniska och vetenskapliga behov	880 (3)
Särskilda forskningsåtgärder för små och medelstora företag	450
Särskild verksamhet för internationellt samarbete	300
Att förstärka grunden till det europeiska området för forskningsverksamhet	**450**
Stöd till samordningen av verksamheten	400
Stöd till en samstämmig utveckling av politiken	50
Totalt	**12 505**

(1) Målet är att minst 15 % av de sammanlagda budgetmedlen i denna rubrik skall anslås för små och medelstora företag.

(2) Inbegripet 600 miljoner euro för internationellt samarbete, och inbegripet de belopp som eventuellt omfattas av Europaparlamentets och rådets beslut i enlighet med artikel 169 i fördraget.

(3) Varav 440 miljoner euro för de forskningsverksamheter under denna rubrik som anges i bilaga I, och 440 miljoner euro för forskningsverksamheter som identifieras under loppet av genomförandet av det särskilda programmet.

Förslag till rådets beslut om fastställande av gemenskapens ståndpunkt inom den ministerkonferens som inrättats genom avtalet om upprättandet av Världshandelsorganisationen i fråga om Folkrepubliken Kinas anslutning till Världshandelsorganisationen

(2002/C 51 E/10)

KOM(2001) 517 slutlig — 2001/0218(CNS)

(Framlagt av kommissionen den 19 oktober 2001)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR BESLUTAT FÖLJANDE

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artiklarna 37, 44, 47, 55, 71, 80.2, 95, 133 och 308 jämförda med artikel 300.3 första stycket i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande, och

av följande skäl:

(1) Den 10 juli 1986 ansökte Folkrepubliken Kinas (nedan kallad Kina) regering om att återuppta sin ställning som avtalsslutande part i Allmänna tull- och handelsavtalet (nedan kallad GATT 1947).

(2) Den 7 december 1995 ansökte Kinas regering om anslutning till avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (WTO), i enlighet med artikel XII i det avtalet.

(3) Arbetsgruppen för frågan om Kinas ställning som avtalsslutande part i GATT 1947 som inrättades den 4 mars 1987 omvandlades den 7 december 1995 till arbetsgruppen för anslutning till WTO, i syfte att nå en överenskommelse om anslutningsvillkor som skulle kunna godtas av Kina och av samtliga WTO-medlemmar.

(4) Kommissionen har, på gemenskapens och dess medlemsstaters vägnar, förhandlat om omfattande åtaganden om marknadsliberalisering från Kinas sida som är av särskild betydelse för gemenskapen. Dessa åtaganden anges i det bilaterala avtal mellan Kina och gemenskapen som undertecknades den 19 maj 2000.

(5) Dessa åtaganden har införts i protokollet om Kinas anslutning till WTO.

(6) Kinas anslutning till WTO torde innebära ett bestående positivt bidrag till processen för ekonomiska reformer och hållbar utveckling i landet.

(7) Kinas anslutning till WTO kommer även att innebära att handelsförbindelserna mellan Kina och gemenskapen får en stabil och rättsligt bindande ram.

(8) Följaktligen bör protokollet om anslutning godkännas.

(9) I artikel XII i avtalet om upprättande av WTO fastställs att villkoren för anslutning skall överenskommas mellan den nya medlemmen och WTO och att WTO:s ministerkonferens skall godkänna anslutningsvillkoren för WTO:s räkning.

(10) Följaktligen måste den ståndpunkt som gemenskapen skall inta inom ministerkonferensen fastställas.

(11) När det gäller några av gemenskapens mål som Kinas anslutning till WTO kommer att bidra till att förverkliga, finns det i fördraget endast de befogenheter som anges i artikel 308.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Enda artikel

Gemenskapens ståndpunkt inom den ministerkonferens som inrättats genom avtalet om upprättandet av WTO i fråga om Kinas anslutning till WTO skall vara att stödja utkastet till ministerkonferensens beslut om att förorda en anslutning (se bilagan).

BILAGA

Utkast till beslut

FOLKREPUBLIKEN KINAS ANSLUTNING

Beslut av den [. . . november 2001]

[Ministerkonferensen

som beaktar artikel XII.2 och IX.1 i det i Marrakech undertecknade avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen och beslutsförfarandena enligt artiklarna IX och XII i det i Marrakech undertecknade avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen som överenskommits i Allmänna rådet (WT/L/93),

som uppmärksammar Kinas ansökan av den 7 december 1995 om anslutning till det i Marrakech undertecknade avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen,

som uppmärksammar förhandlingsresultaten när det gäller fastställande av villkoren för Kinas anslutning till det i Marrakech undertecknade avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen och som har utarbetat ett protokoll om Kinas anslutning (WT/ACC/. . ./. . .),

har beslutat följande:

Kina kan ansluta sig till det i Marrakech undertecknade avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen enligt de villkor som anges i det protokoll som är bifogat detta beslut.] [1]

---

[1] Det här dokumentet finns endast tillgängligt på engelska.

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om förlängning av giltighetstiden för och ändring av rådets förordning (EG) nr 1659/98 om decentraliserat samarbete

(2002/C 51 E/11)

KOM(2001) 576 slutlig — 2001/0243(COD)

(Framlagt av kommissionen den 23 oktober 2001)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 179.1 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag, och

enligt förfarandet i artikel 251 i fördraget, och

av följande skäl:

(1) Rådets förordning (EG) nr 1659/98 av den 17 juli 1998 om decentraliserat samarbete [1] gäller till och med den 31 december 2001.

(2) Giltighetstiden för rådets förordning (EG) nr 1659/98 bör förlängas till och med den 31 december 2003 och samtidigt bör den finansieringsram och den tidsperiod som anges i artikel 4.1 i rådets förordning (EG) nr 1659/98 anpassas.

(3) Rådets förordning (EG) nr 1659/98 bör därför ändras.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Förordning (EG) nr 1659/98 ändras på följande sätt:

1. Artikel 4.1 skall ersättas med följande:

"1. Gemenskapens finansiering av de insatser som avses i artikel 1 skall omfatta en period på fem år (1999–2003). Finansieringsramen för genomförandet av det nuvarande programmet under perioden 1999–2003 skall uppgå till 24 miljoner euro. De årliga anslagen skall godkännas av budgetmyndigheten inom ramen för budgetplanen."

2. Artikel 9 skall ersättas med följande:

"1. Vartannat år skall kommissionen enligt det förfarande som anges i artikel 8.2 och 8.3 anta strategiska riktlinjer och prioriteringar för genomförandet av kommande års insatser. Den skall informera Europaparlamentet om detta.

2. Det stöd som ges inom ramen för denna förordning skall i största möjliga utsträckning komplettera och vara förenligt med stödet från andra gemenskapsinstrument för utvecklingssamarbete, särskilt när det gäller samarbetsstrategin med landet eller regionen i fråga."

3. I artikel 10 skall första och andra stycket ersättas med följande:

"Kommissionen skall inom ramen för årsrapporten till rådet och Europaparlamentet om genomförandet av utvecklingspolitiken lägga fram en sammanfattning av de insatser som har finansierats under budgetåret, en utvärdering av hur denna förordning har genomförts under budgetåret samt uppgifter om de aktörer inom det decentraliserade samarbetet med vilka avtal har ingåtts."

4. Artikel 12 skall ersättas med följande:

"Minst åtta månader innan denna förordning har upphört att gälla skall kommissionen förelägga Europaparlamentet och rådet en samlad utvärdering av de insatser som gemenskapen har finansierat enligt denna förordning, åtföljd av förslag beträffande förordningens framtid."

5. I artikel 13 skall andra stycket ersättas med följande:

"Den skall tillämpas till och med den 31 december 2003."

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft den tredje dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

[1] EGT L 213, 30.7.1998, s. 6.

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av rådets direktiv 70/156/EEG och 80/1268/EEG med avseende på mätning av koldioxidutsläpp och bränsleförbrukning hos N_1-fordon

(2002/C 51 E/12)

(Text av betydelse för EES)

KOM(2001) 543 slutlig — 2001/0255(COD)

(Framlagt av kommissionen den 24 oktober 2001)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 95 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande,

i enlighet med det förfarande som anges i artikel 251 i fördraget, och

av följande skäl:

(1) Rådets direktiv 80/1268/EEG av den 16 december 1980 om motorfordons koldioxidutsläpp och bränsleförbrukning ([1]) är ett av särdirektiven inom ramen för det förfarande för typgodkännande som fastställs i rådets direktiv 70/156/EEG av den 6 februari 1970 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om typgodkännande av motorfordon och släpvagnar till dessa fordon ([2]).

(2) I kommissionens meddelande till rådet och Europaparlamentet om EU:s strategier och åtgärder för att minska utsläppen av växthusgaser på väg mot ett Europeiskt klimatförändringsprogram ([3]), föreslås en genomförandestrategi för att minska utsläppen av växthusgaser; strategin skall även omfatta åtgärder inom transportsektorn. I grönboken ”Mot en europeisk strategi för en säker energiförsörjning” ([4]) efterlyses likaså åtgärder för att förbättra motorfordonens bränsleekonomi.

(3) I gemenskapens strategi för att minska koldioxidutsläpp från personbilar, som framgår av kommissionens meddelande till rådet och Europaparlamentet – En gemenskapsstrategi för minskade koldioxidutsläpp från personbilar och för en förbättrad bränsleekonomi ([5]) har den harmoniserade mätmetod som anges i direktiv 80/1268/EEG använts som ett grundläggande instrument. För att göra det möjligt att vidta ytterligare åtgärder för att minska bränsleförbrukningen och koldioxidutsläppen från lätta kommersiella fordon, är det nödvändigt att utvidga direktivet så att det även omfattar N_1-fordon.

(4) Såsom anges i Europaparlamentets och rådets beslut nr 1753/2000/EG av den 22 juni 2000 om att inrätta ett system för övervakning av de genomsnittliga specifika koldioxidutsläppen från nya personbilar ([6]) har kommissionen genomfört en undersökning för att granska möjligheterna och följderna av harmoniserade metoder för att mäta specifika koldioxidutsläpp från N_1-fordon. Det anses tekniskt godtagbart och mest kostnadseffektivt att tillämpa de utsläppstest som beskrivs i rådets direktiv 70/220/EEG av den 20 mars 1970 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om åtgärder mot luftförorening genom avgaser från motorfordon ([7]), också för att mäta bränsleförbrukning och koldioxidutsläpp på den typen av fordon.

([1]) EGT L 375, 31.12.1980, s. 36. Direktivet senast ändrat genom kommissionens direktiv 1999/100/EG (EGT L 334, 28.12.1999, s. 36).

([2]) EGT L 42, 23.2.1970, s. 1. Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/40/EG (EGT L 203, 10.8.2000, s. 9).

([3]) KOM(2000) 88 slutlig.

([4]) KOM(2000) 769 slutlig.

([5]) KOM(1995) 689 slutlig.

([6]) EGT L 202, 10.8.2000, s. 1.

([7]) EGT L 76, 6.4.1970, s. 1. Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/1/EG (EGT L 35, 6.2.2001, s. 34).

(5) Många tillverkare av fordon i små serier köper in från leverantörer motorer som är typgodkända i fråga om utsläpp i enlighet med rådets direktiv 88/77/EEG av den 3 december 1987 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om åtgärder mot utsläpp av gas- och partikelformiga föroreningar från motorer med kompressionständning som används i fordon samt mot utsläpp av gasformiga föroreningar från motorer med gnisttändning drivna med naturgas eller gasol ([1]). Ett stort antal av dessa tillverkare har inte den utrustning och de kunskaper som krävs för att de skall kunna utföra avgas- eller koldioxidtestningen. Det är därför nödvändigt att bevilja undantag för tillverkare av fordon i små serier, eftersom de extrakostnader som de åsamkas för att kunna uppfylla kraven i det här direktivet annars blir orimligt höga.

(6) Dessa åtgärder påverkar också bestämmelserna i bilagorna till direktiv 70/156/EG.

(7) Direktiv 70/156/EEG och 80/1268/EG bör ändras i enlighet härmed.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Rad 39 i Del I av Bilaga IV till direktiv 70/156/EEG skall ersättas av följande:

Ämne	Direktivets nummer	EGT	M_1	M_2	M_3	N_1	N_2	N_3	O_1	O_2	O_3	O_4
39. Bränsleförbrukning	80/1268/EEG	L 375, 31.12.1980, s. 36	X			X						

Artikel 2

Bilaga I till direktiv 80/1268/EEG skall ändras i enlighet med bilagan till detta direktiv.

Artikel 3

1. Från och med den 1 maj 2003 gäller för N_1-fordon att medlemsstaterna, av skäl som berör koldioxidutsläppen eller bränsleförbrukningen, inte får

a) vägra att utfärda EG-typgodkännande eller nationellt typgodkännande för någon typ av motorfordon, eller

b) förbjuda registrering, försäljning eller ibruktagande av fordon i enlighet med artikel 7 i direktiv 70/156/EEG,

om koldioxidutsläpps- och bränsleförbrukningssiffrorna har fastställts i enlighet med kraven i direktiv 80/1268/EEG, ändrat genom detta direktiv.

2. Från och med den 1 juli 2003 skall medlemsstaterna för nya typer av N_1-fordon

a) inte längre utfärda EG-typgodkännande i enlighet med artikel 4.1 i direktiv 70/156/EEG, och

b) vägra att utfärda nationellt typgodkännande, utom då bestämmelserna i artikel 8.2 i direktiv 70/156/EEG åberopas,

om koldioxidutsläpps- och bränsleförbrukningssiffrorna inte har bestämts i enlighet med kraven i direktiv 80/1268/EEG, ändrat genom detta direktiv.

3. Från och med den 1 januari 2006 för fordon i kategori N_1, klass I och från och med den 1 januari 2007 för fordon i kategori N_1, klass II och klass III skall medlemsstaterna

a) betrakta de intyg om överensstämmelse, som i enlighet med direktiv 70/156/EEG medföljer nya fordon, som ogiltiga vid tillämpningen av artikel 7.1 i samma direktiv,

b) vägra registrering, försäljning och ibruktagande av nya fordon som inte åtföljs av ett giltigt intyg om överensstämmelse i enlighet med direktiv 70/156/EEG, om inte bestämmelserna i artikel 8.2 i det direktivet åberopas,

om koldioxidutsläpps- och bränsleförbrukningssiffrorna inte har bestämts i enlighet med kraven i direktiv 80/1268/EEG, ändrat genom detta direktiv.

([1]) EGT L 36, 9.2.1998, s.33. Direktivet senast ändrat genom kommissionens direktiv 2001/27/EG (EGT L 107, 18.4.2001, s. 10).

Artikel 4

Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 30 april 2003. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

Artikel 5

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Artikel 6

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

BILAGA

Bilaga I till direktiv 80/1268/EEG skall ändras enligt följande:

1. Punkt 1 skall ersättas med följande:

"1. RÄCKVIDD

Detta direktiv gäller mätning av koldioxidutsläpp och bränsleförbrukning hos motorfordon i kategori M_1 och N_1.

Direktivet skall inte tillämpas på ett N_1-fordon under följande två förutsättningar:

— motortypen i den här typen av fordon är typgodkänd i enlighet med direktiv 88/77/EEG och

— det totala antalet N1-fordon som tillverkas i hela världen är färre än 2 000 per år."

2. Punkt 2.3 skall ersättas med följande:

"2.3 Om den tekniska tjänst som har ansvaret för typgodkännandeprovningarna självt utför provningarna, skall ett fordon som är representativt för den fordonstyp som skall godkännas i enlighet med punkt 6 i denna bilaga tillhandahållas. I fråga om M_1- och N_1-fordon som är typgodkända i fråga om utsläpp i enlighet med direktiv 70/220/EEG, skall den tekniska tjänsten under provet kontrollera att fordonet överensstämmer med de gränsvärden som gäller för den typen i enlighet med direktiv 70/220/EEG."

3. Följande nya stycke skall läggas till i punkt 6.1:

"Fordon som inte uppnår den acceleration och den maximihastighet som krävs i driftscykeln måste köras med gaspedalen fullt nedtryckt tills de återigen uppnått den driftskurva som krävs. Avvikelser från driftscykeln måste anges i testrapporten."

Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om Europeiska gemenskapens bidrag till den globala fonden för bekämpning av hiv/aids, tuberkulos och malaria

(2002/C 51 E/13)

KOM(2001) 612 slutlig — 2001/0251(COD)

(Framlagt av kommissionen den 25 oktober 2001)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR BESLUTAT FÖLJANDE

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 179 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget, och

av följande skäl:

(1) Oron växer över det enorma mänskliga lidande som de tre främsta överförbara sjukdomarna hiv/aids, tuberkulos och malaria för med sig samt över deras förödande inverkan på ekonomisk och social utveckling, och därmed på strävan att minska fattigdomen i utvecklingsländerna.

(2) Vid G8-toppmötet i Okinawa i juli 2000 gjordes en utfästelse om ett omfattande bidrag till bekämpningen av överförbara sjukdomar och till att bryta den onda cirkeln mellan sjukdom och fattigdom.

(3) Rådet (allmänna frågor) antog i maj 2001 ett gemenskapsprogram för insatser mot överförbara sjukdomar som ett led i fattigdomsbekämpningen.

(4) I rådets och kommissionens gemensamma uttalande av den 31 maj 2001 välkomnades FN:s generalsekreterares förslag att inrätta en global fond för bekämpning av hiv/aids, tuberkulos och malaria, nedan kallad ”den globala fonden”.

(5) Vid G8-toppmötet i Genua i juli 2001 tillkännagav kommissionen med stöd från gemenskapen och medlemsstaterna sin avsikt att avsätta 120 miljoner euro som svar på vädjan från FN:s generalförsamling.

(6) Fonden upprättas på det internationella givarsamfundets och de bidragsmottagande ländernas vägnar. Den kommer att förvaltas av den globala fondens förvaltare i överensstämmelse med fondens syfte, vilket fastställs i reglerna om styrelse och förvaltning.

(7) Målet med fonden skall vara att bekämpa de överförbara sjukdomarna hiv/aids, tuberkulos och malaria i utvecklingsländerna genom en balanserad strategi med huvudsaklig inriktning på förebyggande verksamhet.

(8) Gemenskapen är införstådd med att ge ett bidrag på 60 miljoner euro från gemenskapens budget. Bidraget kommer att ges parallellt med de övriga bidragen till fonden i enlighet med principerna om en sund och effektiv förvaltning.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Gemenskapen skall ge ett bidrag på 60 miljoner euro till den globala fonden.

2. Bidraget till den globala fonden kommer att ges genom ett finansieringsavtal som skall slutas mellan kommissionen och förvaltaren av den globala fonden.

3. Bidraget kommer att förvaltas i enlighet med de regler och förfaranden för den globala fonden som skall fastställas i samråd med kommissionen och bifogas finansieringsavtalet.

Artikel 2

Kommissionen kommer att vidarebefordra all relevant information till revisionsrätten och begära att den globala fonden lämnar all kompletterande information som revisionsrätten kan komma att behöva i fråga om den finansiella driften av den globala fonden. Kommissionen och revisionsrätten får utföra den kontroll och tillsyn som är nödvändig för att skydda Europeiska gemenskapens finansiella intressen mot bedrägeri och oegentligheter.

Artikel 3

Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas. Det skall offentliggöras i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Förslag till rådets beslut om ändring av rådets beslut 1999/325/EG om makroekonomiskt stöd till Bosnien och Hercegovina

(2002/C 51 E/14)

KOM(2001) 610 slutlig — 2001/0250(CNS)

(Framlagt av kommissionen den 26 oktober 2001)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR BESLUTAT FÖLJANDE

med beaktande av Fördraget om upprättande av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 308 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande, och

av följande skäl:

(1) Genom rådets beslut 1999/325/EG ([1]) ges makroekonomiskt stöd till Bosnien och Hercegovina bestående av en lånedel på högst 20 miljoner euro och en bidrag på högst 40 miljoner euro.

(2) Till följd av förseningar i genomförandet av de nödvändiga strategireformerna som överenskommits i stand-by-avtalet med internationella valutafonden har hittills endast en första (25 miljoner euro) och en andra (20 miljoner euro) delutbetalning kunnat göras. En tredje och sista delutbetalning på högst 15 miljoner euro är fortfarande utestående.

(3) Bosnien och Hercegovina är fast beslutna att fortsätta det ekonomiska stabiliserings- och reformarbetet och behöver fortsatt externt finansiellt stöd utöver vad som kan tillhandahållas av de internationella finansiella institutionerna.

(4) Det befintliga rådsbeslutet 1999/325/EG medger inte beviljande av bidragsmedel efter år 2000.

(5) Kommissionen har rådfrågat Ekonomiska och finansiella kommittén innan den lade fram förslaget.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Enda artikel

Beslut 1999/325/EG ändras på följande sätt:

1. Artikel 1.3 skall ersättas med följande text: ”Bidragsdelen i detta stöd skall uppgå till högst 40 miljoner euro.”

2. En ny artikel 6 skall införas: ”Detta beslut upphör att gälla den 31 december 2002.”

([1]) EGT L 123, 13.5.1999, s. 57.

Ändrat förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 97/68/EG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om åtgärder mot utsläpp av gas- och partikelformiga föroreningar från förbränningsmotorer som skall monteras i mobila maskiner som inte är avsedda att användas för transporter på väg [1]

(2002/C 51 E/15)

(Text av betydelse för EES)

KOM(2001) 626 slutlig — 2000/0336(COD)

(Framlagt av kommissionen den 26 oktober 2001 enligt artikel 250.2 i EG-fördraget)

1. **Bakgrund**

Förslaget överlämnades till rådet och Europaparlamentet (KOM(2000) 840 slutlig – 2000/0336(COD)) i enlighet med artikel 251 i fördraget: 18 december 2000

Kommissionens ursprungliga förslag offentliggjordes: 26 juni 2001

Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande: 11 juli 2001

Europaparlamentets yttrande i första behandlingen: 2 oktober 2001

2. **Syftet med kommissionens förslag**

Förslaget syftar till att utvidga tillämpningsområdet för det nuvarande direktiv 97/68/EG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om åtgärder mot utsläpp av gas- och partikelformiga föroreningar från förbränningsmotorer som skall monteras i mobila maskiner som inte är avsedda att användas för transporter på väg till att även omfatta små (bensin-) förbränningsmotorer (gräsklippare, motorsågar, häcksaxar, kanstsaxar, pumpar, generatorer osv.). Sådana maskiner tillverkas över hela världen, till ett antal av cirka 25 miljoner per år, och deras bidrag till gemenskapens utsläpp av flyktiga organiska föreningar uppgår till 10–15 %. En sådan ändring skulle bidra till uppnåendet av luftkvalitetsmålen, bland annat för marknära ozon.

Förslaget omfattar följande viktiga element:

— Gränsvärden i två steg, som skall träda i kraft 18 månader efter det att direktivet träder i kraft (steg I) och från och med 2004–2010 beroende på motorkategori (steg II).

— Ett system för att beräkna medelvärden och besparingar och med särskilda bestämmelser för tillverkare av små mängder och små motorer, i syfte att uppnå världsomfattande harmonisering.

3. **Kommissionens synpunkter på Europaparlamentets ändringsförslag**

3.1 *Ändringar som godtas av kommissionen*

Ändring 19 går ut på att förtydliga definitionen av ”utsläppande på marknaden”. Den medför inga ändringar i sakfrågan.

Ändring 20 ersätter ett tidigare ändringsförslag från miljöutskottet, och innebär att kommissionens ursprungliga förslag accepteras.

Ändringarna 18 och 22 syftar till att ge medlemsstaterna möjlighet att tillämpa märkning och ekonomiska incitament. Formuleringen överensstämmer med vad som redan accepterats i andra direktiv av denna art.

Ändring 23 syftar till att förtydliga texten men ändrar ingenting i sak.

Ändring 25 innebär att medlemsstaterna skall införliva direktivet inom 18 månader, i stället för att man fastställer ett visst datum. Detta ändrar ingenting av betydelse.

Ändring 26 innebär att kommissionen skall undersöka om det finns behov av ytterligare lagstiftning på detta område.

Ändring 28 innebär att genomförandetidsfristerna för steg II förskjuts något.

---

[1] EGT C 180 E, 26.6.2001, s. 31.

Ändringarna 21, 24 och 27 innebär att alternativen för typgodkännande flyttas från artikel 7 till en ny bilaga. Detta innebär ingen ändring i sak, och gör texten tydligare.

Ändring 30 (del 1) ger kommissionen behörighet att, genom kommittén för anpassning till den tekniska utvecklingen, undanta vissa produkter som av tekniska skäl inte kan uppfylla normerna i steg II.

3.2 *Ändringar som inte godtas av kommissionen*

Ändringarna 2, 3, 6, 7, 8, 12, 15 och 17 berör systemet för beräkning av medelvärden och besparingar och går ut på att detta stryks ur förslaget. Kommissionen avvisar dessa ändringar, men har uttryckt sin beredskap att acceptera lösningar för systemet för beräkning av medelvärden och besparingar som medför den flexibilitet, den världsomfattande harmonisering och de miljöfördelar som är avsedda.

Ändring 29 innebär att ett stort antal tvåtaktsmotorer undantas från direktivets tillämpningsområde på obegränsad tid, inte bara från steg II. Detta skulle fullständigt undergräva de miljöfördelar som förslaget syftar till.

3.3 *Ändrat förslag*

I enlighet med artikel 250.2 i EG-fördraget ändrar kommissionen sitt förslag i enlighet med vad som anförts ovan.

Förslag till rådets beslut om ändring av beslut 2001/549/EG av den 16 juli 2001 om makroekonomiskt stöd till Förbundsrepubliken Jugoslavien

(2002/C 51 E/16)

KOM(2001) 618 slutlig — 2001/0258(CNS)

(Framlagt av kommissionen den 29 oktober 2001)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 308 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande, och

av följande skäl:

(1) Kommissionen har samrått med Ekonomiska och finansiella kommittén innan den lade fram förslaget.

(2) Enligt rådets beslut 2001/549/EG [1] skall makroekonomiskt stöd ställas till Förbundsrepubliken Jugoslaviens förfogande i syfte att hjälpa landet uppfylla sitt behov av extern finansiering och att stödja myndigheternas reformansträngningar.

(3) Förbundsrepubliken Jugoslavien kommer sannolikt att behöva ytterligare betydande extern finansiering utöver den offentliga finansiering som kan tillhandahållas av Internationella valutafonden, Världsbanken och bilaterala givare.

(4) En ökning av bidragsdelen i gemenskapens makroekonomiska stöd till Förbundsrepubliken Jugoslavien är en lämplig åtgärd för att tillsammans med andra givare bidra till att tillgodose landets behov av finansiering.

(5) Fördraget innehåller inte några andra befogenheter för antagandet av detta beslut än dem som anges i artikel 308.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Enda artikel

Artikel 1.3 i beslut 2001/549/EG skall ersättas med följande:

”3. Detta stöds bidragsdel skall uppgå till högst 120 miljoner euro.”

---

[1] EGT L 197, 21.7.2001, s. 38.

Förslag till rådets direktiv om miniminormer för när medborgare i tredje land och statslösa personer skall betraktas som flyktingar eller som personer som av andra skäl behöver internationellt skydd samt om dessa personers rättsliga ställning

(2002/C 51 E/17)

KOM(2001) 510 slutlig — 2001/0207(CNS)

(Framlagt av kommissionen den 30 oktober 2001)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskaperna, särskilt artikel 63.1 c, 63.2 a och 63.3 a i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande, och

av följande skäl:

(1) En gemensam asylpolitik, som omfattar ett gemensamt europeiskt asylsystem, utgör en integrerande del av Europeiska unionens mål att gradvis inrätta ett område med frihet, säkerhet och rättvisa som är öppet för personer som tvingade av omständigheterna söker skydd inom Europeiska gemenskapen på laglig väg.

(2) Europeiska rådet enades vid sitt särskilda möte i Tammerfors den 15 och 16 oktober 1999 om att arbeta för att ett gemensamt europeiskt asylsystem skapas, grundat på en fullständig och allomfattande tillämpning av Genèvekonventionen om flyktingars rättsliga ställning av den 28 juli 1951, kompletterad genom New York-protokollet av den 31 januari 1967, och på så sätt garantera att ingen skickas tillbaka för att bli utsatt för förföljelse, det vill säga att principen om ”non-refoulement” upprätthålls.

(3) Genèvekonventionen och dess protokoll utgör grundstenen i det folkrättsliga systemet för skydd av flyktingar.

(4) I slutsatserna från Tammerfors anges att ett gemensamt europeiskt asylsystem på kort sikt bör omfatta en tillnärmning av reglerna för erkännande och innebörd av flyktingstatus.

(5) I slutsatserna förtydligas att bestämmelserna om flyktingstatus även bör kompletteras med åtgärder för andra former av skydd som erbjuder en lämplig status för den som behöver ett sådant skydd.

(6) Huvudsyftet med detta direktiv är att garantera en miniminivå av skydd i alla medlemsstater för personer som har ett verkligt skyddsbehov, därför att de inte rimligen kan räkna med att få skydd i sitt ursprungs- eller hemvistland.

(7) Detta direktiv står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheter och principer som erkänns särskilt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Direktivet syftar särskilt till att säkerställa full respekt för den mänskliga värdigheten och de asylsökandes och deras medföljande familjemedlemmars rätt att söka asyl, och att de skyddas i händelse av flyttning, utvisning eller utlämning, samt till att främja tillämpningen av artikel 18 och artikel 19 i denna stadga.

(8) Detta direktiv bör genomföras utan att det påverkar tillämpningen av medlemsstaternas befintliga skyldigheter enligt folkrätten.

(9) Detta direktiv påverkar inte tillämpningen av protokollet om asyl för medborgare i Europeiska unionens medlemsstater, som bifogas Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

(10) Erkännandet av flyktingstatus skall endast ses som en fastställelse av redan existerande rättigheter.

(11) The Handbook on Procedures and Criteria for Determining Refugee Status (flyktinghandboken), som utarbetats av FN:s flyktingkommissariat, ger medlemsstaterna värdefull vägledning när det gäller att fastställa flyktingstatus enligt artikel 1 i Genèvekonventionen.

(12) Det bör fastställas miniminormer för definitionen och innebörden av flyktingstatus för att vägleda medlemsstaternas behöriga myndigheter vid tillämpningen av Genèvekonventionen.

(13) Det är nödvändigt att se till att tillämpningen av kriterierna för när asylsökande skall betraktas som flyktingar i den mening som avses i artikel 1 i Genèvekonventionen är enhetlig.

(14) Det är särskilt nödvändigt att införa en gemensam uppfattning av följande begrepp: skyddsbehov på plats (sur place), upphov till skada och källor till skydd, internt skydd och förföljelse, inklusive orsakerna till förföljelse.

(15) Det är särskilt nödvändigt att införa ett gemensamt begrepp för förföljelsegrunden ”tillhörighet till viss samhällsgrupp”, som bör tolkas så att det innefattar både grupper som kan definieras utifrån vissa grundläggande egenskaper, till exempel kön och sexuell läggning, och grupper, t.ex. fackföreningar som består av personer som har en gemensam bakgrund eller egenskap som är så grundläggande för personernas identitet eller samvete, att de inte bör tvingas avstå från deltagande.

(16) När underåriga ansöker om internationellt skydd är det särskilt viktigt att medlemsstaterna vid sin prövning beaktar typer av förföljelse som är specifika för barn, till exempel rekrytering av barn som soldater, smuggling av barn för sexindustrins räkning och tvångsarbete.

(17) Det bör även fastställas miniminormer för definitionen och innebörden av subsidiär skyddsstatus. Ordningen för subsidiärt skydd bör fungera som ett komplement till den ordning för skydd av flyktingar som finns i Genèvekonventionen.

(18) Det är nödvändigt att införa kriterier för att fastställa vilka av dem som ansöker om internationellt skydd som är berättigade till subsidiär skyddsstatus. Kriterierna bör hämtas från de internationella förpliktelserna enligt instrumenten för mänskliga rättigheter och från medlemsstaternas praxis.

(19) Tillnärmningen av reglerna om erkännande och innebörd av flyktingstatus och subsidiärt skydd bör bidra till att begränsa de asylsökandes benägenhet att flytta mellan medlemsstaterna enbart på grund av skillnader i de villkor som erbjuds.

(20) Detta direktiv bör inte påverka sådana villkor som gör att medlemsstaterna, enligt sin inhemska lagstiftning, kan tillåta personer att resa in på eller stanna kvar inom sina territorier om deras säkerhet skulle vara i fara om de återlämnades till hemlandet på grund av förhållanden som inte omfattas av detta direktiv.

(21) Det ligger i miniminormernas natur att medlemsstaterna får införa eller behålla förmånligare bestämmelser för tredjelandsmedborgare och statslösa personer som söker internationellt skydd i en medlemsstat, om en sådan ansökan anses bygga på förutsättningen att personen i fråga antingen är flykting i den mening som avses i artikel 1 A i Genèvekonventionen, eller en person som av andra skäl behöver internationellt skydd.

(22) Vad gäller målsättningar och innehåll syftar detta direktiv, i överensstämmelse med artikel 2 och artikel 3.2 i EG-fördraget, till att undanröja ojämlikhet och främja jämlikhet mellan kvinnor och män.

(23) Medlemsstaterna bör i första hand ta hänsyn till ”barnens bästa” när de genomför detta direktiv.

(24) Genomförandet av detta direktiv bör utvärderas regelbundet.

(25) Eftersom målen för den planerade åtgärden, nämligen att fastställa miniminormer för medlemsstaternas beviljande av internationellt skydd till tredjelandsmedborgare och statslösa personer inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och de därför, på grund av den planerade åtgärdens omfattning och verkningar bättre kan uppnås på gemenskapsnivå kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen som anges i samma artikel går direktivet inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte

Syftet med detta direktiv är att införa miniminormer för när medborgare i tredje land och statslösa personer skall betraktas som flyktingar eller som personer som av andra skäl behöver internationellt skydd samt för dessa personers rättsliga ställning.

Artikel 2

Definitioner

I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

a) *internationellt skydd:* flyktingstatus och subsidiär skyddsstatus.

b) *Genèvekonventionen:* Konventionen om flyktingars rättsliga ställning, undertecknad i Genève den 28 juli 1951, kompletterad genom New York-protokollet av den 31 januari 1967.

c) *flykting:* en tredjelandsmedborgare eller statslös person som uppfyller kraven i artikel 1.A i Genèvekonventionen som avses i kapitel II och III i detta direktiv.

d) *flyktingstatus:* den rättsliga ställning en medlemsstat beviljar en person som är flykting och som beviljas rätt till inresa och vistelse som sådan i den medlemsstaten.

e) *person som uppfyller kraven för subsidiärt skydd:* en person som inte uppfyller kraven för flyktingstatus, men som av andra skäl uppfyller reglerna om internationellt skydd i kapitel II och IV i detta direktiv.

f) *subsidiär skyddsstatus:* den rättsliga ställning som en medlemsstat beviljar en tredjelandsmedborgare eller statslös person som uppfyller kraven för subsidiärt skydd och som sådan beviljas rätt till inresa och vistelse i den medlemsstaten.

g) *ansökan om internationellt skydd:* en ansökan från en tredjelandsmedborgare eller statslös person om skydd av en medlemsstat som kan antas ha lämnats in på den grunden att sökanden är en flykting eller en person som uppfyller kraven för subsidiärt skydd. En ansökan om internationellt skydd presumeras vara en asylansökan, om inte en tredjelandsmedborgare eller statslös person uttryckligen begär en annan typ av skydd som kan omfattas av en separat ansökan.

h) *asylansökan:* en ansökan från en tredjelandsmedborgare eller statslös person om internationellt skydd av en medlemsstat som kan antas ha lämnats in på den grunden att sökanden är en flykting i den mening som avses i artikel 1.A i Genèvekonventionen.

i) *ansökan om subsidiärt skydd:* en ansökan från en tredjelandsmedborgare eller statslös person om internationellt skydd av en medlemsstat som inte kan antas ha lämnats in på den grunden att sökanden är en flykting i den mening som avses i artikel 1.A i Genèvekonventionen, eller som har lämnats in efter avslag på en sådan ansökan, men som kan antas ha lämnats in på den grunden att sökanden är en person som uppfyller kraven för subsidiärt skydd.

j) *familjemedlemmar:*

i) make eller maka till sökanden eller hans eller hennes ogifta partner i ett stabilt förhållande, om ogifta par jämställs med gifta par i den berörda medlemsstatens lagstiftning och praxis,

ii) barn till sådana par som avses i i) eller till den sökande, på villkor att de är ogifta och beroende av honom eller henne för sin försörjning, men utan hänsyn till om de fötts inom eller utom äktenskapet eller adopterats,

iii) andra nära släktingar som levde tillsammans som en del av familjen vid tidpunkten för avfärden från ursprungslandet, och som då var helt eller delvis beroende av den sökande för sin försörjning.

k) *medföljande familjemedlemmar:* familjemedlemmar till den sökande som befinner sig i samma medlemsstat som denne när asylansökan lämnas in.

l) *underåriga utan medföljande vuxen:* tredjelandsmedborgare och statslösa personer under arton år som kommer till en medlemsstats territorium utan att vara i sällskap med en vuxen som enligt lag eller sedvana ansvarar för dem, så länge de i praktiken inte tas om hand av en sådan person; begreppet omfattar också underåriga som ställts ensamma efter det att de rest in på en medlemsstats territorium.

m) *uppehållstillstånd:* varje tillstånd som utfärdats av myndigheterna i en medlemsstat i enlighet med dennas lagstiftning och som ger en medborgare i tredje land eller statslös person rätt att bosätta sig på dess territorium.

n) *ursprungsland:* det land där en person är medborgare eller tidigare hade sitt hemvist.

Artikel 3

Räckvidd

Detta direktiv skall tillämpas på alla tredjelandsmedborgare och statslösa personer som ansöker om internationellt skydd vid medlemsstaternas gränser eller inom deras territorier, inklusive deras medföljande familjemedlemmar och på alla personer som redan får sådant skydd.

Artikel 4

Förmånligare bestämmelser

Medlemsstaterna får införa eller behålla förmånligare bestämmelser för att fastställa vem som skall betraktas som flykting eller person som behöver subsidiärt skydd och för att fastställa innebörden av internationellt skydd, förutsatt att de är förenliga med detta direktiv.

KAPITEL II

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR INTERNATIONELLT SKYDD

Avsnitt 1

Internationellt skydd

Artikel 5

Det internationella skyddets beståndsdelar

1. Flyktingstatus skall beviljas tredjelandsmedborgare som med anledning av välgrundad fruktan för förföljelse på grund av ras, religion, nationalitet, politisk åskådning eller tillhörighet till viss samhällsgrupp befinner sig utanför det land där han eller hon är medborgare och är oförmögen eller, på grund av sådan fruktan, ovillig att begagna sig av det landets skydd, och statslösa personer som befinner sig utanför det land där de tidigare hade sitt hemvist och är oförmögna eller, på grund av sådan fruktan, ovilliga att återvända dit.

2. Utan att det påverkar befintliga konstitutionella skyldigheter, skall subsidiärt skydd beviljas varje tredjelandsmedborgare eller statslös som inte uppfyller kraven för flyktingstatus enligt kriterierna i kapitel III i detta direktiv, eller vars ansökan uttryckligen gjordes på grunder som inte omfattade Genèvekonventionen, och som med anledning av en välgrundad fruktan för sådan allvarlig och oberättigad skada som beskrivs i artikel 15, har tvingats fly ifrån eller stanna utanför sitt ursprungsland och är oförmögen eller, på grund av sådan fruktan, ovillig att begagna sig av det landets skydd.

3. Den sökandes fruktan för att utsättas för förföljelse eller annan allvarlig och oberättigad skada i ursprungslandet skall prövas i enlighet med avsnitt 2.

Artikel 6

Utsträckning av det internationella skyddet till att omfatta medföljande familjemedlemmar

1. Medlemsstaterna skall se till att medföljande familjemedlemmar har rätt till samma rättsliga ställning som den som ansöker om internationellt skydd.

2. Bestämmelsen i punkt 1 skall inte vara tillämplig om den medföljande familjemedlemmen undantas från flyktingstatus och subsidiär skyddsstatus enligt kapitel III och IV.

Avsnitt 2

Bedömning av den sökandes fruktan för förföljelse eller annan allvarlig och oberättigad skada

Artikel 7

Prövning av ansökningar om internationellt skydd

Vid prövning av den sökandes fruktan för förföljelse eller annan allvarlig och oberättigad skada, skall medlemsstaterna åtminstone beakta följande omständigheter:

a) Alla relevanta uppgifter om ursprungslandet vid tidpunkten för beslutet om ansökan.

b) Huruvida den sökandes fruktan för förföljelse eller annan allvarlig och oberättigad skada i ursprungslandet är objektivt fastställd, i så måtto att det finns starka skäl som tyder på att den sökande kommer att förföljas eller utsättas för allvarlig skada om han eller hon återvänder till ursprungslandet.

c) Huruvida den sökande redan har varit utsatt för förföljelse eller annan allvarlig och oberättigad skada, eller för direkta hot om förföljelse eller annan allvarlig och oberättigad skada, och detta är en stark indikation på att det finns en möjlig risk för ytterligare förföljelse eller skada i framtiden.

d) Den sökandes personliga ställning och förhållanden, inklusive faktorer som bakgrund, kön, hälsa och funktionshinder, för att kunna bedöma omfattningen av förföljelsen eller skadan. Om formen av förföljelse är köns- eller barnspecifik, skall det beaktas att förföljelse, enligt Genèvekonventionen, kan ta sig uttryck i sexuellt våld eller andra könsspecifika yttringar.

e) Huruvida det finns tillförlitliga uppgifter om att gällande lagar eller förordningar i ursprungslandet tillämpas så att det tillåts eller tolereras att den sökande förföljs eller åsamkas annan allvarlig och oberättigad skada.

Artikel 8

Behov av internationellt skydd som uppstår på plats (sur place)

1. En välgrundad fruktan för förföljelse eller annan allvarlig och oberättigad skada kan grunda sig på händelser som har ägt rum efter det att den sökande lämnade sitt ursprungsland.

2. En välgrundad fruktan för förföljelse eller annan allvarlig och oberättigad skada kan grunda sig på verksamhet som den sökande engagerat sig i sedan han eller hon lämnade sitt ursprungsland, utom om det kan fastställas att verksamheten hade som enda syfte att skapa de nödvändiga förutsättningarna för att lämna in en ansökan om internationellt skydd. Detta skall inte anses vara fallet om den verksamhet som åberopas är ett uttryck för och en fortsättning på åsikter som den sökande hade i ursprungslandet, och denna verksamhet hänför sig till grunderna för erkännande av behovet av internationellt skydd.

Artikel 9

Upphov till skada och källor till skydd

1. Medlemsstaterna skall anse att fruktan för förföljelse eller annan allvarlig och oberättigad skada är välgrundad, oavsett om hotet om förföljelse eller annan allvarlig och oberättigad skada härrör från

a) staten,

b) partier eller organisationer som kontrollerar staten,

c) grupper som inte företräder staten, om staten är oförmögen eller ovillig att tillhandahålla effektivt skydd.

2. Vid bedömningen av om det finns ett effektivt skydd i fall där hotet om förföljelse eller annan allvarlig och oberättigad skada härrör från grupper som inte företräder staten, skall medlemsstaterna beakta om staten i vidtar skäliga åtgärder för att förebygga att förföljelse eller skada åsamkas, och huruvida den sökande har skälig tillgång till sådant skydd. Det skall finnas ett nationellt skyddssystem och möjligheter till avslöjande, åtal och bestraffning av handlingar som utgör förföljelse eller annan allvarlig och oberättigad skada. Om staten kan tillhandahålla ett effektivt skydd, skall fruktan för förföljelse eller annan allvarlig och oberättigad skada inte anses välgrundad och medlemsstaterna skall i dessa fall inte godta att det finns ett behov av skydd.

3. Enligt detta direktiv kan statligt skydd också lämnas av internationella organisationer och stabila statsliknande myndigheter som kontrollerar ett klart avgränsat territorium av betydande storlek och stabilitet, och som är kapabla och villiga att genomdriva rättigheter och skydda en individ från skada på samma sätt som en internationellt erkänd stat.

Artikel 10

Internt skydd

1. När medlemsstaterna väl har konstaterat att fruktan för förföljelse eller annan allvarlig och oberättigad skada är välgrundad, får de pröva huruvida denna fruktan är klart begränsad till en viss del av ursprungslandets territorium och i så fall, huruvida den sökande rimligen kan återsändas till en annan del av landet, där det inte skulle finnas någon välgrundad fruktan för förföljelse eller annan allvarlig och oberättigad skada.

Vid denna prövning skall det råda en stark presumtion mot att finna internt skydd som ett möjligt alternativ till internationellt skydd, om förföljaren är, eller är lierad med landets regering.

2. Vid prövning av om en sökande skäligen kan återsändas till en annan del av landet i enlighet med punkt 1, skall medlemsstaterna beakta de säkerhetsförhållanden och den politiska och sociala situation som råder i den delen av landet, inklusive respekten för mänskliga rättigheter, och till den sökandes personliga förhållanden, inklusive ålder, kön, hälsa och familjesituation samt etniska, kulturella och sociala band.

KAPITEL III

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR FLYKTINGSTATUS

Artikel 11

Förföljelsens natur

1. Vid bestämmandet av huruvida en välgrundad fruktan för förföljelse har konstaterats objektivt, skall begreppet förföljelse som ett minimum anses omfatta följande situationer:

a) Att på grundval av ras, religion, nationalitet, politisk åskådning eller tillhörighet till viss samhällsgrupp åsamka allvarlig och oberättigad skada eller diskriminering, som till sin natur eller för att den upprepas är tillräckligt allvarlig för att utgöra en betydande risk för den sökandes liv, frihet eller säkerhet eller för att hindra den sökande från att leva i sitt ursprungsland.

b) Rättsliga, administrativa, polisiära och/eller judiciella åtgärder, om dessa utformas eller genomförs på ett diskriminerande sätt på grund av ras, religion, nationalitet, politisk åskådning eller tillhörighet till viss samhällsgrupp och utgör en betydande risk för den sökandes liv, frihet eller säkerhet eller hindrar den sökande från att leva i sitt ursprungsland.

c) Åtal eller bestraffning för brott om, på grund av ras, religion, nationalitet, politisk åskådning eller tillhörighet till viss samhällsgrupp,

   i) den sökande antingen nekas möjlighet att få sin sak omprövad eller får oproportionell eller diskriminerande bestraffning,

   ii) den sökande riskerar att åtalas eller straffas för ett visst brott som innebär kriminalisering av en grundläggande rättighet.

d) Åtal eller bestraffning på grund av ras, religion, nationalitet, politisk åskådning eller tillhörighet till viss samhällsgrupp för vägran att uppfylla ett allmänt krav på värnplikt

   i) om villkoren i punkt c) i) är tillämpliga,

   ii) i situationer av krig eller konflikt, om personen i fråga kan visa att militärtjänsten kommer att kräva hans eller hennes deltagande i militär verksamhet som är oförenlig med den sökandes djupt kända moraliska, religiösa eller politiska övertygelse, eller andra giltiga samvetsskäl.

2. Följande principer skall, som ett minimum, ligga till grund för fastställandet av huruvida en välgrundad fruktan för förföljelse bör leda till att en sökande erkänns som flykting:

a) Det är irrelevant huruvida förföljelsen härrör från staten, partier eller organisationer som kontrollerar staten, eller grupper som inte företräder staten, om staten saknar förmåga eller vilja att tillhandahålla ett effektivt skydd.

b) Det är irrelevant huruvida den sökande faktiskt har de särdrag i fråga om ras, religion, nationalitet, tillhörighet till viss samhällsgrupp eller politisk åskådning som är skälet till förföljelsen, om ett sådant särdrag tillskrivs honom eller henne av den som står för förföljelsen.

c) Det är irrelevant huruvida den sökande kommer från ett land där många eller alla personer riskerar allmänt förtryck eller våld.

Artikel 12

Skäl till förföljelsen

Vid fastställandet av huruvida en välgrundad fruktan för förföljelse grundar sig på skäl som har att göra med ras, religion, nationalitet, politisk åskådning eller tillhörighet till viss samhällsgrupp, skall som ett minimum följande faktorer beaktas:

a) Begreppet ras skall innefatta färg, härkomst eller tillhörighet till en viss etnisk grupp.

b) Begreppet religion skall innefatta teistiska, icke-teistiska och ateistiska trosuppfattningar, deltagande i, eller avstående från deltagande i, formella privata eller offentliga gudstjänster, enskilt eller tillsammans med andra, samt andra religiösa handlingar eller åsiktsyttringar, eller former av personligt eller gemensamt handlande grundat på eller påbjudet genom någon trosriktning.

c) Begreppet nationalitet skall inte bara omfatta medborgarskap, utan även tillhörighet till en grupp som definieras genom dess kulturella, etniska eller språkliga identitet, gemensamma geografiska ursprung eller politiska bakgrund eller dess förbindelser med befolkningen i en annan stat.

d) Begreppet samhällsgrupp skall innefatta grupper som kan definieras utifrån vissa grundläggande egenskaper, till exempel sexuell läggning, ålder eller kön, och grupper av personer som har en gemensam bakgrund eller egenskap som är så grundläggande för personernas identitet eller samvete att de inte skall tvingas avstå från deltagande. Begreppet skall även innefattagrupper av individer som ur rättslig synvinkel behandlas som ”mindervärdiga”.

e) Begreppet politisk åskådning skall inbegripa när någon omfattar eller uppfattas omfatta en åsikt i en fråga som rör staten eller regeringen och dess politik, oavsett om han eller hon har handlat i linje med denna åsikt eller inte.

Artikel 13

Flyktingstatusens upphörande

1. Medlemsstaterna skall upprätthålla flyktingstatus till dess och såvida inte flyktingen

a) frivilligt åter begagnar sig av skydd i det land där han eller hon är medborgare, eller

b) efter att ha förlorat sitt medborgarskap, frivilligt har återförvärvat detta, eller

c) har förvärvat en ny nationalitet, och åtnjuter skydd i det land där han eller hon är ny medborgare, eller

d) frivilligt har återvänt för att bosätta sig i det land som vederbörande lämnade eller stannade utanför på grund av fruktan för förföljelse, eller

e) på grund av att de förhållanden som varit för handen när vederbörande erkändes som flykting har upphört, inte längre kan fortsätta att vägra att begagna sig av skyddet i det land där han eller hon är medborgare.

f) på grund av att de förhållanden som varit för handen när han eller hon erkändes som flykting har upphört, kan återvända till det land där han eller hon tidigare var bosatt som statslös.

I de fall som avses i a-f får uppehållstillståndet återkallas.

Vid tillämpningen av e skall medlemsstaterna beakta huruvida förhållandena har ändrats så grundläggande och varaktigt att flyktingen inte längre har en välgrundad fruktan för förföljelse.

2. Den medlemsstat som har beviljat flyktingstatus bär bevisbördan när det gäller att fastställa om en individs behov av internationellt skydd har upphört av något av de skäl som anges i punkt 1.

Artikel 14

Undantag från möjlighet att få och inneha flyktingstatus

1. Medlemsstaterna skall från flyktingsstatus undanta sökande

a) som för närvarande får skydd eller bistånd från andra organ eller kontor inom Förenta nationerna än FN:s flyktingkommissariat,

b) som av de behöriga myndigheterna i bosättningslandet tillerkänns samma rättigheter och skyldigheter som följer med medborgarskap i det landet,

c) om det finns starka skäl för att anta att sökanden

i) har förövat brott mot freden, krigsförbrytelse eller brott mot mänskligheten, sådana dessa brott definieras i de internationella överenskommelser, som tillkommit för att meddela bestämmelser om sådana brott, eller

ii) har förövat ett grovt icke-politiskt brott utanför tillflyktslandet, innan vederbörande fick tillträde till det landet som flykting, eller

iii) har gjort sig skyldig till gärningar som strider mot Förenta nationernas syften och grundsatser.

2. Grunderna för undantag från flyktingstatus får bara baseras på den berörda personens individuella och medvetna uppträdande.

3. Medlemsstaterna skall se till att personer som undantagits på detta sätt har rätt att föra talan inför domstol mot ett beslut att undanta dem från internationellt skydd.

4. Tillämpningen av undantag får inte i något avseende påverka medlemsstaternas skyldigheter enligt folkrätten.

KAPITEL IV

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SUBSIDIÄR SKYDDSSTATUS

Artikel 15

Grunderna för subsidiärt skydd

I enlighet med artikel 5.2 skall medlemsstaterna bevilja subsidiär skyddsstatus till personer som söker internationellt skydd och som befinner sig utanför sina ursprungsländer och inte kan återvända dit med anledning av en välgrundad fruktan för att utsättas för följande former av allvarlig och oberättigad skada:

a) Tortyr eller omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning.

b) Brott mot en mänsklig rättighet som är tillräckligt allvarligt för att medlemsstatens förpliktelser enligt folkrätten skall träda in.

c) Ett hot mot personens liv, säkerhet eller frihet till följd av urskillningslöst våld i situationer av väpnad konflikt, eller som ett resultat av systematiska eller utbredda överträdelser av mänskliga rättigheter.

Artikel 16

Upphörande av subsidiär skyddsstatus

1. Medlemsstaterna skall se till att subsidiär skyddsstatus upprätthålls till dess att de behöriga myndigheterna har fastställt att ett sådant skydd inte längre behövs; i dessa fall får uppehållstillståndet återkallas.

2. Subsidiär skyddsstatus får återkallas om de förhållanden i ursprungslandet som ledde till att sådan status beviljades enligt artikel 15 inte längre är för handen, eller om förhållandena ändras så grundläggande och varaktigt att behovet av subsidiärt skydd upphör.

Artikel 17

Undantag från subsidiär skyddsstatus

1. Medlemsstaterna skall från subsidiär skyddsstatus undanta sökande om det finns starka skäl för att anta att den sökande

a) har förövat brott mot freden, krigsförbrytelse eller brott mot mänskligheten, sådana dessa brott definieras i de internationella överenskommelser, som tillkommit för att meddela bestämmelser om sådana brott,

b) har förövat ett grovt icke-politiskt brott utanför tillflyktslandet, innan vederbörande fick tillträde till det landet som flykting,

c) har gjort sig skyldig till gärningar som strider mot Förenta nationernas syften och grundsatser.

2. Grunderna för undantag från subsidiär skyddsstatus får bara baseras på den berörda personens individuella och medvetna uppträdande.

3. Medlemsstaterna skall se till att personer som undantagits på detta sätt har rätt att föra talan inför domstol mot ett beslut att undanta dem från internationellt skydd.

4. Tillämpningen av undantag får inte i något avseende påverka medlemsstaternas skyldigheter enligt folkrätten.

KAPITEL V

INNEBÖRDEN AV FLYKTINGSTATUS OCH SUBSIDIÄR SKYDDSSTATUS

Artikel 18

Innebörden av internationellt skydd

1. Bestämmelserna i detta kapitel skall inte påverka de rättigheter som följer av Genèvekonventionen.

2. Bestämmelserna i detta kapitel skall tillämpas både på flyktingar och personer som uppfyller kraven för subsidiärt skydd, om inte något annat anges. De rättigheter som är förbundna med skyddsstatus får inte vara mindre omfattande än de som tillkommer de sökande under beslutsförfarandet och skall i lika mån tillkomma familjemedlemmarna till den som fått skydd.

3. Vid genomförandet av bestämmelserna i detta kapitel skall medlemsstaterna beakta situationen för personer med särskilda behov, till exempel underåriga i allmänhet, underåriga utan medföljande vuxen, funktionshindrade, äldre, ensamstående föräldrar med underåriga barn, offer för tortyr eller sexuella övergrepp eller sexuellt utnyttjande samt personer som lider av hälsoproblem av mental eller fysisk karaktär, och havande kvinnor. Medlemsstaterna skall även beakta situationen för ensamstående kvinnor som utsätts för betydande könsdiskriminering i sina ursprungsländer.

Artikel 19

Skydd mot avvisning eller utvisning

Medlemsstaterna skall respektera principen om non-refoulement och inte avvisa eller utvisa personer som har internationellt skydd, om inte en sådan åtgärd står i överensstämmelse med deras internationella förpliktelser.

Artikel 20

Information

Medlemsstaterna skall omedelbart sedan internationellt skydd beviljats personer som erkänts vara i behov av sådant skydd, lämna dem tydlig information på ett språk som de kan förutsättas förstå om de villkor som är förbundna med respektive skyddssystem.

Artikel 21

Uppehållstillstånd

1. Så snart flyktingstatus har beviljats skall medlemsstaterna utfärda ett uppehållstillstånd till flyktingarna och deras medföljande familjemedlemmar som skall gälla i minst fem år och vara automatiskt förnybart.

2. Så snart subsidiär skyddsstatus har beviljats skall medlemsstaterna utfärda ett uppehållstillstånd till personer som har sådan status och deras medföljande familjemedlemmar som skall gälla i minst ett år. Uppehållstillståndet skall förnyas automatiskt med intervaller om minst ett år, till dess att de behöriga myndigheterna fastslår att sådant skydd inte längre behövs.

Artikel 22

Ställning som varaktigt bosatt

Trots vad som sägs i artikel 3.2 b i [rådets direktiv . . ./. . ./EG om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares rättsliga ställning] skall medlemsstaterna bevilja personer som har subsidiär skyddsstatus ställning som varaktigt bosatta på samma villkor som gäller för flyktingar enligt det direktivet.

Artikel 23

Resedokument

1. Medlemsstaterna skall utfärda resedokument till personer som de beviljat flyktingsstatus i den form som anges i bilagan till Genèvekonventionen, för resor utanför deras territorier, om inte tvingande hänsyn till den nationella säkerheten eller den allmänna ordningen kräver något annat.

2. Medlemsstaterna skall utfärda resedokument till personer som har subsidiär skyddsstatus och som inte kan få ett nationellt pass.

Artikel 24

Tillgång till arbete

1. Medlemsstaterna skall så snart flyktingsstatus har beviljats ge flyktingar rätt att vara anställda eller bedriva verksamhet som egenföretagare på samma villkor som egna medborgare.

2. Medlemsstaterna skall se till att flyktingar erbjuds aktiviteter såsom arbetsmarknadsrelaterad utbildning för vuxna, fortbildning och arbetsplatspraktik på samma villkor som egna medborgare.

3. Medlemsstaterna skall ge personer som har subsidiär skyddsstatus rätt att vara anställda eller bedriva verksamhet som egenföretagare på samma villkor som egna medborgare inom sex månader från det att sådan status beviljades.

4. Medlemsstaterna skall se till att personer som har subsidiär skyddsstatus inom högst ett år efter det att sådan status beviljades har tillträde till aktiviteter såsom arbetsmarknadsrelaterad utbildning för vuxna, fortbildning och arbetsplatspraktik, på samma villkor som egna medborgare.

5. Efter det att tillträde till arbetsmarknaden har beviljats i enlighet med punkterna 1 och 3, skall flyktingar och personer som har subsidiär skyddsstatus ha rätt till samma behandling som medborgare i fråga om lön, tillgång till de sociala trygghetssystemen för anställda eller egenföretagare, eller andra anställningsvillkor.

Artikel 25

Tillträde till utbildning

1. Medlemsstaterna skall ge alla minderåriga som har internationellt skydd tillträde till utbildningssystemet, på samma villkor som egna medborgare.

2. Medlemsstaterna skall ge vuxna som har internationellt skydd tillträde till utbildningssystemet, fortbildning och omskolning, på samma villkor som egna medborgare.

3. Medlemsstaterna skall se till att personer som har internationellt skydd behandlas på samma sätt som egna medborgare när det gäller erkännande av diplom, intyg och andra former av utbildningsbevis som utfärdats av en behörig myndighet.

Artikel 26

Social trygghet

Medlemsstaterna skall se till att personer som har internationellt skydd får nödvändig hjälp i form av social trygghet och försörjningsmedel på samma villkor som medborgare i den medlemsstat som har beviljat skyddet.

Artikel 27

Vård och psykologbehandling

1. Medlemsstaterna skall se till att personer som har internationellt skydd har tillgång till vård och psykologbehandling på samma villkor som medborgare i den medlemsstat som har beviljat skyddet.

2. Medlemsstaterna skall ge lämplig vård och psykologbehandling till personer som har internationellt skydd och som har särskilda behov, till exempel underåriga med eller utan medföljande vuxen eller personer som har utsatts för tortyr, våldtäkt eller andra allvarliga former av psykiskt, fysiskt eller sexuellt våld.

3. Medlemsstaterna skall se till att barn som varit utsatta för någon form av övergrepp, försummelse, utnyttjande, tortyr eller grym, inhuman och förnedrande behandling eller som har drabbats av väpnade konflikter ges tillgång till rehabilitering. För att underlätta återhämtning och återintegrering skall lämplig psykiatrisk behandling göras tillgänglig och kvalificerad psykosocial rådgivning tillhandahållas när så behövs.

Artikel 28

Underåriga utan medföljande vuxen

1. Medlemsstaterna skall så snabbt som möjligt se till att underåriga utan medföljande vuxen som har internationellt skydd representeras av en förmyndare eller en organisation som ansvarar för underårigas vård och välbefinnande, eller av varje annan form av lämplig representation.

2. Medlemsstaterna skall se till att den underåriges behov tillgodoses på ett korrekt sätt av den förmyndare som utsetts. De behöriga myndigheterna skall göra regelbundna utvärderingar av detta.

3. Medlemsstaterna skall se till att underåriga utan medföljande vuxen placeras

a) hos vuxna familjemedlemmar,

b) i en fosterfamilj,

c) i förläggningar som utformats särskilt för att ta emot underåriga, eller

d) i andra typer av inkvartering som är lämpliga för underåriga.

4. Medlemsstaterna skall se till att syskon hålls samman. Flyttningar av underåriga utan medföljande vuxen skall begränsas till ett minimum.

5. Om det är förenligt med barnets bästa skall medlemsstaterna försöka att spåra familjemedlemmar till underåriga utan medföljande vuxen så snabbt som möjligt.

6. Medlemsstaterna skall se till att personer som arbetar med underåriga utan medföljande vuxen får lämplig utbildning om de underårigas behov.

Artikel 29

Tillgång till lämplig logi

Medlemsstaterna skall se till att personer som har internationellt skydd har tillgång till lämplig bostad eller, vid behov, får de medel som behövs för att skaffa bostad.

Artikel 30

Rätt till fri rörlighet inom medlemsstaten

Medlemsstaterna får inte begränsa rätten till fri rörlighet inom deras territorier för personer som har internationellt skydd.

Artikel 31

Tillgång till integrationsfrämjande åtgärder

1. För att underlätta integrationen av flyktingar i samhällslivet skall medlemsstaterna inrätta särskilda stödprogram som är anpassade till flyktingarnas behov i fråga om till exempel anställning, utbildning, vård och social trygghet.

2. Medlemsstaterna skall ge personer som har subsidiär skyddsstatus tillgång till motsvarande program, senast ett år efter det att denna status beviljades.

Artikel 32

Frivilligt återvändande

Medlemsstaterna skall ge personer som har internationellt skydd och som vill återvända frivilligt till sina ursprungsländer tillgång till program för frivilligt återvändande.

KAPITEL VI

ADMINISTRATIVT SAMARBETE

Artikel 33

Samarbete

Medlemsstaterna skall utse en nationell kontaktpunkt och meddela dennas adress till kommissionen, som i sin tur skall vidarebefordra denna adress till övriga medlemsstater.

Medlemsstaterna skall i samarbete med kommissionen vidta alla nödvändiga åtgärder för att skapa ett direkt samarbete, som även omfattar utbyte av information mellan behöriga myndigheter.

Artikel 34

Personal och resurser

1. Medlemsstaterna skall se till att myndigheter och andra organisationer som ansvarar för att genomföra detta direktiv har fått tillräcklig grundläggande utbildning med hänsyn till både manliga och kvinnliga sökande och deras medföljande familjemedlemmar, samt underåriga, särskilt underåriga utan medföljande vuxen.

2. Medlemsstaterna skall anslå de resurser som behövs med anledning av de nationella bestämmelser som införs för att genomföra detta direktiv.

KAPITEL VII

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 35

Förbud mot diskriminering

Medlemsstaterna skall tillämpa bestämmelserna i detta direktiv, utan diskriminering på grund av kön, ras, nationalitet, tillhörighet till viss samhällsgrupp, hälsa, hudfärg, etniskt eller socialt ursprung, genetiska egenskaper, språk, religion eller övertygelse, politiska eller andra åsikter, tillhörighet till en nationell minoritet, förmögenhetsförhållanden, födelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning.

Artikel 36

Rapporter

Senast den 30 april 2006 skall kommissionen rapportera till Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av detta direktiv i medlemsstaterna och vid behov föreslå eventuella ändringar. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna all information som behövs för att utarbeta rapporten. Efter det att rapporten överlämnats, skall kommissionen minst en gång vart femte år rapportera till Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av detta direktiv i medlemsstaterna.

Artikel 37

Införlivande

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 30 april 2004. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna texterna till de bestämmelserna i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 38

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Artikel 39

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Förslag till rådets förordning om bevarande, karakterisering, insamling och nyttjande av genetiska resurser inom jordbruket och om ändring av förordning (EG) nr 1258/1999

(2002/C 51 E/18)

KOM(2001) 617 slutlig — 2001/0256(CNS)

(Framlagt av kommissionen den 31 oktober 2001)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 37 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande, och

av följande skäl:

(1) Den biologiska och genetiska mångfalden inom jordbruket utgör en oersättlig tillgång för utvecklingen av jordbruksproduktionen och landsbygden. Alla nödvändiga åtgärder bör därför vidtas för att skydda den.

(2) Bevarandet av de genetiska resurserna inom jordbruket bidrar också till att uppfylla målen i konventionen om biologisk mångfald som godkändes på gemenskapens vägnar genom rådets beslut 93/626/EEG ([1]).

(3) För att bidra till att uppfylla dessa mål antogs det genom rådets förordning (EG) nr 1467/1994 av den 20 juni 1994 om bevarande, karakterisering, insamling och nyttjande av genetiska resurser inom jordbruket ([2]) ett gemensamt åtgärdsprogram för en femårsperiod. Programmet löpte ut den 31 december 1999. Det bör följaktligen ersättas med ett nytt gemensamt åtgärdsprogram.

(4) När denna gemenskapsåtgärd är genomförd bör bevarandet av genetiska resurser omfatta alla genetiska resurser inom växt- och djurriket som är eller skulle kunna vara till nytta för jordbruket och landsbygdens utveckling, även genetiska resurser inom skogsbruket.

(5) De olika insatser som görs av medlemsstaterna och olika internationella organisationer, såsom FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO), Europeiska samarbetsprogrammet för nätverk för genetiska resurser inom växtriket (ECP/GR) och Europeiska programmet för genetiska resurser inom skogsbruket (Euforgen), kräver ett ömsesidigt löpande utbyte av information och nära samordning när det gäller bevarande av genetiska resurser för att öka deras positiva effekter på den gemensamma jordbrukspolitiken.

(6) Kunskapen om de genetiska resurser som finns tillgängliga i Europa, deras ursprung och egenskaper är ännu otillräcklig. Genom att upprätta en löpande, decentraliserad och allmänt tillgänglig förteckning skulle dessa kunskaper kunna ökas och tillgången till de genetiska resurserna säkras.

(7) Det är lämpligt att stödja den löpande bevaringen *in situ* och *on farm* av genetiska resurser inom jordbruket, och då även deras registrering och distribution så att sällsynta arter används i ökad utsträckning inom jordbruksproduktionen. Det bör därför föreskrivas åtgärder med större räckvidd än ramarna i rådets förordning (EG) nr 1257/1999 av den 17 maj 1999 om stöd från Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ) till utveckling av landsbygden och om ändring och upphävande av vissa förordningar ([3]).

(8) Åtgärderna för bevarande av genetiska resurser bör åtföljas av informations- och upplysningsåtgärder för att sprida uppnådda resultat.

(9) Problemet med att bevara genetiska resurser inom jordbruket har en transnationell dimension och berör alla medlemsstater. Det bör därför utarbetas projekt som täcker hela eller en betydande del av medlemsstaternas och ekoregionernas territorier och som gäller bevarande, karakterisering, insamling och nyttjande av genetiska resurser inom jordbruket.

(10) Nationella och multinationella åtgärdsprogram för bevarande, karakterisering, insamling och nyttjande av genetiska resurser inom jordbruket är lämpliga former för att genomföra och förvalta de olika åtgärderna i nära samarbete med den forskningsverksamhet som bedrivs antingen på nationell nivå eller som ett led i verksamhet som bedrivs inom ramen för artikel 163 i fördraget.

(11) Det bör fastställas regler för hur sådana program skall utformas, särskilt när det gäller bestämmelser för urval av multinationella projekt.

(12) Gemenskapen bör bevilja stöd för genomförandet av nationella och multinationella program.

([1]) EGT L 309, 13.12.1999, s. 1.

([2]) EGT L 159, 28.6.1994, s. 1.

([3]) EGT L 160, 26.6.1999, s. 80.

(13) Det bör föreskrivas att medlemsstaterna skall bidra till genomförandet av programåtgärderna med hänsyn till deras intresse för att bevara de genetiska resurserna inom jordbruket.

(14) Av budgetmässiga skäl bör gemenskapens bidrag belasta garantisektionen vid EUGFJ. Följaktligen är det nödvändigt att ändra rådets förordning (EG) nr 1258/1999 av den 17 maj 1999 om finansiering av den gemensamma jordbrukspolitiken ([1]).

(15) För att säkerställa att de gemenskapsmedel som avsätts för att genomföra nationella och multinationella program utnyttjas på ett effektivt sätt bör det föreskrivas att de ursprungliga anslag som medlemsstaterna tilldelas fastställs på grundval av objektiva kriterier, särskilt behov och tidigare resultat.

(16) Eftersom de åtgärder som är nödvändiga för att genomföra denna förordning är förvaltningsåtgärder i den mening som avses i artikel 2 i rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter ([2]), bör de åtgärderna fastställas enligt förvaltningsförfarandet i artikel 4 i samma beslut.

(17) Kommissionen bör kunna anlita vetenskapliga och tekniska rådgivare för att få hjälp med att genomföra och övervaka denna förordning.

(18) Förhållandet mellan den verksamhet som bedrivs som ett led i medlemsstaternas, gemenskapens eller andra parters forskningsprogram och verksamhet som stöds genom denna förordning bör kännetecknas av öppenhet, insyn och praktiskt samarbete. På samma sätt bör åtgärderna endast omfatta arter som EU-länderna använder inom jordbruket.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

För att kunna uppnå den gemensamma jordbrukspolitikens mål samt genomföra konventionen om biologisk mångfald och gemenskapens politik när det gäller att skydda genetiska resurser inom jordbruket skall det för en femårsperiod införas en gemenskapsåtgärd för att på gemenskapsnivå samordna och främja medlemsstaternas insatser när det gäller bevarande, karakterisering, insamling och nyttjande av de genetiska resurserna inom jordbruket.

Artikel 2

1. I denna förordning inbegriper genetiska resurser inom jordbruket genetiska resurser inom både växt- och djurriket.

2. I denna förordning avses med

a) genetiska resurser inom växtriket: genetiska resurser hos växter ur jordbrukssektorn, inklusive vinstockar och fodervväxter, trädgårdssektorn, inklusive växter från handelsträdgårdar, växter för prydnadsändamål, medicinalväxter och aromatiska växter, fruktsektorn och skogsbrukssektorn samt de som finns hos svampar, mikroorganismer och vilda växter som används eller kan komma till användning på jordbruksområdet,

b) genetiska resurser inom djurriket: genetiska resurser hos husdjur (ryggradsdjur och ryggradslösa djur), mikroorganismer och vild fauna som används eller kan komma till användning på jordbruksområdet.

Artikel 3

Den åtgärd som avses i artikel 1 skall omfatta följande områden:

a) Ömsesidig information om nationella åtgärdsprogram och deras genomförande så att de kan samordnas inbördes och med åtgärder som vidtas på gemenskapsnivå samt med resultaten av internationella förhandlingar, särskilt när det gäller konventionen om biologisk mångfald, insatser som görs av FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO) och Europeiska samarbetsprogrammet för nätverk för genetiska resurser inom växtriket (ECP/GR) och Europeiska programmet för genetiska resurser inom skogsbruket (Euforgen).

b) Upprättande och övervakning av en europeisk decentraliserad och löpande förteckning över tillgängliga genetiska resurser, deras ursprung och egenskaper, som innehåller både biologiskt material som bevaras i *ex-situ*-samlingar och biologiskt material i *in situ*- och *on farm*-samlingar.

c) Verksamhet som avser bevarande, karakterisering, insamling och nyttjande av genetiska resurser som kan omfatta bevarandeformerna *ex situ*, *in situ* och *on farm*, och som skall understödja och komplettera samordningsinsatser som görs på gemenskapsnivå eller i medlemsstaterna på dessa områden.

d) Samordnings- och informationsåtgärder, särskilt i form av organisering av seminarier, tekniska konferenser och regelbundna möten med icke-statliga organisationer och andra berörda organ.

Artikel 4

1. De nationella eller multinationella program som avses i artikel 3 a kan omfatta

a) genomförande av multinationella projekt med delade kostnader för bevarande, karakterisering, insamling och nyttjande av genetiska resurser inom jordbruket,

([1]) EGT L 160, 26.6.1999, s. 103.

([2]) EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

b) verksamhet i samband med upprättandet av den förteckning som avses i artikel 3 b,

c) verksamhet för att främja bevarandet av genetiska resurser *in situ* och *on farm* i ekoregioner som skall fastställas. Sådan verksamhet får inte omfatta stöd för att bevara naturskyddsområden eller verksamhet som skulle kunna genomföras med stöd av förordning (EG) nr 1257/1999,

d) de åtgärder som avses i artikel 3 d.

Medlemsstaterna skall anmäla sina program och eventuella ändringar av dessa till kommissionen.

2. Programmen får omfatta en period på högst fem år från och med denna förordnings ikraftträdande.

Artikel 5

De program som avses i artikel 3 a skall särskilt omfatta följande:

a) En beskrivning av de åtgärder som har vidtagits eller skall vidtas för att säkerställa urvalet och förvaltningen av de projekt som avses i artikel 4.1 med en särskild redovisning av villkoren för förslagsinfordran för urvalet av projekt.

b) En beskrivning av de åtgärder som har vidtagits eller skall vidtas för att upprätta den löpande förteckningen.

c) En beskrivning av de åtgärder som har vidtagits eller skall vidtas för att genomföra den verksamhet som avses i artikel 4.1 c och d, särskilt när det gäller de planerade stöden och släktesförteckningen över de genetiska resurser inom växt- och djurriket som skulle kunna bli aktuella för detta stöd samt sambanden med den löpande förteckning som avses i föregående stycke.

Artikel 6

Kommissionen får organisera informationsutbyte, särskilt i form av seminarier.

Artikel 7

1. Medlemsstaternas bidrag till genomförandet av de program som avses i artikel 3 a skall uppgå till minst 15 %.

2. Gemenskapens ekonomiska bidrag till de åtgärder som avses i programmen skall uppgå till 35 %.

Dessutom skall gemenskapen finansiera 100 % av kostnaderna för den verksamhet som avses i artikel 6.

Garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ) deltar i finansieringen av de åtgärder som medlemsstaterna och kommissionen genomför enligt denna förordning.

Artikel 8

1. Kommissionen skall årsvis fastställa de ursprungliga anslagen till medlemsstaterna på grundval av objektiva kriterier som tar hänsyn till medlemsstaternas insatser med avseende på bevarande, karakterisering, insamling och nyttjande av genetiska resurser inom jordbruket.

Det ursprungliga anslaget skall minst uppgå till det genomsnittliga belopp som avsatts för multinationella projekt enligt förordning (EG) nr 1467/94.

2. Det ursprungliga anslaget skall justeras i förhållande till de faktiska utgifterna och de reviderade utgiftsberäkningar som medlemsstaterna lämnar in, varvid hänsyn skall tas till de nationella programmens mål och till tillgängliga resurser.

Artikel 9

I artikel 1.2 i förordning (EG) nr 1258/1999 skall följande punkt läggas till som punkt f:

”f) åtgärder för bevarande, karakterisering, insamling och nyttjande av genetiska resurser inom jordbruket”.

Artikel 10

Kommissionen skall se till att gemenskapsåtgärden genomförs samt att genomförandet samordnas och övervakas. Kommissionen får anlita vetenskapliga eller tekniska experter.

Artikel 11

Tillämpningsföreskrifter för denna förordning skall antas enligt förfarandet i artikel 12.2.

Artikel 12

1. Kommissionen skall biträdas av en kommitté, kommittén för bevarande, karakterisering, insamling och nyttjande av genetiska resurser inom jordbruket, som skall bestå av företrädare för medlemsstaterna och ha kommissionens företrädare som ordförande.

2. Om hänvisning görs till denna punkt, skall förvaltningsförfarandet i artikel 4 i beslut 1999/468/EG tillämpas enligt bestämmelserna i artikel 7 i det beslutet.

3. Den period som föreskrivs i artikel 4.3 i beslut 1999/468/EG skall fastställas till en månad.

4. Kommittén får diskutera alla andra relevanta frågor, särskilt när det gäller samordningen, som ordförande hänskjuter till den, antingen på eget initiativ eller på begäran av företrädaren för en medlemsstat.

Artikel 13

Innan åtgärden avslutas skall kommissionen utse en grupp oberoende experter för utvärderingen av resultaten av åtgärden. Gruppens rapport och kommissionens kommentarer skall överlämnas till Europaparlamentet, rådet och Ekonomiska och sociala kommittén.

Vid behov skall kommissionen föreslå att rådet antar en ny tillämpningsperiod för åtgärden.

Artikel 14

Förordning (EG) nr 1467/94 upphör att gälla.

Den skall dock gälla för de åtgärder som inleddes innan denna förordning trädde i kraft.

Artikel 15

Denna förordning träder i kraft den tredje dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Ändrat förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 94/25/EG om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar i fråga om fritidsbåtar [1]

(2002/C 51 E/19)

KOM(2001) 636 slutlig — 2000/0262(COD)

(Framlagt av kommissionen den 31 oktober 2001 enligt artikel 250.2 i EG-fördraget)

1. **Ärendets gång**

Förslaget överlämnat till rådet och Europaparlamentet (KOM(2000) 639 – 2000/0262(COD)) i enlighet med artiklarna 251.2 och 95 i fördraget: 12 oktober 2000

Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande: 28–29 mars 2001

Europaparlamentets yttrande vid den första behandlingen: 5 juli 2001

2. **Syfte med kommissionens förslag**

I förslaget införs harmoniserade bestämmelser om avgaser och buller från motorer på fritidsbåtar. Dessutom ingår ett antal ändringar av konstruktionskrav på sådana fritidsbåtar som omfattas av direktivet (t.ex. att vattenskotrar förs in under det ursprungliga direktivets räckvidd).

3. **Kommissionens synpunkter på parlamentets ändringsförslag**

3.1 *Ändringsförslag som kommissionen godtar (nr 1, 6, 14, 18, 44, 22, 28, 29, 37, 39 och 41)*

Ändringsförslagen 1, 6 och 39 godtas som lämpliga förtydliganden.

I ändringsförslag 22 undantas extrem väderlek, t.ex. orkan, från den väderlek som anges under båtkategori A. Den godtas som ett logiskt förtydligande.

Ändringsförslag 18 går ut på förenklade förfaranden för bullerprovning. I ändringsförslaget införs en alternativ metod för att styrka överensstämmelse med bullerkraven, så att kostnaderna för att följa kraven blir lägre för sådana småbåtstillverkare som tillverkar båtar med låg hastighet.

Ändringsförslag 28 är en logisk anpassning av det ursprungliga direktivet till teknikens utveckling. Det stämmer att flampunkterna för bensin- och dieselbränslen i bränsletankar på fritidsbåtar har kommit närmare varandra, och att uppdelningen med en flampunkt vid 55 °C inte längre äger berättigande.

Ändringsförslagen 14 och 29 är redaktionella förbättringar.

Ändringsförslagen 37 och 41 rör uppdelningen av inombordsmotorer i två kategorier. De godtas som den logiska följden av ändringsförslag 8, vilket godtas i princip.

I ändringsförslag 44 stryks hänvisningen till CE-märkning av motorer för vattenskotrar. Ändringen godtas eftersom motorn utgör en integrerad del av vattenskotern, varför det räcker att själva skotern är CE-märkt.

3.2 *Ändringsförslag som kommissionen godtar delvis eller i princip (nr 43 (första delen), 3, 5, 7, 8, 10 (andra delen), 12, 13, 45 (första delen), 21, 23, 35 och 36)*

Kommissionen kan godta den första delen av ändringsförslag 43 som en språklig förbättring.

Kommissionen kan godta den andra delen av ändringsförslag 10 om undantag från direktivförslagets bullerkrav för båtar som byggts för privat användning. Detta undantag bör kompletteras med en ny andra strecksats i artikel 1.2 c enligt följande: ”båtar som byggs för privat användning, under förutsättning att de under en femårsperiod därefter inte släpps ut på gemenskapens marknad”.

Kommissionen kan godta den första delen av ändringsförslag 45, där det anges vilka produkter som skall CE-märkas, eftersom det utgör ett förtydligande.

Kommissionen kan i princip godta ändringsförslag 3, förutsatt att den sista meningen i det nya skäl 11a formuleras om enligt följande: ”Införandet av åtgärder för hela EU kan övervägas vid översynen av detta direktiv, om så befinns lämpligt.”

Kommissionen kan i princip godta ändringsförslag 5, förutsatt att det förtydligas att framdrivningsmotorer som genomgår omfattande motorförändringar bör omfattas av det föreslagna direktivet med avseende på avgasutsläpp när de för första gången släpps ut på marknaden och/eller tas i bruk efter det att detta direktiv trätt i kraft.

[1] EGT C 62 E, 27.2.2001, s. 139.

Kommissionen kan även i princip godta ändringsförslag 7 om buller, förutsatt att det förtydligas att det föreslagna direktivet är tillämpligt på produkter som för första gången släpps ut på marknaden och/eller tas i bruk efter det att detta direktiv trätt i kraft.

När det gäller ändringsförslagen 5 och 7 bör förtydligandena anges i en särskild punkt d i artikel 1.1 enligt följande:

”för produkter som omfattas av artikel 1.1 a ii, 1 b och 1 c skall bestämmelserna i det här direktivet endast tillämpas om de för första gången släpps ut på marknaden och/eller tas i bruk efter det att det här direktivet trätt i kraft.”

Kommissionen kan i princip godta ändringsförslag 8, i vilket det införs en uppdelning av inombordsmotorer i två kategorier, nämligen sådana inbyggda avgassystem och sådana utan inbyggda avgassystem. Denna uppdelning ändrar inte det föreslagna direktivets syfte. Därför godtas ändringsförslaget förutsatt att artikel 1.1 c iv ändras enligt följande: ”utombordsmotorer och inombordsmotorer med inbyggt avgassystem avsedda för installation i fritidsbåtar”. För enhetlighetens och tydlighetens skull bör uppdelningen mellan de två motorkategorierna även införas i artikel 1.1 c i enligt följande: ”fritidsbåtar, med inombordsmotorer utan inbyggt avgassystem eller inombordsmotorer med drev”.

Kommissionen kan i princip godta ändringsförslag 12 förutsatt att samma ändring som anges under ändringsförslag 10 genomförs även här.

Kommissionen kan i princip godta ändringsförslag 13, i vilket det införs en uppdelning mellan utbyte av motorn, omfattande motorförändring och omfattande ombyggnad av en båt. Dessutom stryks ordet ”antingen” och frasen ”eller utbyte av motorn för framdrivning till en annan motortyp eller annan storlek” från artikel 1.3 e.

Kommissionen kan i princip godta ändringsförslag 21 (kopplat till ändringsförslag 46 nedan) när det gäller möjlighet att införa en ytterligare etapp med gränsvärden för utsläpp. Det kan gå att enas om en lämplig metod, om möjligheterna att ytterligare sänka gränsvärdena för utsläpp undersöks i den rapport som avses i artikel 2 i kommissionens förslag.

Kommissionen kan i princip godta ändringsförslag 23, förutsatt att bilaga I, avsnitt 2.1, ändras enligt följande:

— Rubriken bör lyda: ”Identifiering av båten”

— Inledningen bör lyda: ”Varje båt skall vara märkt med ett identitetsnummer med följande uppgifter”.

Kommissionen kan i princip godta ändringsförslag 35, i vilket det införs en alternativ metod för att styrka överensstämmelse med bullerkraven. Kommissionen vill dock ytterligare granska de föreslagna gränsvärdena.

Av samma anledning kan kommissionen i princip godta ändringsförslag 36 om definition av de formler som anges i ändringsförslag 35.

3.3 *Ändringsförslag som kommissionen inte godtar (nr 2, 4, 9, 10 (första delen), 11, 15, 16, 17, 20, 24, 30, 31, 33, 34, 38, 40, 42, 43 (andra delen), 45 (andra delen), 46 och 48)*

Ändringsförslag 2 innebär att andra åtgärder för minskning av utsläpp måste följas, vilket strider mot kommissionens initiativrätt och därför inte kan godtas.

Ändringsförslagen 4 och 16 förutsätter att bestämmelserna för kommittéförfarandet stryks, och strider därför mot principerna för kommissionens genomförandebefogenheter. Kommissionen vidhåller sin uppfattning att inrätta en föreskrivande kommitté enligt rådets beslut 1999/468/EG, som skall ge kommissionen råd om åtgärder som rör ändringar av de tekniska bestämmelserna. Ändringsförslagen kan därför inte godtas, särskilt inte med hänsyn tagen till kommissionens synpunkter vid ändringsförslag 21 om möjligheterna att överväga ytterligare etapper med gränsvärden för emissioner.

Enligt ändringsförslag 9 skall ångbåtar undantas från direktiv 94/25/EG. Detta är ett helt nytt problem och det stöds inte av tillräckligt underlag. Ändringsförslaget kan därför inte godtas.

I ändringsförslag 10 (första delen) undantas motorer på båtar byggda för privat användning från tillämpliga avgaskrav. Eftersom ansvaret för provning i fråga om avgaser ligger hos motortillverkaren och inte båtbyggaren kan denna del av ändringsförslaget inte godtas.

Ändringsförslag 11 innehåller en mer allmän definition av veteranmotorer, som strider mot kommissionens förslag att endast undanta veteranmotorer av unik konstruktion som är monterade på en veteranbåt. Kommissionen anser att egenskaperna hos repliker av motorer, om sådana monteras på nya båtar, är helt ovidkommande och att ett mer allmänt undantag riskerar att snedvrida marknaden. Ändringsförslaget kan därför inte godtas.

Ändringsförslag 15 innebär strängare nationella gränsvärden på vissa inre vattenvägar. Målet med kommissionens förslag är inte att reglera användningen av båtar och motorer i enskilda inlandsvatten på nationell nivå. Detta är medlemsstaternas behörighet i enlighet med subsidiaritetsprincipen. Ändringsförslaget kan därför inte godtas.

Ändringsförslag 17 bygger på självcertifiering eller begränsat ingripande av tredje man vid bedömning av om vattenskotrar överensstämmer med konstruktionskraven i kommissionens förslag. Kommissionen har avvisat detta ändringsförslag.

Enligt ändringsförslag 20 skall kommissionen två år efter det att det föreslagna direktivet trätt i kraft lägga fram ett förslag till ett nytt direktiv om om hur och när ett system för kontroll av överensstämmelsen skall utformas. Detta ändringsförslag kan inte godtas, eftersom det strider mot kommissionens initiativrätt.

Ändringsförslag 24 avvisas av kommissionen för att undvika en alltför restriktiv formulering.

Ändringsförslag 30 kräver strängare avgaskrav för miljömässigt känsliga vatten. Detta ändringsförslag strider mot kommissionens avsikt att fastställa enhetliga standarder i hela EU och undvika en splittrad marknad. Det kan därför inte godtas.

Ändringsförslag 31 hänvisar till ett annat EG-direktiv än det som anges i kommissionens förslag för det referensbränsle som skall användas för dieselmotorer. Eftersom både bensin- och dieselbränslen omfattas av samma direktiv, dvs. 98/69/EG enligt kommissionens förslag, är detta ändringsförslag inte motiverat och kan därför inte godtas.

Ändringsförslagen 33 och 34 rör den (för kommissionen godtagbara) uppdelningen av inombordsmotorer i två kategorier. De avvisas dock eftersom denna uppdelning inte är nödvändig i just denna del av förslaget till direktiv (bilaga A, punkt 6, bilaga I.C) eftersom alla inombordsmotorer skall uppfylla bullerkraven.

Enligt ändringsförslag 38 skall gnistskyddad utrustning endast avse bensinmotorer. Detta ändringsförslag kan inte godtas eftersom antändningsrisk föreligger i all slags utrustning, både för bensin och diesel.

Ändringsförslag 40 innebär en ny tolkning av direktiv 94/25/EG, som inte är helt motiverad. Det kan därför inte godtas.

Ändringsförslag 42 inför en ny bestämmelse som inte är korrekt. Den som tillverkar inombordsmotorer med inbyggda avgassystem måste i likhet med den som tillverkar utombordsmotorer anbringa CE-märkning, men får inte utfärda en deklaration om överensstämmelse. Ändringsförslaget kan därför inte godtas.

Ändringsförslag 43 (andra delen) tillåter att strängare gränsvärden för vissa inre vattenvägar fastställs på nationell nivå. Det avvisas som stridande mot andemeningen i kommissionens förslag, nämligen att fastställa enhetliga bestämmelser i hela EU.

Ändringsförslag 45 (andra delen), om förklaring från tillverkaren eller dennes representant, är överflödigt och kan därför inte godtas. Bestämmelser om detta finns redan i artikel 1.2, avseende artikel 4.3a, och artikel 1.13, bilaga XV.3.

Ändringsförslag 46 innebär ändringar i definitionen av båtkategori D. Det finns inte mycket som tyder på att just dessa tekniska ändringar skulle förbättra tillämpningen av direktiv 94/25/EG. Ändringsförslaget godtas därför inte.

I ändringsförslag 48 stryks avvikelsen på 3 dB för enheter som består av två eller flera motorer. Ändringsförslaget avvisas därför att de planerade gränsvärdena visserligen är tekniskt genomförbara för enmotoriga båtar, men att det är omöjligt för enheter med två eller flera motorer att klara samma bullergränser.

4. **Ändrat förslag**

I enlighet med artikel 250.2 i EG-fördraget ändrar kommissionen sitt förslag enligt ovanstående.

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EEG) nr 3528/86 om skydd av skogarna i gemenskapen mot luftföroreningar

(2002/C 51 E/20)

(Text av betydelse för EES)

KOM(2001) 634 slutlig — 2001/0267(COD)

(Framlagt av kommissionen den 7 november 2001)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 175.1 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande,

i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 251 i fördraget, och

av följande skäl:

(1) Tillämpningsperioden för den gemenskapsåtgärd som anges i rådets förordning (EEG) nr 3528/86 [1] löper ut den 31 december 2001.

(2) Enligt artikel 11.3 i förordning (EEG) nr 3528/86 skall det före tillämpningsperiodens utgång lämnas ett förslag till parlamentet och rådet om översyn rörande främst ekologiska, ekonomiska och sociala aspekter och resultaten av en kostnads- och nyttoanalys.

(3) Eftersom de förberedande arbetena rörande detta förslag till översyn inte har avslutats kan förslaget i nuvarande skede inte läggas fram, vilket gör att Europaparlamentet och rådet inte kan fastställa de framtida bestämmelserna för fortsättning av gemenskapsåtgärden för skydd av skogar mot luftföroreningar före tillämpningsperiodens utgång.

(4) För åtgärdens fortsättning under 2002 krävs således en övergångsbestämmelse genom vilken varaktigheten förlängs med ett år.

(5) Finansieringsramen för åtgärdens genomförande, som utgör den särskilda referensen för budgetmyndigheten enligt punkt 33 i det interinstitutionella avtalet av den 6 maj 1999 mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetdisciplin och en förbättring av budgetförfarandet, har fastställts till 35,1 miljoner euro i artikel 11.2 i förordning (EEG) nr 3528/86 och bör anpassas på grundval av det belopp som anges i det preliminära budgetförslaget för 2002.

(6) Förordning (EEG) nr 3528/86 bör därför ändras.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

I artikel 11 skall punkterna 1 och 2 ersättas med följande:

”1. Åtgärden skall gälla under sexton år från och med den 1 januari 1987.

2. Finansieringsramen för åtgärdens genomförande skall vara 41,75 miljoner euro för perioden 1997–2002.

De årliga anslagen skall godkännas av budgetmyndigheten inom ramen för budgetplanen.”

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft den tredje dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

[1] EGT L 326, 21.11.1986, s. 2. Förordningen senast ändrad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1484/2001 (EGT L 196, 20.7.2001, s. 1).

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EEG) nr 2158/92 om skydd av gemenskapens skogar mot bränder

(2002/C 51 E/21)

(Text av betydelse för EES)

KOM(2001) 634 slutlig — 2001/0268(COD)

(Framlagt av kommissionen den 7 november 2001)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 175.1 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande,

i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 251 i fördraget, och

av följande skäl:

(1) Tillämpningsperioden för den gemenskapsåtgärd som anges i rådets förordning (EEG) nr 2158/92 [1] löper ut den 31 december 2001.

(2) Enligt artikel 10.3 i förordning (EEG) nr 2158/92 skall det före tillämpningsperiodens utgång lämnas ett förslag till parlamentet och rådet om översyn rörande främst ekologiska, ekonomiska och sociala aspekter och resultaten av en kostnads- och nyttoanalys.

(3) Eftersom de förberedande arbetena rörande detta förslag till översyn inte har avslutats kan förslaget i nuvarande skede inte läggas fram, vilket gör att parlamentet och rådet inte kan fastställa de framtida bestämmelserna för fortsättning av gemenskapsåtgärden för skydd av skogar mot bränder före tillämpningsperiodens utgång.

(4) För åtgärdens fortsättning under 2002 krävs således en övergångsbestämmelse genom vilken varaktigheten förlängs med ett år.

(5) Finansieringsramen för åtgärdens genomförande, som utgör den särskilda referensen för budgetmyndigheten enligt punkt 33 i det interinstitutionella avtalet av den 6 maj 1999 mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetdisciplin och en förbättring av budgetförfarandet, har fastställts till 49,4 miljoner euro i artikel 10.2 i förordning (EEG) nr 2158/92 och bör anpassas på grundval av det belopp som anges i det preliminära budgetförslaget för 2002.

(6) Förordning (EEG) nr 2158/92 bör därför ändras.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

I artikel 10 skall punkterna 1 och 2 ersättas med följande:

”1. Åtgärden skall tillämpas under elva år från och med den 1 januari 1992.

2. Finansieringsramen för genomförandet av åtgärden skall vara 58,75 miljoner euro för perioden 1997–2002.

De årliga anslagen skall godkännas av budgetmyndigheten inom ramen för budgetplanen.”

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft den tredje dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

---

[1] EGT L 217, 31.7.1992, s. 3. Förordningen senast ändrad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1485/2001 (EGT L 196, 20.7.2001, s. 4).

Ändrat förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om de statistiska undersökningar som skall utföras för att bestämma produktionskapaciteten för odlingar med vissa slag av fruktträd [1]

(2002/C 51 E/22)

KOM(2001) 649 slutlig — 2000/0291(COD)

(Framlagt av kommissionen den 8 november 2001 enligt artikel 250.2 i EG-fördraget)

1. Bakgrund

— Tack vare rådets direktiv 76/625/EEG om de statistiska undersökningar som medlemsstaterna skall genomföra för att bestämma produktionskapaciteten för odlingar med vissa slag av fruktträd [2] har medlemsstaterna kunnat genomföra fem undersökningar med fem års mellanrum på området.

— Erfarenheterna av direktivets tillämpning visar att större flexibilitet så snart som möjligt bör införas i det praktiska genomförandet av undersökningen.

— Därför bedömde kommissionen det lämpligt att utforma ett nytt direktiv, vilket skulle bli mer lättläst, enklare att tillämpa och tydligare än ett flera gånger ändrat gammalt direktiv.

— Flexibiliteten rör främst följande:

  — Undersökningens metodik: den fasta tröskeln ersätts med ett mål för urvalets representativitet (artikel 3 i förslaget).

  — Tidpunkt för genomförande av undersökningen: den tidigare fasta tidpunkten (under våren) stryks. Det enda kravet är att resultaten skall lämnas vid en viss tidpunkt till kommissionen (artikel 4 i förslaget). Med hjälp av denna flexibilitet kan medlemsstaterna välja den tidpunkt som är lämpligast för att genomföra undersökningen.

— Kommissionen antog den 23 november 2000 ett förslag till ett nytt direktiv (KOM(2000) 753) [1] och överlämnade det till Europaparlamentet och rådet.

— Rådets grupp för jordbruksstatistik och särskilda kommitté för jordbruk, vilka sammanträdde i december 2000 respektive januari 2001, beredde kommissionens förslag utan att införa några väsentligare ändringar.

— Europaparlamentet godtog vid sitt plenarsammanträde den 13 juni 2001 kommissionens förslag med två ändringar. Kommissionen kan godta en del av ändringarna.

— Rådets grupp för jordbruksstatistik och särskilda kommitté för jordbruk uttryckte i september 2001 en åsikt som låg mycket nära den i detta ändrade förslag.

2. Närmare om ändringarna

Europaparlamentet godtog vid sitt plenarsammanträde den 13 juni 2001 kommissionens förslag med två ändringar. Kommissionen kan godta en del av ändringarna.

Ändring 1 (artikel 1.2):

Kommissionen godtar att exemplen på småcitrus stryks.

Kommissionen godtar att tabellen över undersökta fruktslag i bilagan till förslaget får ändras genom ett kommittéförfarande. Denna ändring innebär ju ökad flexibilitet i direktivet.

Ändring 2 (artikel 2.1):

Kommissionen godtar att man stryker hänvisningarna till dubbel inympning och nettoareal. På så sätt kan mer tillförlitliga resultat erhållas.

3. Slutsats

I enlighet med artikel 250.2 i EG-fördraget ändrar kommissionen sitt förslag till direktiv på det sätt som anges ovan.

---

[1] EGT C 96 E, 27.3.2001, s. 212.

[2] EGT L 218, 11.8.1976, s. 10.

Förslag till rådets beslut om inrättande av ett ramprogram enligt avdelning VI i Fördraget om Europeiska unionen – Polissamarbete och straffrättsligt samarbete

(2002/C 51 E/23)

KOM(2001) 646 slutlig — 2001/0262(CNS)

(Framlagt av kommissionen den 9 november 2001)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om Europeiska unionen, särskilt artiklarna 31 och 34.2 c i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande, och

av följande skäl:

(1) Enligt artikel 29 i Fördraget om Europeiska unionen skall unionens mål vara att ge medborgarna en hög säkerhetsnivå inom ett område med frihet, säkerhet och rättvisa genom att bland medlemsstaterna utforma gemensamma insatser på områdena polissamarbete och straffrättsligt samarbete samt genom att förebygga och bekämpa rasism och främlingsfientlighet.

(2) I slutsatserna från Europeiska rådets möte i Tammerfors uppmanas till utökat samarbete för att förebygga och bekämpa brott, bland annat genom att använda ny informations- och kommunikationsteknik, för att skapa ett område med verklig frihet, säkerhet och rättvisa.

(3) I Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna [1] fastställs skyddet för de medborgerliga, politiska, ekonomiska och sociala rättigheter som EU-medborgarna och alla andra personer bosatta inom Europeiska unionen har.

(4) Projektens europeiska dimension skall utvidgas så att de omfattar tre medlemsstater eller två medlemsstater och ett kandidatland för att främja upprättandet av partnerskap och utbyte av information samt bästa nationella praxis.

(5) Programmen Grotius – straffrätt II [2], Stop II [3], Oisin II [4], Hippokrates [5] och Falcone [6], som har inrättats av rådet, har bidragit till stärkt samarbete mellan polismyndigheterna och de rättsvårdande myndigheterna i medlemsstaterna och till ökad kunskap om varandras polis- och rättsväsenden samt administrativa system.

(6) Efter det att Europeiska rådet i Feira godkände EU:s handlingsplan för narkotikabekämpning (2000–2004) i juni 2000 omfattar ramprogrammet också åtgärder för att bekämpa narkotikahandel.

(7) Inrättandet av ett samlat ramprogram, vilket har varit Europaparlamentets [7] och rådets uttryckliga önskemål när de tidigare programmen antagits, kommer att göra det möjligt att förbättra detta samarbete ytterligare genom ett samordnat, områdesövergripande tillvägagångssätt, som involverar de olika parter som har ansvaret för att förebygga och bekämpa brottslighet inom Europeiska unionen.

(8) Det är önskvärt att de åtgärder som genomförs med stöd från programmet blir kontinuerliga genom att föreskriva att de skall samordnas inom en och samma referensram som gör det möjligt att rationalisera förfarandena, förbättra genomförandet och uppnå skalfördelar.

(9) Det är nödvändigt att göra ramprogrammet tillgängligt för kandidatländerna, både som partner och som deltagare i de projekt som stöds genom programmet.

(10) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra detta beslut skall vidtas med biträde av en kommitté enligt de förfaranden som anges i beslutet.

(11) För att öka mervärdet av de åtgärder som genomförs med stöd av detta beslut, skall det säkerställas att dessa åtgärder och övriga gemenskapsåtgärder stämmer överens med och kompletterar varandra.

(12) Det behövs en regelbunden uppföljning och utvärdering av detta program för att göra det möjligt att bedöma hur effektiva de genomförda åtgärderna är i förhållande till målsättningarna samt för att kunna göra eventuella omprioriteringar.

---

[1] EGT C 364, 18.12.2000, s. 1.

[2] EGT L 287, 8.11.1996, s. 3 (Grotius) och EGT L 186, 7.7.2001, s. 1 (Grotius – straffrätt II).

[3] EGT L 322, 12.12.1996, s. 3 (Stop) och EGT L 186, 7.7.2001, s. 7 (Stop II).

[4] EGT L 7, 10.1.1997, s. 3 (Oisin) och EGT L 186, 7.7.2001, s. 4 (Oisin II).

[5] EGT L 186, 7.7.2001, s. 11.

[6] EGT L 287, 8.11.1996, s. 3.

[7] Lagstiftningsresolution antagen av Europaparlamentet den 5 april 2001. Har ännu inte offentliggjorts i EGT.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Inrättande av programmet

1. Genom detta beslut inrättas ett ramprogram för polissamarbete och straffrättsligt samarbete inom ramen för området med frihet, säkerhet och rättvisa.

2. Programmet inrättas för en period som sträcker sig från och med den 1 januari 2003 till och med den 31 december 2002. Programmet kan förlängas efter utgången av denna period.

Artikel 2

Målsättningar med programmet

1. Programmet skall bidra till det allmänna målet att ge unionsmedborgarna en hög säkerhetsnivå inom ett område med frihet, säkerhet och rättvisa. Det syftar särskilt till att

a) utveckla, genomföra och utvärdera den europeiska politiken på detta område,

b) främja och stärka upprättandet av nätverk, ömsesidigt samarbete om allmänna frågor som är av gemensamt intresse för medlemsstaterna, utbyte och spridning av information, erfarenheter och god praxis, lokalt och regionalt samarbete samt förbättring och anpassning av utbildningar samt vetenskaplig och teknisk forskning.

c) främja stärkandet av medlemsstaternas samarbete med kandidatländerna, andra tredje länder samt behöriga regionala och internationella organisationer.

2. Programmet skall stödja relevanta projekt på följande områden:

a) Rättsligt samarbete i allmänna och straffrättsliga frågor, däribland vidareutbildning av tjänstemän inom rättsväsendet.

b) Samarbete mellan myndigheter med ansvar för brottsbekämpning.

c) Samarbete mellan dessa myndigheter och andra offentliga eller enskilda organ i medlemsstaterna som är engagerade i förebyggande och bekämpande av brottslighet, däribland organiserad brottslighet.

d) Stöd till brottsoffer.

Artikel 3

Tillgång till programmet

1. Programmet skall medfinansiera projekt med en löptid på högst två år som läggs fram av offentliga eller privata institutioner och organ, däribland branschorganisationer, icke-statliga organisationer, föreningar, näringslivsorganisationer, forskningsinstitut och institut som tillhandahåller grund- och vidareutbildning samt myndigheter med ansvar för brottsbekämpning i medlemsstaterna och kandidatländerna, och riktar sig till de målgrupper som anges i punkt 2.

2. Programmet riktar sig till följande målgrupper:

a) Rättstillämpare: domare, åklagare, advokater, tjänstemän vid centrala förvaltningsmyndigheter och polisväsendet, stämningsmän, sakkunniga, rättstolkar samt andra yrkesutövare med anknytning till rättsväsendet.

b) Tjänstemän och andra anställda vid myndigheter med ansvar för brottsbekämpning: de myndigheter i medlemsstaterna som enligt nationell lagstiftning är ansvariga för att förebygga, avslöja och bekämpa brottslighet.

c) Tjänstemän vid andra myndigheter samt företrädare för föreningar, branschorganisationer, forskning och näringsliv, vilka är engagerade i att förebygga och bekämpa brottslighet, däribland organiserad brottslighet.

d) Företrädare för myndigheter med ansvar för stöd till brottsoffer, däribland myndigheter med ansvar för invandringsfrågor samt sociala myndigheter.

3. För att kunna komma ifråga för medfinansiering skall projekten omfatta minst tre medlemsstater eller två medlemsstater och ett kandidatland samt avse de mål som anges i artikel 2.

4. Programmet får även finansiera:

a) särskilda projekt som läggs fram i enlighet med punkt 1 och som är av särskilt intresse vad gäller prioriteringarna i programmet eller samarbetet med kandidatländerna, och

b) kompletterande åtgärder, som seminarier, expertmöten eller andra åtgärder för att sprida de resultat som uppnåtts inom ramen för programmet.

Artikel 4

Åtgärder inom ramen för programmet

Programmet omfattar följande former av åtgärder:

a) Fortbildning.

b) Inrättande och inledande av program för utbyte och praktiktjänstgöring.

c) Studier och forskning.

d) Spridning av de resultat som erhållits genom programmet.

e) Stöd till upprättande av nätverk.

f) Konferenser och seminarier.

Artikel 5

Finansiering av programmet

1. De årliga anslagen skall beviljas av budgetmyndigheten inom ramen för budgetplanen.

2. Medfinansiering av ett projekt genom programmet förutsätter att det inte förekommer finansiering ur något annat program som finansieras genom Europeiska gemenskapernas allmänna budget.

3. Finansieringsbesluten skall följas av stödavtal mellan kommissionen och organisatörerna. Besluten och avtalen skall underkastas finansiell kontroll från kommissionens sida och revision från revisionsrättens sida.

4. Det ekonomiska bidraget från gemenskapens allmänna budget får inte överstiga 70 % av den totala projektkostnaden.

5. De särskilda projekt och kompletterande åtgärder som avses i artikel 3.4 får dock helfinansieras, under förutsättning att var och en av dessa båda kategorier erhåller högst 10 % av det sammanlagda belopp som årligen anslås till programmet.

Artikel 6

Genomförande av programmet

1. Kommissionen skall ansvara för programmets genomförande i samarbete med medlemsstaterna.

2. Programmet skall förvaltas av kommissionen i enlighet med budgetförordningen för Europeiska gemenskapernas allmänna budget.

3. För att genomföra programmet skall kommissionen

a) utarbeta ett årligt arbetsprogram med specifika målsättningar, prioriterade frågor och eventuellt en förteckning över särskilda och kompletterande åtgärder,

b) utvärdera och välja ut de framlagda projekten och se till att de genomförs.

4. Granskningen av de framlagda förslagen skall ske enligt det rådgivande förfarandet i artikel 8. Granskningen av arbetsprogrammet samt av de särskilda och kompletterande åtgärderna skall ske enligt förvaltningsförfarandet i artikel 9.

5. Kommissionen skall använda sig av följande kriterier vid utvärderingen och urvalet av de projekt som organisatörerna lägger fram under förutsättning att projekten överensstämmer med relevant politik:

a) Överensstämmelsen med programmets mål.

b) Den europeiska dimensionen och möjligheten för kandidatländer att delta.

c) Förenlighet med pågående eller planerad verksamhet inom ramen för Europeiska unionens prioriteringar för rättsligt samarbete i allmänna och straffrättsliga frågor.

d) Hur projektet kompletterar andra, tidigare genomförda, pågående eller kommande, samarbetsprojekt.

e) Organisatörens förmåga att genomföra ett visst projekt.

f) Projektets kvaliteter när det gäller utformning, organisation, presentation och förväntade resultat.

g) Storleken på det bidrag som sökts från programmet och huruvida detta belopp är skäligt i förhållande till de förväntade resultaten.

h) De förväntade resultatens betydelse för att uppnå programmets mål.

Artikel 7

Kommittén

1. Kommissionen skall biträdas av en kommitté som skall bestå av företrädare för medlemsstaterna och ha en företrädare för kommissionen som ordförande (nedan ”kommittén”).

2. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning på förslag från sin ordförande och på grundval av en standardiserad arbetsordning som har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

3. Kommissionen får bjuda in företrädare från kandidatländerna till informationsmöten som hålls efter kommittémötena.

Artikel 8

Det rådgivande förfarandet

1. Om hänvisning görs till denna artikel, skall kommissionens företrädare förelägga kommittén ett förslag till åtgärder. Kommittén skall yttra sig över förslaget inom den tid som ordföranden bestämmer med hänsyn till hur brådskande frågan är, om nödvändigt genom omröstning.

2. Yttrandet skall protokollföras och dessutom har varje medlemsstat rätt att begära att få sin uppfattning tagen till protokollet.

3. Kommissionen skall ta största hänsyn till det yttrande som kommittén avgett. Den skall underrätta kommittén om det sätt på vilket dess yttrande har beaktats.

Artikel 9

Förvaltningsförfarandet

1. Om hänvisning görs till denna artikel, skall kommissionens företrädare förelägga kommittén ett förslag till åtgärder. Kommittén skall yttra sig över förslaget inom den tid som ordföranden får bestämma med hänsyn till hur brådskande frågan är. Den skall fatta sitt beslut med den majoritet som enligt artikel 205.2 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen skall tillämpas vid beslut som rådet skall fatta på förslag av kommissionen. Rösterna från medlemsstaternas företrädare i kommittén skall vägas enligt bestämmelserna i samma artikel. Ordföranden får inte rösta.

2. Kommissionen skall anta åtgärderna, som skall gälla omedelbart. Om dessa åtgärder inte är förenliga med kommitténs yttrande skall kommissionen emellertid genast överlämna dem till rådet. I sådana fall får kommissionen skjuta upp verkställandet av de beslutade åtgärderna under tre månader från dagen då rådet underrättats.

3. Rådet får fatta ett annat beslut med kvalificerad majoritet inom den tid som anges i tredje stycket.

Artikel 10

Överensstämmelse och komplementaritet

Kommissionen skall i samarbete med medlemsstaterna se till att åtgärderna stämmer överens med och kompletterar övrig gemenskapspolitik.

Artikel 11

Övervakning och utvärdering

1. Kommissionen skall se till att programmet följs upp regelbundet samt lägga fram följande rapporter för Europaparlamentet och rådet:

a) En interimistisk utvärderingsrapport om programmets genomförande senast den 30 juni 2005.

b) Ett meddelande om programmets fortsättning, eventuellt åtföljt av ett förslag, senast den 30 september 2006.

c) En slutlig utvärderingsrapport om hela programmet senast den 30 juni 2008.

2. Kommissionen skall varje år rapportera till Europaparlamentet och rådet om genomförandet av programmet. Den första rapporten skall läggas fram senast den 30 juni 2005.

Artikel 12

Ikraftträdande

Detta beslut träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Ändrat förslag till rådets beslut om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik 2002

(2002/C 51 E/24)

(Text av betydelse för EES)

KOM(2001) 669 slutlig — 2001/0208(CNS)

(Framlagt av kommissionen den 9 november 2001)

URSPRUNGLIGT FÖRSLAG	ÄNDRAT FÖRSLAG
EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR FATTAT DETTA BESLUT	Oförändrat
med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 128.2 i detta,	
med beaktande av kommissionens förslag,	
med beaktande av Europaparlamentets yttrande,	
med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande,	
med beaktande av Regionkommitténs yttrande,	
med beaktande av Sysselsättningskommitténs yttrande, och	
av följande skäl:	
(1) Luxemburgprocessen bygger på genomförandet av den samordnade europeiska sysselsättningsstrategin och inleddes i och med Europeiska rådets extra möte om sysselsättning den 20–21 november 1997. Rådets resolution av den 15 december 1997 om riktlinjer för sysselsättningen under år 1998 [1] har satt igång en mycket synlig process präglad av ett starkt politiskt engagemang och en bred enighet bland alla berörda parter.	
(2) Vid Europeiska rådets möte i Lissabon den 23–24 mars 2000 enades man om ett nytt strategiskt mål för Europeiska unionen att bli världens mest konkurrenskraftiga och dynamiska kunskapsbaserade ekonomi, med möjlighet till hållbar ekonomisk tillväxt med fler och bättre arbetstillfällen och en högre grad av social sammanhållning. Genom att uppnå detta mål kommer unionen att återfå förutsättningarna för full sysselsättning.	

[1] EGT C 30, 28.1.1998, s. 1.

URSPRUNGLIGT FÖRSLAG	ÄNDRAT FÖRSLAG
(3) Europeiska rådet antog vid sitt möte i Nice den 7–9 december 2000 den europeiska sociala agendan, i vilken det anges att en återgång till full sysselsättning inbegriper en ambitiös politik för att öka sysselsättningsintensiteten, minska de regionala klyftorna, minska ojämlikheter och förbättra arbetets kvalitet.	
(4) Vid Europeiska rådets möte i Stockholm den 23–24 mars 2001 enades man om att komplettera målen från Lissabon när det gäller den sysselsättningsintensitet som skall uppnås 2010 med delmål för 2005 och ett nytt mål för 2010 för att öka sysselsättningsintensiteten för äldre kvinnor och män.	
(5) Vid Europeiska rådets möte i Stockholm enades man också om att en återgång till full sysselsättning inte bara handlar om en inriktning på fler arbetstillfällen, utan också på bättre arbeten. I detta avseende bör man fastställa gemensamma strategier för att bevara och förbättra arbetets kvalitet, vilka bör införlivas som ett allmänt mål i sysselsättningsriktlinjerna.	
(6) Vid Europeiska rådets möte i Stockholm enades man vidare om att man måste främja en modernisering av arbetsmarknaderna och arbetskraftens rörlighet för att möjliggöra en bättre anpassningsförmåga till förändringar genom att undanröja befintliga hinder.	
(7) Vid Europeiska rådets möte i Göteborg den 15–16 juni 2001 erkände man att det grundläggande målet i EG-fördraget om en hållbar utveckling innebär att sysselsättningspolitiken, ekonomiska reformer samt social- och miljöpolitiken skall genomföras på ett sådant sätt att de förstärker varandra, och man uppmanade medlemsstaterna att utveckla strategier för en hållbar utveckling. Dessa strategier bör inbegripa att främja sysselsättningen på miljöområdet.	
(8) Medlemsstaterna bör vid genomförandet av sysselsättningsriktlinjerna sträva efter en god överensstämmelse med två andra prioriteringar som lyftes fram vid toppmötet i Lissabon, nämligen att modernisera det sociala skyddet och främja social integration, samtidigt som man ser till att arbete lönar sig och att socialförsäkringssystemen är hållbara på lång sikt.	
(9) Vid sitt möte i Lissabon underströk Europeiska rådet behovet av att anpassa de europeiska utbildningssystemen till både kunskapssamhällets krav och behovet av att öka sysselsättningsnivån och förbättra sysselsättningens kvalitet. Man uppmanade därför medlemsstaterna, rådet och kommissionen att väsentligt öka investeringarna per capita i mänskliga resurser år för år. Medlemsstaterna skulle särskilt öka sina insatser när det gäller användning av informations- och kommunikationsteknik (IKT) för utbildningsändamål.	

URSPRUNGLIGT FÖRSLAG	ÄNDRAT FÖRSLAG
(10) Vid sitt möte i Santa Maria da Feira den 19–20 juni 2000 uppmanade Europeiska rådet arbetsmarknadens parter att spela en mer framträdande roll när det gäller att fastställa, genomföra och utvärdera de riktlinjer för sysselsättningen som de har ansvar för och särskilt inrikta sig på moderniseringen av arbetets organisation och på livslångt lärande samt på att öka sysselsättningsintensiteten, särskilt för kvinnor.	
(11) Rådets beslut av den 19 januari 2001 om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik 2001 ([1]) återspeglar de nya politiska budskap som Europeiska rådet enades om vid sina möten i Lissabon och Santa Maria da Feira.	
(12) I den gemensamma rapporten om sysselsättningen 2001, som utarbetats av rådet och kommissionen, beskrivs sysselsättningsläget i gemenskapen samt granskas de åtgärder som medlemsstaterna har vidtagit för att genomföra sin sysselsättningspolitik enligt sysselsättningsriktlinjerna för 2001 och rådets rekommendation av den 19 januari 2001 om genomförandet av medlemsstaternas sysselsättningspolitik ([2]).	
(13) Man bör säkra samstämmighet och synergieffekter mellan sysselsättningsriktlinjerna och de allmänna riktlinjerna för medlemsstaternas och gemenskapens ekonomiska politik.	
(14) Sysselsättningskommitténs yttrande utarbetades tillsammans med Kommittén för ekonomisk politik.	
(15) Den [. . .] antog rådet en ny rekommendation om genomförandet av medlemsstaternas sysselsättningspolitik.	
(16) Genomförandet av riktlinjerna kan variera beroende på deras karaktär, på vem de riktar sig till liksom på de olika förhållandena i medlemsstaterna. Riktlinjerna bör vara förenliga med subsidiaritetsprincipen och med medlemsstaternas ansvar när det gäller sysselsättningen.	
(17) När medlemsstaterna genomför sysselsättningsriktlinjerna bör de kunna beakta regionala förhållanden samtidigt som de fullständigt respekterar de nationella mål som skall uppnås och principen om likabehandling.	
(18) Luxemburgprocessens effektivitet kräver att genomförandet av sysselsättningsriktlinjerna också återspeglas bland annat i de budgetmedel som anslås. I detta avseende bör de nationella rapporterna i lämpliga fall inbegripa budgetinformation för att möjliggöra en effektiv bedömning av de framsteg som varje medlemsstat gör i genomförandet av riktlinjerna, med beaktande av deras effekter och kostnadseffektivitet.	

([1]) EGT L 22, 24.1.2001, s. 18.

([2]) EGT L 52, 25.2.2000, s. 32.

URSPRUNGLIGT FÖRSLAG	ÄNDRAT FÖRSLAG
(19) Samarbete bör uppmuntras på alla nivåer, inbegripet med arbetsmarknadens parter, regionala och lokala myndigheter och företrädare för det civila samhället, så att dessa kan bidra till att främja en hög sysselsättningsnivå inom sina respektive ansvarsområden.	
(20) Det finns ett behov av att ytterligare konsolidera och utveckla jämförbara indikatorer för att göra det möjligt att bedöma genomförandet och effekterna av bifogade riktlinjer samt att förbättra de mål som de inbegriper och göra det lättare att fastställa och utbyta goda lösningar.	
(21) Medlemsstaterna bör intensifiera sina insatser för att införliva och synliggöra ett jämställdhetsperspektiv inom ramen för alla pelare.	
(22) Kvalitet i arbetet är ett viktigt mål för den europeiska sysselsättningsstrategin. Det inbegriper både det enskilda arbetets förutsättningar och hela arbetsmarknaden och bör främjas genom åtgärder inom alla pelare.	
HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.	
Enda artikel	
Härmed antas bifogade riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik 2002. De skall beaktas av medlemsstaterna i deras sysselsättningspolitik.	
BILAGA	Oförändrat

RIKTLINJER FÖR SYSSELSÄTTNINGEN 2002

Övergripande mål – att skapa förutsättningar för full sysselsättning i ett kunskapsbaserat samhälle

Det senaste årtiondets grundliga arbete för att skapa makroekonomiska förutsättningar för stabilitet och tillväxt, de kontinuerliga insatserna för att reformera arbets-, kapital-, varu- och tjänstemarknaderna samt de senare årens förbättrade arbetsmarknadsläge innebär att en del av de viktigaste målen för den europeiska sysselsättningsstrategin är inom räckhåll. Europeiska rådet har därför fastställt full sysselsättning som ett övergripande mål för Europeiska unionens sysselsättningspolitik och socialpolitik. Rådet har uppdragit åt medlemsstaterna att uppnå det strategiska målet att göra Europeiska unionen till världens mest konkurrenskraftiga och dynamiska kunskapsbaserade ekonomi, med möjlighet till hållbar ekonomisk tillväxt med fler och bättre arbetstillfällen och en högre grad av social sammanhållning.

URSPRUNGLIGT FÖRSLAG

För att dessa mål skall uppnås krävs det samtidiga satsningar från både gemenskapen och medlemsstaterna. Det krävs också att man fortsätter att genomföra övergripande politiska åtgärder som främjar tillväxt och makroekonomisk stabilitet, ytterligare strukturella reformer för att den europeiska arbetsmarknaden skall fungera bättre, innovation och konkurrenskraft samt en aktiv välfärdsstat där utvecklingen av mänskliga resurser, deltagande, integration och solidaritet gynnas. Ytterligare framsteg kommer dock inte självmant, utan det krävs förstärkta insatser med hänsyn till de mindre gynnsamma utsikterna för ekonomin och sysselsättningen.

De största utmaningarna för Luxemburgprocessen är att förbereda övergången till en kunskapsbaserad ekonomi, att tillvarata informations- och kommunikationsteknikens fördelar, att modernisera den europeiska sociala modellen genom att investera i mänskliga resurser och motverka social utslagning samt att främja lika möjligheter. För att uppnå det mål om full sysselsättning som fastställdes i Lissabon bör medlemsstaterna på grundval av riktlinjerna utarbeta en enhetlig och övergripande strategi inom ramen för de fyra pelarna. Följande övergripande mål bör inbegripas:

A. Att i syfte att uppnå full sysselsättning förbättra möjligheterna till arbete och erbjuda lämpliga stimulansåtgärder till alla som är villiga att börja förvärvsarbeta, samtidigt som man erkänner medlemsstaternas olika utgångspunkter och att full sysselsättning är ett mål för den övergripande nationella ekonomiska politiken. I detta avseende bör medlemsstaterna fastställa nationella mål för hur sysselsättningsintensiteten skall ökas så att man bidrar till följande allmänna europeiska mål:

   — En total sysselsättningsintensitet på 67 procent och en sysselsättningsintensitet på 57 procent för kvinnor i januari 2005.

   — En total sysselsättningsintensitet på 70 procent och en sysselsättningsintensitet på mer än 60 procent för kvinnor 2010.

   — En sysselsättningsintensitet på 50 procent för äldre personer (55–64 år) 2010.

B. I sin strävan att öka sysselsättningsintensiteten, konkurrenskraften och produktiviteten samt att få arbetsmarknaden att fungera smidigare skall medlemsstaterna se till att de åtgärder de vidtar inom ramen för de fyra pelarna bidrar till att höja kvaliteten i arbetet. I dessa åtgärder skall de beakta både det enskilda arbetets förutsättningar (såsom dess inneboende kvalitet, kompetenskrav, livslångt lärande och karriärutveckling) och hela arbetsmarknaden inbegripet jämställdhet, hälsa och säkerhet i arbetet, flexibilitet och trygghet, integration och tillgång till arbetsmarknaden, arbetets organisation och balansen mellan arbetsliv och fritid, den sociala dialogen och arbetstagarrepresentation, mångfald och icke-diskriminering samt övergripande resultat och produktivitet.

ÄNDRAT FÖRSLAG

URSPRUNGLIGT FÖRSLAG	ÄNDRAT FÖRSLAG
C. Medlemsstaterna skall utarbeta övergripande och enhetliga strategier för livslångt lärande för att hjälpa människor att förvärva och uppdatera de färdigheter som de behöver för att kunna hantera ekonomiska och sociala förändringar under hela livet. Strategierna bör särskilt omfatta utveckling av systemen för grundskole-, gymnasie- och högskoleutbildning, vidareutbildning och yrkesutbildning så att ungdomar och vuxna kan förbättra sin anställbarhet, anpassningsförmåga och kompetens samt öka sin delaktighet i kunskapssamhället. Strategierna bör ge uttryck för det gemensamma ansvar som myndigheter, företag, arbetsmarknadens parter och enskilda har att, med lämpliga insatser från det civila samhället, bidra till att det kunskapsbaserade samhället förverkligas. Arbetsmarknadens parter bör här förhandla och enas om åtgärder för att förbättra vuxnas möjligheter till vidareutbildning och yrkesutbildning i syfte att öka arbetstagarnas anpassningsförmåga och företagens konkurrenskraft. Medlemsstaterna bör därför fastställa nationella mål för hur investeringarna i mänskliga resurser och deltagandet i vidareutbildning och yrkesutbildning (formell eller icke-formell) skall ökas samt regelbundet övervaka framstegen på väg mot dessa mål.	
D. Medlemsstaterna skall utveckla ett övergripande samarbete med arbetsmarknadens parter när det gäller att genomföra, övervaka och följa upp sysselsättningsstrategin. Arbetsmarknadens parter på alla nivåer uppmanas att intensifiera sina åtgärder till stöd för Luxemburgprocessen. Inom ramen för de allmänna förutsättningarna och de mål som fastställs i dessa riktlinjer uppmanas arbetsmarknadens parter att enligt nationella seder och bruk utforma en egen process för att genomföra de riktlinjer som de har huvudansvaret för, att fastställa frågor som de skall förhandla om samt att regelbundet rapportera om de framsteg som görs – om önskvärt mot bakgrund av den nationella handlingsplanen – och om hur deras åtgärder har påverkat sysselsättningen och arbetsmarknadens funktion. Arbetsmarknadens parter på europeisk nivå uppmanas att utarbeta egna åtgärder och att övervaka, uppmuntra och stödja de åtgärder som vidtas på nationell nivå.	
E. När medlemsstaterna omsätter sysselsättningsriktlinjerna i nationell politik skall de uppmärksamma alla fyra pelare och de övergripande målen genom att fastställa sina prioriteringar på ett balanserat sätt, så att riktlinjernas integrerade karaktär och lika värde respekteras. Sysselsättningsstrategin skall vidareutvecklas i de nationella handlingsplanerna (samtidigt som ett allmänt jämställdhetsperspektiv integreras), som skall bestå av en redogörelse av de olika politiska åtgärder som grundar sig på de fyra pelarna och de övergripande målen. Det skall också framgå hur de politiska initiativen inom ramen för de olika riktlinjerna utformas så att de långsiktiga målen uppnås. För att göra strategin verkningsfull skall den regionala dimensionen och regionala skillnader beaktas i form av differentierade åtgärder eller mål, utan att detta påverkar möjligheterna att uppnå de nationella målen eller principen om likabehandling. På samma sätt bör medlemsstaterna med beaktande av de allmänna förutsättningarna särskilt rikta in sig på vissa delar av strategin för att tillgodose särskilda behov till följd av läget på deras arbetsmarknad.	

URSPRUNGLIGT FÖRSLAG	ÄNDRAT FÖRSLAG
F. Medlemsstaterna och kommissionen bör satsa mer på att utveckla gemensamma indikatorer så att framstegen inom ramen för de fyra pelarna kan utvärderas på lämpligt sätt, inbegripet frågan om kvalitet i arbetet, och för att stödja fastställandet av referensvärden och goda lösningar. Arbetsmarknadens parter uppmanas att utveckla lämpliga indikatorer och referensvärden samt statistiska databaser som stöd för arbetet med att mäta framstegen när de gäller åtgärder som de ansvarar för. Medlemsstaterna bör framför allt utvärdera och rapportera om de politiska åtgärdernas effektivitet när det gäller att påverka arbetsmarknadens utveckling.	F. Medlemsstaterna och kommissionen bör satsa mer på att utveckla gemensamma indikatorer så att framstegen inom ramen för de fyra pelarna kan utvärderas på lämpligt sätt, inbegripet frågan om kvalitet i arbetet, och för att stödja fastställandet av referensvärden och goda lösningar. Arbetsmarknadens parter uppmanas att utveckla lämpliga indikatorer och referensvärden samt statistiska databaser som stöd för arbetet med att mäta framstegen när de gäller åtgärder som de ansvarar för. Medlemsstaterna bör framför allt utvärdera och rapportera om budgetanslagen för politiska åtgärder och åtgärdernas effektivitet när det gäller arbetsmarknadens utveckling.
I. FÖRBÄTTRA ANSTÄLLBARHETEN	Oförändrat
Bekämpa ungdomsarbetslöshet och förebygga långtidsarbetslöshet	
För att påverka ungdoms- och långtidsarbetslöshetens utveckling skall medlemsstaterna intensifiera sina insatser för att utarbeta förebyggande strategier som är inriktade på anställbarhet, och som går ut på att tidigt identifiera individuella behov. Medlemsstaterna skall inom ett år – även om tidsfristen får överskridas i medlemsstater med särskilt hög arbetslöshet med förbehåll för den översyn av riktlinjerna som skall göras under 2002 – säkra följande:	
1. Alla arbetslösa personer skall erbjudas en ny start när de börjar närma sig sex eller tolv månaders arbetslöshet, för ungdomar respektive vuxna, i form av utbildning, omskolning, arbetspraktik, anställning eller andra åtgärder som främjar anställbarheten, inbegripet kompletterande individuell yrkesvägledning och rådgivning, så att de effektivt kan integreras på arbetsmarknaden. Dessa förebyggande åtgärder och åtgärderna för att öka anställbarheten bör kombineras med åtgärder för att minska antalet långtidsarbetslösa genom att främja deras återinträde på arbetsmarknaden. Medlemsstaterna bör därför fortsätta att modernisera sina offentliga arbetsförmedlingar framför allt genom att följa reformarbetet, fastställa tydliga tidsfrister och tillhandahålla lämplig omskolning av deras personal. Medlemsstaterna bör uppmuntra samarbete med andra tjänsteleverantörer för att göra den förebyggande och aktiverande strategin så effektiv som möjligt.	
Göra bidrags-, skatte- och utbildningssystemen mer sysselsättningsfrämjande	
Bidrags-, skatte- och utbildningssystemen skall där det visar sig vara nödvändigt ses över och anpassas så att de aktivt främjar arbetslösa personers anställbarhet. Det bör dessutom finnas en lämplig samverkan mellan dessa system så att de icke-aktiva personer som vill och kan börja arbeta uppmuntras att träda in på arbetsmarknaden igen. Särskild vikt bör fästas vid att främja åtgärder som ger arbetslösa eller icke-aktiva personer incitament att söka arbete och börja arbeta samt åtgärder som höjer deras kompetens och förbättrar möjligheterna att få arbete, särskilt för de personer som har de största svårigheterna.	

URSPRUNGLIGT FÖRSLAG	ÄNDRAT FÖRSLAG
2. Varje medlemsstat skall göra följande:	
— Se över och i tillämpliga fall reformera sitt skatte- och bidragssystem för att motverka fattigdomsfällor och ge arbetslösa eller icke-aktiva personer incitament att söka arbete och börja arbeta eller vidta åtgärder för att öka deras anställbarhet samt skapa incitament för arbetsgivare att skapa nya arbetstillfällen.	
— Sträva efter att avsevärt öka andelen arbetslösa och icke-aktiva personer som är föremål för aktiva åtgärder som förbättrar deras anställbarhet och syftar till att effektivt integrera dem på arbetsmarknaden. Medlemsstaterna skall också förbättra dessa åtgärders resultat och kostnadseffektivitet.	
— Främja åtgärder för att arbetslösa och icke-aktiva personer skall kunna förvärva eller förbättra färdigheter, inbegripet i informations- och kommunikationsteknik, och på så sätt göra det lättare för dem att komma in på arbetsmarknaden samt minska kompetensbrister. Medlemsstaterna skall därför fastställa ett mål när det gäller aktiva åtgärder inom ramen för vilka arbetslösa erbjuds utbildning. Man bör därvid sträva efter att gradvis närma sig genomsnittet för de tre medlemsstater som har nått de bästa resultaten, men målet bör ligga på minst 20 procent.	
Utarbeta en politik för aktivt åldrande	
Det krävs djupgående förändringar av de nuvarande samhällsattityderna till äldre arbetstagare samt en översyn av skatte- och bidragssystemen för att man skall uppnå full sysselsättning, bidra till att garantera att socialförsäkringssystemen är långsiktigt rättvisa och hållbara och kunna utnyttja äldre arbetstagares erfarenhet på bästa sätt. Att främja kvaliteten i arbetet bör anses som en viktig faktor för att äldre arbetstagare skall stanna kvar på arbetsmarknaden.	
3. Medlemsstaterna skall därför – om lämpligt tillsammans med arbetsmarknadens parter – utarbeta politiska åtgärder för aktivt åldrande, med målet att förbättra möjligheterna och incitamenten för äldre arbetstagare att stanna kvar i arbetslivet längre. Detta skall särskilt ske genom följande åtgärder:	
— Att anta positiva åtgärder för att upprätthålla äldre arbetstagares arbetsförmåga och kompetens – inte minst på en kunskapsbaserad arbetsmarknad – framför allt genom att ge en adekvat tillgång till allmän och yrkesinriktad utbildning, för att införa flexibla arbetsformer, till exempel deltidsarbete för dem som så önskar, och för att öka arbetsgivarnas medvetenhet om äldre arbetstagares potential.	
— Att se över skatte- och bidragssystemen i syfte att undanröja hinder och skapa nya incitament för äldre arbetstagare att förbli verksamma på arbetsmarknaden.	

URSPRUNGLIGT FÖRSLAG	ÄNDRAT FÖRSLAG
Utveckla kompetens för den nya arbetsmarknaden genom livslångt lärande	
Effektiva och välfungerande utbildningssystem som beaktar arbetsmarknadens behov är av grundläggande betydelse för den kunskapsbaserade ekonomins utveckling och för sysselsättningens nivå och kvalitet. Utbildningssystemen är också av avgörande betydelse för det livslånga lärandet eftersom de möjliggör en smidig övergång från skola till arbete, lägger grunden för produktiva mänskliga resurser med grundläggande kunskaper såväl som specialistkompetens och gör det möjligt för människor att anpassa sig till sociala och ekonomiska förändringar. För att arbetskraften skall bli anställbar bör människor ges förutsättningar att utnyttja möjligheterna i det kunskapsbaserade samhället, kompetensbrister åtgärdas och den kompetensförlust som kan uppstå vid arbetslöshet, passivitet och utslagning förebyggas under hela livet.	Effektiva och välfungerande utbildningssystem som beaktar arbetsmarknadens behov är av grundläggande betydelse för den kunskapsbaserade ekonomins utveckling och för sysselsättningens nivå och kvalitet. Utbildningssystemen är också av avgörande betydelse för det livslånga lärandet eftersom de möjliggör en smidig övergång från skola till arbete, lägger grunden för produktiva mänskliga resurser med grundläggande kunskaper såväl som specialistkompetens och gör det möjligt för människor att anpassa sig till sociala och ekonomiska förändringar. För att arbetskraften skall bli anställbar bör människor ges förutsättningar att utnyttja möjligheterna i det kunskapsbaserade samhället, kompetensbrister åtgärdas och den kompetensförlust som kan uppstå vid arbetslöshet, passivitet och utslagning förebyggas under hela livet. Medlemsstaterna bör genom att i samråd med arbetsmarknadens parter utveckla ett lämpligt ramverk för att ge vuxna – både arbetstagare och arbetssökande – reella möjligheter till fortbildning.
4. Medlemsstaterna uppmanas därför att förbättra utbildningssystemens och läroplanernas kvalitet, inbegripet lämplig vägledning både för grundutbildning och livslångt lärande, att modernisera lärlingsutbildningen och arbetsplatsutbildningen och göra dessa effektivare samt att utveckla lokala utbildningscentrum för många ändamål. Detta skall ha följande syften:	Oförändrat
— Att ge ungdomar de grundläggande färdigheter som är relevanta på arbetsmarknaden och som behövs för att kunna delta i livslångt lärande.	
— Att minska analfabetism hos ungdomar och vuxna samt avsevärt minska antalet ungdomar som lämnar skolsystemet i förtid. Särskild vikt bör fästas vid att stödja ungdomar med inlärningssvårigheter och andra skolrelaterade problem. Medlemsstaterna skall här utarbeta åtgärder vars syfte är att före 2010 halvera antalet 18–24-åringar som endast har grundskoleutbildning och som inte deltar i vidareutbildning.	
— Att främja förhållanden som ger vuxna, även anställda med atypiska avtal, bättre möjligheter till livslångt lärande i syfte att höja den andel av den vuxna befolkningen i arbetsför ålder (25–64 år) som vid en viss tidpunkt deltar i allmän och yrkesinriktad utbildning. Medlemsstaterna skall fastställa mål för detta.	
För att underlätta rörlighet och uppmuntra livslångt lärande bör medlemsstaterna på ett bättre sätt erkänna kvalifikationer, förvärvade kunskaper och färdigheter.	

URSPRUNGLIGT FÖRSLAG	ÄNDRAT FÖRSLAG
5. Medlemsstaterna skall sträva efter att utveckla e-lärande för alla medborgare. Medlemsstaterna skall särskilt fortsätta arbetet med att ge alla skolor tillgång till Internet och till multimediematerial och se till att alla berörda lärare före slutet av 2001 har tillräckliga kunskaper om denna teknik för att förmedla mångsidiga datakunskaper till alla elever.	
Aktiva åtgärder för att utveckla matchningen mellan utbud och efterfrågan på arbetskraft och motverka flaskhalsar på de nya europeiska arbetsmarknaderna	
Parallellt med arbetslöshet och utslagning från arbetsmarknaden råder det i alla medlemsstater brist på arbetskraft inom vissa sektorer, yrken och regioner. I och med att sysselsättningen förbättras och de tekniska förändringarna sker allt snabbare blir dessa flaskhalsar allt fler. Om det inte vidtas tillräckligt med aktiva åtgärder för att förebygga och bekämpa brister på arbetskraft kommer konkurrenskraften att bli lidande, inflationstrycket att öka och den strukturella arbetslösheten att förbli hög. Arbetskraftens rörlighet bör underlättas och uppmuntras för att man helt skall kunna utnyttja de öppna och tillgängliga europeiska arbetsmarknadernas potential.	Parallellt med arbetslöshet och utslagning från arbetsmarknaden råder det i alla medlemsstater brist på arbetskraft inom vissa sektorer, yrken och regioner. I och med att sysselsättningen förbättras och de tekniska förändringarna sker allt snabbare blir dessa flaskhalsar allt fler. Om det inte vidtas tillräckligt med aktiva åtgärder för att förebygga och bekämpa brister på arbetskraft kommer konkurrenskraften att bli lidande, inflationstrycket att öka och den strukturella arbetslösheten att förbli hög. Arbetskraftens rörlighet bör underlättas och uppmuntras för att man helt skall kunna utnyttja de öppna och tillgängliga europeiska arbetsmarknadernas potential, samtidigt som den regionala balansen när det gäller ekonomisk och social utveckling beaktas i vederbörlig ordning.
6. Medlemsstaterna skall, om lämpligt tillsammans med arbetsmarknadens parter, öka sina insatser för att identifiera och förebygga nya flaskhalsar, särskilt genom att göra följande: — Utveckla arbetsförmedlingarnas förmåga att matcha utbud och efterfrågan på arbetskraft. — Utveckla åtgärder för att förebygga kompetensbrist. — Främja yrkesmässig och geografisk rörlighet. — Stimulera arbetsmarknadens funktion genom att förbättra databaserna om arbetstillfällen och utbildningsmöjligheter, koppla samman databaserna inom Europa samt utnyttja modern informationsteknik och de erfarenheter som redan gjorts på europeisk nivå.	Oförändrat
Motverka diskriminering och främja social integration genom möjligheter till sysselsättning	
Många grupper och individer har särskilda svårigheter när det gäller att skaffa sig relevanta färdigheter samt att komma ut och stanna kvar på arbetsmarknaden. Detta kan öka risken för utslagning. Det behövs enhetliga åtgärder som främjar social integration genom att de stöder integreringen av mindre gynnade grupper eller personer i arbetslivet samt främjar kvaliteten i deras sysselsättning. Diskriminering i fråga om tillgången till och behandlingen på arbetsmarknaden bör undvikas.	

URSPRUNGLIGT FÖRSLAG	ÄNDRAT FÖRSLAG
7. Varje medlemsstat skall göra följande:	
— Identifiera och motverka alla former av diskriminering när det gäller tillgång till arbetsmarknaden eller till allmän och yrkesinriktad utbildning.	
— Utveckla integrationsvägar bestående av effektiva, förebyggande och aktiva politiska åtgärder som främjar utsatta eller mindre gynnade gruppers och personers integration på arbetsmarknaden, i syfte att undvika marginalisering, fenomenet ”arbetande fattiga” och utslagning.	
— Genomföra lämpliga åtgärder för att tillgodose de behov som funktionshindrade, etniska minoriteter och migrerande arbetstagare har när det gäller deras integrering på arbetsmarknaden och i lämpliga fall fastställa nationella mål i detta avseende.	
II. UTVECKLA FÖRETAGARANDAN OCH SKAPANDET AV ARBETSTILLFÄLLEN	
Göra det lättare att starta och driva företag	
För att man skall kunna skapa arbetstillfällen och ge ungdomar ökade möjligheter till yrkesutbildning är det väsentligt att det allmänt bildas nya företag och att man särskilt bidrar till små och medelstora företags tillväxt. Denna process måste främjas genom att man uppmuntrar en ökad medvetenhet om företagande i samhället och i läroplaner, inför klara, stabila och förutsägbara bestämmelser samt förbättrar villkoren för utvecklingen av och tillgången till riskkapitalmarknader. Medlemsstaterna bör även minska och förenkla de administrativa och skattemässiga bördorna för små och medelstora företag. Åtgärderna bör förstärka förebyggandet av odeklarerat arbete (svartarbete).	För att man skall kunna skapa arbetstillfällen och ge ungdomar ökade möjligheter till yrkesutbildning är det väsentligt att det allmänt bildas nya företag och att man särskilt bidrar till små och medelstora företags tillväxt. Denna process måste främjas genom att man uppmuntrar en ökad medvetenhet om företagande i samhället och i läroplaner, inför klara, stabila och förutsägbara bestämmelser samt förbättrar villkoren för utvecklingen av och tillgången till riskkapitalmarknader. Medlemsstaterna bör även minska och förenkla de administrativa och skattemässiga bördorna för små och medelstora företag. Åtgärderna bör förstärka förebyggandet och bekämpandet av odeklarerat arbete (svartarbete).
8. Medlemsstaterna skall fästa särskild vikt vid att väsentligt minska de allmänna omkostnaderna och den administrativa bördan för företagen, särskilt när företag startas och när ytterligare arbetskraft anställs. När medlemsstaterna utarbetar nya bestämmelser skall de också bedöma vilka eventuella effekter detta får när det gäller den administrativa bördan och de allmänna omkostnaderna för företagen.	Oförändrat
9. Medlemsstaterna skall uppmuntra nyföretagande på följande sätt:	
— Genom att undersöka hur man kan minska de hinder, särskilt inom skattesystemen och socialförsäkringssystemen, som kan försvåra övergången till egenföretagande eller bildandet av småföretag.	
— Genom att främja utbildning som förbereder för verksamhet som egenföretagare, målinriktade stödtjänster samt utbildning för företagare och blivande företagare.	

URSPRUNGLIGT FÖRSLAG	ÄNDRAT FÖRSLAG
— Genom att i samarbete med arbetsmarknadens parter motverka odeklarerat arbete och uppmuntra att sådant arbete omvandlas till lagligt arbete med hjälp av lämpliga åtgärder, inbegripet reglering, stimulansåtgärder och skatte- och bidragsreformer.	
Nya sysselsättningsmöjligheter i det kunskapsbaserade samhället och inom tjänstesektorn	
Om Europeiska unionen med framgång vill möta den utmaning som sysselsättningsfrågan utgör måste alla potentiella källor till sysselsättning och ny teknik utnyttjas effektivt. Det måste skapas en miljö som stöder innovativa företag, vilka kan bidra avsevärt till att mobilisera potentialen att skapa arbetstillfällen i det kunskapsbaserade samhället. Särskilt inom tjänstesektorn finns det en betydande potential att skapa nya arbetstillfällen och höja kvaliteten i arbetet. I synnerhet miljösektorn kan skapa viktiga möjligheter när det gäller att ge lågutbildade tillgång till arbetsmarknaden och det finns en potential i att höja arbetstagarnas kompetens genom att i snabbare takt införa modern miljöteknik. Därför skall medlemsstaterna göra följande:	
10. Medlemsstaterna skall undanröja hinder för tillhandahållandet av tjänster och skapa grundläggande förutsättningar för att fullt ut utnyttja sysselsättningspotentialen inom hela tjänstesektorn när det gäller att skapa fler och bättre arbetstillfällen. Den sysselsättningspotential som kunskapssamhället och miljösektorn erbjuder skall särskilt tillvaratas.	
Agera regionalt och lokalt för sysselsättningen	
Alla regionala och lokala aktörer, inbegripet arbetsmarknadens parter, måste mobiliseras för att genomföra den europeiska sysselsättningsstrategin genom att identifiera möjligheterna att skapa arbetstillfällen på lokal nivå och stärka de partnerskap som behövs för detta.	
11. Medlemsstaterna skall göra följande:	
— I lämpliga fall beakta aspekter som rör den regionala utvecklingen i sin övergripande sysselsättningspolitik.	
— Uppmuntra lokala och regionala myndigheter att utveckla sysselsättningsstrategier så att man fullt ut kan utnyttja de möjligheter som erbjuds genom att arbetstillfällen skapas på lokal nivå samt i detta avseende främja samarbete med alla berörda parter, inbegripet företrädare för det civila samhället.	
— Främja åtgärder som främjar en konkurrenskraftig utveckling och som stärker förmågan inom den sociala ekonomin att skapa fler arbeten samt att höja deras kvalitet, särskilt tillhandahållandet av varor och tjänster för behov som ännu inte har tillgodosetts på marknaden. Dessutom bör de utreda vilka eventuella hinder det finns för dessa åtgärder och sträva efter att undanröja dessa hinder.	
— Förstärka de offentliga arbetsförmedlingarnas roll på samtliga nivåer när det gäller att finna lokala sysselsättningsmöjligheter och att förbättra den lokala arbetsmarknadens funktion.	

URSPRUNGLIGT FÖRSLAG

ÄNDRAT FÖRSLAG

Införa skattereformer som gynnar sysselsättning och utbildning

Det är viktigt att man närmare utreder hur skattetrycket påverkar sysselsättningen och att man gör skattesystemen mer sysselsättningsfrämjande genom att bryta den långvariga tendensen att höja skatterna och avgifterna på arbete. Vid en skattereform måste man också beakta behovet av ökade investeringar i mänskliga resurser vad gäller företag, myndigheter och individerna själva, med tanke på effekterna för sysselsättningen och konkurrenskraften på längre sikt.

12. Varje medlemsstat skall göra följande:

— Om så krävs och med hänsyn till sin nuvarande nivå fastställa ett mål för en gradvis minskning av det totala skattetrycket och, där så är lämpligt, ett mål för en gradvis minskning av skattetrycket på arbete och av lönebikostnaderna, särskilt när det gäller okvalificerat och lågavlönat arbete. Reformerna skall inte äventyra de offentliga finanserna eller den långsiktiga finansiella jämvikten i socialförsäkringssystemen.

— Skapa incitament och undanröja skattehinder för investeringar i mänskliga resurser.

— Undersöka om det är lämpligt att utnyttja alternativa källor till skatteintäkter, till exempel energi- och utsläppsskatter, och undersöka hur dessa kan utformas. Därvid bör man beakta de erfarenheter som gjorts i flera medlemsstater när det gäller miljöskattereformer.

III. FRÄMJA FÖRETAGENS OCH DE ANSTÄLLDAS ANPASSNINGSFÖRMÅGA

De möjligheter som skapas tack vare den kunskapsbaserade ekonomin och utsikterna till en ökad sysselsättningsnivå och en sysselsättning av bättre kvalitet kräver dels en följdriktig anpassning av arbetets organisationen, dels att alla aktörer, inklusive företagen, bidrar till att genomföra strategier för livslångt lärande så att arbetstagarnas och arbetsgivarnas behov tillgodoses.

Modernisera arbetsorganisationen

För att främja en modernisering av arbetets organisation och arbetsformer, som bland annat bidrar till kvalitetsförbättringar i arbetet, bör starka partnerskap utvecklas på alla lämpliga nivåer (på europeisk, nationell, sektoriell och lokal nivå samt på företagsnivå).

URSPRUNGLIGT FÖRSLAG	ÄNDRAT FÖRSLAG
13. Arbetsmarknadens parter uppmanas till följande:	
— Att på alla lämpliga nivåer förhandla fram och genomföra överenskommelser om modernisering av arbetets organisation, inbegripet flexibla arbetsformer, för att göra företagen produktiva, konkurrenskraftiga och anpassningsbara till förändringar inom sina branscher, för att uppnå den balans som krävs mellan flexibilitet och trygghet samt för att höja arbetets kvalitet. Frågor som behandlas kan till exempel vara införande av ny teknik, nya arbetsformer och arbetstidsfrågor som till exempel arbetstid på årsbasis, förkortad arbetstid, mindre övertid, utveckling av deltidsarbete, möjligheter att göra avbrott i yrkeslivet samt därmed förknippade trygghetsfrågor.	
— Att inom ramen för Luxemburgprocessen årligen rapportera om vilka aspekter av arbetsorganisationens modernisering som har omfattats av förhandlingarna samt om hur de har genomförts och hur de påverkar sysselsättningen och arbetsmarknadens funktion.	
14. Medlemsstaterna skall göra följande, om lämpligt tillsammans med arbetsmarknadens parter eller på grundval av avtal som arbetsmarknadens parter förhandlat fram:	
— Se över det gällande regelverket och utreda förslag till nya bestämmelser och incitament för att säkerställa att de bidrar till att minska hindren för sysselsättning, till att underlätta införandet av en moderniserad arbetsorganisation och till att stödja arbetsmarknadens anpassning till strukturella förändringar i ekonomin.	
— Samtidigt beakta det faktum att anställningsformerna blir allt mer skiftande, utreda möjligheten att i den nationella lagstiftningen införa mer flexibla typer av avtal och se till att de personer som har nya, mer flexibla anställningsavtal kommer i åtnjutande av tillräcklig trygghet och bättre yrkesställning, som är förenliga med företagens behov och arbetstagarnas förväntningar.	
— Försöka se till att befintlig arbetsmiljölagstiftning tillämpas bättre på arbetsplatserna genom att öka och förstärka genomförandet, genom att ge företag – särskilt små och medelstora – vägledning för att göra det lättare för dem att följa den befintliga lagstiftningen, genom att förbättra utbildningen i arbetsmiljöfrågor och genom att främja åtgärder för att minska arbetsolyckor och yrkessjukdomar inom traditionella högrisksektorer.	
Stödja anpassningsförmågan inom företagen som en del av det livslånga lärandet	
En av de centrala aspekterna i livslångt lärande är att öka den kompetens som finns i företagen.	

URSPRUNGLIGT FÖRSLAG	ÄNDRAT FÖRSLAG
15. Arbetsmarknadens parter uppmanas därför att på samtliga berörda nivåer där det är lämpligt sluta avtal om livslångt lärande i syfte att underlätta anpassning och innovation, särskilt på området informations- och kommunikationsteknik. På så sätt skall man skapa förutsättningar att ge varje arbetstagare möjlighet att skaffa sig de kunskaper som krävs i informationssamhället före 2003.	
IV. STÄRKA JÄMSTÄLLDHETSPOLITIKEN	
Integrering av jämställdhetsperspektivet (mainstreaming)	
För att uppnå målen när det gäller lika möjligheter och höja sysselsättningsintensiteten för kvinnor enligt slutsatserna från Europeiska rådets möte i Lissabon, bör medlemsstaternas jämställdhetspolitik förstärkas och alla relevanta faktorer som påverkar kvinnors beslut att börja arbeta beaktas.	
Kvinnor har fortfarande särskilda problem när det gäller inträde på arbetsmarknaden, karriärutveckling, förvärvsinkomster och möjligheter att kombinera arbete och familj. Det är därför viktigt att man bland annat	
— ser till att aktiva arbetsmarknadsåtgärder görs tillgängliga för kvinnor i en omfattning som motsvarar deras andel av de arbetslösa,	
— ägnar särskild uppmärksamhet åt jämställdheten när det gäller skatte- och bidragssystemen samt skatte- och bidragsstrukturer som påverkar kvinnors deltagande i arbetslivet negativt,	— ägnar särskild uppmärksamhet åt jämställdheten när det gäller skatte- och bidragssystemen samt reformerar skatte- och bidragsstrukturer som påverkar kvinnors deltagande i arbetslivet negativt,
— ägnar särskild uppmärksamhet åt att se till att principen om lika lön för lika eller likvärdigt arbete tillämpas,	Oförändrat
— ägnar särskild uppmärksamhet åt faktorer som hindrar kvinnor som vill starta nya företag eller bli egenföretagare,	— ägnar särskild uppmärksamhet åt faktorer som hindrar kvinnor som vill starta nya företag eller bli egenföretagare i syfte att undanröja dessa hinder,
— ser till att kvinnor på ett positivt sätt kan dra nytta av flexibla former att organisera arbetet, på frivillig basis och utan att det innebär några förluster vad gäller arbetets kvalitet,	Oförändrat
— skapar förutsättningar för att underlätta kvinnors tillgång till livslångt lärande, särskilt till IT-utbildning.	

URSPRUNGLIGT FÖRSLAG	ÄNDRAT FÖRSLAG
16. Medlemsstaterna skall därför integrera ett jämställdhetsperspektiv i alla fyra pelare vid genomförandet av riktlinjerna enligt följande:	
— Utveckla och förstärka förfarandena för samråd med jämställdhetsorgan.	
— Tillämpa förfaranden för konsekvensanalys ur ett jämställdhetsperspektiv inom varje riktlinje.	
— Utarbeta indikatorer för att mäta resultaten av jämställdhetsarbetet inom varje riktlinje.	
För att kunna göra en meningsfull utvärdering måste medlemsstaterna se till att det finns adekvata system och förfaranden för att samla in uppgifter och att könsuppdelad sysselsättningsstatistik finns tillgänglig.	
Minska klyftan mellan könen	
Medlemsstaterna och arbetsmarknadens parter bör vara uppmärksamma på att kvinnor och män är ojämnt representerade inom vissa ekonomiska sektorer och yrken samt på att förbättra kvinnors karriärmöjligheter.	
17. Medlemsstaterna skall göra följande, om lämpligt tillsammans med arbetsmarknadens parter:	
— Intensifiera sina insatser för att minska skillnaden i sysselsättningsintensitet mellan kvinnor och män genom att aktivt främja en ökad förvärvsfrekvens hos kvinnor, samt överväga att fastställa nationella mål enligt de mål som anges i slutsatserna från Europeiska rådets möte i Lissabon.	— Intensifiera sina insatser för att minska skillnaden i sysselsättningsintensitet mellan kvinnor och män genom att aktivt främja en ökad förvärvsfrekvens hos kvinnor, samt fastställa nationella mål enligt de mål som anges i slutsatserna från Europeiska rådets möte i Lissabon.
— Vidta åtgärder för att se till att kvinnor och män är jämt representerade inom alla sektorer och yrken.	Oförändrat
— Anta en mångfasetterad strategi för att uppnå lika lön för män och kvinnor inom både den offentliga och den privata sektorn samt överväga att fastställa mål för att ta itu med löneskillnaderna. Denna strategi kan bland annat inbegripa att se över klassificeringen av arbetsuppgifter och lönesystem för att eliminera skillnaderna mellan könen, att förbättra statistik- och övervakningssystem samt att skapa ökad medvetenhet och bättre insyn när det gäller löneskillnader mellan könen.	— Anta en mångfasetterad strategi för att uppnå lika lön för män och kvinnor inom både den offentliga och den privata sektorn, bland annat fastställa mål för att ta itu med löneskillnaderna. Denna strategi kan bland annat inbegripa att se över klassificeringen av arbetsuppgifter och lönesystem för att eliminera skillnaderna mellan könen, att förbättra statistik- och övervakningssystem samt att skapa ökad medvetenhet och bättre insyn när det gäller löneskillnader mellan könen.
— Överväga att införa nya åtgärder för att främja kvinnors ställning och härigenom minska klyftorna mellan könen.	Oförändrat

URSPRUNGLIGT FÖRSLAG	ÄNDRAT FÖRSLAG
Kombinera arbete och familj	
Den politik som rör avbrott i yrkeslivet, föräldraledighet och deltidsarbete samt flexibla arbetsformer som gynnar både arbetsgivare och arbetstagare betyder mycket för både kvinnor och män. Genomförandet av olika direktiv och avtal mellan arbetsmarknadens parter på dessa områden bör påskyndas och regelbundet följas upp. Det måste finnas en tillräckligt utbyggd och god omsorg för barn och andra närstående, så att både kvinnor och män lättare skall kunna komma in på arbetsmarknaden och stanna kvar där. En rättvis fördelning av familjeansvaret är i detta sammanhang av avgörande betydelse. Personer som åter träder in på arbetsmarknaden efter en tids frånvaro kan ha föråldrade kunskaper och ha svårt att få delta i utbildning. Det måste bli lättare för kvinnor och män att komma tillbaka på arbetsmarknaden efter en tids frånvaro.	
18. Medlemsstaterna och arbetsmarknadens parter skall göra följande:	
— Utarbeta, genomföra och främja en familjevänlig politik, bland annat en lättillgänglig och god omsorg för barn och andra närstående med rimliga avgifter samt föräldraledighet och andra möjligheter till tjänstledighet.	
— Överväga att utifrån sina nationella förutsättningar fastställa ett nationellt mål för hur omsorgen för barn och andra närstående skall byggas ut.	— Utifrån sina nationella förutsättningar fastställa ett nationellt mål för hur omsorgen för barn och andra närstående skall byggas ut.
— Särskilt uppmärksamma kvinnor – och män – som önskar återgå till yrkeslivet efter ett uppehåll och i detta avseende undersöka möjligheterna att gradvis undanröja hindren för återinträde på arbetsmarknaden.	Oförändrat

Förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EEG) nr 4045/89 om medlemsstaternas granskning av de transaktioner som utgör en del av systemet för finansiering genom garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket

(2002/C 51 E/25)

KOM(2001) 663 slutlig — 2001/0264(CNS)

(Framlagt av kommissionen den 13 november 2001)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 37 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande, och

av följande skäl:

(1) Reglerna för urvalet av företag som skall granskas enligt artikel 2 i rådets förordning (EEG) nr 4045/89 [1], senast ändrad genom förordning (EG) nr 3235/94 [2], bör ändras med beaktande av att riskanalys nu används inom andra kontrollåtgärder, inflationen sedan förordning (EEG) nr 4045/89 senast ändrades och för att ge medlemsstaterna större frihet i valet av företag.

(2) Det bör fastställas regler för samarbetet vid de tillfällen då medlemsstaterna genomför gemensamma åtgärder.

(3) Bestämmelserna om hur medlemsstaterna skall meddela att de begär varandras bistånd i enlighet med artikel 7 i förordning (EEG) nr 4045/89 bör förenklas.

(4) Bestämmelserna om gemenskapens bidrag till medlemsstaternas utgifter till följd av tillämpningen av förordning (EEG) nr 4045/89 är föråldrade och bör utgå.

(5) Förordning (EG) nr 4045/89 bör således ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Förordning (EEG) nr 4045/89 ändras på följande sätt:

1. Artikel 2.2 skall ändras på följande sätt:

a) I första stycket skall ”100 000 ecu” ersättas med ”150 000 euro”.

b) I fjärde stycket skall ”300 000 ecu” ersättas med ”350 000 euro”.

c) I femte stycket skall ”30 000 ecu” ersättas med ”40 000 euro”.

2. Artikel 7 skall ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 skall följande stycke införas:

”I de fall då två eller flera medlemsstater till det program som sänds in i enlighet med artikel 10.1 fogar ett förslag om gemensamma åtgärder som kräver ett omfattande ömsesidigt bistånd kan kommissionen på begäran bevilja en sänkning på upp till 25 % av minimiantalet granskningar för de berörda medlemsstaterna enligt artikel 2.2.”

b) I punkt 2 skall den sista meningen ersättas med följande:

”En översikt över dessa skall sändas in till kommissionen en gång per kvartal, senast en månad efter utgången av varje kvartal. Kommissionen kan begära in kopior av varje enskild begäran.”

c) Punkt 4 skall ersättas med följande:

”4. Om det för granskning av ett företag i enlighet med artikel 2 krävs att ytterligare uppgifter inhämtas från en annan medlemsstat, bl.a. i form av dubbelkontroller enligt artikel 3, kan en särskild begäran om granskning göras varvid skälen till denna begäran skall anges. En översikt över dessa skall sändas in till kommissionen en gång per kvartal, senast en månad efter utgången av varje kvartal. Kommissionen kan begära in kopior av varje enskild begäran.

En begäran om granskning skall tillgodose senast sex månader efter det att den mottogs. Resultaten av granskningen skall utan dröjsmål meddelas den begärande medlemsstaten och kommissionen. Meddelande till kommissionen skall skickas en gång per kvartal, senast en månad efter utgången av varje kvartal.”

[1] EGT L 388, 30.12.1989, s. 18.

[2] EGT L 338, 28.12.1994, s. 16.

3. Artiklarna 12, 13, 14, 15, 16, 16a och 17 skall utgå.

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft den tredje dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Den skall tillämpas från och med granskningsperioden 2002/2003.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 1868/94 om upprättande av ett kvotsystem avseende produktionen av potatisstärkelse

(2002/C 51 E/26)

KOM(2001) 677 slutlig — 2001/0273(CNS)

(Framlagt av kommissionen den 16 november 2001)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artiklarna 36 och 37 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande, och

av följande skäl:

(1) I artikel 2.3 i rådets förordning (EG) nr 1868/94 [1] fastställs kvoter för potatisstärkelse för producentmedlemsstaterna under regleringsåren 2000/01 och 2001/02.

(2) Enligt artikel 3.2 i förordning (EG) nr 1868/94 skall kvoterna vart tredje år fördelas mellan de producerande medlemsstaterna, på grundval av kommissionens rapport till rådet. De kvoter som gäller för regleringsåret 2001/02 bör därför förlängas i tre år.

(3) Med hänsyn till revisionsrättens rapport om sektorn och den pågående utvärderingen förbehåller sig kommissionen rätten att lämna andra förslag som är lämpliga för ordningen för potatisstärkelse.

(4) Producentmedlemsstaterna bör fördela sina kvoter för en period på tre år bland samtliga företag som producerar potatisstärkelse på grundval av kvoterna för regleringsåret 2001/02.

(5) De kvantiteter som används utöver de delkvoter som är tillgängliga under regleringsåret 2001/02 bör dras av för regleringsåret 2002/03, i enlighet med artikel 6.2 i förordning (EG) nr 1868/94.

(6) Då rådets förordning (EEG) nr 1766/92 [2] ändrades genom rådets förordning (EG) nr 1253/1999 [3] gjordes en anpassning av terminologin för utbetalningar i artikel 8. Den här förordningen bör överensstämma med den terminologin.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Förordning (EG) nr 1868/94 ändras på följande sätt:

1. Artikel 2 skall ersättas med följande:

”*Artikel 2*

1. De nedan nämnda medlemsstater som producerar potatisstärkelse tilldelas följande kvoter för regleringsåren 2002/03, 2003/04 och 2004/05:

Danmark: 168 215 ton

Tyskland: 656 298 ton

Spanien: 1 943 ton

Frankrike: 265 354 ton

Nederländerna: 507 403 ton

Österrike: 47 691 ton

Finland: 53 178 ton

Sverige: 62 066 ton

Summa: 1 762 148 ton

2. Varje producentmedlemsstat skall fördela den kvot som anges i punkt 1 mellan företag som producerar potatisstärkelse, att användas under regleringsåren 2002/03, 2003/04 och 2004/05, på grundval av de delkvoter som finns tillgängliga för varje företag som producerar potatisstärkelse under 2001/02, innan det görs en eventuell korrigering i enlighet med artikel 6.2.

Delkvoterna för varje företag som producerar potatisstärkelse under regleringsåret 2002/03 skall justeras för att ta hänsyn till eventuella kvantiteter som överstiger kvoterna under regleringsåret 2001/02 i enlighet med artikel 6.2.”

2. Artikel 3 skall ersättas med följande:

”*Artikel 3*

1. Kommissionen skall senast den 30 september 2004 och därefter vart tredje år lägga fram en rapport till rådet om kvotfördelningen i gemenskapen, vid behov tillsammans med lämpliga förslag. I denna rapport skall hänsyn tas till eventuella ändringar av betalningarna till potatisproducenterna samt till utvecklingen av marknaden för potatisstärkelse och spannmålsstärkelse.

---

[1] EGT L 197, 30.7.1994, s. 4. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 1252/1999 (EGT L 160, 26.6.1999, s. 15).

[2] EGT L 181, 1.7.1992, s. 21. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 1666/2000 (EGT L 193, 29.7.2000, s. 1).

[3] EGT L 160, 26.6.1999, s. 18.

2. Senast den 31 december 2004 och därefter med treårsintervaller skall rådet, på grundval av artikel 37 i fördraget, fördela de treåriga kvoterna mellan medlemsstaterna på grundval av den rapport som avses i punkt 1.

3. Senast den 31 januari 2005 och därefter vart tredje år skall medlemsstaterna meddela berörda personer uppgifter om kvotfördelningen för de påföljande tre regleringsåren."

3. Artikel 7 skall ersättas med följande:

"*Artikel 7*

Bestämmelserna i denna förordning skall inte omfatta produktion av potatisstärkelse av företag som varken köper potatis som har omfattats av den betalning som avses i artikel 8 i förordning (EEG) nr 1766/92 eller som omfattas av det bidrag som avses i artikel 7 i den förordningen."

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft den sjunde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Den skall tillämpas från och med den 1 juli 2002.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Förslag till rådets beslut om att bemyndiga medlemsstaterna att i Europeiska gemenskapens intresse ratificera den internationella konventionen om ansvarighet och kompensation för skador i samband med frakt av farliga och giftiga ämnen till havs, 1996 (HNS-konventionen)

(2002/C 51 E/27)

(Text av betydelse för EES)

KOM(2001) 674 slutlig — 2001/0272(CNS)

(Framlagt av kommissionen den 19 november 2001)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT FÖLJANDE BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artiklarna 61 c), 67.1 samt artikel 300 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande, och

av följande skäl:

(1) Den internationella konventionen (HNS-konventionen) om ansvarighet och kompensation för skador i samband med frakt av farliga och giftiga ämnen till havs (The International Convention on Liability and Compensation for Damage in Connection with the Carriage of Hazardous and Noxious Substances by Sea (the HNS Convention)) från 1996 syftar till att säkerställa lämplig, snabb och effektiv kompensation till personer som lidit skada orsakad av utsläpp av farliga och giftiga ämnen vid frakt till havs. Konventionen täpper till den lucka som finns i den internationella lagstiftningen om ansvarighet vid havsföroreningar.

(2) Gemenskapen och medlemsstaterna delar behörighet i fråga om de ämnen som täcks av HNS-konventionen, och gemenskapen har exklusiv behörighet när det gäller artiklarna 38, 39 och 40 i konventionen.

(3) Artiklarna 38, 39 och 40 i HNS-konventionen är oförenliga med gemenskapens sekundärrätt om domstols behörighet, erkännande och verkställighet av domar i enlighet med rådets förordning 44/2001 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område.

(4) Texten till konventionen antogs 1996 och det finns för närvarande inga planer på att återuppta förhandlingarna för att ta hänsyn till gemenskapens behörighet och de inkonsekvenser som finns mellan konventionen och gemenskapslagstiftningen.

(5) Rådet kan undantagsvis bemyndiga medlemsstaterna, med undantag för Danmark, att ratificera HNS-konventionen i gemenskapens intresse, under förutsättning att en lämplig reservation görs.

(6) Danmark har att samråda med övriga medlemsstater i rådet om dessa ärenden.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Medlemsstaterna bemyndigas härmed att ratificera eller ansluta sig till den internationella konventionen (HNS-konventionen) om ansvarighet och kompensation för skador i samband med frakt av farliga och giftiga ämnen till havs från 1996, i enlighet med villkoren i artiklarna 2 och 3.

Artikel 2

De medlemsstater som ratificerar eller på annat vis uttrycker önskan att följa HNS-konventionen skall bifoga följande reservation:

”De domslut det hänvisas till i artikel 40 i konventionen skall, när de meddelas av en domstol i en medlemsstat i Europeiska gemenskapen som lyder under gemenskapsregler på detta område, erkännas och verkställas i en annan medlemsstat i Europeiska gemenskapen i enlighet med sådana gemenskapsregler.”

Artikel 3

Den medlemsstat som ratificerar eller ansluter sig till HNS-konventionen skall skriftligen meddela Internationella sjöfartsorganisationens generalsekretare att sådan ratificering eller sådan anslutning ägt rum i enlighet med detta beslut.

Artikel 4

Medlemsstaterna skall så snart som möjligt vidta åtgärder för att säkerställa att HNS-konventionen ändras så att gemenskapen kan bli kontraktsslutande part till den.

Artikel 5

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna, med undantag av Danmark.

Förslag till rådets beslut om bemyndigande för medlemsstaterna att i Europeiska gemenskapens intresse underteckna och ratificera 2001 års internationella konvention om ansvarighet för skada orsakad av förorening genom bunkerolja (den s.k. bunkerkonventionen)

(2002/C 51 E/28)

(Text av betydelse för EES)

KOM(2001) 675 slutlig — 2001/0271(CNS)

(Framlagt av kommissionen den 19 november 2001)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artiklarna 61 c, 67.1 och 300 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande, och

av följande skäl:

(1) 2001 års internationella konvention om ansvarighet för skada orsakad av förorening genom bunkerolja (den s.k. bunkerkonventionen) antogs den 23 mars 2001, varvid syftet var att sörja garantera personer, som lider skada orsakad genom oljeutsläpp från fartyg som för drivmedel i bunkrar, tillräcklig skadeersättning. Konventionen fyller en betydande lucka i det internationella regelverket om ansvarighet för förorening till sjöss.

(2) Gemenskapen och medlemsstaterna delar sinsemellan befogenheter för områden som omfattas av bunkerkonventionen, varvid gemenskapen har exklusiv befogenhet rörande artiklarna 9–10 i konventionen.

(3) Artiklarna 9–10 i bunkerkonventionen påverkar gemenskapens sekundärrätt avseende domsrätt samt erkännande och verkställighet av domar, såsom den är fastställd i rådets förordning (EG) nr 44/2001 om domsrätt samt om erkännande och verkställighet av domar i civil- och handelsrättsliga mål.

(4) Texten till bunkerkonventionen har redan antagits, och det saknas möjlighet på kort sikt att på nytt inleda förhandlingar i syfte att anpassa konventionen till gemenskapens befogenheter och åtgärda den bristande överensstämmelsen mellan å ena sidan artiklarna 9–10 i konventionen och å andra sidan rådets förordning (EG) nr 44/2001.

(5) Rådet får som ett undantagsfall bemyndiga medlemsstaterna, Danmark undantaget, att underteckna och ratificera bunkerkonventionen i gemenskapens intresse, under förutsättning att de tillfogar en ändamålsenlig reservation.

(6) Danmark är skyldigt att i denna fråga samråda i rådet med övriga medlemsstater.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Medlemsstaterna bemyndigas härmed att underteckna och ratificera 2001 års internationella konvention om ansvarighet för skada orsakad av förorening genom bunkerolja, med förbehåll för villkoren i artiklarna 2–3.

Artikel 2

Medlemsstaterna skall, när de undertecknar, ratificerar eller på annat sätt uttrycker sitt samtycke till att bli bundna av bunkerkonventionen, tillfoga följande reservation:

”De medlemsstater i Europeiska gemenskapen som omfattas av gemenskapens bestämmelser på detta område skall tillämpa gemenskapens bestämmelser om domsrätt i sina inbördes förbindelser, för såvitt föroreningsskadan orsakats i ett sådant geografiskt område, som avses i konventionens artikel 2 och som tillhör en medlemsstat i Europeiska gemenskapen, och svaranden har sitt hemvist i en medlemsstat i Europeiska gemenskapen.

Sådana domar som avses i artikel 10.1 i konventionen skall, när de avkunnas av en domstol i en medlemsstat i Europeiska gemenskapen i enlighet med gemenskapens bestämmelser på detta område, erkännas och verkställas i annan medlemsstat i Europeiska gemenskapen i enlighet med nämnda gemenskapsbestämmelser.”

Artikel 3

Medlemsstaterna skall, när de ratificerar bunkerkonventionen eller ansluter sig till den, skriftligen underrätta generalsekreteraren i Internationella sjöfartsorganisationen (IMO) om att ratifikationen eller anslutningen har skett i enlighet med detta beslut.

Artikel 4

Medlemsstaterna skall, så snart tillfälle bjuds, sörja för att bunkerkonventionen ändras, så att gemenskapen kan bli en avtalsslutande part i den.

Artikel 5

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna, Danmark undantaget.

Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om datorbehandling av uppgifter om förflyttningar och kontroller av punktskattepliktiga varor

(2002/C 51 E/29)

KOM(2001) 466 slutlig — 2001/0185(COD)

(Framlagt av kommissionen den 19 november 2001)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 95 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget, och

av följande skäl:

(1) Enligt rådets direktiv 92/12/EEG av den 25 februari 1992 om allmänna regler för punktskattepliktiga varor och om innehav, flyttning och övervakning av sådana varor [1] skall alla punktskattepliktiga varor som flyttas mellan medlemsstaternas territorier under skatteuppskov åtföljas av ett dokument som upprättats av avsändaren.

(2) Genom kommissionens förordning (EEG) nr 2719/92 av den 11 september 1992 om ledsagardokument för flyttning av varor med punktskatteuppskov [2] infördes det administrativa dokument som föreskrivs i direktiv 92/12/EEG.

(3) Med anledning av konstateranden och rekommendationer som framförts i den rapport som lades fram den 24 april 1998 av en grupp på hög nivå om bedrägerier avseende tobak och alkohol visade det sig nödvändigt att ersätta hanteringen med pappersdokument med ett system för datorbehandling av uppgifter om förflyttningar av punktskattepliktiga varor som gör det möjligt för medlemsstaterna att i realtid följa dessa förflyttningar och att genomföra de kontroller som krävs, även kontroller under själva flyttningen i den mening som avses i artikel 15 i direktiv 92/12/EEG.

(4) Införandet av ett datoriserat system bör för övrigt göra det möjligt att förenkla flyttningen av varor under punktskatteuppskov inom gemenskapen.

(5) För att genomföra detta beslut bör kommissionen sörja för samordningen mellan medlemsstaterna för att se till att den inre marknaden fungerar bra. Vidare bör kommissionen ge stöd vid bearbetning av uppgifter i bedrägeribekämpningssyfte, särskilt genom att använda riskanalys på gemenskapsnivå.

(6) Med hänsyn till komplexiteten och omfattningen av ett sådant datoriserat system krävs mycket stora personalresurser och investeringar såväl på gemenskapsnivå som från medlemsstaternas sida. Det är därför viktigt att föreskriva att kommissionen och medlemsstaterna tillhandahåller alla de resurser som behövs för att utveckla och installera systemet.

(7) Det är också nödvändigt att ange vilka inslag i datorsystemet som är gemenskapsdelar respektive icke-gemenskapsdelar liksom att ange vilka uppgifter i samband med utveckling och installering av systemet som skall genomföras av kommissionen och av medlemsstaterna. Kommissionen bör i detta avseende ha en viktig roll när det gäller samordning, organisation och förvaltning.

(8) Det bör fastställas metoder för att utvärdera och genomföra systemet för datorbehandling av uppgifter om förflyttningar och kontroller av punktskattepliktiga varor.

(9) Finansieringen av systemet bör delas av gemenskapen och medlemsstaterna och gemenskapens bidrag bör som sådant tas upp i Europeiska unionens allmänna budget.

(10) I detta beslut fastställs, för hela den tid som det tar att utveckla och installera systemet, en finansieringsram som för budgetmyndigheten utgör den särskilda referensen i den mening som avses i punkt 33 i det interinstitutionella avtalet av den 6 maj 1999 mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetdisciplin och förbättring av budgetförfarandet [3].

(11) De åtgärder som behövs för genomförandet av detta beslut utgör förvaltningsåtgärder enligt artikel 2 i rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter [4] och de bör antas enligt förvaltningsförfarandet i artikel 4 i nämnda beslut.

---

[1] EGT L 76, 23.3.1992, s. 1. Direktivet senast ändrat genom direktiv 2000/47/EG (EGT L 197, 29.7.2000, s. 73).

[2] EGT L 276, 19.9.1992, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EEG) nr 2225/93 (EGT L 198, 7.8.1993, s. 5).

[3] EGT C 172, 18.6.1999, s. 1.

[4] EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Det skall inrättas ett system för datorbehandling av uppgifter om förflyttningar och kontroller av sådana punktskattepliktiga varor som avses i artikel 3.1 i direktiv 92/12/EEG (nedan kallat systemet för datorbehandling).

2. Systemet för datorbehandling är avsett att

a) möjliggöra elektronisk överföring av det ledsagardokument som avses i förordning (EEG) nr 2719/92 samt att förbättra kontrollerna,

b) bekämpa bedrägerier genom att medlemsstaterna ges möjlighet att i realtid övervaka förflyttningar av punktskattepliktiga varor och i förekommande fall genomföra de kontroller som behövs,

c) förenkla flyttning inom gemenskapen av varor med punktskatteuppskov, bland annat genom att göra det enklare att avsluta förflyttningarna.

Artikel 2

Medlemsstaterna skall inrätta systemet för datorbehandling inom fem år från ikraftträdandet av detta beslut.

Arbetet med att utveckla systemet för datorbehandling skall påbörjas inom nio månader från ikraftträdandet av detta beslut.

Kommissionen och medlemsstaterna skall tillhandahålla den personal samt de budgetära och tekniska resurser som behövs för att genomföra och driva systemet för datorbehandling.

Artikel 3

Systemet för datorbehandling skall bestå av gemenskapsdelar och icke-gemenskapsdelar.

Gemenskapsdelarna i systemet för datorbehandling skall vara de gemensamma specifikationerna, de tekniska varorna, tjänsterna inom det gemensamma kommunikationsnätet/systemgränssnittet (Common Communication Network/Common Systems Interface, CCN/CSI) och de samordningstjänster som är gemensamma för alla medlemsstater med uteslutande av variationer eller anpassningar av dessa som är avsedda att tillgodose enskilda medlemsstaters behov.

Icke-gemenskapsdelarna skall vara de nationella specifikationerna, de nationella databanker som ingår i systemet, sammankopplingarna i nätverket mellan gemenskapsdelarna och icke-gemenskapsdelarna samt den programvara och den materiel som varje medlemsstat anser lämplig för att till fullo kunna utnyttja systemet inom sin förvaltning.

Artikel 4

1. Kommissionen skall samordna de aspekter som rör installeringen och driften av gemenskapsdelarna och icke-gemenskapsdelarna i systemet för datorbehandling, särskilt när det gäller

a) infrastrukturen och de instrument som behövs för att säkerställa systemets allmänna samtrafikförmåga och driftskompatibilitet,

b) bearbetning av uppgifterna i bedrägeribekämpningssyfte, i synnerhet genom att använda riskanalys på gemenskapsnivå.

2. För det ändamål som avses i punkt 1 skall kommissionen ingå de avtal som krävs och i samarbete med medlemsstaterna utarbeta de förvaltningsplaner som är nödvändiga för att installera och driva systemet.

I förvaltningsplanerna skall anges de uppgifter som kommissionen och varje medlemsstat skall ansvara för i inledningsskedet och därefter löpande när systemet är i drift; i förvaltningsplanerna skall också anges inom vilken tid dessa uppgifter skall vara avslutade och vilka bevis som kan begäras för att uppgifterna faktiskt är lösta.

Artikel 5

1. Medlemsstaterna skall se till att utföra de uppgifter i inledningsskedet och de löpande uppgifter som tilldelats dem inom de frister som anges i de förvaltningsplaner som anges i artikel 4.2.

Medlemsstaterna skall till kommissionen rapportera om hur de fullgjort dessa uppgifter och lägga fram bevis för det datum vid vilket uppgifterna slutfördes.

2. Medlemsstaterna skall avhålla sig från alla åtgärder i samband med installeringen eller driften av systemet för datorbehandling som kan påverka systemets allmänna samtrafikförmåga eller driftskompatibilitet eller allmänna funktionssätt.

En medlemsstat som önskar vidta en åtgärd som skulle kunna påverka antingen den allmänna samtrafikförmågan och driftskompatibiliteten eller det allmänna funktionssättet hos systemet för datorbehandling skall först ha kommissionens samtycke till åtgärden.

3. Medlemsstaterna skall regelbundet underrätta kommissionen om varje åtgärd som de har vidtagit för att systemet för datorbehandling skall kunna utnyttjas till fullo i hela deras förvaltning.

Artikel 6

De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra detta beslut skall beslutas av kommissionen enligt det förfarande som avses i artikel 7. Tillämpningsåtgärderna skall inte påverka gemenskapsbestämmelserna om uppbörd, kontroll, administrativt samarbete och ömsesidigt bistånd på den indirekta beskattningens område.

Artikel 7

1. Kommissionen skall biträdas av Ständiga kommittén för administrativt samarbete inom mervärdesskatteområdet som inrättats genom artikel 10 i rådets förordning (EEG) nr 218/92 [1].

2. När hänvisning sker till denna punkt skall förvaltningsförfarandet i artikel 4 i beslut 1999/468/EG tillämpas, varvid bestämmelserna i artiklarna 7 och 8 i det beslutet skall iakttas.

3. Den tid som avses i artikel 4.3 i beslut 1999/468/EG skall fastställas till tre månader.

Artikel 8

1. Kommissionen skall vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att kontrollera att de åtgärder som finansieras via gemenskapsbudgeten genomförs på ett korrekt sätt och i enlighet med bestämmelserna i detta beslut.

Kommissionen skall regelbundet, i samarbete med medlemsstaterna, följa upp hur utvecklingen och installeringen av systemet för datorbehandling fortskrider i syfte att avgöra om de mål som eftersträvas i detta avseende uppnås och för att dra upp riktlinjer för att göra åtgärderna för detta systems genomförande mer effektiva.

2. Kommissionen skall för den kommitté som avses i artikel 7 lägga fram en delrapport om uppföljningsåtgärderna inom 30 månader efter ikraftträdandet av detta beslut. Om det finns anledning till detta skall i rapporten anges metoder och kriterier för senare utvärderingar av systemet för datorbehandling.

3. Efter utgången av den period på fem år som avses i artikel 2 första stycket skall kommissionen för Europaparlamentet och rådet lägga fram en rapport om genomförandet av systemet för datorbehandling. I denna rapport skall bland annat anges metoder och kriterier för senare utvärderingar av systemet för datorbehandling.

Artikel 9

Länder som är kandidater för anslutning till Europeiska unionen kan av kommissionen underrättas om hur utvecklingen och installeringen av systemet för datorbehandling fortskrider och de kan även delta i de försök som kommer att genomföras.

Artikel 10

1. De kostnader som är nödvändiga för att genomföra systemet för datorbehandling skall delas mellan gemenskapen och medlemsstaterna i enlighet med punkterna 2 och 3.

2. Gemenskapen skall stå för kostnaderna för utformning, inköp, installation och underhåll av gemenskapsdelarna i systemet för datorbehandling samt kostnaderna för den dagliga driften för de gemenskapsdelar som har installerats i kommissionens eller en anvisad underleverantörs lokaler.

3. Medlemsstaterna skall stå för kostnaderna för upprättande och drift av icke-gemenskapsdelarna i systemet för datorbehandling samt för kostnaderna för den dagliga driften av de gemenskapsdelar i detta system som installerats i medlemsstaternas eller en anvisad underleverantörs lokaler.

Artikel 11

1. Finansieringsramen för genomförande av systemet för datorbehandling under den tid som anges i artikel 2 första stycket skall fastställas till 35 miljoner euro för gemenskapsbudgeten.

De årliga anslagen, inbegripet anslag till systemets drift och funktion efter ovannämnda period för systemets genomförande, skall godkännas av budgetmyndigheten inom ramen för budgetplanen.

2. Medlemsstaterna skall bedöma och tillhandahålla de budgetmedel och den personal som behövs för att fullgöra de förpliktelser som anges i artikel 5.

Artikel 12

Detta beslut träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Artikel 13

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

---

[1] EGT L 24, 1.2.1992, s. 1.

BILAGA

TEKNISKA ASPEKTER

Det datoriserade systemet skall bygga på en struktur i vilken medlemsstaterna har ansvaret för alla de telefoncentraler och elektroniska centraler i de enskilda staterna som används för att mottagning eller sändning av de uppgifter som lämnas av näringsidkarna eller medlemsstaterna, liksom för allt utbyte av uppgifter med andra medlemsstater. De får inte överlåta ansvaret för att fullgöra dessa skyldigheter på externa mellanhänder.

För att kommersiell verksamhet skall vara möjlig måste systemet innehålla höga säkerhets- och konfidentialitetsnormer. Systemet måste bland annat vara helt säkert och innebära ett fullständigt skydd för de överförda uppgifterna, vara tillgängligt dygnet runt hela året och mycket snabbt kunna återtas i drift i händelse av fel eller underhåll.

1. **Uppbyggnad**

På grundval av slutsatserna i genomförbarhetsstudien och den beslutade utformningen av informationskedjan bör det föreslagna systemet bygga på följande principer:

— Alla förtecknade näringsidkare (godkända lagerhavare och deras lager, registrerade näringsidkare och deras skatterepresentanter) skall vara anslutna till systemet.

— Varje överföring av uppgifter mellan näringsidkare som är anslutna till systemet skall gå via minst en medlemsstat.

— Vissa andra näringsidkare, bland annat icke registrerade näringsidkare (tillfälliga mottagare) kommer inte att ha direkt tillgång till systemet. I dessa fall kan vissa uppgifter överföras direkt mellan näringsidkarna.

— Om uppgifter överförs direkt mellan näringsidkare skall en av dessa, i allmänhet avsändaren, ha ansvaret för att föra in uppgifterna i systemet.

— De förtecknade näringsidkarna skall vara ansvariga för att tillhandahålla alla uppgifter rörande förflyttningarna av varorna, bland annat vad gäller att inge och eventuellt uppdatera uppgifter som rör förflyttningarna (elektroniskt ledsagardokument ([1])) och att skicka tillbaka meddelanden om avslutande.

— Alla administrativa uppgifter, med undantag för uppgifter som rör förflyttningarna, skall överföras direkt mellan medlemsstaterna. Uppgifterna skall aldrig gå via näringsidkarna.

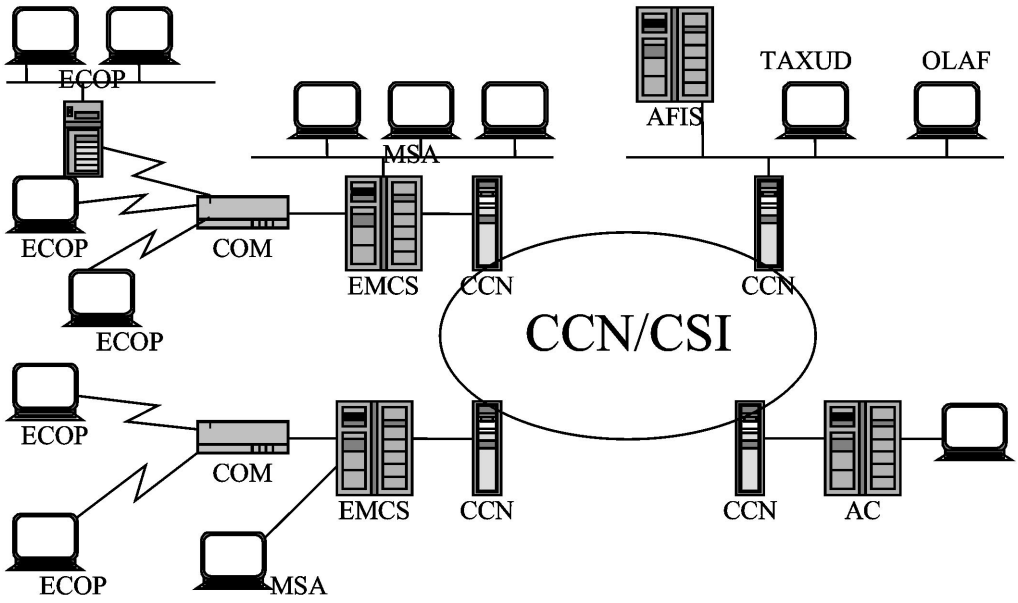
— Offentliga uppgifter kan göras allmänt tillgängliga i ett informationscentrum.

— Inom ramen för systemet för datorbehandling av uppgifter om förflyttningar och kontroller av punktskattepliktiga varor skall en näringsidkare kommunicera direkt och uteslutande med den medlemsstat som är behörig med hänsyn till produkternas avsändnings- eller mottagningsort (beroende på vilket som är tillämpligt).

Möjligheten att använda det gemensamma kommunikationsnätet/systemgränssnittet (CCN/CSI) som för närvarande används för att sammankoppla medlemsstaterna är en fördel för det planerade systemet. Under en begränsad tid bör AFIS-systemet användas som ett stöd för kontrollerna av förflyttningarna och det ömsesidiga biståndet samt för ytterligare utbyte som kan vara lämpligt.

([1]) Administrativt ledsagardokument.

Detta skulle innebära följande tekniska struktur:

För behandling av uppgifter från medlemsstatens tjänstemän eller från näringsidkarna har varje medlemsstat en server för systemet för datorbehandling av uppgifter om förflyttningar och kontroller av punktskattepliktiga varor. Varje server är ansluten till CCN/CSI-nätet [1] genom en CCN-port. De nationella tjänstemännens arbetsstationer är anslutna till servern för datorsystemet genom medlemsstatens eget nät. Dessutom är de olika centralerna för hjälp och rådgivning anslutna till systemets server eller till CCN-porten (syns ej i teckningen).

Näringsidkarna (här kallade ECOP) är anslutna till den behöriga medlemsstaten genom dubbla kommunikationskanaler (COM). Detta innebär att systemet kan förbli tillgängligt även om en av kommunikationskanalerna skulle upphöra att fungera. Näringsidkarna använder oftast bara en arbetsstation eller en autonom persondator, men de största näringsidkarna kommer att ha egna servrar och egna nät.

Kommissionens avdelningar, dvs. generaldirektoratet för skatter och tullar (TAXUD) och Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (OLAF) är direkt anslutna genom en CCN-port. AFIS-servern [2] är anslutna till samma port.

Systemcentralen (CA) är ansluten genom en egen CCN-port.

Varje medlemsstat är ansvarig för alla funktioner inom sitt eget nät.

2. **Funktioner**

För att systemet skall kunna utvecklas och installeras stegvis bör systemet delas upp i tre funktionsgrupper:

— Grupp I: Funktioner som är förutsättningar för hanteringen av det elektroniska ledsagardokumentet, bestående av en referensmodul. Det rör sig främst om grundläggande uppgifter som särskilt specificeras i direktivet och om ömsesidiga åtaganden om informationsutbyte. Tillgång till systemet för utbyte av information om mervärdesskatt (VIES [3]) kan hänföras till denna grupp.

— Grupp II: Hanteringen av själva ledsagardokumentet, inbegripet alla uppgifter som krävs för att utfärda denna handling.

— Grupp III: De kompletterande moduler för vilka det elektroniska ledsagardokumentet (grupp II) är en förutsättning, men som inte i sig påverkar hanteringen av det elektroniska ledsagardokumentet.

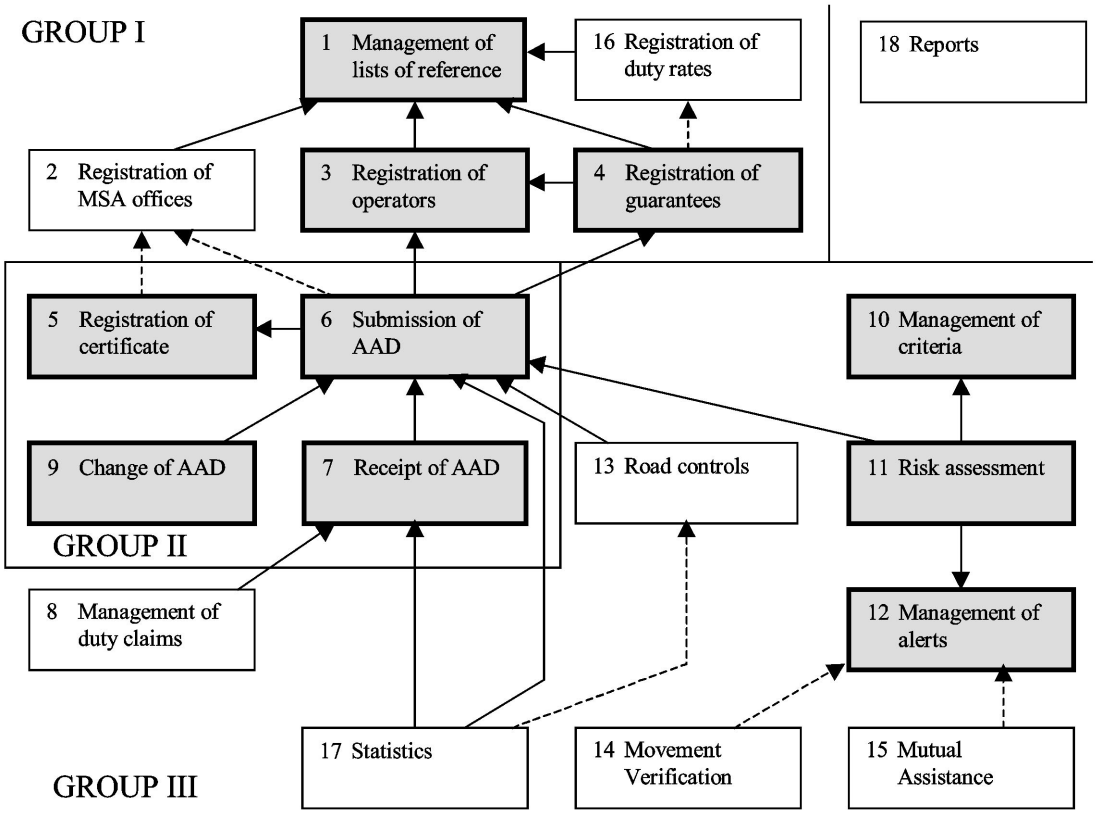
[1] CCN står för Common Communication Network. CSI står för Common Systems Interface.

[2] AFIS står för Anit-Fraud Information System.

[3] VIES står för VAT Information Exchange System.

De olika funktionsmoduler som ingår i grupperna beskrivs nedan i den ordning som de är beroende av varandra. De heldragna pilarna innebär att den modul som pilen anger inte kan fungera om inte den modul som pilen utgår från är i drift. De streckade pilarna betyder att systemet tillfälligt kan klara sig utan den modul som pilen utgår från, även om det vore önskvärt att utveckla den. De grå modulerna har av medlemsstaterna och näringsidkare förklarats vara prioriterade.

Av överskådlighetsskäl har vissa mellansteg utelämnats nedan:

Nedan anges kortfattat de delsystem som tillsammans utgör de olika grupperna:

Grupp I: Grundläggande funktioner (utvecklingstid: två och ett halvt år, räknat från projektets början)

I denna grupp ingår alla de funktioner som behövs för att driva systemet:

— Upprättande av referenslistor (kodlistor, listor över de punktskattekontor som skall ingå i systemet, typer av punktskattepliktiga varor, termlistor).

— Hantering och lagring av uppgifter om de förtecknade näringsidkarna.

— Hantering av och tillgång till uppgifter om garantier.

— Hantering och lagring av uppgifter om punktskattesatserna.

— Lagring av uppgifter rörande mervärdesskatt.

— Rapporter med anknytning till det ovanstående.

Det bör påpekas att vissa referenslistor, nämligen förteckningen över koder och förteckningen över medlemsstaternas kontor, i så stor utsträckning som möjligt kommer vara desamma som i det nya datoriserade transiteringssystemet (NCTS).

Grupp II: Kedjan för hantering av det elektroniska ledsagardokumentet (utvecklingstid: fyra år, varvid arbetet inleds ett år efter projektets början)

I denna grupp ingår stödfunktionerna för förvaltningen av det elektroniska ledsagardokumentet:

— Förvaltning av garanticertifikaten.

— Inlämnande och registrering av ledsagardokument.

— Uppdatering och delning av ledsagardokumentet under transporten.

— Mottagning och avvisning av ledsagardokumentet.

— Samband med tullordningarna för export av varor.

— Reklamationer på grund av förluster.

— Lagring och hämtning av uppgifterna om förflyttningar.

— Automatiska påminnelser.

— Rapporter med anknytning till det ovanstående.

Grupp III: Funktioner i senare led i kedjan (utvecklingstid: två år, varvid verksamheten inleds tre år efter projektets början)

Denna grupp innehåller funktioner i senare led i kedjan:

— Registrering av rapporter från kontroller under förflyttning.

— Riskbedömning.

— Hantering av varningar.

— Automatiska påminnelser.

— Statistik.

— Kontroll av förflyttningar och ömsesidigt bistånd.

— Utbyte av meddelanden i fritt format.

Användningsområden

Utöver de funktioner som anges ovan bör systemet kompletteras med följande funktioner:

— Tilldelning av användarnamn.

— Byte av lösenord.

— Kontroll av anknytningarna.

— Bearbetning av statistiken.

— Möjliggörande för stödpersonal att få tillgång till uppgifter.

— Möjliggörande för stödpersonal att göra ändringar och koppla in utrustning.

3. **Uppgifter**

Arbetsprogrammet kommer att delas upp mellan Europeiska kommissionen och medlemsstaterna enligt följande:

— Europeiska kommissionen samordnar arbetet för alla parter samt det gemensamma programmet. Kommissionen kontrollerar de allmänna specifikationerna för systemet och utvecklingen av gemensamma funktioner, och ställer också till parternas förfogande ett tillämpningscentrum för kontroll av verksamheten och utvärdering av de olika delarna i systemet.

— Varje medlemsstat skall inrätta ett eget terminalnät, utveckla ett eget system och göra detta tillgängligt för näringsidkarna. Medlemsstaten deltar också i den del av det gemensamma programmet som den berörs av.

3.1 *Europeiska kommissionen*

Med hänvisning till relevant metod på EU-nivå bör datorbehandlingen av uppgifter om förflyttningar och kontroller av punktskattepliktiga varor utvecklas i tre faser i enlighet med den klassiska ”V-formade” utvecklingscykeln. De viktigaste åtgärderna under Europeiska kommissionens ansvar är följande:

Ett centralt projektkontor som, förutom samordning av stödprogrammet och övervakning av installeringen av systemet, skall sörja för följande

— De gemensamma specifikationerna.

— De tekniska produkterna.

— Underhåll av CCN/CSI-nätet.

— De samordningstjänster som är gemensamma för alla medlemsstater.

I dessa gemenskapsdelar får inte förekomma några variationer eller anpassningar avsedda att tillgodose enskilda medlemsstaters behov.

Det bör noteras att medlemsstaternas erfarenheter kommer att behövas vid utformningen av specifikationerna för systemet. Europeiska kommissionen kommer därför att anhålla om att medlemsstaterna deltar vid utarbetandet av specifikationerna för systemet.

Dessutom kommer kommissionen, i samarbete med medlemsstaterna, att regelbundet utvärdera de olika faserna i systemets utveckling.

3.2 *Medlemsstaterna*

Medlemsstaterna måste utveckla och genomföra sina egna tillämpningar av systemet med iakttagande av de funktionella och tekniska specifikationerna från Europeiska kommissionen.

Medlemsstaterna får själva fritt välja de instrument, den tekniska omgivning, den materiel m.m. som motsvarar deras interna behov. De kan utveckla sina tillämpningar med utgångspunkt från en redan befintlig plattform. Resultatet måste dock helt överensstämma med de specifikationer som kommissionen och medlemsstaterna överenskommit. Det är särskilt viktigt att gränssnitten inom EU är helt kompatibla, såväl vad gäller form som språk, med de system som utvecklats av andra medlemsstater.

För att hjälpa medlemsstaterna att kontrollera att deras system är kompatibla och att förbereda sig för att få systemen godkända (ackrediterade) kommer kommissionen att tillhandahålla medlemsstaterna instrument för godkännande.

Medlemsstaterna ansvarar för följande åtgärder:

— Utveckling av nationella specifikationer.

— Deltagande i utvecklingen av gemensamma funktionsspecifikationer och av gränssnitt.

— Inrättande av ett nationellt projektkontor.

— Kvalitetsstyrningen.

— Säkerhets- och driftsreglerna.

— Utveckling av tillämpningarna i grupp I.

— Godkännande av applikationerna i grupp I.

— Utveckling av tillämpningarna i grupp II.

— Godkännande av tillämpningarna i grupp II.

— Utveckling av tillämpningarna i grupp III.

— Godkännnade av tillämpningarna i grupp III.

— Informationsprogrammet.

— Utbildningsprogrammet.

— Stödprogrammet.

— Installeringen.

Kommissionen kommer att uppmuntra gemensamma initiativ som syftar till att utveckla produkter av gemensamt intresse för vissa eller samtliga medlemsstater under ledning av en ansvarig nationell förvaltning.

Förslag till rådets förordning om förlängning av finansieringen av de planer för förbättrad kvalitet och saluföring med avseende på vissa nötter och johannesbröd som godkänts enligt avdelning II a i förordning (EEG) nr 1035/72 och om särskilt stöd för hasselnötter

(2002/C 51 E/30)

KOM(2001) 667 slutlig — 2001/0275(CNS)

(Framlagt av kommissionen den 22 november 2001)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 37 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande, och

av följande skäl:

(1) I avdelning II a i rådets förordning (EEG) nr 1035/72 av den 18 maj 1972, om den gemensamma organisationen av marknaden för frukt och grönsaker [1] föreskrivs olika konkreta åtgärder för att inom nötsektorn uppväga bristande möjligheter vid produktion och saluföring av vissa nötter samt johannesbröd. Stöd ges till särskilt erkända producentorganisationer som har lagt fram en plan, godkänd av behörig myndighet, för att förbättra sin produktions kvalitet och saluföringsmöjligheter.

(2) Det särskilda stöd som ges för att utforma och genomföra en plan för förbättrad kvalitet och saluföring enligt artikel 14 d.2 i förordning (EEG) nr 1035/72 är begränsat till 10 år för att möjliggöra att det ekonomiska ansvaret övergår till producenterna.

(3) Förordning (EEG) nr 1035/72 upphävdes genom rådets förordning (EG) nr 2200/96 av den 28 oktober 1996 om den gemensamma organisationen av marknaden för frukt och grönsaker [2]. Enligt artikel 53 i förordning (EG) nr 2200/96 skall dock rättigheter som producentorganisationer fått enligt avdelning II a i förordning (EEG) nr 1035/72 vara oförändrade tills de upphör att gälla.

(4) Ett antal planer upphörde att gälla år 2000, sedan deras tionde år löpt ut. Dessa planer blev stödberättigande under ett elfte år genom rådets förordning (EG) nr 558/2001 om förlängning med upp till ett år av finansieringen av vissa enligt avdelning II a i förordning (EG) nr 1035/72 [3] godkända planer för förbättring av kvaliteten och saluföringsmöjligheterna.

(5) Ett ytterligare antal planer upphörde att gälla år 2001, sedan det tionde löpt ut.

(6) I enlighet med förordning (EG) nr 2200/96 överlämnade kommissionen en rapport till rådet om genomförandet av förordning (EG) nr 2200/96 om den gemensamma organisationen av marknaden för frukt och grönsaker [4]. Rapporten innehåller också en utvärdering av de särskilda åtgärderna för nötter och johannesbröd som genomförts enligt avdelning II a i förordning (EEG) nr 1035/72.

(7) Med hänsyn till nötsektorns viktiga miljömässiga och sociala roll bör de producentorganisationer vars förbättringsplaner upphör att gälla år 2001, och som fortfarande uppfyller godkännandekriterierna, beviljas fortsatt stöd för sina planer inom ramen för 2002 års budget. Detta bör omfatta de producentorganisationer vars ursprungliga förbättringsplaner upphörde att gälla 2000 och som förlängdes enligt förordning (EG) nr 558/2001.

(8) Även sådana områden som ingår i en plan som godkändes 1990 eller 1991 och som därefter har tagits upp i eller överförts till en annan plan genom fusion eller uppköp av producentorganisationer bör kunna vara stödberättigande.

(9) Endast de ansökningar om stöd som avser arbete som utförts till och med den 15 juni 2002 är stödberättigande (inom ramen för 2001 års budget). De planer vars tionde år löpte ut efter den 15 juni 2000 var endast berättigande till ett elfte år med gemenskapsstöd fram till den 15 juni 2001 enligt förordning (EG) nr 558/2001. Med hänsyn till kontinuiteten bör dessa planer vara berättigande till gemenskapsstöd för perioden 15 juni 2001–31 december 2001.

---

[1] EGT L 118, 20.5.1972, s. 1. Förordningen senast ändrad genom kommissionens förordning (EG) nr 1363/95 (EGT L 132, 16.6.1995, s. 1).

[2] EGT L 297, 21.11.1996, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 911/2001 (EGT L 129, 11.5.2001, s. 3).

[3] EGT L 84, 23.3.2001, s. 1.

[4] KOM(2001) 36 slutlig.

(10) För att förenkla förvaltningen bör stödet begränsas till de arealer för vilka en ansökan om stöd lämnats under planens sista år.

(11) Perioden på upp till ett år är inte tillräcklig för att avsluta röjning, följd av nyplantering och/eller sortomställning enligt artikel 2.1 i rådets förordning (EEG) nr 790/89 av den 20 mars 1989 om fastställande av nivån för det fasta tilläggsstödet för bildande av producentorganisationer och av maximibeloppet för stöd som är avsett att förbättra kvaliteten och avsättningsmöjligheterna inom sektorn för nötter och johannesbröd ([1]). Det maximala stödet per hektar bör därför betalas för andra åtgärder, som närmare anges i artikel 2.2 i den förordningen, och gemenskapens maximala bidrag bör vara 75 %.

(12) Tillämpningsföreskrifterna i kommissionens förordning (EEG) nr 2159/89 av den 18 juli 1989 om tillämpningsföreskrifter för de särskilda åtgärder för nötter och johannesbröd som föreskrivs i avdelning II a i förordning (EEG) nr 1035/72 ([2]) bör tillämpas under perioden med förlängt stöd.

(13) Med hänsyn till den ekonomiska situationen i hasselnötssektorn bör de producentorganisationer som inte är berättigade till en förlängning av förbättringsplanerna enligt denna förordning beviljas ett schablonstöd för hasselnötter som skördats under regleringsåret 2001/02.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Erkända producentorganisationer som producerar och saluför nötter eller johannesbröd och som erhåller stöd i enlighet med avdelning II a i förordning (EEG) nr 1035/72 och vars planer för förbättrad kvalitet och saluföring godkändes under 1990 eller 1991, eller omfattar områden som godkändes 1990 eller 1991, får i enlighet med föreskrifterna i artiklarna 2 och 3 i denna förordning begära fortsatt stöd för dessa områden i ytterligare ett år.

Under den perioden skall producentorganisationen fortsätta att genomföra planen i den form som den godkändes för det sista året.

I den här förordningen avses med planens sista år det tionde året för de områden som godkändes 1991, och det elfte året för de områden som godkändes 1990 och som beviljats en förlängning enligt förordning (EG) nr 558/2001.

Artikel 2

Stödet skall

a) betalas för och begränsas till de arealer för vilka en ansökan om stöd lämnats för planens sista år;

b) uppgå till högst 241,50 euro per hektar, varav gemenskapens bidrag skall utgöra 75 %;

c) gälla i högst ett år omedelbart efter det att planens sista år löpt ut, men inte längre än till den 15 juni 2002.

De planer som förlängts enligt förordning (EG) nr 558/2001 och vars sista år börjar efter den 15 juni 2000 skall kunna beviljas gemenskapsstöd för perioden mellan den 15 juni 2001 och slutet av det sista året.

Artikel 3

Förordning (EEG) nr 2159/89 skall tillämpas i tillämpliga delar på de planer som erhåller stöd enligt artikel 1.

Vid behov skall ytterligare tillämpningsföreskrifter antas i enlighet med förfarandet i artikel 46 i förordning (EG) nr 2200/96.

Artikel 4

Artikel 55 i förordning (EG) nr 2200/96 skall ersättas med följande:

”För de hasselnötter som skördas under regleringsåret 2001/02 skall ett stöd på 15 euro/100 kg beviljas de producentorganisationer som erkänns enligt förordning (EEG) nr 1035/72 eller enligt denna förordning och som genomför en plan för förbättring av kvalitet enligt artikel 14d i förordning (EEG) nr 1035/72 eller ett verksamhetsprogram enligt artikel 15 och som inte erhåller stöd enligt artiklarna 1 och 2 i förordning . . . /2001.”

Artikel 5

Denna förordning träder i kraft den tredje dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

([1]) EGT L 85, 30.3.1989, s. 6.

([2]) EGT L 207, 19.7.1989, s. 19. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 1363/95 (EGT L 132, 16.6.1995, s. 8).

Förslag till rådets förordning om fastställande av bidrag och garantitrösklar för bladtobak per sortgrupp och medlemsstat för skördeåren 2002, 2003 och 2004 och om ändring av förordning (EG) nr 2075/92

(2002/C 51 E/31)

KOM(2001) 684 slutlig — 2001/0276(CNS)

(Framlagt av kommissionen den 22 november 2001)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artiklarna 36 och 37 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande, och

av följande skäl:

(1) Enligt artikel 4 i förordning (EEG) nr 2075/92 av den 30 juni 1992 om den gemensamma organisationen av marknaden för råtobak [1] skall bidragsbelopp och tilläggsbelopp fastställas med särskild hänsyn till de tidigare och de förväntade avsättningsmöjligheterna för de olika tobakssorterna under normala konkurrensvillkor. Bidragsnivån bör fastställas och bidragen bör kopplas till de garantitrösklar som fastställts för 2002, 2003 och 2004.

(2) I enlighet med artikel 8 andra stycket och artikel 9.2 i förordning (EEG) nr 2075/92 bör garantitrösklarna för de olika sortgrupperna och medlemsstaterna för skördarna 2002, 2003 och 2004 fastställas, och därvid bör särskild hänsyn tas till marknadsförhållandena, de sociala och ekonomiska förhållandena och odlingsbetingelserna inom de berörda produktionsområdena. Dessa trösklar måste fastställas i god tid så att producenterna har möjlighet att planera sin produktion för ovannämnda skördar.

(3) Enligt artikel 6.5 i rådets förordning (EEG) nr 2075/92 får medlemsstaterna tillämpa ett auktionssystem för odlingskontrakt. Om ett sådant system tillämpas skall det enligt gällande bestämmelser omfatta alla grupper av tobakssorter som produceras i en medlemsstat. Hittills har systemet inte tillämpats, eftersom medlemsstaterna anser att det endast vore berättigat för vissa sortgrupper. För att uppmuntra till användning av auktionssystemet som ett sätt att höja handelspriset på råtobak bör bestämmelserna ändras så att medlemsstaterna kan välja att begränsa systemet till vissa sortgrupper.

(4) Den omställning och omstrukturering av produktionen och produktionsanläggningarna som var målet med de nationella reservkvoter som infördes genom artikel 9.5 i förordning (EEG) nr 2075/92 har inte ägt rum. På grund av att kriterierna för omfördelning av reserven har fastställts av medlemsstaterna på nationell nivå och på grund av att det endast varit fråga om mindre kvantiteter som ingått i reserven har det visat sig att åtgärden inte räcker till för att uppnå de önskade effekterna. Dessutom har bestämmelserna om förvaltning av den nationella reserven inneburit en stor administrativ belastning och skapat komplikationer i kvotförvaltningen, vilket i sin tur lett till förseningar i kvotfördelningen. Systemet bör därför förenklas genom att den aktuella bestämmelsen utgår.

(5) I kommissionens meddelande Hållbar utveckling i Europa för en bättre värld: En strategi för hållbar utveckling i Europeiska unionen [2] föreslås att inriktningen på EU:s jordbruksstöd skall ändras så att sunda produkter och metoder av hög kvalitet premieras snarare än kvantitet. Efter 2002 års utvärdering av tobaksordningen bör den anpassas för att medge en successiv avveckling av tobaksstödet, samtidigt som åtgärder vidtas för att utveckla alternativa inkomstkällor och ekonomisk verksamhet för dem som arbetar inom tobaksindustrin och för tobaksodlare, och att besluta om ett tidigt avvecklingsdatum.

(6) Med tanke på detta nya mål föreslås att tobaksfondens verksamhetsområde ändras och att forskningsinsatserna på jordbruksområdet istället inriktas på utveckling av specifika initiativ för omställning av tobaksproduktionen till andra grödor och för utveckling av verksamheter som kan skapa arbetstillfällen. Det föreslås även att de medel som avsätts för fondens räkning skall ökas med 3 % under 2003 och med 5 % från och med 2004, så att större resurser blir tillgängliga för finansiering av kampanjer för information om tobakens skadeverkningar och av omställningsinitiativ. Denna åtgärd, som står för ett nytt prioriterat mål, kan genomföras på nationell nivå i form av specifika omställningsåtgärder i samband och samverkan med programmet för återköp av kvoter.

(7) Förordning (EEG) nr 2075/92 bör därför ändras i enlighet med detta.

[1] EGT L 215, 30.7.1992, s. 70. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 1336/2000 (EGT L 154, 27.6.2000, s. 2).

[2] KOM(2001) 264 slutlig.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

För skördarna 2002, 2003 och 2004 skall bidragsbeloppen för var och en av sortgrupperna av råtobak och tilläggsbeloppen enligt artikel 3 i förordning (EEG) nr 2075/92 vara de som anges i bilaga I till den här förordningen.

Artikel 2

För skördarna 2002, 2003 och 2004 skall de garantitrösklar per sortgrupp och per medlemsstat som avses i artiklarna 8 och 9 i förordning (EEG) nr 2075/92 vara de som anges i bilaga II till den här förordningen.

Artikel 3

Förordning (EEG) nr 2075/92 ändras på följande sätt:

1. Artikel 6.5 skall ersättas med följande:

"5. Om dess strukturer motiverar det, får medlemsstaten tillämpa ett auktionssystem för odlingskontrakt, som omfattar alla kontrakt i en sortgrupp enligt punkt 1 och som slutits före det datum då leveransen av tobak påbörjas."

2. Artikel 9.5 skall utgå.

3. Artikel 13 skall ersättas med följande:

"*Artikel 13*

1. Det skall inrättas en fond med namnet Gemenskapens tobaksfond och dess verksamhet skall finansieras genom en avgift på

— 2 % av bidraget för skörden 2002,

— 3 % av bidraget för skörden 2003,

— 5 % av bidraget för skörden 2004.

2. Gemenskapens tobaksfond skall finansiera åtgärder inom följande områden:

a) Åtgärder för att förbättra allmänhetens kunskaper om de skadeverkningar som varje form av tobakskonsumtion medför, särskilt genom information och utbildning, stöd för insamlande av uppgifter för att bestämma tendenserna inom tobaksanvändningen och för genomförandet på gemenskapsnivå av epidemiologiska undersökningar om tobaksbruk samt undersökningar av hur tobaksbruk kan förebyggas.

b) Inom ramen för det program som avses i artikel 14.1, särskilda åtgärder för att producenter av råtobak skall ställa om till andra grödor eller andra ekonomiska verksamheter som skapar arbetstillfällen, liksom undersökningar av vilka möjligheter producenter av råtobak har att ställa om produktionen till andra grödor eller verksamheter."

Artikel 4

Denna förordning träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Denna förordning skall tillämpas från och med 2002 års skörd.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

BILAGA I

Bidrag för bladtobak under skördarna 2002, 2003 och 2004

	I Flue-cured	II Light air-cured	III Dark air-cured	IV Fire-cured	V Sun-cured	VI Basmas	VII Katerini	VIII Kaba Koulak
euro/kg	2,98062	2,38423	2,38423	2,62199	2,14581	4,12957	3,50395	2,50377

Tilläggsbelopp

Sorter	euro/kg
Badischer Geudertheimer, Pereg, Korso	0,5509
Badischer Burley E med hybrider	0,8822
Virginia D med hybrider, Virginia med hybrider	0,5039
Paraguay med hybrider, Dragon vert med hybrider, Philippin, Petit Grammont (Flobecq), Semois, Appelterre	0,4112

BILAGA II

Garantitrösklar för skörden 2002 (ton)

Medlemsstat	I Flue-cured	II Light air-cured	III Dark air-cured	IV Fire-cured	V Sun-cured	Övriga			Totalt
						VI Basmas	VII Katerini	VIII K. Koulak	
Italien	49 008	49 436	16 267	6 253	9 377		498		130 839
Grekland	35 781	12 276			7 192	27 114	24 014	16 696	123 073
Spanien	29 472	5 748	6 621	30					41 871
Portugal	4 705	1 114							5 819
Frankrike	10 650	9 602	5 359						25 611
Tyskland	4 800	2 683	3 868						11 351
Belgien		153	1 511						1 664
Österrike	30	442	99						571
	134 446	81 454	33 725	6 283	16 569	27 114	24 512	16 696	340 799

Garantitrösklar för skördarna 2003 och 2004 (ton)

Medlemsstat	I Flue-cured	II Light air-cured	III Dark air-cured	IV Fire-cured	V Sun-cured	Övriga			Totalt
						VI Basmas	VII Katerini	VIII K. Koulak	
Italien	48 269	47 689	15 692	6 253	9 045		498		127 446
Grekland	35 242	11 842			6 938	27 114	24 014	16 696	121 846
Spanien	29 028	5 545	6 386	30					40 989
Portugal	4 634	1 074							5 708
Frankrike	10 490	9 262	5 170						24 922
Tyskland	4 728	2 588	3 731						11 047
Belgien		148	1 457						1 605
Österrike	29	426	96						551
	132 420	78 574	32 532	6 283	15 983	27 114	24 512	16 696	334 114

Ändrat förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring för sjunde gången av rådets direktiv 76/768/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om kosmetiska produkter [1]

(2002/C 51 E/32)

KOM(2001) 697 slutlig — 2000/0077(COD)

(Framlagt av kommissionen den 22 november 2001 i enlighet med artikel 250.2 i EG-fördraget)

1. **Bakgrund**

Förslaget översändes till rådet och Europaparlamentet (KOM(2000) 189 slutlig — 2000/0077(COD)) i enlighet med artikel 175.1 i fördraget: den 6 april 2000

Yttrande från Ekonomiska och sociala kommittén: den 20 september 2000

Yttrande från Europaparlamentet – första behandlingen: den 3 april 2001.

2. **Syftet med kommissionens förslag**

Huvudsyftet med det ursprungliga förslaget var att få en slutlig lösning på frågan om djurförsök inom kosmetiksektorn. De nuvarande bestämmelserna, som innebär förbud mot utsläppande på marknaden av kosmetiska produkter innehållande beståndsdelar eller kombinationer av beståndsdelar som testats på djur efter den 30 juni 2000 (30 juni 2002 som en följd av det andra uppskov som införs i kommissionens direktiv 2000/41/EG), skall ändras så att de överensstämmer med WTO-reglerna och kan genomföras både rättsligt och praktiskt. Detta kommer att innebära en verklig förbättring av djurens välbefinnande.

I det ursprungliga förslaget ingick följande huvuddelar:

— Införande av ett permanent och definitivt förbud mot testning av färdiga kosmetiska produkter på djur.

— Ändring av förbudet mot utsläppande på marknaden till ett förbud som överensstämmer med WTO:s regler, och som förhindrar testning på djur av beståndsdelar och kombinationer av sådana som används i kosmetiska produkter. Enligt planerna skulle detta förbud genomföras tre år efter datum för genomförande av det föreslagna direktivet. Förbudet bör dock kunna skjutas upp i högst två år om det inte har gjorts tillräckliga framsteg när det gäller att utveckla tillfredsställande metoder med vetenskaplig validitet, vilka kan ersätta djurförsök.

— Förpliktelse från EU att ta ledningen i det internationella arbetet med att uppnå erkännande av alternativa metoder, i synnerhet genom bilaterala överenskommelser och förhandlingar på OECD-nivå.

— Tillåtelse att använda påståenden som anger att produkter inte har testats på djur. För att försäkra sig om att sådana påståenden inte vilseleder konsumenten kommer dock kommissionen att i samråd med medlemsstaterna offentliggöra riktlinjer för hur påståendena får användas.

I sitt ändrade förslag har kommissionen införlivat många ändringsförslag från Europaparlamentet, vilka syftar till att förbättra hälsa och konsumentskydd.

3. **Kommissionens yttrande om Europaparlamentets ändringsförslag**

3.1 *Ändringsförslag som kommissionen godtar delvis eller i princip: 1 (första delen), 2, 4, 5, 7 (andra delen), 9–12, 14 (andra och tredje delen), 15 (andra delen – med undantag för den föreslagna rådfrågningen av Europaparlamentet), 16–19, 23 (andra delen), 26, 30, 32 och 49 (andra delen)*

Kommissionen kan i princip godta den första delen av ändringsförslag 1 och ändringsförslag 2, där det föreslås att en hänvisning skall införas i direktiv 86/609/EEG om skydd av djur som används för försök och andra vetenskapliga ändamål. Den hänvisning som föreslås i ändringsförslag 2 skulle dock vara mer relevant i skäl 2 (som föreslås i ändringsförslag 1) än i skäl 3, som rör förbudet mot testning av kosmetiska slutprodukter på djur. Skäl 2 bör därför ändras på följande sätt:

”Syftet med direktiv 86/609/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas författningar om skydd av djur som används för försök och andra vetenskapliga ändamål är att säkerställa att ett så litet antal djur som möjligt används i försök. I direktiv 93/35/EEG om ändring för sjätte gången av direktiv 76/768/EEG fastslås att det är nödvändigt att sträva mot målet att avskaffa djurförsök för kosmetika och att ett förbud mot sådana försök blir effektivt på medlemsstaternas territorium.”

Kommissionen kan i princip godta ändringsförslag 4 och 5 under förutsättning att följande omformulering görs:

”För att en snabb utveckling av alternativa metoder utan djurförsök skall underlättas, i synnerhet av sådana tester som allmänt används inom andra sektorer och som anges som krav i gemenskapens rättsakter, krävs flera koordinerade åtgärder både på gemenskapsnivå och på nationell nivå, inklusive finansiering av relevant vetenskaplig forskning.”

[1] EGT C 311 E, 31.10.2000, s. 134.

”Kommissionen har avsatt 17,5 miljarder euro till det nya ramprogrammet för forskning och innovation i Europa 2003–2006. I detta sammanhang kommer det politiska arbetet för att begränsa, förfina och ersätta djurförsök med andra metoder att fortsätta.”

Eftersom alla berörda parter, även icke-statliga organisationer, kommer att få yttra sig under utarbetandet av riktlinjerna, kan kommissionen i princip godta den andra delen av ändringsförslag 7 under förutsättning att följande omformulering görs:

”Kommissionen måste då den utarbetar dessa riktlinjer rådgöra med alla berörda parter, inbegripet berörda icke-statliga organisationer.”

I direktiv 76/768/EEG finns redan krav på en säkerhetsbedömning av produkter på grundval av deras avsedda och förutsägbara användning. Kommissionen kan dock i princip godta ändringsförslag 9, vilket syftar till en specificering av säkerhetskraven för kosmetiska produkter avsedda för barn, under förutsättning att följande omformulering görs:

”När det gäller säkerheten hos produkter avsedda för barn bör särskilda riktlinjer upprättas av Vetenskapliga kommittén för kosmetiska produkter och icke-livsmedelsprodukter avsedda för konsumenter.”

Kommissionen kan i princip godta ändringsförslag 10 och den tredje delen av ändringsförslag 14, som rör cancerframkallande, mutagena eller reproduktionstoxiska ämnen enligt direktivet om farliga ämnen. I direktiv 76/768/EEG finns dock redan krav på att kosmetiska produkter inte får vara skadliga för människors hälsa, eftersom den obligatoriska säkerhetsbedömningen enligt artikel 7a.1 även omfattar potentiellt cancerframkallande, mutagena eller reproduktionstoxiska verkningar. Vidare har kommissionen redan behandlat denna fråga på horisontell grundval i den föreslagna vitboken om en ny kemikaliepolitik, där det föreslås att ett förbud införs mot användning av ämnen som klassificerats i kategorierna 1 eller 2 som cancerogena, mutagena eller reproduktionstoxiska enligt bilaga 1 till direktiv 67/548/EEG. Undantag kan beviljas genom ett tillståndsförfarande, där företagen måste visa att ämnena säkert kan användas för vissa ändamål. Därför finns inget behov av en särskild bestämmelse i direktiv 76/768/EEG.

Kommissionen kan i princip godta det som föreslås i ändringsförslag 11, 32 och 30 om förbättrad information till konsumenterna om kortaste hållbarhetstid för kosmetiska produkter, under förutsättning att följande omformulering görs:

I skälet: ”För att informationen till konsumenterna skall förbättras, bör kosmetiska produkter vara försedda med mer precisa uppgifter om hållbarhet.”

Artikel 6.1 c skall ändras på följande sätt:

”c) Datum för kortaste hållbarhet

Datum för kortaste hållbarhet för en kosmetisk produkt skall vara det datum före vilket denna produkt, förutsatt att den lagrats under lämpliga förhållanden, fortsätter att uppfylla sin ursprungliga funktion och, i synnerhet, uppfyller villkoren i artikel 2.

Datum för kortaste hållbarhet skall markeras med datum följt av symbolen ’+’. Hållbarhetstiden skall anges klart och tydligt, antingen med månaden och året eller med dagen, månaden och året i denna ordningsföljd.

Vid behov skall dessa uppgifter kompletteras med ett angivande om vilka villkor som måste uppfyllas för att den angivna hållbarheten skall kunna garanteras.”

Kommissionen kan i princip godta ändringsförslag 12, den andra delen av ändringsförslag 23 och ändringsförslag 49, där det krävs att konsumenterna skall informeras om förekomsten i kosmetiska produkter av doftämnen som är kända för att kunna vålla kontaktallergi. Med hjälp av denna information kommer konsumenter som är känsliga för dessa ämnen att kunna undvika kosmetiska produkter som är olämpliga för dem. Genom en ändring av nuvarande artikel 6.1 och införande av en märkning där sådana beståndsdelar anges skulle detta behov uppfyllas. Därför föreslås följande omformulering:

I skälet: ”Vissa ämnen har visat sig innebära en betydande risk för kontaktallergireaktioner hos konsumenter som är överkänsliga för doftämnen. För att dessa konsumenter skall kunna tillförsäkras tillräcklig information, måste bestämmelserna i direktivet ändras och krav införas om att dessa ämnen skall finnas med i den förteckning som anges i artikel 6.1 g, oavsett vilken källa de kommer ifrån eller vad de har för funktion. Informationen kommer att förbättra diagnosen när det gäller kontaktallergier hos denna befolkningsgrupp och göra det möjligt för konsumenter att undvika produkter som de kanske inte tål.”

Artikel 6.1 g skall ändras på följande sätt:

”g) En förteckning över beståndsdelar i fallande ordning efter vikt då de tillsätts produkten. Denna förteckning skall föregås av ordet ’innehåll’. Om detta är ogörligt av praktiska skäl, skall uppgift om beståndsdelarna finnas på en bipacksedel, bifogad etikett, tejp eller kort, och konsumenten skall på förpackningen hänvisas till denna information, antingen genom en förkortad upplysning eller genom den symbol som anges i bilaga VIII.

Följande skall dock inte betraktas som beståndsdelar:

— Föroreningar i de använda råvarorna.

— Kompletterande tekniskt material som används vid framställningen men som inte förekommer i slutprodukten.

— Material av vilket endast oundgängligen nödvändiga kvantiteter används som lösningsmedel eller som bärare av parfym och aromatiska blandningar.

För parfym och aromatiska blandningar samt råvaror till dessa skall orden 'parfym' eller 'arom' användas. Dock skall ämnen, vilka måste nämnas enligt kraven i kolumnen 'ytterligare begränsningar och krav' i bilaga III, del 1, anges i förteckningen oavsett vilken funktion de har i produkten.

Beståndsdelar som förekommer i lägre koncentrationer än 1 % får nämnas i valfri ordning efter de beståndsdelar som förekommer i högre koncentrationer än så.

Färgämnen får upptas i valfri ordning efter övriga beståndsdelar med de färgindexnummer eller benämningar som används i bilaga IV.

I fråga om kosmetiska produkter som används i estetiskt syfte och som förekommer i flera nyanser får samtliga färgämnen som används i färgskalan nämnas i förteckningen, om uttrycket 'kan innehålla' eller symbolen '±' läggs till.

Beståndsdelar skall identifieras med den generiska benämning som avses i artikel 7.2 eller, om sådan saknas, med någon av de benämningar som avses i artikel 5a.2 första strecksatsen.

I enlighet med det förfarande som anges i artikel 10 kan kommissionen anpassa de kriterier och villkor som skall gälla för en tillverkare som av företagshemlighetsskäl ansöker om att slippa ange en eller flera beståndsdelar i ovannämnda förteckning, som införs i kommissionens direktiv 95/17/EG av den 19 juni 1995 om närmare tillämpningsföreskrifter till rådets direktiv 76/768/EEG i fråga om befrielse från kravet att uppta en eller flera beståndsdelar i den förteckning som föreskrivs för märkning av kosmetiska produkter."

Kommissionen skulle i princip kunna godta att välkända doftämnesallergener skall förtecknas i bilaga III enligt vad som föreslås i ändringsförslag 49 (fastställande av gränsvärden som föreslås av Vetenskapliga kommittén för kosmetiska produkter och icke-livsmedelsprodukter avsedda för konsumenter), vilket ligger i linje med vad som föreslås när det gäller den ändrade artikel 6.1 g. Men enligt artikel 8.2 i direktiv 76/768/EEG måste en föreslagen anpassning av bilaga III del 1 ske via ett kommissionsdirektiv som antas enligt kommittéförfarandet. Därför bör en teknisk anpassning göras efter det att direktivet slutligen antagits och artikel 6.1 g ändrats, vilket skulle ge den rättsliga grundvalen för en sådan teknisk anpassning.

Kommissionen kan i princip tänka sig att av säkerhetsskäl införa ett undantag från det fullständiga förbudet mot testning, som föreslås i den andra delen av ändringsförslag 15 (med undantag för den föreslagna rådfrågningen av Europaparlamentet), i syfte att försäkra sig om att centrala mål inom konsumentskydd och folkhälsa uppnås, med hänsyn till förväntade framsteg när det gäller utvecklingen av metoder som kan ersätta djurförsök. Dock bör en revidering ske av systemet med att begränsa undantagen till befintliga beståndsdelar, så att det kan genomföras på ett icke-diskriminerande sätt.

Kommissionen kan i princip godta ändringsförslag 16 om en definition av vad som avses med en slutprodukt, under förutsättning att följande omformulering görs: "Med 'slutprodukt' avses den kosmetiska produkten i dess slutliga form, som den ser ut när den släpps ut på marknaden och görs tillgänglig för slutanvändaren."

Kommissionen kan i princip godta den andra delen av ändringsförslag 14 och ändringsförslag 17, 18 och 19, där det krävs att ytterligare uppgifter skall infogas i kommissionens årsrapport, med hänsyn till att det arbete som utförs på OECD-nivå redan ingår i den befintliga årsrapporten. Men för att såväl en grundlig utvärdering av de framsteg som gjorts som insamlingen av lämpliga uppgifter skall kunna säkerställas, föreslår kommissionen att rapporten skall framläggas vart tredje år. Därför föreslås följande omformulering av bestämmelsen rörande rapporten:

"Vart tredje år skall kommissionen lämna en rapport till Europaparlamentet och rådet. Rapporten skall innehålla följande:

a) En redogörelse för de framsteg som gjorts när det gäller utvecklingen, valideringen och det juridiska godkännandet av alternativa metoder som kan ersätta metoder som förutsätter djurförsök. Rapporten skall innehålla exakta uppgifter om hur många försök och vilken typ av försök avseende kosmetiska produkter som utförts på djur. Medlemsstaterna skall vara skyldiga att samla in sådana uppgifter utöver den statistik som skall samlas in enligt direktiv 86/609/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om skydd av djur som används för försök och andra vetenskapliga ändamål.

b) En redogörelse för kommissionens framsteg i dess insatser för att få godkännande från Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) för de alternativa metoder som validerats på gemenskapsnivå, och att inom ramen för bilaterala avtal med tredje land uppnå erkännande av resultaten från de tester som utförts inom gemenskapen med hjälp av alternativa metoder, så att inte hinder uppstår för exporten av kosmetiska produkter för vilka sådana metoder har använts.

c) En redogörelse för vilka framsteg som gjorts i internationella forum, i synnerhet Världshandelsorganisationen, när det gäller att främja djurskydd.

d) En redogörelse för vilka hänsyn som tagits till ekonomiska och konkurrensmässiga behov, särskilt när det gäller små och medelstora företag, vid genomförandet av artikel 4a."

I direktivet finns redan krav på en säkerhetsbedömning av kosmetiska produkter på grundval av deras avsedda och förutsägbara användning. För att kosmetiska produkter för barn och intimhygienprodukter skall få särskild uppmärksamhet kan kommissionen dock i princip godta ändringsförslag 26 under förutsättning att följande omformulering görs: ”d) Bedömning av slutprodukternas säkerhet för människors hälsa. Tillverkarna skall därvid beakta beståndsdelarnas allmänna toxikologiska profil, deras kemiska struktur och deras exponeringsgrad. Tillverkarna skall i synnerhet beakta särdragen för exponering för de områden där en produkt skall appliceras eller för den del av befolkningen för vilken den är avsedd. I synnerhet bör en särskild bedömning göras av produkter avsedda att säljas uteslutande för användning på barn under tre år och av produkter avsedda att säljas uteslutande för användning vid intimhygien.”

3.2. *Ändringsförslag som inte kan godtas av kommissionen: 1 (andra delen), 3, 7 (första delen), 13 och 14 (första delen), 15 (första delen), 20 och 21, 23 (första delen), 27 och 28, 36 och 37, 39, 43, 47 och 49 (första delen)*

Kommissionen kan inte godta den andra delen av ändringsförslag 1 och ändringsförslag 36, där kommissionen anmodas att framlägga andra förslag, eftersom detta strider mot kommissionens initiativrätt.

Kommissionen kan inte godta ändringsförslag 3 och den första delen av ändringsförslag 15 rörande förbud inom EU mot testning av beståndsdelar. Kommissionen kan inte godta att uppskovet avskaffas, då syftet med detta är att försäkra sig om att de viktigaste målen för konsumentskydd och folkhälsa uppnås, med hänsyn till de förväntade framstegen när det gäller utvecklingen av tillfredsställande, vetenskapligt validerade metoder som kan användas i stället för djurförsök och som ger konsumenten en likvärdig skyddsnivå. Kommissionen måste säkerställa en hög nivå på konsumentskyddet och måste därför ha kvar möjligheten att uppskjuta förbudet om det skulle visa sig att inga validerade alternativa försöksmetoder finns för denna sektor.

Kommissionen kan inte godta den första delen av ändringsförslag 7 och ändringsförslag 47 om användning av påståenden rörande djurförsök. Dessa ändringsförslag strider mot syftet med kommissionens förslag, vilket är att undvika användning av sådana påståenden som vilseleder konsumenterna genom att ge dem intrycket att ingen av beståndsdelarna i produkterna har testats på djur, trots att sådana tester måste ha utförts av någon på nästan varenda beståndsdel åtminstone en gång. Kommissionens mål är att undvika att vilseledande påståenden används och att förse konsumenterna med fullständig information. Närmare detaljer bör behandlas som ett led i utarbetandet av riktlinjerna, där alla berörda parter kommer att få delta.

Kommissionen kan inte godta ändringsförslag 13, 21 och 28 som rör offentliggörande av alla uppgifter rörande alla kosmetiska produkter i förteckningen. Sådana uppgifter ingår i de produktuppgifter som är nödvändiga för ett effektivt kontrollsystem inom den inre marknaden; detta system inrättas genom ändringsförslag 6 i syfte att säkerställa den fria rörligheten för varor samtidigt som konsumentsäkerheten garanteras. Detta är inte syftet med den förteckning över kosmetiska beståndsdelar som offentliggörs av kommissionen. Vidare skulle ett sådant förslag väcka frågor om industrins rätt till sin egendom och företagshemligheter, och skulle kunna leda till orättvis konkurrens utan att för den skull förbättra konsumentinformationen.

Kommissionen kan inte godta ändringsförslag 20 och den första delen av ändringsförslag 23, vilka syftar till uppnående av en fullständig översikt över alla beståndsdelar, även parfymsammansättningen. En sådan fullständig märkning av alla ingående doftämnen skulle varken vara möjlig att utföra eller till hjälp för överkänsliga konsumenter eller dermatologer och skulle inte stå i proportion till de förväntade riskerna. Vidare strider dessa ändringsförslag mot vad som föreslås i ändringsförslag 12, den andra delen av ändringsförslag 23 och ändringsförslag 49 om att införa ett märkningssystem för de ingående doftämnen som är kända för att kunna orsaka kontaktallergi, något som kommissionen i princip har godtagit.

Kommissionens ursprungliga förslag innehöll en bestämmelse om att ändra förbudet mot utsläppande på marknaden till ett förbud på EU-nivå mot djurförsök vilket överensstämmer med WTO-reglerna och kan genomföras både rättsligt och praktiskt, något som skulle innebära en verklig förbättring av djurens välbefinnande. Kommissionen kan inte godta ändringsförslag 37 och den första delen av ändringsförslag 14 om att återinföra förbudet mot utsläppande på marknaden när och om alternativ finns tillgängliga, och om att fastställa ett definitivt datum efter vilket inga produkter kan släppas på marknaden om de testats på djur, oavsett om det finns validerade alternativ eller inte. Detta överensstämmer inte med WTO-reglerna och kommer troligtvis att ifrågasättas. Som redan anges i skäl 5 i det ursprungliga förslaget kommer kommissionen att fortsätta sina ansträngningar för att främja ett snabbt internationellt erkännande av alternativa metoder på OECD-nivå. Kommissionen är på det klara med att dessa frågor intresserar allmänheten och kommer därför att stimulera diskussioner om handel och djurs välbefinnande i ett multilateralt forum. Ett unilateralt förbud mot utsläppande på gemenskapens marknad skulle strida mot en politik som går ut på att inta en multilateral hållning till frågor som rör djurs välbefinnande. Gemenskapen har intagit hållningen att diskussioner om handel och djurs välbefinnande (och andra frågor som rör process- och produktionsmetoder) bör ske i ett multilateralt forum. En unilateral åtgärd från gemenskapens sida, som det föreslagna förbudet mot utsläppande på marknaden, skulle kunna undergräva denna multilaterala hållning. Kommissionen vill betona att den har förpliktat sig att använda internationella standarder som grundval för åtgärder som inverkar på handeln. Gemenskapen skulle handla i strid med sina internationella förpliktelser om att godta resultat av djurförsök som utförts i tredje land på grund av överenskommelsen om ömsesidigt erkännande av uppgifter. Dessutom är den föreslagna tidsramen för genomförandet inte realistisk med tanke på utvecklingen av alternativa metoder. I förslaget bör hänsyn tas till utvecklingen och det internationella erkännandet av alternativa metoder, så att det kan garanteras att konsumentsäkerheten inte riskeras. Endast en koordinerad satsning på internationell nivå kan förbättra djurens välbefinnande i ett större sammanhang.

Kommissionen kan inte godta ändringsförslag 27 där det föreslås att ytterligare uppgifter om utförda djurförsök skall medtas i den produktinformation som krävs för alla kosmetiska produkter som släpps ut på marknaden. Detta extra krav, som skulle tvinga tillverkaren att kontrollera om någon av de använda beståndsdelarna någon gång har testats på djur någonstans i världen är omöjligt att uppfylla och skulle kunna skapa problem i förhållande till avtalet om tekniska handelshinder (artikel 5.2.3).

Kommissionen kan inte godta det ytterligare krav om obligatorisk märkning med texten "Testad på djur" som krävs i ändringsförslag 37 och 39. En sådan ändring står inte i proportion till det mål som skall uppnås och kan skapa problem, bl.a. i förhållande till avtalet om tekniska handelshinder, eftersom de flesta importerade produkter skulle behöva märkas med denna text.

Kommissionen kan inte godta ändringsförslag 43 om att användning av doftämnen skall undvikas i vissa kategorier med undantag för när de fyller särskilda syften. Det föreslagna förbudet skulle strida mot principerna om nödvändighet och proportionalitet. Kommissionen har redan godtagit en förstärkning av säkerhetskraven för vissa kategorier av kosmetiska produkter såsom produkter för barn och intimhygienprodukter, såsom föreslås i ändringsförslag 26.

3.3. *Ändrat förslag*

I enlighet med artikel 250.2 i EG-fördraget ändrar kommissionen sitt förslag enligt vad som anges ovan.

Ändrat förslag till rådets förordning om ett övergripande ramverk för gemenskapens insatser för att underlätta genomförandet av ett europeiskt civilrättsligt område [1]

(2002/C 51 E/33)

KOM(2001) 705 slutlig — 2001/0109(CNS)

(Framlagt av kommissionen den 22 november 2001 enligt artikel 250.2 i EG-fördraget)

[1] EGT C 213 E, 31.7.2001, s. 271.

URSPRUNGLIGT FÖRSLAG	ÄNDRAT FÖRSLAG
EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING	Oförändrat
med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 61 c i detta,	
med beaktande av kommissionens förslag,	
med beaktande av Europaparlamentets yttrande,	
med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande, och	
av följande skäl:	
(1) Europeiska unionen har satt som mål att bevara och utveckla ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, där den fria rörligheten för personer är säkerställd. Gemenskapen bör i detta syfte bland annat besluta om de åtgärder som rör civilrättsligt samarbete som behövs för att den inre marknaden skall fungera väl.	
(2) Rådets och kommissionens handlingsplan för att på bästa sätt genomföra bestämmelserna i Amsterdamfördraget om upprättande av ett område med frihet, säkerhet och rättvisa (handlingsplanen från Wien) [1] antogs den 3 december 1998 av rådet.	
(3) Vid Europeiska rådets möte i Tammerfors den 15 och 16 december 1999 antogs slutsatserna Mot en union för frihet, säkerhet och rättvisa: milstolparna i Tammerfors.	
(4) Den 30 november 2000 antog rådet ett utkast till kommissionens och rådets gemensamma åtgärdsprogram för genomförande av principen om ömsesidigt erkännande av domar på privaträttens område [2]	

[1] EGT C 19, 23.1.1999, s. 1.

[2] EGT C 12, 15.1.2001, s. 1.

URSPRUNGLIGT FÖRSLAG	ÄNDRAT FÖRSLAG
(5) Genom rådets gemensamma åtgärd 96/636/RIF fastställdes ett stimulans- och utbytesprogram för rättstillämpare (Grotius) för perioden 1996–2000 [1]	
(6) Genom rådets förordning (EG) nr 290/2001 förlängdes stimulans- och utbytesprogrammet för rättstillämpare på civilrättens område (Grotius–civilrätt) [2] med endast ett år, i avvaktan på resultaten av en fördjupad diskussion om hur gemenskapens åtgärder och stöd skall se ut i framtiden.	
	(6 a) Genom Europaparlamentets och rådets beslut nr 1496/98/EG av den 22 juni 1998 inrättades ett treårigt åtgärdsprogram för att öka medvetenheten om gemenskapsrätten hos jurister (Robert Schuman-programmet).
(7) Ett flexibelt och effektivt övergripande ramverk för insatser på det civilrättsliga området är nödvändigt, om de långtgående mål som fastställts i EG-fördraget, handlingsplanen från Wien och slutsatserna från Tammerfors skall kunna förverkligas.	Oförändrat
(8) Ramverket bör göra det möjligt för kommissionen att i enlighet med subsidiaritetsprincipen ta initiativ till åtgärder för att stödja organisationer och organ som främjar och underlättar civilrättsligt samarbete och till åtgärder för att stödja särskilda projekt.	
(9) Ett antal åtgärder kommer att krävas för att ytterligare utveckla ett europeiskt rättsligt område och de bör därför genomföras på gemenskapsnivå. Planeringen och genomförandet av åtgärderna kommer att underlättas om de samordnas inom ett övergripande ramverk för insatser.	
(10) Ett ramverk för insatser för att förbättra den ömsesidiga förståelsen för de olika medlemsstaternas rättsordningar och rättsväsenden kommer att bidra till att avskaffa hindren för civilrättsligt samarbete, vilket kommer att förbättra den inre marknadens funktion.	
(11) Åtgärder för att se till att gemenskapens instrument om civilrättsligt samarbete genomförs och tillämpas korrekt är nödvändiga och blir effektivare om de samordnas i ett övergripande ramverk för insatser.	

[1] EGT L 287, 8.11.1996, s. 3.

[2] EGT L 43, 14.2.2001, s. 1.

URSPRUNGLIGT FÖRSLAG	ÄNDRAT FÖRSLAG
(12) Eftersom målen för denna förordning inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, på grund av den europeiska dimension som krävs för detta, de förväntade samordningsvinsterna och den kumulativa effekt som de planerade åtgärderna medför, och därför bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, får gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen som anges i den artikeln går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.	
(13) Kandidatländernas deltagande i ramverket för insatser är en god förberedelse inför anslutningen, i synnerhet när det gäller dessa länders förmåga att tillämpa gemenskapens regelverk.	
	(13 a) De finansiella ramarna för detta ramverk för insatser skall vara oförändrade inom det nuvarande taket för budgetplanens utgiftskategori 3 och inte innebära någon begränsning för andra aktuella program som finansieras där.
	(13 b) De administrativa utgifterna täcks av anslag inom utgiftskategori 5 inom ramen för beslut som skall fattas under det årliga budgetförfarandet.
(14) Enligt artikel 2 i rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter [1] bör de åtgärder som behövs för genomförandet av denna förordning antas enligt det rådgivande förfarandet i artikel 3 i nämnda beslut.	Oförändrat
(15) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i det protokoll om Förenade kungarikets och Irlands ställning som fogats till Fördraget om Europeiska unionen och Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen deltar inte Förenade kungariket och Irland i beslutet om denna förordning och är därför inte bundet av den och omfattas inte av dess tillämpning.	
(16) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i det protokoll om Danmarks ställning som fogats till Fördraget om Europeiska unionen och Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen deltar inte Danmark i beslutet om denna förordning och är därför inte bundet av den och omfattas inte av dess tillämpning.	

[1] EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

URSPRUNGLIGT FÖRSLAG

ÄNDRAT FÖRSLAG

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

MÅL OCH INSATSER

Artikel 1

Ämnesområde

1. Genom denna förordning inrättas för perioden från och med den 1 januari till och med den 31 december 2006 ett övergripande ramverk för gemenskapens insatser för att underlätta genomförandet av ett europeiskt civilrättsligt område.

2. Denna förordning gäller inte i Danmark, Irland och Förenade kungariket.

Artikel 2

Mål

Ramverket för insatser skall ha följande mål:

1. Att främja rättsligt samarbete som särskilt syftar till

   a) att trygga rättssäkerhet och förbättra möjligheterna till rättslig prövning,

   b) att främja ömsesidigt erkännande av rättsliga avgöranden och domar,

   c) att främja nödvändig tillnärmning av lagstiftning, eller

   d) att undanröja hinder till följd av skillnader i civilrättslig lagstiftning eller civilrättsliga förfaranden.

2. Att förbättra den ömsesidiga förståelsen för de olika medlemsstaternas rättsordningar och rättsväsenden.

3. Att se till att gemenskapens instrument om civilrättsligt samarbete genomförs och tillämpas på ett korrekt sätt.

4. Att förbättra informationen till allmänheten om möjligheterna till rättslig prövning, rättsligt samarbete och medlemsstaternas rättsordningar.

Artikel 3

Insatserna

Insatser som får bidrag eller genomförs enligt detta ramverk för insatser skall uppfylla minst ett av målen i artikel 2 och skall bestå av

1. åtgärder av kommissionen,

URSPRUNGLIGT FÖRSLAG

2. åtgärder som innebär att ekonomiskt bidrag ges till de löpande kostnaderna för europeiska icke-statliga organisationer, på de villkor som anges i artikel 5, eller

3. åtgärder som innebär att ekonomiskt bidrag ges till särskilda projekt av gemenskapsintresse, på de villkor som anges i artikel 6.

Artikel 4

Deltagande av tredje länder

Detta ramverk för insatser skall vara öppet för deltagande av

1. kandidatländerna i Central- och Östeuropa i enlighet med villkoren i Europaavtalen, tilläggsprotokollen till dessa avtal och respektive associeringsråds beslut,

2. Cypern, Malta och Turkiet på grundval av de bilaterala avtal som kommer att slutas med dessa länder, och

3. andra länder, om avtal och förfaranden tillåter detta.

Artikel 5

Icke-statliga organisationers insatser

Ekonomiskt bidrag till åtgärderna i artikel 3.2 får ges för att stödja insatser av europeiska icke-statliga organisationer som uppfyller följande kriterier:

1. De skall vara ideella,

2. de skall bedriva verksamhet med en europeisk dimension och som huvudregel skall minst två tredjedelar av medlemsstaterna beröras, och

3. de skall ha som huvudsakligt ändamål att främja civilrättsligt samarbete.

Artikel 6

Särskilda projekt

1. De särskilda projekt som avses i artikel 3.3 skall bestå av

a) utbildning,

b) utbyten och praktik,

c) utredningar och forskning,

d) möten och seminarier, eller

e) informationsförmedling.

ÄNDRAT FÖRSLAG

URSPRUNGLIGT FÖRSLAG	ÄNDRAT FÖRSLAG
2. Ekonomiskt bidrag får även ges till bildandet av nya organisationer som har för avsikt att uppfylla kriterierna i artikel 5.	
3. Projektförslag får inlämnas av institutioner och offentliga eller privata organisationer, däribland yrkesorganisationer, forskningsinstitut och institutioner för juridisk grundutbildning och vidareutbildning av rättstillämpare.	
	Begreppet ”rättstillämpare” innefattar domare, åklagare, advokater, universitetslärare och forskare, tjänstemän vid centrala förvaltningsmyndigheter, domstolstjänstemän, stämningsmän, rättstolkar och andra yrkesutövare med anknytning till rättsväsendet inom det civilrättsliga området.
4. För att ett projekt skall kunna samfinansieras måste det omfatta minst tre länder som deltar i detta ramverk för insatser.	Oförändrat
Till ett projekt får även knytas rättstillämpare från Danmark, Irland och Förenade kungariket och från kandidatländerna, om detta bidrar till deras förberedelser inför anslutningen, eller från andra länder som inte deltar i detta ramverk för insatser om detta tjänar projektens ändamål.	

KAPITEL II

FINANSIERING, GENOMFÖRANDE OCH FÖRFARANDEN

Artikel 7

Finansiering

1. De årliga anslagen skall godkännas av budgetmyndigheten inom ramen för budgetplanen.

2. Om insatser samfinansieras enligt detta ramverk för insatser, får ingen finansiering ske enligt ett annat program som finansieras av Europeiska gemenskapernas budget.

3. Andelen ekonomiskt bidrag från gemenskapsbudgeten får i princip inte överstiga 50 procent av de löpande kostnaderna för åtgärder som avses i artikel 3.2 eller av kostnaderna för projekt som avses i artikel 3.3.

Artikel 8

Genomförande av ramverket för insatser

1. Kommissionen skall offentliggöra ett årligt arbetsprogram, om möjligt före den 30 juni varje år, och där ange prioriterade mål och insatser för följande år, med en beskrivning av urvals- och tilldelningskriterierna samt hur förslag skall lämnas in och godkännas.

URSPRUNGLIGT FÖRSLAG	ÄNDRAT FÖRSLAG

2. Kommissionen skall anta det årliga arbetsprogrammet i enlighet med det förfarande som avses i artikel 12.2.

3. Kommissionen skall särskilt beakta följande kriterier vid bedömningen och urvalet av förslag:

a) Förmåga att bidra till målen i artikel 2,

b) inriktning på problemlösning,

c) europeisk dimension,

d) åtgärder som planeras för att sprida information om resultaten,

e) komplettering av andra avslutade, pågående eller framtida insatser, och

f) åtgärdens omfattning, i synnerhet möjligheten till samordningsvinster och kostnadseffektivitet.

4. Kommissionen skall anta de planerade åtgärderna i enlighet med det förfarande som avses i artikel 12.2.

Artikel 9

Finansieringsbeslut

1. Kommissionens finansieringsbeslut enligt artikel 3.2 och 3.3 skall följas av bidragsavtal mellan kommissionen och bidragsmottagarna.

2. Finansieringsbesluten och de avtal som ingås till följd härav skall omfattas av finansiell kontroll av kommissionen och av revision av revisionsrätten.

Artikel 10

Kontroll

1. Kommissionen skall se till att genomförandet av åtgärder som finansieras av gemenskapen regelbundet kontrolleras och övervakas. Det skall ske på grundval av rapporter enligt förfaranden som avtalas mellan kommissionen och bidragsmottagaren och får innefatta stickprovskontroller på plats.

2. Bidragsmottagaren skall lämna en rapport till kommissionen om åtgärden inom tre månader efter det att den har slutförts. Kommissionen skall fastställa rapportens utformning, däribland vilka uppgifter som skall ingå.

3. Mottagare av ekonomiska bidrag skall hålla utgiftsverifikationer tillgängliga för kommissionen i fem år efter den sista utbetalningen för en åtgärd.

URSPRUNGLIGT FÖRSLAG

ÄNDRAT FÖRSLAG

Artikel 11

Informationsförmedling

1. Kommissionen skall se till att en förteckning över bidragsmottagare och insatser som fått bidrag enligt detta ramverk för insatser årligen offentliggörs, med angivande av bidragets storlek.

2. Om projekt som finansieras enligt artikel 3.3 inte innefattar åtgärder för spridning av information om resultaten, får kommissionen vidta sådana åtgärder, om det bidrar till att nå ett av målen i artikel 2.

3. I början av varje år skall kommissionen informera den kommitté som anges i artikel 12.1 om de insatser som gjorts enligt artikel 3.1 under det föregående året.

Artikel 12

Kommitté

1. Kommissionen skall biträdas av en kommitté som skall bestå av företrädare för medlemsstaterna och ha en företrädare för kommissionen som ordförande.

2. När hänvisning sker till denna punkt skall det rådgivande förfarandet i artikel 3 i beslut 1999/468/EG tillämpas, varvid bestämmelserna i artikel 7 i det beslutet skall iakttas.

Artikel 13

Påföljder

1. Om kommissionen upptäcker oegentligheter eller får kännedom om att insatsen utan kommissionens godkännande har ändrats i sådan utsträckning att den inte längre är förenlig med målen i de avtalade genomförandebestämmelserna, får kommissionen minska, hålla inne eller återkräva ekonomiska bidrag till insatsen.

2. Om avtalade tidsfrister inte respekteras eller om insatsens framåtskridande gör det berättigat att använda endast en del av bidraget, skall kommissionen begära att bidragsmottagaren inkommer med en förklaring inom en viss tid. Om bidragsmottagarens svar är otillfredsställande, får kommissionen återkalla finansieringsbeslutet och omedelbart återkräva utbetalade belopp.

3. Belopp som utbetalats på oriktiga grunder skall återbetalas till kommissionen. Dröjsmålsränta får tas ut på belopp som inte återbetalas i tid.

URSPRUNGLIGT FÖRSLAG	ÄNDRAT FÖRSLAG
Artikel 14 **Rapportering och utvärdering** 1. Kommissionen skall rapportera till Europaparlamentet och rådet senast den 30 juni 2004 om genomförandet av detta ramverk för insatser, däribland om resultaten av kontroller, rapporter och övervakning av insatserna.	
2. Kommissionen skall lämna en utvärderingsrapport till Europaparlamentet och rådet, som skall vara färdig i tid för en eventuell förlängning av ramverkets giltighetstid eller senast den 31 december 2005. Rapporten skall innehålla en utvärdering av kostnadseffektiviteten och en bedömning, grundad på mätbara resultat, av om målen har uppnåtts.	
Artikel 15 **Ikraftträdande** Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.	
Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater i enlighet med Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.	